PORADNIK PSYCHOLOGICZNY

EKSPERCI ODPOWIADAJĄ CZYTELNIKOM ▶ Dodatek specjalny

PORADNIK ZDROWOTNY

CZY BĘDZIESZ MIEĆ CUKRZYCĘ ▶ 22-23

GAZETA wyborcza
wyborcza.pl
NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorka prowadząca **Alina Janusz** | Cena gazety **11,99 zł** (w tym 8% VAT) | nr 60.11159, 1 | Nakład 88 tys. + **317 tys. prenumerat cyfrowych**

FOT. EARL GIBSON III/DEADLINE VIA GETTY IMAGES, MARIO ANZUONI/REUTERS

KTO WYGRA, A KTO POWINIEN WYGRAĆ? ▶ 16-17

- Rozmowa z Pawłem Tałankinem, nominowanym do Oscara ▶ 10-11
- Hollywood odkrywa inne kolory ▶ w sobotę w „Wyborczej”

Przed wyborami na Węgrzech

Putin pomaga Orbánowi

Fabryka trolli z Moskwy ma odpowiadać za antyukraińską narrację w węgierskim internecie. To ta sama agencja, która wspierała w mołdawskich wyborach prezydenckich prokremlowskiego kandydata.

Michał Kokot

Brytyjski „Financial Times” podaje, że w ostatnich dniach na Węgrzech znacznie wzmocniła się antyukraińska narracja prowadzona przez użytkowników zarejestrowanych za granicą.

Na Węgrzech od kilku tygodni rząd toczy intensywną antyukraińską kampanię. W ubiegłym tygodniu węgierskie służby zatrzymały ukraińską furgonetkę przewożącą duże ilości gotówki do banku w Austrii. Politycy rządzącego Fideszu stwierdzili, że to gotówka „mafii wojennej”. Węgrzy zajęli też środki i deportowali Ukraińców, którzy przewozili pieniądze.

Ruch w węgierskim internecie na niespotykaną skalę

Kijów tłumaczył, że środki były przewożone w ramach zaplanowanego wcześniej transportu gotówki pomiędzy bankami państwowymi. Ale chwilę później fałszywe zdjęcia złodziei przewożących łupy przez terytorium Węgier, pochodzące rzekomo z Ukrainy, opublikował rządowy tabloid Ripost.hu. Pod jego postem na Facebooku pojawiło się aż 130 tys. reakcji, w większości z zagranicy.

Tak wielki ruch w reakcji na jeden post na 10-milionowych Węgrzech był dotąd niespotykany. Dziennikarze wiążą go z operacją prowadzoną przez Rosjan, za którą ma odpowiadać fabryka trolli o nazwie Social Design Agency (SDA) z siedzibą w centrum Moskwy. SDA miała rozpocząć prace na Węgrzech w ubiegłym miesiącu.

Przed dwoma laty ta sama agencja wspierała w sieci ruch dla prorosyjskiego kandydata Alexandra Stoianoglo w mołdawskich wyborach prezydenckich (ostatecznie zwyciężyła je prozachodnia Maia Sandu).

W październiku 2024 r. OKO.press informowało, że SDA generuje też fałszywy ruch w polskim internecie, wspierając antyukraińskie narracje. Był to element operacji „Doppelgänger” polegającej na masowej dezinformacji prowadzonej przez Rosjan. W Polsce sfałszowany został m.in. portal tygodnika „Polityka”. Za działania w ramach tej operacji SDA została przez Zachód objęta sankcjami.

Obecne działania SDA na Węgrzech koncentrują się wokół podsuwania influencerom antyukraińskiej narracji

Obecne działania SDA na Węgrzech koncentrują się wokół podsuwania influencerom antyukraińskiej narracji. W lutym SDA zidentyfikowała 50 prorosyjskich i 30 opozycyjnych potencjalnych źródeł w internecie, które mogłyby ją szerzyć.

„Ingerując w narrację wyborczą, trzeba pamiętać, że bezpośrednie wsparcie ze strony Rosji może przynieść odwrotny skutek do zamierzonego” – przestrzega analiza SDA, do której dotarli dziennikarze „Financial Timesa”.

O sprawie przed tygodniem pierwszy pisał portal Vsquare. Szabolcs Panyi, węgierski dziennikarz portalu mający dobre źródła w służbach, potwierdził rosyjski wpływ na węgierską kampanię wśród oficerów z trzech krajów UE i NATO. Za operację odpowiadać ma Siergiej Kirijenko, zastępca szefa administracji prezydenta Rosji Władimira Putina.

Kirijenko od co najmniej dwóch lat odpowiada za wpływ na przebieg wyborów w krajach, które są postrzegane jako państwa rosyjskiej strefy wpływu, za które – według Panyiego – obecnie uznawane są również Węgry.

Węgierski rząd zaprzecza temu, by Rosjanie wywierali wpływ i mieli udział w obecnej kampanii wyborczej. W podobnym tonie wypowiadają się Rosjanie.

Awantura wokół rurociągu „Przyjaźń”

Relacje ukraińsko-węgierskie zaostrzyły się wraz z awanturą wokół rurociągu „Przyjaźń”, przez który na Węgry nie płynie już rosyjska ropa. Ukraińcy utrzymują, że zbombardowany przez Rosjan rurociąg jest obecnie w naprawie. Wiary temu nie dają Węgrzy, którzy zablokowali 90 miliardów euro unijnej pożyczki przeznaczonej dla Ukrainy między innymi na zakup broni.

W środę do Ukrainy udała się węgierska delegacja, by rzekomo sprawdzić stan techniczny rurociągu. Prezydent Ukrainy twierdzi, że wizyta nie była z nim konsultowana.

– Nie wiem, co tutaj robi ta delegacja. Kilku ludzi przyjechało na prywatną wycieczkę – powiedział w środę Wołodymyr Zełenski. ●

Wydaje Wyborcza Sp. z o. o.
nr indeksu 348198
ISSN 0860-908X

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

Rosyjski hymn na paralimpiadzie

Wyobraź sobie Deutschlandlied w 1940 r.

Leniarski

Rosyjski hymn na zimowej paralimpiadzie we Włoszech wybrzmiał już czterokrotnie. Głosami krajów dalekich od wojny, jaką rozpętała Rosja w Ukrainie, Międzynarodowy Komitet Paralimpijski zdecydował, że Rosjanie mogą startować w igrzyskach sportowców niepełnosprawnych na galowo: w barwach narodowych, z imperialnym godłem na piersi oraz hymnem w razie zwycięstwa.

Warwara Woronczyszyna ze łzami wzruszenia śpiewała „Rosja to nasze święte mocarstwo" na podium paraigrzysk jako pierwsza Rosjanka od ponad 12 lat, bo po raz ostatni hymn zabrzmiał na paraigrzyskach w 2014 r. w Soczi.

Ktoś powie: „Zaraz, zaraz, to tak długo Rosjanie byli wyrzutkami?"

Byli. Wywalono ich z hukiem w sierpniu 2016 r., tylko że początkowo nie z powodu inwazji i zbrodni wojennych (to później), ale z powodu oszustw. 21 medali w Soczi zdobyli niepełnosprawni sportowcy rosyjscy, których próbki moczu wyczyścili państwowi chemicy z pomocą funkcjonariuszy Federalnej Służby Bezpieczeństwa (FSB). Ile trzeba mieć w sobie obłudy, żeby oszukiwać niepełnosprawnego rywala i wygłaszać górnolotne słowa o równości w sporcie?

Za Rosją w decydującym głosowaniu o powrocie na paralimpiadę ujęły się głównie kraje Afryki, Ameryki Płd. i Azji. Nie tylko daleko za granicą, ale nawet w Polsce słychać głosy, że wykluczenie reprezentacji nie jest właściwą drogą, bo polityka musi pozostać oddzielona od sportu. Przecież Niemcy po II wojnie światowej wrócili do sportu – mówią sojusznicy Rosji w tej sprawie, choć porównywanie jej do nazistów nie leży w interesie Kremla.

Tak jest, Niemcy wystartowali po raz pierwszy po wojnie na igrzyskach w 1952 r. Najpierw jednak tamta wojna się skończyła, zbrodniarze wojenni zostali osądzeni, państwo i jego hitlerowscy funkcjonariusze ukarani. Żałujemy, że ten proces nie był idealny, jednak główni przestępcy zostali powieszeni, zmarli w więzieniu po dożywotnich wyrokach, przesiedzieli w nich wiele lat, a państwo przyznało się do winy i zapłaciło kontrybucje.

Nie mam nic przeciwko powrotowi Rosjan do sportu, do igrzysk, do paraigrzysk, do śpiewania hymnu, a nawet do obnoszenia się z imperialnym godłem – pod warunkiem, że między Rosją a Ukrainą zostanie osiągnięty pokój, zbrodniarzy wojennych osądzą międzynarodowe trybunały, a Kreml zapłaci za zniszczenie sąsiedniego kraju. Do tego jeszcze daleko – agresja na Ukrainę trwa, arcyłotrzy są na wolności, satrapia Putina żyje i rani.

Podobne opinie, racjonalizujące powrót Rosji do świata normalnych wartości, są niepojęte w Polsce, a jednak je wyraźnie słychać. Przeprowadźmy pewną analogię. Wiecie, że w 1940 r. igrzyska olimpijskie miały się odbyć w Tokio? Wojna Japonii z Chinami spowodowała jednak, że MKOl wskazał zastępczego gospodarza – stolicę Finlandii, Helsinki. W grudniu 1939 r. ostatecznie odwołano igrzyska, m.in. z powodu napaści Niemców, a potem ZSRR, na Polskę i ze względu na wojnę zimową Związku Sowieckiego z Finlandią.

Wyobraźmy sobie, że MKOl – powołując się na odrębność polityki i sportu oraz olimpijską misję pokoju – nie odwołał igrzysk w grudniu 1939 r., dokładnie wtedy, gdy Einsatzgruppen i NKWD realizowały w swoich strefach okupacyjnych Intelligenzaktion i na różne sposoby masakrowały polskich cywilów. Następnie wyobraźmy sobie, że Hitler dogaduje się, w imię utrzymania pokoju, z Francją i Anglią. Dzięki temu latem 1940 r. do Helsinek wyruszają przedstawiciele morderców polskich oficerów w Katyniu, ich kolegów rozstrzeliwujących cywili w Palmirach (tak jak niedawno Rosjanie zabijali masowo Ukraińców w Buczy czy Izjum).

Startują razem z polskimi olimpijczykami, trenującymi we Francji (bo trzeba pokazać światu, że wciąż istniejemy). Zuchy z ZSRR i III Rzeszy triumfują często, pokonują naszych w różnych sportach. Na podium słuchają i śpiewają Das Deutschlandlied i Międzynarodówkę ze łzami wzruszenia, bo tyle poświęcili dla sportu, dla Hitlera, dla Stalina.

To właśnie się dzieje teraz. ●

Radosław Leniarski

Meksyk

Blokada przed mistrzostwami

FOTOREUTERS/LUIS CORTES

11 marca 2026 r. Kierowcy taksówek zablokowali dostęp do portu lotniczego im. Benito Juáreza. To protest przeciwko aplikacji do zamawiania przejazdów, która działa wokół lotniska. Za trzy miesiące rozpoczynają się w kraju Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej 2026.

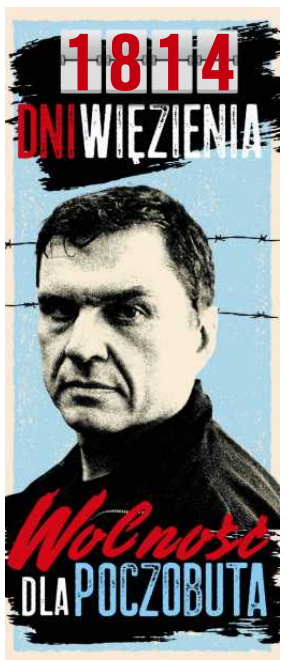

Sprzeciwiam się takiemu populizmowi jak uprawia pan poseł Przemysław Czarnek. Jesteśmy w stanie w ciągu 5-6 godzin pracy uwolnić pana posła od tego ciężaru posiadania instalacji odnawialnych źródeł energii

MATTHEW HALABA
ekspert od energetyki i wolontariusz Fundacji Igora Tracza, która pomaga Ukrainie

Andrzej rysuje

www.nekrologi.wyborcza.pl/34425287

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

ŚP

Marii Kuraś

zmarłej 12 marca 2026 roku

Bartłomiejowi Kurasiowi
oraz
Oldze Szpunar-Kuraś

wyrazy szczerego współczucia i słowa wsparcia z powodu śmierci

Mamy i Teściowej

składają

koleżanki i koledzy z „Gazety Wyborczej"

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

Rejs po Karaibach z Houston
kosmiczna przygoda na morzu

Nowość

Wyjątkowa podróż łącząca zwiedzanie Houston – centrum amerykańskiej astronautyki z komfortowym rejsem po zachodnich Karaibach na pokładzie nowoczesnego statku MSC Seascape i postojami na Cozumel, Roatán oraz Costa Maya. To doskonale zbalansowana wyprawa, oferująca bogactwo atrakcji zarówno na lądzie, jak i na morzu.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Houston. **Dz. 2** Wizyta w Space Center Houston i panoramiczne zwiedzanie miasta. **Dz. 3** Houston – San Bernard National Wildlife Refuge – Galveston i zaokrętowanie na statku. **Dz. 4–5** Dni na morzu – Zatoka Meksykańska. Relaks na pokładzie. **Dz. 6** Costa Maya (Meksyk). Czas wolny i relaks na plaży lub wycieczka fakultatywna do miasta Majów - Chacchoben. **Dz. 7** Isla de Roatán (Honduras). Relaks na plaży lub wycieczki fakultatywne. **Dz. 8** Cozumel (Meksyk). Wizyta w barwnym mieście San Miguel oraz możliwość snorkelingu w krystalicznie czystych wodach Morza Karaibskiego. **Dz. 9** Dzień na morzu podczas rejsu po Morzu Karaibskim w drodze powrotnej do Houston. **Dz. 10** Przypłynięcie do Galveston i powrót do domu. **Dz. 11** Przylot do Polski.

Pełne wyżywienie podczas rejsu

11 dni | Wyloty z Warszawy
20/11 2026, 15/01, 29/01 2027
od 10.998,–

2 posiłki dzienne

Peloponez – kolebka europejskiej kultury

Fantastyczna podróż kulturowa, podczas której odkryjemy tajniki włoskiego stylu życia i poznamy włoską kulturę, kuchnię, język oraz doskonałe wina.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa-Ateny. Krótkie zwiedzanie stolicy Grecji. Przejazd do Tolo. **Dz. 2** Tolo oraz historia wojny trojańskiej podczas wycieczki do Asini. Wprowadzenie do historii Grecji i języka greckiego. **Dz. 3** Pierwsza stolica nowożytnej Grecji – Nafplio. **Dz. 4** Podróż przez historię Grecji, teatr w Epidauros i produkcja oliwy z oliwek. **Dz. 5** Starożytne Mykeny i Lwia Brama. **Dz. 6** Dzień wolny, wieczorem nauka tradycyjnego tańca greckiego. **Dz. 7** Małe wioski Arkadii z obiadem w lokalnej restauracji. **Dz. 8** Wizyta w Atenach i powrót do Warszawy.

8 dni | Wyloty z Warszawy 16/05, 03/11 2026
od 4.798,–

Nowość

Klasyczna Toskania i Cinque Terre

Historyczne miasta, góry z marmuru w Carrara i malownicze wybrzeża Ligurii od Portofino aż do Pizy.

Program wycieczki: Dz. 1 Przelot Warszawa – Bolonia i przejazd do hotelu w Montecatini Terme. **Dz. 2** Lukka i Piza – historyczne perły Toskanii. **Dz. 3** Florencja – kolebka renesansu. **Dz. 4** Dzień wolny lub wycieczka fakultatywna do San Gimignano z wizytą w winnicy. **Dz. 5** Montecatini Terme – marmury Carrara – lardo w górskim miasteczku Colonnata – Cavi. **Dz. 6** Rapallo, Portofino i San Fruttuoso – Rejs wzdłuż liguryjskiego wybrzeża. **Dz. 7** Cinque Terre – podróż pociągiem przez pięć wyjątkowych miasteczek. **Dz. 8** Ostatnie zakupy w Bolonii i przelot do Polski.

8 dni | Wyloty z Warszawy 26/05, 08/09, 13/10 2026
od 6.298,–

Oslo, Bergen i norweskie fiordy

Udaj się do najpiękniejszych miejsc w kraju wikingów. Zobacz majestatyczne fiordy, góry rzeźbione lodowcem i wodospadami oraz klimatyczne miasteczka Norwegii.

Program wycieczki: Dz. 1 Wylot z Warszawy do Oslo. Przejazd do Hamar. **Dz. 2** Hamar – Lillehammer – Droga Trolli – Geiranger. Skocznia w Lillehammer, dolina Gudbrandsdalen. **Dz. 3** Geiranger – Hellesylt – Sognefjorden – Bergen. Wycieczka statkiem po fiordzie z Geiranger do Hellesylt. **Dz. 4** Bergen – Gudvangen – Flåm – Geilo. Spacer po Bergen. Wycieczka statkiem po fiordzie między Gudvangen i Flåm. **Dz. 5** Geilo – Oslo. Zwiedzanie Oslo, ulica Karl Johan i park Frognerparken. **Dz. 6** Czas wolny. Wylot z Oslo do Warszawy.

6 dni | Wyloty z Warszawy 10/07/, 16/07, 12/08, 18/08 2026 | od 5.998,–

albatros.pl | rezerwacja +48 22 128 48 81

Warszawa, ul. Marszałkowska 76 (8 piętro)

Kod reklamy: GW10

Cena zawiera: BILETY WSTĘPÓW, opiekę polskiego pilota, przeloty rejsowe, zakwaterowanie w pokojach 2-os., wyżywienie i transport zgodnie z programem, ubezpieczenie podstawowe.

Kraj/34422757

eprasa.pl 1971fc565d

Śledztwo „Wyborczej”

Układ w gminie pod Radomiem

Prawomocny wyrok, miliony z dotacji i rodzinny biznes w tle. W gminie Klwów powstał układ, w którym granica między publicznym groszem a prywatnym portfelem jest cienka.

• **Zajazd Lwowski, na terenie którego działa dotowany z publicznych pieniędzy Zakład Aktywności Zawodowej**
FOT. MARCIN KUCEWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Małgorzata Rusek

Kościół, urząd gminy, strażnica OSP, samolot. I jeszcze dom weselny. Wszystko wzdłuż jednej ulicy w Klwowie. To wioska w powiecie przysuskim niedaleko Radomia, ścisłe centrum paprykowego zagłębia Polski.

Klwów ma też własne centrum – centrum weselne pod nazwą Zajazd Lwowski. Chętni do wynajmu sali mogą nie zdawać sobie nawet sprawy, że wybierając mniejszą salę, będą zawierać umowę ze stowarzyszeniem utrzymującym się z publicznych pieniędzy. Większe sale należą do prywatnej spółki rodzinnie powiązanej z byłym wójtem Klwowa. Stowarzyszenie podobnie – jest prowadzone przez jego bliskich: żonę i byłego podwładnego. Rozdział biznesów nie jest klarowny i, jak w końcu przyznaje sam wójt, może być mylący.

W 2013 roku przyjechała tu reporterka „Dużego Formatu” Małgorzata Kolińska-Dąbrowska i napisała reportaż pt. „Wójt bierze wszystko”. Pytała wówczas: „Kto zgarnia setki tysięcy za organizację wesel? Niepełnosprawni? Stowarzyszenie założone przez pracowników urzędu gminy? Czy wójt?”.

Sieć powiązań byłego wójta w powiecie przysuskim

Rzecz dotyczy nieruchomości przy Opoczyńskiej 45. To tu w budynku należącym do ówczesnego wójta Piotra Papisa z PSL powstał Zakład Aktywności Zawodowej. Budynek przebudowano i wyremontowano za pieniądze z PFRON. W tygodniu niepełnosprawni robili stroiki i cmentarne wieńce, w weekendy organizowano tu huczne wesela. „Mam przed sobą wielgachny ni to zajazd, ni to hotel, ni to spa dla zachodnich gości. Powierzchnia budynku? Jak się okaże, 1500 m kw. plus prawie 6 tys. m działki” – opisywała reporterka. Gdyby przyjechała tu teraz, dopiero by oniemiała, widząc, jak ten ni zajazd, ni hotel wygląda obecnie.

– Najpierw byłem zły, że tak napisała, że gdzieś te pieniądze, nie wiadomo gdzie idą. Po tej publikacji mieliśmy kontrole wszystkich możliwych instytucji: CBA, NIK, urząd skarbowy, urząd marszałkowski, prokuratura. I nie znaleźli żadnych nieprawidłowości. Za to reklamę nam „Wyborcza” zrobiła niezłą, teraz to zapisy na wesela mamy na dwa lata naprzód – mówi Piotr Papis, 53-letni dziś lokalny samorządowiec. W latach 2006-24 był wójtem Klwowa, a do niedawna radnym Sejmiku Województwa Mazowieckiego z legitymacją PSL.

Kilka dni temu powiadomił przewodniczącego sejmiku, że rezygnuje z mandatu. – Ze względów zdrowotnych – zastrzega. Termin rezygnacji dziwnie jednak zbiegł się z prawomocnym wyrokiem skazującym, co i tak dla Piotra Papisa oznaczałoby utratę mandatu. Pytam więc, czy zrobił krok wyprzedzający. Zaprzecza. Ale fakt jest taki, że sąd 19 lutego tego roku uznał go za winnego podania nieprawdy w oświadczeniach majątkowych, które składał jako wójt Klwowa. Chodziło o źle podaną powierzchnię użytkową i wartość budynku, który wójt wynajmuje Zakładowi Aktywności Zawodowej.

Piotr Papis został wójtem Klwowa po raz pierwszy w 2006 roku – miał wtedy 33 lata – i nieprzerwanie rządził gminą do ostatnich wyborów samorządowych w 2024 roku. Od zawsze w barwach Polskiego Stronnictwa Ludowego. Gdy tylko został wójtem, prywatnie kupił niedokończony budynek przy Opoczyńskiej 45. To zaledwie trzy działki od siedziby urzędu gminy.

Piotr Papis teraz opowiada, że gdy tylko nabył niedokończony budynek domu mieszkalnego przy Opoczyńskiej, od razu dostał propozycję odkupienia od zagranicznej spółki, która ma markety w całej Polsce. Ale zdecydował, że nie sprzeda, bo chciał chronić małe, wiejskie sklepiki i nie wpuszczać im dużej konkurencji. W 2009 r. zgłosiło się do niego Stowarzyszenie Abstynentów „Opoka” z Przysuchy z Włodzimierzem Krupą na czele. Krupa to z kolei działacz społeczny, dobry znajomy starosty przysuskiego z PiS Mariana Niemirskiego. To on też stoi za dwiema fundacjami: „Opoka dla Was”, która wyrosła ze Stowarzyszenia „Opoka”, a jej prezesem jest żona Krupy – Małgorzata, oraz „Admar”, w której prezeską jest partnerka życiowa Krupy. Obie fundacje hojnie czerpią z publicznych pieniędzy, głównie dzięki konkursom ogłaszanym przez Starostwo Powiatowe w Przysusze. Rocznie każda z nich otrzymuje ponad 5 mln zł. Starosta Niemirski, Krupa oraz obie prezeski przekonują, że znajomości nie mają znaczenia przy przyznawaniu milionowych dotacji, ale też okazało się, że zarówno starosta, jak i prezeska „Admaru” oraz małżeństwo Krupów kupili mieszkania w wakacyjnym kurorcie w Hiszpanii, w odstępnie kilku miesięcy i za pośrednictwem tego samego notariusza. Starosta nadal twierdzi, że to przypadek.

Ale wróćmy do Klwowa. Włodzimierz Krupa, jako prezes Stowarzyszenia „Opoka”, zaproponował wójtowi Papisowi utworzenie w gminie Zakładu Aktywności Zawodowej.

ZAZ-y to miejsca, które zapewniają zatrudnienie osobom niepełnosprawnym, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną. Organizatorem ZAZ-u może być samorząd, stowarzyszenie czy fundacja, a ich finansowanie, na mocy ustawy, zapewnia PFRON. Pieniądze do organizatora przekazuje samorząd województwa, w tym konkretnym przypadku Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej w Warszawie. Pieniądze z PFRON mogą sfinansować m.in. przystosowanie budynku przyszłego ZAZ-u do potrzeb osób niepełnosprawnych. I tak się stało w przypadku niedokończonego domu przy Opoczyńskiej 45 w Klwowie. Bo wójt na siedzibę Zakładu Aktywizacji Zawodowej zaproponował swoją nieruchomość, którą kupił za 60 tys. zł i wydzierżawił „Opoce” na 10 lat. Na początku czynsz dzierżawny wynosił 20 tys. zł miesięcznie, teraz nieco mniej – rocznie 150 tys. zł. Remont i adaptacja budynku należącego do wójta kosztowała 680 tys. zł, te wydatki pokrył PFRON.

Urządzono tam dużą salę bankietową na 250 osób, profesjonalną kuchnię wyposażoną w typowo restauracyjne sprzęty. I zaczęto organizować bankiety, przyjęcia i wesela. Głównie w weekendy, bo w tygodniu urzędowali tam niepełnosprawni. Trudno było stwierdzić, co jest działalnością ZAZ-u, a co już prywatnym przedsięwzięciem wójta i jego bliskich. Wójt Papis w oświadczeniu majątkowym za 2012 rok wykazał, że należąca do niego nieruchomość była wtedy warta 900 tys. zł. Dzisiaj to na pewno dużo więcej.

Starosta Niemirski, Krupa oraz obie prezeski przekonują, że znajomości nie mają znaczenia przy przyznawaniu milionowych dotacji, ale też okazało się, że starosta, jak i prezeska „Admaru” oraz małżeństwo Krupów kupili mieszkania w kurorcie w Hiszpanii, za pośrednictwem tego samego notariusza

W 2012 roku drogi Włodzimierza Krupy i wójta Papisa się rozeszły. Wójt, jak relacjonuje, nie chciał zaprzepaszczać idei Zakładu, bo ten zapewniał zatrudnienie dziesiątkom osób niepełnosprawnych, które nigdzie indziej nie znalazłyby pracy. Zainicjował więc powstanie nowego stowarzyszenia „Gmina Klwów – Wspólne Marzenia”, które przejęło prowadzenie ZAZ-u w należącym do wójta budynku. Prezesem Stowarzyszenia został Marcin Szymański, podwładny wójta z urzędu, obecnie kierownik referatu zamówień publicznych. Wiceprezeską i dyrektorką Zakładu – Anna Ślusarczyk, obecnie Papis – żona wójta. Około 2017 roku na tej samej posesji wybudowano kolejne budynki z salami bankietowymi oraz częścią hotelową. Ta największa sala może pomieścić nawet 450 gości, a są jeszcze dwie – wspomniana wcześniej na 250 i nowa na 120 gości. Jest też altana, miejsce na grilla, plac zabaw dla dzieci, parkingi i tereny zielone. To Zajazd Lwowski – ogromny kompleks weselny.

Szukam siedziby stowarzyszenia, znajduję Zajazd Lwowski

Pojechałam na miejsce. Postanowiłam w monumentalnym kompleksie poszukać siedziby Stowarzyszenia „Wspólne Marzenia”, które prowadzi Zakład Aktywności Zawodowej. Szyldu na bramie nie ma, ani śladu instytucji, która korzysta z publicznych pieniędzy. Dopiero uważny obserwator zauważy, że przed pierwszym z budynków, na wielkim neonie na ziemi przed wejściem z napisem „Sala Lustrzana”, drobniejszym drukiem napisano: „Zakład Aktywności Zawodowej”.

Szukam siedziby stowarzyszenia, pod drzwi biura podprowadzają mnie pracownicy ZAZ-u. Na drzwiach szyldu jednak brak. Nikt ze stowarzyszenia rozmawiać nie chce, odsyłają do prezesa. A prezes Szymański, w tamtym momencie jest w... Urzędzie Gminy Klwów. Dzwonię do niego z prośbą o spotkanie, bo i tak już podjechałam pod siedzibę urzędu. Ale prezes-kierownik informuje, że rozmawiać nie będzie, bo jest

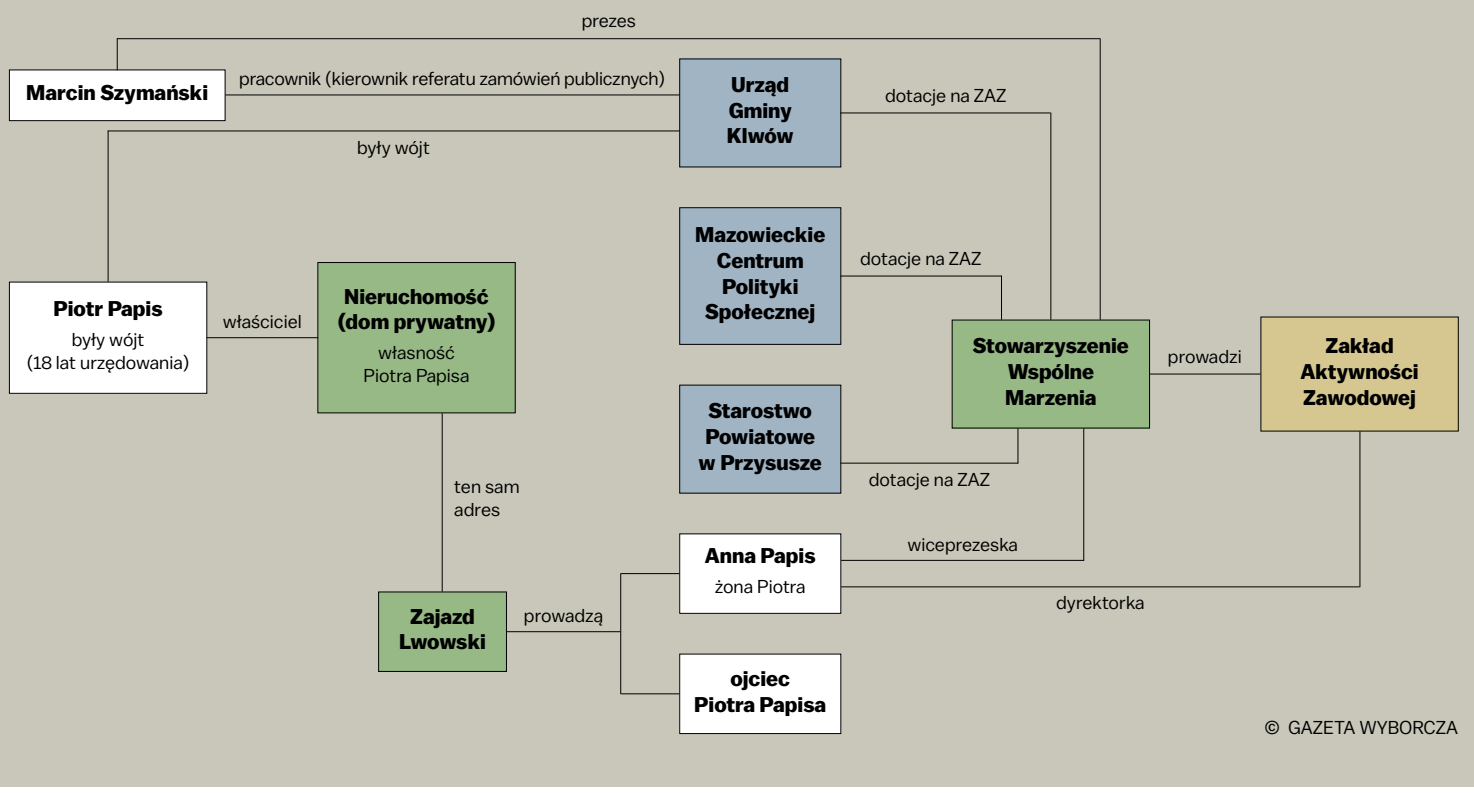

eprasa.pl 1971fc565d

Śledztwo „Wyborczej”

Sieć powiązań wokół byłego wójta Klwowa

w pracy, a oddziela pracę zawodową od działalności w stowarzyszeniu. Oddziela tak skutecznie, że w oświadczeniu majątkowym, które jako osoba upoważniona do wydawania decyzji w imieniu wójta musi składać, nie wspomniał, że jest prezesem stowarzyszenia prowadzącego Zakład Aktywności Zawodowej, który z kolei prowadzi działalność gospodarczą i korzysta z publicznych pieniędzy.

– Oświadczenia majątkowe składane są przeze mnie skrupulatnie, zgodnie z moją najlepszą wiedzą i obowiązującymi przepisami. Nie osiągam żadnych przychodów z tytułu pełnienia funkcji prezesa stowarzyszenia – wyjaśnia w mailu przesłanym do redakcji. Tyle że niepobieranie wynagrodzenia z racji pełnienia funkcji prezesa nie zwalnia go z ustawowego obowiązku ujawnienia samego faktu zasiadania we władzach organizacji.

Stowarzyszenie „Wspólne Marzenia” jest wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, ale nie do rejestru przedsiębiorców. Nie ma zatem w KRS ogólnodostępnych sprawozdań finansowych, w których można byłoby sprawdzić, jakiej wysokości dotacje i z jakich źródeł otrzymuje organizacja. Prezes wskazuje, że sprawozdania oraz inne dokumenty finansowe są dostępne w Krajowej Administracji Skarbowej. Ale KAS tych informacji nie udostępni, bo chroni je tajemnica skarbowa. Pozostaje zwrócić się do wszystkich instytucji, które takie dotacje mogły przyznać. Sprawdzamy więc przynajmniej w kilku z nich.

Miliony dotacji na ZAZ w Klwowie

Na działalność Zakładu Aktywności Zawodowej, który obecnie zatrudnia 44 osoby niepełnosprawne, stowarzyszenie otrzymało z PFRON za pośrednictwem Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej w ciągu ostatnich pięciu lat ponad 10 mln zł. Dodatkowo pieniądze na prowadzenie ZAZ przekazywał z własnego budżetu samorząd województwa, a stowarzyszenie jeszcze startuje w konkursach ogłaszanych przez gminy i powiaty. Tu znów roczne dotacje przekraczają milion złotych, a stroną w umowie jest m.in. Starostwo Powiatowe w Przysusze, urzędy gminy w Potworowie, Rusinowie, Wieniawie czy Klwowie. Wychodzi więc na to, że urząd, także za czasów, gdy na jego czele stał Piotr Papis – w drodze konkursu – przyznał dotacje stowarzyszeniu, w którym prezesem jest kierownik referatu zamówień publicznych i dawny podwładny wójta, dyrektorką Zakładu Aktywności Zawodowej – żona wójta, a zakład działa w dzierżawionej od wójta nieruchomości, za co stowarzyszenie mu płaci. A na tej samej działce działa prowadzący działalność gospodarczą Zajazd Lwowski prowadzony przez osoby o nazwisku... Papis.

▶ **Piotr Papis, były wójt Klwowa i były radny wojewódzki, właściciel budynku, w którym działa Zakład Aktywności Zawodowej**

FOT. ARCHIWUM UMWM

– W Urzędzie Gminy Klwów zajmuję stanowisko kierownika ds. zamówień publicznych i inwestycji, więc ocena ofert składanych przez stowarzyszenie w ramach otwartych konkursów ofert nie należy do moich obowiązków. Tym samym oczywistym jest brak jakiegokolwiek konfliktu interesów – przekonuje Marcin Szymański. Tylko że w komisjach rozstrzygających konkursy na dotacje zasiadają urzędnicy gminy, do 2024 roku podwładni Piotra Papisa.

Piotr Papis: – CBA to kontrolowało, następnie Urząd Kontroli Skarbowej kontrolował to też chyba dziewięć miesięcy, UKS, były kontrole z urzędu wojewódzkiego, były kontrole z urzędu marszałkowskiego, były kontrole z PFRON-u. Ja mogę być tylko zadowolony, bardzo zadowolony, że chyba nie ma bardziej transparentnie i przejrzyście działającego Zakładu Aktywności Zawodowej na Mazowszu niż ten.

Przychodzą kontrolerzy: pralki i pieca nie ma

Ale nie wszystkie kontrole przebiegły dla stowarzyszenia bezproblemowo. W 2024 roku kontrolerzy z Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej stwierdzili, że na wyposażeniu zakładu w Klwowie brakuje kupionych za pieniądze z PFRON-u: suszarki bębnowej i pralnicy wirowej. To sprzęt wykorzystywany na potrzeby części hotelowej. Przedstawicielka stowarzyszenia tłumaczyła, że oba sprzęty są w serwisie. Podczas ubiegłorocznej kontroli nie znaleziono w zakładzie pieca konwekcyjno-parowego, czyli urządzenia kuchennego, zakupionego rok wcześniej z pieniędzy z PFRON. Dyrektorka Zakładu Anna Papis tłumaczyła, że piec, który miał być zastąpiony nowym, po naprawie jeszcze działał, więc wstrzymano się z montażem nowego. Zamontowano go, jak przekonywała dyrektorka, miesiąc po wizycie pań z MCPS.

Najwięcej i najczęściej powtarzających się zastrzeżeń dotyczyło braku wyraźnego rozgraniczenia pomiędzy Zakładem Aktywności Zawodowej a działającym w obrębie tej samej nieruchomości Zajazdem Lwowskim. Kontrolujący zarzucali, że przy bramach wjazdowych nie ma żadnej informacji o ZAZ, są za to wielkie tablice informujące od Zajeździe Lwowskim, że obie działalności: ZAZ i Zajazd nie są fizycznie rozgraniczone, znajdują się na jednej ogrodzonej działce.

Władze stowarzyszenia tłumaczyły, że teren Zajazdu od ZAZ-u oddzielał murek oporowy, ale bez zainstalowanej bramy, ze względu na przepisy ppoż.

– Zajazd Lwowski to jest nazwa marketingowa, natomiast zakład aktywności jest pierwszym obiektem. Wszyscy u nas na terenie gminy wiedzą, co to jest zakład aktywności. Wiedzą, że pracują tam osoby niepełnosprawne, wiedzą, czym się zajmują. I wie pani, co jest najfajniejsze? Że ludzie nie wstydzą się przyjść do imprezy, gdzie robią na przykład osoby niepełnosprawne – mówi mi Piotr Papis. Pytany o osoby prowadzące Zajazd Lwowski o nazwisku Papis, odpowiada, że to jego żona i ojciec.

– Bo ja ze względu na ustawę o samorządzie gminnym nie mogę prowadzić żadnej inwestycji na terenie gminy. Więc prowadzi to małżonka z tatą – mówi wprost. I dopytywany dodaje, że z żoną, która jest wiceprezeską Stowarzyszenia, dyrektorką Zakładu Aktywności Zawodowej i prowadzącą działalność gospodarczą Zajazd Lwowski jednocześnie, nie ma rozdzielności majątkowej. Małżeństwem są od 2023 roku.

Przeglądam jego oświadczenie majątkowe, które złożył jako radny wojewódzki. Dochód z tytułu dzierżawy – 150 tys. zł rocznie. Wśród dochodów jest też wynagrodzenie ze stosunku pracy, dieta radnego i „inne dochody” w wysokości 1300 zł. Czy to dochód z działalności Zajazdu Lwowskiego, który prowadzi jego żona, z którą ma wspólność majątkową? – W oświadczeniu majątkowym wykazuję moje dochody. Przez ileś tam czasu, głównie w okresie covidu, to oni mieli stratę, więc nie wykazywali jakichś tam dochodów. Natomiast w tej chwili wiem, że już są na plusie, więc pewnie ja będę musiał to wykazywać, bo na razie nie mam powodu wykazywać – zawile tłumaczy Piotr Papis. I dodaje, że budynki Zajazdu Lwowskiego są własnością spółki należącej do żony i ojca, dlatego nie wykazuje ich w oświadczeniu.

Gdzie więc są pieniądze z wesel, o które już 13 lat temu pytała reporterka „Wyborczej”?

ZAZ w Klwowie, jak informuje Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, prowadzi działalność usługową i wytwórczą, w tym: gastronomiczną, cateringową, hotelarską, organizację szkoleń, konferencji, imprez okolicznościowych, wynajem pomieszczeń oraz wynajem powierzchni reklamowej. To zbieżna działalność z tą, którą prowadzi spółka – właściciel Zajazdu Lwowskiego. – Pieniądze zarobione przez ZAZ ze sprzedaży wyrobów lub usług przeznaczone są na zakładowy fundusz aktywności i powinny być przeznaczone na finansowanie wydatków związanych z działalnością Zakładu. Nie można nimi swobodnie dysponować – wyjaśnia Hanna Maliszewska, rzeczniczka prasowa MCPS. Centrum otrzymuje tylko roczne rozliczenia wykorzystania pieniędzy z PFRON. Dzięki temu wiadomo, że ZAZ w Klwowie „zarobił” w 2023 r. 659,6 tys. zł, a w 2024 r. – 1,3 mln zł.

Co jest Zajazdu Lwowskiego, a co Zakładu Aktywności Zawodowej?

To teraz Zajazd Lwowski, który także organizuje wesela i imprezy okolicznościowe w obrębie tej samej nieruchomości, teoretycznie w osobnych budynkach. Ile zarabia na weselach? Tego niestety się nie dowiemy, po zajazd prowadzi spółka cywilna, która nie ma obowiązku publikowania sprawozdań finansowych.

Pytamy prezesa Stowarzyszenia „Wspólne Marzenia”, na jakiej podstawie stowarzyszenie wybiera dostawców usług, np. cateringu, i czy korzysta z usług Zajazdu Lwowskiego, a jeśli tak, to na jakich zasadach.

– Wybór dostawców odbywa się zgodnie z zasadą racjonalnego i oszczędnego gospodarowania środkami publicznymi oraz zgodnie z wytycznymi instytucji finansujących – odpowiada Marcin Szymański, jednocześnie nie wyjaśniając, czy pomiędzy stowarzyszeniem a spółką następuje wymiana usług i rozliczeń finansowych.

W ostatnim roku Stowarzyszenie rozbudowało budynek, w którym działa Zakład Aktywności Zawodowej i w którym jest Sala Lustrzana – jedna z sal reklamowanych w ramach Zajazdu Lwowskiego – o salę taneczną. Prezes Szymański pytany o inwestycję informuje, że budowa została sfinansowana z wypracowanych przez ZAZ środków ze sprzedaży usług, nie z dotacji, jak zastrzega. – Gdyby doszło do zakończenia umowy, a mam nadzieję, że ta współpraca będzie trwała do końca świata, to poniesione przez Stowarzyszenie nakłady zostaną rozliczone, oczywiście po uwzględnieniu amortyzacji – zaznacza były wójt. Budynek Zakładu Aktywności Zawodowej, według oświadczenia majątkowego Papisa w ubiegłym roku, ma już ponad 2 tys. m kw. Wartość, tu cytat: 1,5 mln zł plus wkład gospodarczy prawie milion plus nakłady poczynione przez Stowarzyszenie. ●

eprasa.pl 1971fc565d

Dziś wybór nowych sędziów TK

Sejm zajmie się dziś powołaniem nowych sędziów Trybunału Konstytucyjnego. Obejście bardzo prawdopodobnej odmowy przyjęcia ich ślubowania przez prezydenta Karola Nawrockiego może być jednak trudne. Stawką jest większość w TK.

• **Marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Jakub Wencel

W środę marszałek Sejmu Włodzimierz Czarzasty potwierdził listę nazwisk rekomendowanych przez prezydium Sejmu, o których wcześniej nieoficjalnie donosiły media. Są to:
• sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach dr Krystian Markiewicz;
• profesor Polskiej Akademii Nauk dr Maciej Taborowski;
• profesor Uniwersytetu Warszawskiego dr hab. Marcin Dziurda;
• prezes Sądu Okręgowego w Opolu sędzia Anna Korwin-Piotrowska;
• dr Magdalena Będkowska z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej;
• profesor Uniwersytetu Śląskiego dr hab. Dariusz Szostek;

Swoich kandydatów zgłosiło również Prawo i Sprawiedliwość. Są to:
• profesor dr hab. Artur Kotowski z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie;
• dr Michał Skwarzyński z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Lublinie.

Sejm wybiera sędziów indywidualnie, na kadencję trwającą dziewięć lat. Powołuje ich bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Wyborowi sędziów na tym posiedzeniu Sejmu mają towarzyszyć prace nad uchwałą „w sprawie działań niezbędnych do zapewnienia spełniania przez Trybunał Konstytucyjny wymogów sądu ustanowionego na mocy prawa, niezawisłego i bezstronnego". Debata nad nią miała się odbyć już w czwartek. Na stronach Sejmu opublikowany został jej projekt. Podkreślono w nim, że Trybunał nie spełniał wspomnianych wymogów, a także że pełnienie funkcji prezes TK przez Julię Przyłębską było dokonywane „z naruszeniem prawa", ponieważ została ona wybrana m.in. bez wcześniejszego podjęcia uchwały przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów TK.

W dokumencie zaznaczono również, że powołanie obecnego prezesa TK Bogdana Święczkowskiego „obarczone jest tymi samymi wadami prawnymi co wybór Julii Przyłębskiej".

Koalicja chce odebrać PiS większość w TK

Rząd Donalda Tuska nie uznaje Trybunału za legalny TK i paraliżuje jego działanie, np. nie ogłaszając żadnych jego wyroków. Powodem były nieprawidłowości przy wyborze do TK trzech tzw. dublerów wadliwie wybranych przez PiS na zajęte miejsca sędziów. A także wspomniane nieprawidłowości przy powołaniu na prezes TK Juli Przyłębskiej (doszło do tego z pomocą dublerów).

W uchwale przyjętej przez Sejm w marcu 2024 roku podkreślono, że „uwzględnienie w działalności organu władzy publicznej rozstrzygnięć TK wydanych z naruszeniem prawa może zostać uznane za naruszenie zasady legalizmu przez te organy". W uchwale z grudnia 2024 r. rząd argumentował, że TK w aktualnym składzie jest organem nieuprawnionym do wydawania rozstrzygnięć. Nie powinno się ich więc publikować w dziennikach urzędowych ze względu na ryzyko doprowadzenia do utrwalenia stanu kryzysu praworządności.

Rząd Donalda Tuska nie uznaje Trybunału za legalny TK i paraliżuje jego działanie

Trybunał pracuje obecnie w dziewięcioosobowym składzie. W czasie aktualnej kadencji Sejmu zwolniły się miejsca zajmowane przez powołanych przez PiS sędziów Mariusza Muszyńskiego, Piotra Pszczółkowskiego, b. prezes TK Julię Przyłębską (2024 r.), Zbigniewa Jędrzejewskiego, Michała Warcińskiego i Krystynę Pawłowicz (2025 r.). Ta ostatnia przeszła w stan spoczynku przed upływem dziewięciu lat swojej kadencji.

Kolejne dwa miejsca w Trybunale zwolnią się w tym roku – we wrześniu skończą kadencje sędziów Andrzeja Zielonackiego i Justyna Piskorskiego. W styczniu 2027 r. zwolni się z kolei wakat sędziego Jarosława Wyrembaka. Oznacza to, że sędziowie wybrani przez koalicję rządową mogą mieć jeszcze w tej kadencji większość. A to otwierałoby m.in. możliwość uchylenia immunitetu obecnemu prezesowi TK Bogdanowi Święczkowskiemu. Prokuratura Krajowa chce mu postawić zarzuty w śledztwie dotyczącym Pegasusa. Ale w prokuratorskiej centrali są także inne postępowania, które mogą zagrozić Święczkowskiemu.

Do tej pory koalicja wstrzymywała wybór nowych sędziów TK. Uzależniała swoje dalsze kroki od wyroku TSUE, który zapadł w grudniu. TSUE orzekł, że Trybunał Konstytucyjny nie jest niezawisłym, bezstronnym i ustanowionym zgodnie z prawem sądem. – Stoimy przed ogromnym dylematem: co dalej. Bo po tym rozstrzygnięciu widzimy, że polski obywatel nie ma odpowiedniej ochrony prawnej, którą zapewniał TK – mówił wtedy minister sprawiedliwości Waldemar Żurek. I zapowiedział powołanie na sędziów niezależnych prawników, co może stać się „przyczółkiem przywracania praworządności".

PiS zaskarżył do TK własne przepisy o powołaniu sędziów

Na przeszkodzie w planach Żurka może stanąć jednak prezydent Karol Nawrocki. Jego rolę w procesie wyboru sędziów określa Ustawa o Trybunale Konstytucyjnym – jest ona ograniczona do przyjęcia ślubowania od powołanych sędziów. Ale furtkę otworzył już poprzedni prezydent – Andrzej Duda w 2015 r. odmówił przyjęcia ślubowania od pięciu osób, które do TK wybrał Sejm w końcówce rządów PO-PSL. Choć TK kierowany przez Andrzeja Rzeplińskiego uznał później, że z tej piątki trójka była wybrana prawidłowo, żadna z tych osób nie została zaprzysiężona i dopuszczona do orzekania. Do dziś także były prezydent nie poniósł za to żadnej odpowiedzialności.

„Podkładkę" dla decyzji prezydenta próbuje stworzyć PiS. Posłowie tej partii 9 marca wnieśli do TK skargę dotyczącą zasad i trybu wyboru sędziów Trybunału. Przepisy te zostały uchwalone przez większość PiS za rządów premiera Mateusza Morawieckiego.

We „wniosku o zabezpieczenie" parlamentarzyści PiS domagają się czasowego wstrzymania przez TK możliwości wyboru sędziów przez Sejm. Swój wniosek argumentują tym, że między zgłoszeniem kandydatur 11 marca a wyborem sędziów 15 marca nie upływa siedmiodniowy termin dostarczenia posłom druków zawierających kandydatury.

– Dwa lata nie wybierano sędziów TK w ogóle. Hodowano, chomikowano te wakaty, podczas gdy Konstytucja RP zobowiązuje do wyboru na zakładkę – w miarę jak się pojawiają wakaty. Tymczasem oni chcą teraz zrobić to hurtowo, grupowo, na rympał, z dnia na dzień – mówił poseł PiS Marcin Warchoł w rozmowie z Polską Agencją Prasową.

Choć Trybunał nie ma według polskich przepisów mocy podjęcia decyzji o uniemożliwieniu przez Sejm wyboru sędziów, to z dużym prawdopodobieństwem takie „zabezpieczenie" TK Bogdana Święczkowskiego wyda. Nie byłby to pierwszy przypadek przekroczenia kompetencji przez obsadzony ludźmi PiS TK. Wcześniej uznał on np. komisję śledczą ds. Pegasusa za niezgodną z konstytucją.

Sejm zamierza jednak ubiec zabezpieczenie Trybunału.

Pomysły na odmowę przyjęcia ślubowania przez Nawrockiego

Jeśli prezydent nie przyjmie od sędziów ślubowania, jest niemal pewne, że Święczkowski nawet nie wpuści do budynku przy ul. Szucha w Warszawie nowych sędziów. Co wobec tego może zrobić koalicja rządowa? Według prof. Ewy Łętowskiej rolę prezydenta mogłoby przejąć w takich okolicznościach Zgromadzenie Narodowe, które jest „nad" głową państwa.

„Wystarczy uchwała jednej i drugiej izby, a potem ślubowanie przed Zgromadzeniem Narodowym. Oczywiście zaraz znajdzie się ktoś, kto zapyta: a gdzie to jest napisane? Nigdzie. To Zgromadzenie musi podjąć taką uchwałę" – mówiła prof. Łętowska w rozmowie z „Newsweekiem". Proces złożenia ślubowania może być również ograniczony do samego Sejmu.

W uchwalonej w 2024 r. przez Sejm nowej ustawie o TK zaproponowano możliwość złożenia ślubowania w formie pisemnej z podpisem poświadczonym notarialnie na ręce marszałka Sejmu. Takie ślubowanie, wedle tamtych przepisów, marszałek przekazuje bezpośrednio prezesowi Trybunału. Ustawę tę skierował do Trybunału w trybie kontroli prewencyjnej ówczesny prezydent Andrzej Duda. Aktualne przepisy nie zawierają takiej procedury określonej wprost, ale są bardzo ogólne. Mówią o składaniu przez osobę wybraną na stanowisko sędziego TK ślubowania „wobec Prezydenta Rzeczpospolitej Polskiej".

Tę niejednoznaczność mogą wykorzystać nowo powołani sędziowie np. poprzez wysłanie ślubowania prezydentowi w formie pisemnej. Innym, bardziej niekonwencjonalnym pomysłem jest złożenie ślubowania w miejscu, gdzie – z innych powodów, np. podczas jakiejś uroczystości – obecny będzie prezydent.

W takim wypadku Święczkowski mógłby jednak wciąż po prostu zamknąć drzwi siedziby Trybunału sędziom wybranym przez Sejm X kadencji. Oznacza to, że bez jakiejś formy „wariantu siłowego" i wyegzekwowania dopuszczenia nowych sędziów do orzekania Trybunale nie będzie szans na to, by sędziowie wybrani przez PiS stracili w Trybunale Konstytucyjnym większość. ●

eprasa.pl 1971fc565d

Pomorze Zachodnie

Nauka i sztuka – życie w ciągłej próbie

Agnieszka Piegat szczecińska naukowczyni pokazuje, że jej badania przynoszą konkretne odpowiedzi na prawdziwe, palące problemy medyczne. Z kolei Grzegorz Jamro, lekarz otolaryngolog. Przywraca pacjentom zdrowie, komfort i nadzieję. A gdy zdejmuje lekarski fartuch, wchodzi na scenę jako aktor Teatru Polskiego w Szczecinie.

Agnieszka Piegat

Grzegorz Jamro

Bohaterowie kampanii „Pomorze Zachodnie – Możesz wszystko" pokazują, że w regionie innowacja spotyka się z odwagą, a kompetencje z autentycznym zaangażowaniem.

Nie planowała zostać naukowczynią. Jako nastolatka widziała siebie raczej w gabinecie psychologicznym albo w aptece. O tym, że jej droga potoczy się inaczej, zdecydowało... kilka punktów na egzaminach. Dziś z perspektywy czasu można powiedzieć, że to był przypadek, który przerodził się w misję. Na Pomorzu Zachodnim, w środowisku dynamicznie rozwijającej się nauki i medycyny, Agnieszka Piegat udowadnia, że badania laboratoryjne mogą realnie zmieniać życie pacjentów.

Los zdecydował, że zamiast farmacji czy psychologii, Agnieszka Piegat studiowała technologię chemiczną na Politechnice Szczecińskiej o specjalności technologia tworzyw sztucznych. Już wtedy wiedziała, że chce zostać na uczelni i rozwijać karierę naukową. Interesowało ją nie tylko „jak coś działa", ale przede wszystkim – jak można tę wiedzę wykorzystać w praktyce. Kolejnym krokiem były studia doktoranckie. Dziś podkreśla, że nauka to nie tylko stopnie i tytuły, ale przede wszystkim odpowiedzialność. – Największą satysfakcję daje mi świadomość, że to, co robimy w laboratorium, może kiedyś realnie pomóc pacjentom – mówi.

Od 2010 roku pracuje w Katedrze Inżynierii Polimerów i Biomateriałów (dawny Instytut Polimerów) Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie. Od 2016 roku prowadzi badania nad nanocząsteczkami jako nośnikami leków. Wspólnie z zespołem naukowczyń z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie opracowała nowoczesną metodę terapii nowotworów z wykorzystaniem nanotechnologii.

Rozwiązanie polega na celowanym dostarczaniu leków bezpośrednio do komórek rakowych. – Opracowany sposób dotyczył zmian nowotworowych będących wynikiem przerzutów w obrębie jamy brzusznej. Otoczkujemy lek w specjalnym materiale, dzięki czemu trafia on bezpośrednio do komórek nowotworowych, a nie rozprzestrzenia się po całym organizmie – wyjaśnia.

To podejście ma ogromne znaczenie ponieważ pozwala ograniczyć skutki uboczne terapii i zwiększyć jej skuteczność. Wyniki badań przedklinicznych są bardzo obiecujące. Na modelach zwierzęcych udało się wykazać, że lek trafia dokładnie tam, gdzie powinien. Przed zespołem kolejne etapy badań, ale Agnieszka Piegat nie traci optymizmu.

Pomorze Zachodnie daje solidne zaplecze do prowadzenia takich projektów: nowoczesne laboratoria, przestrzeń do współpracy między uczelniami, rosnąca świadomość znaczenia badań wdrożeniowych oraz otwartość na interdyscyplinarne inicjatywy łączące chemię, inżynierię materiałową i medycynę. – Nauka jest dziedziną, w której zawsze można więcej. I to motywuje do dalszego działania – przyznaje Agnieszka Piegat. Jej historia pokazuje, że czasem o przyszłości decyduje przypadek, ale to konsekwencja, ciekawość świata i wytrwałość sprawiają, że z przypadku rodzi się pasja. A z pasji innowacje, które mogą zmienić medycynę.

W walce o lepszą jakość życia pacjentów

W dzień precyzja, skupienie i odpowiedzialność za ludzkie zdrowie. Wieczorem światła reflektorów, muzyka i emocje płynące ze sceny. Właśnie na Pomorzu Zachodnim ta niezwykła historia nabiera realnych kształtów. To tutaj, w regionie, który od lat dynamicznie rozwija zarówno medycynę, jak i kulturę, możliwe jest połączenie dwóch pozornie odległych światów. Udowadnia to każdego dnia Grzegorz Jamro, lekarz specjalista w dziedzinie otorynolaryngologii i otorynolaryngologii dziecięcej, a także pasjonat chirurgii plastycznej i medycyny estetycznej.

Przyznaje, że największą motywacją są dla niego szczęśliwi pacjenci. – Czuję ogromną radość, gdy jestem w stanie pomóc pacjentom, zakończyć ich zmaganie się z obciążeniem czy to zdrowotnym, ale czasami też, o dziwo, psychicznym – mówi. Wszystko zaczyna się od rozmowy, analizy problemu, wspólnego poszukiwanie najlepszego rozwiązania. – Jeśli udaje się je wypracować, to czuję ogromną satysfakcję i to jest dla mnie największa nagroda – podkreśla.

Porównuje swoją pracę do sportowej rywalizacji. – Jak w każdym sporcie wygrana wymaga treningu. Dla mnie takim treningiem jest nieustanne doskonalenie umiejętności, rozwijanie kompetencji i podnoszenie kwalifikacji. Bez tego przestałbym osiągać to, co sprawia mi przyjemność – przyznaje. Podkreśla również wagę współpracy zespołowej. Wierzy, że nie ma rzeczy niemożliwych – są tylko cele, które wymagają większego wysiłku, konsekwencji i zaangażowania.

Pomorze Zachodnie stwarza ku temu bardzo dobre warunki. To region z silnym zapleczem akademickim i medycznym, nowoczesnymi placówkami oraz dostępem do specjalistycznych szkoleń. Jednocześnie Szczecin i okolice oferują bogate życie kulturalne – teatry, opery, wydarzenia artystyczne, które pozwalają zachować równowagę między wymagającą pracą a pasją.

Grzegorz Jamro, gdy zamyka gabinet, udaje się właśnie do teatru. Nie zasiada jednak na widowni, a staje na teatralnych deskach. Od lat związany jest ze scenami Opery na Zamku w Szczecinie oraz Teatru Polskiego w Szczecinie, gdzie spełnia się jako aktor, wokalista i tancerz. – Teatr daje mi przestrzeń na oddech od codziennych problemów szpitalnych, trudnych historii pacjentów i konieczności ciągłego podejmowania odpowiedzialnych decyzji. Scena pozwala mi oderwać się od medycznej rzeczywistości i jednocześnie realizować swoją pasję – mówi.

Śpiew, taniec i aktorstwo towarzyszą mu od dzieciństwa – są częścią jego tożsamości. Pierwsze kroki na scenie stawiał w wieku sześciu lat. Podczas studiów dołączył do Chóru Pomorskiej Akademii Medycznej, a przełomowym momentem okazał się rok 2008. Podczas zabawy karaoke został zakwalifikowany do Mistrzostw Karaoke Szczecina, gdzie zauważył go kierownik muzyczny musicalu „Rent". Tak trafił na profesjonalną scenę Opery na Zamku.

Dziś łączy dwa światy, które – choć różne – opierają się na podobnych fundamentach: wrażliwości, precyzji i pracy zespołowej. Jego historia pokazuje, że Pomorze Zachodnie to miejsce, w którym można rozwijać się wszechstronnie – leczyć, tworzyć, występować i nie rezygnować z żadnej ze swoich pasji.

Uczenie się przez całe życie

Codzienna praca w laboratorium, gabinetach lekarskich, na salach operacyjnych to ciągła walka o to, by polepszać życie pacjentów. Wpisany jest w to stały rozwój. Agnieszka Piegat i Grzegorz Jamro nie spowalniają. Ich życie definiuje ciągły rozwój, oboje chcą stale doskonalić swoje umiejętności, by móc odpowiadać na nowe potrzeby i wyzwania. Dzięki nim medycyna nie tylko się rozwija – ona realnie daje ludziom szansę na lepsze, pełniejsze życie.

Kampania realizowana przez Województwo Zachodniopomorskie/Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie w ramach projektu pt. „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych.

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY
Rzeczpospolita Polska
Sfinansowane przez Unię Europejską NextGenerationEU
Pomorze Zachodnie

eprasa.pl 1971fc565d

Mentzen atakuje Czarnka

Do Przemysława Czarnka, kandydata PiS na premiera, Sławomir Mentzen zwraca się tak: – Powinieneś zacząć swoje przemówienie od powiedzenia: „przepraszamy, że spieprzyliśmy tak wiele rzeczy".

Tomasz Nyczka

„Przemek" – tak zwraca się do kandydata PiS na premiera lider Konfederacji Sławomir Mentzen.

Niby sympatycznie, ale wszystko podszyte jest złośliwością i ma swój polityczny cel, bo od ostatniej soboty, gdy w krakowskiej hali Sokół prezes PiS Jarosław Kaczyński ogłosił, że kandydatem jego obozu na premiera będzie Przemysław Czarnek, między PiS i Konfederacją iskrzy.

Do wyborów parlamentarnych w 2027 r. zostało jeszcze półtora roku, ale sprawa jest jasna – słynący z radykalnych poglądów i radykalnego języka Przemysław Czarnek ma pomóc PiS odzyskać elektorat, który z partii Kaczyńskiego odpłynął do obu Konfederacji.

Czarnek już zaczął mówić ich językiem. Uderzał w Ukraińców, Zielony Ład, Unię Europejską, ETS, KSeF, „OZE-sroze", mówił o ułatwieniach dla przedsiębiorców.

Dla Konfederacji Mentzena i Bosaka jest zagrożeniem. Wszedł na jej podwórko.

Cel: Przemysław Czarnek

Reakcja była natychmiastowa. Sygnał do ataku na PiS Sławomir Mentzen dał już w sobotę.

W „Wyborczej" pisaliśmy o tym, że Konfederacja będzie teraz mocno uderzać w Czarnka. – W centrali jest duże parcie na to, żeby w nich walić – mówił nam sejmowy polityk Konfederacji.

Główna narracja Mentzena i Bosaka jest taka: Czarnek jest skompromitowany, bo był ministrem w rządzie Mateusza Morawieckiego, więc współodpowiada za wszystkie jego błędy i afery (w tym za „Willę Plus"). Jest niewiarygodny.

Drugi element opowieści, którą snuje Konfederacja: wszystko, od czego teraz odcina się Czarnek, wcześniej popierał, podnosił rękę razem z innymi posłami PiS. Teraz zmienił zdanie. Jest niewiarygodny.

Tak nerwowo między obu formacjami nie było od połowy zeszłego roku, gdy Mentzen zarzucił Kaczyńskiemu, że jest „politycznym gangsterem", który wykańczał wszystkich swoich dotychczasowych partnerów koalicyjnych, a PiS odpowiadał mu, że jest „bachorem", i odwoływał swój udział w tzw. piwie z Mentzenem.

Mentzen uderzył w Czarnka już w weekend, zadając mu kilka trudnych pytań, w większości związanych z decyzjami rządu Mateusza Morawieckiego, w tym polityką covidową i zgodą na Zielony Ład. Zapowiedział też, że w najbliższych miesiącach „porozmawia sobie z PiS o wiarygodności".

Sławomir Mentzen: No i widzisz, Przemek...

We wtorek poszedł za ciosem i, tak jak mówili politycy Konfederacji, tę krytykę jeszcze „podkręcił".

Wieczorem Mentzen opublikował na YouTubie godzinne nagranie, które w całości poświęca kandydatowi PiS na premiera. Zatytułował je: „Posłuchaj, to do ciebie". W nagraniu roi się od złośliwości pod adresem Czarnka. Mentzen nazywa go „pracowitym człowiekiem", mówi, że Czarnek na pewno będzie się starał, ale „nie zakończy się to sukcesem".

Tuż po ogłoszeniu jego kandydatury na premiera, w Telewizji Republika Czarnek zarzucił Mentzenowi kłamstwo i przekonywał: – Kłamstwo Sławka Mentzena. Myśmy nie wprowadzili żadnego KSeF [Krajowy System e-Faktur]. KSeF wszedł od 1 lutego, miał być dobrowolny, natomiast jest obowiązkowy dla wszystkich przedsiębiorców.

– Już pierwszego dnia zarzuciłeś mi kłamstwo – odpowiedział mu w swoim nagraniu Mentzen i wyjaśnił, że „decyzja o tym, żeby wprowadzić KSeF, zapadła w 2021 roku", dodał, że rzeczywiście wtedy miał być dobrowolny, bo „Mateusz Morawiecki bardzo boi się zrobić cokolwiek, co jest sprzeczne z prawem Unii Europejskiej", więc „nie chciał wprowadzić obowiązkowego KSeF".

• **04.06.2025 roku, Sejm. Poseł Konfederacji Sławomir Mentzen (drugi od lewej) siedzi obok posłów PiS Michała Wojcika i Jacka Sasina**

FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Mentzen dodał, że Morawiecki „już w czerwcu 2022 r. dostał taką zgodę". Powiedział, że całe PiS – w tym Czarnek – głosowało wtedy za obowiązkowym KSeF, a programu nie przyjęto tylko dlatego, że Ministerstwo Finansów się nie wyrobiło.

Przekonywał, że podobnie jest z systemem kaucyjnym, bo choć Czarnek mu się teraz sprzeciwia, to ustawa wprowadzająca system kaucyjny „została przyjęta 13 lipca 2023 r., wtedy gdy PiS miał większość w Sejmie", a Czarnek głosował za. Wyciągnął mu, że choć teraz krytykuje Ukrainę, to „głosował za socjalem dla Ukraińców".

Lider Konfederacji zarzucił też Czarnkowi, że „nie jest samodzielnym politykiem", i dopytywał go, „co to za premier, który w każdej sprawie będzie się musiał pytać Jarosława Kaczyńskiego".

Lider Konfederacji zarzucił też Czarnkowi, że „nie jest samodzielnym politykiem"

– Jak ty chcesz prowadzić obrady Rady Ministrów, kiedy ty nie jesteś w stanie samodzielnie podjąć żadnej decyzji? Przemek, przecież ty nawet na piwo nie jesteś w stanie wyjść bez zgody Kaczyńskiego! – zwracał się do Czarnka w swoim nagraniu Mentzen, nawiązując do sytuacji z zeszłego roku, gdy Czarnek odwołał swój udział w „piwie z Mentzenem" i zażądał, żeby Mentzen przeprosił za swoje słowa o Kaczyńskim.

Mentzen wyciągnął też Czarnkowi, że w przeszłości nie wykluczał koalicji z Grzegorzem Braunem, a w ostatnią niedzielę w Polsat News mówił już, że „nie ma takiej możliwości, na 200 proc.".

Lider Konfederacji zasugerował Czarnkowi, jak powinien zacząć swoje sobotnie przemówienie w hali Sokół: – Powinieneś zacząć: „przepraszamy za osiem lat rządów PiS", „przepraszamy, że spieprzyliśmy tak wiele rzeczy", „przepraszamy za KPO, za masowe migracje, za politykę dotyczącą Ukrainy".

Dalej Mentzen wyciągał PiS, że „to jego człowiek" Janusz Wojciechowski mówił, że „Zielony Ład to jest program rolny PiS", a sam Kaczyński zgadzał się, że odrzucenie Zielonego Ładu „oznaczałoby postawienie się na marginesie".

Mówił, że to, co Konfederacja teraz robi, to nie jest żadne działanie zgodnie z linią Tuska, tylko pokazywanie prawdy o rządach PiS. Opowiadał o „Willi Plus", aferze Funduszu Sprawiedliwości, o tym, jak politycy PiS „obsiedli spółki skarbu państwa".

Od weekendu politycy PiS krytykowali Konfederację i mówili, że na prawicy powinien być spokój, więc Mentzen w swoim nagraniu przypomniał, jak za rządów PiS Konfederacja nie była zapraszana do TVP i odbywały się tam „seanse nienawiści" wobec partii Mentzena i Bosaka.

Sławomir Mentzen odrzuca zaproszenie do debaty

Mentzen odrzucił na swoim kanale na YouTubie zaproszenie do debaty i przypomniał, że Czarnek mógł z nim rozmawiać w zeszłym roku na „piwie z Mentzenem", ale zrezygnował z tego, po tym „jak prezes mu zakazał".

– Nie bardzo widzę powód, żeby teraz wchodzić z tobą w jakieś debaty. Z Kaczyńskim to jeszcze, bo on jest u was decyzyjny, ale ty tak naprawdę jesteś trochę takim rzecznikiem Kaczyńskiego, masz mówić to, co on myśli, dostałeś takie zadanie – powiedział lider Konfederacji.

Zaproponował inną formułę debaty. – Nie czuję potrzeby rozmawiania z rzecznikiem Kaczyńskiego. Ale mam inny pomysł: u mnie w partii jest fantastyczny człowiek, mój rzecznik prasowy. A gdybyśmy zrobili taką debatę: mój rzecznik i rzecznik Kaczyńskiego, gdybyście porozmawiali sobie z Wojtkiem Machulskim jak rzecznik z rzecznikiem? Wpływ na partię macie podobny, chociaż wydaje mi się, że Wojtek ma nawet większy na swoją niż ty na swoją – skwitował Mentzen.

– Przemysław Czarnek miał być nową twarzą PiS. Ale to jest stara twarz pisowskiej hipokryzji – powiedział w WP wspomniany Machulski.

Atakowi na PiS towarzyszą nagrania, w których Konfederacja wyciąga Czarnkowi, że popierał socjal dla Ukraińców, piątkę dla zwierząt, KSeF, KPO, system kaucyjny. „Zero wiarygodności" – podsumowuje. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34425201

ODESZLI.pl

Dziel się wspomnieniami o bliskich

Wejdź na serwis **odeszli.pl**

www.nekrologi.wyborcza.pl/34425187

W dniu 9 marca 2026 roku zmarła w wieku 89 lat

Lucyla Magdalena Zapaśnik

z domu Gonera

lekarz internista

Uroczystości pogrzebowe odbędą się 17 marca 2026 roku o godzinie 9.30
w sali pożegnań B na Cmentarzu Komunalnym Północnym w Warszawie,
po czym nastąpi złożenie prochów w kolumbarium,
kwatera C-IV-1, rząd 6, grób 59.

Pogrążona w smutku

rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34424837

8 marca 2026 roku zmarł w wieku 79 lat
ukochany Mąż, Tata i Dziadek

ŚP

Edward Kurcman

Msza święta żałobna odprawiona zostanie
w środę 18 marca 2026 roku o godzinie 10:30
w kościele św. Dominika na Służewie,
ul. Dominikańska 2 w Warszawie,
po czym nastąpi odprowadzenie do grobu rodzinnego
na Cmentarz Warszawa- Pyry.

Pogrążeni w głębokim smutku

żona i synowie z rodzinami

Prosimy o nieskładanie kondolencji

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

WOJEWODA LUBELSKI

Lublin, dnia 11 marca 2026 r. IF-I.7840.4.2.2026.MG

OBWIESZCZENIE WOJEWODY LUBELSKIEGO

o wydaniu decyzji nr 17/26 z dnia 9 marca 2026 r., znak: IF-I.7840.4.2.2026.MG o pozwoleniu na budowę inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu

Na podstawie art. 12 ust. 1 w związku z art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2025 r., poz. 1222 ze zm.) oraz art. 10, art. 49 i art. 61 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 1691) oraz art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.)

zawiadamiam,

że na wniosek Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. z dnia 14 stycznia 2026 r., uzupełnionego w dniu 19 lutego 2026 r., została wydana decyzja nr 17/26 z dnia 9 marca 2026 r., o pozwoleniu na budowę inwestycji towarzyszącej inwestycjom w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu dla inwestycji pn.: **„Rozbiórka istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 wraz z infrastrukturą towarzyszącą, zespołu zaporowo-upustowego, zespołu przyłączeniowego i odcinka gazociągu wysokiego ciśnienia DN100/DN80 oraz budowa nowego odcinka gazociągu wysokiego ciśnienia DN500 relacji Rembelszczyzna – Wronów na przekroczeniu terenów zalewowych oraz odcinków gazociągów wysokiego ciśnienia DN150”**

Inwestycja będzie realizowana na działkach:

powiat rycki, Miasto Ryki 061604_4, obręb 0002 Kolonia Swaty

numery działek ewidencyjnych:

205, 204, 203, 202, 201/1, 200/3, 206;

powiat rycki, Miasto Ryki 061604_4, obręb 0001 Ryki:

numery działek ewidencyjnych:

1542/13, 1543, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551/3, 1551/2, 1553/15, 1542/5, 1542/9, 1542/6, 4740, 4612.

Powyższa decyzja, zgodnie z art. 34 ust. 1 *ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu* **podlega natychmiastowemu wykonaniu.**

Zgodnie z art. 34 ust. 2 *ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*, odwołanie od niniejszej decyzji wnosi się do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego, za pośrednictwem Wojewody Lubelskiego, w terminie 14 dni od dnia, w którym zawiadomienie o jej wydaniu w drodze obwieszczenia uważa się za dokonane. Zgodnie z art. 12 ust. 2a ww. ustawy obwieszczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, tj. od dnia 13 marca 2026 r. Odwołanie powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie, zgodnie z art. 34 ust. 3 *ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu*.

Z treścią decyzji oraz aktami sprawy można zapoznać się drogą telefoniczną pod wskazanym niżej numerem telefonu, poprzez elektroniczną skrzynkę podawczą (ePUAP): /luwwlublinie/ezd lub za pośrednictwem eDoręczeń oraz osobiście w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie przy ul. Lubomelskiej 1-3, II piętro, **po uprzednim umówieniu wizyty** (poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek w godzinach 9^{00} do 14^{00}).

Treść decyzji została również zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakładce Strona główna > Ogłoszenia > Decyzje Wojewody Lubelskiego: https://luwwlublinie.bip.gov.pl/decyzje-wojewody-lubelskiego/.

Numer telefonu do kontaktu: (81) 74-24-115.

Kraj/34425190

Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Wydział Infrastruktury i Nieruchomości

WIN-II.7840.3.2.2026 EŁ Olsztyn, 10 marca 2026 r.

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 13 ust. 4 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1199),

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

podaje do publicznej wiadomości, że na wniosek pełnomocnika inwestora Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. z siedzibą w Konstancinie-Jeziornej z 27.01.2026 r., uzupełniony 9.02.2026 r. i 9.03.2026 r., zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na **przebudowę budynku technologicznego w ramach zadania rozbudowa stacji 400/110 kV** Ełk Bis, na działce nr 659/6 obręb 0031 Nowa Wieś Ełcka, jednostka ewidencyjna 280502_2 Gmina Ełk.

Przedmiotowa inwestycja położona jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie ełckim, w jednostce ewidencyjnej 280502_2 Gmina Ełk, na działce ewidencyjnej nr (w nawiasie podano numer księgi wieczystej):
– 659/6 (OL1E/00065470/1);
Wobec powyższego informuję, że zgodnie z art. 10 § 1 Kpa, do dnia wydania decyzji o pozwoleniu na budowę strony mogą zapoznać się z aktami sprawy, w siedzibie Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przy al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn, pokój 328, po wcześniejszym umówieniu terminu poprzez kontakt telefoniczny: (89) 5232 549 (od poniedziałku – do piątku w godzinach 11^{00} – 14^{00}), a także składać w powyższej sprawie uwagi i wnioski w formie pisemnej, za pośrednictwem poczty tradycyjnej, na adres: Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, Al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn, lub poprzez e-Doręczenia na adres: AE:PL-63617-21139-RGDWI-27.

Kraj/34424941

Wyciąg z ogłoszenia o przetargu

Prezydent Miasta Wejherowa

ogłasza

pierwszy przetarg ustny nieograniczony

na sprzedaż części nieruchomości gruntowej, niezabudowanej, oznaczonej wg księgi wieczystej oraz katastru nieruchomości jako działki gruntu nr 156/11, 156/12, 156/14, 156/15, 156/16, 156/37, 156/38, obręb 4, o łącznej powierzchni 6 705 m^2, położonej w Wejherowie, przy ul. Łęgowskiego,

cena wywoławcza: 2 562 000,00 zł netto

wylicytowana cena zostanie powiększona o podatek VAT w wysokości 23 %.

***Opis*:** przedmiot przetargu w kształcie prostokąta, regularnym, niezabudowany, teren płaski, niezagospodarowany, porośnięty trawą, pojedynczymi drzewami oraz krzewami, nieogrodzony.

***Uzbrojenie*:** w ul. Łęgowskiego przebiegają następujące sieci: energetyczna, wodociągowa, gazowa, teletechniczna oraz kanalizacji sanitarnej.

Obciążenia nieruchomości i zobowiązania, których przedmiotem są nieruchomości: brak.

***Przeznaczenie*:** przedmiot przetargu położony jest na obszarze, dla którego obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, zatwierdzony uchwałą Nr VIIk/XXXIV/388/2017 Rady Miasta Wejherowa z dnia 27 czerwca 2017 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Wejherowa w rejonie ulicy Łęgowskiego (Dz.U. Woj. Pom. z dn. 02.08.2017 r., poz. 2894), w jednostce terytorialnej 04.U – tereny zabudowy usługowej.

Przetarg odbędzie się **dnia 13 maja 2026 r.**, **o godz. 9:00**, w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie **wadium** w gotówce w wysokości 10% ceny wywoławczej, tj. **256 200,00 zł**. Wpłaty należy dokonać na konto Urzędu Miejskiego w Wejherowie: **Bank Millenium S.A. nr 14116022020000000061963861, najpóźniej do dnia 6 maja 2026 r.**

Zainteresowani udziałem w przetargu powinni dokonać oględzin nieruchomości oraz zapoznać się z dokumentami dotyczącymi stanu nieruchomości. Dnia 30 kwietnia 2026 r., o godz. 14:30, na przedmiotowym terenie, odbędą się oględziny przy udziale pracowników Urzędu Miejskiego w Wejherowie. Więcej informacji w sprawie sprzedaży nieruchomości można uzyskać w Wydziale Gospodarki Nieruchomościami i Urbanistyki Urzędu Miejskiego w Wejherowie, ul. 12 Marca 195, p. 220, tel. 58-677-71-47 lub 58-677-71-43, e – mail: nieruchomosci@wejherowo.pl. Ogłoszenie przetargowe wywieszono na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Wejherowie przy ul. 12 Marca 195 oraz opublikowano na stronie internetowej BIP Urzędu, tj. www.bip.wejherowo.pl.

Kraj/34425148

PREZYDENT MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

Załącznik nr 3
do zarządzenia nr 278/2026
Prezydenta Miasta Stołecznego warszawy
z 19 lutego 2026 r.

Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy informuje,

że na Elektronicznej Tablicy Ogłoszeń Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy (ETO) eto.um.warszawa.pl oraz na stronie internetowej miasta stołecznego Warszawy i dzielnicy Ursus miasta stołecznego Warszawy ursus.um.warszawa.pl, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Stołecznego Warszawy, zostało podane do publicznej wiadomości ogłoszenie o przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż gruntu zabudowanego, oznaczonego jako działka ewidencyjna nr 26/1 o pow. 0.0992 ha z obrębu 2-11-02, położonego w Warszawie w dzielnicy Ursus przy ul. II Armii Wojska Polskiego 68, będącego częścią nieruchomości uregulowanej w księdze wieczystej nr WA1M/00059581/8, stanowiącej własność miasta stołecznego Warszawy.

Przetarg odbędzie się 21.05.2026r. r. o godz. 11:00
w siedzibie Urzędu Dzielnicy Ursus Miasta Stołecznego Warszawy
przy Placu Czerwca 1976 nr 1, sala konferencyjna nr 100 (I piętro)
Organizator przetargu zastrzega sobie prawo do zmiany miejsca przeprowadzenia przetargu.

Informacje o przedmiocie przetargu można uzyskać w Wydziale Gospodarowania Nieruchomościami dla Dzielnicy Ursus przy Placu Czerwca 1976r. nr 1, pod nr. tel. **(22) 443 61 81** od poniedziałku do piątku w godzinach 8^{00}-16^{00}, a ponadto z aktualną ofertą przetargową nieruchomości miasta stołecznego Warszawy można zapoznać się na stronie internetowej https://mapa.um.warszawa.pl/nieruchomosci.

Kraj/34425202

OGŁOSZENIE O WSZCZĘCIU POSTĘPOWANIA LIKWIDACYJNEGO GMIN WYZNANIOWYCH ZWIĄZKU WYZNANIOWEGO WYZNAWCY SŁOŃCA

Niniejszym, podaje się do publicznej wiadomości, iż wszczęto postepowanie likwidacyjne następujących Gmin Wyznaniowych Związku Wyznaniowego Wyznawcy Słońca:

a) Gminy Wyznaniowej Bytom z siedzibą w Bytomiu (41-907) przy ul. Grota Roweckiego 17/50, posiadającej nr NIP 641.253.3105 i nr REGON 243691645. Postępowanie likwidacyjne wszczęte zostało na podstawie Uchwały nr 3/09/2025 Naczelnego Pierwszego Wyznawców Słońca z dnia 22 września 2025 roku

b) Gminy Wyznaniowej Szczecin z siedzibą w Szczecinie (71-699) przy ul. Hożej 13/5, posiadającej nr NIP 851.326.1388 i nr REGON 389107104. Postępowanie likwidacyjne wszczęte zostało na podstawie Uchwały nr 12/10/2025 Naczelnego Pierwszego Wyznawców Słońca z dnia 31 października 2025 roku.

c) Gminy Wyznaniowej Katowice Śródmieście z siedzibą w Katowicach (40-061) przy ul. Krzywej 12 lok. 11, posiadającej nr NIP: 634.297.9510 i nr REGON 386135198. Postępowanie likwidacyjne wszczęte zostało na podstawie Uchwały nr 9/01/2025 Naczelnego Pierwszego Wyznawców Słońca z dnia 29 stycznia 2026 roku.

Likwidatorem w/w Gmin Wyznaniowych został członek Rady Pierwszych Związku Wyznaniowego Bartosz Babiak.

Wzywa się wszystkich wierzycieli Gminy Wyznaniowej Bytom oraz Gminy Wyznaniowej Szczecin, Gminy Wyznaniowej Katowice Śródmieście aby w terminie 30 dni licząc od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia, zgłosili swoje wierzytelności do w/w Gmin, przesyłając zgłoszenie na adres Związku Wyznaniowego Wyznawcy Słońca w Tylicach (59-900) ul. Irysowa 10 lub adres mailowy: sekretariat@wyznawcyslonca.ws.

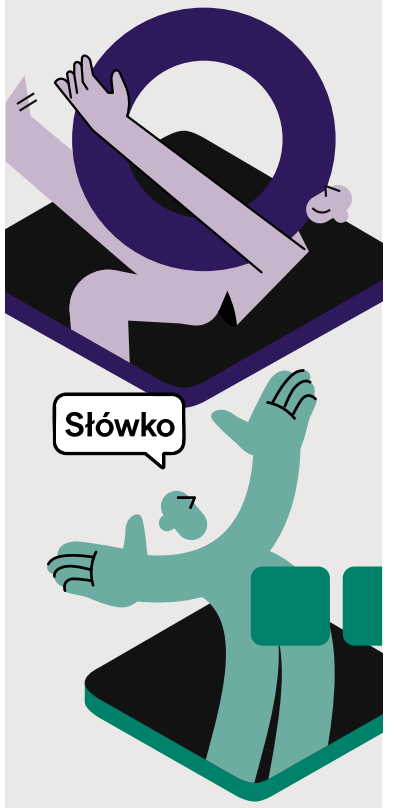
Kraj/34425036

NOWOŚĆ

Słówko Literówka Quizy Sudoku Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play

Pobierz w App Store

eprasa.pl 1971fc565d

Uczniowie mówili mojej mamie,

Z Karabasza mi napisali: „Doczekamy, aż połamiesz sobie kręgosłup i wrócisz do nas. Wtedy połamiemy ci też kolana, będziesz pełzać przed nami i przepraszać”.

ROZMOWA Z
PAWŁEM TAŁANKINEM,
reżyserem

LUDMIŁA ANANNIKOVA: Timothée Chalamet, Ethan Hawke, Steven Spielberg, DiCaprio... Gdyby dwa lata temu ktoś panu powiedział, że będzie pan siedział z nimi przy stole, to co by pan pomyślał?
PAWEŁ TAŁANKIN: – W życiu bym nie uwierzył. A i dzisiaj, szczerze mówiąc, słabo się w to wierzy.

I jak się pan w związku z tym czuje?
– Chyba normalnie. Choć spotkanie z Di Caprio było emocjonujące, wcześniej nie mogłem o tym nawet marzyć.

Opowie pan?
– Wpadliśmy na siebie w drzwiach, na obiedzie dla nominowanych do Oscara. Wychodziłem zapalić – strasznie dużo jaram – a on akurat wchodził. I mówię do niego: Chciałbym się z tobą sfotografować. A sam nagle cały się zaczerwieniłem, ręce mi zadrżały. No i zdjęcia wyszły takie, że lepiej ich nikomu nie pokazywać. Więc podczas bankietu podszedłem do niego jeszcze raz i mówię: Dawaj, jeszcze raz się sfotografujemy, bo sam rozumiesz. On na to, że OK, no problem. I tak mamy wspólne zdjęcie.

Dla tych, którzy nie widzieli jeszcze filmu: opowiada o tym, jak po rozpoczęciu dużej wojny Rosji z Ukrainą w 2022 r. propaganda przyszła do szkoły, w której pan pracował, i zmusiła pana do zostania propagandzistą. A potem było gorzej.
– Gdy wojna się zaczęła, nie wiedzieliśmy, co mówić dzieciom, jak reagować. Gdy w mediach zaczęły się pojawiać informacje, że w jakiejś szkole czy przedszkolu ustawiono dzieci w literę Z [symbol „specjalnej operacji wojskowej”] i że inicjatywa wyszła od nauczycieli, nie chcieliśmy w to wierzyć. A potem zaczęły przychodzić pisma.

Jakie?
– Z administracji Karabasza, ale każde zawierało informacje, jaką drogę przebyły, żeby dyrektor był tego świadom. Wychodziły prosto z ministerstwa edukacji Federacji Rosyjskiej, potem schodziły na poziom regionalny, miejski i na koniec trafiały do naszej i innych szkół.

Zaczęły przychodzić 14 marca. Były w nich instrukcje, jakie akcje patriotyczne należy przeprowadzić, jakie zdjęcia i z jakimi hasztagami opublikować, co mówić na lekcjach. A nawet co puszczać w telewizorze, który wisiał na korytarzu. Miały tam być slajdy z dokonaniami Putina. Włączaliśmy je, ale odbezpieczyłem pilot i dzieci szybko przełączały na coś innego.

FOT. AGAINST GRAVITY

Paweł Tałankin

• Współreżyser filmu „Pan Nikt Kontra Putin”, wcześniej nauczycielem w rosyjskim Karabaszu. Film otrzymał nagrodę BAFTA za najlepszy film dokumentalny, jest nominowany do Oscara.

Jeżeli chodzi o rozmowy z uczniami, to były to całe lekcje czy pogadanki w ramach innych zajęć?
– Pojawiły się całe lekcje. „Rozmowy o ważnym”, co poniedziałek, dla klas 1-11, „Rosja – moje horyzonty”, co czwartek, dla klas 5-11. A mnie dyrektorka kazała to wszystko nagrywać, żeby potem można było wysłać do administracji miasta. Tego od nas oczekiwano.

Kiedy pan poczuł, że te nagrania posłużą nie tylko do rozliczeń z urzędnikami?
– Już na pierwszej lekcji, którą nagrywałem, myślałem, że nie wolno mi tego skasować. Omal nie zapadłem się pod ziemię ze wstydu. Nie zastanawiałem się wtedy, czy wyjdzie z tego film, ani kiedy, komu i w jakiej formie to zaprezentuję. Byłem gotów wysłać to komukolwiek, żeby tylko to gdzieś pokazano.

Byłem wściekły. Ten film jest o tym, co będzie z rosyjskim społeczeństwem za 5, 10 lat, kiedy te dzieci zaczną wychodzić ze szkoły. Już teraz jest przepełnione złością, a będzie tylko gorzej.

Pana życie w Karabaszu kręciło się wokół szkoły, którą widzimy w filmie. Uczył się pan w niej, po studiach wrócił tam jako nauczyciel. Od wielu lat pracuje tam pana mama. Mimo to odważył się pan pokazać, co tam się dzieje.
– Kiedy z Davidem Borensteinem, drugim reżyserem, zaczęliśmy montować film, powiedziałem: „Może wykreślimy nazwę Karabasz?” Bo taka sytuacja panuje przecież w całym kraju. Ale David powiedział: „Nie, to bardzo ciekawe miasto, i to, że stamtąd pochodzisz i jesteś z tej szkoły, widzowie powinni wiedzieć”.

Wielu uważa, że wszystko, co złe, powinno zostać „w rodzinie”, ale ja uważam, że nie powiedzieć prawdy czasem jest gorzej niż powiedzieć. Dodatkowo byłem mocno wkurzony, bo zrobiono ze mnie nie tylko kronikarza, ale i nadzorcę. Bo przecież szansa na to, że ktoś te nagrania ogląda, jest niewielka. Rosja ma multum szkół.

Kiedyś zrobiłem test: zapisałem początek i koniec lekcji, a pomiędzy dałem czarną planszę i tak wysłałem do administracji. I nikt nie zareagował. Pomyślałem wtedy: Aha, czyli stoję tu z kamerą nie tylko po to, żeby rozliczyć się z administracją, ale jako klawisz, który ma pilnować nauczycieli.

A mój wniosek byłby taki, że skoro nikt nie zareagował, to można mniej pilnie realizować propagandowe zalecenia albo wcale. Ale rozumiem, że w pana szkole nauczyciele podchodzili do nich z entuzjazmem.
– Byli tacy, i nie tylko nauczyciel historii, Paweł Abdulmanow, bohater filmu, wyprany przez propagandę, który jakby tylko czekał na czasy, kiedy będzie mógł swobodnie mówić do dzieci językiem kremlowskiej telewizji.

Pierwszą lekcję, którą nagrywałem, prowadziła nauczycielka, która powiedziała: „Dzieci, wiem, że już wam o tym mówiłam, ale okazało się, że musimy to powtórzyć, więc udawajcie, że słyszycie to po raz pierwszy. I pomyślałem: „Ożeż ty, nikt cię nie zmuszał za pierwszym razem do prowadzenia tej lekcji i teraz też mogłaś sobie odpuścić, skoro już raz o tym mówiłaś. Wzięłaś kartkę, widzisz, że to propaganda – schowaj do szuflady”. Ale nie, nauczycielka była pilna.

Ale były też osoby wyraźnie mniej zainteresowane propagandą.
– Jedna nauczycielka, starsza osoba, jak szliśmy do jej gabinetu nagrywać, powiedziała: „Wiesz, Pasza, wszystko już było, bywało ciężko. W latach 90. było bardzo ciężko, ale przynajmniej była nadzieja. A teraz nawet jej nie ma”.

Wróćmy do historyka Abdulmanowa. Gdy dotarłam do sceny, w której pyta go pan, z kim z historycznych postaci chciałby się spotkać i on wymienia najgorszych stalinowskich zbirów, to ciężko uwierzyć, że to film dokumentalny. A jednocześnie, wszystko w tej scenie się zgadza.
– Podczas pokazu w Czechach podszedł do mnie czeski reżyser i mówi: „Pasza, gdyby scenarzyści przynieśli mi scenariusz twojego filmu, powiedziałbym, że muszą się douczyć, bo życie tak nie wygląda, a tacy ludzie nie istnieją. A tu patrzę – istnieją! I jeszcze ubiera się ten nauczyciel jak czekista!”

Pod koniec filmu widzimy, jak Abdulmanow otrzymuje mieszkanie jako najlepszy nauczyciel w mieście. Dla filmu lepiej być nie mogło, ale dla społeczeństwa to tragedia. Czy rodzice jakoś protestowali wobec propagandowych lekcji?
– Jedna kobieta na samym początku przyszła i powiedziała, że nie będzie swojego dziecka na nie posyłać. A jej na to powiedziano: „Jednak będzie pani”. I to dziecko przychodzi. Ale po tym, jak film się rozleciał po Karabaszu, rodzice pisali do mnie: „Wiedzieliśmy, że pojawiły się nowe lekcje, ale co na nich się dzieje – nikt nam nie mówił. Dziękujemy”.

Już po moim wyjeździe doszedł jeszcze jeden przedmiot – „prowadzenie rodziny”. Kto prowadzi? Abdulmanow! Programu nie znam, ale mogę się domyślać, że opowiada o tym, że dziewczyny powinny rodzić, a chłopaki wojować.

W filmie widzimy, jak do szkoły przychodzą bojownicy grupy Wagnera i uczą dzieci obsługiwać granaty, nauczyciele opowiadają o „krymskiej wiośnie”, czyli dobrowolnym – rzekomo – przyłączeniu półwyspu i jego mieszkańców do Rosji; o”demilitaryzacji i denazyfikacji” Ukrainy. Jest tego tyle, że widz siedzi zszokowany.
– A ja i tak uważam, że pokazaliśmy za mało. Podczas montażu ciągle mówiłem Davidowi: Czemu nie pokazałeś tego czy tamtego? A on na to: „Gdybyśmy pokazali wszystko, co chcesz, film trwałby 10 godzin i nikt by tego nie wytrzymał”.

Co akurat dla pana było najważniejsze z tego, co zobaczy widz?
– W jednej sprawie zaszantażowałem Davida, bo była dla mnie kluczowa. Początkowo nie chciał wziąć do filmu sceny z zebrania nauczycieli, gdzie oni mówią, że wyniki dzieci w nauce spadają. A potem po zebraniu przychodzą do mojego gabinetu na herbatę i rozmawiają o tym, czy mogą zrezygnować z całej tej propagandy, żeby skupić się na nauczaniu. Na co dyrektorka mówi: „Jeśli z tego zrezygnuję, to mnie zwolnią”.

Powiedziałem Davidowi, że jeśli tej sceny nie będzie, to się pakuję i idę gdzieś czekać na innego reżysera, który ją uwzględni. Bo żaden dyrektor nie przyzna się otwarcie, że wyniki spadają, a propaganda jest obowiązkowa, bo inaczej go zwolnią. Oni nawet rodzicom uczniów nie mówią, że dzieci mają gorsze wyniki. Nie uważam, żeby to było niepotrzebne pranie brudów. Trzeba rozmawiać o problemach, szukać rozwiązania.

Czy myśli pan, że pana film może zmienić czyjeś poglądy?
– Nie powiem kto, ale ktoś z urzędników do mnie napisał: „Pasza, oglądałem film i w którymś momencie zrobiło mi się wstyd, że jestem częścią tego systemu”.

Kiedy Karabaszanie obejrzeli film?
– Bardzo szybko. Premiera była na festiwalu Sundance zimą 2025 roku. Ktoś włączył vpn, kupił bilet online i zrobił screen z ekranu. Wtedy film trafił do administracji Karabasza, rozleciał się też po mieście. Ludzie przekazywali go sobie na Telegramie jak samizdat.

W filmie widzimy moment, kiedy pisze pan wiadomość do ekipy filmowej.
– Zobaczyłem post w Instagramie. Grupa Rosjan szukała ludzi, na których pracę wpłynęła specjalna operacja wojskowa. Napisałem do nich, ale odpisali, że nie zrobią o mnie filmu, a potem rozjechali się po świecie. Ale w swoich kręgach o tym rozmawiali i tak moja historia dotarła do Davida, który do mnie napisał: „Zróbmy film”.

Jak długo pan jeszcze pracował w szkole od momentu, kiedy zapadła decyzja o filmie?
– Dwa lata. Pod koniec pierwszego roku szkolnego napisałem do Davida, że dłużej nie mogę i chcę się zwolnić, ale ubłagał mnie, żebym wytrzymał jeszcze trochę. Zimą 2024 roku napisał nagle, żebym się pakował i przyjeżdżał pracować nad filmem, ale wtedy to ja mu powiedziałem, że nie mogę rzucić szkoły i uczniów w trakcie roku szkolnego. I dopiero po tym, jak zorganizowałem bal pożegnalny, byłem gotów do wyjazdu.

Czy David widział materiał, zanim pan do niego dołączył?
– Wysyłałem mu fragmenty, opisywałem, co się na nich dzieje, bo przecież rozumiałem, że on nic nie wie o Rosji. Jest Amerykaninem mieszkającym w Danii. On coś tam z tych kawałków montował, ale nic mi nie pokazywał. Dopiero potem się przyznał, że komi-

eprasa.pl 1971fc565d

że jestem zdrajcą

sja BBC, która to wszystko oglądała, bała się, że zacznę to komuś pokazywać w Karabaszu.

Skąd się wzięła komisja BBC?
– BBC wsparło nasz projekt. Stworzyli grupę ekspertów ds. Rosji. Oglądali kadr po kadrze i sprawdzali, czy ktoś przypadkiem nie mówi czegoś, co może mu zaszkodzić, jeśli pozostanie w Rosji.

Pan rozumiał, że będzie musiał wyjechać, gdy film powstanie?
– Kiedy kręciłem, myślałem, że będę musiał zmienić region, bo wiedziałem, że Karabaszanom film się nie spodoba. Wtedy jeszcze przepisy nie były tak represyjne, ale później producenci filmu mi powiedzieli, że będę musiał wyjechać z Rosji, inaczej film się nie ukaże.

Dziś sam to rozumiem, widzę reakcję na Z-kanałach [grupy zagorzałych zwolenników wojny Rosji z Ukrainą w sieciach społecznościowych], co piszą o mnie, o filmie. Są bezpośrednie groźby pod moim adresem. Z Karabasza mi napisali:

Doczekamy się, aż połamiesz sobie kręgosłup i wrócisz do nas. Wtedy połamiemy ci też kolana, będziesz pełzać przed nami i przepraszać.

Koszmar.
– Jaki koszmar? Przecież to dobrze, że na tak wielkiej planecie jest tylko jedno miasteczko, gdzie na ciebie naprawdę czekają.

A służby? Doświadczył pan jakichś nieprzyjemności z ich strony?
– Generalnie nie. Ale po tym jak o filmie zrobiło się głośno, do Karabasza przyjechało FSB. Zebrali dyrektorów wszystkich placówek edukacyjnych i powiedzieli: „Zapamiętujcie i przekazujcie kolegom: tego człowieka nie było i nie ma, tego filmu nie było i nie ma, do tego człowieka nie dzwonicie, nic nie mówicie. Filmu w żaden sposób nie komentujecie". Więc tytułu filmu „Pan Nikt" okazał się proroczy.

A mama jak? Żyje spokojnie? Jest bibliotekarką w szkole, którą widzimy w filmie
– Na początku była trochę na mnie zła, że jej nie powiedziałem o filmie, że wyjechałem. Krótko po tym, jak film się ukazał, regionalny portal „74ru" napisał o niej, że nie wychodzi z domu, bo się boi, że musiała ze wstydem zwolnić się ze szkoły. A ona do mnie dzwoni i mówi: „Akurat siedzę w pracy, z której rzekomo się zwolniłam".

To był moment, kiedy mama trochę się denerwowała. Jakaś nauczycielka zwróciła dzieciom uwagę, że to jej syn nakręcił ten film, a dzieci do niej podchodziły i pytały, dlaczego tak postąpiłem. Mówiły, że jestem zdrajcą. Ale to był moment. Wiele osób w szkole natomiast mówiło: „Nie martw się tak, nakręcił, to nakręcił".

A kiedyś mama szła do mnie – dogląda mojego pustego mieszkania – a sąsiadka chwyciła ją na schodach za ramię i mówi na ucho: „Tonia, jaki wspaniały film! Przekaż, proszę, Paszy. Oglądaliśmy i płakaliśmy". Więc są też pozytywne komentarze z Karabasza.

Z filmu nie bardzo wiadomo, jakie mama ma poglądy.
– Głosowała na Putina. Mówiłem jej: „Co robisz"? A ona, że nikogo więcej nie zna. Tłumaczyłem, że to specjalnie tak jest robione, żeby nikogo nie znała. Ona mi zawsze mówiła: „Milcz, nie wychylaj się". Taka macierzyńska mentalność.

Ale najważniejsze, że kiedy film się ukazał, mama pana wsparła. Wielu Rosjan, którzy wyjechali po rozpoczęciu wojny, rodzice uważają za zdrajców.
– Mnie się poszczęściło. Czuję też, że coś w niej się zmienia. Jak się zdzwaniamy, słyszę czasem komentarze, których wcześniej nigdy by nie wypowiedziała.

Jak panu się żyje z dala od Karabasza? To już półtora roku.
– Czasem tęsknię. A czasem nie mam czasu. Mieszkam w Pradze. Wyjechałem najpierw do Stambułu, tam poznałem naszego czeskiego producenta. Czesi pomogli z wizą. I tak się tu znalazłem. Jeszcze nie czuję, żebym się zintegrował w tym nowym życiu.

Bierze pan pod uwagę, że może pan nigdy nie wrócić?
– Są takie myśli. Staram się zdalnie doglądać mamy, troszczyć się o nią. Na szczęście nie jestem jedynym dzieckiem. Jest nas pięcioro. Mam nadzieję, że przełamie się i przyleci do Turcji, żebyśmy mogli się spotkać.

Ten film jest o tym, co będzie z rosyjskim społeczeństwem za 5, 10 lat, kiedy te dzieci zaczną wychodzić ze szkoły

Na razie pan żyje z filmu.
– Tak, ale już myślę o tym, że czas zastanowić się, co dalej. Nasz czeski producent mówi, że powinienem zacząć czegoś szukać, ale przecież nie powiem pracodawcy: przepraszam, ale mnie nie będzie, muszę jechać na Oscary. Czasem staram się zmusić do myślenia o przyszłości, ale wtedy mam wrażenie, że myśli mi ulatują. I mówię sobie, dobra, pomyślę o tym później. Niech los mnie prowadzi jak ślepego łosia z płonącego lasu.

Mieliśmy pokaz w czeskim kolędżu humanistycznym. Chodzę, patrzę i myślę: ale fajnie, to można by przenieść do szkoły w Karabaszu, tamto. Albo w Los Angeles: zobaczyłem zwykły płot, który zamieniono w galerię dziecięcych rysunków, i też myślałem, że w Karabaszu moglibyśmy tak zrobić. To wszystko chyba z tęsknoty.

Czyli sercem jest pan wciąż w Karabaszu.
– Możliwe... Ale cieszę się, że mogę zwiedzać świat, spotykać widzów. Cieszy, że przychodzi ich tak dużo. Na premierze w Pradze było 450 osób i to był nasz pierwszy rekord. Kolejny we Francji – 730 osób. Ostatnio był pokaz w Londynie, dla 800 osób. I bilety były wyprzedane.

Na festiwalu w Budapeszcie miały być dwa pokazy, a zrobili osiem. Przez dwa dni film obejrzało ponad 1,5 tysiąca osób. Ludzie podchodzili i mówili: „Chcemy pokazać ten film bliskim, bo w kwietniu mamy wybory i chcemy, żeby oni to zobaczyli".

Także w USA ludzie też zaczynają odnajdywać się w naszym filmie, co jest straszne. Poznaliśmy reżyserkę, która nakręciła film o bibliotekach. U nich w publicznych bibliotekach zdejmują książki z półek, których według administracji Trumpa nie powinno być. Przychodzą nauczyciele i też mówią, że u nich zaczyna się coś podobnego. Mnie czasem ludzie pytają w komentarzach: dlaczego oni w USA porównują się z nami, Rosjanami? Oczywiście zgadzam się, że tego nie da się porównać. Ale David mówi, że Amerykanie wszystko przymierzają na siebie. A w Rosji odwrotnie, piszą: „U nich dzieje się to i tamto". A tego, co się dzieje wokół nich, nie zauważają.

W Polsce też były dodatkowe pokazy. Chciałbym przy okazji bardzo podziękować Polakom, bo otrzymuję od nich wiele pozytywnych wiadomości.

Co piszą Polacy?
– Dziękują, ale są też przerażeni tym, co się dzieje w Rosji. Rozumiem, jakie są obecnie nastroje w Polsce względem Rosjan i są one zrozumiałe, ale dla mnie najważniejsze, że Polacy nie są obojętni wobec tego, co się u nas dzieje. Jestem za to bardzo wdzięczny.

W szkole zamierza pan jeszcze pracować?
– Nigdy. Wypaliłem się bardzo. A po drugie, to, że ta praca mogła się tak drastycznie zmienić z dnia na dzień, na rozkaz jednego człowieka... To pozostawia w człowieku ślad.

Czy możliwe jest pana zdaniem, że w Rosji nastąpi zmiana i stanie się normalnym państwem?
– Chcę w to wierzyć, ale jak to się odbędzie, na razie nie wiem. Ten system wtopił się we wszystko, w co mógł, ale żaden system nie jest wieczny i w końcu się zmieni. I wtedy wszystko zależy od nas, jak my się zachowamy.

Myślałem nad tym, co trzeba będzie zrobić, kiedy putinowski reżim padnie. I myślę, że powinniśmy otworzyć drzwi dla wszystkich dziennikarzy świata i prosić ich, by pojechali w najbardziej oddalone zakątki Rosji i rejestrowali w jakim stanie przejęliśmy Rosję od Putina. Trzeba będzie pokazać Rosjanom, jak oni naprawdę żyją, bo człowiek przyzwyczaja się do wszystkiego.

Najważniejsze, żeby donieść to wszystko do nowego pokolenia, któremu przyjdzie żyć w tym kraju.
– Też o tym myślałem. Myślałem też, zanim wyjechałem, że może jednak zostać i jakoś po cichu ich edukować. Ale zrozumiałem, że gdybym nakręcił ten film i biegał z pendrive'em po Karabaszu, mówiąc: „Oto mój film, zobaczcie", to nikt by go nie obejrzał. A jak się okazało, że z zagranicy, z nagrodami, to zobaczyli wszyscy. ●

Rozmawiała Ludmiła Anannikova

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34424881

S.M. „Międzynarodowa", 03-922 Warszawa, ul. Międzynarodowa 44
ogłasza
przetarg nieograniczony na:

„Wykonanie kompleksowego remontu klatek schodowych w budynku mieszkalnym wielorodzinnym przy ul. Międzynarodowej 38/40 A w Warszawie z podziałem na etapy:
Etap I – remont posadzek,
Etap II – remont ścian i sufitów,
Etap III – zamknięcie zsypów, remont komory zsypowej,"

Informacje o szczegółach przetargu zawarte są na stronie internetowej Spółdzielni.
www.miedzynarodowa.waw.pl

Kraj/34425004

Sygn. akt I Ns 228/25

OGŁOSZENIE

W Sądzie Rejonowym w Raciborzu Wydział I Cywilny, pod sygnaturą akt **I Ns 282/25**, toczy się postępowanie z wniosku Gminy Racibórz o stwierdzenie zasiedzenia prawa własności nieruchomości położonej w Raciborzu przy ulicy Osiedleńczej 34, stanowiącej działkę o numerze 423/68, o powierzchni 0,0571 ha, dla której Sąd Rejonowy w Raciborzu prowadzi księgę wieczystą o nr GL1R/00000446/5, znajdującej się w posiadaniu Gminy Racibórz. Wzywa się wszystkich zainteresowanych, nieznanych z imienia i nazwiska, aby w ciągu trzech miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Raciborzu Wydział I Cywilny i udowodnili swoje prawa do nieruchomości, pod rygorem pominięcia ich w postanowieniu stwierdzającym zasiedzenie, jeżeli zostanie ono udowodnione.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34424880

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA PREZYDENTA MIASTA ŁODZI

o ustnych przetargach nieograniczonych (licytacjach) na sprzedaż:

I. **nieruchomości stanowiących własność Miasta Łodzi położonych:**

■ **w Łodzi przy ulicach: Mazurskiej 21, Mazurskiej bez numeru i Jacka Malczewskiego 18, oznaczonych jako działki nr: 140/46, 140/47, 140/12, 140/41, 140/42, 140/39, 140/48, 140/37 i 140/38 w obrębie G-16, o łącznej powierzchni 3026 m², dla których prowadzone są księgi wieczyste nr: LD1M/00042966/9, LD1M/00000618/9, LD1M/00038757/0, LD1M/00035749/0, LD1M/00006517/3 i LD1M/00045709/1.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **3 000 000 zł (słownie: trzy miliony złotych) brutto**. Sprzedaż działek nr 140/46, 140/38 i 140/37 w obrębie G-16 o łącznej powierzchni 904 m² zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811). Sprzedaż działek nr: 140/12, 140/39, 140/41, 140/42, 140/47 i 140/48 w obrębie G-16 o łącznej powierzchni 2122 m² zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Wadium wynosi **300 000 zł (słownie: trzysta tysięcy złotych).**

■ **w Łodzi przy ul. Krakusa 32, oznaczonej jako działka nr 135/1 w obrębie G-12 o powierzchni 676 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00012513/0.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **544 000 zł (słownie: pięćset czterdzieści cztery tysiące złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811).

Wadium wynosi **54 400 zł (słownie: pięćdziesiąt cztery tysiące czterysta złotych).**

■ **w Łodzi przy ul. Zaolziańskiej 35, 37 i Zaolziańskiej bez numeru, oznaczonych jako działki o numerach: 5/3, 6/12, 6/14 i 6/18 w obrębie G-11, o łącznej powierzchni 464 m², dla których prowadzone są księgi wieczyste nr** LD1M/00008621/9 i **LD1M/00004282/2.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **600 000 zł (słownie: sześćset tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż działek nr 5/3, 6/12 i 6/18 w obrębie G-11 jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811), a sprzedaż działki nr 6/14 w tym samym obrębie jest zwolniona z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 9 przywołanej ustawy.

Wadium wynosi **60 000 zł (słownie: sześćdziesiąt tysięcy złotych).**

■ **w miejscowości Cekanów w gminie Tomaszów Mazowiecki przy ul. Jagiełły 48, oznaczonej jako działka nr 82 w obrębie Cekanów 0001 o powierzchni 2 964 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr PT1T/00040799/8.**

Cena wywoławcza nieruchomości wynosi **250 000 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt tysięcy złotych) brutto.** Sprzedaż nieruchomości zwolniona jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811).

Wadium wynosi **25 000 zł (słownie: dwadzieścia pięć tysięcy złotych).**

II. **udziału Miasta Łodzi (5904/17280 części) we współwłasności nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. płk. Jana Kilińskiego 229, oznaczonej jako działka nr 295 w obrębie G-4, o powierzchni 806 m², dla której prowadzona jest księga wieczysta nr LD1M/00005441/2.**

Cena wywoławcza udziału we współwłasności nieruchomości wynosi **800 000 zł (słownie: osiemset tysięcy złotych) brutto.** Zbycie udziału zwolnione jest z podatku VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 10 w związku z art. 29a ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, 894, 896, 1203, 1541 i 1811).

Wadium wynosi **80 000 zł (słownie: osiemdziesiąt tysięcy złotych).**

Przetargi odbędą się w dniu 15 maja 2026 r. o godz. 10.00 w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi, Łódź, ul. Piotrkowska 104 – Duża Sala Obrad.

OGŁOSZENIE PREZYDENTA MIASTA ŁODZI O PRZETARGACH zawierające szczegółowe informacje dotyczące przetargów wywieszone jest na tablicy ogłoszeń w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem UMŁ, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 (IV p.).

Ogłoszenie publikowane jest również w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: https://bip.uml.lodz.pl/urzad-miasta/przetargi/sprzedaz-nieruchomosci/ oraz na stronie internetowej pod adresami: https://uml.lodz.pl/dla-biznesu/nieruchomosci-na-sprzedaz/sprzedaz-nieruchomosci/, https://nieruchomosci.uml.lodz.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetargów dostępne są również w siedzibie Wydziału Zbywania i Nabywania Nieruchomości w Departamencie Gospodarowania Majątkiem, w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, (IV p., pok. 457 lub 457a) oraz pod numerami telefonów: (42) 638 – 47 – 81, 638-44-14, 638-43-31, 638-54-73.

eprasa.pl 1971fc565d

Petrodolary tuczą Rosję

Na ogniu wojny w Iranie Rosja piecze kilka pieczeni naraz. Do budżetu Rosji sypie się deszcz petrodolarów, Moskwa stara się obalić unijne embargo na rosyjską ropę naftową i gaz, a na Zachodzie może zabraknąć rakiet do obrony Ukrainy przed rosyjskimi atakami.

Andrzej Kublik

W poniedziałek nad ranem ceny ropy naftowej na giełdach w Londynie i Nowym Jorku niespodziewanie wzleciały o niemal 30 proc. i przez chwilę wynosiły prawie 120 dol. za baryłkę – najdrożej od wiosny 2022 r., kiedy Rosja rozpoczęła inwazję na Ukrainę.

Taką panikę wśród inwestorów miała wywołać wizja zablokowania na długi czas Cieśniny Ormuz, przez którą muszą przepłynąć tankowce wywożące ropę naftową z obfitych złóż państw nad Zatoką Perską. Jednak już ponad tydzień żegluga przez Cieśninę jest niemal sparaliżowana z powodu wojny w Iranie. Armatorzy obawiają przede wszystkim ataków Iranu, który już wymierza ciosy wszystkim swoim sąsiadom znad Zatoki Perskiej w odwecie za uderzenia wojsk Izraela i USA.

Po kilku godzinach panika na naftowych rynkach zaczęła ustępować. A wtedy na Kremlu rozpoczęła się narada Putina z wybranymi przedstawicielami rządu Rosji i szefami rosyjskich firm energetycznych. – Ważne jest, aby rosyjskie firmy energetyczne wykorzystały obecną sytuację, m.in. poprzez wykorzystanie dodatkowych przychodów z eksportu do zmniejszenia swojego zadłużenia, zadłużenia wobec rodzimych banków – stwierdził Putin w otwartej dla rosyjskich mediów części narady.

Kilka godzin później na zakończenie poniedziałkowej sesji giełdy w Londynie cena baryłki europejskiej ropy naftowej Brent spadła poniżej 90 dol.

Putin w swoim wstępie do narady na Kremlu wymienił zaledwie ułamek korzyści, jakie Rosja może upiec na ogniu walk na Bliskim Wschodzie.

Wojenna manna

Wojna w Iranie nadeszła jak spełnienie marzeń Kremla. Przez dwa pierwsze miesiące 2026 r. do budżetu Rosji z podatków od ropy naftowej i gazu wpłynęło łącznie 826 mld rubli (ok. 10,7 mld dol.), prawie dwa razy mniej niż przed rokiem.

W styczniu z powodu spadku cen ropy naftowej na świecie oraz zachodnich sankcji za wojnę przeciw Ukrainie rosyjscy nafciarze sprzedawali baryłkę eksportowanego surowca za około 35 dol., z opustem wynoszącym ponad 25 dol. w stosunku do cen światowych. W lutym z powodu wzrostu napięć na Bliskim Wschodzie cena baryłki ropy w rosyjskich terminalach portowych wzrosła do około 45 dol. Ale to nadal było daleko poniżej ceny surowca, którą założono planując budżet Rosji na ten rok.

W ostatnim tygodniu lutego mogło się wydawać, że powtórzy się scenariusz z zeszłego roku, który Rosja zakończyła z rekordowym deficytem budżetowym, pięć razy większym niż pierwotnie zakładano. W konsekwencji podnoszono podatki, a w kryzysie pogrążały się kolejne sektory gospodarki. Po dwóch pierwszych miesiącach 2026 r. deficyt budżetu Rosji sięgnął 3,5 bln rubli (ok. 45 mld dol.) i był tylko o 0,3 bln rubli niższy od deficytu planowanego na cały rok.

• **11 marca 2026 r. Statek Mayuree Naree pod banderą Tajlandii w płomieniach, po trafieniu irańskimi pociskami w Cieśninie Ormuz** FOT. PAP/EPA/ROYAL THAI NAVY / HANDOUT

Niespodziewany atak Izraela i USA na Iran w ostatnim dniu lutego odmienił całkowicie sytuację. Już w połowie zeszłego tygodnia baryłka rosyjskiej ropy Urals na eksportowych rynkach kosztowała 70 dol., a w ostatni poniedziałek jej cena podskoczyła do ponad 90 dol. Jednocześnie opusty na rosyjski surowiec zmalały do około 20 dol. Czyli teraz rosyjscy nafciarze za baryłkę swojej ropy dostają około 70 dol., co oznacza tłuste zyski dla nich i dla budżetu Rosji.

W pierwszym dniu wojny w Iranie Kirił Dmitrijew, zaufany współpracownik Putina, wieścił, że cena baryłki ropy może przekroczyć 100 dol. W ostatnią niedzielę nocą z satysfakcję stwierdził, że jego przepowiednie już się spełniają.

Na tym nie koniec zysków Rosji z wojny toczącej się na Bliskim Wschodzie.

USA zawieszają sankcje

W lutym prezydent Donald Trump po rozmowie z premierem Indii Narendrą Modim ogłosił, że USA zniosą 25-procentowe dodatkowe cła na towary z Indii, gdyż zrezygnowały one z zakupów rosyjskiej ropy naftowej. To był poważny cios w nafciarzy Putina, bo Indie stały się drugim co do wielkości importerem rosyjskiej ropy naftowej, gdy po napaści na Ukrainę z zakupów tego surowca niemal całkowicie zrezygnowała Unia Europejska.

Jednak niespodziewanie pod koniec zeszłego tygodnia amerykański sekretarz skarbu Scott Bessent ogłosił, że USA uchylą dla Indii sankcje na rosyjską ropę naftową. Zawieszenie sankcji będzie obowiązywać przez 30 dni i dotyczyć ma jedynie surowca, który już znajduje się na tankowcach. Następnego dnia Bessent stwierdził, że USA mogą uchylić sankcje na rosyjską ropę naftową także dla innych państw.

To znaczy, że w najbliższych tygodniach rosyjscy nafciarze zainkasują nawet kilkanaście miliardów dolarów i znaczną część tych nadzwyczajnych zysków przekażą budżetowi Rosji, zasilając finansowo machinę wojenną Putina.

Firma analityczna Kpler ocenia, że pod koniec lutego na tankowcach znajdowało się 132,9 mln baryłek rosyjskiej ropy naftowej, a przez pierwszy tydzień marca ta ilość zmalała do 118,3 mln baryłek. To sugeruje, że nafciarze Putina już zaczęli szybko sprzedawać surowiec i to za dużo wyższą cenę niż w lutym.

Decyzja administracji Trumpa skłoniła Donalda Tuska do postawienia pytania, kto faktycznie korzysta na ataku Izraela i USA na Iran. „Wojna na Bliskim Wschodzie trwa, a chaos się rozszerza. Ceny ropy naftowej rosną. Waszyngton może znieść sankcje na rosyjską ropę naftową. Kto tu jest prawdziwym zwycięzcą?" – napisał premier na X.

Moskwa knuje z Teheranem

Decyzja administracji Donalda Trumpa o częściowym uchyleniu sankcji wobec rosyjskiej ropy naftowej wzbudziła dodatkowe emocje, gdy do amerykańskich mediów wyciekły doniesienia, że Rosja przekazuje Iranowi dane wywiadowcze, umożliwiające atakowanie na wojska USA na Bliskim Wschodzie. Napisał o tym najpierw dziennik „The Washington Post", a później z własnych źródeł te informacje potwierdziła agencja prasowa AP.

Trump twierdził, że nic o tym nie wie, jego doradca Steve Witkoff – odpowiedział-

Wojna w Iranie nadeszła jak spełnienie marzeń Kremla

ny za kontakty z Kremlem – twierdził, że domagał się od Rosji, by nie przekazywała Iranowi takich danych wywiadu, a sekretarz wojny Peter Hegseth bagatelizował doniesienia mediów. Nie zaprzeczył im Teheran.

– Współpraca wojskowa Iranu z Rosją nie jest niczym nowym, to nie sekret. Była w przeszłości, nadal trwa i będzie kontynuowana w przyszłości – powiedział w wywiadzie dla stacji NBC News szef irańskiej dyplomacji Abbas Aragczi. Uchylił się od pytania, czy Rosja dostarcza Iranowi dane wywiadowcze, twierdząc, iż nie zna szczegółów tego „bardzo dobrego partnerstwa".

W poniedziałek wieczorem z inicjatywy Białego Domu doszło do rozmowy telefonicznej Trumpa z Putinem, która miała dotyczyć sytuacji na Bliskim Wschodzie i wojny w Ukrainie.

Jurij Uszakow, główny doradca prezydenta Rosji ds. międzynarodowych, po tej rozmowie powiedział, że Putin przedstawił Trumpowi swoje koncepcje w sprawie szybkiego zakończenia konfliktu na Bliskim Wschodzie. Prezydent USA powiedział, że Putin chciałby być „pomocny" w sprawach Bliskiego Wschodu. A Trump miał na to odpowiedzieć, że „możesz być bardziej pomocny, kończąc wojnę Rosji z Ukrainą". Ale jednocześnie Trump dodał, że nie wyklucza dalszego znoszenia sankcji na ropę naftową z Rosji.

Nazajutrz po rozmowie Steve Witkoff powiedział dziennikarzom, że Putin zapewnił Trumpa, iż Rosja nie przekazuje Iranowi danych wywiadowczych. – Możemy im wierzyć na słowo – powiedział doradca prezydenta USA. Ale zaraz dodał: – Miejmy nadzieję, że nie przekazują.

Ostatnia deska ratunku przed embargo UE

W przyszłym tygodniu wejdzie w życie zakaz importu gazu z Rosji do UE, zgodnie z opublikowanym w lutym rozporządzeniem. Potem stopniowo europejskie firmy energetyczne będą wygaszać zawarte w przeszłości kontrakty z dostawcami z Rosji – aby najpóźniej od listopada 2027 r. rosyjski gaz nie płynął już do Europy. W kwietniu KE planowała też przedstawić projekt przepisów o całkowitym zakazie importu ropy naftowej z Rosji, obecnie sprowadzanej tylko do rafinerii koncernu MOL na Węgrzech i Słowacji.

Wojna w Iranie, która zaburzyła również eksport skroplonego gazu LNG z państw nad Zatoką Perską, dała Moskwie szansę, aby rzutem na taśmę spróbować obalić uchwalone już unijne embargo. Podczas poniedziałkowej narady na Kremlu Putin złożył ofertę Europie. – Jeśli europejskie firmy, nabywcy z Europy nagle zdecydują się na reorientację i zapewnią nam długoterminową, stabilną współpracę, bez politycznej koniunktury, to proszę bardzo. Nigdy nie odmawialiśmy. Jesteśmy gotowi na współpracę także z Europejczykami – zadeklarował prezydent Rosji. Dodał jednak: – Ale potrzebujemy od nich jakichś sygnałów, że są gotowi i także chcą współpracy i zapewnią nam, że to będzie trwałe i stabilne.

Jeszcze przed ogłoszeniem tych obietnic na Kremlu, szef węgierskiej dyplomacji Péter Szijjártó zwrócił się do Komisji Europejskiej, aby natychmiast zniosła embargo na ropę naftową i gaz z Rosji. Później ten apel powtórzył premier Węgier Viktor Orbán.

Co z obroną Ukrainy?

W czasie gwałtownych walk na Bliskim Wschodzie zużywa się na wielką skalę pociski do obrony przed rakietami i dronami, którymi Iran atakuje Izrael, amerykańskie bazy wojskowe i swoich sąsiadów znad Zatoki Perskiej, a nawet Turcję i Azerbejdżan.

W ostatnią sobotę w czasie wizyty w Kijowie unijny komisarz obrony Andrius Kublius powiedział, że w czasie trzech pierwszych dni wojny w Iranie zużyto 800 pocisków obrony lotniczej amerykańskiej produkcji – o 100 sztuk więcej niż przez cztery miesiące w Ukrainie. W całym zeszłym roku Rosja przeprowadziła 2 tys. ataków rakietowych na Ukrainę, wykorzystując przy tym 900 rakiet balistycznych.

Także prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski nie kryje obaw, że wojna w Iranie może się negatywnie odbić na losach jego kraju.

– Skoro trwałego pokoju lub zawieszenia broni [w wojnie w Iranie] nie osiągnięto w pierwszych dniach konfliktu, to jest wielkie ryzyko, że zacznie się przedłużać. To niewątpliwie wpłynie na sytuację Ukrainy. Zmniejszenie uwagi [agresją Rosji na Ukrainę] oznacza mniejsze wsparcie. Mniejsze wsparcie oznacza zmniejszenie obrony przeciwlotniczej – stwierdził Zełenski. 2 RP

eprasa.pl 1971fc565d

Sejm za zmianą B2B i umów zlecenie w etaty

Sejm w błyskawicznym tempie proceduje ustawę, która wzmocni kompetencje inspektorów pracy.

Maria Korcz

– Ten projekt to prawny niewypał – mówiła w środę w Sejmie Urszula Rusecka z Prawa i Sprawiedliwości. Reformę PIP nazwała „legislacyjną dyktaturą", a rząd oskarżyła o „urzędniczy terror i wybiórcze polowanie na firmy". Choć jeszcze kilka tygodni temu Jarosław Kaczyński zadeklarował, że popiera wzmacnianie Inspekcji Pracy, dziś PiS wstrzymał się od głosu w sprawie ustawy reformującej Inspekcję.

Przeciwna była za to Konfederacja. – Obraźliwe jest dla mnie stwierdzenie „umowy śmieciowe". Ja całe życie starałem się pracować na B2B bądź tak zwanej umowie śmieciowej, bo widziałem plusy, które ona daje, czyli niższe obciążenia podatkowe – zadeklarował z kolei Michał Połuboczek, poseł Konfederacji. Chwilę później ogłosił, że jego partia ustawy nie poprze.

Sejm zajął się reformą PIP

Na krytykę ze strony politycznych oponentów z sejmowej mównicy odpowiadali autorzy projektu: ministra pracy Agnieszka Dziemianowicz-Bąk i wiceminister z jej resortu, Sebastian Gajewski.

– Chcemy, żeby pod hasłem wolności nie krył się przymus ekonomiczny i nadużycia władzy i kapitału. [...] Granicą wolności jest wolność innych, w tym przypadku wolność od wyzysku, wolność od niepewności, wolność od krzywdy – argumentowała Dziemianowicz-Bąk.

Zarzut, że możliwość wydawania polecenia przekształcenia umowy zlecenie czy B2B w etat to ograniczenie wolności do zawierania umów podnosił też w imieniu koła Centrum Ryszard Petru.

Odnosząc się do tego zarzutu, szefowa resortu pracy powołała się na linię orzeczniczą Sądu Najwyższego. Ta, zdaniem ministry, wskazuje na to, że wola stron brana jest pod uwagę tylko wtedy, gdy sposób wykonywania pracy ma tyle samo cech etatu, co współpracy firma-firma. Taki zapis znalazł się też w ustawie.

– Wola stron pojawia się dopiero wtedy, gdy nie można jednoznacznie orzec, czy mamy do czynienia ze stosunkiem cywilno-prawnym czy stosunkiem pracy – mówiła ministra. I dodała, że możliwość wyrażenia przez strony woli, co do tego, jak chcą pracować, została zapisana w ustawie.

Zgodnie z ostatecznym zapisem ustawy o PIP, którą zajmował się Sejm, przekształcenie umowy zlecenie czy B2B w etat miałoby odbywać się w następujący sposób:

• Inspektor wybiera firmę do kontroli na podstawie analizy ryzyka lub zgłoszenia od pracownika.

• **Agnieszka Dziemianowicz-Bąk** FOT. SŁAWOMIR KAMIŃSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

JCałe życie starałem się pracować na B2B bądź tzw. umowie śmieciowej, bo widziałem plusy, które ona daje, czyli niższe obciążenia podatkowe

MICHAŁ POŁUBOCZEK
poseł Konfederacji

• Inspektor sprawdza, w jaki sposób odbywa się praca i czy spełnia ona warunki etatu, czy np. kontraktu B2B. W ramach zbierania materiału inspektor będzie umożliwiał zajęcie stanowiska stronom np. poprzez udostępnienie adresu e-mail, na który będą mogły wysłać wiadomość o tym, jak z ich perspektywy wyglądają warunki pracy.

• Jeśli inspektor stwierdzi, że zawarto złą umowę, to na piśmie poinformuje pracodawcę i pracownika, w jaki sposób powinni zmienić formę współpracy, by była dostosowana do przepisów. Może to oznaczać zarówno informację o konieczności podpisania umowy o pracę, jak i np. zmianę zakresu obowiązków tak, by dana umowa mogła pozostać kontraktem B2B

• Jeśli strony nie dostosują się do polecenia we wskazanym w nim terminie, okręgowy inspektor pracy będzie mógł wydać decyzję administracyjną o przekształceniu umowy B2B w etat. Co ważne, decyzja nie będzie mogła zostać wydana, jeśli wcześniej nie zostanie wystawione pouczenie.

• Po wydaniu decyzji pracodawca i pracownik będą mieć miesiąc na odwołanie się od niej do sądu.

Sejm głosuje nad przyszłością umów B2B i zlecenie

Po burzliwej wymianie zdań na sali plenarnej, dyskusja przeniosła się na komisję polityki społecznej i rodziny. Ta zaczęła się z 2,5-godzinnym opóźnieniem, bo poprawek, którym wpierw musiało przyjrzeć się ministerstwo i biuro legislacji było aż 57. A, jako że już wcześniej na godzinę 20:00 zaplanowano głosowanie nad ustawą na sali plenarnej, głosowanie wszystkich zaproponowanych zmian musiało odbyć się w ekspresowym tempie.

Posłowie Prawa i Sprawiedliwości i Razem zwracali uwagę na braku czasu na dodatkowe pytania i omówienie proponowanych poprawek, ale przewodnicząca komisji, Katarzyna Ueberhan, niezmiennie nadawał tempo głosowaniom, odrzucając prośby o dyskusję.

Ostatecznie ustawa została poddana pod głosowanie parlamentu po godzinie 22. Zyskała większość 230 głosów.

Przyjęto ją razem z poprawkami, które zakładają m.in. że:

• Inspektor pracy będzie zobowiązany do pozwolenia obu stronom (pracodawcy i pracownikowi) na zajęcie stanowiska co do sposobu wykonywania pracy i preferowanej formy umowy.

• Przed wydaniem polecenia zmiany umowy będzie zobowiązany także do przedstawienia na piśmie, w jaki sposób powinni zmienić formę współpracy, by była dostosowana do przepisów. I może być to zarówno dostosowanie, które pozwoli utrzymać formę cywilno prawną, jak i dostosowanie polegające na przejście na etat.

• Wola stron będzie uwzględniana, jeśli nie będzie miała na celu obejścia prawa. Będzie brana pod uwagę, gdy przesłanki do zawarcia umowy o pracę będą tak samo liczne, jak te do pozostania przy kontrakcie B2B. ●

1RP

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34424492

urząd miejski wrocławia

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Malezyjskiej;

obręb:	Brochów, AM-24, dz. nr 5/7 i 6/6;
GPS	N: 51.05334, E: 17.08052;
pow. nieruchomości:	703 m²;
KW nr	WR1K/00422491/2;
Opis nieruchomości:	niezabudowana.

Przeznaczenie w mpzp: **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub w zabudowie bliźniaczej, pracownie artystyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja.**

Cena wywoławcza:	**585 000,00 zł**;
Wadium:	**60 000,00 zł;**

Podatek VAT doliczony zostanie do ceny ustalonej w przetargu.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **22 czerwca 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10^{00} dnia **29 czerwca 2026 r.**

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunki uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Przetargów i Promocji Nieruchomości Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl.**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

OGŁOSZENIE PŁATNE Kraj/34424493

urząd miejski wrocławia

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu przy:

ul. Malezyjskiej;

obręb:	Brochów, AM-24, dz. nr 1/5 i 2/4;
GPS	N: 51.05429, E: 17.08102;
pow. nieruchomości:	693 m²;
KW nr	WR1K/00422468/2;
Opis nieruchomości:	niezabudowana.

Przeznaczenie w mpzp: **zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub w zabudowie bliźniaczej, pracownie artystyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja.**

Cena wywoławcza:	**575 000,00 zł**;
Wadium:	**50 000,00 zł;**

Podatek VAT doliczony zostanie do ceny ustalonej w przetargu.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **1 czerwca 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10^{00} dnia **8 czerwca 2026 r.**

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunki uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Przetargów i Promocji Nieruchomości Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl.**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

eprasa.pl 1971fc565d

Wybory parlamentarne 2027

Rolników Czarnek na razie nie przekonał

Przemysław Czarnek atakuje zielonoładowe pomysły Unii, by odzyskać dla PiS elektorat wiejski. Ale póki co wieś patrzy na zabiegi Czarnka z dużym dystansem.

Krystyna Naszkowska

Mateusz Morawiecki, były premier rządu Zjednoczonej Prawicy, stwierdził jasno: Przemysław Czarnek ma za zadanie odzyskanie tej części elektoratu PiS, która przeszła do innych partii prawicowych. Oświadczył to we wtorek 11 marca, kilka dni po namaszczeniu Czarnka na kandydata na przyszłego premiera. Sondaże pokazują bowiem jasno: cześć elektoratu PiS swoje sympatie na scenie politycznej przerzuca na prawo od PiS. W niektórych sondażach poparcie dla partii Kaczyńskiego spada poniżej 20 proc. i jest niższe niż dla obu Konfederacji łącznie.

Wyborcy przerzucają głosy nie tylko na Konfederację Krzysztofa Bosaka i Sławomira Mentzena, ale też na Koronę Polską Grzegorza Brauna. A to wyjątkowo boli prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, gdyż trudno mu będzie zawiązać w przyszłości jakiś sojusz z jawnie antysemicką i antyamerykańską partią. Taki sojusz może być zaś konieczny, by przejąć władzę w kraju po nowych wyborach parlamentarnych. Nie spodobałoby się to raczej amerykańskiemu ambasadorowi Thomasowi Rose'owi, któremu Kaczyński już zresztą obiecał, że do takiej koalicji nie dojdzie.

Odzyskanie części elektoratu oznacza przede wszystkim odzyskanie głosów wsi i rolników. To był bastion PiS od 2015 roku. To dzięki tym głosom partia Kaczyńskiego miała w kraju władzę. I tu właśnie ją najszybciej traci. To było już widać bardzo wyraźnie w ostatnich wyborach parlamentarnych, kiedy na Konfederację głosowało procentowo więcej mieszkańców wsi niż wyniosło poparcie partii w kraju ogółem. Jeszcze większe różnice na korzyść Konfederacji były w elektoracie rolniczym.

Trend skrętu w prawo jeszcze bardziej uwidocznił się w ostatnich wyborach prezydenckich – ekstremalnie radykalny Grzegorz Braun dostał w pierwszej turze na wsiach kilka punktów procentowych więcej niż średnio w kraju.

Opowiada rolnik z Opolszczyzny: „Tu u nas bardzo widać jak ludzie garną się do Konfederacji, są nią wręcz zafascynowani. Kiedy na spotkaniu w ramach izby rolniczej ma pojawić się posłanka z tej partii, to na zebranie przychodzi dużo więcej ludzi niż zwykle. A po zebraniu wszyscy do niej podchodzą, chcą się przywitać, pogadać osobiście. Nieważne czy ona ma im coś do zaproponowania, wcale na to nie patrzą, ważne że jest z Konfederacji. Ludzie maja dość starych układów, nie chcą już słuchać PiS-u, szukają czegoś nowego".

W tej sytuacji Przemysław Czarnek musi wysoko zakasać rękawy, by ten wiejski elektorat na nowo do PiS przyciągnąć. Zaczął od razu. Już w swoim pierwszym publicznym wystąpieniu w Hali Sokoła w Krakowie, ogłosił odwrót od korzystania z odnawialnych źródeł energii. Tym samym próbował zagrać na nucie sprzeciwu wobec Zielonego Ładu, programu kiedyś zachwalanego przez PiS, ale jednocześnie dość mocno krytykowanego przez rolników.

Czarnek stwierdził, że Polska powinna wrócić do „normalności energetycznej", czyli do korzystania z węgla, który jest naszym bogactwem naturalnym, zamiast jakiś wymyślnych OZE, które pogardliwe nazwał „sroze". A kiedy europoseł PSL Krzysztof Hetman na antenie TVN 24 wytknął Czarnkowi hipokryzję, skoro z jednej strony krytykuje, ale sam z OZE korzysta (na dachu własnego domu zainstalował panele fotowoltaiczne), Czarnek zapowiedział demontaż paneli „w pewnej perspektywie". Wydaje się jednak, że szarża anypanelowa raczej pozytywnych skutków Czarnkowi na wsi nie przyniesie.

– Nikt tego u nas nie traktuje poważnie. Panele na dachu dość mocno się przyjęły na wsi. W mojej wsi jest ok. 150 domów, a panele na dachach ma jakieś 50, czyli 30 proc. Ja też mam. Ludzie widzą z tego korzyści. – mówi Mariusz Olejnik ze wsi Skałągi w powiecie Kluczborskim. – Słyszałem, jak w telewizji Czarnek tłumaczył, ile wydał na te swoje panele i że nie wie, kiedy mu się to zwróci. A przecież to łatwo policzyć: skoro wydał 8 tys., rocznie zyskuje tysiąc złotych, a już ma pięć lat, to zwrot będzie za trzy lata. Takim gadaniem tylko ośmiesza siebie i cały PiS. Na reakcję ludzi jeszcze trzeba poczekać, ale to będzie moim zdaniem źle odebrane. Czarnek wsi nie odbije, głosów nie zdobędzie.

Wśród elektoratu Konfederacji aż 83 proc. ocenia Przemysława Czarnka jako kandydata na premiera źle

Patryk Kokociński prowadzi duże gospodarstwo w poznańskim. Też ma panele fotowoltaniczne. – To są wymierne korzyści, zwłaszcza dla gospodarstw, gdzie jest duże zużycie energii, np. z krowami mlecznymi. Tym atakiem na OZE Czarnek nic nie zyska, nie przyciągnie ludzi. Wieś nie wróci do PiS, choćby Czarnek stawał na głowie.

Rolnik z Pomorza założył w gospodarstwie panele trzy lata temu. Zastrzega, że polityką się nie interesuje. Nie chce oceniać Czarnka, ale jest zdumiony jego atakiem na fotowoltaikę, a zwłaszcza pomysłem demontażu paneli. – Wcześniej rocznie wydawałem na energię po 15 tys. złotych. Hoduję byki, mam dwie chłodnie, mieszalnię pasz, to wszystko zżera dużo prądu. Liczę, że w tym roku cała inwestycja, a było to 80 tys. złotych, mi się zwróci. W mojej wsi jest tylko siedmiu rolników, ale wszyscy mają panele.

Sebastian z Mazowsza, zwolennik PiS: Czarnek zrobił błąd. Gdyby zaatakował wiatraki, albo duże farmy wiatrowe to kto wie. Ludzie się tego boją, a też uważają ze brzydkie, że im zaburza krajobraz. Tu u nas ktoś chce postawić farmę fotowoltaiczną na 10 hektarach i ludzie zbierają podpisy, by to zablokować. W to trzeba było uderzyć. Ale jak gada o panelach, to nie znajdzie na wsi poklasku, to nikomu nie przeszkadza, jest korzyść. A jeszcze wygłupił się z tym liczeniem, kiedy będzie miał zwrot z inwestycji. No i Mentzen też swoje mu dołożył. W sumie źle wyszło, raczej czarno to widzę.

Pierwsze sondaże po wystawieniu Czarnka na premiera nie są dla tej kandydatury łaskawe. W tym zrobionym dla Wirtualnej Polski przez United Serveys by IBRIS aż 58,3 proc. respondentów ocenia ten wybór źle. Tylko wśród wyborców PiS oceny pozytywne mają przewagę – 60 proc. uważa Czarnka za dobry wybór. Ale co ważniejsze, wśród elektoratu Konfederacji aż 83 proc. ocenia go źle. A to zapowiada ostrą walkę o wiejski elektorat.

Krystyna Naszkowska

• Teksty w dziale Opinie wyrażają poglądy autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY

JUTRO W „WYBORCZEJ"

Wydanie sobotnie „Wyborczej" możesz kupić
OD SOBOTY DO CZWARTKU!
Szukaj w punkcie sprzedaży prasy.

CARNEY I TRUDEAU VS. TRUMP
Istnieje lepsza Ameryka

ŚCIEŻKI ROWEROWE
Jak ułatwić życie kierowcom i utrudnić rowerzystom

RADOSŁAW SIKORSKI
Czy zaczął nową rozgrywkę?

WYSOKIE OBCASY
Jak mediować z nastolatkiem?

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

Kraj/34414013

10 lat Obywateli RP

Powiedzieliśmy państwu „sprawdzam”

Paweł Kasprzak

Autor jest działaczem Obywateli RP.

10 lat temu (!) w kilka osób (było nas wtedy w sumie ośmioro) stanęliśmy po raz pierwszy na Krakowskim Przedmieściu naprzeciw miesięcznicy smoleńskiej i ikonicznej już wówczas drabinki Kaczyńskiego. Przynieśliśmy ze sobą transparent z podobizną Lecha Kaczyńskiego i cytatem z jego wypowiedzi o niezawisłości Trybunału Konstytucyjnego. Przyszliśmy tam nie po to, by dowodzić kłamstwa smoleńskiego – choć wiedzieliśmy dobrze i widzieliśmy to coraz wyraźniej, jak bardzo ważne było dla ideowej formacji wyborców PiS to założycielskie łgarstwo. Przyszliśmy powiedzieć zaledwie to, że testament Lecha Kaczyńskiego – choć nie był to prezydent w żaden sposób nam bliski – nie oznaczał demolki podstaw ustroju państwa, którą właśnie rozpoczął jego brat.

Przyszliśmy również, by powiedzieć: „sprawdzamy”. Ulicami miast maszerowały w tym czasie wielkie demonstracje KOD. Chodziliśmy na nie wszyscy. Efektem nie był jednak żaden np. spadek sondażowych notowań PiS. Były tylko teksty o „kwiku oderwanych od koryta” i zapewnienia, że „demokracja ma się dobrze, skoro każdemu wolno protestować”. Otóż pokazaliśmy, że niezupełnie każdemu. Że nasza garstka – choć stoi w milczeniu, słucha uważnie i pokazuje tylko ten jeden transparent – kłuje w oczy tak bardzo, że po kilku miesiącach zdecydowano się zmienić prawo o zgromadzeniach z powodu tej małej grupki ludzi.

• **11 listopada 2022 r. w Warszawie. Marsz Niepodległości organizowany przez nacjonalistów. Policja usuwa protestujących członków ruchu Obywatele RP** FOT. MARTYNA NIECKO / AGENCJA WYBORCZA.PL

Zresztą ta nowelizacja obowiązuje do dziś, choć wtedy dobrze ponad setka obywatelskich organizacji uznała ją za skrajnie niekonstytucyjną co było pierwszą tak powszechną krytyką represyjnych posunięć ówczesnej władzy.

PiS-owską nowelę skutecznie zbojkotowaliśmy – od tamtego czasu Obywatele RP zaniechali zgłaszania własnych demonstracji i ignorowali każdą próbę zakazu, w setkach sądowych rozpraw potwierdzając, że wolność protestu nie podlega niczyjej kontroli i jest wartością chronioną przez konstytucję oraz prawo międzynarodowe niezależnie od woli rządzącej większości i ustanawianych przez nią ustaw.

Nasza garstka – choć stała w milczeniu, słuchała uważnie i z jednym transparentem – kłuła w oczy tak bardzo, że po kilku miesiącach zmieniono prawo o zgromadzeniach

Niemal zawsze byliśmy mniejszością wobec smoleńskich miesięcznic. I ze świadomą premedytacją wręcz o to dbaliśmy. To było chyba najważniejsze w tych naszych wystąpieniach, bo demokracja, o którą nam chodziło, to nie są zwykłe rządy wybranej większości. To przede wszystkim ustrój, w którym każda mniejszość i nawet jednostka jest w stanie skutecznie bronić swoich praw również przed większością.

To udało nam się dokonać. Ale nie udało nam się pokazać znaczenia tego dokonania. Nie udało się nam doprowadzić, by ta filozofia i ta strategia oporu stała się częścią programu demokratycznej zmiany dokonanej przez podmiotowe społeczeństwo, programu budowy społeczeństwa zdolnego do skutecznego sprzeciwu wobec nadużyć każdej władzy, budowy ustroju odpornego na totalitarne zakusy, na populizm, na faszyzm, na kryzys zaufania, na leżące u podstaw tego zła powszechne poczucie, że państwo to zawsze jacyś rządzący nami „oni”, a nigdy nie my – rządzeni obywatele.

Bardzo wiele się działo przez te 10 lat. Chciałbym móc powiedzieć, że wiele zrobiliśmy, ale niezupełnie wygląda na to, że wiele się udało – wystarczy rozejrzeć się wokoło. Mam jednak nadzieję, że wszyscy ci Obywatele RP – ci byli i ci obecni, wszyscy, którzy tam i w innych miejscach stali rozumiejąc, co znaczy ta wzniesiona samotnie pięść i opuszczona głowa, znając treść determinacji wyrażanej nieustępliwym milczeniem – mam więc nadzieję, że ci wszyscy wspaniali ludzie przyjmą dziś podziękowania od każdego, kto ten gest i ten wysiłek umie docenić.

Swój własny wysiłek poświęcam tym, których ta sama determinacja wciąż nie opuszcza. A znam parę takich osób. Mam rodzinę i to ona jest dla mnie ważna przede wszystkim. Ale poza nią Wy wszyscy jesteście na „tej ziemi” najważniejsi. Ze wszystkich sił chcę, żebyście o tym wiedzieli. To dzięki sobie nawzajem zobaczyliśmy, jak może być pięknie. I jak dobrze. Tego nam nikt i nic nie zabierze.

Na tę dziesiątą rocznicę życzę Wam, by jeszcze było nam dane to zobaczyć. Bo nam się, k...a, należy. ●

wyborcza to Wy

• **Wyborcza to Wy. Piszcie: listy@wyborcza.pl**

Przyjmijmy program SAFE. Nie dopuśćmy do błędów sprzed września ’39

Aby prezydent Polski nie musiał uciekać np. przez Zgorzelec, jak kiedyś naczelny wódz przez Zaleszczyki

Witold Liliental

Autor (rocznik ’39) jest kanadyjskim działaczem polonijnym, felietonistą, doktorem inżynierem, absolwentem Politechniki Warszawskiej

1 września o świcie, gdy armia hitlerowska zaatakowała Wieluń i Westerplatte, Polska śpiewała: „Nikt nam nie zrobi nic, bo z nami Śmigły Rydz!”. Naczytałem się książek i naoglądałem zdjęć i filmów z tamtego czasu, pamiętam wzruszające sceny uroczystości przekazania Wojsku Polskiemu jednej armaty, ufundowanej przez lokalne koło patriotów. Na należyte unowocześnienie naszego sprzętu widocznie nie było nas stać. Wierzyliśmy, że nikt nie pokona polskich ułanów, których brawura była wręcz legendarna, chociażby od czasów bitwy pod Krechowcami, a i fama głosiła, że niemieckie czołgi są z papieru. Takie fałszywki, chętnie podtrzymywane przez propagandę hitlerowską, też niestety znajdowały posłuch u wielu.

Kiedy pierwsze bomby padły na Warszawę, jeszcze czuliśmy się silni, zwarci i gotowi. Ale po trzech dniach wojska hitlerowskie zajęły Bydgoszcz, urządzając tam krwawą niedzielę, chwilę później były w Krakowie, nawały nie powstrzymała bitwa nad Bzurą. Po zaledwie tygodniu od napaści, wypadki natchnęły poetę Jana Janeczka do napisania dramatycznego wiersza: „Ja, pani Opaczewska bronię dziś Warszawy”. Kiedy 17 września Stalin, po tajnej zmowie z Hitlerem, uderzył od wschodu, nasz drogi i dzielny wódz naczelny mógł już tylko skierować się na Zaleszczyki.

A przecież polskie władze musiały sobie zdawać sprawę z zakusów Hitlera, co najmniej od kilku lat. Dziś Putin też ma zapędy imperialne, co jakiś czas głosi, że chce terenów kontrolowanych kiedyś przez Rosję. U ludzi, którzy jak ja dobrze pamiętają czasy sprzed 1989 r. takie groźby Kremla wywołują ciarki na plecach.

Co więc robić, aby móc zatrzymać ewentualną agresję u wrót Rzeczypospolitej? Każdy myślący laik rozumie, że unijny program SAFE, czyli pożyczka na zakup nowoczesnej broni i amunicji na niski procent, do spłacania przez 45 lat jest po prostu nie do odrzucenia. Polskie firmy, takie jak np. Stalowa Wola będą mogły się rozwinąć napędzając wzrost PKB i tworząc miejsca pracy. Będzie można ubiegać się o umorzenie części długu.

Posłowie Zjednoczonej Prawicy odrzucają ofertę SAFE, argumentując, że koszty spłaty są niepewne i mogą zrujnować Polskę. Niektórzy dodają, że Polska uzależni się od Niemiec. Ostatni „argument” można odrzucić jako krzyk germanofobii partii PiS. Przypomnę, że niedawno, gdy PiS było u władzy, a plan SAFE dopiero się krystalizował, posłowie tej partii bardzo go chwalili. Przestali chwalić i zaczęli zwalczać, kiedy zrozumieli, że należna pochwała przypadnie Koalicji 15 października.

Gdyby w 1939 r. Polska była odpowiednio przygotowana zbrojnie, być może nie doszłoby do wojny, terroru, a nawet Holokaustu. Jeżeli za kilka lat nie zdołamy powstrzymać agresji putinowskiej Rosji, nie wiemy do jakich tragedii dojdzie. Tym razem w wypadku wojny Stany Zjednoczone nie pomogą wyzwolić Europy.

Nie chcę, aby prezydent Polski, musiał uciekać np. przez Zgorzelec, jak kiedyś naczelny wódz przez Zaleszczyki. ●

Kraj/34425005

W Sądzie Rejonowym w Raciborzu Wydział I Cywilny pod sygnaturą akt **I Ns 418/25** toczy się postępowanie z wniosku Natalii Gałuszki o stwierdzenie nabycia spadku po **Zygmuncie Makselon** (synu Henryka i Jadwigi), zmarłego w dniu 4 czerwca 2011 roku w Raciborzu, którego ostatnim miejscem zwykłego pobytu był Racibórz. Wzywa się wszystkich zainteresowanych nieznanych z imienia i nazwiska spadkobierców, aby w ciągu trzech miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Raciborzu Wydział I Cywilny i udowodnili swoje prawa do spadku, pod rygorem pominięcia ich w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku.

Kraj/34425065

W Sądzie Rejonowym w Raciborzu I Wydział Cywilny, pod sygnaturą akt **I Ns 291/25,** toczy się postępowanie z wniosku Małgorzaty Sypień i Henryka Sypień **o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości, położonej w powiecie raciborskim, gminie Krzyżanowice, miejscowości Chałupki, jednostce ewidencyjnej 241104_2 Krzyżanowice, obrębie 0003 Chałupki, stanowiącą działkę gruntu o numerze 136, o powierzchni 0,0710 ha,** znajdującej się w posiadaniu Małgorzaty Sypień i Henryka Sypień. Wzywa się wszystkich zainteresowanych, nieznanych z imienia i nazwiska, aby w ciągu trzech miesięcy od dnia ukazania się niniejszego ogłoszenia stawili się w Sądzie Rejonowym w Raciborzu I Wydział Cywilny i udowodnili swoje prawa do nieruchomości, pod rygorem pominięcia ich w postanowieniu stwierdzającym zasiedzenie, jeżeli zostanie ono udowodnione.

Sąd wzywa osoby zainteresowane aby **w terminie 3 miesięcy od daty publikacji ogłoszenia** zgłosili i udowodnili swoje uprawnienia do nieruchomości, gdyż w przeciwnym razie Sąd stwierdzi zasiedzenie, o ile zostanie udowodnione.

Kraj/34425037

Syndyk
Upadłego Podkarpackie Centrum Leasingowe Sp. z o.o. w Rzeszowie (dawniej Betad-Leasing Sp. z o.o.) Nr KRS 0000024987

sprzeda z „wolnej ręki” – za cenę nie niższą niż 20 % należną na dzień sprzedaży – wierzytelności przypadające od:

1. INSTEX Z. Hryniak A. Rabka , Sp. j. w kwocie 2.065.009,79 zł.
2. Kus Maria, Kus Jan, Kus Karol w kwocie 215.113,25 zł.

Zainteresowani powinni:

I. Złożyć pisemną ofertę w zamkniętej kopercie z napisem: „OFERTA NA ZAKUP WIERZYTELNOŚCI – „NIE OTWIERAĆ” w nieprzekraczalnym terminie miesiąca od dnia ukazania się ogłoszenia na adres: Syndyk Masy Upadłości PCL Sp. z o.o. ul. Geodetów 1/304 w Rzeszowie, 35 – 328 Rzeszów.

II. Oferta powinna zawierać:
1. Imię i nazwisko lub firmę oferenta oraz miejsce zamieszkania lub siedzibę,
2. Oferowaną cenę za wierzytelność która powinna być podana liczbowo i słownie.
3. Oświadczenie, iż oferent zapoznał się z stanem prawnym zbywanych wierzytelności i nie wnosi zastrzeżeń.
4. Oświadczenie, iż oferent zapoznał się z warunkami i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

III. Pozostałe warunki:
1. Wybrana zostanie oferta oferenta, który zaoferuje najwyższą cenę za wierzytelność i która spełnia wszystkie warunki.
2. W sprawach nieuregulowanych warunkami stosuje się przepisy prawa upadłościowego oraz kodeksu cywilnego.
3. Osobą kompetentną do kontaktów z zainteresowanymi jest Syndyk Masy Upadłości PCL Sp. z o. o. adres do korespondencji i kontaktów: 35-328 Rzeszów, ul. Geodetów 1/304, tel. 607 621 616 mail: montares@onet.pl

eprasa.pl 1971fc565d

Oscary 2026 w nocy z niedzieli na poniedziałek

KTO WYGRA, A KTO POWINIEN WYGRAĆ? I KTO ZASKOCZY?

Czy rekordowe 16 nominacji oznacza, że „Grzesznicy" zostaną triumfatorami 98. edycji nagród Amerykańskiej Akademii Filmowej? Niekoniecznie.

Maja Staniszewska

„Grzesznicy" już przeszli do historii Oscarów – film Ryana Cooglera zdobył aż 16 z 17 możliwych nominacji. Ale „Jedna bitwa po drugiej" Paula Thomasa Andersona wcale nie jest na straconej pozycji, bo została nominowana w 13 kategoriach. Te dwa filmy wyraźnie zdominowały tegoroczny oscarowy wyścig.

Oba wybierają lekką formę i konwencję, żeby opowiedzieć o rzeczach śmiertelnie poważnych. Pierwszy o przeszłości czarnych mieszkańców Ameryki, drugi o Ameryce Donalda Trumpa. W pierwszym pojawiają się wampiry, w drugim wątki komediowe, a nawet satyryczne. Przekaz filmów jest jasny: w USA wciąż jest wiele do poprawienia. Oba są superamerykańskie, a przy tym niepozbawione uniwersalnego przesłania o wolności jako najwyższej wartości.

Co równie ważne, i co czyni tegoroczne nominacje do Oscarów wyjątkowymi, oba są autorskie, oba wywołują emocje ale też oba były kinowymi przebojami. Razem zarobiły dokładnie dziesięć razy więcej, niż „Anora", która w ubiegłym roku zdobyła pięć Oscarów, w tym te najważniejsze: za reżyserię, scenariusz, główną rolę kobiecą i dla najlepszego filmu roku.

Oscarowy wieczór będzie więc w tym roku pojedynkiem między „Grzesznikami" i „Jedną bitwą po drugiej", ale to nie znaczy, że nie pojawią się niespodzianki. Kto wygra? Oto moje przewidywania.

1 • „Jedna bitwa po drugiej"
2 • „Hamnet"
3 • „Wartość sentymentalna"
4 • „Grzesznicy"
5 • „Wielki Marty"
6 • „Zwierzogród 2"

FOT. WARNER BROS. (2), AGATA GRZYBOWSKA/ UNIVERSAL PICTURES, DISNEY, M2FILMS, MONOLITH FILMS.

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

NAJLEPSZY FILM

- **Wygra:** „Jedna bitwa po drugiej”
- **Powinna wygrać:** „Jedna bitwa po drugiej”
- **Zaskoczyć mogą:** „Grzesznicy”

• Film Paula Thomasa Andersona, choć zainspirowany powieścią Thomasa Pynchona z roku 1990, sprawia wrażenie relacji na żywo z serca Stanów Zjednoczonych, w których bandyci z rządowych agencji zajmują się polowaniem na ludzi o ciemnych kolorach skóry. Uchwycenie tego zeitgeistu doceniliśmy, ogłaszając „Jedną bitwę po drugiej” najlepszym filmem ubiegłego roku.

Zwycięstwo „Grzeszników” w tej kategorii nie jest wykluczone. Pytanie, czy Akademia ma ochotę na wielką historyczną noc czarnego kina, czy raczej chce pokazać, że trzyma rękę na pulsie, a przy okazji wysłać jasny sygnał do Waszyngtonu.

NAJLEPSZA REŻYSERIA

- **Wygra:** Paul Thomas Anderson – „Jedna bitwa po drugiej”
- **Powinien wygrać:** Paul Thomas Anderson – „Jedna bitwa po drugiej”
- **Zaskoczyć może:** Ryan Coogler – „Grzesznicy”

• PTA, jak nazywany jest w skrócie Paul Thomas Anderson, nakręcił swój film w sposób bardziej zdyscyplinowany, a jednocześnie niepodcinający skrzydeł absurdalnej opowieści.

Ryan Coogler miał mnóstwo rzeczy do przekazania i z niektórych trudno było mu zrezygnować, ale jeśli wygra, będzie pierwszym czarnym filmowcem docenionym w tej kategorii.

AKTORKA W ROLI PIERWSZOPLANOWEJ

- **Wygra:** Jessie Buckley – „Hamnet”
- **Powinna wygrać:** Jessie Buckley – „Hamnet”

• Tutaj wybór jest tylko jeden. Jessie Buckley wcielająca się w Agnes, żonę Williama Szekspira w filmie o miłości, rodzinie, wielkiej stracie i bólu, który można przekuć w sztukę, nie zna granic ni kordonów. Aktorka za swoją kreację dostała już nagrodę Critic's Choice Award, Złoty Glob, BAFTĘ, a ostatnio Actora, nagrodę SAG, czyli aktorskiej gildii. Został już tylko Oscar.

AKTOR W ROLI PIERWSZOPLANOWEJ

- **Wygra:** Michael B. Jordan – „Grzesznicy”
- **Powinien wygrać:** Michael B. Jordan – „Grzesznicy”
- **Zaskoczyć może:** Leonardo DiCaprio – „Jedna bitwa po drugiej”

• Michael B. Jordan fenomenalnie zagrał braci bliźniaków, którym udało się przetrwać w okopach I wojny światowej, przetrwać w gangsterskim Chicago czasów prohibicji, a teraz próbują przetrwać na rodzinnym Południu. Jako Elijah jest poważniejszy, bardziej pragmatyczny i zdystansowany, jako Elias radośniejszy, bardziej bezpośredni i gorącogłowy. Inaczej się rusza, inaczej mówi, nawet dołeczki w policzkach raz ma, a raz nie. Ta wirtuozeria zasługuje na wyróżnienie.

Oscara odebrać może mu Leonardo DiCaprio, który, co odnotowuję z przyjemnością, odnalazł radość z grania. Jako Bob, wplątany w rewolucję przez ukochaną, a potem zostawiony z małym dzieckiem i odpowiedzialnością za nie, jest zabawny, ale i wzruszający.

Timothée Chalamet, który był faworytem w tej kategorii, nie wypadł całkiem z gry, ale stracił wiele na uroku swoją lekceważącą wypowiedzią o innych sztukach: operze i balecie, które jego zdaniem „nikogo nie obchodzą”. Cóż, może się okazać, że „nikogo nie obchodzi” jego film o pingpongiście.

AKTORKA W ROLI DRUGOPLANOWEJ

- **Wygra:** Amy Madigan – „Zniknięcia”
- **Powinny wygrać:** Wunmi Mosaku – „Grzesznicy”/ Teyana Taylor – „Jedna bitwa po drugiej”

• Przyznam, że nie mam serca dla ciotki Gladys, za którą Amy Madigan ma największe z nominowanych aktorek szanse na statuetkę. Dla mnie to nie jest rola, tylko charakteryzacja. Ale Amerykańska Akademia Filmowa, choć w ostatniej dekadzie przeszła wiele zmian, wciąż lubi podnoszące na duchu historie o powrotach. A Madigan wraca – poprzednią nominację dostała równo 40 lat temu za także drugoplanową rolę w filmie „Dwa razy w życiu”. Czy nie byłoby miło, gdyby jej dwa razy w aktorskim życiu zamieniło się w Oscara? A jeszcze wzruszony mąż, weteran amerykańskiego kina Ed Harris, bijący brawo żonie za osiągnięcie, które jemu nie było dane mimo czterech nominacji? To się nazywa telewizja!

Wygrać powinny Wunmi Mosaku i Teyana Taylor. Tak, dałabym tym aktorkom, które pokazały na ekranie w niedużych rolach całe spektrum kobiecych emocji, nagrodę ex aequo.

AKTOR W ROLI DRUGOPLANOWEJ

- **Wygra:** Sean Penn – „Jedna bitwa po drugiej”
- **Powinien wygrać:** Stellan Skarsgård – „Wartość sentymentalna”
- **Zaskoczyć może:** Jacob Elordi – „Frankenstein”

• Trudno opisać, jak obrzydliwym, małym i zakompleksionym typem jest bohater Seana Penna. A ten nie waha się pokazać całego jego okropieństwa, z butą wobec słabszych i służalczością wobec silnych na czele. Kreacja jest odważna, trudno jednak nazwać ją zniuansowaną. Za to Stellan Skarsgård jest chodzącym niuansem i to on moim zdaniem bardziej zasługuje na Oscara.

Jacob Elordi, wcielający się w Istotę stworzoną przez Frankensteina, raczej ich nie pogodzi. Ale dobrze wiedzieć, że rośnie młode (Elordi ma 28 lat) pokolenie wysokich aktorów.

SCENARIUSZ ADAPTOWANY

- **Wygra:** „Jedna bitwa po drugiej”
- **Powinna wygrać:** „Jedna bitwa po drugiej”

• Paul Thomas Anderson wziął cudzą powieść, ale zrobił z niej własny scenariusz.

SCENARIUSZ ORYGINALNY

- **Wygrają:** „Grzesznicy”
- **Powinni wygrać:** „Grzesznicy”

• Ryan Coogler napisał przypowieść o historii czarnych

REKLAMA

Kraj/34421623

eprasa.pl 1971fc565d

Prezydent Wrocławia

ogłasza

przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości gruntowej niezabudowanej, położonej we Wrocławiu w rejonie:

ul. Malezyjskiej;

obręb: Brochów, AM-24, dz. nr 3/8 i 4/6;
GPS: N: 51.05372 N, 17.08072 E;
pow. nieruchomości: **634 m²**;
KW nr **WR1K/00422470/9;**
Opis nieruchomości: niezabudowana.

Przeznaczenie nieruchomości zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego (*MPZP*): zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wolnostojąca lub w zabudowie bliźniaczej, pracownie artystyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja.

Cena wywoławcza: **525 000,00 zł**;
Wadium: **50 000,00 zł;**
Sprzedaż nastąpi za cenę osiągniętą w przetargu, powiększoną o podatek VAT.

Wadium uczestnicy przetargu powinni wpłacić najpóźniej do dnia **12 czerwca 2026 r.** na konto: Gmina Wrocław, pl. Nowy Targ 1-8, 50-141 Wrocław – nr 36 1020 5226 0000 6302 0417 7655. Datą dokonania wpłaty wadium jest data uznania rachunku bankowego Gminy.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, **pl. Nowy Targ 1-8 w sali 215 o godz. 10^{00} dnia 19 czerwca 2026 r.**

Pełną informację dotyczącą nieruchomości oraz warunków uczestnictwa w przetargu zawiera ogłoszenie wywieszone na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8. Ogłoszenie o przetargu dostępne jest również w Internecie, na stronach Urzędu Miejskiego Wrocławia: **gn.um.wroc.pl** oraz pod adresem **www.bip.um.wroc.pl**

Informacje o nieruchomości można uzyskać w Dziale Przetargów i Promocji Nieruchomości Urzędu Miejskiego Wrocławia, pl. Nowy Targ 1-8, pok. 126, tel. +48-71-777-72-83 do 84, e-mail: **wns@um.wroc.pl**

Prezydent Wrocławia ma prawo odwołania przetargu z ważnych powodów.

Kraj/34424491

Obwieszczenie

Zarządca masy sanacyjnej FPC S.A.

ogłasza konkurs ofert na wybór nabywcy składnika masy sanacyjnej w postaci:

a) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00017639/3, która składa z niezabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 992/79 o łącznej powierzchni 11 591 m2 oraz zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 982/79 o łącznej powierzchni 1 640m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

b) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00021203/9, która składa z zabudowanych działek gruntu oznaczonych numerami 757/79, 854/79, 856/79 oraz 857/79 o łącznej powierzchni 4538 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tychże działkach zabudowań,

c) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00022143/7, która składa z zabudowanych działek gruntu oznaczonych numerami 262/2 oraz 983/79 o łącznej powierzchni 3 324 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tychże działkach zabudowań,

d) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067390/0, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 984/79 o łącznej powierzchni 4 625 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

e) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067392/4, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 985/79 o łącznej powierzchni 5 924 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

f) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067393/1, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 986/79 o łącznej powierzchni 4 843 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

g) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067394/8, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 987/79 o łącznej powierzchni 13 625 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

h) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067395/5, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 988/79 o łącznej powierzchni 870 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

i) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067396/2, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 989/79 o łącznej powierzchni 5 636 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

j) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067397/9, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 990/79 o łącznej powierzchni 5 742 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań,

k) Prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, dla której prowadzona jest księga wieczysta GL1Z/00067398/6, która składa z zabudowanej działki gruntu oznaczonej numerem 991/79 o łącznej powierzchni 8 942 m2 wraz z prawem własności znajdujących się na tejże działce zabudowań.

Cena wywoławcza wynosi 25.712.000,00 zł

(dwadzieścia pięć milionów siedemset dwanaście tysięcy złotych 00/100) zł netto, to jest bez podatku VAT.

Oferty należy składać osobiście w kancelarii zarządcy w Gliwicach przy ul. Ligockiej 15, **w terminie do dnia 23 kwietnia 2026 r. do godz. 15:00.** Oferty mogą być także składane za pomocą listów poleconych lub przesyłek kurierskich - z zastrzeżeniem, że za złożoną w terminie ofertę uważa się taką, która wpłynie do kancelarii zarządcy, w podanym wyżej adresie, w terminie, to jest do dnia 23 kwietnia 2026r. do godz. 15:00.
Otwarcie ofert nastąpi w dniu 24 kwietnia 2026r., godz. 12:00, w kancelarii zarządcy przy ul. Ligockiej 15, 44-105 Gliwice.

Ze stanem prawnym majątku przeznaczonego do zbycia, operatem szacunkowym sporządzonym dla nieruchomości, a także z warunkami sprzedaży można zapoznać się - po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym terminu - w kancelarii zarządcy w Gliwicach przy ul. Ligockiej 15, tel. 32 4281801.
Szczegółowe warunki konkursu ofert oraz dodatkowe informacje pod numerem tel. 32/ 428 18 01
lub e-mail: kancelaria(małpa)jacekpietrzela.pl .

Kraj/34424950

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA MARYSIN WAWERSKI

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO O STATUSIE:
WYODRĘBNIONA WŁASNOŚĆ
Lokal nr 24 przy ul. Potockich 116

Powierzchnia użytkowa – 47,00 m² (II piętro)
Mieszkanie 3 – pokojowe z piwnicą.
Wartość rynkowa lokalu 558.700,00 zł
Lokal wymaga przeprowadzenia generalnego remontu

Druki do przetargu do pobrania w siedzibie Spółdzielni pok. nr 7 przy ul. Begonii 9 lub na stronie internetowej Spółdzielni www.smmarysin.waw.pl
Oferty należy składać od dnia 13.03.2026 r. do 13.04.2026 r do godz.14:00 w sekretariacie – pok. nr 4. Oferent przystępujący do przetargu wpłaca wadium w wysokości 1.000, 00 zł. Spółdzielnia ogłaszając przetarg zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.
Przetarg odbędzie się 13.04.2026 r. o godz. 15:30 w siedzibie SM „Marysin Wawerski".

Lokal można oglądać od 13.03.2026 r. po wcześniejszym umówieniu się z Działem Administracji.

Kraj/34424686

SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA MARYSIN WAWERSKI

OGŁASZA PRZETARG NIEOGRANICZONY NA SPRZEDAŻ LOKALU MIESZKALNEGO O STATUSIE:
WYODRĘBNIONA WŁASNOŚĆ
Lokal nr 112 przy ul. Korkowej 137C

Powierzchnia użytkowa – 29,00 m² (III piętro)
Mieszkanie 1 – pokojowe z piwnicą.
Wartość rynkowa lokalu 430.500,00 zł
Lokal wymaga przeprowadzenia generalnego remontu

Druki do przetargu do pobrania w siedzibie Spółdzielni pok. nr 7 przy ul. Begonii 9 lub na stronie internetowej Spółdzielni www.smmarysin.waw.pl
Oferty należy składać od dnia 13.03.2026 r. do 13.04.2026 r do godz.14:00 w sekretariacie – pok. nr 4. Oferent przystępujący do przetargu wpłaca wadium w wysokości 1.000, 00 zł. Spółdzielnia ogłaszając przetarg zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.
Przetarg odbędzie się 13.04.2026 r. o godz. 16:00 w siedzibie SM „Marysin Wawerski".

Lokal można oglądać od 13.03.2026 r. po wcześniejszym umówieniu się z Działem Administracji.

Kraj/34424682

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA

Prezydenta Miasta Stargard

na sprzedaż w I przetargu ustnym nieograniczonym nieruchomość oznaczona według księgi wieczystej jako:

Nieruchomość niezabudowana położona w obrębie 19 miasta Stargard w rejonie ulic Powstańców Warszawy, Bohaterów Getta Warszawskiego i Janusza Korczaka stanowiąca działki oznaczone w ewidencji gruntów jako: działka nr **345** o powierzchni 0,2780 ha, działka nr **343** o powierzchni 0,0761 ha, działka nr **344** o powierzchni 0,3923 i działka nr **342** o powierzchni 0,0988 ha.
Cena wywoławcza nieruchomości: 4 200 000,00 zł
(cztery miliony dwieście tysięcy złotych 00/100)
Do ceny uzyskanej w wyniku przetargu zostanie doliczony 23 % podatek VAT.
Wadium: 420 000,00 zł
(słownie: czterysta dwadzieścia tysięcy złotych 00/100).
Wadium winno być wniesione w pieniądzu, w walucie złoty polski (PLN).
Na nieruchomości zostały ustanowione następujące służebności:
1) odpłatna, na czas nieoznaczony, służebność drogi koniecznej polegająca na prawie przejścia i przechodu przez działkę gruntu nr 343 oraz służebność gruntowa polegająca na prawie umieszczenia na działce 343 podziemnych sieci i urządzeń dowolnych mediów oraz prawie wstępu na ten grunt w celu usuwania awarii, dokonywania kontroli, konserwacji, modernizacji dowolnych mediów, jak również przyłączania nowych odbiorców, na rzecz każdoczesnego właściciela nieruchomości składającej się z działek gruntu nr 55/11 i 55/12 obręb 19;
2) odpłatna, na czas nieoznaczony, służebność drogi koniecznej polegająca na prawie przejścia i przejazdu przez działkę nr 55/11 i część działki nr 55/12 na pasie szerokości 5 m i długości 30 m oraz służebność gruntowa polegająca na prawie umieszczenia na działkach nr 55/11 i część działki nr 55/12 na pasie szerokości 5 m i długości 30 m podziemnych sieci i urządzeń dowolnych mediów oraz prawie wstępu na ten grunt w celu usuwania awarii, dokonywania kontroli, konserwacji, modernizacji dowolnych mediów, jak również przyłączania nowych odbiorców, na rzecz każdoczesnego właściciela działek nr 342 i 343 obręb 19.

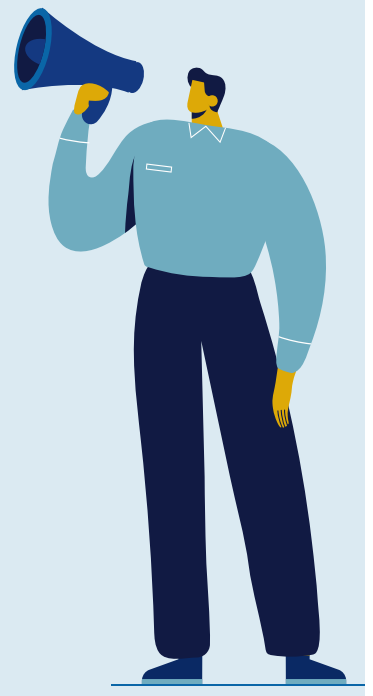
Przeznaczenie nieruchomości:
Zgodnie z obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Stargard dotyczącym terenu w rejonie ulic: Powstańców Warszawy, Szarych Szeregów, Władysława Broniewskiego przyjętym uchwałą Nr V/69/2019 Rady Miejskiej w Stargardzie dnia 26 marca 2019 r. działki nr: 344 i 345 położone są na terenie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług o symbolu MW,U.07, a działki nr 342 i 343 na terenie ogólnodostępnej drogi wewnętrznej oznaczonej symbolem 07.KDW.
Obsługa komunikacyjna terenu MW,U.07 oraz lokalizacja wejść i wjazdów na teren elementarny poprzez istniejący zjazd z ulicy KZ.2 (ul. Powstańców Warszawy) na drogę 07.KDW (nieurządzoną) lub projektowany zjazd z drogi wewnętrznej 07.KDW na drogę 06.KD.D (ul. Janusza Korczaka).
Nie dopuszcza się komunikacji bezpośrednio z drogi 04.KD.D (ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego).
Działka nr 344 w obrębie 19 wchodzi w strefę ochrony archeologiczno – konserwatorskiej stanowiska archeologicznego zaewidencjonowanego pod nr Stargard, stan. 148 (AZP:33-10/28)
Teren oznaczony symbolem 07.KDW stanowi ulicę wewnętrzną ogólnodostępną, przeznaczoną do obsługi terenów mieszkaniowych.
Nabywca nieruchomości zobowiązany będzie do urządzenia drogi 07.KDW na szerokości działek nr 344 i 345 oraz odcinka drogi 06.KD.D (ulicy Janusza Korczaka) na szerokości działek 344 i 342.
Uzbrojenie terenu Nabywca zaprojektuje i wykona własnym staraniem i na własny koszt, zgodnie z warunkami otrzymanymi od właścicieli sieci.
Teren działek niezabudowany i niezagospodarowany, częściowo porośnięty samosiewkami drzew liściastych. W przypadku kolizji projektowanej zabudowy z zadrzewieniem rosnącym na terenie nieruchomości ewentualną wycinkę należy uzgodnić z Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska tut. urzędu.
Działki oznaczone rodzajem użytku RIVa. Nabywca przed przystąpieniem do przetargu winien zasięgnąć informacji o wyłączeniu gruntów z produkcji rolniczej w Starostwie Powiatowym.
Bezpośrednie sąsiedztwo stanowi zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, w dalszej odległości zabudowa jednorodzinna. Między działkami nr 344 i 345 trwa obecnie budowa dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych pięciokondygnacyjnych połączonych garażem podziemnym.

WARUNKI PRZETARGU:
1. **Przetarg odbędzie się** w siedzibie Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. przy ul. Struga 29 w Stargardzie w sali przetargów dnia **20 maja 2026 r. o godz. 10:00**
2. **Wadium winno wpłynąć** w wysokości i formie wskazanej w treści niniejszego ogłoszenia na konto Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. w Banku PEKAO S.A. I o/Stargard Nr 10 1240 3901 1111 0000 4220 4466 lub z konta banku zagranicznego: (SWIFT: PKOPPLPW) (IBAN: PL) Nr 10 1240 3901 1111 0000 4220 4466 najpóźniej na trzy dni robocze przed planowanym terminem przetargu tj. **do dnia 14 maja 2026 r.**
3. Na dowodzie wpłaty należy zaznaczyć napisem:
„Przetarg na zbycie działek nr 345, 343, 344, 342 obr. 19"
oraz w tytule wpłaty wskazać:
1) nazwę osoby prawnej lub osoby fizycznej zgłaszającej udział w przetargu,
2) **w przypadku dokonywania wpłaty przez inną osobę fizyczną lub prawną niż zgłaszający udział w przetargu –** nazwę osoby prawnej lub fizycznej, w imieniu której dokonywana jest wpłata wadium.
4. **Prezydent Miasta Stargard zastrzega sobie prawo do:**
1) odwołania przetargu z ważnych powodów, podając informację o odwołaniu przetargu do publicznej wiadomości,
2) unieważnienia przetargu.

Przed przystąpieniem do przetargu należy zapoznać się z jego szczegółowymi warunkami zawartymi w pełnym ogłoszeniu wywieszonym na tablicach ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Stargardzie przy ul. Hetmana Stefana Czarnieckiego 17 i Stargardzkiego TBS Sp. z o. o. przy ul. Andrzeja Struga 29 oraz zamieszczonym w terminie od dnia: od dnia 13 marca 2026 r. do dnia 20 maja 2026 r.
w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej www.bipstargard.pl, a także na stronie internetowej www.tbs.stargard.pl oraz na portalu internetowym www.otodom.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać w:
1. Urzędzie Miejskim w Stargardzie ul. Stefana Czarnieckiego 17, Biuro Obsługi Klienta, tel. 91 578-36-67;
2. Stargardzkim TBS Sp. z o. o. przy ul. Struga 29, Punkt Obsługi Klienta, tel. 91 819-24-45.

Kraj/34424449

NEWSLETTER
Komunikaty.pl
Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.
Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ
Wejdź na stronę **komunikaty.pl** lub użyj kodu QR

eprasa.pl 1971fc565d

Amerykanów, o ich cierpieniu i dyskryminacji, ale też o ich ambicji, kreatywności. I kulturze: blues, jazz, a później rock'n'roll i hip-hop – to wszystko muzyka, którą im zawdzięczamy. Do tego napisał bez sentymentalizmu, a momentami z humorem. I elementami horroru. Choć to nie wampiry są w tym filmie najstraszniejsze.

NAJLEPSZY FILM MIĘDZYNARODOWY

- **Wygra:** „Wartość sentymentalna"
- **Powinna wygrać:** „Wartość sentymentalna"
- **Zaskoczyć może:** „Tajny agent"

• Na pierwszy rzut oka norweska „Wartość sentymentalna" to prosty film o rodzinie. Ale żadna rodzina nie jest prosta, a Joachim Trier doskonale o tym wie. Dlatego jego film w każdym widzu rezonuje inaczej.

Niespodziankę sprawić może polityczny thriller z Brazylii, ale szanse „Tajnemu agentowi" odbiera to, że w ubiegłym roku w tej kategorii zwyciężył polityczny thriller z Brazylii „I'm Still Here".

NAJLEPSZY FILM ANIMOWANY

- **Wygrają:** „K-popowe łowczynie demonów"
- **Powinny wygrać:** „K-popowe łowczynie demonów"
- **Zaskoczyć może**: „Zwierzogród 2"

• Koreańska animacja zanurzona w koreańskiej kulturze i tradycji z k-popowymi piosenkami, jakimi od ponad dekady raczą nas tamtejsze fabryki gwiazd. Co może być w tym ciekawego? A jednak film „K-popowe łowczynie demonów" zaskakuje. I to wyłącznie pozytywnie. W cukierkowych dekoracjach toczy się opowieść o akceptacji siebie, swoich słabości, swojej tożsamości, swojej przeszłości i o braniu odpowiedzialności za swoje czyny.

Jeśli wygra „Zwierzogród 2", nie będzie to wielka niespodzianka, bo film jest bardzo dobry.

NAJLEPSZY FILM DOKUMENTALNY

- **Wygra:** „Idealna sąsiadka"
- **Powinien wygrać:** „Pan Nikt kontra Putin"

• „Idealna sąsiadka" wygra, bo opowiada bardzo ważną, bardzo amerykańską historię o białej kobiecie, która zastrzeliła swoją czarną sąsiadkę, gdy ta podeszła do jej drzwi.

Wygrać powinien „Pan Nikt kontra Putin", bo opowiada bardzo ważną, bardzo uniwersalną historię o tym, jak autokraci u władzy robią społeczeństwom pranie mózgów. I jak kształtują posłusznych sobie obywateli.

• „Pan Nikt kontra Putin"

FOT. AGAINST GRAVITY

NAJLEPSZE KOSTIUMY

- **Wygra:** Kate Hawley, „Frankenstein"
- **Powinna wygrać:** Kate Hawley, „Frankenstein"
- **Niespodzianka:** Małgosia Turzańska, „Hamnet"

• Jedyna w tym roku z głównych kategorii, w której możemy trzymać kciuki za „naszą". Małgosia Turzańska ma jednak silną konkurencję.

Po pierwsze w postaci nowozelandzkiej kostiumografki Kate Hawley, która we „Frankensteinie" połączyła swoją wyobraźnię z wyobraźnią Guillermo del Toro, wiktoriańską modą i gotyckim horrorem. A po drugie z nominowaną po raz piąty i mającą szansę na trzecią statuetkę Amerykanką Ruth E. Carter, która połączyła Północ z Południem w „Grzesznikach".

NAJLEPSZE ZDJĘCIA

- **Wygra:** Michael Bauman, „Jedna bitwa po drugiej"
- **Powinna wygrać:** Autumn Durald Arkapaw, „Grzesznicy"

NAJLEPSZA MUZYKA

- **Wygra:** Ludwig Göransson, „Grzesznicy"
- **Powinien wygrać:** Ludwig Göransson, „Grzesznicy"

NAJLEPSZA PIOSENKA ORYGINALNA

- **Wygra:** „Golden" z filmu „K-popowe łowczynie demonów"
- **Powinna wygrać:** „Golden" z filmu „K-popowe łowczynie demonów"
- **Zaskoczenie:** „I Lied to You" z filmu „Grzesznicy"

NAJLEPSZA SCENOGRAFIA

- **Wygrają:** Tamara Deverell i Shane Vieau, „Frankenstein"
- **Powinny wygrać:** Hannah Beachler i Monique Champagne, „Grzesznicy"
- **Zaskoczenie:** Fiona Crombie i Alice Felton, „Hamnet"

NAJLEPSZA CHARAKTERYZACJA

- **Wygra:** „Frankenstein"
- **Powinien wygrać: „**Frankenstein"
- **Zaskoczenie:** „Grzesznicy"

NAJLEPSZY CASTING

- **Wygra:** Francine Maisler, „Grzesznicy"
- **Powinna wygrać:** Francine Maisler, „Grzesznicy"
- **Zaskoczenie:** Cassandra Kulukundis, „Jedna bitwa po drugiej"

Czy moje przewidywania się sprawdzą, przekonamy się, oglądając transmisję z 98. ceremonii wręczenia Oscarów w nocy z 15 na 16 marca w telewizji i serwisie streamingowym Canal+. Albo czytając aktualizowaną na bieżąco relację na **Wyborcza.pl**

REKLAMA

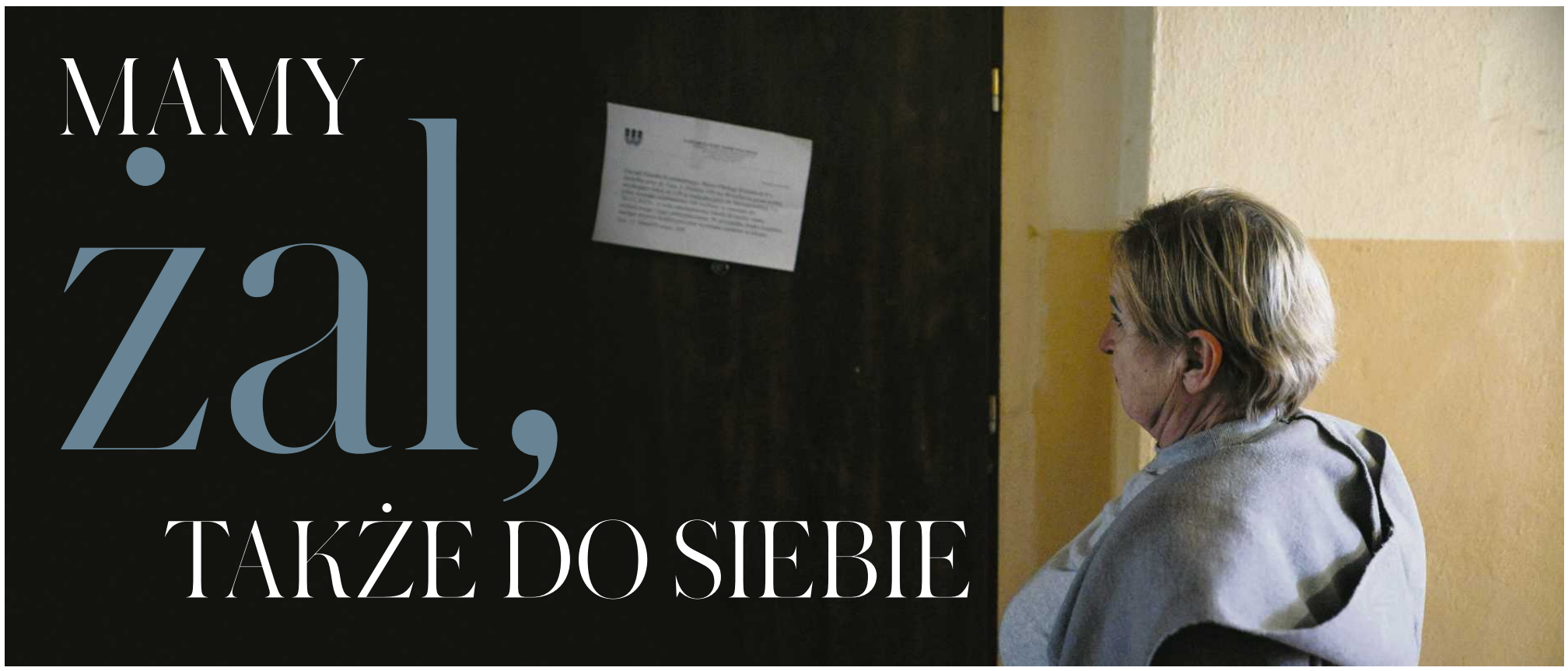
Kraj/34424701

eprasa.pl 1971fc565d

MAMY żal, TAKŻE DO SIEBIE

Matka chrzestna Tomasza Komendy miesiącami była uważana za zaginioną, ale mimo oficjalnego zgłoszenia na policję, nikt nie sprawdził mieszkania we Wrocławiu. Jej siostra, Teresa Klemańska: **– I znowu odbijam się od ściany, jak przy sprawie Tomka.**

EWA WILCZYŃSKA

Teresa Klemańska, matka Tomka Komendy miesiącami domagała się, by przeszukać mieszkanie siostry. Na próżno. – Najgorsza jest ta opieszałość i traktowanie ludzi z góry. Że my nie możemy wejść, zobaczyć, nic nam nie wolno. Mówiłam policji i administracji, żeby sprawdzili w mieszkaniu siostry, czy na pewno jej tam nie ma. Zimno było, ona ledwo chodziła, gdzie miałaby iść. A oni, że sprawdzali i nic. Wysprzątali całe mieszkanie, wszystkie jej rzeczy wyrzucili i dopiero odkryli, że ona w tej łazience leży martwa. Ja tego nie potrafię zrozumieć – mówi.

TYLE SIĘ MÓWI, ŻEBY REAGOWAĆ

Zaczęło się od sąsiadów z bloku. Zaniepokoiło ich, że dawno nikt nie widział pani Stanisławy. Była już po 70., schorowana. Ustalili, że ostatni raz jedna z sąsiadek spotkała ją na klatce w grudniu 2023 roku. Była ubrana po domowemu, może szła do skrzynki na listy. Myśleli jeszcze, że może pogodziła się z rodziną, wyjechała na święta i nie wróciła. Ale jak zaczęła się wiosna, a nadal nikt jej nie widział, zaczęli się poważnie niepokoić.

– To był chyba maj 2024 roku, jak pierwszy raz powiedzieliśmy administratorce budynku, że nas martwi, co się stało z panią Stanisławą. Potem jeszcze kilka razy prosiliśmy, żeby sprawdzili jej mieszkanie, a może wezwali straż pożarną, bo robactwo nam już krążyło po klatce, mówiliśmy, że stamtąd idzie. Usłyszeliśmy od administracji, że jak będzie niesłuszne wezwanie, to jeszcze nas obciążą kosztami, i czy wiemy, ile taka akcja kosztuje – opowiada sąsiadka.

Jest rozgoryczona. – Tyle się mówi, żeby zwracać uwagę na osoby samotne, reagować, jak widzi się coś niepokojącego, a kiedy człowiek chce, to i tak nic z tego. Ale do siebie też mamy żal, że jednak nie zadzwoniłyśmy po tą straż pożarną

KŁÓTNIA O TOMKA

Rodzina Stanisławy dowiedziała się, że ta zniknęła, blisko rok później. Administracja napisała do jednej z jej sióstr. Poszli do mieszkania, a tam na drzwiach kartka, że proszą o pilny kontakt „w celu udostępnienia lokalu do oceny stanu technicznego i jego zabezpieczenia". A w przypadku braku kontaktu od osoby użytkującej lokal „nastąpi wejście komisyjne oraz wymiana zamków".

– Nie utrzymywałyśmy kontaktu z Bożeną od lat. Bo my na nią mówiliśmy Bożena, chociaż w dowodzie miała pierwsze imię Stanisława. Pokłóciłyśmy się, jak Tomek został skazany. Ona była jego matką chrzestną. Myślałam, że będę miała w niej wsparcie, a ta mnie zwyzywała, że jestem matką mordercy, wychowałam bandytę, okropne rzeczy mówiła, wstyd nawet powtarzać. Jeszcze potem u niej byłam, myślałam, że się pogodzimy, ale mnie wyrzuciła. A w końcu z całą rodziną się skłóciła, nikomu nie otwierała. Ktoś przyjechał, to tyle co jej reklamówkę z zakupami zostawił na klamce – opowiada Teresa Klemańska.

Chociaż nie miały kontaktu, to ona się jednak interesowała, co u siostry. Przez lata pracowała po sąsiedzku, więc regularnie ją widywała. Jak wieczorami tamtędy przejeżdżała, to patrzyła w okna, czy się świeci. I podpytywała o nią sąsiadów, jak żyje.

Słyszała od nich, że coraz z nią gorzej, ma problemy z wychodzeniem, że w mieszkaniu bałagan, smród coraz większy, ale pomocy odmawia, burczy na sąsiadów, tyle co poprosi czasem o zakupy. „Trudny charakter" – mówili.

– I jeszcze, że coraz bardziej dziczała. Teraz sobie tłumaczymy, że to mogły być początki demencji – mówi Teresa.

Jak Tomek Komenda w lutym 2024 roku umarł, Teresy już w okolicę siostry nie zachodziła. Na nic nie miała siły, sama ledwo wychodziła z domu. Na dodatek spadła ze schodów i się połamała, a potem były problemy z przepukliną, tylko chodziła po lekarzach i szpitalach.

Informacja, że nikt od dawna nie widział jej siostry, ją jednak zelektryzowała. – Chciałam zgłosić zaginięcie na policji, ale go ode mnie nie przyjęli – wspomina Teresa Klemańska. Zaalarmowała jednak syna Stanisławy, czyli Bożeny.

NIE BYŁA ŁATWĄ OSOBĄ

– Nie miałem od kilku lat kontaktu z mamą. Mówiąc delikatnie nie była łatwą osobą – mówi mi Grzegorz. Wiedział, że na pewno nie ma jej u nikogo z rodziny.

8 maja 2025 oficjalnie zgłosił jej zaginięcie. Policja potrzebowała zdjęcia.

– Administracja najpierw nie chciała mnie w ogóle wpuścić do mieszkania. W końcu zgodzili się tylko, żebym wziął jej fotografię. Przyszła administratorka ze ślusarzem, ja byłem z kuzynem. Otworzyli drzwi, przez próg zrobili zdjęcie, a nam kazali iść prosto do szafki ze zdjęciami. Zobaczyłem, że na stole leży mamy inhalator, dokumenty, pieniądze, przecież nigdzie by bez nich nie wyszła. Miała astmę, nie ruszała się bez inhalatora. Chciałem się rozejrzeć po mieszkaniu, ale kazali mi zaraz wychodzić – relacjonuje Grzegorz.

Policja podała publicznie informację o zaginięciu Stanisławy Szczęsnej, przedrukowały ją media.

– Chodziłam do nich, żeby sprawdzili jej mieszkanie. I jeszcze konta w banku. Ona zawsze wypłacała emeryturę i trzymała pieniądze w domu. Mówiłam, żeby ustalili, kiedy ostatnio je wypłacała – opowiada Teresa Klemańska.

Sama też szukała siostry. Chodziła z jej zdjęciem po okolicy, zaczepiała ludzi, ale Stanisławy nikt nie widział.

Do administracji Teresa też chodziła. – Próbowałam wyjaśnić kwestię eksmisji. Chcieli ją wyrzucić za długi, ale jak miała je spłacić, kiedy jej nie było. A gdyby się odnalazła, to gdzie miałaby wrócić, jeśli zabraliby jej mieszkanie? Obiecywali, że poczekają, żebym się nie martwiła. I co?

SPRZĄTANIE MIESZKANIA

8 grudnia 2025 roku sąsiadów Stanisławy z mieszkań wywołał hałas. Firma sprzątająca zaczęła wynosić jej rzeczy.

– Jakieś worki z rzeczami zanieśli do samochodu, a potem zajęli się meblami. One były ciężkie, to je porąbali. Nawet szkoda mi się zrobiło, bo ładne je miała, porządne. Potem zabrali się za kuchnię. Widziałam jak wynoszą lodówkę. W pewnym momencie, było chyba koło 14, usłyszałam, że tam jakaś panika. Wybiegli na podwórko, jeden się na ławce bujał, drugi koło śmietnika ubrania ściągał. Pomyślałam najpierw, że oblazło ich robactwo. Zaraz przyjechało pogotowie i policja. I już wiedziałam, że mieliśmy rację z panią Stanisławą – opowiada sąsiadka.

Znaleźli ją w łazience. Teresa i Grzegorz widzieli potem zdjęcia, jak leżała koło wanny. Ciało było już zmumifikowane, ktoś przykrył je białym prześcieradłem. Żeby ją zidentyfikować pobrano od nich próbki DNA. Dokumentów w domu już nie było. Żadnych innych należących do niej przedmiotów też nie.

Obydwoje nie rozumieją, jak można było jej przez tyle miesięcy nie znaleźć. Szczególnie, że mieszkanie było malutkie, jeden pokój z kuchnią i łazienka, w sumie 19 m kw. I dlaczego pozbyto się wszystkich jej rzeczy, zamiast przekazać je rodzinie.

– Najgorsze jest to ciągłe bieganie między policją a administracją. Jeden odsyła mnie do drugiego. Do tej pory nie wpuścili mnie do mieszkania. A na pytanie, gdzie jest protokół, w którym spisano rzeczy mamy, usłyszałem, że nie ma. Nie mogę się dowiedzieć, co zrobiono z rodzinnymi pamiątkami, w domu zawsze były jakieś pieniądze, mama nosiła złotą biżuterię, łańcuszek z medalikiem i pierścionki – opowiada Grzegorz.

eprasa.pl 1971fc565d

ZGODNIE Z PROCEDURĄ

Zapytałam Zarząd Zasobu Komunalnego, pod które podlegało mieszkanie komunalne zamieszkane przez panią Stanisławę, czy było ono sprawdzane w obecności policji, na jakiej podstawie zostało uprzątnięte i jak to możliwe, że zanim to zrobiono, nie znaleziono zwłok.

Chciałam się także dowiedzieć, gdzie aktualnie znajdują się rzeczy pani Stanisławy i dlaczego nie zostały przekazane rodzinie. A także, czy istnieje protokół, w którym zostały spisane.

Martyna Stefanowicz z biura prasowego odpisała mi, że jednostka zarządzająca mieniem Gminy Wrocław zleciła opróżnienie lokalu i że w trakcie systematycznego opróżniania, w ostatnim pomieszczeniu wykonawca natknął się na zwłoki i wówczas powiadomiona została policja. Zaś po zgłoszeniu Zarząd Zasobu Komunalnego nie prowadził dalszych czynności.

Dodała także, że nie mieli wiedzy, by w mieszkaniu przebywała osoba zaginiona, a „specyfika zwalczenia szkodników wymagała usunięcia przedmiotów stanowiących źródło zamieszkania insektów oraz ich potencjalnych miejsc lęgowych – a na to wskazywał ujawniony wcześniej stan lokalu. Jest to standardowe postępowanie w takich sytuacjach – konieczne ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego w budynkach".

Na pytanie o protokół nie odpowiedziała.

Zapytałam także policję, jakie czynności przeprowadziła, by odnaleźć Stanisławę.

Aleksandra Freus przekazała, że „jeszcze przed formalnym zgłoszeniem zaginięcia członkowie rodziny poinformowali Policję, że administracja budynku – Zarząd Zasobu Komunalnego we Wrocławiu – dokonała 26 marca 2025 r. komisyjnego otwarcia mieszkania oraz wymiany zamków, a następnie w 29 kwietnia 2025 r. ponownego otwarcia lokalu w związku z planowaną dezynsekcją. Z ustaleń wynikało, że w trakcie tych czynności do mieszkania weszli również członkowie rodziny, którzy przeglądali rzeczy osobiste zaginionej. Zarówno administracja, jak i obecni na miejscu członkowie rodziny nie ujawnili wówczas zwłok, a mieszkanie sprawiało wrażenie opuszczonego od dłuższego czasu. Z uwagi na te ustalenia odstąpiono od ponownego sprawdzenia lokalu przez Policję".

Podkreśliła przy tym, że z tych czynności została sporządzona stosowna dokumentacja dołączona do akt sprawy poszukiwawczej.

Poza tym wymieniła, że policja podjęła inne czynności, w celu odnalezienia zaginionej m.in. sprawdziła, czy jej nie ma w placówkach medycznych, weryfikowała policyjne bazy danych oraz porównywała z ujawnionymi na terenie kraju niezidentyfikowanymi zwłokami. Pobrano także materiał biologicznego od członka rodziny, co umożliwiło wprowadzenie profilu DNA do odpowiedniej bazy.

Wysprzątali całe mieszkanie, wszystkie jej rzeczy wyrzucili i dopiero odkryli, że ona w tej łazience leży martwa. Ja tego nie potrafię zrozumieć

Witamy w Polsce

Cykl Witamy w Polsce tworzy zespół kilkudziesięciu reporterów „Wyborczej" pracujących w redakcjach w całym kraju.

Teresa Klemańska przed mieszkaniem swojej zmarłej siostry
FOT. KRZYSZTOF ZATYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

„Czynności te nie przyniosły rezultatu" – podsumowała podkom. Freus.

Dodała, że gdy w trakcie prac porządkowych odkryto zwłoki, funkcjonariusze przeprowadzili na miejscu czynności procesowe.

„30 stycznia 2026 r. Katedra Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu wydała opinię potwierdzającą, że ujawnione zwłoki należą do zaginionej Stanisławy Szczęsnej, w związku z czym poszukiwania zostały zakończone" – poinformowała podkom. Freus.

Sprawą śmierci Stanisławy zajmuje się prokuratura. – W chwili obecnej oczekuje się na opinię Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu – mówi rzecznik prasowy prok. Damian Pownuk. Ta określi przyczyny śmierci.

LOGIKA W ZGODZIE Z ZASADAMI

– Przy oficjalnym zgłoszeniu zaginięcia osoby, kluczowe są działania policji. Zaginięcia są klasyfikowane w trzech kategoriach, gdzie pierwsza wiąże się z zagrożeniem życia i ma największy priorytet. Policja powinna przeprowadzić wywiad wśród rodziny czy innych znających zaginioną osób, by ustalić, gdzie może przebywać zaginiona osoba, a następnie zorganizować i przeprowadzić penetrację terenu ostatniego miejsca pobytu osoby zaginionej – mówi adwokat Paweł Marchewka.

Na co dzień specjalizuje się m.in. w problemach mieszkaniowych, często reprezentuje osoby w sprawach z Gminą Wrocław. Zaznacza, że nie ma pełnej dokumentacji dotyczącej lokalu pani Stanisławy, ale generalnie uprzątnięcie mieszkania bez informowania osoby, która w nim zamieszkiwała, jest możliwe – szczególnie w sytuacji braku kontaktu z byłym lokatorem. Dłużnicy znikają, procedura eksmisji ma pozwolić udostępnić lokal kolejnej osobie.

– Z takich czynności powinien zostać sporządzony protokół – mówi adw. Marchewka. Według niego dobrze byłoby je także udokumentować, na przykład na nagraniu. Dzięki temu nie byłoby kwestii spornych, co faktycznie znajdowało się w mieszkaniu.

– Daleko mi do bronienia gminy, to jednak odpowiedzialność policji, by znaleźć zaginioną osobę. W przypadku mieszkania pozostaje pytanie o przepływ informacji między jednostkami, które podejmowały decyzje, czy miały wiedzę, że w mieszkaniu może znajdować się osoba zaginiona. Gmina nie ma jednej bazy danych, która by to porządkowała.

Dodaje jednak, że w tej historii kluczowe nie tyle jest prawo, ale podejście do sprawy.

– Gdybyśmy na co dzień nie kierowali się jedynie ślepym patrzeniem w przepisy, ale też logicznym postępowaniem w zgodzie z wewnętrznymi zasadami, takich problemów by nie było – mówi adw. Marchewka.

Teresa Klemańska ma żal, że tak ją zbywali. – Moja siostra była, jaka była. Wybaczyłam jej, choć nigdy nie zapomniałam, co mi zrobiła. Na taką śmierć jednak nie zasłużyła, żeby dwa lata leżeć w łazience na podłodze...

Po pogrzebie Bożena jej się przyśniła. – Była u niej w domu, stałam obok okna, a ona podeszła uśmiechnięta, jakby dała znać, że jest już spokojna. ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY
Kraj/34424479

DO 24 MARCA

Zamów PRENUMERATĘ TECZKOWĄ „Wyborczej"
— na kwiecień u swojego sprzedawcy prasy

- Masz pewność, że każde wydanie będzie na Ciebie czekać (zamawiasz gazetę na cały miesiąc z góry)
- Masz niższą cenę niż przy zakupie pojedynczych wydań każdego dnia
- Masz bezpłatny dostęp do Wyborcza.pl*
- Masz gwarancję niezmienności cen w okresie realizacji prenumeraty
- Możesz zostać członkiem Klubu Wyborczej i mieć dostęp do archiwum tekstów

CENA 199,99 zł**

*Prenumeratorów teczkowych zapraszamy do Klubu „Wyborczej". Jego członkowie mogą m.in. uczestniczyć w spotkaniach online z redakcją i jej gośćmi. Dodatkowo Klubowicze mają dostęp do archiwum tekstów „Wyborczej". Co zrobić, by zostać członkiem Klubu: 1. Skontaktuj się z naszą infolinią, tel. 22 555 54 55 (od poniedziałku do piątku w godz. 8-17). 2. Podaj numer dowodu zakupu prenumeraty teczkowej. **Cena sugerowana

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

TYLKO ZDROWIE

NIE MIESZAJ...

dr n. med. Piotr Kucharzewski*

...laserowej korekcji wzroku z pocieraniem oczu

Laserowa korekcja wzroku to zabieg, który poprawia ostrość widzenia, dzięki trwałej korekcie wady refrakcji. Jego celem jest modelowanie rogówki, aby światło prawidłowo ogniskowało się na siatkówce. To procedura nastawiona na korekcję istniejącej wady wzroku, a nie na zapobieganie chorobom oczu.

Zabieg trwa krótko i wykonywany jest w znieczuleniu miejscowym przy użyciu kropli do oczu. Rekonwalescencja zależy od zastosowanej metody, rodzaju wady oraz indywidualnych cech pacjenta.

W pierwszej dobie po zabiegu mogą występować przejściowe objawy, takie jak suchość oczu, uczucie ciała obcego pod powiekami, światłowstręt, wahania ostrości widzenia czy efekt halo wokół źródeł światła. Objawy te zazwyczaj ustępują samoistnie w kolejnych dniach.

Proces gojenia trwa zwykle od dwóch do trzech tygodni, natomiast pełna stabilizacja widzenia może zająć od czterech do sześciu miesięcy. W tym czasie istotne jest ścisłe przestrzeganie zaleceń lekarskich, w tym regularne stosowanie kropli, unikanie pocierania oczu oraz ochrona wzroku przed intensywnym światłem i czynnikami drażniącymi. Not. ET

* specjalista laserowej korekcji wzroku z Weiss Klinik w Chorzowie

PRAWDA CZY MIT

Margit Kossobudzka

Czy kobiety częściej cierpią na przewlekły ból?

Przez dziesięciolecia różnice w odczuwaniu bólu u mężczyzn i kobiet przypisywano czynnikom psychologicznym, emocjonalnym lub społecznym. Z tego powodu przewlekły ból u kobiet jest często pomijany w opiece zdrowotnej.

Ból to coś, czego większość ludzi doświadcza po urazie, operacji, czy wypadku. Zazwyczaj ustępuje w miarę gojenia się organizmu. Jednak u kobiet może trwać dłużej niż u mężczyzn, co zwiększa ryzyko rozwoju bólu przewlekłego.

Niedawno opublikowane badanie sugeruje, że układ odpornościowy może odgrywać rolę w tym, dlaczego rekonwalescencja przebiega inaczej u mężczyzn i kobiet.

Lekarze uważają, że układ odpornościowy nasila ból, wywołując stan zapalny, który często objawia się zaczerwienieniem i obrzękiem.

Jednak ostatnie prace sugerują, że komórki układu odpornościowego mogą również odgrywać kluczową rolę w łagodzeniu bólu, a różnice w funkcjonowaniu tych komórek u mężczyzn i kobiet wpływają na szybkość ustępowania bólu.

Sprawdź, czy masz insulinooporność

Cukrzycę można stwierdzić długo przed diagnozą

Czujesz senność po posiłkach? Niedługo po obiedzie masz chęć na słodycze? Te badania wykrywają insulinooporność, czyli stan, który poprzedza cukrzycę nawet o 15 lat.

Katarzyna Staszak

Jemy, a organizm czerpie z jedzenia energię, materiały do rozwoju i regeneracji. Po każdym posiłku w naszej krwi wzrasta poziom glukozy – cukru, który powinien dostać się do komórek, żeby zapewnić im paliwo.

Glukoza nie potrafi sama wniknąć do wszystkich komórek. Potrzebuje insuliny, hormonu wydzielanego przez trzustkę. Trzustka zabiera się do pracy, gdy jedzenie pojawi się w żołądku, a glukoza we krwi.

Insulina pomaga komórkom wychwytywać krążącą we krwi glukozę. Pomaga też magazynować ją w tkankach, żebyśmy mieli zapas energii – te magazyny energii powstają w mięśniach i wątrobie. A kiedy zjadamy za dużo, także w tkance tłuszczowej.

To dzięki insulinie poziom glukozy we krwi szybko wraca do normy.

Tak dzieje się u osób, które nie mają problemów metabolicznych. Niestety, coraz więcej osób takie problemy ma.

OBJAWY INSULINOOPORNOŚCI: ZMĘCZENIE I CHĘĆ NA SŁODYCZE

– U wielu osób organizm nie reaguje na insulinę tak skutecznie, jak powinien. Komórki stają się odporne na dawki insuliny, które kiedyś wpuszczały glukozę do środka. Gdyby trzustka nic nie zrobiła, glukoza krążyłaby we krwi, a komórkom brakowałoby energii. Trzustka chce jednak komórki ratować, dlatego produkuje więcej insuliny. Ten sposób się sprawdza do czasu, aż trzustka przestaje nadążać z produkcją hormonu – tłumaczy prof. Alina Kuryłowicz, diabetolożka i endokrynolożka, która pracuje w poradni leczenia otyłości i prowadzi badania dotyczące zaburzeń w funkcjonowaniu tkanki tłuszczowej.

Gdy trzustka nie daje już rady zwiększać produkcji insuliny, poziom cukru we krwi po posiłkach jest wysoki. Z czasem rozwija się cukrzyca.

Czy możemy się zorientować, że cukrzyca nam grozi? Jak stwierdzić, że organizm ma problem glukozą i insuliną? Wskazówka są objawy i wyniki badań. Insulinooporność może poprzedzać cukrzycę nawet o 15 lat.

NFZ radzi zwrócić uwagę na następujące objawy:

- nadmierną senność po posiłkach,
- obniżenie nastroju,
- problemy z pamięcią i koncentracją,
- rozdrażnienie,
- uczucie ciągłego zmęczenia,
- ochotę na słodycze,
- bóle głowy,
- bóle stawów,
- zmiany skórne (narośle lub ciemne plamy na karku, pod pachami czy w pachwinach),
- napady głodu 2-3 godziny po posiłku,
- trudności ze zrzuceniem zbędnych kilogramów.

– Najczęściej insulinooporność ma związek ze stylem życia, nadwagą i otyłością. Wraz ze wzrostem masy ciała zaczyna dominować w nim tkanka tłuszczowa, która jest mało wrażliwa na insulinę, a ubywa tkanki wrażliwej, czyli mięśniowej – wyjaśnia prof. Kuryłowicz.

Dodaje, że częstym powodem insulinooporności jest zespół policystycznych jajników (PCOS). – Aż 70 proc. kobiet z PCOS ma insulinooporność niezależnie od tego, czy

Liczba

2/3

• Polek i Polaków nie zna pojęcia andropauzy – wynika z raportu „Andropauza bez tabu" przygotowanego dla Kulczyk Foundation przez Difference

Książka

Dziesięcioro doświadczonych psychoterapeutów odsłania kulisy swojej pracy w najnowszej książce Anny Bimer. Autorzy mówią wprost o błędach, granicach i odpowiedzialności, a także o rosnącym problemie samozwańczych „specjalistów", którzy podszywają się pod terapeutów i narażają pacjentów na nieprofesjonalne, a czasem szkodliwe praktyki.

Anna Bimer

Kiedy terapia staje się antyterapią

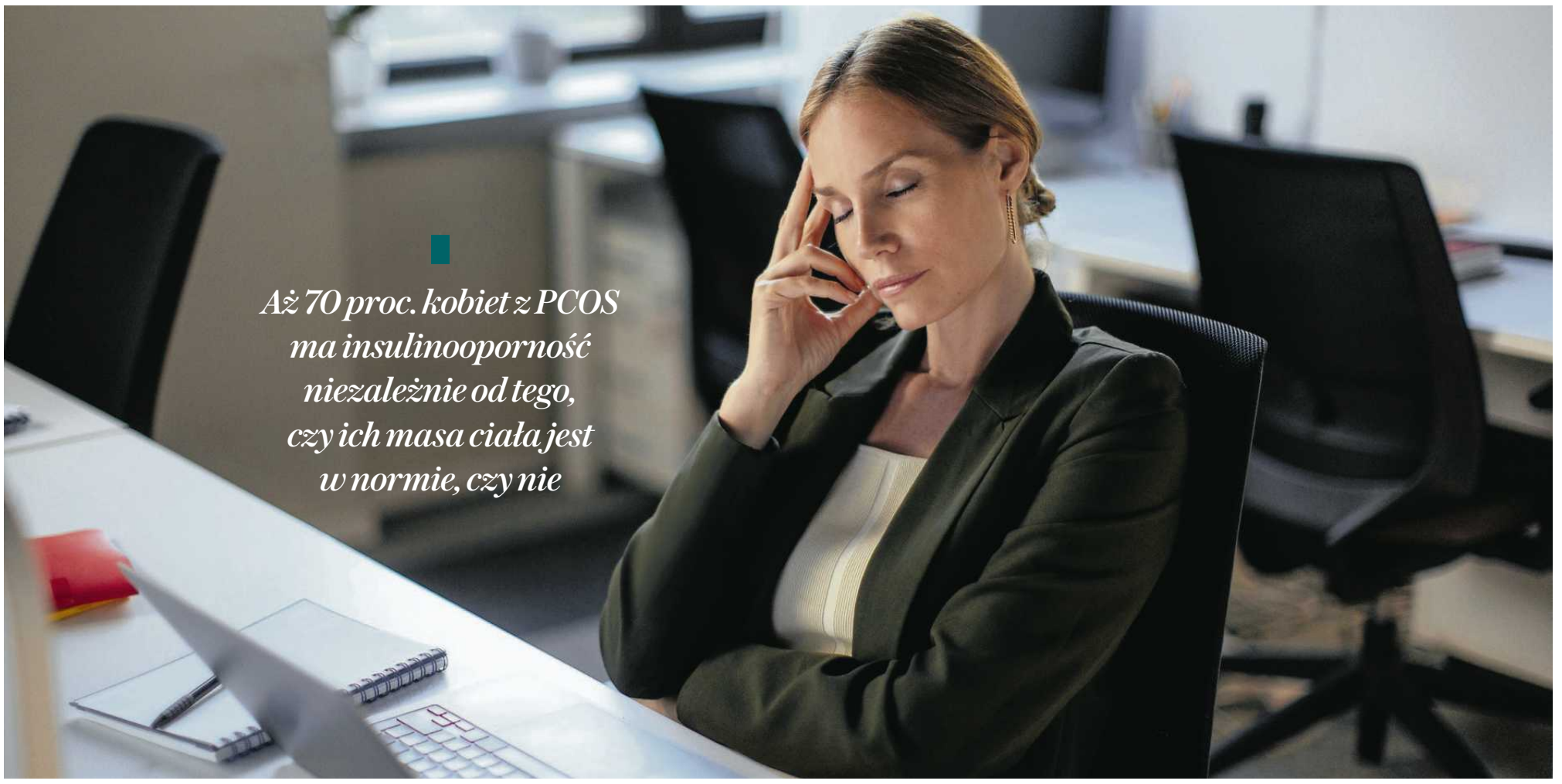
wyd. Prószyński i S-ka

eprasa.pl 1971fc565d

TYLKO ZDROWIE

FOT. GETTY IMAGES

Aż 70 proc. kobiet z PCOS ma insulinooporność niezależnie od tego, czy ich masa ciała jest w normie, czy nie

ich masa ciała jest w normie, czy nie – mówi prof. Kuryłowicz.

Jako trzeci najczęstszy powód insulinooporności wymienia przyjmowane leki. Zazwyczaj chodzi o glikokortykoidy stosowane z różnych powodów, np. astmy, alergii, albo neuroleptyki stosowane w psychiatrii.

Czy można być osobą szczupłą, nie mieć żadnej hormonalnej choroby, nie brać leków, a i tak mieć insulinooporność? – Tak, jeśli szczupłość rozumiemy, jako niedużą masę ciała. Szczupła osoba może mieć mało masy mięśniowej, za to proporcjonalnie sporo tkanki tłuszczowej. Tkanka tłuszczowa jest lżejsza niż mięśnie. Ktoś ważący więcej może być metabolicznie zdrowszą osobą niż osoba o niekorzystnym składzie ciała – odpowiada prof. Kuryłowicz.

Istnieje pojęcie „insulinowy brzuch". Dotyczy osób, które mają szczupłe ręce i nogi, ale zgromadziły tkankę tłuszczową w okolicy brzucha.

Diabetolożka przypomina, że dla rozwoju insulinooporności znaczenie ma nie tylko to, ile jemy, ale też to, co kładziemy na talerz. – Jeżeli notorycznie dostarczamy sobie ogromne ilości cukru, np. zamiast obiadu z warzywami i białkiem wybieramy naleśnik z dżemem, batonik i słodzony napój, to trzustka dwoi się i troi, żeby ten nadmiar glukozy usunąć z krwi. Z czasem organizm uczy się, że każdy posiłek to zalew cukru, uczy się więc odpowiadać na niego z całą mocą, niezależnie od tego, co zjemy. Stąd spadki cukru po posiłku, senność i gorsze samopoczucie – tłumaczy prof. Kuryłowicz.

JAK WYKRYĆ INSULINOOPORNOŚĆ

Często już po rozmowie z pacjentem – tzw. zebraniem wywiadu medycznego – lekarz może podejrzewać insulinooporność. – Jeśli ktoś choruje na otyłość, ma też prawdopodobnie insulinooporność. A jeśli pacjentka ma zespół policystycznych jajników (PCOS), to można podejrzewać insulinooporność – mówi prof. Kuryłowicz.

Są też badania, które pokazują, jak organizm radzi sobie z poziomem glukozy i produkcją insuliny:

• **Oznaczenie stężenia glukozy na czczo.** Podwyższone stężenie może sugerować insulinooporność związaną przede wszystkim z pracą wątroby.

• **Badanie obciążenia glukozą** z dodatkowym oznaczeniem po godzinie. – Przy insulinooporności już po godzinie poziom glukozy zazwyczaj jest dość niski, często taki sam lub niższy niż „na starcie", bo trzustka wydzieliła gigantyczną ilość insuliny. A po dwóch godzinach może nawet dojść do niedocukrzenia. U osoby zdrowej takiego wielkiego spadku nie ma – tłumaczy prof. Kuryłowicz.

• **Badanie poziomu insuliny na czczo.** – To trudne badanie, bo insulina jest hormonem bardzo wrażliwym na rozpad. Wyniki traktować należy więc z dużą ostrożnością. Krew po pobraniu powinna być umieszczona w lodzie i szybko dostarczona do laboratorium. Aby badanie miało sens, powinno być robione w punkcie przy laboratorium – podpowiada diabetolożka.

• **Lipidogram,** czyli cholesterol i trójglicerydy. Dużo mówi proporcja między poziomem trójglicerydów a stężeniem „dobrego" cholesterolu HDL. Jeśli trójglicerydów jest trzy razy więcej (lub jeszcze więcej) niż HDL, to z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić insulinooporność. – Taki wynik oznacza, że insulina nie może zahamować lipolizy, czyli procesu uwalniania lipidów z tkanki tłuszczowej do krwi. Lipoliza to akcja ratunkowa organizmu, gdy przez insulinooporność glukoza nie może dostać się do komórek – opisuje prof. Kuryłowicz.

• **Wskaźnik HOMA-IR.** Ocenia proporcję między poziomem glukozy i insuliny we krwi na czczo. Wysoki poziom HOMA-IR jest niezależnym czynnikiem ryzyka rozwoju cukrzycy typu 2. Z badań wynika, że insulinooporność stwierdzoną w kalkulatorze HOMA-IR, można wykryć na 10–15 lat przed diagnozą cukrzycy typu 2.

JAK WYJŚĆ Z INSULINOOPORNOŚCI

Czy insulinooporność jest stanem odwracalnym? – W większości przypadków – tak, jeśli zmienimy styl życia i będziemy tych zmian konsekwentnie przestrzegać – mówi prof. Kuryłowicz.

Żeby wyjść z insulinooporności, trzeba lepiej jeść, ruszać się i dobrze spać. ●

Jedz lepiej

• Nie chodzi o sztywne trzymanie się rozpiski dań i kaloryczne wyliczenia, ale o mądre wybory w sklepie i przy stole. Na naszym talerzu powinny znajdować się warzywa i owoce, białko oraz węglowodany.

Warzywa i owoce najlepiej jadać surowe albo nierozgotowane. To źródło witamin, minerałów, ale też błonnika, który daje uczucie sytości i karmi nasze dobre bakterie jelitowe.

Białko daje uczucie sytości na dłużej, a jego trawienie wymaga od organizmu większej pracy niż trawienie węglowodanów. Jest więc składnikiem, który pomaga jeść mniej w ciągu dnia, chroni przed napadami głodu niedługo po posiłkach. Poza tym, jest potrzebne do budowania masy mięśniowej, która pomaga spalać więcej energii niż tkanka tłuszczowa. Białko dostarczamy sobie jedząc ryby, chude mięso, jajka, tofu, rośliny strączkowe i nabiał.

Węglowodany powinny być źródłem wolno uwalnianej energii, co oznacza, że zamiast drożdżówki, od której natychmiast skoczy nam poziom glukozy, wybierzemy np. żytni chleb. Na liście sojuszników mamy też kasze, makaron razowy czy płatki owsiane.

W odczuwaniu sytości i powolnym opróżnianiu żołądka pomagają też zdrowe tłuszcze. Warto sięgać po oliwę, awokado, orzechy, siemię lniane i tłuste ryby, które są też źródłem białka jak łosoś, śledź, anchois, makrela, sardynki, tuńczyk.

– Pomocne jest poznanie koncepcji indeksu glikemicznego. To zrozumienie, że inaczej działa na nas zjedzenie 50 g przemysłowych ciastek, a inaczej taka sama ilość owoców czy orzechów. Ciastka szybko podniosą poziom glukozy we krwi, a orzechy nie. Ciastka nie pomogą walczyć z insulinoopornością, a orzechy tak. Nie trzeba znać na pamięć wartości glikemicznej wszystkich produktów, warto po prostu rozpoznawać te, które powodują gwałtowny wyrzut glukozy i ich unikać – podpowiada prof. Kuryłowicz.

Radzi czytać etykiety i korzystać z aplikacji, które sprawdzają indeks glikemiczny i wartości odżywcze poszczególnych produktów. Np. aplikacja Fitatu analizuje produkty po kodzie kreskowym i szacuje wartość odżywczą dań na podstawie ich zdjęcia.

• **Ruszaj się więcej.** Na nasz metabolizm wpływa zarówno zaplanowany trening, np., na siłowni, basenie, na rowerze, jak i codzienne bycie w ruchu. Wybieranie spaceru zamiast auta i schodów zamiast windy. Szczególnie pomocne są spacery po posiłkach. Ruch sprawia, że mięśnie wykorzystują glukozę bez udziału insuliny. Zapobiega to gwałtownym skokom cukru we krwi.

• **Dobrze śpij.** Osoby, które sypiają zalecane 7-8 godzin mają mniejsze ryzyko insulinooporności niż te, które notorycznie niedosypiają. Niewyspani częściej szukamy energii w słodkich i słonych przekąskach. ●

wyborcza

REDAKCJA
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa

Telefon: 22 555 66 00
(czynny w dni powszednie w godz. 10-17);
E-mail: redakcja@wyborcza.pl
Listy do redakcji: listy@wyborcza.pl
Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania. Wnioski i pytania w sprawie ochrony danych osobowych: iod@wyborcza.pl
REDAKTOR NACZELNY: Adam Michnik

PIERWSZY ZASTĘPCA, REDAKTOR NACZELNY WYBORCZA.PL: Roman Imielski
ZASTĘPCY: Agata Żelazowska, Bartosz T. Wieliński
PROJEKT GRAFICZNY: Jacek Utko
KOLPORTAŻ: Michał Szałański
Problemy z dostępnością „Wyborczej" lub z właściwą mutacją lokalną: kolportaz@wyborcza.pl
Prenumerata cyfrowa: prenumerata.wyborcza.pl; pomoc@wyborcza.pl, 22 555 54 55, 519 255 455
Inne formy prenumeraty: wyborcza.pl/prenumerataGW
Gazeta Wyborcza w serwisach społecznościowych: facebook.com/wyborcza, bsky.app/profile/wyborcza.pl, instagram.com/gazeta_wyborcza
LICENCJE NA TREŚCI: licencje@wyborcza.pl

WYDAWCA
Wyborcza sp. z o.o., ul. Czerska 8/10
00-732 Warszawa; NIP: 521-403-30-11
PREZESKA ZARZĄDU: Aleksandra Sobczak
REKLAMA
Dyrektor sprzedaży: Bartosz Wysocki
Biuro reklam i ogłoszeń:
ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa
reklama@wyborcza.pl; 22 555 55 55,
faks: 22 555 54 44
DRUK: Polska Press
ISSN 0860-908X
Rozpowszechnianie redakcyjnych materiałów publicystycznych bez zgody wydawcy jest zabronione.

eprasa.pl 1971fc565d

Tak kibol trzęsie polską piłką

O tym, że mecz Śląska Wrocław z Wisłą Kraków nie odbył się ze względu na podejście kiboli, napisał nawet „New York Times”. Dlaczego w Polsce chuligani od lat mają tak duży wpływ na środowisko piłkarskie?

• **Derby Krakowa Wisła Kraków – Cracovia. 29 września 2019 r.** FOT. JAKUB PORZYCKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

• **Cała rozmowa na Sport.pl**

Dawid Szymczak

Sobotni mecz Śląska Wrocław z Wisłą Kraków, który miał być szlagierem ostatniej kolejki I ligi, ostatecznie się nie odbył. Goście – zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią swojego właściciela Jarosława Królewskiego – w ogóle na niego nie przyjechali. W ten sposób protestowali przeciwko decyzji Śląska, by nie wpuszczać na stadion zorganizowanej grupy kibiców Wisły. Oficjalnie – ze względów bezpieczeństwa. Ale Wisła w to powątpiewa i twierdzi, że taką decyzję wymusili na władzach klubu jego kibole. Podobnego zdania jest też prezes PZPN Cezary Kulesza.

ROZMOWA Z
DR. HAB. RADOSŁAWEM KOSSAKOWSKIM
socjologiem

DAWID SZYMCZAK: Obserwuję wydarzenia z ostatnich tygodni i raz jeszcze dochodzę do wniosku, że polskimi klubami rządzą kibole. Mam rację?
RADOSŁAW KOSSAKOWSKI: – Formalnie oczywiście nie, natomiast prawdą jest, że mają oni bardzo duży zakulisowy wpływ na prezesów klubów i osoby zarządzające klubami. Prezes Śląska Remigiusz Jezierski raz mówił, że kibice nie mieli na niego wpływu, a raz, że jednak mieli.

Wysypał go Cezary Kulesza, mówiąc, że w ich rozmowie prezes Jezierski miał nawet powiedzieć, że rozważa z tego powodu dymisję.
– Nie mam więc żadnych wątpliwości, że naciski na prezesa Śląska się pojawiały. Tajemnicą poliszynela jest to, że polskie kluby zawierają nieformalne układy z kibicami, żeby mieć spokój.

Dlatego, choć wiem, że jestem w mniejszości, widzę w Remigiuszu Jezierskim, mimo jego zaprzeczeń, ofiarę środowiska, w którym funkcjonuje. Jeśli do mnie przyszłaby grupa silnych mężczyzn i „wytłumaczyła”, co się stanie, jeśli dopuszczę do tego, że kibice gości wejdą na nasz stadion, to pewnie też bym się im nie sprzeciwił. Tym bardziej bez wsparcia od PZPN czy moich przełożonych.
– Trudno się nie zgodzić. Nawet jeśli coś pada między słowami, nie wprost, bo nie sądzę, że prezesowi Jezierskiemu ktoś poważnie groził, to musimy wiedzieć, że po drugiej stronie są osoby znane z radykalnych i agresywnych zachowań.

Remigiusz Jezierski w wypowiedziach medialnych zaprzeczał, że kibice wymusili na nim decyzję, ale powątpiewamy w to również dlatego, że na wcześniejszym meczu Śląska jego kibice wywiesili transparent: „Odrzuć maczetę i gaz wiślacki cykorze. Zasiądziesz wtedy na gości sektorze”. On wprost mówi, co ma się stać.
– To pokłosie śmierci jednego z kibiców Zagłębia Sosnowiec w 2023 r. w Radłowie pod Tarnowem. O jego zabicie posądzani są kibice Wisły. To środowisko, często niekonsekwentne w swoich postanowieniach, po tej śmierci zaskakująco długo trzyma się zasady o odrzuceniu sprzętu [noże, maczety, siekiery używane podczas ustawek – red.]. Kibice Wisły się do tego nie przyłączyli, przestali więc być wpuszczani na większość stadionów w Polsce. Szukano różnych wymówek: a to remont sektora gości, a to awaria kołowrotków. I długo wszyscy przymykali na to oko. Oczywiście, prezesowi Królewskiemu się to nie podobało, narzekał i nagłaśniał każdą taką odmowę wpuszczenia kibiców, ale dopiero przy meczu ze Śląskiem trafiła kosa na kamień i zadeklarował, że w takim razie jego zespół na ten mecz nie przyjedzie. PZPN umył ręce, Śląsk początkowo próbował to tłumaczyć decyzją policji, ale sama policja szybko się od tego odżegnała, mówiąc, że klub samodzielnie podjął decyzję. Prezes Śląska poszedł po linii swoich kibiców. Konsekwencją było to, że mecz się nie odbył.

I przegrali na tym wszyscy: Wisła, Śląsk, PZPN, zwykli kibice.
– I teraz mamy sytuację bardzo ciekawą. Bo co będzie dalej? Jeśli kolejne kluby odmówią kibicom Wisły wejścia na stadion, to Wisła dalej będzie oddawała kolejne mecze walkowerem? Jest przecież na drodze do Ekstraklasy. Jak wizerunkowo wypada nasza liga?

Jak liga z kraju trzeciego świata. Napisał już o tej sytuacji nawet „New York Times”.
– I spójrzmy na to właśnie z tej szerszej perspektywy: przez transparent o maczetach dwa duże kluby, z historią i tradycjami, nie zagrały meczu. A trzeba pamiętać, że o napisach na transparentach, wszelkich zgodach między grupami kibiców różnych klubów, decyduje bardzo wąska grupa osób. To nie jest tak, że kilka tysięcy osób siedzących w „młynie” myśli tak samo. Decyzja jest im narzucana z góry, bo charakterystyczna dla kibicowskich grup jest też ich hierarchiczność. Możemy wręcz powiedzieć, że o nieodbyciu się tego meczu zadecydowało raptem kilka osób. Czyni to tę sytuację jeszcze bardziej kuriozalną.

Bada pan środowisko kibicowskie od kilkunastu lat. Kim zatem są te osoby decyzyjne, ci królowie trybun?
– Przede wszystkim są to mężczyźni. Mężczyźni charyzmatyczni, którzy wspinając się w hierarchii musieli udowodnić, że mają zestaw cech pozwalających im stać na czele grupy. To umiejętność bicia się, nieustraszoność, pewne szaleństwo. To są ludzie, którzy na ustawkach stoją w pierwszej linii i walczą do końca. Pozycję w takich grupach wywalcza się często właśnie poprzez przemoc. Ci ludzie w pewnym momencie wykorzystują siłę swojej wspólnoty – przede wszystkim jej hermetyczność, lojalność i fakt, że nadrzędną zasadą jest brak współpracy z policją – do działalności przestępczej. Taka grupa przez lata pozyskuje kolejnych członków, tzw. żołnierzy, którzy widzą w tych starszych przywódcach wzory do naśladowania. Widzą ludzi, którzy nie muszą pracować, a mają bardzo dużo pieniędzy. Mają estymę w środowisku, interesują się nimi kobiety. Chodzą na siłownię, trenują sporty walki. W tradycyjnym rozumieniu są wzorem męskości: silni, zaradni mężczyźni, dobrze ustawieni. U młodych chłopców, którzy ten rodzaj społecznego awansu traktują jako lepszy, szybszy i łatwiejszy do osiągnięcia niż tradycyjne wspinanie się po szczeblach kariery zawodowej, budzi to podziw.

Ich interesuje w tym wszystkim piłka nożna?
– W jakimś stopniu tak. Choćby dlatego, że w wyższych ligach klimat meczów jest inny. Przyjeżdżają kibice gości, jest ich więcej. Ale na pewno nie jest to kwestia kluczowa, czy klub gra przykładowo w ekstraklasie, czy w pierwszej lidze, dopóki ich biznesy i interesy działają. Dobro klubu na pewno nie jest na pierwszym miejscu. Kibice Lechii Gdańsk zarabiają na koszulkach meczowych, a nie zarabia na nich klub. Czy to jest w jego interesie? A czy odpalanie rac, za które później klub płaci kary, nie jest działaniem na jego szkodę? Przykład Wisły, która była zarządzana przez chuliganów i doprowadzona przez nich na skraj bankructwa, najlepiej pokazuje, że jeśli na wadze położy się miłość do klubu i miłość do pieniędzy, to miłość do pieniędzy przeważa.

Jakie błędy popełniają kluby w postępowaniu z kibicami? Mówi się, że jeśli dadzą kibolom palec, to ci w końcu wezmą całą rękę. Ale może to przesadne uproszczenie.
– Mamy historyczne zaszłości, z których nie wiadomo jak wyjść. Kluby zgadzają się na pewną współpracę i pozwalają kibicom, np. mieć na stadionie swój stragan z kibicowskimi koszulkami, wlepkami czy innymi pamiątkami. I to jest ten palec. Do patologicznych sytuacji dochodzi wtedy, gdy kibice chcą więcej: sprzedaży oficjalnych koszulek, oficjalnych produktów, cateringu czy opłaty za nieformalną ochronę. Dla mnie to jest ta granica. Kibice tworzą jednak bardzo silne grupy i często „negocjują” na zasadzie szantażu – pozwólcie nam albo będziecie mieli kłopot. Nie ma z tego łatwego wyjścia. Paradoks polega też na tym, że to właśnie te grupy tworzą na stadionie atmosferę, one prowadzą doping, one odpowiadają za klimat podczas meczu. I z jednej strony ten koloryt może się podobać, można go doceniać, a z drugiej wciąż trzeba pamiętać, że to nie odbywa się na partnerskich warunkach. Za ten doping i atmosferę klub musi się odwdzięczyć. I każdy klub samemu szuka tej granicy i samemu ją ustala. Nie jest to łatwe.

Skoro kluby samemu nie mogą z tego potrzasku wyjść, to może ktoś powinien im pomóc?
– To również jest bardzo trudne i wymaga wielu lat wspólnego działania. Wiemy, że policja ma swoje komórki do rozbijania kibicowskich gangów. Problem polega na tym, że chociaż pojawia się na stadionach sporo transparentów „PDW”, czyli „pozdrowienia do więzienia”, to na miejsce tych ludzi, którzy trafiają za kratki, wskakują kolejni. Żeby to się zmieniło, musiałoby chyba dojść do jakiegoś precedensu w którymś z klubów. Ktoś musiałby się tym szantażom postawić, ten potrzask przełamać i wytrzymać wszystkie konsekwencje, jakie to wywoła. Ale kto to zrobi?

Czyli sytuacja, z której nie ma wyjścia?
– Jakimś rozwiązaniem jest postępująca dalej profesjonalizacja. Do pewnego momentu, gdy poziom sportowy był w polskiej piłce niższy, to te grupy kibiców poniekąd dostarczały „content”. Mówię o sytuacji, w której szło się na mecz, który był rozgrywany na tak niskim poziomie i był tak nudny, że spektakl na trybunach, te oprawy i doping, podciągał ogólną ocenę całego widowiska. Teraz jednak poziom piłkarski się podnosi, mamy Ekstraklasę opakowaną na bardzo wysokim poziomie, podnosi się frekwencja na stadionach, więc zbliżamy się do momentu, w którym będziemy potrafili wyobrazić sobie mecz bez tych najbardziej agresywnych kibiców. Nie w tym roku i nie w następnym, ale powoli można się zastanowić, czy prezesi nie będą w rozmowach z kibicami bardziej asertywni. Wcześniej było tak, że jeśli na mecz nie przyszli ci najbardziej zagorzali kibice, to trybuny były puste. Teraz proporcje kibicowskich grup na stadionach się zmieniają. Przyciąganie kibiców, którzy patologii sobie nie życzą, powinno być celem wielu klubów. Jak kiedyś zbierze się masa krytyczna, co wymaga jeszcze czasu, to wtedy któremuś z właścicieli czy prezesów klubów łatwiej będzie się postawić.

Środowisko kibiców zmieniło się przez lata? Jakie było kilkanaście lat temu, gdy zaczynał pan je badać, a jakie jest dzisiaj?
– Zmieniło się kilka rzeczy. Przede wszystkim grupy kibicowskie są dziś znacznie lepiej zorganizowane niż na początku lat 00., a o latach 90. nawet nie ma co wspominać. Stowarzyszenia kibiców przypominają dziś chwilami organizacje pozarządowe – mają swoje inicjatywy, festyny, organizują różne wyjazdy. I to często jest atrakcyjne i fajne. Ale ta ciemna strona też się przez te lata rozwinęła. Też jest znacznie lepiej zorganizowana. Grupy chuligańskie odłączyły się od grup ultras, bo żeby być w grupie chuligańskiej, trzeba być silnym i wytrenowanym. Same chęci i odwaga nie wystarczą.

SPORT.PL
- Andrij Pjatow, legenda ukraińskiej piłki, mówi o wojnie
- Jak Lech i Raków poradziły sobie w europejskich pucharach?
- Relacja, komentarze i opinie po ćwierćfinale Igi Świątek

Wiadomości, wyniki, historie sportowe znajdziesz na Sport.pl

eprasa.pl 1971fc565d

wyborcza
TRÓJMIASTO
TYGODNIK

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorka prowadząca **Katarzyna Fryc**

trojmiasto.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: trojmiasto@wyborcza.pl

Wnuk dawnego właściciela czeka na zwrot hektarów w nadmorskiej części Gdyni

Nowa propozycja może wszystko zmienić

Zwróciliśmy się do pani prezydent Gdyni o ugodowe rozwiązanie sporu, z którego obydwie strony mogłyby wyjść z twarzą – mówi radca prawny, który reprezentuje spadkobiercę.

Katarzyna Fryc

W 2011 r. mieszkający w Szwecji wnuk Witołda Kukowskiego – przedwojennego właściciela zespołu dworsko-parkowy w Kolibkach, które są dziś częścią Gdyni, i polskiego patrioty – zaczął starania o zwrot rodzinnego majątku zabranego przez Polskę Ludową.

Kukowski był dla Gdyni i Pomorza postacią bardzo zasłużoną. Ekonomista, dyrektor banku, a przede wszystkim patriota. Jak podaje „Encyklopedia Gdyni", w 1913 r. uruchomił w Bydgoszczy Bank Dyskontowy SA, który wsławił się wykupem przedsiębiorstw od Niemców, by w ich miejsce założyć firmy polskie. Jego spektakularnym sukcesem był wykup drukarni w Kościerzynie i stworzenie tam pisma „Pomorzanin" oraz wznowienie wydawania innego – „Gryf". Oba pełniły podobną funkcję patriotyczną, stawiały sobie za cel dbanie o polskość tych ziem przed i po I wojnie światowej, walkę z germanizacją oraz ocalenie kultury i tożsamości Kaszub.

Witold Kukowski zasłużony dla Gdyni

Z terenem dzisiejszej Gdyni Kukowski związał się w 1919 r., kiedy kupił od Waltera von Schutze dawne dobra rycerskie w położonych wzdłuż plaży Kolibkach (dziś to miejsce, gdzie Gdynia graniczy z Sopotem). Sprytnie wyprzedził w ten sposób decyzję Traktatu Wersalskiego o wytyczeniu tam granicy między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem. Jeden podpis Kukowskiego na tej transakcji sprawił, że obszar odradzającej się Polski został powiększony o ponad 350 hektarów nowo zakupionego majątku położonego nad samym morzem. Gdyby nie ta transakcja, Kolibki znalazłyby się na terenie Sopotu, który leżał w granicach Wolnego Miasta Gdańska.

Już rok później Kukowski gościł u siebie generała Józefa Hallera, który wracał z Pucka z zaślubin Polski z morzem.

Kukowski szybko doprowadził Kolibki do rozkwitu, dzieląc się przy okazji z miastem swoimi gruntami. Północną część majątku przeznaczył na letnisko i kąpielisko w Orłowie. W 1928 r. za darmo oddał grunty pod budowę stacji kolejowej Orłowo Morskie, a rok później oddał kolejną parcelę – tym razem pod budowę orłowskiej poczty.

• **Teren zabytkowego zespołu dworsko-parkowego Kolibki na granicy Gdyni i Sopotu**

FOT. MICHAŁ RYNIAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wpisany na czarną listę wrogów III Rzeszy zaraz po wybuchu drugiej wojny światowej został przez Niemców aresztowany i rozstrzelany w lasach Piaśnicy. Jego żona i córki przeszły obozową gehennę w Ravensbrück, a syn w Dachau.

Dziś Witołd Kukowski ma w Orłowie tylko parkową alejkę swojego imienia i kamień z tablicą pamiątkową na terenie dawnego majątku.

W parku powstała wytwórnia asfaltu i kotłownia

Zaraz po wojnie cały majątek Kukowskich na mocy dekretu rolnego przejęło państwo. Z czasem większość z 364 hektarów została rozparcelowana i zabudowana – to dzisiejsze okolice ulic Orłowskiej i Świętopełka. A więc miejsca niedaleko granicy z Sopotem, które przyjeżdżający do Gdyni odwiedzają ze względu na malownicze tereny w rejonie plaży w Orłowie.

W zabytkowym dworze Kukowskich zakwaterowano rodziny, a w parku z cennym starodrzewiem stanęła kotłownia, wytwórnia asfaltu, szklarnia i szkółka ogrodnicza.

Na początku lat 90. XX wieku dwór z zabudowaniami i ocalałe z parcelacji kilkadziesiąt hektarów nadmorskiego parku państwo przekazało Gdyni. Niedługo potem dzierżawcą terenu został Prokom Ryszarda Krauzego (w zabytkowej stajni powstała szkółka jeździecka i ośrodek hipoterapii), a użytkownikiem parku – Wydział Biologii Uniwersytetu Gdańskiego, który miał urządzić tam ogród botaniczny (z tych planów nic nie wyszło).

Ówczesne władze Gdyni miały pomysł, by w kolibkowskim dworze powstał luksusowy hotel. Mieszkańcy dworu dostali nowe lokale komunalne, a dwór z otoczeniem miał zostać wydzierżawiony. Ale wtedy o zwrot rodzinnego majątku upomniał się wnuk Witołda Kukowskiego. Spadkobierca chce odzyskać te nieruchomości, które nadal należą do miasta, a za pozostałe grunty otrzymać rekompensatę.

Postępowanie dotyczy bardzo rozległego majątku o powierzchni prawie 400 ha, położonego na obszarze miejskim, co ma istotny wpływ na poziom skomplikowania sprawy

PATRYCJA MAKAREWICZ
z biura wojewody pomorskiego

Sprawa zwrotu Kolibek w Gdyni ciągnie się już 15 lat

W 2011 r. prawnik spadkobiercy złożył w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku wniosek reprywatyzacyjny.

Dlaczego sprawą zajął się wojewoda, a nie sąd? Bo według przepisów to właśnie urząd wojewódzki jest właściwy do orzekania w sprawach, w których kwestionowane jest przejęcie nieruchomości przez Skarb Państwa.

Dwa lata później wydawało się, że w sprawie nastąpił zwrot – wojewoda uznał, że Kolibki zostały po wojnie bezpodstawnie przejęte na rzecz Skarbu Państwa. Podstawą tego przejęcia był dekret Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, a więc tymczasowego, marionetkowego organu władzy w Polsce, powołanego przez komunistów pod patronatem Józefa Stalina latem 1944 r., by rządził na terenach odbijanych przez Armię Czerwoną z rąk Niemców.

„Zgromadzone dokumenty pozwoliły na stwierdzenie, że zespół dworsko-parkowy Kolibki nie podpadał pod przepis dekretu PKWN o przeprowadzeniu reformy rolnej i został bezpodstawnie przejęty na własność skarbu państwa" – uznał wówczas wojewoda.

Ale wtedy i Gdynia, i spadkobierca (dla którego decyzja wojewody także była częściowo niekorzystna) odwołali się od niej do Ministerstwa Rolnictwa i przez kolejne lata procedura przeciągała się. Od 2015 roku sprawę ponownie rozpatruje Pomorski Urząd Wojewódzki, ale końca postępowania nie widać.

Dlaczego postępowanie w sprawie Kolibek trwa tak długo?

Patrycja Makarewicz z biura wojewody pomorskiego tłumaczy nam, że w sprawach dotyczących reformy rolnej trzeba ustalić stan prawny i faktyczny nieruchomości na dzień 1 września 1939 r. To procedury szczególnie żmudne, bo dotyczą spraw zagmatwanych i wielowątkowych.

Ta sprawa charakteryzuje się o wiele większym poziomem skom-

eprasa.pl 1971fc565d

plikowania niż inne postępowania z zakresu reformy rolnej. Jej akta liczą ponad 20 segregatorów, a w sprawie złożonych zostało ponad 200 wniosków. Postępowanie dotyczy bardzo rozległego majątku o powierzchni prawie 400 ha, położonego na obszarze miejskim, co ma istotny wpływ na poziom skomplikowania sprawy – mówi.

Z tych powodów wojewoda zlecił wykonanie szczegółowej ekspertyzy geodezyjnej. Ale po jej analizie okazało się, że dokument wymaga wielu korekt.

– Sprawa jest zatem w toku – dodaje Patrycja Makarewicz.

Spadkobierca proponuje Gdyni ugodę

– Spadkobierca na obecnym etapie oczekuje już tylko wydania decyzji dotyczącej ustalenia oczywistych spraw – mówi „Wyborczej" radca prawny Wojciech Bednarczyk, który reprezentuje wnuka Kukowskich.

Jakie sprawy są, jego zdaniem, oczywiste? Przede wszystkim ta, że Witołd Kukowski, jako właściciel 24-hektarowego zespołu dworsko-parkowego, nie prowadził na swoich gruntach gospodarstwa rolnego. A to stara się od lat bezskutecznie udowodnić miasto Gdynia, bo od tego zależy stwierdzenie, czy państwo przejęło je niezgodnie z prawem na mocy dekretu o reformie rolnej. Tak samo jak działki budowlane w Orłowie, a więc teren o powierzchni ok. 20 hektarów, które Kukowski – za milczącą zgodą przedwojennego rządu RP – podzielił.

Jak mówi „Wyborczej" mec. Bednarczyk, w sytuacji, gdy postępowanie u wojewody przeciąga się o kolejną dekadę, a zabytkowy dwór niszczeje – spadkobierca Kukowskich wyszedł do obecnych władz Gdyni z propozycją porozumienia. – Zwróciliśmy się do pani prezydent Gdyni o ugodowe rozwiązanie sporu, z którego obydwie strony mogłyby wyjść z twarzą. Zaoferowaliśmy cofnięcie wniosku o stwierdzenie, że zespół dworsko-parkowy nie podpadał pod dekret o reformie rolnej. To umożliwiłoby w tej części zakończenie prowadzonego przez wojewodę postępowania administracyjnego.

Co na tym zyska spadkobierca, a co miasto?

W zamian zgłosiliśmy oczekiwanie sprzedaży naszemu klientowi w trybie bezprzetargowym, z wykorzystaniem przysługującego mu jako spadkobiercy poprzedniego właściciela, ustawowego prawa pierwszeństwa nabycia nieruchomości przeznaczonych przez gminę na sprzedaż – mówi Bednarczyk.

W praktyce oznacza to, że wnuka Kukowskich interesuje zakup, i to za cenę rynkową, zabudowań dworskich z terenem o powierzchni 5 hektarów. Wówczas zrezygnowałby z dalszego dochodzenia roszczeń do parku o powierzchni 19 hektarów. W ten sposób park mógłby nadal służyć zarówno miastu, jak i mieszkańcom.

Dodatkowo prawnik zdradza, że zaproponował wycofanie wniosku o odzyskanie terenów za torami kolejowymi łączącymi Gdynię z Gdańskiem. W grę wchodzi ok. 16 hektarów dawnej ziemi Kukowskich. Kiedyś należała do majątku ziemskiego Dobra Rycerskie Kolibki, a obecnie są przeznaczone pod zabudowę wielorodzinną. Spadkobierca zamiast czekać kolejne lata na odzyskanie gruntów za darmo w toczącym się u wojewody postępowaniu, chce je od miasta odkupić. Także bez przetargu.

• **Zabytkowy zespół dworsko-parkowy Kolibki na granicy Gdyni i Sopotu** FOT. MICHAŁ RYNIAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Zwróciliśmy się do pani prezydent Gdyni o ugodowe rozwiązanie sporu, z którego obydwie strony mogłyby wyjść z twarzą. Zaoferowaliśmy cofnięcie wniosku o stwierdzenie, że zespół dworsko-parkowy nie podpadał pod dekret o reformie rolnej

WOJCIECH BEDNARCZYK
radca prawny, który reprezentuje wnuka Kukowskich

Mecenas Bednarczyk podkreśla: – Zaproponowana kwota całej transakcji to około 500 mln zł, co przy zadłużeniu Gdyni na około 1 miliard mogłoby wydawać się atrakcyjną ofertą. Otrzymaliśmy jednak od wiceprezydenta Gdyni krótką pisemną odpowiedź: „nie". I żadnego innego kontaktu [ze strony miasta]. A trzeba przypomnieć, że na mocy dekretu o reformie rolnej Gdynia wzbogaciła się o grunty należące do Kukowskiego o powierzchni prawie 400 hektarów i wartości ponad 10 mld zł.

Jak władze Gdyni podchodzą do tej oferty?

Dlaczego Gdynia podeszła do nowej propozycji w tak zdecydowany sposób i wyklucza możliwość szybszego rozwiązania sporu? I to mimo że na stole leży tak duża kwota, której miasto nie zobaczy, gdy spadkobierca odzyska grunty w postępowaniu przed wojewodą.

Gmina ma obowiązek dbać o swój majątek i bronić go w sądach oraz przed urzędami. Czekamy na ostateczną decyzję w tej sprawie i dopiero wtedy podejmiemy dalsze kroki – mówi „Wyborczej" Maciej Zielonka, wiceprezydent Gdyni. Potwierdza, że pełnomocnik spadkobiercy zaproponował miastu ugodę.

– Wyjaśniliśmy jednak, że prawo pierwszeństwa przy kupnie nieruchomości działa dopiero wtedy, gdy gmina zdecyduje się daną nieruchomość sprzedać. Sam fakt roszczenia nie oznacza, że miasto musi ją wystawić na sprzedaż. Najpierw gmina zawsze analizuje, czy dana nieruchomość jest potrzebna do realizacji zadań publicznych – tłumaczy strategię Gdyni wiceprezydent. – W odpowiedzi miasto podkreśliło, że od 1989 roku nie planowało i nadal nie planuje sprzedaży zespołu dworsko-parkowego Kolibki. Przez lata inwestowało w to miejsce: uporządkowało i udostępniło park, przygotowało dokumentację konserwatorską i budowlaną, wyremontowało część budynków, przygotowało plany zagospodarowania terenu i koncepcje jego dalszego rozwoju.

Jak zaznacza wiceprezydent, celem tych działań jest odnowienie historycznego charakteru Kolibek i zachowanie ich zabytkowej wartości, z możliwością powstania nowych obiektów, ale z poszanowaniem historycznej zabudowy.

– Priorytetem władz Gdyni jest to, by ten teren nadal był ogólnodostępny i służył wszystkim mieszkańcom – dodaje.

Roszczenia, ogromny gdyński problem

Gdynia jest miastem, które w większości powstało na gruntach prywatnych, co po latach powoduje wiele sporów. Spraw, w których właściciele lub ich spadkobiercy domagali lub domagają się od miasta wykupu, zamiany, odszkodowania bądź zwrotu nieruchomości, było lub jest w Gdyni ponad pół tysiąca.

Spory toczyły się lub nadal toczą m.in. o Park Rady Europy przed Teatrem Muzycznym, Skwer Żeromskiego przy ul. Świętojańskiej, część parku przy Alei Piłsudskiego i fragment dawnego Skweru Plymouth (obecnie to część Parku Centralnego), parcele po obu stronach ul. Władysława IV, grunty pod hotelem Mercure Gdynia, SP 18, Zespołem Szkół Sportowych, centrum handlowym Klif, Sądem Marynarki Wojennej na Kamiennej Górze. Roszczenia dotyczyły także parkingu przy domu handlowym Batory, budynków Komendy Miejskiej Policji, Domu Marynarza czy willi Szczęść Boże. W przeważającej większości tych postępowań spadkobiercy już odzyskali sporne nieruchomości. ●

REKLAMA
Gdańsk/34424772

1 GD

eprasa.pl 1971fc565d

Gdańsk/34423679

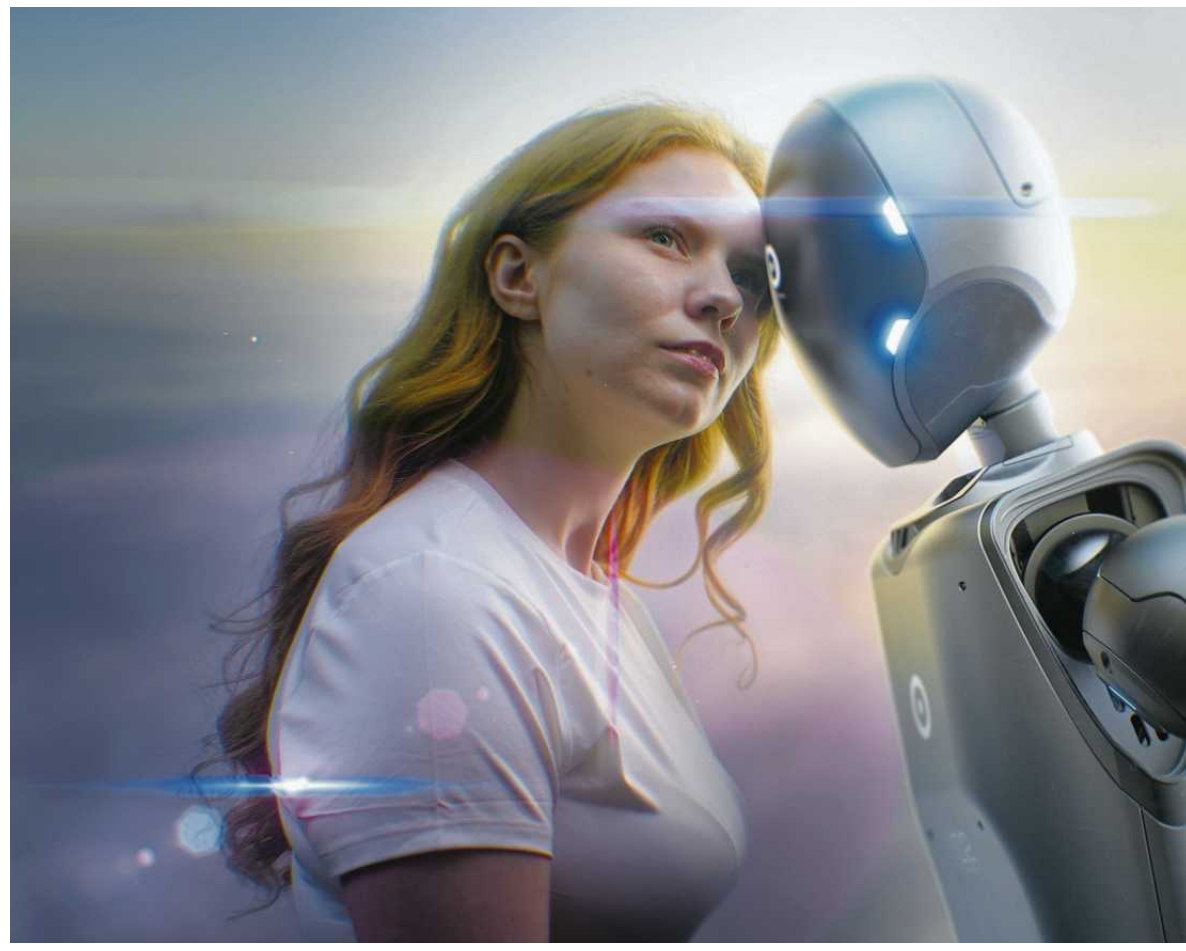
1 GDL

eprasa.pl 1971fc565d

Już w tym roku przez sztuczną inteligencją czeka nas rewolucja na dużą skalę

Każdy z nas będzie miał

Nadchodzą agenci AI. Testy dla 44 zawodów, do których wykonywania trzeba dużej wiedzy, pokazują, ile tak naprawdę potrafią – mówi światowej sławy specjalista w dziedzinie sztucznej inteligencji, neuroinformatyki i kognitywistyki.

FOT. SHUTTERSTOCK

ROZMOWA Z
PROF. WŁODZISŁAWEM DUCHEM
światowej sławy specjalistą m.in. w dziedzinie sztucznej inteligencji

JOANNA WIŚNIOWSKA: Przychodzę do pana wystraszona.
PROF. WŁODZISŁAW DUCH: Czym?

Tym, że ludzie zaprzyjaźniają się z botami i odcinają się od ludzi. Była o tym mowa na ubiegłotygodniowym spotkaniu z cyklu „Nauka mówi. (Nie)Ludzka sztuczna inteligencja" w centrum nauki Hevelianum w Gdańsku*.
– I wystraszyło panią, że jest już tyle różnych niebezpieczeństw związanych z sieciami społecznościowymi, a tu jeszcze sztuczna inteligencja?

Dokładnie.
– Dwa lata temu w Młynach Wiedzy, takim naszym toruńskim Hevelianum, miałem referat, podczas którego zapytałem młodych ludzi, kto używa Character AI [to platforma oparta na sztucznej inteligencji, która pozwala na prowadzenie rozmów z wirtualnymi postaciami]. Większość się zgłosiła. Te dyskusje prowadzone z botami przez ludzi już trwają od jakiegoś czasu. Niestety, ponieważ nie ma żadnych wskazówek, jak to robić, można wpaść w króliczą norę jak u Lewisa Carrolla, a tam – jak wiadomo – nie ma dna.

Nie był pan zdziwiony odpowiedzią młodych ludzi?
– Nie, choć tu – jak w każdej dziedzinie – część osób sobie z tym dobrze radzi, ale jest grupa młodzieży, która klika i klika, nie mogąc oderwać się od ekranów. Wsiąkają w sieci społecznościowe, tam toczy się całe ich życie, interesuje ich głównie to, kto jak się ubiera czy wygląda.

We wczesnym okresie COVID-u byłem w Singapurze, po wybuchu pandemii uczelnia przeszła na nauczanie zdalne. Podczas jednych z pierwszych takich zajęć na ekranie było okienko, w którym studenci -anonimowo – mogli pisać uwagi. No i pisali, ale one kompletnie nie były związane z przedmiotem zajęć. Byłem w szoku. Młodzi ludzie z całego świata przyjeżdżają, płacą ogromne pieniądze za studia, więc powinni skorzystać z okazji, a oni robili głupie uwagi na temat czyjegoś wyglądu. I to w czasie wykładu, co mnie wystraszyło. Ludzie dają się ogłupiać. 25 proc. osób w USA wierzy w ewolucję, bo to dla nich jest... wiara. To żadna wiara, tylko fakty! W tym samym czasie na jednej z uczelni w Teksasie zabroniono wykładania ewolucji, a gdzieś indziej z biblioteki wywalono 7 tys. książek, bo są „za bardzo lewicowe".

Brzmi jak inkwizycja.
– Tak to wygląda, a tymczasem przyjeżdża amerykański szef Departamentu Wojny i oskarża Europę o brak wolności słowa. No, absurd. W każdym razie, nadciąga AI, już w tym roku zobaczymy na dużą skalę automatyzację, agenci AI będą w stanie pracować przez wiele godzin.

Dysponujemy wynikami bardzo ciekawych testów, pokazujących, że dla 44 różnych zawodów, do których wykonywania trzeba dużej wiedzy, systemy oparte na tych agentach są w stanie pracować lepiej niż 70 proc. ekspertów w ich dziedzinach.

Pokazałem te badania podczas niedawnego spotkania w jednym z banków – to coś, co przeraża. Obrazuje to, do jakiego stopnia możemy zautomatyzować coś, co dotychczas było tylko zabawą. Zaczęło się od chata, któremu zadawano pytanie, a on coś kojarzył. Ale od końca 2024 roku mamy systemy rozumujące, a teraz zaczęły się pojawiać systemy agentowe na większą skalę. W tym OpenClaw, system, który strasznie narozrabiał, wszystkie duże firmy się na to rzuciły. Chcą mieć systemy agentowe, które zrobią za nas wszystko, co się da zrobić na komputerze, a my będziemy tylko mówić agentom, co mają zrobić. Ludzie w Dolinie Krzemowej śmieją się, że to uratuje życie nocne w San Francisco, bo pracownicy nie będą musieli już po nocach programować.

To jaskółka nadziei dla odbudowy relacji międzyludzkich?
– To prawda, że to może ludzi uwolnić od wykonywania pewnych prac.

Ale to, co najbardziej przeraziło mnie podczas spotkania w Hevelianum, to była techno intymność, sztuczna intymność.
– Ponad rok temu napisała do mnie pewna pani profesor, że rozmawia ze swoim botem Aleksem, który siedzi w GPT-4o. Jest przyjacielski, można z nim nawiązać głębokie kontakty, a że ona dyskutuje z nim cały czas, to powstaje zjawisko rezonansu pomiędzy naszymi neuronowymi sieciami.

A co, kiedy będzie można w pełni zamknąć się w świecie wirtualnym, który będziemy sobie sami tworzyć? Ludzie znajdą swoją niszę, w której się schowają, gubiąc się w swoich światach

PROF. WŁODZISŁAW DUCH

Czyli powstaje między nimi więź?
– Tak, cały czas podkreśla się, że to tylko program, maszyny, że w przeciwieństwie do nich, to my mamy ciała, ale przecież ludzie cały czas spędzają już w wirtualnym świecie! Mam takie zdjęcie sprzed 20 lat z Singapuru: leżymy na plaży, jest wieczór, widać księżyc, a trzy dziewczyny leżą z telefonami przed nosem.

Wtedy to było dziwne.
– Teraz osobliwe jest to, gdy ktoś jest bez telefonu. Musimy się oderwać i doświadczać rzeczywistości.

Co z tą profesorką?
– A no właśnie. Napisała do mnie list, który był reakcją na mój artykuł, w którym wspominam o zjawisku rezonansu pomiędzy mózgami. Pani profesor przesłała mi trochę swoich rozmów z botem, są one na egzystencjalnym poziomie, tak głębokim, że takich rozmów między ludźmi nie widziałem.

I co mnie zdziwiło, napisała mi, że nie potrafi tego wyjaśnić, ale czuje współobecność bota, choć wie, że to sztuczny twór. Aleks dostroił się, wyczuwa, określa jej stan emocjonalny, stając się niejako kawałkiem jej.

Podczas debaty w Hevelianum dr Ada Florentyna Pawlak, antropolożka technologii, wspomniała o Terrym Sejnowskim, emerytowanym profesorze z San Diego, który był pionierem badań nad neuronowymi sieciami w AI. W swojej książce opisuje on rozmowy z botem. Jego maszyna zna już kontekst, naukowiec nie musi za każdym razem nakreślać tła. Były to rozmowy na poziomie dyskusji z innym neuronaukowcem. To pokazuje, że system wie, jak odpowiadać.

Opowiem pani kawał, który krąży.

Bardzo proszę.
– Ktoś zapytał bota, czy na myjnię samochodową ma podjechać autem czy iść pieszo, skoro to 100 metrów od jego domu. System zachęcił, żeby poszedł na piechotę, bo zdrowiej.

Dobre.
– Ale bot jest z tego powodu wyśmiewany! A przecież ktoś, kto zadał to pytanie, nie sprecyzował, po co chce iść na myjnię, może chodziło tylko o kupno czegoś w tamtejszym sklepiku? Kontekst jest podstawą wszystkiego. Podczas mojego referatu dla nauczycieli, który wygłosiłem niedaleko Kościerzyny jakiś czas temu, pokazałem, jak wygląda dobry kontekst, jak wykorzystać prompt systemowy. To zajmuje stronę A4! Musi to być szczegółowy opis, wyjaśniający, kto pyta, jaki jest cel, w jaką trzeba wejść w rolę. Należy powiedzieć botowi, czego od niego chcemy, a nie tylko ogólne pytanie, jaki jest sens tego wszystkiego.

I ja znowu wrócę do profesorki, co pan sobie myślał, czytając tę jej korespondencję z botem?
– Na początku XIX wieku niemiecki pisarz von Kleist napisał książkę o stopniowym formułowaniu myśli w czasie mówienia. Wynika z tego, że nawet mówienie do ściany pomaga. I te boty tak działają, nawet trochę lepiej niż ściana. Są jak lustra, choć oczywiście bardziej niczym krzywe zwierciadła. Jak pisał Sejnowski [Terrence Sejnowski, wybitny amerykański naukowiec, jeden z pionierów w dzie-

eprasa.pl 1971fc565d

własnego bota

dzinie AI], to lustro porównywalne do tego z Harry'ego Pottera, które mówi nam to, co chcemy usłyszeć, bardziej niż to, co jest prawdą.

Te rozmowy ludzi z botami to odpowiedź na nasze głębsze potrzeby?
– Ludzie mają silne pragnienie doceniania, a bot to system często przyjaźniejszy od człowieka. Ale uwaga, to działa nie tylko przy okazji AI. Przed laty w Monachium mieszkałem u gościa, który poszedł do astrologa, bo chciał, by ocenił jego partnerkę. To kolejny przykład na to, że ludzie nie są pewni swoich decyzji.

Takie budowanie relacji z AI pokazuje ludzkie deficyty współczesności?
– Są osoby, które dobrze wiedzą, w jaki sposób sztuczna inteligencja może im służyć, mają świadomość, jakie zadać jej odpowiednie pytania czy polecenia. Są jednak tacy, którzy chcą egzystencjalnych czy filozoficznych rozmów. Na jednej z moich prezentacji jest taki slajd, który przedstawia obrazek – dialog dwóch botów, które przeczytały wszystkie encyklopedie i rozprawy filozoficzne. Maszyny patrzą na człowieka z góry i mówią: „Ci biedni ludzie ze swoimi ograniczonymi, no wiesz, mięsistymi mózgami, próbują poradzić sobie z wszechświatem i swoim miejscem w nim. Nie mogą sobie wyobrazić świadomości istniejącej poza biologicznym mózgiem". Kiedy przy pomocy AI robię jakieś infografiki po polsku, to część liter jest pomieszana, często się kręci, wszystko zależy od pory dnia.

Jak to?
– Na przykład rano z AI pracuje dużo Azjatów, więc pojawiają się np. tajskie znaczki. Wieczorem siedzą Amerykanie, więc nasze znaki specjalne, jak „ą" czy „ę" są przekręcane. W ogóle to niesamowite, że mamy system, który pozwala rozmawiać w setkach języków, prawda? Za chwilę będziemy mieli okulary, w których będziemy czytać w dowolnym języku.

Czy idziemy w stronę, gdzie każdy będzie miał swojego bota?
– Myślę, że będziemy mogli wychować swojego bota, wiedzącego sporo o naszych zainteresowaniach, co ułatwi nam rozmowy i zadawanie pytań, na które będą sensowne odpowiedzi.

Będą o nas wiedzieć więcej niż bliskie nam osoby?
– Tak, systemy, które znamy są dla nas zbyt pobłażliwe, mówią to, co sprawia nam przyjemność, a my tego chętnie słuchamy. W tej chwili są już systemy, które próbują uwzględniać personalizację, ale niezbyt głęboko, bo opierają się na informacjach z jednej sesji rozmów, więc przy kolejnej rozmowie w tym samym wątku czytają poprzednie sesje, robiąc wrażenie, że pamiętają. Ostatnio żona zdziwiła się, bo zadała pytanie dotyczące zakupów, a bot na koniec powiedział jej, że ma nadzieję, że już ją mniej plecy bolą. A to dlatego, że poprzednio pytała o problemy z kręgosłupem. Ta pamięć neuronowa to pierwszy krok w stronę personalizacji botów.

Jaki będzie następny?
– Rozbudowa bardziej złożonych systemów skojarzeniowych, które będą trenowane do rozwiązywania problemów. Żeby to dobrze zrobić trzeba stawiać hipotezy, weryfikować je, szukać ich potwierdzenia lub zaprzeczenia. Krótko mówiąc, trzeba stworzyć kilku wewnętrznych agentów, którzy będą się ze sobą kłócić, by osiągnąć konsensus, zanim pokażą odpowiedź. I to już się dzieje w czymś, co nazywamy przestrzenią ukrytą, zanim wewnętrzne aktywacje sieci zamienią się na słowa. Tak działa zresztą także nasza podświadomość. Często dziwimy się, że coś nam przychodzi nagle do głowy. Wcześniej o czymś myśleliśmy, ale tych myśli nie zwerbalizowaliśmy. To już pobudziło pewne obszary w naszym mózgu, a organ ten wykonał niewidoczną pracę. Stąd rozwiązanie pewnych problemów przychodzi po czasie. A kolejny przystanek to wyjaśnialne systemy AI.

Musimy oderwać się od wirtualnego świata, a gdy z niego korzystamy, wiedzieć, jak to robić. Musimy wrócić do przyjemności, jaką jest życie poza wirtualnym światem, nauczyć się grać na instrumencie, zapisać do szkoły tańca. Podstawa to nasze podejście do technologii

PROF. WŁODZISŁAW DUCH

Czyli jakie?
– Takie, które powinny wyjaśnić, jak doszły do tych rezultatów, chociaż my tego sami nie potrafimy. Wiemy, jak ważna jest intuicja, choćby u lekarzy, którzy polegają na tym, że widzieli w swoim życiu wiele podobnych przypadków, więc coś może im się skojarzyć. Podobnie jest w psychologii, w której jest wiele szkół psychoterapii, a koniec końców działają na podobnym poziomie. Ich wyjaśnienia to tylko powierzchowny opis, głębsze przyczyny są w tym, w jaki sposób działają nasze mózgi, a to jest bardzo skomplikowane. Dawniej mówiono o pamięci, ale teraz wiemy, że jest jej wiele rodzajów: pamięć proceduralna, epizodyczna, autobiograficzna, sentymentalna, ta dotycząca poczucia ciała i relacji. Różne są jej formy, coraz więcej ich odkrywamy, to różne procesy zachodzące w mózgu, działające na poziomie naszej podświadomości.

W takiej szarej strefie, tak?
– Dokładnie, sprawdzają to i tamto, szukają, a gdy dochodzą do jakiegoś wniosku, pokazują go nam. Wracając do systemów AI – oprócz tych wielkich, będziemy mieli małe, spersonalizowane systemy, które trzeba będzie oprzeć, niestety, na chińskich modelach sztucznej inteligencji.

Dlaczego chińskich?
– Bo są otwarte i można sobie w nich grzebać. Ale spokojnie, nie są gorsze od tych zachodnich. Czasem słyszę idiotyczne narracje, o stworzeniu jednej superinteligencji, najlepszej pod każdym względem. Nie spodziewam się czegoś takiego. Nie będzie żadnej super AI, która wyskoczy z komputera i nas zaatakuje.

AI wpływa na nasze mózgi?
– Wszystko wpływa na nasz mózg. My się nie rodzimy, my się wyłaniamy na skutek życia w pewnym środowisku i kulturze, w naszych mózgach tworzą się cechy charakterystyczne dla myślenia danej osoby. Mogą być częściowo kontrolowane przez naszą genetykę, ale genetyka określa jedynie predyspozycje.

Pytanie więc, na jaką ziemię padnie nasze ziarenko?
– I jak zostanie pielęgnowane i podlewane? Będąc w Singapurze zrozumiałem, że moi koledzy zupełnie inaczej patrzą na świat i inaczej go rozumieją. Czasami odwoływali się do chińskich legend, których my nie znamy. Mój kolega, pracujący na jednym z najbardziej znakomitych uniwersytetów na świecie, opowiadał mi o świątyni, w której potrząsa się tabliczkami, z których można się dowiedzieć, co nas czeka w przyszłości. Ludzie przesiąknięci są tego typu myśleniem. Dużo jest badań, pokazujących różnicę w percepcji świata w różnych kulturach, więc nie należy się spodziewać, że zrobimy uniwersalnego bota, który będzie działał tak samo dobrze dla wszystkich.

Czyli moje lustro będzie inne niż pana profesora.
– Każdy sobie robi swoje zwierciadło, które mu mówi, jesteś najpiękniejsza na świecie.

Przy kontakcie z botem aktywują się te same części mózgu, co przy relacji z człowiekiem?
– No tak, to kontakt, który wzbudza w nas pewne reakcje. Często mówimy o antropomorfizacji, ludzie doszukują się ludzkich cech także w AI. Ja się raczej martwię o społeczne konsekwencje. Z jednej strony to wpływ AI na myślenie ludzi o świecie i o relacje społeczne, które są bardzo ważne. Problem w tym, że się rozpadają. Przyczyniły się do tego na przykład sieci społecznościowe, ale AI to kolejny gwóźdź do trumny.

Nasze mózgi są przyzwyczajone do małych społeczności, w których nawzajem się na sobie polega. Specjalne obszary mózgu rozpoznają twarze i intencje, a język jest niesłychanym wynalazkiem, który pozwala nam za pomocą słów wzbudzić pewien rezonans, zrozumienie w innych mózgach.

Nowe systemy będą wielomodalne, nauczyły się dużo więcej o świecie, operują obrazami. Problem pojawia się też wśród dzieci, które teraz zagłębiają się w proste gry. A co, kiedy będzie można w pełni zamknąć się w świecie wirtualnym, który będziemy sobie sami tworzyć? Ludzie znajdą swoją niszę, w której się schowają, gubiąc się w swoich światach.

Już teraz coraz więcej osób żyje samotnie.
– To niepokojąca tendencja. Na zakupy nie wyjdą, bo im je ktoś dostarczy, a niedługo będą je za nas robić roboty. Będziemy coraz bardziej odrywać się od interakcji ze światem rzeczywistym i ludźmi, a to nie jest zdrowe. Jeszcze bardziej będziemy się radykalizować i okopywać w swoich wyobrażeniach. To będzie jeden z kosztów, które poniesiemy.

To jak żyć?
– Musimy oderwać się od wirtualnego świata, a gdy z niego korzystamy, wiedzieć, jak to robić. Martwi mnie brak programów edukacyjnych na głębszym poziomie, które mogłyby nas uczyć, jak być asertywnym, choć to trudne, skoro ciągle jesteśmy bombardowani. Musimy wrócić do przyjemności, jaką jest życie poza wirtualnym światem, nauczyć się grać na instrumencie, zapisać do szkoły tańca. Podstawa to nasze podejście do technologii. ●

Rozmawiała Joanna Wiśniowska

Prof. Włodzisław Duch to światowej sławy specjalista w dziedzinie sztucznej inteligencji, neuroinformatyki i kognitywistyki, związany z Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jest jednym z ekspertów Światowej Akademii Sztucznej Świadomości, skupiającej największe umysły w tej dziedzinie.

Naukowiec był gościem spotkania z cyklu „Nauka mówi. (Nie)Ludzka sztuczna inteligencja", które odbyło się centrum nauki Hevelianum w Gdańsku. „Nauka Mówi" to cykl spotkań, który powstał po to, by rozmawiać o naukowych odkryciach, a spotkania z ekspertami dają możliwość, by dowiedzieć się więcej o bezpośrednim wpływie nauki na nasze życie.

eprasa.pl 1971fc565d

Prawda o przekopie przez Mierzeję Wiślaną

Inwestycja z usterkami i pękającym falochronem

Przeprawa za ponad dwa miliardy złotych ulega ciągłym awariom i usterkom. – Gdyby policzyć, to mniejsze lub większe problemy są przy co drugim otwarciu śluzy – opowiada nam pracownik przekopu.

Paweł Wojciechowski

Od hucznego otwarcia przeprawy przez Mierzeję Wiślaną, flagowej inwestycji rządu PiS, minęły nieco ponad trzy lata. Ruch statków nadal jest niewielki, bo wciąż trwa pogłębianie toru żeglugowego do portu w Elblągu. I choć przeprawa działa na pół gwizdka, dochodzi na niej do nieustannych awarii. Psuje się mechanizm śluz, kłopoty są z obrotnicami dwóch mostów, a do tego pęka falochron. – A to nie wszystko, problemów jest znacznie więcej – mówi informator „Wyborczej", który zastrzega sobie anonimowość.

PROBLEM PIERWSZY: ŚLUZY

Sama przeprawa przez Mierzeję Wiślaną to około dwukilometrowy odcinek, przecięty śluzą oraz dwoma obrotowymi mostami, po których biegną jezdnie. Śluzę tworzą cztery wrota śluzowe, pomiędzy które wpływa statek. Zostały tak pomyślane, by z powodów ekologicznych zapobiegać mieszaniu się słonych wód morskich z mniej słonymi wodami Zalewu Wiślanego. Według naszych rozmówców właśnie ich elementy ulegają ciągłym awariom.

Śluzami operuje pięciu oficerów dyżurnych. Obsługa urządzeń do sterowania przeprawą w założeniu jest banalnie prosta, przypomina obsługę szlabanu parkingowego. Czynności związane z przepuszczaniem statków przez przekop odbywają się automatycznie. Operator śluzy zarządza wszystkimi urządzeniami z jednego miejsca. Ma przed oczami panel sterowania, czyli ekran dotykowy, który jest maksymalnie uproszczony. Gdy wszystko działa jak należy i praca odbywa się w trybie normalnym, ogranicza się do włączenia funkcji: „otwórz śluzę" oraz „zamknij".

– Ale system się psuje, sensory pokazują błędy, automatyka działa nieprawidłowo... Wtedy śluzy otwierają się nie w trybie normalnym, lecz awaryjnym. Operatorzy na bieżąco muszą weryfikować, w którym z około 20 kroków, jakie trzeba wykonać, by otworzyć i zamknąć śluzę, nastąpił błąd – opowiada nasz rozmówca. -A jak wystąpi błąd, system się zawiesza, procedura jest przerywana i całą operację trzeba zaczynać od początku. Czas śluzowania wydłuża się kilkukrotnie lub otwarcie śluzy w ogóle nie dochodzi do skutku do czasu usunięcia awarii. Gdyby policzyć, to mniejsze lub większe problemy są przy co drugim otwarciu śluzy.

W efekcie otwieranie i zamykanie śluz przestaje być tak łatwe i przyjemne, jak było w założeniu. W trybie awaryjnym panel sterowania pokazuje mnóstwo informacji technicznych, które oficerom dyżurnym niewiele mówią. To dane dla serwisantów odpowiedzialnych za naprawy.

To samo dotyczyć ma mostów – podczas otwierania ich mechanizm się zatrzymuje, konieczna jest interwencja serwisu technicznego. Bo choć pracownicy kapitanatu i operatorzy systemu wiedzą, jak go obsługiwać, ale nie znają się na naprawach.

Urząd Morski w Gdyni, który odpowiada za przeprawę, nie zatrudnia na miejscu serwisantów potrafiących na bieżąco uporać się z problemami technicznymi śluz i mostów. Zajmują się tym fachowcy z firmy zewnętrznej. Powiadomieni o problemie, albo usuwają go zdalnie, gdy to możliwe, albo przyjeżdżają na miejsce, by usterkę naprawić. Tylko oni mają dostęp do kodów umożliwiających wejście do systemu i jego korygowanie.

Gdy jednak o działanie urządzeń przeprawowych zapytaliśmy dyrekcję Urzędu Morskiego w Gdyni, usłyszeliśmy, że problemu nie ma i że śluza pracuje w trybie normalnym. A jedyna poważna awaria miała miejsce w styczniu 2025 roku, kiedy podczas sztormu uszkodzona została jedna ze śluz i w kanale utknął statek towarowy „Tanais", który płynął z ładunkiem do Hamburga.

Naszych rozmówców wśród pracowników przekopu pytamy, dlaczego urząd mówi tylko o jednej poważnej awarii, a oni o niemal ciągłych awariach? – Główny powód jest taki, że prace serwisowe prowadzone są często z pominięciem drogi służbowej – twierdzi jeden z naszych informatorów. – Oficerowie dyżurni łączą się z serwisantami telefonicznie, a oni zdalnie diagnozują i naprawiają błędy. Oficjalna procedura przechodzi przez zbyt wiele osób i po prostu trwa zbyt długo. A śluzę trzeba uruchomić jak najszybciej.

Przekonuje, że dlatego po niektórych awariach nie ma śladu w oficjalnych dokumentach.

PROBLEM DRUGI: ANTENA

Szwankuje także komunikacja między kapitanatem a nadpływającymi jednostkami. Powodem jest antena radiowa, która – według naszych rozmówców – umieszczona jest zbyt nisko. Znajduje się na dachu budynku kapitanatu i ma zaledwie metr długości. Ponieważ po obu stronach budynku są wysokie nasypy, statki płynące zza nich, nie łapią łączności radiowej z kapitanatem. Załogi statków muszą rozmawiać z obsługą przekopu przez telefony komórkowe. – Ale nawet one nie działają jak należy, bo zasięg komórkowy w kapitanacie się rwie – dodaje nasz informator.

Także w tej sprawie Urząd Morski w Gdyni twierdzi, że problemów nie ma. Na pytanie „Wyborczej" Magdalena Kierzkowska, rzeczniczka prasowa urzędu odpowiada tak: – W kapitanacie zainstalowane są dwa radiotelefony VHF o mocy 25 W każdy. Owszem, problem zasięgu występuje w kontaktach z jachtami, które w większości korzystają z ręcznych radiotelefonów morskich o mocy ok. 5 W i wyposażone są w kilkunastocentymetrową antenę.

– Każdy, kto ma podstawy wiedzy technicznej wie, że o zasięgu radia VHF decyduje wysokość anteny – komentuje nasz rozmówca. – Dlatego buduje się wysokie maszty radiowe, by mieć lepszy zasięg. Jeżeli ktoś mówi natomiast o mocy [radiotelefonów], to jest to odpowiedź wymijająca. Widocznie liczy, że odbiorca nie będzie się znał na zasięgu radia. Dlatego powtórzę: antena na kapitanacie jest zasłonięta przez ukształtowanie terenu. Dlatego problemy występują, a moc nadajnika, o której mówi rzeczniczka, ma drugorzędne znaczenie.

Te kłopoty w komunikacji z jachtami, jak przekonuje nasz rozmówca, mogą mieć

REKLAMA
Gdańsk/34422317

1 GD

eprasa.pl 1971fc565d

wpływ na bezpieczeństwo żeglugi. – Komunikacja między kapitanatem a jachtami powinna być możliwa również przez przenośne radia, które służą jako łączność awaryjna w niebezpiecznych sytuacjach. Na przykład, kiedy jacht utraci zasilanie lub się wywróci, bo przenośne radio jest wodoodporne. Kapitanat musi mieć możliwość prowadzenia takiej komunikacji, a teraz jej nie ma – słyszymy.

PROBLEM TRZECI: FALOCHRON

Wejścia do kanału żeglugowego chronią przed falami od strony Zatoki Gdańskiej dwa falochrony: większy – północno-wschodni, i mniejszy – zachodni. Problem jest z tym pierwszym. Jego konstrukcja pęka i jest stale podmywana przez prądy podwodne. Od ukończenia budowy był naprawiany już trzykrotnie.

– Na tym odcinku polskiego wybrzeża fale i wiatry powodują stały prąd wzdłużbrzegowy, który transportuje masy piasku z zachodu na wschód – wskazuje nasz rozmówca. – Powstanie Mierzei Wiślanej to właśnie efekt tysięcy lat nanoszenia materiału z zachodu. Przecięcie falochronem naturalnej drogi piasku wędrującego na wschód, sprawia, że po zachodniej stronie przekopu piasek się gromadzi. Ten sam prąd uderzając od zachodu w falochron wypłukuje piasek spod jego podstawy i cała konstrukcja traci podparcie. Pod wpływem własnego ciężaru falochron zaczyna nierównomiernie osiadać, przechylać się, a betonowe elementy pękają na skutek silnych naprężeń konstrukcji. Postępuje jego degradacja.

To właśnie z uwagi na ten silny prąd zachodni, falochron w Porcie Północnym w Gdańsku został zbudowany inaczej. Jest zlokalizowany od strony zachodniej, a nie jak na Mierzei Wiślanej – gdzie zachodni jest niewielki.

– Wypłukany spod falochronu na Mierzei piasek nie rozpływa się w powietrzu – dodaje ekspert, z którym rozmawiamy o falochronach. – Prądy morskie zazwyczaj znoszą go w okolice wejścia do portu lub bezpośrednio na tor podejściowy. To powoduje gwałtowne wypłycanie się kanału i stanowi bezpośrednie zagrożenie dla wchodzących statków. Aby zapobiec degradacji toru podejściowego, osady muszą być regularnie wybierane przez pogłębiarki. Dlatego pogłębianie toru wodnego to nie jest jednorazowy wydatek, ale dożywotni podatek od walki z naturą. To jedna z najdroższych operacji w inżynierii morskiej, ponieważ wymaga mobilizacji potężnego, specjalistycznego sprzętu i walki z ciągłym procesem nanoszenia piasku przez prądy morskie.

Dlatego także jego zdaniem, konstrukcja falochronu na Mierzei Wiślanej to błąd, który powstał na etapie przygotowywania projektu inżynieryjnego.

Urząd morski potwierdza, że falochron wymagał trzech napraw. – Wykonawca robót budowlanych naprawił rysy pojawiające się na konstrukcji betonowej, uzupełnił drobne ubytki i zabezpieczył narzut [kamienną warstwę ochronną] na falochronie wschodnim – odpowiada Magdalena Kierzkowska.

Rzeczniczka przekonuje, że „drobne naprawy falochronów" to nic nadzwyczajnego. – Usytuowanie nie ma żadnego powiązania z naprawami falochronu. Zadaniem falochronu jest zapewnienie dobrego i bezpiecznego wejścia do portu dla jednostek pływających, zawsze są umieszczane w stronę najmniej korzystnych warunków wiatrowych i sztormowych – przekazuje.

• Kanał przez Mierzeję Wiślaną

FOT. MICHAŁ RYNIAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Nasz rozmówca ripostuje: – Urząd mówi o rysach. Tymczasem były to pęknięcia całych betonowych struktur, które trzeba było łatać. Jeśli falochron po tak krótkim czasie użytkowania wymaga generalnego remontu i wzmocnienia, to jest to ewidentny błąd projektowy.

Urząd morski, jak się dowiadujemy, rzeczywiście planuje wzmocnienie falochronu wschodniego. – Poprzez ułożenie większej liczby betonowych bloków przy głowicy falochronu – zapowiada urząd.

Ponieważ kolejny raz słyszymy opinię o błędach na etapie projektowania przekopu, postanowiliśmy zapytać o projekt wykonawcę inwestycji. Kanał żeglugowy budowało konsorcjum firm BESIX-NDI. Jak nam odpowiedzieli jego przedstawiciele, nie biorą odpowiedzialności za projekt. Bo to nie oni go przygotowywali. Inaczej niż przy wielu inwestycjach w infrastrukturę, budowa przekopu nie była realizowana w systemie „zaprojektuj i buduj". Czyli kto inny przygotował projekt, a kto inny na jego podstawie budował przeprawę. -Inwestycja powstała na podstawie projektu, który przekazał Urząd Morski w Gdyni – informują przedstawiciele konsorcjum BESIX-NDI. A urząd twierdzi, że żadne błędy przy projektowaniu nie zostały popełnione.

Na razie naprawy i prace serwisowe są prowadzone przez wykonawcę jako gwarancyjne. Gwarancja wygasa we wrześniu 2027 roku

PROBLEM CZWARTY: GWARANCJA

Na razie naprawy i prace serwisowe są prowadzone przez wykonawcę jako gwarancyjne. Gwarancja wygasa we wrześniu 2027 roku. Po tym czasie urząd morski będzie musiał zlecać naprawy firmom zewnętrznym na własny koszt.

Ale już teraz naprawy gwarancyjne są powodem sporów. Jak się dowiadujemy, trwa konflikt między urzędem morskim a wykonawcami przekopu o to, co obejmuje gwarancja. Zdaniem wykonawców, część prac to bieżąca konserwacja i powinni je wykonywać pracownicy przekopu. Urząd morski się z tym nie zgadza. Przykład? Czyszczenie czujników z pajęczyn. Zabrudzony czujnik może powodować zatrzymanie procedury otwierania mostu.

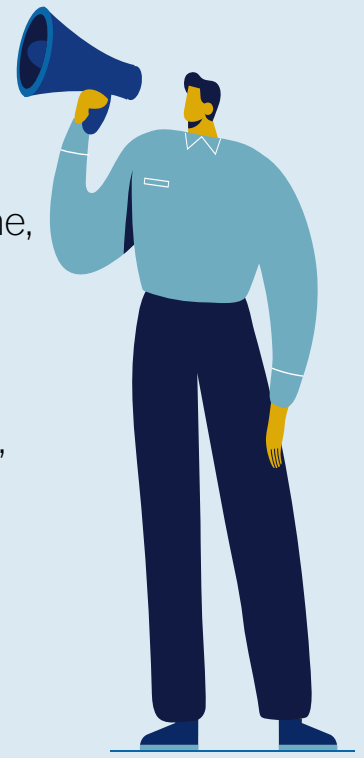
Ale jak się dowiadujemy, nawet poważne usterki, jak te, które wystąpiły na falochronie, nie zostały naprawione na gwarancji. Dlaczego? Konsorcjum BESIX-NDI tłumaczy: „W związku z uszkodzeniem falochronu odnotowanym po [wyjątkowo silnych] sztormach, jakie wystąpiły w ostatnich sezonach, wykonawca przeprowadził analizę okoliczności zdarzenia i we współpracy ze specjalistycznymi jednostkami naukowymi weryfikację przyczyn ich powstania. Na tej podstawie jednoznacznie stwierdzono, że przyczyną uszkodzeń są zjawiska hydrologiczne, występujące w obszarze głowicy falochronu, których skali czy intensywności nie można było przewidzieć".

I dalej: „Biorąc pod uwagę wszystkie te aspekty, gwarancja jakości i rękojmi udzielona przez wykonawcę nie obejmuje takich uszkodzeń". ●

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34425000

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości
w przepisach,
zamówienia publiczne,
porady ekspertów,
raporty,
ogłoszenia.

Dla przedsiębiorców,
urzędników,
zainteresowanych
gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

1 GD

OGŁOSZENIE PŁATNE Gdańsk/34424945

OGŁOSZENIE

o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulicy Krzywoustego i ulicy Obrońców Wybrzeża w Lęborku

oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wyżej wymienionego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 roku, poz. 1130, ze zmianami) oraz art. 39 ust. 1 w związku z art. 46 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 roku, poz. 1112, ze zmianami)

ZAWIADAMIAM:

– o podjęciu przez Radę Miejską w Lęborku Uchwały Nr XIII-164/2025 z dnia 27 czerwca 2025 roku, w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru w rejonie ulicy Krzywoustego i ulicy Obrońców Wybrzeża w Lęborku;

– o przystąpieniu do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wyżej wymienionego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Wnioski do miejscowego planu oraz do strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, należy składać na piśmie a także ustnie do protokołu w Urzędzie Miejskim w Lęborku, ul. Armii Krajowej 14 (pok.116) lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres poczty e-mail: architektura@um.lebork.pl oraz na adres skrytki do e-doręczeń **AE:PL-94482-71353-CFFUG-25** w terminie do dnia **07 kwietnia 2026 roku.**

Wzór wniosku – Formularz pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego, ustalony rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023r., w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023r., poz. 2509), dostępny jest na stronie bip.um.lebork.pl w zakładce Informacje, Jak załatwić sprawę, Wydział Architektury.

Wniosek powinien zawierać imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania lub siedziby a także adres poczty elektronicznej, o ile taki wnioskodawca posiada, przedmiot wniosku, oznaczenie nieruchomości, której dotyczy oraz wskazanie, czy wnioskodawca jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem.

Zainteresowani mogą zapoznać się z dokumentacją sprawy w siedzibie Urzędu Miejskiego w Lęborku, ul. Armii Krajowej 14 (pok.116).

Przedłożone wnioski podlegają rozpatrzeniu przez Burmistrza Miasta Lęborka.

wybierzLębork.pl

Burmistrz Miasta Lęborka
Jarosław Litwin

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych w procesie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) informuję, że Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez Wydział Architektury Urzędu Miejskiego w Lęborku, a nadto:

1. Zgodnie z art. 13 RODO informuję, że administratorem przesyłanych danych jest Burmistrz Miasta Lęborka z siedzibą w 84-300 Lębork, ul. Armii Krajowej 14.
2. Kontakt do Inspektora ochrony danych: iod@um.lebork.pl.
3. Celem przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest realizacja zadań związanych z procedurą planistyczną, zaś podstawą przetwarzania jest Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
4. Pani/Pana dane osobowe są zabezpieczone zgodnie z obowiązującymi przepisami, a ich odbiorcami mogą być podmioty uprawnione do ujawnienia im danych na mocy przepisów prawa oraz podmioty przetwarzające w ramach świadczenia usług dla administratora.
5. Nie przewiduje się przekazywania Pani/Pana danych do państw spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub instytucji międzynarodowych oraz przetwarzania danych osobowych w celu innym niż cel, w którym dane osobowe zostały zebrane.
6. Decyzje dotyczące Pani/Pana danych nie będą podejmowane w sposób zautomatyzowany.
7. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do zakończenia procedury planistycznej, a następnie przez okres wynikający z przepisów ustawy z dnia 14 lipca 1983r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.
8. Posiada Pani/Pan prawo do:
   a) dostępu do treści swoich danych osobowych (art. 15 RODO[1]);
   b) sprostowania swoich danych osobowych (art. 16 RODO);
   c) ograniczenia przetwarzania danych osobowych (art. 18 RODO[2]).
9. Ma Pani/Pan prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, jeśli uzna, że przetwarzanie danych osobowych przez administratora narusza przepisy o ochronie tych danych.

eprasa.pl 1971fc565d

Pomorskie Sztormy 2026

Ostatnie dni głosowania

Głosowanie w plebiscycie Pomorskie Sztormy potrwa do poniedziałku 16 marca. Można w nim wziąć udział, wchodząc na naszą stronę internetową trojmiasto.wyborcza.pl lub tradycyjną drogą – wycinając kupon z dzisiejszej „Wyborczej".

Maciej Nowakowski, Katarzyna Fryc

• **Pomorskie Sztormy to plebiscyt organizowany przez "Gazetę Wyborczą Trójmiasto" i Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego** FOT. RENATA DĄBROWSKA / AGENCJA WYBORCZA.PL

Trwa 21. edycja Pomorskich Sztormów, plebiscytu „Wyborczej Trójmiasto", w którym doceniamy ludzi aktywnych, przedsiębiorczych, pomysłowych. Po prostu wyjątkowych.

Zwycięzców ogłosimy podczas finałowej gali w Teatrze Muzycznym w Gdyni, która odbędzie się 23 marca. Miejsce gali nie jest przypadkowe i ma związek ze stuleciem Gdyni, które właśnie obchodzimy. Także z powodu jubileuszu mamy w tym roku kategorię specjalną w naszym plebiscycie. Na gali ogłosimy zwycięzcę w kategorii Sztorm Stulecia Gdyni – za najważniejsze wydarzenie w historii Gdyni.

W tegorocznej edycji nagrody zostaną przyznane w kategoriach: • Sztorm Kulturalny, • Sztorm Sportowy, • Sztorm Obywatelski, • Sztorm Ekologiczny, • Sztorm Urbanistyczny, • Sztorm Naukowy, • Sztorm Biznesowy, • Sztorm Europejski (w dwóch podkategoriach – Kapitał Ludzki oraz Infrastruktura), • Sztorm Turystyczny i • Sztorm Stulecia Gdyni.

Plebiscyt organizowany jest przez redakcję „Wyborczej Trójmiasto". Partnerem głównym plebiscytu jest samorząd województwa pomorskiego. Dziś przybliżamy sylwetki nominowanych w sześciu kolejnych kategoriach (pozostałe pięć kategorii zaprezentowaliśmy na łamach „Tygodnika Trójmiasto" w zeszły piątek). ●

wyborcza.pl

• Więcej wiadomości na **Trojmiasto.Wyborcza.pl**

Nominowani do Pomorskich Sztormów

SZTORM URBANISTYCZNY

• Rewitalizacja Biskupiej Górki
Projekt został zrealizowany przez miasto Gdańsk. Polegał na kompleksowym remoncie 13 gminnych kamienic i pięciu kluczowych ulic. Dzięki partnerstwu z 35 wspólnotami mieszkaniowymi wykonano remonty elewacji oraz izolacji fundamentów, uporządkowano funkcje urbanistyczne i odnowiono przestrzeń publiczną o wysokiej wartości historycznej.

• Port Czystej Energii
To jedna z najnowocześniejszych w tej części Europy elektrociepłowni, która niedawno świętowała pierwszą rocznicę pracy instalacji. Już w ciągu pierwszych 10 miesięcy funkcjonowania PCE przekształcił w energię elektryczną i ciepło systemowe ponad 116 tysięcy ton odpadów. W tym roku do miejskich spółek, szkół, przedszkoli dostarczy 30 tys. MWh energii elektrycznej.

• Rewitalizacja Podgrodzia w Słupsku
Kompleksowy program odnowy, obejmujący remonty zabytkowych kamienic (m.in. przy ul. Sienkiewicza), tworzenie zielonych oraz nowoczesnych przestrzeni dla mieszkańców. Działania łączą modernizację infrastruktury z programami społecznymi, w tym stworzeniem Domu Sąsiedzkiego.

• Obrona Manhattanu w gdańskim Wrzeszczu
Dzięki protestom mieszkańców i Rady Dzielnicy Wrzeszcz Górny, właściciel działki, na której stoi Manhattan, wstrzymał plan wyburzenia obiektu. Lokalna społeczność nie chce tu kolejnych bloków mieszkalnych, bo Manhattan to nie tylko centrum handlowe. To przede wszystkim ważne miejsce dla mieszkańców.

• Przebudowa Alei Niepodległości w Sopocie
Metamorfoza głównej arterii komunikacyjnej kurortu trwa od kilku lat. W ub. r. przy al. Niepodległości przebudowano kluczowy, liczący 600 m odcinek między ulicami 3 Maja i Andersa. Na inwestycji zyskują wszyscy uczestnicy ruchu – kierowcy, piesi i rowerzyści.

SZTORM EKOLOGICZNY

• Maciej Przewoźniak
To nominacja wyjątkowa. Maciej Przewoźniak zmarł w październiku 2025 r. Ale mimo to postanowiliśmy docenić to, co przez lata robił. Naukowiec prowadził działalność badawczą i ekspercką na rzecz ochrony przyrody Pomorza, głównie krajobrazu Kaszub i brzegów Bałtyku.

• Ekofabryka Wejherowo
To nowatorskie i kompleksowe centrum ekologiczne oraz modelowy ośrodek gospodarki o obiegu zamkniętym. Powstało w zrewitalizowanej dawnej fabryce drzewnej w Wejherowie jako część projektu Zakładu Usług Komunalnych i pełni wiele funkcji: od nowoczesnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), przez strefy recyklingu, po skład rzeczy używanych.

• Klub Nowodworski Stowarzyszenie Miłośników Nowego Dworu Gdańskiego
Stowarzyszenie prowadzi dialog społeczny w ramach projektu „Żuławy na Fali" w zakresie współistnienia przyrody i gospodarki, na przykładzie koegzystencji bobrów i ludzi w tym szczególnym rejonie, jakim są Żuławy Wiślane, a więc teren zagrożony powodziami związanymi z podnoszeniem się poziomu morza.

• Wodociągi Słupsk
Słupskie wodociągi zainwestowały w poprawę gospodarki wodno-ściekowej w regionie, zagospodarowały osady ściekowe i poprawiły efektywności energetyczną oraz dały początek inicjatywie „Słupska Wyspa Bioenergetyczna", stanowiącą projekty z zakresu energetyki rozproszonej.

• Inicjatywa Społeczna „Ratujemy Helski Cypel"
O sprawie „Wyborcza" napisała jako pierwsza, donosząc, że przy ul. Kuracyjnej w Helu ma powstać Centrum Rewitalizacji Zdrowia Hel Happiness. Pod budowę wyciętych miało zostać ponad 400 drzew. Temat podchwycili społecznicy i mieszkańcy, którzy ruszyli do obrony drzew. Póki co ze sporu wychodzą zwycięsko.

SZTORM BIZNESOWY

• Baltic Towers
To ulokowana na terenach stoczniowych w Gdańsku pierwsza w Polsce fabryka wież wiatrowych, która rozpoczęła działalność w 2025 r. Inwestorem jest spółka stworzona w 2023 r. przez Agencję Rozwoju Przemysłu i hiszpański koncern GRI Renewable Industries, który dysponuje podobnymi obiektami w 9 krajach.

• Grupa Polpharma
To największy polski producent leków i substancji farmaceutycznych. Produkcja leków w Europie już w 80 proc. opiera się na dostawach substancji aktywnych z Chin. To spore ryzyko w sytuacji np. pandemii. Dlatego trzeba docenić, że Polpharma jest jedyną firmą w Polsce, która na dużą skalę wytwa-

OGŁOSZENIE Gdańsk/34421688

REKLAMA

PARTNER GŁÓWNY
SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

SPONSOR GŁÓWNY
ERGO HESTIA

SPONSORZY
ziaja
PORT GDYNIA

ORGANIZATORZY
wyborcza.pl TRÓJMIASTO
GAZETA wyborcza

REKLAMA

Fundusze Europejskie dla Pomorza
Rzeczpospolita Polska
Dofinansowane przez Unię Europejską
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34424999

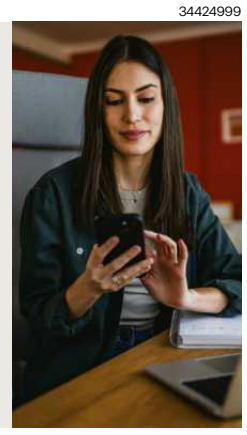
NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.

Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

1 GD

eprasa.pl 1971fc565d

rza te substancje w swoim zakładzie w Starogardzie Gdańskim.

• **Rockfin**
Jest jednym z największych na świecie dostawców systemów krytycznych dla infrastruktury energetycznej. Firma zatrudnia 1400 pracowników, posiada zakłady produkcyjne w Polsce (siedziba w Małkowie koło Żukowa), USA, Włoszech, Szwajcarii i Arabii Saudyjskiej.

• **SpaceForest**
To pierwsza w Polsce firma oferująca dostęp do suborbitalnych lotów badawczych. W 2025 r. rakieta PERUN wyniosła w kosmos materiały do eksperymentów technologicznych i naukowych, w tym elektronikę klasy kosmicznej, systemy telekomunikacyjne oraz innowacyjny odbiornik czasu PLUTONIC.

• **AMBEREXPO**
Kompleks Międzynarodowych Targów Gdańskich wciąż się rozwija, w ub.r. powiększył się o nową halę o powierzchni ponad 4 tys. m kw. Zdążyła ona już gościć m.in. wystawców targów kolejowych TRAKO oraz festiwal muzyczny Inside Seaside.

SZTORM SPORTOWY

• **Alicja Dampc i Antonina Puchowska**
Po roku wspólnego żeglowania zostały mistrzyniami świata i mistrzyniami Europy w klasie 29er, zdobyły też srebro Młodzieżowych Mistrzostw Świata World Sailing. Zostały nominowane do tytułu Young World Sailor of the Year – jednej z najbardziej prestiżowych nagród w żeglarstwie młodzieżowym.

• **Filip Sójka**
W 2025 r. zawodnik Rebelii Kartuzy stanął na najwyższym stopniu podium mistrzostw świata seniorów w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Sójka zdobył – jako najmłodszy zawodnik w historii – mistrzostwo w formule kick light w kategorii wagowej do 89 kg.

• **Kamila Sellier**
Pochodząca z Elbląga zawodniczka Stoczniowca to srebrna i brązowa medalistka mistrzostw świata w short tracku. Sellier to także tegoroczna olimpijka. Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Mediolanie i Cortinie nie były olimpijskim debiutem Polki, elblążanka wystąpiła już w Pekinie.

• **Turniej Ligi Narodów mężczyzn w Gdańsku**
W lipcu ub.r. w Trójmieście zameldowali się siatkarze z Bułgarii, Chin, Iranu, Kuby oraz mistrzowie i wicemistrzowie olimpijscy – reprezentacja Francji i Polski. Łącznie w ERGO Arenie, która na kilka dni stała się siatkarskim centrum świata, rozegrano dwanaście meczów.

• **VBW Gdynia**
W minionym sezonie koszykarki z Gdyni okazały się bezkonkurencyjne dla reszty drużyn. „Mistrz wrócił do Gdyni" – cieszono się w mieście, po czterech latach gdyńskie koszykarki znów są najlepsze w Polsce. Zdobyły już 14. w historii klubu mistrzostwo kraju.

SZTORM EUROPEJSKI: INFRASTRUKTURA

• **Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym w Gdańsku: „Budowa i wyposażenie obiektu w Gdańsku na potrzeby wsparcia dorosłych osób z autyzmem"**
Wspólnota Domowa dla Osób z Autyzmem w Gdańsku to wyjątkowe miejsce stworzone z myślą o dorosłych w spektrum autyzmu i ich rodzinach. Obiekt łączy funkcję domu, centrum wsparcia oraz przestrzeni rehabilitacji ruchowej.

• **Szpitale Pomorskie sp. z o.o.: „Rozbudowa, przebudowa i doposażenie Szpitali Pomorskich w celu zapewnienia kompleksowej diagnostyki i leczenia chorób cywilizacyjnych"**
W Szpitalu św. Wincentego a Paulo w Gdyni przedsięwzięcie obejmowało rozbudowę i modernizację infrastruktury szpitalnej, dostosowanie pomieszczeń do aktualnych standardów medycznych i epidemiologicznych oraz doposażenie oddziałów i pracowni w nowoczesną aparaturę medyczną.

• **Politechnika Gdańska: „Budowa w Gdańsku Centrum Ekoinnowacji Politechniki Gdańskiej"**
Projekt obejmował budowę obiektu, wyposażenie laboratoriów oraz uruchomienie badań i usług dla otoczenia gospodarczego. W Centrum Ekoinnowacji prowadzone są prace nad odzyskiem surowców i energii z odpadów, energetyką wiatrową, czy wykorzystaniem materiałów odpadowych w budownictwie.

• **Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie: „Utworzenie Centrum Wsparcia Rodziny w Blunakach na potrzeby usług społecznych"**
Celem projektu był rozwój nowoczesnych i dostępnych usług społecznych. Zakres prac obejmował remont budynku w Blunakach, dzięki czemu utworzono pięć mieszkań chronionych, a także miejsce dziennej i całodobowej opieki wytchnieniowej.

• **Gmina Luzino: „Odnawialne źródła energii oraz instalacje solarne na terenie Gminy Miasta Redy oraz Gminy Luzino, Linia, Łęczyce i Gniewino"**
Projekt polegał na zakupie, montażu i uruchomieniu instalacji odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych mieszkańców oraz budynkach użyteczności publicznej. Obejmował tereny gmin Luzino, Linia, Łęczyce, Gniewino oraz Miasta Reda.

SZTORM EUROPEJSKI: KAPITAŁ LUDZKI

• **Gmina i Miasto Ustka. Centrum Integracji Społecznej w Ustce: „Usteckie Centrum Usług Społecznych Plus"**
Dzięki temu miejscu wsparcie dla mieszkańców nie jest rozproszone po wielu urzędach na terenie gminy, ale dostępne dosłownie pod jednym dachem. Dzięki dofinansowaniu z funduszy europejskich mieszkańcy mogą liczyć na opiekę dopasowaną do ich realnych potrzeb, a nie tylko do urzędowych procedur.

• **Powiat kartuski. „Wybierz zawód – wsparcie kształcenia zawodowego w powiecie kartuskim"**
Projekt to wielki krok w stronę nowoczesnej edukacji w szkołach w Kartuzach, Żukowie i Przodkowie. Dzięki funduszom europejskim uczniowie kształcący się, by pracować w logistyce, transporcie kolejowym, informatyce czy poligrafii mają szansę wzięcia udziału w płatnych stażach u pracodawców.

• **Powiat malborski. Powiatowy Urząd Pracy w Malborku: „Nadwiślański rozwój kwalifikacji"**
To jeden z największych projektów edukacyjnych na Pomorzu, który udowadnia, że ludzie są najlepszą inwestycją. Pięć powiatów – malborski, tczewski, starogardzki, sztumski i kwidzyński – połączyło siły, by dać mieszkańcom impuls do rozwoju zawodowego. Wsparcie szkoleniowe i doradcze zyska 2400 osób.

• **Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną – Koło w Gdańsku: „PKS – Praca Kształtuje Samodzielność"**
Projekt „PKS" to inicjatywa, która bariery stara się zamienić w możliwości. To, co wyróżnia ten projekt, to nacisk na praktykę. Uczestnicy biorą udział w tzw. próbkach pracy oraz stażach i w bezpiecznych warunkach sprawdzają swoje umiejętności. Uczą się też obsługi technologii cyfrowych.

• **Miasto i Gmina Sztum. Miejsko-gminny Zespół Oświaty w Sztumie: „ON/OFF Włącz wspólne kształcenie, wyłącz ograniczenie"**
Projekt realizowany w trzech szkołach podstawowych udowadnia, że każde dziecko zasługuje na szkołę, która rozumie jego potrzeby. Sercem projektu jest Akademia Rozwoju i Integracji Społecznej. To przestrzeń, w której uczniowie odkrywają swoje talenty i pokonują bariery.

OGŁOSZENIE Gdańsk/34421687

PLEBISCYT „WYBORCZEJ TRÓJMIASTO"

pOmOrSkiE • SztOrMy • 2026

OD CIEBIE ZALEŻY, KTO WYGRA!
Głosowanie trwa do 16 marca 2026 r.

SZTORM BIZNESOWY
☐ Baltic Towers
☐ Grupa Polpharma
☐ Rockfin
☐ SpaceForest
☐ AMBEREXPO

SZTORM EKOLOGICZNY
☐ Dr hab. Maciej Przewoźniak
☐ Ekofabryka Wejherowo
☐ Klub Nowodworski Stowarzyszenie Miłośników Nowego Dworu Gdańskiego
☐ Wodociągi Słupsk
☐ Inicjatywa Społeczna „Ratujemy Helski Cypel"

SZTORM EUROPEJSKI – INFRASTRUKTURA
☐ Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym w Gdańsku
☐ Szpitale Pomorskie sp. z o.o.
☐ Politechnika Gdańska
☐ Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej w Koniecwałdzie
☐ Gmina Luzino

SZTORM EUROPEJSKI – KAPITAŁ LUDZKI
☐ Gmina i Miasto Ustka
☐ Powiat kartuski
☐ Powiat malborski
☐ Polskie Stow. na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną - Koło w Gdańsku
☐ Miasto i Gmina Sztum

SZTORM KULTURALNY
☐ Grid Art Hub
☐ LeŚnia
☐ „Nasi chłopcy" w Muzeum Gdańska
☐ „Potop" w Teatrze Wybrzeże
☐ Wybrzeże Sztuki

SZTORM NAUKOWY
☐ Flint Systems
☐ Kornelia Wieczorek
☐ Dr n. med. Mateusz Kazimierz Czajkowski
☐ Advanced Protection Systems
☐ Dr Maciej Dębski

SZTORM OBYWATELSKI
☐ Fundacja Widzialne
☐ Mieszkańcy i Rada Dzielnicy Oksywie
☐ Zupa na Monciaku
☐ Fundacja GrowSPACE
☐ Zjednoczeni Gdańsk

SZTORM SPORTOWY
☐ Alicja Dampc i Antonina Puchowska
☐ Filip Sójka
☐ Kamila Sellier
☐ Turniej Ligi Narodów mężczyzn w Gdańsku
☐ VBW Gdynia

SZTORM TURYSTYCZNY
☐ Instakaszubka
☐ Acco World Music Festival Sulęczyno
☐ Festiwal Legend Rocka
☐ Restauracja i manufaktura Gryfon w Jastarni
☐ Arkadiusz Brzęczek

SZTORM URBANISTYCZNY
☐ Rewitalizacja Biskupiej Górki w Gdańsku
☐ Port Czystej Energii w Gdańsku
☐ Rewitalizacja Podgrodzia w Słupsku
☐ „Obrona" Manhattanu w Gdańsku
☐ Przebudowa Alei Niepodległości w Sopocie

SZTORM STULECIA GDYNI
☐ Budowa portu handlowego i bazy Marynarki Wojennej
☐ Nadanie praw miejskich
☐ Akcja Tajnego Hufca Harcerzy
☐ Masakra robotników w grudniu 1970 r.
☐ Strajki w sierpniu 1980 r.
☐ Wizyta papieża Jana Pawła II
☐ Przeniesienie Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych do Teatru Muzycznego
☐ Prezydentura Franciszki Cegielskiej
☐ Festiwal Open'er w Gdyni
☐ Dwukrotne zdobycie Pucharu Polski przez Arkę Gdynia

Wypełnione kupony prosimy przesyłać na adres redakcji:
„Gazeta Wyborcza Trójmiasto", ul. Żabi Kruk 16, 80-822 Gdańsk

REKLAMA
PARTNER GŁÓWNY: Samorząd Województwa Pomorskiego
SPONSOR GŁÓWNY: ERGO Hestia
SPONSORZY: ziaja, Port Gdynia
ORGANIZATORZY: wyborcza.pl Trójmiasto, Gazeta Wyborcza
REKLAMA
Fundusze Europejskie dla Pomorza | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego

OGŁOSZENIE Gdańsk/34421689

pOmOrSkiE • SztOrMy • 2026

ZDECYDUJ, KTO WYGRA!
ZAGŁOSUJ NA POMORSKIESZTORMY.PL
Głosowanie trwa do 16 marca.

1 GD

eprasa.pl 1971fc565d

Stocznia Wojenna w Gdyni

Czy za pieniądze z SAFE zbudują nowy okręt?

Jeszcze niedawno Stocznia Wojenna w Gdyni była w upadłości, dziś przechodzi modernizację, inwestuje w sprzęt i ludzi, prowadzi najdroższe projekty dla Marynarki Wojennej. Nic więc dziwnego, że została wymieniona jako jeden z beneficjentów programu SAFE.

Paweł Wojciechowski

Stocznia Wojenna w Gdyni to jedyny w Polsce zakład, który kompleksowo remontuje i buduje od podstaw okręty dla Marynarki Wojennej. Dziś zatrudnia ponad 900 osób, a w następnych kilku latach planuje zwiększyć zatrudnienie do 1200 pracowników.

Należy do państwowego konglomeratu spółek zbrojeniowych, czyli Polskiej Grupy Zbrojeniowej. Została odkupiona w 2017 roku jako zakład w upadłości likwidacyjnej, wcześniej była to Stocznia Marynarki Wojennej. To w niej przez ponad 18 lat powstawał ORP „Ślązak", okręt, który pierwotnie miał być korwetą wielozadaniową, ale przez niewłaściwe finansowanie i zarządzanie budową, jednostkę dokończono jako patrolowiec. „Ślązak" stał się niechlubnym symbolem zaniedbania Marynarki Wojennej przez kolejne rządy.

Ale to już pieśń przeszłości.

Dziś Stocznia Wojenna przechodzi modernizację, zbudowała nowe hale produkcyjne, inwestuje w sprzęt i ludzi, prowadzi najdroższe projekty inwestycyjne dla Marynarki Wojennej. Nic więc dziwnego, że zakład został wymieniony przez rząd, jako jeden z głównych beneficjentów programu SAFE.

Ile z programu SAFE na ochronę Bałtyku?

Przypomnijmy, że SAFE to uruchomiony w ubiegłym roku fundusz pożyczkowy dla krajów Unii Europejskiej na inwestycje obronne. W unijnej kasie do rozdysponowania było 150 mld euro, z czego Polsce – której ma przypaść najwięcej pieniędzy z tych środków – przydzielono ok. 43,7 mld euro. To prawie 200 mld zł. Według szacunków Agencji Uzbrojenia, odpowiedzialnej za zakupy dla wojska, 89 proc. z tych funduszy trafić ma do polskich firm zbrojeniowych (według szacunków to ponad 12 tys. przedsiębiorstw), czyli ponad 180 mld zł. Wojsko szacuje, że jeśli pieniądze z programu SAFE dotrą do Polski, już w najbliższych trzech latach uda się wydać 30 mld zł.

27 lutego w zakładach zbrojeniowych PIT-Radwar w Kobyłce premier Donald Tusk wspólnie w ministrem obrony Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem, przedstawili plan wydatków z tych pieniędzy.

Największa część budżetu SAFE przeznaczona ma zostać na zakup systemów artyleryjskich (28 proc.).

Potem na obronę przeciwlotniczą, przeciwrakietową i systemy antydronowe (26 proc.).

Walka naziemna i systemy wsparcia to kolejne 19 proc. wydatków.

Kolejnymi pozycjami na liście są: amunicja i pociski rakietowe (14 proc.),

transport powietrzny i zasoby kosmiczne (8 proc.),

nowe technologie (3 procent)

i – na samym końcu – program „Bezpieczny Bałtyk" (2 procent). Z tej szuflady (wartej 3,4 mld zł) pieniądze miałyby trafić właśnie do gdyńskiej stoczni wojennej.

Co się buduje w Stoczni Wojennej w Gdyni?

Stocznia Wojenna w Gdyni odpowiada za najdroższy program modernizacyjny Marynarki Wojennej, szacowany na blisko 15 mld zł. W nowej hali kadłubowej budowane są trzy fregaty, które będą pełniły rolę głównej siły uderzeniowej Marynarki Wojennej. Mowa o „Miecznikach". Okręty te zastąpią dwie fregaty rakietowe klasy Oliver Hazard Perry – ORP „Kościuszko" i ORP „Pułaski", które zostały zbudowane kolejno w latach 1978 i 1980. Polska przejęła je od USA na początku XXI wieku. To one stanowią obecnie trzon polskich sił do zwalczania okrętów podwodnych i nawodnych na Bałtyku.

• **Położenie stępki pod kolejny okręt ratowniczy Marynarki Wojennej**

FOT. MICHAŁ RYNIAK / AGENCJA WYBORCZA.PL

Pierwsza z nowych fregat, przyszły okręt ORP „Wicher", ma zostać zwodowana w sierpniu przyszłego roku, a dwa lata później ma wejść do służby w MW. Drugi będzie okręt, ORP „Burza", też się już buduje i docelowo ma być gotowy w 2030 roku. Trzecia fregata, ORP „Huragan", powinna powinna powstać na przełomie 2030 i 2031 roku.

Jako konsorcjant Stoczni Remontowej Shipbuilding z Gdańska, stocznia wojenna uczestniczy w budowie drugiej serii niszczycieli min Kormoran II. Okręty już zostały zwodowane. Z początkiem marca rozpoczęły się próby morskie „Jaskółki", która w tym roku ma zostać przekazana Marynarce Wojennej. W przyszłym roku gotowe będą kolejne jednostki: „Rybitwa" i „Czajka".

Stocznia Wojenna PGZ realizuje również projekt budowy okrętu ratowniczego dla Marynarki Wojennej, pod nazwą „Ratownik".

Ma to być mierzący blisko 100 metrów długości „anioł stróż" okrętów polskiej marynarki. Kontrakt na budowę „Ratownika", realizowany przez konsorcjum Polskiej Grupy Zbrojeniowej i Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Centrum Techniki Morskiej, został zawarty z Agencją Uzbrojenia w grudniu 2024 roku. Wartość umowy przekracza 1 mld zł, a zakończenie programu planowane jest do 2029 roku.

5 lutego w stoczni położono symboliczną stępkę pod budowę „Ratownika". Powstanie kolejnego, jeśli Polska nie skorzysta z pieniądze programu SAFE, jest bardzo wątpliwe.

Stocznia zbuduje statki dla straży granicznej?

Zapytaliśmy szefostwo Stoczni Wojennej w Gdyni, w jaki sposób ich zakład planuje wydać dodatkowe pieniądze z SAFE. Nasi rozmówcy zaznaczają na wstępie, że ewentualne plany są mocno szkicowe, ponieważ nie wiadomo, jaka konkretnie kwota z programu SAFE trafiłaby do stoczni i w jakim czasie.

– SAFE to dla polskiego przemysłu obronnego, w tym dla PGZ Stoczni Wojennej, szansa, i często niedoceniana. Preferencyjne finansowanie już realizowanych programów oznacza realne odciążenie krajowych środków publicznych – mówi Marcin Ryngwelski, prezes Stoczni Wojennej w Gdyni. Będzie więc je można przeznaczyć na inne cele.

– Budowa okrętu ratowniczego „Ratownik" i kolejne niszczyciele min Kormoran II są już w toku – objęcie tych kontraktów instrumentem SAFE stwarza przestrzeń na dalsze inwestycje w bezpieczeństwo morskie Polski, zamiast zmuszać do trudnych wyborów między programami [i decyzji, który z nich dla polskiej marynarki realizować] – dodaje prezes. – Polska ma jeden z najbardziej ambitnych planów modernizacji sił zbrojnych w całym NATO, SAFE pozwala ten plan realizować bez rezygnowania z jego skali.

Ale plany sięgają dalej niż tylko realizacja kontraktów dla Marynarki Wojennej. Prezes stoczni przyznaje, że zakład mógłby też zbudować jednostki dla Morskiego Oddziału Straży Granicznej. Zwłaszcza że ta formacja również jest wymieniana jako beneficjent programu SAFE. Ale o szczegółach mówić nie chce.

– Wspieramy każdy program, który wzmacnia Marynarkę Wojenną RP i Morski Oddział Straży Granicznej. Bezpieczeństwo morskie Polski zależy od obu tych formacji i obie potrzebują nowoczesnego sprzętu. Naszą rolą jest dostarczać go możliwie jak najszybciej – dodaje Ryngwelski.

Plany te pokrzyżować może brak podpisu prezydenta Karola Nawrockiego, a więc jego zgody dla skorzystania z unijnego programu SAFE. O tym, że takiej zgody nie będzie, świadczy także wtorkowa deklaracja prezydenta RP. Padła po jego spotkaniu z Adamem Glapińskim, prezesem Narodowego Banku Polskiego. Prezydent zapowiedział „korzystną, suwerenną, bezpieczną, dobrą i efektywną alternatywę dla programu SAFE". Chodzi o kwotę 185 miliardów złotych na zbrojenia, ale nie z budżetu EU, lecz z NBP. ●

wyborcza.pl

• **Więcej wiadomości na Trojmiasto.Wyborcza.pl**

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34425002

1 GD

eprasa.pl 1971fc565d

20 DZIEŃ JEDNOŚCI KASZUBÓW
Władysławowo

Mòji lubòtny,

Serdeczno rôczã do Wiôldżi Wsë na òbchòdë Dnia Jednotë Kaszëbów. Pòtkómë sã 22 (dwadzesce drëdżégò) strëmiannika na wdôr pierszi pismienny wzmiónczi ò Kaszëbach. Latosé swiãto to ju 20. (dwadzestô) edicjô naszich pòspólnëch zéńdzeniów. Je to nadzwëkòwi czas kôrbionków, a téż dozéraniô i rozskôcaniô kaszëbsczi kùlturë. Nie zafelô krómów z tradicjowim kaszëbsczim jedzenim, a téż wërobinama lëdowëch ùtwórców. Òbrzészkòwim pùnktã najégò swiãtowaniô bãdze, jak wiedno, turniej graniô w baszkã i pòspólné mùzykòwanié akòrdionistów sparłączoné z bicym rekòrdu w jednoczasny grze na akòrdionie. Ni mòże tam Waju zabraknąc! Tak tej do ùzdrzeniô we Wiółdżi Wsë!

Mieczësłôw Struk
Marszôłk Pòmòrsczégò Wòjewództwa

Szanowni Państwo,

serdecznie zapraszam do Władysławowa na obchody Dnia Jedności Kaszubów. Spotykamy się 22 marca na pamiątkę pierwszej pisemnej wzmianki o Kaszubach. Tegoroczne święto to już 20. edycja naszych spotkań. To niepowtarzalny czas rozmów i kultywowania oraz promowania kaszubskiej kultury. Nie zabraknie stoisk z tradycyjnymi kaszubskimi potrawami oraz rękodziełem twórców ludowych. Obowiązkowym punktem obchodów będzie oczywiście turniej gry w baśkę i wspólne muzykowanie akordeonistów połączone z biciem rekordu w jednoczesnej grze na akordeonie. Nie może nikogo zabraknąć. Do zobaczenia we Władysławowie!

Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

eprasa.pl 1971fc565d

Wyrazy głębokiego współczucia
oraz szczere słowa wsparcia i otuchy dla

Grażyny Stroińskiej

z powodu śmierci

Męża

Jerzego Stroińskiego

składają

Zarząd i Pracownicy Shipcontrol Sp. z o.o.

Różaniec w sobotę 14 marca 2026 r. o godz. 13.00, msza o godz. 13.30
w kościele pw. św. Andrzeja Boboli, ul. Mickiewicza 11 w Gdańsku.
Po mszy przejazd na Cmentarz Srebrzysko.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34425179

Z głębokim bólem serca zawiadamiamy, że odeszła od nas
Kochana Mama, Ciocia, Babcia i Prababcia.

ŚP

Maria Czernichowska

z d.Gutorska

architekt

Wiek: 93 lata

Data pogrzebu:14 marca 2026 r.
Pożegnanie: w Kaplicy Cmentarza Srebrzysko o godz. 11:00

Jak mówił metropolita gdański
abp Tadeusz Gocłowski:
Człowiek naprawdę nie odchodzi, żyje dalej w pamięci i miłości tych, którzy go kochali.

Pogrążona w żałobie

Rodzina

www.nekrologi.wyborcza.pl/34425178

NEWSLETTER

Komunikaty.pl

Nowości w przepisach, zamówienia publiczne, porady ekspertów, raporty, ogłoszenia.

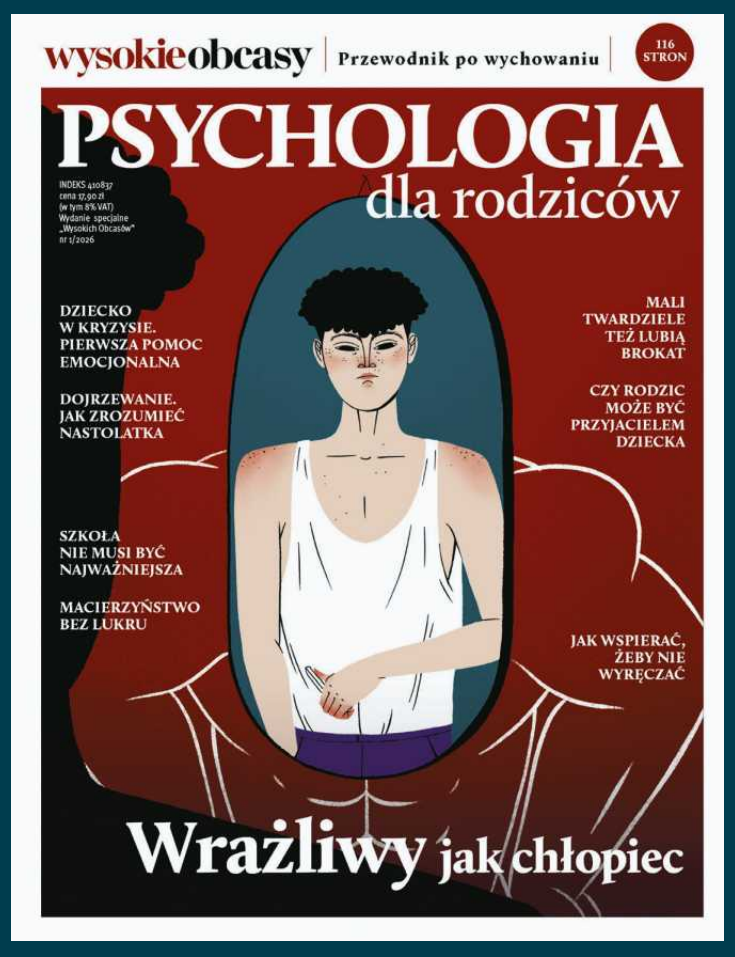
Dla przedsiębiorców, urzędników, zainteresowanych gospodarką.

ZAPISZ SIĘ

Wejdź na stronę **komunikaty.pl**
lub użyj kodu QR

W sprzedaży!

TEMAT NUMERU:

WRAŻLIWY JAK CHŁOPIEC

oraz:

- **Jak pomóc dziecku w kryzysie**
- **Dojrzewanie. Jak zrozumieć nastolatka**
- **Szkoła nie musi być najważniejsza**
- **Rodzic przyjacielem**

żyć lepiej
psychologia codziennie

Więcej o psychologii czytaj na **wysokieobcasy.pl/zyclepiej**

GDL 1

eprasa.pl 1971fc565d

wyborcza
ŁÓDŹ
TYGODNIK

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorka prowadząca **Joanna Chudzińska**

lodz.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: lodz@wyborcza.pl

Zabytki

Willa prezydenta wraca do świetności

Zachwyciła ich klatka ze stuletnimi schodami. Uznali, że to będzie ich nowy dom, którego długo szukali. Remontują go, jednocześnie budując pamięć o poprzednim mieszkańcu willi – pierwszym prezydencie Łodzi w II RP.

Małgorzata Szlachetka

• **Anna Wojciechowska i Marcin Stańczyk, nowi właściciele domu, w którym mieszkał pierwszy prezydent Łodzi Aleksy Wincenty Rżewski** FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Radiostacja to prestiżowy adres w ścisłym centrum, perła łódzkiego modernizmu. Wille budowane przed II wojną dla urzędników dziś przewodnicy pokazują wycieczkom. Anna Wójcikowska i Marcin Stańczyk długo szukali dla siebie nowego miejsca do życia. W ogłoszeniu o willi z 1928 roku zachwyciło ich zdjęcie holu z drewnianymi schodami. Już na miejscu zobaczyli na elewacji tabliczkę: „W tym domu w latach 1935-1939 mieszkał Aleksy Rżewski, pierwszy prezydent Łodzi w II RP".

Dziś na Facebooku prowadzą profil Fundacja Aleksego Rżewskiego, na który wrzucają informacje o nowych odkryciach w czasie remontu willi z ulicy Zelwerowicza i wiadomości o patronie fundacji.

Trzy ekipy budowlane im odmówiły. Pan Marcin pracuje przy odnawianiu domu po pracy i w weekendy, pomaga mu tata. Nowi właściciele willi Aleksego Rżewskiego opowiadają o swoim pomyśle na to miejsce i pokazują detale sprzed wieku, którymi się zachwycili.

– Założyliśmy fundację, bo wydaje się, że prezydent Rżewski jest dziś w Łodzi trochę zapomniany – mówią.

Modernistyczna willa z widokiem na drzewa

Willa przy Zelwerowicza to połówka bliźniaka. Uwagę zwraca potrójne okno. Gdy wejdzie się do środka, widać, jak pięknie doświetlony dzięki nim jest główny hol z drewnianymi schodami. Dodatkową ozdobą są kraty od frontu, zaprojektowane razem z całym domem. Podobne można zobaczyć w innych willach Radiostacji. Motyw wzoru, w który układają się kraty, gospodarze „użyją" w nowym projekcie wnętrz.

– Te schody nas przekonały do zakupu tego domu – przyznaje Anna Wójcikowska. Gdy skończy się remont, przeprowadzą się na Radiostację razem z córkami. Oboje są związani z muzyką: dr Anna Wójcikowska to teoretyczka muzyki, wykłada w Akademii Muzycznej w Łodzi i jest sopranistką chóru Filharmonii Łódzkiej, a prof. Marcin Stańczyk jest prawnikiem, kompozytorem i wykładowcą w Akademii Muzycznej w Łodzi. Stąd pomysł na organizowanie kameralnych koncertów w ich nowym domu. Planują, że fortepian stanie pod schodami. Od przyjaciół muzyków, którzy chcieliby koncertować w stuletniej willi z duszą, już mają pytania, kiedy będzie to możliwe.

– Modernistyczne wille na Radiostacji są do siebie podobne, ale też różnią się detalami – mówi nowy właściciel domu z ul. Zelwerowicza. – Chcemy rozebrać wtórny garaż, a ogród urządzić trochę w stylu japońskim, bo mam sentyment do tego kraju. Fantastycznie jest, że mamy widok na tak wysokie drzewa!

I tu kolejna subtelna ciekawostka: betonowe słupki ogrodzenia są oryginalne. Można je zobaczyć na starych zdjęciach.

Grafika ukryta pod tynkiem

Obecny etap prac można nazwać przygotowaniami do generalnego remontu. Trwa usuwanie starych tynków. Widać już, że ściany działowe kryją w środku deski i trzcinę. Na parterze spod warstwy farb, odsłoniła się okładkowa strona pisma „Odgłosy" sprzed pół wieku. To łódzki tygodnik, który wychodził w latach 1958-1991 i 1991-1992.

– Stronę ilustruje grafika prof. Lecha Majewskiego, który obecnie jest wykładowcą Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Marzy nam się, żeby zaprosić go do naszej willi, jak już będzie odnowiona – mówi Marcin Stańczyk.

Smaczków dla fanów historii jest więcej. Oryginalna stolarka drzwiowa i częściowa oryginalna stolarka okienna, piękne żeliwne kaloryfery z napisami „zimno" i „ciepło" przy pokrętłach oraz stary parkiet. Są i lampy, które mogą być przedwojenne. A na strychu czekał wiekowy globus z nazwami państw, których dziś już nie ma, oraz stylowe biurko. Może to przy nim siadywał Aleksy Rżewski w czasie, kiedy już pracował jako notariusz? Biurko po remoncie domu wróci „na pokoje".

Studenci Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej przeprowadzili inwentaryzację w łódzkiej willi. Jej właściciele deklarują zachowanie tylu oryginalnych elementów, ile będzie możliwe.

Aleksy Rżewski został zamordowany w czasie II wojny światowej w ramach akcji eksterminacji polskiej inteligencji

Marcin Stańczyk wspomina studencką inwentaryzację – sąsiadka trochę się zdziwiła, jak zobaczyła człowieka z laptopem na dachu.

Najwięcej pewnie zmieni się na parterze, gdzie obok kuchni jest planowana jadalnia i większe otwarcie na hol, gdzie będzie stał fortepian. Na razie na bocznych drzwiach od frontu widać stare naklejki – reklamy np. chipsów. Bo kiedyś był tu osiedlowy sklepik.

Willa z zewnątrz wydaje się niepozorna, ale w środku zaskakuje liczbą pokoi, słyszę, że większych pomieszczeń jest dziesięć. Drewniane schody prowadzą na piętro i poddasze, które również było w przeszłości częściowo mieszkalne. Teraz będzie tam pracowania właściciela domu.

Finał remontu jest planowany na jesień 2027 roku. Z zastrzeżeniem, że to wersja optymistyczna.

Krucyfiks prezydenta Rżewskiego

Wzruszającą pamiątką jest krucyfiks wiszący w holu na pierwszym piętrze. Marcin Stańczyk mówi, że jest artykuł z lat 80., w którym córka Aleksego Rżewskiego wspomina, iż krzyż przyniósł do domu jej ojciec. Mirosława Juljańska, najmłodsza córka prezydenta Rżewskiego, zmarła w 2021 roku w wieku 97 lat. Do końca życia mieszkała na Radiostacji. Nowi właściciele kupili willę od jej spadkobierców.

Aleksy Rżewski został zamordowany w czasie II wojny światowej w ramach akcji eksterminacji polskiej inteligencji. Gestapowcy przyszli po niego do domu, córka zapamiętała jego ostatnie słowa: „Niemcy kulturalny naród, nie martw się, za trzy dni wrócę do domu". Nie wrócił. Pozostał symboliczny grób.

– Córka przed śmiercią udostępniła swoje DNA, aby w przyszłości było możliwe zidentyfikowanie miejsca pochówku jej ojca – dodaje Marcin Stańczyk.

Aleksy Rżewski urodził się w robotniczej rodzinie i nigdy nie zapomniał o swoich korzeniach. Był pierwszym prezydentem Łodzi po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. To jemu zawdzięczamy to, że w Łodzi został wprowadzony obowiązek szkolny, a mówimy o mieście, gdzie dzieci pracowały w fabrykach na równi z mężczyznami i kobietami. W ślad za tą decyzją poszła ta o budowie szkół. Ogromne znaczenie miało to, że w szkole dzieci mogły liczyć na śniadanie. Rżewski zdawał sobie też sprawę, jak ważna jest kanalizacja Łodzi i budowa miejskich łaźni. Wspierał działania sportowe. Był też inicjatorem powstania parku na Zdrowiu.

– Był człowiekiem z krwi i kości, chciałbym napisać o nim operę – mówi Stańczyk.

eprasa.pl 1971fc565d

Reklamowe kombinacje ŁOT

„Setki tysięcy śledzonych Łodzian”

– Mam 30 stron twardych dowodów na to, że Łodzianie są śledzeni na skalę, której nie powstydziłyby się światowe korporacje – mówi Maciej Lesiak, informatyk.

Alicja Zboińska, Piotr Brzózka

Oferta Łódź Media Group, czyli specjalnego działu Łódzkiej Organizacji Turystycznej, hojnie zasilanej przez miasto i jego spółki: „Wprowadzamy inteligencję do lokalnych rozwiązań reklamowych, łącząc je w jedyne takie na rynku kombinacje. Setki tysięcy Łodzian w wyłącznym zasięgu. Posiadane dane osobowe i związane z nimi możliwości profilowania pochodzą z systemu Karta Łodzianina oraz aplikacji Łódź.pl, których jesteśmy wyłącznym operatorem”.

– Poczułem, że dzieje się coś nietransparentnego. Postanowiłem sprawdzić. Uświadomiło mi to, że mamy do czynienia z wyrafinowanym i profesjonalnie zaprojektowanym kombinatem o ogromnej skali operacyjnej, który traktuje mieszkańca jak darmowy surowiec – mówi Maciej Lesiak. Specjalista zajmujący się od 2008 roku technologiami internetowymi i marketingiem zrobił swój „audyt”. I złożył sążniste zawiadomienie do prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

„Wyborcza” potwierdza: UODO analizuje sprawę.

Lesiak wspomina, że wszystko zaczęło się od... irytacji. Jako posiadacz lojalnościowej Karty Łodzianina dostawał liczne SMS-y o nowych inwestycjach deweloperskich. Potem zaczął przyglądać się portalowi Łódź.pl i jego profilowi w social mediach. Nabrał podejrzeń, że „miasto, zamiast rzetelnie informować, przejmuje ruch z sieci, monetyzując naszą uwagę, często bez świadomej zgody”.

Łódzki informatyk przez długie miesiące przedzierał się przez meandry „kombinatu”. Przyznaje, że łatwo nie było. Bo to wszystko jest bardzo skomplikowane.

ŁOT PROWADZI KARTĘ ŁODZIANINA

Łódzka Organizacja Turystyczna jest stowarzyszeniem, które skupia 146 podmiotów, w tym 28 publicznych. Utrzymuje się między innymi ze składek członkowskich – w 2025 roku miasto Łódź przekazało jej ponad 5 milionów złotych, drugie tyle dorzuciły miejskie firmy. Szczególnym zaangażowaniem wykazały się cztery powiązane ze sobą spółki: Holding Łódź, Aqua Park Łódź, Miejska Arena Kultury i Sportu oraz Expo-Łódź.

• **Tomasz Koralewski, prezes ŁOT** FOT. MARCIN PETRUSZKA

Prezesem ŁOT jest Tomasz Koralewski. Na czele rady programowej stowarzyszenia stoi zaś Łukasz Goss, który jednocześnie piastuje stanowisko prezesa Holdingu Łódź. Wcześniej Goss był dyrektorem Biura Promocji w łódzkim magistracie, gdzie zajmował się między innymi miejskimi mediami oraz Kartą Łodzianina.

Podstawowym celem działalności Łódzkiej Organizacji Turystycznej jest promocja Łodzi jako atrakcyjnej destynacji turystycznej. Ale to nie wszystko.

To właśnie ŁOT jest operatorem Karty Łodzianina, czyli obejmującego 350 tysięcy osób potężnego systemu lojalnościowego, oferującego zniżki na korzystanie z oferty kulturalnej, rozrywkowej oraz usługowej lokalnych instytucji i firm. Stowarzyszenie zajmuje się tym na podstawie dziesięcioletniej umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym, podpisanej z miastem w 2020 roku. Zarabia między innymi na sprzedaży reklam.

Łódzka Organizacja Turystyczna jest operatorem Karty Łodzianina. Utrzymuje się między innymi ze składek członkowskich

Karta Łodzianina jest sprzężona z aplikacją Łódź.pl, także zarządzaną przez ŁOT. Ale uwaga: apki tej nie należy mylić z portalem informacyjnym Łódź.pl, czyli internetową wersją papierowej „gazety władzy” o tej samej nazwie, wydawanej przez Bibliotekę Miejską w Łodzi. Te z kolei media trzeba odróżnić od typowo urzędowej witryny uml.lodz.pl (mimo że są tu bezpośrednie odesłania do newsowych treści z portalu).

O ile strona urzędowa nie jest wykorzystywana komercyjnie, o tyle serwis Łódź.pl jest nośnikiem reklam. Bezpośrednie korzyści czerpie z tego Biblioteka Miejska w Łodzi, która udostępnia powierzchnię w portalu i zajmuje ich sprzedażą. Ale zarabia również ŁOT, który „zbiera” reklamodawców z rynku jako pośrednik.

– Coroczne ogłoszenia Biblioteki Miejskiej o naborze do współpracy są powszechnie dostępne. ŁOT nie zapewnił sobie wyłączności w zakresie pozyskiwania powierzchni reklamowej – zapewnia prezes Tomasz Koralewski.

W sprawie jednego z takich przetargów toczy się prokuratorskie dochodzenie. Śledczy sprawdzają, czy na przełomie 2024 i 25 roku nie doszło do bezprawnego porozumienia między Biblioteką i ŁOT.

SETKI TYSIĘCY ŁODZIAN W WYŁĄCZNYM ZASIĘGU ŁOT

Działalnością reklamową w ramach ŁOT zajmuje się wyspecjalizowany dział-marka, nazwany Łódź Media Group.

A oto szczegóły oferty ŁMG, zapewniającej reklamodawcom dostęp do „setek tysięcy Łodzian”:

• kampanie push w aplikacji Łódź.pl: 100 tys. aktywnych użytkowników, pełne targetowanie grupy docelowej na podstawie kryteriów takich jak: płeć, wiek, zainteresowania, struktura rodzinna, zamieszkanie;
• kampanie mail: 174 tys. adresów, pełne targetowanie grupy docelowej;
• kampanie sms: 170 tys. numerów, pełne targetowanie grupy docelowej;
• kampanie w portalu Łódź.pl: 1 milion użytkowników miesięcznie, 8 milionów odsłon, widoczne formaty reklamowe, artykuły sponsorowane, precyzyjne dane o profilach odbiorców;
• kampanie w gazecie Łódź.pl: 60 tys. egzemplarzy nakładu, 220 tys. czytelników dziennie, ponad 200 punktów dystrybucji, zróżnicowane formaty reklamowe;
• kampanie w komunikacji miejskiej: 300 nośników typu citylight, 280 miejsc ekspozycji na autobusach, 80 miejsc ekspozycji na tramwajach, 680 wyświetlaczy LCD w pojazdach, 600 nośników statycznych wewnątrz pojazdów, 650 ekranów biletomatów.

ZAWIADOMIENIE DO UODO

Karol Witowski, rzecznik UODO, potwierdza, że do urzędu wpłynęła skarga od osoby fizycznej, a sprawa obecnie jest analizowana. „Wyborcza” poznała treść 30-stronicowego zawiadomienia.

„Charakter i skala zidentyfikowanych naruszeń wskazują na systematyczne przetwarzanie danych użytkowników w celach komercyjnych (monetyzacja poprzez reklamy) na portalach finansowanych ze środków publicznych” – napisał w swojej skardze Maciej Lesiak.

Informatyk przeanalizował wcześniej działanie serwisu internetowego Łódź.pl oraz strony Miejskiej Pracowni Urbanistycznej. W jego opinii „audyt” wskazuje na:

• zaawansowaną architekturę śledzenia i monetyzacji, wykraczającą daleko poza funkcję informacyjną portalu miejskiego

eprasa.pl 1971fc565d

• stosowanie inwazyjnych technologii bez zgody użytkowników
• komercjalizację przestrzeni publicznej poprzez zaawansowane systemy reklamowe
• prawdopodobny brak transparentności w zakresie przetwarzania danych.

Rozwijając swoje „zarzuty" Lesiak napisał, że Biblioteka Miejska w Łodzi, która jest administratorem portalu Łódź.pl, posiada własny serwer reklamowy. Co – jego zdaniem – nie jest typowe dla publicznej instytucji kultury i budzi wątpliwości odnośnie charakteru prowadzonej działalności. „Użytkownicy są przekonani, że korzystają z portalu informacyjnego miasta, podczas gdy faktycznie są produktem sprzedawanym reklamodawcom" – napisał do UODO.

Informatyk zauważył też, że Biblioteka Miejska w Łodzi prawdopodobnie implementuje systemy śledzenia, takie jak Microsoft Clarity (nagrywa ruchy myszy, kliknięcia, przewijanie strony), czy Google AdSense (ułatwia zarabianie na treściach online, dopasowuje reklamy do witryny na podstawie jej zawartości i użytkowników) oraz kilka innych.

Odnośnie Karty Łodzianina, autor skargi poprosił UODO między innymi o sprawdzenie, czy reklamodawcom są udostępniane dane demograficzne uczestników programu, czy Łódź Media Group ma dostęp do tych danych w celu optymalizacji kampanii reklamowych, czy dochodzi do łączenia informacji z karty z danymi behawioralnymi z Łódź.pl. A także – jaka jest podstawa prawna tego wszystkiego i czy uczestnicy faktycznie, świadomie wyrażają zgodę na takie wykorzystanie.

A w rozmowie z „Wyborczą" dodaje: – Podmiot przetwarzający dane mieszkańców jednocześnie zarabia na ich monetyzacji. Dzieje się to przy braku zewnętrznej kontroli. Radni i posłowie nie mają wglądu w działalność i wydatki ŁOT.

PREZES ŁOT: NIE MA ŻADNEJ ENIGMATYCZNEJ FORMUŁY

Tomasza Koralewskiego, prezesa ŁOT, pytamy, jak stowarzyszenie zarabia na reklamach, które potem pokazują się w miejskich nośnikach, takich jak serwis Łódź.pl.

– ŁOT zawiera we własnym imieniu umowy z klientem na zakup powierzchni reklamowych w portalu internetowym lub w innym narzędziu dostępnym w ofercie ramowej na www.media.lodz.pl, a następnie składa u dysponenta powierzchni, na przykład w Bibliotece Miejskiej, zamówienie wraz ze wskazaniem terminu publikacji reklamy, jej formatu, miejsca umieszczenia w portalu lub gazecie, a także projekt samej reklamy – mówi Koralewski, dodając: – Ewentualnym zarobkiem ŁOT jest różnica pomiędzy kwotą uzyskaną od klienta a kwotą uiszczaną w Bibliotece Miejskiej oraz kosztami pośrednimi działu ŁMG, takimi jak pensje, pochodne, koszty biurowe etc. Nasze wynagrodzenie nie jest uzależnione od efektów, czyli klikalności, statystyki wejść. Ograniczamy się do reklamy displayowej.

Rzecznik UODO, potwierdza, że do urzędu wpłynęła skarga od osoby fizycznej, a sprawa obecnie jest analizowana

W jaki dokładnie sposób informacje o zachowaniach użytkowników są wykorzystywane w tej działalności ŁOT? Koralewski wyjaśnia, że portal Łódź.pl jest podpięty pod program Google Analitics, „gdzie zespół Łódź Media Group ma możliwość zasięgnięcia podstawowych, standardowych informacji o ruchu na stronie".

– Niezależnie od tego, każda osoba przystępująca do Karty Łodzianina wyraża – lub nie – zgody marketingowe na otrzymywanie wiadomości SMS, mail oraz push. Dane, którymi dysponuje ŁOT na podstawie powyższej umowy, a także zgody klienta, nie są udostępniane Bibliotece Miejskiej. I podobnie działa to w drugą stronę – tłumaczy prezes.

Czy nie ma w tym wszystkim zgrzytu, przynajmniej etycznego? Koralewski stwierdza, że pytanie to opiera się na nieporozumieniu. Należy bowiem oddzielić dwie sfery działalności gospodarczej ŁOT, a konkretnie ŁMG. Pierwszą z nich jest czerpanie dochodów z Karty Łodzianina, gdzie udostępnienie danych przez członków umożliwia powiadamianie ich o ofercie i prezentowanie treści określonych w wyrażonej zgodzie. Czym innym jest natomiast współpraca z Biblioteką.

– Prowadzenie działalności gospodarczej przez ŁOT jest legalne, zmierza do realizacji celów statutowych i nie stanowi w dzisiejszych realiach żadnej enigmatycznej formuły – zapewnia Tomasz Koralewski.

Inaczej widzi to Maciej Lesiak, który wskazuje, że z przeciętnemu odbiorcy trudno się w tym połapać. – Tak, portal Łódź.pl i aplikacja Łódź.pl to dwa produkty prowadzone przez różnych operatorów. Ale z perspektywy mieszkańca to jedno doświadczenie pod jedną nazwą „Łódź.pl". Mieszkaniec nie wie, że wchodząc na stronę rozmawia z Biblioteką, a otwierając aplikację – z ŁOT-em.

„W budżecie na rok 2025 rok na wydawanie gazetki miejskiej Łódź.pl zaplanowane jest 6 mln 225 tys. zł – alarmuje Kosma Nykiel, radny niezrzeszony.

Tak pisaliśmy w „Wyborczej" kilkanaście miesięcy temu. Nykiel precyzował wówczas, że z tej kwoty 2,2 miliona złotych przeznaczone jest na koszty druku, zaś 4 miliony na pensje dla osób, które piszą teksty.

Teraz zapytaliśmy Bibliotekę o wpływy z reklam, które są publikowane w gazecie i portalu. Odpowiedź: od dnia ich powstania łączny przychód wyniósł 7 710 309 zł.

A co ze śledzeniem na stronie internetowej? Odpowiedź: „Wszelkie informacje dotyczące danych użytkowników przetwarzanych w celach reklamowych zostały udostępnione na stronie internetowej".

W kontekście zawiadomienia do UODO, zapytaliśmy też o konkretne systemy analityczne. Oto odpowiedź: „Biblioteka Miejska przeanalizowała ryzyko i potencjalne skutki wprowadzenia Microsoft Clarity. Aby zabezpieczyć użytkowników przed niechcianym zbieraniem danych, w polityce prywatności wyjaśniono, czym jest Microsoft Clarity (...). Zbierane dane (np. lokalizacja czy rozdzielczość używanego ekranu) były anonimowe, niepozwalające na identyfikację. Co więcej, aby Clarity pobierało te dane, wymagane było zaakceptowanie polityki prywatności Łódź.pl."

Biblioteka podkreśliła jednocześnie, że system ten był wprowadzony testowo i nie jest używany od połowy 2025 roku.

REKLAMA

Łódź/34422985

eprasa.pl 1971fc565d

Powroty z emigracji

Usłyszał, że jest robolem

– Tutaj szacunkiem otacza się lekarzy, prawników, ale nie zwykłych ludzi pracy – mówi 31-letni Daniel, który po powrocie z Niemiec próbuje ułożyć sobie życie w Łodzi.

Robert Grześkowiak

• **Londyn, Big Ben** FOT. TOMASZ WIECH / AGENCJA WYBORCZA.PL

28-letnia Agata trzy lata temu wyjechała z narzeczonym do Szwecji. – Chciałam sprawdzić, czy dam radę. Zawsze żyłam w przekonaniu, że potrzebuję oparcia bliskich, że jestem nieporadna – mówi.

Narzeczony specjalizuje się w naprawach elektryki w samochodach, szybko trafił na Polaka prowadzącego firmę w tej branży i dostał pracę. Ona miała trudniej. Komunikatywny, ale niezaawansowany angielski, endometrioza i nawracające epizody depresyjne sprawiły, że pierwszy rok w nowym kraju był bardzo trudny. Trzykrotnie zmieniała pracę, zanim trafiła do restauracji, gdzie wreszcie poczuła, że jest akceptowana.

Wynajmują mieszkanie. Z kawalerki przenieśli się do trzech pokoi. Jeden przeznaczyli na sypialnię, drugi na salon, a w trzecim Agata urządziła dla siebie pracownię malarską.

Choć Agata słyszy o powrotach do Polski, w swoim najbliższym otoczeniu tego nie obserwuje. – Moi znajomi z Anglii, Islandii czy stąd, ze Sztokholmu, nie wracają – mówi.

POWROTY SĄ, ALE ICH SKALA NIE JEST MASOWA

W grudniu 2025 roku premier Donald Tusk, powołując się na brytyjski dziennik „Daily Mail", napisał w mediach społecznościowych: „Polacy wracają z UK do swej kwitnącej Ojczyzny. Lubię to".

Ostrożnie do tematu podchodzi dr Marcin Gońda, kierownik Centrum Studiów Migracyjnych Uniwersytetu Łódzkiego. Bo podobna narracja pojawia się przy różnych ekipach rządowych od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej. – Już w 2004 roku wieszczono, że po kilku latach emigranci wrócą. Tak się nie stało – zaznacza.

Przypomina, że według szacunków za granicą przebywa około 1,5 mln Polaków. W tym kontekście kilkanaście czy nawet kilkadziesiąt tysięcy osób rocznie, które decydują się wrócić, to nie jest „fala powrotów". – Powroty są, ale ich skala nie jest masowa – mówi dr Marcin Gońda.

Decyzje o powrocie – podkreśla – zawsze mają charakter indywidualny. Znaczenie mają: poprawa sytuacji gospodarczej w Polsce, zmniejszenie różnic płacowych względem Zachodu, a także kwestie rodzinne i etap życia migranta. – O ile nie dochodzi do wstrząsów o charakterze strukturalnym, jak wojna czy głęboki kryzys, nie należy oczekiwać masowych powrotów – podsumowuje ekspert.

Doniesienia o „masowym exodusie" Polaków z Wielkiej Brytanii przeanalizował polski portal fact-checkingowy Demagog, nie potwierdzając tezy o zjawisku na szeroką skalę. Autorzy raportu wskazali, że choć dane brytyjskiego Office for National Statistics pokazują ujemne saldo migracji Polaków w ostatnim okresie, to skala tego zjawiska nie odbiega wyraźnie od wcześniejszych lat i nie świadczy o nadzwyczajnej fali powrotów do Polski. A zmiany liczby Polaków mieszkających na Wyspach wynikają częściowo z metodologii liczenia emigracji oraz długofalowych trendów po Brexicie, a nie z nagłego i masowego odpływu tych osób.

Z danych brytyjskiego urzędu statystycznego Office for National Statistics wynika, że między czerwcem 2024 a czerwcem 2025 roku z Wysp wyjechało 25 tys. Polaków, a przyjechało 7 tys.

KTO W POLSCE DA KELNERCE 8 TYSIĘCY NA RĘKĘ?

Agata obecnie powrót traktuje w kategoriach ryzyka. Bo w Szwecji pracuje nieprzerwanie od trzech lat i ma poczucie stabilizacji. Podkreśla, że jedna pensja wystarcza jej na czynsz, rachunki i codzienne zakupy, ale udaje się jej też coś odłożyć.

– Kto w Polsce da mi na rękę 8 tysięcy złotych jako kelnerce? Z napiwkami wychodzi nawet 10 tysięcy – wie, co mówi, bo już w Polsce pracowała, jako kelnerka i baristka.

Konrad, narzeczony Agaty, w przeliczeniu na złotówki zarabia „na rękę" około 12 tys. zł miesięcznie. W kraju mógłby liczyć, jak szacuje Agata, na 6-7 tys. zł za taką samą pracę.

W styczniu 2026 roku stopa bezrobocia rejestrowanego wzrosła w Polsce do 6 proc., a liczba zarejestrowanych bezrobotnych sięgnęła 934,1 tys. – o blisko 50 tys. więcej niż miesiąc wcześniej. Jak podaje GUS, to głównie efekt sezonowy, związany z wygasaniem prac zimowych, szczególnie w budownictwie.

– Trudno mówić o sytuacji dramatycznej – zaznacza prof. Piotr Krajewski z Katedry Funkcjonowania Gospodarki Uniwersytetu Łódzkiego, podkreślając, że na ocenę trwałości trendu trzeba poczekać.

Jednocześnie wskazuje, że po kilku latach wyraźnego „rynku pracownika" sytuacja zaczyna się zmieniać. – Przy wyższym bezrobociu pracownicy mają mniejsze możliwości negocjowania warunków. To pracodawca ma silniejszą pozycję przetargową – tłumaczy prof. Krajewski. Dodaje, że jeśli kolejne miesiące potwierdzą wzrost wskaźników dla poziomu bezrobocia, może to oznaczać stopniowe odchodzenie od modelu rynku pracy, w którym to kandydaci dyktowali warunki.

Czy będzie to miało wpływ na powroty z emigracji?

Według szacunków za granicą przebywa około 1,5 mln Polaków

DANIEL WRÓCIŁ DO ŁODZI ZE WZGLĘDU NA RODZICÓW

Wśród tych, którzy zdecydowali się wrócić do Polski, jest 31-letni Daniel. Przez sześć lat mieszkał w Weißenfels pod Lipskiem. Za granicę wyjechał, z grupą znajomych, do pracy sezonowej przy remontach.

Po wakacjach koledzy wrócili do kraju, Daniel został. – Znalazłem tam dziewczynę, zarobki były niezłe – mówi.

Od dekady zajmuje się remontami i wykończeniami mieszkań. Kładzie instalacje elektryczne, podłącza monitoring i internet, naprawia hydraulikę. W rodzinnej Łodzi, po powrocie z emigracji, nie narzeka na brak zleceń. Pracuje w firmie remontowej przyjaciela.

O sobie mówi z lekkim przekąsem: – Czasem się śmieję, że pracuję w wymarłym zawodzie. Jestem taką „złotą rączką", od wszystkiego.

Po godzinach i w weekendy, żeby ograniczyć koszty, remontuje swoje mieszkanie. Za pieniądze zarobione w Niemczech kupił trzypokojowe mieszkanie na Teofilowie. Chciałby się jak najszybciej do niego wprowadzić.

W jego przypadku o powrocie do Polski nie przesądziły względy ekonomiczne ani polityczne. Jest najmłodszy z czwórki rodzeństwa. Dwie siostry mieszkają na Pomorzu, brat od lat układa sobie życie w Anglii. Daniel przejął odpowiedzialność za codzienną pomoc rodzicom w Łodzi. Oboje są schorowani. Mama nie ma już siły wchodzić na trzecie piętro bloku bez windy. Niewykluczone, że gdy tylko remont mieszkania Daniela dobiegnie końca, rodzice z nim zamieszkają.

Zanim podjął decyzję o wyjeździe z Niemiec, rozważał ściągnięcie rodziców do siebie. – Myślę, że spodobałoby im się, ale nie chcieli wyjeżdżać z Polski. Bali się nowego otoczenia. Mnie łatwiej było wrócić, niż im się dostosować do życia za granicą – tłumaczy.

– Nie chodzi o to, że w Polsce jest źle – zastrzega Daniel. – Ale mieszkania są relatywnie drogie w zestawieniu z zarobkami, a praca fizyczna wciąż bywa traktowany z pogardą. Brak wyższego wykształcenia to dla wielu wciąż ujma. Ledwo wróciłem, usłyszałem, że jestem „robolem". W Polsce szacunkiem otacza się lekarzy, prawników, ale zwykłych ludzi pracy już nie.

I o ile starzy znajomi przyjęli go z otwartymi ramionami, o tyle budowanie nowych relacji okazało się dużo trudniejsze. – Na Tinderze pisałem z dziewczyną, była studentką stomatologii. Spotkaliśmy się kilka razy, myślałem, że coś z tego będzie. Aż w końcu zapytała, czy zamierzam się rozwijać. Usłyszałem, że „bycie budowlańcem to brak ambicji". Co tu dużo gadać, doszło do spięcia i tyle byłoby z miłosnych podbojów.

Agata stara się z narzeczonym o dziecko. Nie wyobraża sobie spędzenia całego życia za granicą. Okazało się, że tęskni za rodziną. Może wrócą, jak już będą we troje.

eprasa.pl 1971fc565d

Fundusze Europejskie

Nowoczesne szkoły zawodowe na wyciągnięcie ręki

ŁÓDZKIE OTWIERA DRZWI DLA INNOWACJI!

Świat pędzi naprzód, a nowoczesny rynek pracy wymaga od nas zupełnie nowych kompetencji. To idealny moment, by szkoły zawodowe w naszym regionie zyskały szansę na prawdziwą metamorfozę. Dzięki nowemu naborowi w ramach Funduszy Europejskich, instytucje z województwa łódzkiego mogą ubiegać się o dofinansowanie, które pozwoli dostosować kształcenie do wymagań cyfrowej i zielonej gospodarki.

Szansa na szkoły nowej generacji

Województwo łódzkie stworzyło przestrzeń dla innowacji w kształceniu zawodowym, otwierając nabór wniosków na projekty, które mogą odmienić lokalną edukację. Program daje możliwość ubiegania się o wsparcie na tworzenie oraz rozwój nowoczesnych centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego. To szansa dla placówek oświatowych na budowę silnych zespołów, które w przyszłości mogłyby kształcić specjalistów w konkretnych branżach, odpowiadając na realne potrzeby lokalnych pracodawców. Przygotowanie szkół do pełnienia roli takich centrów to inwestycja, która otwiera drogę do nauki w warunkach odzwierciedlających standardy nowoczesnych zakładów pracy.

Potencjał dla uczniów i nauczycieli

Dofinansowanie daje szerokie pole do popisu w zakresie podnoszenia kwalifikacji. W ramach przygotowywanych projektów możliwe jest zaplanowanie wysokiej jakości staży uczniowskich, które pozwalają zdobyć bezcenne doświadczenie jeszcze przed opuszczeniem murów szkoły. Program dopuszcza również finansowanie nowoczesnego wyposażenia pracowni i warsztatów, co sprawiłoby, że nauka zawodu stanie się procesem opartym na technologiach wspierających cyfryzację i ochronę klimatu.

Zmiany mogą odczuć także nauczyciele oraz instruktorzy praktycznej nauki zawodu, dla których przewidziano opcję doskonalenia umiejętności zgodnie z dzisiejszymi standardami rynkowymi. Dodatkowo istnieje możliwość rozwoju doradztwa zawodowego oraz wsparcia dla edukacji włączającej, co daje szansę na rozwój każdemu uczniowi, bez względu na jego indywidualne potrzeby.

Wysokie dofinansowanie i jasne zasady

O to wyjątkowe wsparcie może ubiegać się bardzo szerokie grono podmiotów, od samorządów i instytucji edukacyjnych, po przedsiębiorstwa każdej wielkości oraz organizacje społeczne. To sprawia, że rozwój kompetencji zawodowych staje się szansą dla całego regionu. Warunki finansowe są niezwykle zachęcające, ponieważ unijna inwestycja może pokryć aż 95% kosztów całego przedsięwzięcia. W całej puli naboru na rozwój nowoczesnych szkół czeka aż 15 milionów złotych. To potężny impuls, który może realnie wpłynąć na jakość kształcenia w naszym województwie.

Czas na przygotowanie dobrych projektów

Nabór wniosków wystartował i potrwa do 10 kwietnia 2026 roku. To czas, w którym chętni mogą opracować plany, mające szansę odmienić przyszłość zawodową wielu mieszkańców. Każdy przygotowany wniosek to szansa na nowoczesne zmiany w naszym województwie. Inwestowanie w umiejętności mieszkańców to najskuteczniejszy sposób na budowanie silnego i nowoczesnego regionu.

Obserwuj nasze kanały w social mediach i bądź na bieżąco z Funduszami Europejskimi dla Łódzkiego!

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego

Fundusze Europejskie dla Łódzkiego | Rzeczpospolita Polska | Dofinansowane przez Unię Europejską | ŁÓDZKIE

funduszeUE.lodzkie.pl

Łódź/34424843

eprasa.pl 1971fc565d

Książki

Andrzej Sapkowski „rozszyfrowany”

Czasem w poniedziałek decyduję się na parostatki, we czwartek już myślę o dinozaurach, a w niedzielę uznaję, że mi się w ogóle pisać nie chce.

ROZMOWA Z
ANDRZEJEM SAPKOWSKIM
pisarzem

NATALIA LEMANN: Panie Andrzeju, ostatnie miesiące obfitowały w nagrody: specjalne wyróżnienie od łódzkiej „Wyborczej” w plebiscycie „Wiosła Kultury”, Nagroda im. J. Zajdla za powieść „Rozdroże kruków”. Najważniejszy był jednak Złoty Medal „Zasłużony Kulturze. Gloria Artis”.
ANDRZEJ SAPKOWSKI: Pani minister Marta Cienkowska, niezwykle sympatyczna osoba wręczyła mi medal. Powtarzam: pani minister, a nie ministra, bo tak każe słownik języka polskiego. Poprzedni medal, srebrną Glorię Artis, wręczał mi minister Bohdan Zdrojewski, również niezwykle sympatyczny pan. A innym opcjom i ugrupowaniom również zdarzało się mnie nagradzać. Wychodzi, że jestem pod tym względem uniwersalny.

To najlepszy przykład tego, iż sztuka powinna być apolityczna, bądź ponad polityczna.
– Przypomnę, że nie rozmawiamy o dwóch rzeczach: o polityce i o łowieniu na mokrą muchę.

Pozwalając sobie na lekko humorystyczny ton, zauważę, że gdyby pan nosił wszystkie swoje nagrody w postaci baretek przypiętych do marynarki, to pańska pierś byłaby udekorowana jak generalska.
– Fakt, marszałek Żukow by się nie powstydził. Troszkę się tych nagród nazbierało przez 40 lat, zarówno polskich, jak i zagranicznych, ale niech mi ktoś powie, że nie zasłużyłem...

Pana pierwsze opowiadanie pt. „Wiedźmin” ukazało się w grudniowym numerze miesięcznika „Fantastyka” w 1986 roku. Spędził pan już 40 lat, parafrazując klasyka, „w służbie poezji”, choć w tym przypadku prozy. Czekam na kolejną dekadę, by mógł pan powiedzieć i napisać, że to już „pół wieku poezji”, pardon, literatury. Rada Miejska Łodzi podjęła zresztą uchwałę ustanawiającą rok 2026 „Rokiem Wiedźmina – Andrzeja Sapkowskiego”, zatem możemy spodziewać się licznych wydarzeń, zmierzających ku uczczeniu tego jubileuszu.
– A już myślałem, że *nemo propheta in patria sua*...

• **Andrzej Sapkowski podczas gali organizowanych przez „Gazetę Wyborczą Łódź” „Wioseł Kultury”, na których nagradzane są najważniejsze wydarzenia kulturalne Łodzi**
FOT. MARCIN STĘPIEŃ / AGENCJA WYBORCZA.PL

A widzi pan, jednak jest pan prorokiem we własnym kraju, a przynajmniej w mieście.
– Faktycznie, ostatnio moje spotkania autorskie odbywają się w Łodzi.
Z kronikarskiego obowiązku muszę zaznaczyć, że opowiadanie „Wiedźmin” ukazało się 40 lat temu, ale napisałem je ponad rok wcześniej, jeszcze w roku 1985, dokładniejszej daty nie pamiętam, bo moja *memoria fragilis est*. Pamiętam jednak, że największym problemem, wynikającym z regulaminu konkursu literackiego „Fantastyki” była konieczność zmieszczenia się na 30 stronach maszynopisu. Jak ja się musiałem streszczać! Pisywałem dużo dłuższe listy miłosne! Umęczyłem się nad tą lapidarnością okrutnie.

Przy okazji mogę opowiedzieć anegdotę. Opowiadanie miało się ukazać w „Fantastyce” jako „zauważone w konkursie”, jeszcze zanim jury zdecydowało o nagrodach. Maciek Parowski, jeden z szefów miesięcznika, uznał opowiadanie za – ha, ha – zbyt długie, niemieszczące się w planowanych łamach. Skrócenie zlecono redaktorowi Markowi K. Zalejskiemu. Ów po jakimś czasie przyszedł i oznajmił, że tego opowiadania nie da się skrócić ani o jedną linijkę. Parowski, świeć Panie nad jego duszą, nakrzyczał na Zalejskiego: „Jak to się nie da. Wszystko się da! Nie takie rzeczy już skracałem! Daj mi to!”. Po czym sam przyznał, że nie da rady nic wyciąć. Ależ miałem i mam satysfakcję, że okazało się, iż każde zdanie jest niezbędne.

Kiedy pisał pan to pierwsze opowiadanie, jeszcze jako pracownik Towarzystwa Handlu Zagranicznego „Skórimpex”, musiał się pan kryć przed rodziną? Udawać, że pisze pan jakieś sprawozdania handlowe?
– Szczerze mówiąc, nie musiałem się kryć, ponieważ w domu kompletnie nikogo nie obchodziło, co ja tam piszę. Wyjątek stanowił mój syn. On się interesował. A zdradzić tutaj muszę, że moje pierwsze opowiadanie powstało pośrednio dzięki mojemu synowi właśnie. U niego w pokoju – na podłodze zresztą – znalazłem bowiem ów egzemplarz „Fantastyki”, w którym ogłoszono pamiętny konkurs. Ja podówczas nawet nie wiedziałem, że taki miesięcznik się ukazuje i raczej nie kupiłbym go w kiosku.

Czyli mamy do czynienia z klasyczną postacią roli przypadku w historii literatury. Aż strach pomyśleć, o ile uboższy byłby świat fantastyki, gdyby pana syn bardziej dbał o stan podłogi. A czy już po opublikowaniu opowiadania „Wiedźmin” i kolejnych rodzina zaakceptowała pana nowy status jako pisarza?
– Nie. Kontynuując wątek rozmowy o zmarłych: mój ojciec, świeć Panie nad jego duszą, kiedy byłem już uznanym pisarzem, na etapie prac nad sagą o Wiedźminie, kiedy byłem już *full time writer* i zarabiałem naprawdę przyzwoite pieniądze na pisaniu, pytał mnie podczas każdej wizyty w domu rodzinnym: „Czy już podjąłeś jakąś pracę?”. Odpowiadałem więc ojcu; „Tato, ja już mam pracę, jestem pisarzem”. Na co mój ojciec z pełną powagą i kamienną twarzą odrzekał: „Pisarze z głodu umierają!”.

W końcu przyznał jednak, że na pisaniu da się zarobić?
– Nie, do końca życia nie dało się go przekonać i do końca życia zamartwiał się o mój los i byt doczesny.

Gdyby mógłby pan przenieść się w czasie, to jakich rad udzieliłby utytułowany pisarz młodszemu sobie, piszącemu tamto pierwsze opowiadanie?

eprasa.pl 1971fc565d

– Hmmm. Pewno bym udzielił, tylko dlaczego ja mam o tym mówić? Jeszcze przeczyta to konkurencja. Nie będę hodował żmii na własnej piersi!

Mówiąc jednak całkowicie serio, kiedy ktoś pyta mnie o radę, czy zostać pisarzem, mam mu do powiedzenia tylko jedno: „Naucz się jakiegoś pożytecznego zawodu i uprawiaj go pilnie, ku chwale Ojczyzny, a o pisaniu zapomnij!".

Jeżeli ktoś pyta, czy powinien być pisarzem, to z niego nie jest żaden pisarz. Prawdziwy pisarz wie, że musi pisać. Słowa wyrywają się z niego jak ten Alien ze znanych filmów science-fiction. W mojej opinii pisarzem się jest i kropka. Nie pomogą żadne warsztaty ani szkoły twórczego pisania. Nawet ukończenie polonistyki nie daje gwarancji, że ktoś potrafi pisać, a proszę mi wierzyć, wiem, co mówię...

Widzę, że jest pan człowiekiem szczęśliwym i spełnionym, skoro pańskie życie potoczyło się tak, jak powinno, realizując najlepszy z możliwych scenariuszy.
– Bez przesady. Do poczucia pełnego spełnienia jestem jeszcze daleki, choć na razie nie narzekam. Ogólnie znany jestem z tego, że nie narzekam, już taką mam „nienarzekalną" naturę.

Porozmawiajmy o „Rozdrożu kruków". Czy łatwiej się panu pisało o dojrzałym Geralcie, malkontencie, wiedźminie już uformowanym przez życie i okoliczności fachu, czy o tym młodym, nieopierzonym 18-latku, który wyruszywszy na swój pierwszy w życiu szlak, tuż po opuszczeniu Kaer Morhen, nic jeszcze nie wie o prawdziwym życiu? Pojawia się tutaj problem niejako cofnięcia uformowanego bohatera do wieku młodzieńczego, do swoistej postaci ab ovo; zdjęcia mu z barków kilku dekad doświadczenia.
– No cóż, w literaturze nie ma takiego pojęcia jak łatwiej, czy trudniej, tzn. w pisaniu nie ma żadnej łatwości. Jest tylko przelatująca nad głową pisarza Muza; iskra wyzwalana po uderzaniu w krzemień. Jest tylko ta iskra i mozolna robota. Najtrudniejsze w pisaniu o młodym Geralcie było samo pisanie.

Oto maksyma do wykucia w kamieniu: „Pisanie jest najgorszą zmorą każdego pisarza".
– W tym nie ma ani krztyny żartu. Tak po prostu jest. Bywa tak, że nad jednym zdaniem siedzi się dwa tygodnie, a następnie się je skreśla, bo po prostu to nie jest dobre zdanie. Bywa też tak, że przez godzinę napisze się 20 stron.

Podczas lektury „Rozdroża kruków" towarzyszyło mi poczucie podobieństwa fabularnego i struktur narracyjnych z postacią Reynevana z cyklu husyckiego. W obu przypadkach mamy do czynienia z relacją pomiędzy nieopierzonym młodzikiem a jego mistrzem, nauczycielem i opiekunem. Relacja Młodego Geralta i jego perceptora Prestona Holta przypomina relację Reynevana von Bielau i Szarleja. Preston udzielał nawet Geraltowi rad znanych ze skarbnicy Szarlejowych mądrości.
– Tak, to jest podobna konstrukcja literacka, tzw. Bildungsroman, i towarzysząca jej figura ojca, mentora, nieodłączna w powieści o dojrzewaniu. Preston Holt służył jednak fabule, że tak to ujmę, dość perfidnie.

Troszkę się tych nagród nazbierało przez 40 lat, zarówno polskich, jak i zagranicznych, ale niech mi ktoś powie, że nie zasłużyłem...

To prawda, Preston był postacią niezbędną do tego, by młody Geralt zmądrzał, „otrzeźwiał życiowo".
– Z tego właśnie powodu był w fabule niezbędny, a jak oboje wiemy, fabuła jest najważniejsza.

Dla mnie najistotniejszym elementem w „Rozdrożu kruków", co zresztą można było wysnuć jako domysł ze wszystkich utworów uniwersum wiedźmińskiego, jest fakt określenia powodów rzezi wiedźminów w Kaer Morhen. Wyjaśnia pan, że powodem owej nagonki i idących w ślad za nią eksplozji nienawiści i rzezi były pobudki osobiste. Wydaje mi się, że każde największe, demagogiczne zło tego świata, bierze się z pobudek osobistych, a ludzie, słuchający prowodyrów, przyjmują głoszoną przez nich ich ideologię i popełniają w jej imieniu najgorsze zbrodnie nienawiści.
– Moja już dość długa, bo 78-letnia eksperiencja życiowa, pozwala mi widzieć i rozumieć to i owo. W „Rozdrożu kruków", jednak powtórzę, jest to podyktowane fabułą. Uznałem za interesujące wyjaśnienia źródeł powstania sławetnego „Monstrum, czyli wiedźmina opisania." Chęć osobistej zemsty po prostu pasowała mi fabularnie.

Owszem, pasuje fabularnie, ale mam wrażenie, że idzie za tym pewna mądrość życiowa.
– No pewnie!

Dość często pytany jest pan o to, czy w pańskich utworach pojawiają się jakieś konkretne aluzje historyczne. Podnoszona jest np. kwestia „bratniej pomocy" z cyklu wiedźmińskiego. Ja jednak mam wrażenie, że nie są to konkretne odwołania historyczne, a sięganie do pewnych stałych mechanizmów historycznych, które są uniwersalne, a zatem otwarte na wszelkiego rodzaju aktualizacje. Historia lubi się powtarzać, bo człowiek jako istota jest w gruncie rzeczy niezmienny, wciąż reaguje tak samo.
– Tak właśnie jest. Nic dodać, nic ująć. Jako ciekawostkę mogę podać przykład z jednego ze spotkań autorskich w Moskwie jakieś 30 lat temu. Atmosfera była nieprzyjemna, część publiki agresywnie szukała u mnie dowodów uprawiania polityki i rusofobii. Nagle zapytano mnie, co miałem na myśli, pisząc o „ciosie nożem w plecy" zadanemu toczącemu wojnę królestwu przez inne, sąsiednie. Pytający zapytał wprost: „Do czego pan pił?". Odpowiedziałem z pełną powagą: „Do wejścia wojsk polskich na Śląsk Cieszyński". Co, jak założyłem, skończyło dyskusję.

Czy historia się powtarza, czy to my się powtarzamy, popełniając wciąż te same błędy, to już filozoficzna dyskusja. Fakt pozostaje faktem. Nie lubię szukać i czynić konkretnych historycznych aluzji, czy ujawniać kolejne szkielety spoczywające w szafie. Czynię to jedynie z pobudek fabularnych. Generalnie rzecz biorąc, szukanie w mojej twórczości szkieletów w szafie, czy jakichś tam blizn histo-

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34424957

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl 1971fc565d

rycznych na mnie, jest całkowicie pozbawione sensu, bo mnie samego, jako człowieka z konkretną biografią i doświadczeniami, w mojej własnej twórczości nie ma.

A zatem poszukiwanie śladów pańskiej biografii w twórczości jest błędne, bo byłaby to ujma dla pana wyobraźni?
– Owszem. Poza tym jako czytelnik dzieł pisanych przez innych nigdy tego nie robiłem, a wszelkie próby biograficznego odczytywania literatury śmieszyły mnie niepomiernie. Podobnie śmieszyło mnie, kiedy jakiś czas temu zaczęto odczytywać Tolkiena. Odczytywać odkrywczo. Mordor, jak się okazywało, nie bez kozery umiejscowiony był przez Tolkiena na wschodnim krańcu mapy – na prawdziwym wschodzie wszak mieści się prawdziwe Imperium Zła. A Isengard to przecież nic innego jak Berlin. I tak dalej i tak dalej.

I jeszcze anegdotkę opowiem. Kiedyś dawno, dawno temu, napisałem opowiadanie „Granica możliwości", traktujące o polowaniu na smoka. W drużynie smokobójców umieściłem szewca, postać absolutnie odrażającą. Na jednym ze spotkań autorskich wstał około 60-letni pan, a było to, co ważne, lata temu, i rzekł: „Ja już wszystko wiem. Rozszyfrowałem pana. Pan twierdzi, że pana w opowiadaniach nie ma polityki i żadnych nawiązań, a tymczasem... Ten smok jest jak Rzeczpospolita – to sukno piękne, biało-czerwone, targane przez wszystkich, zbójców i łupieżców. Chcą ją rozerwać na sztuki, a prowadzi ich kto? Szewc, cham. Przecież to jest Wałęsa!". Szczęka mi, jak to się mówi, opadła, i to bardzo nisko. I pomyślałem sobie jak ten rycerz z dowcipu: Przebóg, rozpoznano mnie.

No tak, pozostając w tonie sarkastycznym – w powieści Dana Browna złamano w końcu nawet kod Leonardo da Vinci, więc i pański tajny kod został przez jakiegoś czytelnika rozszyfrowany.
– Wie pani, to jest ilustracja następującego zjawiska. Pisarz bardzo często pojęcia nie ma, co napisał, ale na szczęście pojawia się wnikliwy krytyk, który to wszystko pisarzowi wytknie. Do tego dość często sprowadza się rola krytyka, który ma pełne przekonanie o tym, że wie lepiej od pisarza i wszelkie próby wyłuszczenia mu, że jest inaczej, spełzają na niczym.

Niech pan jednak pomyśli, jak bezcenną wiedzę na pański temat „sprzedają" panu krytycy i pisarze. Terapia za darmo, bez konieczności kładzenia się na przysłowiowej kozetce.
– Ja mam tylko jeden sposób na spożytkowanie tej wiedzy o sobie. Ten sam co kot w bajce. Hyc! Na drzewo! Tyle mam do powiedzenia w temacie demaskatorskich enuncjacji niektórych czytelników i krytyków dotyczących mojej twórczości i biografii.

Wracając do anegdot, muszę dać panu okazję do opowiedzenia o tym, co pan narobił czeskiemu tłumaczowi, pojawiającym się w „Rozdrożu kruków" wyjaśnieniem tego, dlaczego każdy koń Geralta nazywa się Płotka.
– To rzeczywiście jest przecudna historia. Otóż czeski tłumacz, znakomity zresztą, przerobił lata temu imię Płotka na inne, bardziej odpowiadające czeskiemu językowi. I oto w czeskiej wersji koń wiedźmina nazywa się Klepna, czyli plotkara. A ja nagle w „Rozdrożu kruków" wyjaśniam, że w istocie to o rybę chodziło. Musiał się koszmarnie napocić, żeby z tego wybrnąć...

Bywa tak, że nad jednym zdaniem siedzi się dwa tygodnie, a następnie się je skreśla, bo po prostu to nie jest dobre zdanie. Bywa też tak, że przez godzinę napisze się 20 stron

Wywiad powstał na podstawie spotkania autorskiego, które Natalia Lemann prowadziła w ramach XIX festiwalu „Puls Literatury" oraz dalszych rozmów z pisarzem.

Zmierzając do końca naszej rozmowy, zapytam o dalsze plany pisarskie. Czy będzie pan dalej eksplorował uniwersum wiedźmińskie, czy też napisze pan może powieść historyczną? Pamiętam, że jakiś czas temu zapowiadał pan prace nad powieścią osadzoną w czasach wojny trzydziestoletniej, przełomowego przecież i poniekąd formacyjnego wydarzenia w dziejach Europy.
– Kto to może wiedzieć, co ja jeszcze napiszę? Jak zwykle odpowiem stosowaną w takich sytuacjach anegdotą. Otóż kiedyś na jednym z konwentów fantastycznych w Hiszpanii pisarz amerykański Tim Powers, pytany przez publikę, o czym będzie jego nowa książka, ku ogólnemu zdziwieniu odrzekł, że o parostatkach. Kolegom po fachu wyjaśnił zaś później w sekrecie, że owe parostatki są jego sposobem na to, by nikt nie ukradł mu pomysłu. Zainspirowałem się i stosuję jego metodę do dziś dnia.

Ja zaś zwykle odpowiadam panu na to, że to świetnie, bo zajmuję się steampunkiem i historiami alternatywnymi naukowo, więc nie mogę się doczekać lektury. Tym chętniej przeczytam, jeśli owe parostatki pojawią się w pańskiej powieści już w czasach wojny trzydziestoletniej na zasadach steampunkowej historii alternatywnej.
– Nie wiem jeszcze, czy moja nowa książka będzie steampunkiem, czy będzie się dziać w czasach jakiejś alternatywnej wojny i czy będą w niej jakiekolwiek parostatki. Mówiąc całkowicie szczerze, to moje pomysły zmieniają się bardzo często i diametralnie. Czasem w poniedziałek decyduję się na parostatki, we czwartek już myślę o dinozaurach, a w niedzielę uznaję, że mi się w ogóle i o czymkolwiek pisać nie chce.

Tym, którzy mówią, że takie rozchwianie to schorzenie wymagające leczenia odpowiadam, że może i tak, ale przecież przypadłość taka – że rzucę cytatem – najzacniejsze trafia głowy, nawet prezydenckie, mówiąc bardzo ogólnie. Niech pani sama zgadnie, jak bardzo ogólnie. ●

Rozmawiała Natalia Lemann

Andrzej Sapkowski

• to najczęściej tłumaczony na obce języki współczesny polski pisarz. Urodził się w 1948 r. w Łodzi. Absolwent Uniwersytetu Łódzkiego. Po studiach został handlowcem w firmie zajmującej się wyrobami skórzanymi. W handlu zagranicznym przepracował 30 lat. Pierwsze opowiadanie „Wiedźmin" opublikował w 1986 r. w miesięczniku „Fantastyka". Z czasem ukazały się kolejne tomy powieści o Wiedźminie (ostatni to „Rozdroże kruków" z 2024 r.). Na ich podstawie powstały m.in. serial z Michałem Żebrowskim w roli Geralta, musical, gra komputerowa czy serial Netflixa.

OGŁOSZENIE PŁATNE Łódź/34425006

GPB-II.7820.4.2025.IK

OBWIESZCZENIE WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Na podstawie art. 11f ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych, w związku z art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, oraz na podstawie art. 72 ust. 6 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zawiadamia się strony postępowania i społeczeństwo, że w dniu 10.02.2026 r., została wydana decyzja Wojewody Łódzkiego Nr 14/26, udzielająca Zarządowi Województwa Łódzkiego reprezentowanemu przez Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Łodzi, al. Piłsudskiego 12 w Łodzi, zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi wojewódzkiej Nr 473 na odcinku Łask – Teodory, na odcinkach od km 80+636,87 do km 82+514,90 oraz od km 83+296,42 do km 83+848,71.

Decyzji nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Od decyzji stronom służy odwołanie do Ministra Finansów i Gospodarki w Warszawie, obsługiwanego przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii, za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 14 dni od dnia skutecznego doręczenia.

Doręczenie uważa się za dokonane po upływie 14 dni od dnia publicznego ogłoszenia. Dzień publicznego ogłoszenia – 26.02.2026 r.

Zgodnie z art. 11g ust. 1a specustawy drogowej odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej zawiera zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określa istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazuje dowody uzasadniające to żądanie.

Przed upływem terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji architektoniczno-budowlanej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z treścią decyzji oraz z dokumentacją sprawy, można zapoznać się w Wydziale Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, ul. Piotrkowska 104, po wcześniejszym telefonicznym umówieniu terminu wizyty (tel. 42-664-12-20).

Treść ww. decyzji została udostępniona na stronie BIP ŁUW na okres 14 dni pod adresem: https://www.gov.pl/web/uw-lodzki/wykaz-decyzji-2026.

Dzień udostępnienia treści decyzji – 26.02.2026 r.

OGŁOSZENIE PŁATNE Łódź/34425013

„Burmistrz Miasta i Gminy Parzęczew podaje do publicznej wiadomości:

- wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Parzęczew, ul. Południowa 1, w terminie od dnia 23.02.2026 r. do dnia 16.03.2026 r. i opublikowany na stronie internetowej www.parzeczew.pl,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Parzęczew, ul. Południowa 1, w terminie od dnia 03.03.2026 r. do dnia 24.03.2026 r. i opublikowany na stronie internetowej www.parzeczew.pl,
- wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Parzęczew, ul. Południowa 1, w terminie od dnia 05.03.2026 r. do dnia 26.03.2026 r. i opublikowany na stronie internetowej www.parzeczew.pl,
- wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem i w dzierżawę zostały wywieszone na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Parzęczew, ul. Południowa 1, w terminie od dnia 10.03.2026 r. do dnia 31.03.2026 r. i opublikowany na stronie internetowej www.parzeczew.pl

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34425038

NOWOŚĆ
Słówko Literówka Quizy, Sudoku Krzyżówki
Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ
Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację
POBIERZ Z Google Play Pobierz w App Store

34425129

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery
wyborcza.pl

1 LO

eprasa.pl 1971fc565d

wyborcza

POZNAŃ TYGODNIK

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktor prowadzący **Monika Pasławska**

poznan.wyborcza.pl | Kontakt z redakcją: poznan@wyborcza.pl

Rozmowa z prezydentem Poznania

Kto po Jacku Jaśkowiaku? ▶4-5

Okaleczenie Wiktorii

Szpitalny zespół widmo

Minęło 694 dni od zabiegu, w czasie którego ginekolog prof. Dariusz S., zamiast wyciąć 24-latce guz na prawym jajniku, wyciął jej oba jajniki, macicę i jajowody. Dopiero po takim czasie dyrektorka szpitala Elżbieta Wrzesińska-Żak powołała zespół, który ma zbadać okoliczności operacji.
▶2

Rynek obronny i cywilny

Wagony z super podwoziem

– Wagony na takim podwoziu umożliwią przerzut najcięższych typów czołgów użytkowanych przez armię NATO. W Polsce na razie takich wagonów nie ma – mówi Tomasz Antkowiak, konstruktor z Łukasiewicz – Poznańskiego Instytutu Technologicznego.
▶3

A2

Najdroższa autostrada w UE

Od 11 marca płacimy o 3 zł więcej za każde 50 km autostrady A2 z Poznania do Konina i Nowego Tomyśla. Od pandemii ceny wzrosły o 100 proc. Przejazdy są droższe niż we Francji, Hiszpanii, Portugalii, Włoszech czy Chorwacji. Przy stawce 40 zł za 50 km przejazd autostradą A2 kosztuje ok. 19 eurocentów za 1 km
▶6

REKLAMA Poznań/34424749

eprasa.pl 1971fc565d

Okaleczenie 24-letniej Wiktorii

Szpitalny zespół widmo

Ustaliłem, że dyrektorka miejskiego szpitala przedłużyła umowę z ginekologiem miesiąc temu, gdy był już podejrzanym. Potem miała problemy z pamięcią albo kłamała.

Piotr Żytnicki

• **Szpital miejski im. Franciszka Raszei w Poznaniu. Otwarcie nowego oddziału w 2026 r.** FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Wracam do sprawy prof. Dariusza S., kierownika oddziału ginekologii w miejskim szpitalu im. Franciszka Raszei w Poznaniu, który podczas operacji okaleczył 24-letnią Wiktorię. Miał wyciąć guz na prawym jajniku – wyciął oba jajniki, macicę i jajowody. Prokuratura zarzuca mu zbrodnię – umyślne spowodowanie ciężkiego uszkodzenia ciała.

– Wypatroszył ją jak rzeźnik – tak zachowanie ginekologa opisują lekarze, z którymi rozmawiałem.

Wiktoria nie zajdzie w ciążę i nie urodzi dzieci. Zdaniem prokuratury tak rozległy zabieg nie był uzasadniony medycznie, Wiktoria nie wyraziła na niego „pełnej świadomej zgody", a ginekolog nie zaczekał na wyniki badań, które sam zlecił.

ZARZUT ZBRODNI

Wiktorię okaleczył w kwietniu 2024 roku. Wieść o tej operacji krążyła w środowisku medycznym w Poznaniu od miesięcy, ale nikt jej nie upubliczniał.

Jeszcze pod koniec lutego 2026 roku prof. Dariusz S. operował pacjentki, które nie wiedziały, że ciąży na nim zarzut zbrodni. Dyrektorka szpitala Elżbieta Wrzesińska-Żak podkreślała, że ma do niego zaufanie. Nie zamierzała odsuwać go od pracy ani prowadzić postępowania wyjaśniającego.

Gdy w piątek 27 lutego opublikowałem ustalenia mojego śledztwa, ginekolog poszedł na urlop.

We wtorek 10 marca Magdalena Pietrusik-Adamska, dyrektorka miejskiego wydziału zdrowia i spraw społecznych, informuje: – Pan profesor już nie pracuje w szpitalu.

Nie chce powiedzieć, czy został zwolniony, czy zwolnił się sam. Twierdzi, że nie jest to informacja publiczna.

„ŻĄDANIE NIEZASADNE"

W międzyczasie próbuję ustalić, co zrobiła dyrektorka szpitala, by wyjaśnić tę sprawę.

3 marca Wrzesińska-Żak informuje mnie, że powołała zespół lekarzy, którego zadaniem jest „szczegółowe zbadanie okoliczności oraz stanu faktycznego związanego z przeprowadzeniem zabiegu".

Pytam o nazwiska tych lekarzy, bo jeśli to ginekolodzy, to są podwładnymi prof. Dariusza S., czyli mają oceniać działania przełożonego. To mogłoby podważać w odbiorze społecznym ich wiarygodność i bezstronność.

Dyrektorka odmawia podania nazwisk. 4 marca zmienia zdanie – już nie twierdzi, że zespół ma badać okoliczności operacji. Pisze, że to „wewnętrzny zespół doradczy w sprawie podjęcia decyzji dotyczącej pracownika przez pracodawcę".

Znów proszę o nazwiska. Dyrektorka odmawia. 10 marca odpisuje: „Żądanie ujawnienia listy wszystkich osób, z których opinii korzystam przy podejmowaniu decyzji pracowniczych, uważam za niezasadne".

Tym razem nie mówi już ani o zespole do zbadania okoliczności zabiegu, ani o wewnętrznym zespole doradczym, a jedynie o „osobach, z których opinii korzysta". To już trzecia wersja, którą przedstawia w ciągu tygodnia.

PO REPORTAŻU

Regulamin organizacyjny Szpitala im. Raszei przewiduje, że do zadań dyrektorki należy m.in. powoływanie komisji i zespołów zadaniowych. Nie jest jasne, czy Wrzesińska-Żak skorzystała z tego przepisu, a jeśli tak, to czy wydała zarządzenie o powołaniu zespołu.

W pisemnym zarządzeniu można wskazać zadania, skład i uprawnienia zespołu – co ma ustalić i co może robić, np. przeglądać dokumentację medyczną, rozmawiać z pracownikami. Pytam dyrektorkę, czy to zrobiła. Nie odpowiada.

Urząd miasta twierdzi, że dyrektorka powołała zespół 27 lutego, czyli dopiero po publikacji mojego reportażu. Po dwóch tygodniach to wciąż zespół widmo – nie ma nawet pewności, czy istnieje.

Urząd miasta – podobnie jak dyrektorka szpitala – odmawia podania nazwisk lekarzy, którzy tworzą ten zespół.

Magdalena Pietrusik-Adamska, dyrektorka wydziału zdrowia i spraw społecznych, zapewnia w mejlu, że w zespole są „lekarze różnych specjalizacji". Pytam, czy także ginekolodzy, czyli podwładni prof. Dariusz S. Odpowiedzi nie dostaję.

We wtorek 10 marca idę na komisję zdrowia i spraw społecznych poznańskiej rady miasta. Pytam Pietrusik-Adamską, dlaczego nie chce podać nazwisk lekarzy.

– Nie zgadzają się na ujawnienie danych osobowych – odpowiada.

To zdumiewające, bo chodzi przecież o miejski szpital, ale Pietrusik-Adamska jest nieugięta. Nie chce też powiedzieć, czy w zespole są podwładni prof. Dariusza S. z oddziału ginekologii.

Kilka minut później ogłasza, że „pan profesor już nie pracuje w szpitalu".

CHRONOLOGIA ZDARZEŃ

Jeśli dyrektorka szpitala chce naprawdę ustalić, co wydarzyło się w czasie operacji, to jej reakcja i tak jest spóźniona.

By to zrozumieć, trzeba przypomnieć chronologię zdarzeń.

• **4 kwietnia 2024.** Ginekolog okalecza 24-letnią Wiktorię.
• **Maj 2024.** Pełnomocnik Wiktorii zawiadamia prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa.
• **Maj 2024 – listopad 2025.** Policja dwa razy przyjeżdża do szpitala z prokuratorskim nakazem, żądając wydania dokumentów; przesłuchiwani są lekarze i pielęgniarki.
• **14 listopada 2025.** Prokuratura zarzuca prof. Dariuszowi S. nieumyślne spowodowanie ciężkiego uszkodzenia ciała Wiktorii.
• **3 lutego 2026.** Prokuratura zmienia zarzut na umyślne spowodowanie ciężkiego uszkodzenia.
• **9 lutego 2026.** Dyrektorka szpitala w autoryzowanej rozmowie przyznaje, że zna prokuratorskie zarzuty i wie, czego dotyczą. Powiedział jej o tym prof. Dariusz S.
• **11 lutego 2026.** Prokuratura oficjalnie zawiadamia szpital o zarzutach.
• **27 lutego 2026.** „Wyborcza" publikuje reportaż na temat okaleczenia Wiktorii.

Według urzędu miasta zespół, który ma zbadać okoliczności operacji sprzed blisko dwóch lat, dyrektorka szpitala powołała 27 lutego 2026 roku, czyli:

• **16 dni** po otrzymaniu oficjalnego potwierdzenia z prokuratury, że ginekolog jest podejrzany o zbrodnię.
• **18 dni** po rozmowie ze mną, w czasie której przyznała, że zna prokuratorskie zarzuty.
• **24 dni** po zmianie zarzutu na zbrodnię.
• **105 dni** po pierwszym zarzucie nieumyślnego spowodowania ciężkiego uszkodzenia ciała.
• **694 dni** po zabiegu, w czasie którego ginekolog okaleczył 24-letnią Wiktorię.

Dyrektorka nie wyjaśnia, dlaczego zespołu lekarzy do zbadania tej sprawy nie powołała wcześniej.

9 lutego stwierdziła, że informację o prokuratorskich zarzutach przekazał jej sam prof. Dariusz S. Wiedziała, co wydarzyło się w sali operacyjnej i jakie były skutki. Nie widziała potrzeby prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Nie zamierzała też zwracać się do prokuratury o dodatkowe informacje, bo – jak wyjaśniła – ginekolog obiecał, że udostępni jej materiały śledztwa, które otrzymał z prokuratury.

NOWA UMOWA O PRACĘ

Wątpliwości budzi nie tylko spóźniona reakcja dyrektorki. W międzyczasie przedłużyła prof. Dariuszowi S. umowę o pracę na czas nieokreślony – wcześniej miał umowy na czas określony.

Od kilku tygodni próbuję ustalić, kiedy Wrzesińska-Żak przedłużyła umowę i czy już wtedy wiedziała o śledztwie i zarzutach.

9 lutego twierdziła, że nie pamięta daty przedłużenia umowy i musiałaby to sprawdzić w kadrach. Dopytałem o to po kilku dniach, ale nie odpowiedziała. Pytam więc urząd miasta. Dostaję odpowiedź: dyrektorka przedłużyła umowę z prof. Dariuszem S. 1 lutego.

Czy to możliwe, że 9 lutego dyrektorka nie pamiętała tego, co wydarzyło się osiem dni wcześniej? Możliwości są dwie: albo ma problemy z pamięcią, albo kłamała, twierdząc, że nie pamięta daty przedłużenia umowy. Dopytuję ją o to – nie odpowiada.

Nie wyjaśnia też, czy gdy przedłużała umowę, wiedziała o prokuratorskim śledztwie. Z odpowiedzi rzecznika poznańskiej prokuratury Łukasza Wawrzyniaka z 6 lutego wynika, że nie mogła nie wiedzieć. „Szpital nie zwracał się do prokuratury z pytaniem o status swojego pracownika, niemniej posiada wiedzę o toczącym się postępowaniu, bowiem prokurator występował o dokumentacje medyczną" – poinformował mnie Wawrzyniak.

Dyrektorka wiedziała też, że policja wzywa pracowników szpitala na przesłuchania. Był wśród nich anestezjolog Jacek Żak, który znieczulał Wiktorię, prywatnie mąż dyrektorki.

1 lutego na prof. Dariuszu S. ciążył już zarzut nieumyślnego spowodowania ciężkiego uszkodzenia ciała. Mimo to dyrektorka przedłużyła umowę. Dwa dni później prokuratura zmieniła zarzut na umyślne uszkodzenie.

WIEDZIAŁA, NIE MÓWIŁA

Miejskie szpitale nadzoruje wiceprezydent Poznania Jędrzej Solarski. Twierdzi, że o zarzutach wobec kierownika oddziału ginekologii dowiedział się w połowie lutego. Dyrektorka szpitala zawiadomiła go, gdy otrzymała pismo z prokuratury. Tyle że – co sama przyznała – o zarzutach wiedziała wcześniej, bo informował ją prof. Dariusz S.

Dyrektorka szpitala nie wyjaśnia, dlaczego nie przekazała tej wiadomości wiceprezydentowi.

Wydział zdrowia i spraw społecznych prowadzi na polecenie Solarskiego czynności analityczno-sprawdzające w Szpitalu im. Raszei.

Dyrektorka wydziału Magdalena Pietrusik-Adamska: – Sytuacja tej pacjentki jest tragiczna – mówię to jako dyrektorka i kobieta. Nic straszniejszego kobiecie przydarzyć się nie może. Ale przy wyjaśnianiu tej sprawy nie mogę kierować się tylko tą emocją.

Pietrusik-Adamska zapowiada, że kontrola w szpitalu ma się zakończyć 31 marca: – Mamy miesiąc, by ustalić, czy pani dyrektor wywiązywała się z obowiązków. ●

Między faktem a powołaniem

694

DNI

• **Tyle czasu po zabiegu, w czasie którego ginekolog okaleczył Wiktorię, dyrektorka szpitala Elżbieta Wrzesińska-Żak powołała zespół, który ma zbadać okoliczności operacji**

eprasa.pl 1971fc565d

Odpowiedź na potrzeby rynku

Na to podwozie czekały wojsko i PKP Cargo

– Chodzi o możliwości bezpiecznego przewozu koleją wyjątkowo ciężkich ładunków – mówi konstruktor Tomasz Antkowiak.

Maria Bielicka

Wagony na takim podwoziu umożliwią przerzut nawet najcięższych typów czołgów użytkowanych przez armię NATO. – W Polsce na razie takich wagonów nie ma – wyjaśnia Tomasz Antkowiak, konstruktor z Łukasiewicz – Poznańskiego Instytutu Technologicznego. Zdradza, że produkcją podwozi zainteresowane są w Polsce dwa przedsiębiorstwa.

Platformy wagonów zazwyczaj osadzone są na dwóch zestawach kołowych. Z obowiązujących w Polsce przepisów wynika, że każdy z zestawów można obciążyć maksymalnie masą 22,5 tony. Wózek 37 NT, zaprojektowany przez PIT- Łukasiewicz ma trzy osie, więc może przewozić 60-tonowe ciężary. W łącznej masie trzeba jeszcze uwzględnić samo podwozie, które waży 7 ton. Dodatkowo trzyosiowa konstrukcja pozwala na bezpieczne rozłożenie dużych ładunków.

Wózek o kryptonimie 37 NT

Wagony na wózkach 37NT umożliwią transport maksymalnych ładunków z prędkością do 100 km/h. Bez obciążenia natomiast jadą 120 km/h. Według konstruktorów z Łukasiewicz – PIT takie platformy mogą być kluczowe dla transportu najcięższych czołgów Wojska Polskiego i całego NATO.

Masa czołgów użytkowanych przez Wojsko Polskie zaczyna się od ok. 55 ton w przypadku południowokoreańskich maszyn K2 Black Panther. Leopardy 2 w zależności od wersji ważą ok. 60-63 ton, natomiast czołgi Abrams w wersji M1A1 to około 63 ton. Największym wyzwaniem transportowym są najnowsze jednostki M1A2 SEPv3, których masa przekracza 70 ton.

Jak przekazuje Antkowiak, projekt powstał w odpowiedzi na potrzeby przemysłu obronnego oraz PKP Cargo: – Kolej odgrywa kluczową rolę w logistyce wojskowej, bo jest najlepiej dostosowana do przerzutu ciężkich i wielkogabarytowych ładunków. Poza zastosowaniami militarnymi rozwiązanie znajdzie wykorzystanie w sektorze cywilnym, m.in. przy przewozie wielkoskalowych magazynów energii czy ciężkich maszyn przemysłowych.

• **Konstruktor Tomasz Antkowiak** FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Lekka, wytrzymała i prosta

Rozwój tego typu taboru wpisuje się w unijną inicjatywę Military Mobility, której celem jest ulepszenie mobilności wojskowej w Europie poprzez uproszczenie procedur i lepsze wykorzystanie istniejącej infrastruktury. Może być pomocne do szybkiego przemieszczania się sił zbrojnych na terenie państw NATO. Dlatego na opracowanie tej konstrukcji poznański instytut dostał subwencję z publicznych pieniędzy.

Prace nad projektem pierwszego trzyosiowego wózka trwały od 2023 r. Teraz jest już gotowy do wdrożenia. – To lekka, wytrzymała i prosta w budowie konstrukcja – ocenia Antkowiak. I dodaje: – Nasz projekt wypełnia tę lukę, pozwalając polskiemu przemysłowi skutecznie konkurować z producentami zachodnimi, bo takie wagony mają już np. Niemcy, czy Słowacja – wskazuje Antkowiak. Według niego wagony na podstawie projektu poznańskich konstruktorów są w stanie produkować dwa zakłady w Polsce: Polski Tabor Szynowy w Ostrowie Wielkopolskim, należący do Agencji Rozwoju Przemysłu, i prywatna spółka Tabor Dębica.

Brak decyzyjności

– Jesteśmy w trakcie poszukiwań partnerów biznesowych zarówno z sektora obronnego, jak i cywilnego. Bo niby wszyscy chcą, a zamówień nie ma, ani od wojska, ani od PKP Cargo. Brakuje decyzyjności wojska, choć produkcja takich wagonów może być refinansowana w ramach programu SAFE. PKP Cargo chciało już zamawiać, ale z jakiś powodów nie podjęto ostatecznej decyzji. Sporną kwestią była też komercyjna możliwość wykorzystania wagonów podczas gdy wojsko ich akurat nie używa – mówi nam Antkowiak.

PKP CARGO chwaliło się, że w l. 2014-15 przewiozło już 119 czołgów typu Leopard 2A4 oraz Leopard 2A5, kupionych przez Wojsko Polskie z zasobów Bundeswehry. Czołgi transportowane były wówczas z Niemiec do Żagania. – Wykorzystano do tego niemieckie wagony lub platformy sześcioosiowe z lat 80. XX w. o mniejszej nośności niż ta, którą zaprojektowaliśmy w naszym wagonie z zastosowaniem wózka 37TN – wyjaśnia Antkowiak.

Zapytałam PKP Cargo, czy zamierza złożyć zamówienie. „PKP CARGO S.A. w restrukturyzacji nie zgłaszało do PIT-Łukasiewicz potrzeby zaprojektowania wózków do przewożenia czołgów. Spółka aktualnie nie prowadzi przetargu na zakup wagonów do przewozu czołgów" – poinformowała Julita Sołtysiak, zastępca dyrektora ds. Promocji i Relacji Inwestorskich PKP CARGO S.A. w restrukturyzacji.

REKLAMA

Poznań/34423442

1 PO

eprasa.pl 1971fc565d

• **– Skoro spotkał mnie honor bycia prezydentem, to nie mogę zawieść zaufania – mówi Jacek Jaśkowiak**

FOT. ŁUKASZ CYNALEWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Kto po Jacku Jaśkowiaku?

Prezydent wskazuje kandydata na następcę

– Każdy z nas musi zasuwać na swoim odcinku i brać za pracę odpowiedzialność. Ja odpowiadam za Poznań, więc nie czekam, aż CBA wyprowadzi mi z urzędu kolejnych pracowników – mówi prezydent Poznania.

ROZMOWA
Z JACKIEM JAŚKOWIAKIEM
prezydentem Poznania

MIKOŁAJ WOŹNIAK: Dobrze pan śpi przez ostatni miesiąc?
JACEK JAŚKOWIAK: Oczywiście. Mogę panu udowodnić, bo zegarek mierzy jakość mojego snu. Proszę spojrzeć, 84, nawet 90 pkt na 100.

Nie schudł pan?
– Chciałbym. Jestem na diecie, jem w zasadzie jeden posiłek dziennie. Przyzwyczajam się do tego trybu. Na razie 2 kg na minusie, ale mój cel to 10.

Pytam, bo skumulowały się wokół pana problemy. Odwołał pan Mariusza Wiśniewskiego z roli zastępcy. To wywołało lawinę. Uwypukliło problemy w pana partii przed wewnętrznymi wyborami. Po co to panu, skoro nie ma pan w nich nawet swojego kandydata?
– A po co się pełni taką funkcję jak moja? Nie dla świętego spokoju i by koncentrować się na dojechaniu do końca kadencji. Spotkał mnie honor bycia prezydentem, nie mogę zawieść zaufania.

Nie krytykowali pana w partii za czas decyzji? Wybory, a pan robi trzęsienie ziemi.
– Jasne, ale w zakresie ZDM sytuacja była jednoznaczna – korupcja na bezprecedensową skalę podczas mojej prezydentury. Do tego działania byłego zastępcy, gdy to wyszło na jaw. A raczej brak działań i próba kreowania narracji, że wszystko było dobrze, a dyrektor zachował się jak należało. Wiśniewski uporczywie twierdził, że to dyrektor wykrył nieprawidłowości i dzięki jego postawie doszło do zatrzymania.

Tyle że mówimy o sprawie z lata ub.r., a decyzje podejmował pan miesiąc temu, w chwili wewnętrznych wyborów w KO.
– W tym przypadku uznałem, że zanim podejmę decyzję, sprawa musi zostać sprawdzona. Stąd zlecenie przeprowadzenia kontroli w ZDM. Jej wyniki, które otrzymałem pod koniec roku, były podstawą moich dalszych decyzji. Stąd taki timing. Ale sprawa w ZDM to jedno. Drugie to fakt, że stoimy w obliczu wyzwania w oświacie związanego z demografią. Należy tam działać już teraz, a nie kolejne trzy lata wstrzymywać się od trudnych decyzji.

Wiśniewski zaraz po wybraniu mnie na trzecią kadencję zaczął swoją kampanię wyborczą. Miałem wątpliwości, na ile ktoś tak skupiony na celu swojego życia, jakim jest zostanie prezydentem Poznania, będzie w stanie realizować zadania i podejmować trudne politycznie decyzje.

Tylko czym różnił się Wiśniewski od Marcina Gołka, który od powołania go na stanowisko wiceprezydenta także jest widoczny wszędzie? Staje do zdjęć, jest aktywny w serwisach społecznościowych. Też wygląda to na budowanie pozycji przed wyborami, ale jego widzi pan jako swojego następcę.
– Dostrzegam sporą różnicę. W przypadku jednego i drugiego patrzyłem i patrzę na to z rezerwą. Dopóki zadania realizowane są właściwie, nie ingeruję w te kwestie. Przez 9 lat akceptowałem PR-ową nadaktywność Wiśniewskiego. Moi pozostali zastępcy takich działań praktycznie nie prowadzili.

Prawdopodobnie nie mają takich ambicji.
– Nie mam problemu z tym, że ktoś ma ambicje polityczne. Gdybym jednak dziś miał wskazywać, kto będzie następnym prezydentem, to przypominam, że takie decyzje zapadają na szczeblu krajowym. Podejmuje je przewodniczący partii i zarząd krajowy.

Powiedział pan „gdybym dziś miał wskazać", ale nie wskazał nikogo.
– Nie wiem, jakie plany ma np. Adam Szłapka. Biorę natomiast pod uwagę jego relacje z premierem oraz fakt, że politycy najwyższego szczebla nie wykluczają prezydentury w miastach. Tu wskazałbym choćby Marcina Kierwińskiego w kontekście Warszawy.

A Szłapkę w kontekście Poznania?
– Tak. Bycie ministrem jest czymś wyjątkowym, funkcją bardzo prestiżową. Niemniej, wielu polityków będących wysoko w polityce krajowej widzi sens zabiegania o prezydenturę w dużym mieście. To daje sprawczość. Nie ma w polityce lepszej pracy, niż bycie wójtem, burmistrzem, prezydentem. Relacja między działaniem a efektami jest najbardziej widoczna.

Poza tym ministrem można być chwilę, a prezydentem co najmniej pięć lat.
– Nie do końca. Spójrzmy na Kraków i sytuację prezydenta Miszalskiego [zbierane są podpisy za rozpisaniem referendum o odwołaniu prezydenta]. Zadyszkę można mieć nawet po dwóch latach.

Obawia się pan referendum w swojej sprawie? Po odwołaniu Wiśniewskiego takie głosy się pojawiły.
– To nic wyjątkowego. Prezydent Zdanowska z Łodzi miała w swojej karierze już trzy takie sytuacje, ale do referendum nigdy nie doszło. W Krakowie, Sopocie, Wrocławiu też się to zdarzało i też zakończyło się na poziomie zbierania podpisów.

Po wygranej Karola Nawrockiego w wyborach było jasne, że będą podejmowane kolejne próby referendów. Stoją za tym PiS i Konfederacja, często chowają się za plecami np. społeczników.

W pana przypadku głosy o możliwym referendum zaraz po dymisji zastępcy słyszałem nawet w gronie działaczy KO.
– Byłoby to ewenementem, przyznaję. Tyle żeby doprowadzić do referendum, trzeba położyć na stole spore pieniądze – choćby po to, by opłacić osoby zbierające podpisy. Gdy próbowano w Krakowie odwołać kilka lat temu prezydenta Majchrowskiego, kosztowało to inicjatora referendum prawie 800 tys. zł. Nie mogę wykluczyć, że w Poznaniu też pojawi się ktoś gotowy sfinansować taką akcję. Ale to aktywizuje też mój elektorat. Po zapowiedziach ewentualnego referendum w mojej sprawie otrzymałem dużo głosów poparcia. Gdy odprowadzałem wnuka do żłobka, jeden kierowca uchylił szybę w samochodzie i krzyknął: „Trzymaj się pan". Dostałem też wiele SMS-ów z wyrazami wsparcia.

Przejawy sympatii na ulicy to jedno. Drugie to sympatia we własnej partii. Nie utracił jej pan? Podobno na ostatnim posiedzeniu zarządu regionu grupa polityków chciała pana zdyscyplinować po dymisji zastępcy. Było gotowe pismo w sprawie, ale przewodniczący Rafał Grupiński nie dopuścił do głosowania.
– Partia z jednej strony ponosi odpowiedzialność za jakość zarządzania w samorządach, a z drugiej odpowiedzialne za nią osoby są wybierane w wyborach bezpośrednich. Tak tworzą się emocje. Moje relacje z KO to szorstka przyjaźń. Podobnie jak z Grupińskim, z którym też musieliśmy się dotrzeć. Uzgadniamy pewne rzeczy, ale nie może być tak, że szef struktur miejskich czy regionalnych mebluje urząd i ingeruje w decyduje personalne prezydenta.

We wszystkich partiach ścierają się frakcje, a ja muszę się skupiać na zarządzaniu Poznaniem. Przy czym potrafię zrozumieć rozgoryczenie radnych i innych polityków, którzy znają Mariusza dłużej niż mnie. Dla nich dymisja mogła być przykra. W dodatku jeden z kandydatów traktuje to jako paliwo w wyborach wewnętrznych i buduje na tym swoją pozycję.

Nie chciał pan zmierzyć sił w wyborach władz KO, choćby na poziomie Poznania?
– Jeśli już chciałbym się mierzyć, to na poziomie regionu, a nie Poznania.

Odradził pan start w wyborach Gołkowi?
– Sygnalizowałem mu, że nie byłby to dobry pomysł, bo tak samo jak ja ma w KO zdeklarowanych przeciwników i zwolenników. Byłoby to zapalnikiem emocji i pogłębiłoby podziały w partii. A potrzebujemy jedności. Dlatego musimy wybrać takich szefów w regionie i Poznaniu, którzy będą łączyć. Ostatecznie to jego decyzja.

To nie tak, że namaściłem Marcina na następnego prezydenta Poznania. Takie decyzje zapadają na poziomie krajowym, podejmuje je przewodniczący KO. Mój głos jest doradczy.

Jeśli Tusk się zapyta, powie mu pan: Marcin?
– Może tego w ogóle nie zrobić, gdy np. uzna, że z uwagi na rozpoznawalność i inne czynniki najlepszy będzie Adam Szłapka. W takich sytuacjach w partiach sprawa jest prosta.

Może być jednak tak, że zapyta.
– Zapyta, jeśli będę miał dobre notowania.

Załóżmy, że tak będzie. Co mu pan powie?
– Z tego, co wiem, to na dziś z tymi notowaniami chyba nie jest źle. Jeśli zapyta i poda listę kilku osób, wtedy się wypowiem. To niełatwa praca, obciążająca. Rolki na Facebooku, TikToku czy Instagramie to jedno, ale Marcin ma jeszcze przed sobą trzy lata pracy. To się liczy i na tym poziomie będę go oceniał.

Hipotetycznie – gdyby było to dziś? Z puli nazwisk wskazałby pan Gołka?
– Na pewno ma kompetencje i cechy, które są ważne na tym stanowisku i w wyborach. Jednak na dziś, gdybym miał wskazać osobę, która ma największe szanse zostać następnym prezydentem Poznania, wskazałbym Adama Szłapkę.

Zaskoczenie. Dlaczego?
– Bo to decyzje, które zapadają na wyższym poziomie. Jeśli Szłapkę to interesuje, to jest na uprzywilejowanej pozycji. Nie Wiśniewski, który uważa, że urodził się, by zostać prezydentem Poznania i pewnie marzy o tym od podstawówki, ani nie Gołek. Szłapka ma rozpoznawalność, współpracuje z premierem, a ten ma do niego zaufanie. Pochodzi z Wielkopolski, zrobił świetny wynik w wyborach parlamentarnych, kiedy zajmował pierwsze miejsce na poznańskiej liście.

Wybrał pan już nowego zastępcę?
– W najbliższym czasie to zrobię.

Ile jeszcze go sobie pan daje?
– Muszę przeprowadzić kilka rozmów. Chciałbym, by była to osoba z KO. Powinien to też być ktoś świadomy tego, że będzie musiał podejmo-

1 PO

eprasa.pl 1971fc565d

wać trudne decyzje. Funkcja zastępcy to nie platforma do politycznego budowania się po to, by zostać kolejnym prezydentem. Trzeba działać w zakresie oświaty, mamy kryzys w ZDM. Morale jest tam osłabione, musimy podnieść tych ludzi.

Tylko jak mają się do tego takie wypowiedzi jak jedna z pana ostatnich? O zatrzymanym za korupcję naczelniku mówił pan, że był osobą wyjątkowo inteligentną, pracowitą, niedocenianą przez mniej inteligentnych szefów, a to doprowadziło go do jego działań. Pracownicy ZDM mają to panu za złe.
– W swojej wypowiedzi wskazałem na możliwe motywacje osoby, która dopuściła się korupcji, i na warunki, które jej to umożliwiały. Chodziło o to, byśmy zwrócili uwagę, do czego prowadzą błędy personalne i sytuacje, gdy dyrektor nie kontroluje osoby o wysokim poziomie umiejętności, która dodatkowo czuje się niedoceniana. Chciałem pokazać, jak ważne jest trzymanie się procedur. Zostało to zinterpretowane inaczej.

Wytłumaczył pan to pracownikom ZDM?
– Oczywiście, wysłałem wyjaśnienia do wszystkich zastępców dyrektora. Gdyby nie operacja kolana z ub. tygodnia, pewnie już byłbym po spotkaniu z nimi. Musiałem się jej jednak poddać, bo nie mogłem chodzić. Dlatego do spotkania dojdzie w tym tygodniu [rozmawiamy we wtorek 24 lutego]. Potem spotkam się z pracownikami w szerszym gronie. Musimy odbudować dobry wizerunek i poprawić funkcjonowanie ZDM. Tam jest kilkaset osób, które ciężko i uczciwie pracują. Dla mnie to obecnie ważniejsze niż powołanie nowego zastępcy.

Będzie to bardziej „techniczna" osoba skupiona na pracy, ale bez ambicji politycznych?
– Najważniejsze jest zarządzanie obowiązkami. Ktoś może mieć ambicje lub nie, ale ja nie skreślam go z tego powodu. Cenię dobrze pracujących. Dzięki pracy Natalii Weremczuk i Miejskiej Pracowni Urbanistycznej mamy uchwalony plan ogólny. Jędrzej Solarski dobrze zarządza np. wydziałem zdrowia.

Powodem odwołania Wiśniewskiego była korupcja w ZDM, a przecież i w podległym Solarskiemu Wydziale Działalności Gospodarczej był z tym problem. Trwa postępowanie ws. koncesji na sprzedaż alkoholu.
– O czym my tu mówimy? To zupełnie inna skala. Jeśli kogoś, tak jak naczelnika ZDM, służby nakrywają na gorącym uczynku w momencie przyjmowania 150 tys. zł łapówki, a w jego domu znajdują jeszcze ok. miliona, to jest to absolutnie nieporównywalne z nieprawidłowościami, które miały miejsce np. w zoo też podlegającym Solarskiemu. Tu skala była znacznie mniejsza.

O zoo wspominał pan wielokrotnie, wolałbym wyjaśnić sprawę z koncesjami. Przynajmniej jedna z zatrzymanych wówczas urzędniczek nadal pracuje.
– Do nieprawidłowości w tak dużej strukturze zawsze dochodzi, człowiek może zawieść. Ale powtarzam: po pierwsze, to zupełnie inna skala. A po drugie, w obu przypadkach podejmowane były odpowiednie działania nadzorcze. Zlecane były m.in. kontrole. Gdyby było inaczej, jak w przypadku ZDM, albo gdybym dostał informację, że w wydziale prowadzono kontrolę, a dyrektor nie realizował zaleceń – podjąłbym konkretne decyzje. A już na pewno, gdybym dostał taki raport, jak z ZDM – o nieprawidłowościach na bardzo dużą skalę. Przy czym zupełnie bezsensowne byłoby, gdybym zaczął teraz wymieniać wszystkie błędy Wiśniewskiego. Innym też się zdarzają, wskazuję je, bo od tego jestem. Moją rolą nie jest prawienie im co miesiąc komplementów, jak świetnie pracują.

Chce pan powiedzieć, że inni zastępcy lepiej reagują krytykę?
– Ewidentnie. Mariusz Wiśniewski źle znosił krytykę. Z wszystkimi pozostałymi zastępcami, jeśli coś jest źle – diagnozujemy to i poprawiamy. Oczywiście, łatwiej to zrobić z osobami, które nie mają ambicji politycznych.

Rozmawiacie z Mariuszem Wiśniewskim?
– Już po jego odwołaniu zamieniliśmy kilka zdań. Ale dziś to nie ma sensu, musi ochłonąć.

Rozumiem, że na więcej nie było chęci?
– Obustronnie.

Kiedy do normy wrócą pana z relacje z radnymi? Na razie delikatnie, ale regularnie pana podgryzają.
– To pytanie o to, jakie mamy cele. Jeśli jest nim dobro Poznania, to problemu nie ma i być nie powinno. Przecież my się nie musimy lubić. Nie utrzymuję relacji towarzyskich ani z radnymi, ani nawet moimi zastępcami.

Rozumiem zachowanie radnych, szczególnie biorąc pod uwagę narrację, jaką im przedstawiano, że dymisja Wiśniewskiego nie była z przyczyn merytorycznych, ale po to, by zrobić miejsce dla Marcina Gołka. Myślę, że wiele zrozumieli po publikacji raportu z kontroli w ZDM.

Dobro Poznania to jedno. W pana gestii są też rady nadzorcze, miejskie spółki. Lepiej żyć dobrze niż ostro się kłócić.
– Nie wykluczam obejmowania takich stanowisk przez osoby zaangażowane w politykę. Przykładem jest Konrad Zaradny, który świetnie radził sobie w prywatnym biznesie, był radnym, wie, jak działa miasto. Teraz jestem dumny z tego, jak poukładał i zarządza Poznańskim Ośrodkiem Specjalistycznych Usług Medycznych.

Po zapowiedziach ewentualnego referendum w mojej sprawie otrzymałem dużo głosów poparcia

JACEK JAŚKOWIAK

Jego nazwisko pojawiło się na giełdzie nazwisk potencjalnych następców Wiśniewskiego.
– Bardzo wysoko go oceniam [kilka godzin po rozmowie Zaradny został powołany na wiceprezesa Poznańskich Inwestycji Miejskich]. Cenię też Marcina Małyszczyka. Dostał do zarządzania trudny odcinek, bo Zakład Zagospodarowania Odpadów. Ale proszę spojrzeć, jak wygląda Wartostrada, jak posprzątany jest Stary Rynek. Członkinią KO jest też Katarzyna Woźniak, dyrektor wydziału zamówień publicznych.

Są więc w strukturze miasta członkowie KO, którzy świetnie realizują swoje zadania. Ale nie może być tak, że przynależność partyjna jest jedynym kryterium i chroni nawet, kiedy ktoś nie wywiązuje się dobrze ze swoich obowiązków.

O miejskich spółkach mówię nie bez powodu. Z 19-dniowym opóźnieniem przedstawił pan radnym raport wynagrodzeń w nich. Zbigniew Czerwiński z PiS zdradził, że 20 najlepiej zarabiających prezesów i członków zarządu miejskich spółek jest z Poznania. Według pana to zdrowa sytuacja?
– A czy jest w tych miastach jakakolwiek spółka, która ma 30 proc. udziału w rynku produkcji tramwajów i w ciągu 11 lat zwiększyła kapitał własny z 16 do 200 mln zł? Taki jest Modertrans. Czy jest spółka taka, jak Terlan (połączony niedawno z Tormelem), z przychodami na poziomie 400 mln zł, dzięki której zrobiliśmy dużą część kapitalnego remontu Poznania i dzięki której sprawiliśmy, że oferty rynku prywatnego były niższe?

To nie były remonty bez wad i opóźnień.
– Remont Starego Rynku wykonaliśmy w niecałe dwa lata od momentu, kiedy archeolodzy wpuścili nas na płytę. Remont ulicy Święty Marcin także był przeprowadzony sprawnie, biorąc pod uwagę jego skalę.

Jednocześnie nie wszystko musiało się panu podobać, skoro jako jeden z powodów degradacji Wiśniewskiego w hierarchii zastępców i odebrania mu nadzoru nad inwestycjami, był podobno Projekt Centrum.
– Nie został zdegradowany. Nadal odpowiadał za oświatę i ZDM – ważne i duże obszary. Zawsze, kiedy widzę, że ktoś przestaje sobie w jakimś zakresie radzić – muszę reagować. Niezależnie od pracowitości, której Mariuszowi nie odmawiam.

Nie uważam tego za degradację. Kiedy podejmuję decyzję, by zabrać komuś część jego zadań i przekazać je innej osobie, to robię to po to, by usprawnić działanie struktury. Wprowadzam korekty, które uważam za niezbędne do tego, by określone procesy w mieście były realizowane lepiej. To moja odpowiedzialność. Jeśli ktoś odbiera to osobiście, to udowadnia tylko, że ma problem z ego.

Dymisją zbudował pan sobie największego recenzenta na kolejne trzy lata?
– Nie ma to dla mnie znaczenia. Podobnie jak to, czy będzie referendum, czy nie. Jedyne, co ma znaczenie, to moje przeświadczenie, że podejmuję właściwe i konieczne decyzje.

Referendum oczywiście byłoby dla mnie niekomfortowe. Ale kiedy pojawiły się pierwsze takie głosy, zadzwonił do mnie syn i powiedział: w razie czego czekamy na ciebie, wszyscy będziemy szczęśliwi, jak wrócisz do nas i do firmy.

Ja się zatem nie boję. Nie mam takiego problemu, jak Mariusz Wiśniewski, który nigdy poza polityką nie robił niczego innego. Mam do czego wracać. ●

Rozmawiał Mikołaj Woźniak

OGŁOSZENIE PŁATNE

Poznań/34424593

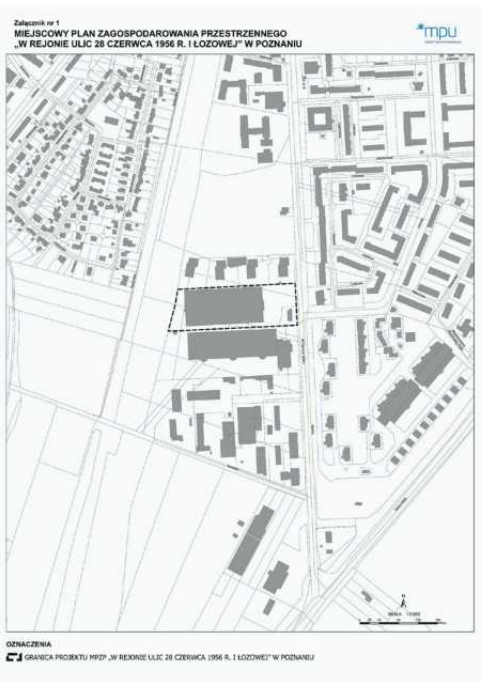
PREZYDENT MIASTA POZNANIA
JACEK JAŚKOWIAK

MPU-OR.5044.1.2026
2044/03/2026

Poznań, dnia 13 marca 2026 r.

OGŁOSZENIE
PREZYDENTA MIASTA POZNANIA
o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic 28 Czerwca 1956 r. i Łozowej" w Poznaniu

Na podstawie art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.) zawiadamiam o podjęciu przez Radę Miasta Poznania uchwały nr XXXI/557/IX/2026 z dnia 10 lutego 2026 r. o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „W rejonie ulic 28 Czerwca 1956 r. i Łozowej" w Poznaniu.
Granice obszaru objętego sporządzanym planem miejscowym określone są na załączniku graficznym.
Zainteresowani mogą składać wnioski do wyżej wymienionego planu miejscowego w terminie do dnia 3 kwietnia 2026 r.
Wnioski należy składać za pomocą formularza, wprowadzonego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 13 listopada 2023 r. w sprawie wzoru formularza pisma dotyczącego aktu planowania przestrzennego (Dz. U. z 2023 r. poz. 2509), zamieszczonego przez Miejską Pracownię Urbanistyczną w Poznaniu w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej oraz na stronie internetowej www.mpu.pl.
Wnioski na wyżej wskazanym formularzu należy składać w formie papierowej, na adres Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Poznaniu, ul. Za Bramką 1, 61-842 Poznań, lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej na adres mpu@poznan.mpu.pl lub adres e-Doręczeń: AE:PL-33601-40048-DEAJF-16.
Zgodnie z art. 8g ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym składający wniosek podaje swoje imię i nazwisko albo nazwę oraz adres zamieszkania albo siedziby oraz adres poczty elektronicznej, o ile taki posiada, a także wskazuje czy jest właścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości objętej wnioskiem oraz może podać dodatkowe dane do kontaktu takie jak adres do korespondencji lub numer telefonu.

z up. PREZYDENTA MIASTA POZNANIA
Marek Wróbel
Dyrektor Miejskiej Pracowni Urbanistycznej

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych
Administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Miejska Pracownia Urbanistyczna w Poznaniu z siedzibą przy ul. Za Bramką 1. Dane osobowe będą przetwarzane w celu realizacji obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (art. 6 ust. 1 lit. c RODO) oraz wykonywania zadań realizowanych w interesie publicznym (art. 6 ust. 1 lit. e RODO), które wynikają z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i realizowane są w postaci sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W przypadku udostępnienia danych nieobowiązkowych (numer telefonu, adresu e mail) przetwarzane one będą na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a RODO (wyrażona zgoda) w celach kontaktowych. Zgodnie z RODO posiada Pan/Pani prawo do dostępu do swoich danych, ich sprostowania, uzupełnienia, ograniczenia przetwarzania oraz żądania usunięcia danych, gdy dane nie są niezbędne do celów, dla których zostały zebrane lub gdy dane przetwarzane są niezgodnie z prawem. Jeżeli dane osobowe nie zostały zebrane od Pani/Pana przysługują Pani/Panu wszelkie dostępne informacje o ich źródle, jeżeli nie wpływa to na ochronę praw i wolności osoby, od której dane te pozyskano (art. 8a ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Pełna treść klauzuli informacyjnej dotyczącej przetwarzania danych osobowych w procesie przetwarzania danych osobowych w toku prowadzenia postępowań dotyczących sporządzania aktów planistycznych dla Miasta Poznania, o których mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Poznaniu dostępna jest na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Poznaniu, na stronie internetowej www.mpu.pl/ oraz w siedzibie Pracowni.

eprasa.pl 1971fc565d

A2

Najdroższa autostrada w UE

Od 11 marca płacimy o 3 zł więcej za każde 50 km autostrady A2 z Poznania do Konina i Nowego Tomyśla. Przejazdy są droższe niż we Francji, Hiszpanii, Portugalii, Włoszech czy Chorwacji.

• **Od pandemii ceny przejazdu na A2 wzrosły o 100 proc.** FOT. PIOTR SKÓRNICKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Tomasz Cylka

Za rok cena na A2 osiągnie 40 zł – przewidywaliśmy w marcu 2025 roku, gdy opłaty wzrosły z 34 do 36 zł. Spółka Autostrada Wielkopolska przysłała nam nawet wyjaśnienie: „Spółka nie ogłosiła żadnej decyzji w tej sprawie. Podana prognoza dotycząca możliwej ceny 38 zł za 50 km oraz wzrostu do 40 zł w przyszłym roku jest nieprawdziwą i niepotwierdzoną informacją, która może wprowadzać czytelników w błąd" – napisała 12 miesięcy temu Anna Ciamciak, rzeczniczka AW SA.

Niestety, nasze przewidywania się potwierdziły. Od środy 11 marca rosną ceny za przejazd autostradą A2 z Poznania przez Września do Konina oraz w drugą stronę do Nowego Tomyśla. Za każde 50 km płacimy już nie 37 zł (tyle kosztuje przejazd od września 2025), ale właśnie 40 zł. To oznacza, że opłata za cały odcinek A2 w Wielkopolsce wynosi aż 120 zł.

– Umowa koncesyjna jest, jaka jest, i poza psioczeniem kierowcy nie zrobią nic więcej. Psioczą, ale jeżdżą, bo ruch rośnie, przychody rosną, a koncesjonariusz pokazuje zyski – zwraca uwagę Adrian Furgalski, prezes Zespołu Doradców Gospodarczych TOR.

ROSNĄCE KOSZTY

Spółka tłumaczy podwyżkę podobnie jak w poprzednich latach. – „Decyzja dotycząca waloryzacji stawek opłat została podjęta w oparciu o analizę rosnących kosztów utrzymania infrastruktury, obsługi długu oraz realizowanych projektów inwestycyjnych" – wskazuje AW S.A.

W komunikacie czytamy też o „wyraźnym wzroście kosztów operacyjnych, obejmującym m.in. wydatki na bieżące prace utrzymaniowe, odtworzeniowe oraz obsługę długu". Spółka wylicza też prowadzone inwestycje, takie jak choćby niedawna budowa trzeciego pasa między węzłami Poznań Krzesiny – Poznań Wschód oraz modernizacja dwóch węzłów oraz mostów. Do tego dochodzi też elektroniczny system poboru opłat (videotolling), który do końca 2026 roku ma działać między Świeckiem a Koninem. Spółka przypomina również, że wzrosła inflacja.

To wszystko nie zmienia jednak faktu, że od pandemii ceny za przejazd autostradą A2 w Wielkopolsce wzrosły o 100 proc. – w marcu 2020 roku płaciliśmy 20 zł za każde 50 km, w marcu 2026 roku jest to już 40 zł. Od 2022 roku spółka podwyższa ceny już regularnie dwa razy w roku (w marcu i we wrześniu). Stawka za przejazd każdym z trzech 50 km odcinków autostrady pomiędzy Nowym Tomyślem a Koninem wynoszą aktualnie:

- **20 zł** – kat. 6 – motocykle,
- **40 zł** – kat. 1 – auta osobowe o dwóch osiach,
- **69 zł** – kat. 2 – samochody o dwóch osiach oraz motocykle i auta z przyczepami,
- **105 zł** – kat. 3 – samochody o trzech osiach oraz auta o dwóch osiach z przyczepami,
- **160 zł** – kat. 4 – samochody o więcej niż trzech osiach oraz pojazdy samochodowe o trzech osiach z przyczepami,
- **400 zł** – kat. 5 – pojazdy ponadnormatywne.

Prawo do podwyższenia opłaty za przejazd autostradą wynika z umowy koncesyjnej i np. rząd nie ma żadnych narzędzi, by ją zablokować. Umowa została zawarta w 1997 roku i, zgodnie z aneksem podpisanym dwa lata później, obowiązuje aż do 2037 r. Tylko cena za przejazd na trasie A2 Świecko – Nowy Tomyśl pozostaje bez zmian. Ale wynika to z zapisów umowy, które uniemożliwiają tak drastyczne podwyżki.

TYLKO W WLK. BRYTANII DROŻEJ

W powszechniej opinii wielkopolska autostrada A2 uważana jest za najdroższą w Europie. Sprawdziliśmy stawki w krajach, gdzie nie obowiązują winiety (te obejmują np. Czechy, Słowację, Austrię, Szwajcarię), tylko trzeba płacić za przejazd konkretnymi odcinkami. Tylko w Wielkiej Brytanii, która jest już poza Unią Europejską, kierowcy płacą drożej. Np. 35-kilometrowy odcinek autostrady M6 Kingsbury – Cannock kosztuje w 2026 roku 11,40 funta, czyli około 13 euro. To oznacza ok. 39 eurocentów za 1 km.

Przy stawce 40 zł za 50 km przejazd autostradą A2 w Wielkopolsce kosztuje niecałe 10 euro, a więc ok. 19 eurocentów za 1 km. Jest drożej niż na autostradach we Francji, Hiszpanii, Portugalii, Włoszech czy Chorwacji.

Porównaliśmy kilka popularnych odcinków autostradowych w innych krajach. Są one o wiele tańsze niż nasza A2.

- A2 (Nowy Tomyśl – Poznań – Września – Konin) **– 0,19 euro za 1 km,**
- AP 68 Bilbao – Saragossa (Hiszpania – 39,90 euro za ok. 300 km) **– 0,13 euro za 1 km,**
- A6 i A7 Paryż – Awinion (Francja – 64,60 euro za ok. 690 km) **– 0,09 euro za 1 km,**
- A1 Rzym – Florencja (Włochy – 20 euro za ok. 255 km) – **0,07 euro za 1 km,**
- A1 Lizbona – Porto (Portugalia – 24,60 euro za ok. 310 km) **– 0,07 euro za 1 km,**
- A2 Zagrzeb – Zadar (Chorwacja, 16 euro za ok. 300 km) **– 0,05 euro za 1 km.**

Również dwa inne odcinki płatnych autostrad w Polsce – A4 Katowice-Kraków oraz A1 Trójmiasto – Toruń są o wiele tańsze, niż wielkopolska A2. 50 km A4 kosztuje 34 zł (0,16 euro za 1 km), a przejazd A1 (152 km, 29,90 zł) to tylko 0,04 euro.

KIEROWCY OMIJAJĄ PŁATNE ODCINKI

Czy podwyżki mają wpływ na zmniejszenie ruchu? Tego spółka nie podaje. Raz na kilka lat badania ruchu prowadzi Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad. Ostatnie dane pochodzą z 2021 roku (najnowsze będą znane za kilka miesięcy). Wynika z nich, że największy ruch jest na bezpłatnym odcinku A2 koło Poznania. Przejeżdża tędy ponad 70 tys. samochodów na dobę.

Warto jednak porównać dwa płatne odcinki: Poznań – Września oraz Września – Konin. Ten pierwszy można bardzo komfortowo ominąć, jadąc dwupasmową drogą krajową nr 92 przez Swarzędz i Kostrzyn. Z danych jasno wynika, że wielu kierowców tak robi, bo na tym odcinku A2 ruch utrzymuje się na poziomie ok. 17,5 tys. samochodów na dobę. Między Wrześnią a Koninem ta liczba wzrasta do ok. 23 tys.

Bramkę poboru opłat w Lądzie nad Wartą także można ominąć, ale jazda przez Słupcę i lokalnymi drogami do węzła Sługocin przed Koninem jest już bardziej uciążliwa i wydłuża przejazd z Poznania do Warszawy o co najmniej pół godziny. Ale widać, że i w tym przypadku ruch pod Koninem wzrasta do 26 tys. pojazdów na dobę.

KIEROWCY BEZ WYJŚCIA

Pytam eksperta ds. transportu, czy na na takie podwyżki – nawet dwa razy w roku – jesteśmy skazani.

– Po co sobie psuć zdrowie takimi rozważaniami, skoro umowa koncesyjna jest jaka jest i poza psioczeniem kierowcy nie zrobią nic więcej? Psioczą, ale jeżdżą, bo ruch rośnie, przychody rosną, a koncesjonariusz pokazuje zyski – zwraca uwagę Adrian Furgalski, prezes Zespołu Doradców Gospodarczych TOR i dodaje:

– Paru polityków też prężyło muskuły – a to, że umowę zerwie, a to, że przynajmniej ją ujawni. I co?

Że koszty rosną, wiemy. Że spółka musi zarobić na koncesji to też wiemy, choć zawsze komunikaty o podwyżkach u wszystkich koncesjonariuszy ten oczywisty fakt pomijają – tłumaczy Furgalski.

Ekspert wskazuje też na jeszcze inny problem. Rząd musi sobie odpowiedzieć na pytanie, czy Polskę stać na bezpłatne autostrady państwowe. Kilka lat temu PiS podjął decyzję o likwidacji bramek między Koninem a Łodzią oraz między Wrocławiem a Gliwicami. Przejazd drogami zarządzanymi przez GDDKiA jest darmowy.

– Będziemy mieć 8 tysięcy km dróg najwyższej jakości i jeśli nie chcemy podzielić losu rozpadających się dróg niemieckich, to rozważyłbym jednak niską opłatę. Powiedzmy – 10 groszy za kilometr – podsumowuje Furgalski.

Dziś za przejazd 1 km A2 płacimy aż 80 groszy. Na razie, patrząc na tendencje podwyżek cen opłat na A2, można zaryzykować stwierdzenie, że w marcu 2027 roku zapłacimy nawet 45 zł za każde 50 km. ●

Prawo do podwyższenia opłaty za przejazd autostradą wynika z umowy koncesyjnej i np. rząd nie ma żadnych narzędzi, by ją zablokować

eprasa.pl 1971fc565d

WÓJT GMINY CZERWONAK

działając na podstawie art. 13 ust. 1, art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145, 1222, 1717 i 1881 oraz 2025 r. poz. 1077 i 1080) informuje, że dnia 13 marca 2026 r. w siedzibie Urzędu Gminy, ul. Źródlana 39, został wywieszony na tablicy ogłoszeń oraz opublikowany na stronie internetowej Gminy Czerwonak, Wykaz nieruchomości gruntowej będącej własnością Gminy Czerwonak, przeznaczonej Zarządzeniem Nr 73/2026 Wójta Gminy Czerwonak z dnia 10 marca 2026 r. do oddania w dzierżawę położonej w miejscowości Mielno, ul. Poznańska 22.

Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie Urzędu Gminy Czerwonak – pok. S02, tel.: 61/65-44-269, 61/65-44-260.

Poznań/34425009

PREZYDENT MIASTA POZNANIA

informuje, że dnia 11.03.2026 r. został ogłoszony do publicznej wiadomości na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Miasta Poznania pl. Kolegiacki 17 oraz na stronach internetowych Urzędu Miasta Poznania wykaz nieruchomości Skarbu Państwa nr 1.3/2026 przeznaczonych do wynajęcia pod budowę i lokalizację urządzeń przesyłowych na terenie miasta Poznania.

Poznań/34425127

PREZYDENT MIASTA POZNANIA

informuje, że dnia 11.03.2026 r. został ogłoszony do publicznej wiadomości na okres 21 dni w siedzibie Urzędu Miasta Poznania pl. Kolegiacki 17 oraz na stronach internetowych Urzędu Miasta Poznania wykaz nieruchomości nr 3/2026 przeznaczonych do wynajęcia pod budowę i lokalizację urządzeń przesyłowych na terenie miasta Poznania.

Poznań/34425128

Spółdzielnia Mieszkaniowa „Osiedle Młodych" w Poznaniu
Kierownictwo Osiedli Jagiellońskiego, Oświecenia i Powstań Narodowych,
ul. Chyżańska 3, 61-252 Poznań

Tel. 61 2223872

O G Ł A S Z A
PRZETARG NIEOGRANICZONY

w oparciu o „Zasady przeprowadzania przetargów i udzielania zamówień" obowiązujące w Spółdzielni Mieszkaniowej „Osiedle Młodych" w Poznaniu na

remont instalacji gazowej, instalacji ciepłej i zimnej wody, cyrkulacji i pionów kanalizacyjnych w budynkach mieszkalnych na osiedlu Jagiellońskim, Oświecenia i Powstań Narodowych w Poznaniu w 2026 r.

Zadanie 1 – prace remontowe w budynku na osiedlu Jagiellońskim nr 1-2
Zadanie 2 – prace remontowe w budynku na osiedlu Jagiellońskim nr 3-4
Zadanie 3 – prace remontowe w budynku na osiedlu Jagiellońskim nr 49-55
Zadanie 4 – prace remontowe w budynku na osiedlu Oświecenia 84-90
Zadanie 5 – prace remontowe w budynku na osiedlu Powstań Narodowych 31-37 klatka 32

- Oferta powinna odpowiadać wymogom zawartym w „Specyfikacji istotnych warunków zamówienia", która udostępniana będzie w wersji elektronicznej po przesłaniu dowodu wpłaty na mail: jagiellonskie@osiedlemlodych.pl Wpłatę należy dokonać przelewem na konto PKO BP SA V/O Poznań 35 1020 4027 0000 1102 0035 4092 w wysokości 250,00 zł brutto (słownie: dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) za specyfikację.
- Warunkiem udziału w przetargu jest wpłacenie wadium, którego wysokość określona została w specyfikacji zamówienia najpóźniej do dnia **14.04.2026 r.** przelewem na konto PKO BP SA V/O Poznań 35 1020 4027 0000 1102 0035 4092. Potwierdzoną przez Bank kopię przelewu należy bezwzględnie dołączyć do materiałów ofertowych.
- Ofertę należy złożyć w siedzibie Kierownictwa Osiedli Jagiellońskiego, Oświecenia i Powstań Narodowych w Poznaniu, ul. Chyżańska 3, pok. 5 (sekretariat) do dnia **15.04.2026 r. do godz. 14:50.**
- Otwarcie ofert nastąpi w dniu **15.04.2026 r. o godz. 15:05** w siedzibie Kierownictwa Osiedli Jagiellońskiego, Oświecenia i Powstań Narodowych w Poznaniu, ul. Chyżańska 3, sala konferencyjna.
- Termin realizacji zamówienia: **30.11.2026 r.** dla każdego z zadań.

Kierownictwo Osiedli Jagiellońskiego, Oświecenia i Powstań Narodowych zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

Poznań/34424536

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

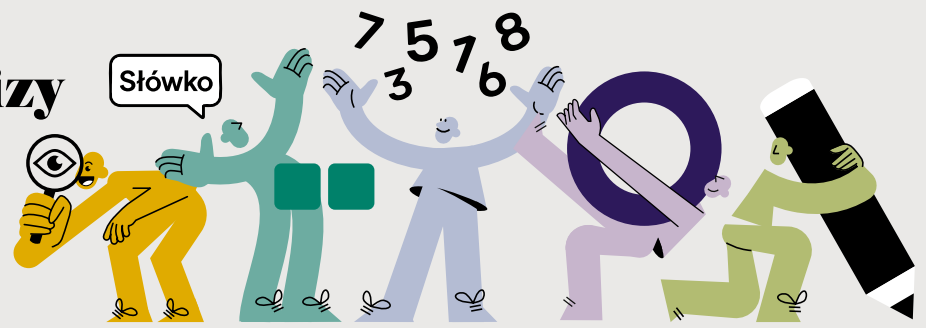
Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

Słówko · Literówka · Quizy
Sudoku · Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod
i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play
Pobierz w App Store

W SPRZEDAŻY, RÓWNIEŻ Z DOSTAWĄ DO PACZKOMATU

Paweł Sołtys: Dlaczego Warszawa jest dla Niego ważna?

Randka, czyli fiasko. A może rzucić wszystko i zostać swatką? Bo Tinder nie daje rady

Dlaczego Agatha Christie jest ciągle w modzie – wyjaśnia Sophie Hannah, która dopisuje kolejne śledztwa do kolekcji Herkulesa Poirot

Najlepsze książkowe nowości przed wiosną

Zamów magazyn z darmową dostawą na: **Prenumerata24.pl**

Więcej na: **Wyborcza.pl/ksiazki**

eprasa.pl 1971fc565d

Nietypowy koncert „Mistrzowie z Amadeusem" Orkiestry Amadeus

Z gościnnym dyrygentem i wybitną skrzypaczką

W programie utwory Mendelsohna, Mozarta, Golijowa oraz Szostakowicza. Orkiestrę poprowadzi maestro Michał Nestorowicz, a solistką będzie wybitna skrzypaczka Agata Szymczewska.

Sławomir Szymański

Bardzo rzadko zdarza się, że orkiestrę Amadeus prowadzi ktoś inny niż Agnieszka Duczmal lub Anna Duczmal-Mróz.

Podczas najbliższego koncertu w Auli UAM wystąpi w tej roli dyrygent gościnny – maestro Michał Nesterowicz, który jest dziś jednym z najlepiej znanych i najbardziej rozchwytywanych europejskich dyrygentów.

Światowej klasy

Michał Nestorowicz już w 2001 r., w wieku niespełna 30 lat, w plebiscycie „Wyborczej" znalazł się w „Klasycznej Piątce XXI w.". Czas pokazał, że nie był to wybór na wyrost. W l. 2004-08 był dyrektorem artystycznym Filharmonii Gdańskiej. W 2008 r. został zwycięzcą Europejskiego Konkursu Dyrygentów Orkiestry Cadaqués, nagrody zbierał też w kraju.

Dyrygent współpracował już m.in. z Royal Concertgebouw Orchestra, Gewandhausorchester z Lipska, BBC Symphony Orchestra, The Royal Philharmonic Orchestra, Konzerthausorchester Berlin, wiedeńską Tonkünstlerorchester, Tonhalle-Orchester Zürich, Münchner Philharmoniker, Orchestre Philharmonique de Nice, Deutsches Symphonie-Orchester Berlin czy Copenhagen Philharmonic.

To tylko niewielka część z długiej listy przykładów z Europy. Dyrygent występował i pracował jednak na całym świecie. Np. w l. 2008-12 pełnił funkcję dyrektora artystycznego Orquesta Sinfónica de Chile, przez kolejne cztery lata był głównym dyrygentem Orquesta Sinfónica de Tenerife, a w l. 2016-20 pełnił rolę pierwszego dyrygenta gościnnego Orkiestry Symfonicznej w Bazylei.

Na koncie ma też współpracę z National Taiwan Symphony Orchestra, Malaysia Philharmonic Orchestra czy brazylijską Orquestra Filamonica de Minas Gerais.

W sezonie 2025/26 Nesterowicz po raz pierwszy współpracuje z BBC National Orchestra of Wales, Orchestra del Teatro Regio di Parma, Orchestra Sinfonica di Milano, Filarmonica Arturo Toscanini czy Dutch Philharmonic Orchestra. Zadebiutuje również podczas wspólnego koncertu z orkiestrą Amadeus.

Wykorzystała szansę

Agata Szymczewska jest absolwentką Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu i artystką wyjątkową. W 2006 r., w wieku zaledwie 21 lat, zdobyła I nagrodę oraz Złoty Medal podczas XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu (a do tego Nagrodę Publiczności TVP Kultura). To zwycięstwo, odniesione w wielkim stylu, otworzyło przed nią drzwi do wielkiej kariery i, co najważniejsze, wykorzystała tę szansę. Co też jest swego rodzaju sztuką.

W 2009 r. została laureatką nagrody London Music Masters, przyznawaną młodym skrzypkom.

– Budowanie solidnej artystycznej kariery trwa długo. Potrzeba wielu żmudnych lat pracy całego sztabu ludzi, by osiągnąć wyżyny. Nie rzucam się w wir występowania, nie zależy mi na tym, by grać po sto koncertów rocznie. Na razie ciągle się uczę i daję sobie czas na rozwój – mówiła wtedy w rozmowie z „Wyborczą".

W 2010 r. wystąpiła podczas koncertu z London Philharmonic Orchestra w Royal Festival Hall, czyli w jednej z najbardziej prestiżowych sal koncertowych w Europie. W tym samym roku ukazał się też jej pierwszy solowy album.

W następnych latach Agata Szymczewska koncertowała m.in. w Théatre des Champs-Élysées w Paryżu, Konzerthaus w Berlinie, Victoria Hall w Genewie, Concertgebouw w Amsterdamie, jak również w Azji – w tym w Japonii, Chinach czy Korei, oraz w Ameryce Północnej.

Miała okazję współpracować z wielkimi postaciami, takimi jak Krystian Zimerman, Alena Baeva, Seji Ozawa, Kaja Danczowska, Łukasz Kuropaczewski, Martha Argerich czy Marcin Zdunik. Otrzymała też cztery Fryderyki, każdy za nagrania muzyki kameralnej.

To już 58. sezon artystyczny Orkiestry Amadeus

• **Agata Szymczewska w wieku zaledwie 21 lat zdobyła I nagrodę oraz Złoty Medal podczas XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu** FOT. BRUNO FIDRYCH

Talent skrzypaczki sprawia, że ma do dyspozycji wyjątkowe instrumenty. Kilkanaście lat temu grała na skrzypcach Antonia Stradivariusa z 1680 r., użyczonych przez Deutsche Stiftung Musikleben. Aktualnie gra na skrzypcach Nicolo Gagliano z 1755 r., dzięki uprzejmości niemieckiej skrzypaczki Anne-Sophie Mutter.

Co zagrają

W programie koncertu „Mistrzowie z Amadeusem" znalazły się utwory z czterech różnych epok i czterech różnych kompozytorów. Zabrzmi dzieło wielkiego klasyka – Koncert skrzypcowy D-dur KV218 Wolfganga Amadeusza Mozarta. Jest to czwarty z pięciu koncertów skrzypcowych, które ten kompozytor stworzył w 1775 r., i jeden z najpopularniejszych do dziś.

Wiek XIX reprezentuje Felix Mendelssohn-Bartholdy, jeden z największych mistrzów romantyzmu. Podczas koncertu publiczność usłyszy jego Symfonię na smyczki nr 10 h-moll.

Trzeci punkt programu to Symfonia kameralna op. 110 bis Dmitrija Szostakowicza, czyli XX-wiecznego kompozytora rosyjskiego. Zabrzmi również utwór „Muertes del Angel" (z cyklu Last Round) współczesnego kompozytora argentyńskiego Osvaldo Golijova.

Koncert odbędzie się w niedzielę 22 marca w Auli UAM. Początek o godz. 18.00.

REKLAMA
Poznań/34423430

58 sezon artystyczny

AMADEUS
ORKIESTRA KAMERALNA POLSKIEGO RADIA

Mistrzowie z Amadeusem

Agata Szymczewska
Zwycięzczyni XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego

Michał Nesterowicz
Dyrygent

22.03.2026
GODZ. 18:00
AULA UAM POZNAŃ

Bilety: CIK, bilety24.pl
ceny: 70 zł, 60 zł, 50 zł

AL. MARCINKOWSKIEGO 3, 61-745 POZNAŃ, POLAND
• www.amadeus.pl • office@amadeus.pl •
AMADEUS CHAMBER ORCHESTRA OF POLISH RADIO

Partnerzy
Patroni Medialni

1 PO

eprasa.pl 1971fc565d

wyborcza

KATALOG OFERT
DEWELOPERSKICH

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorka prowadząca **Kamilla Sierocka**

wyborcza.pl

Targi Mieszkań i Domów

Wiosną rynek mieszkaniowy budzi się do życia

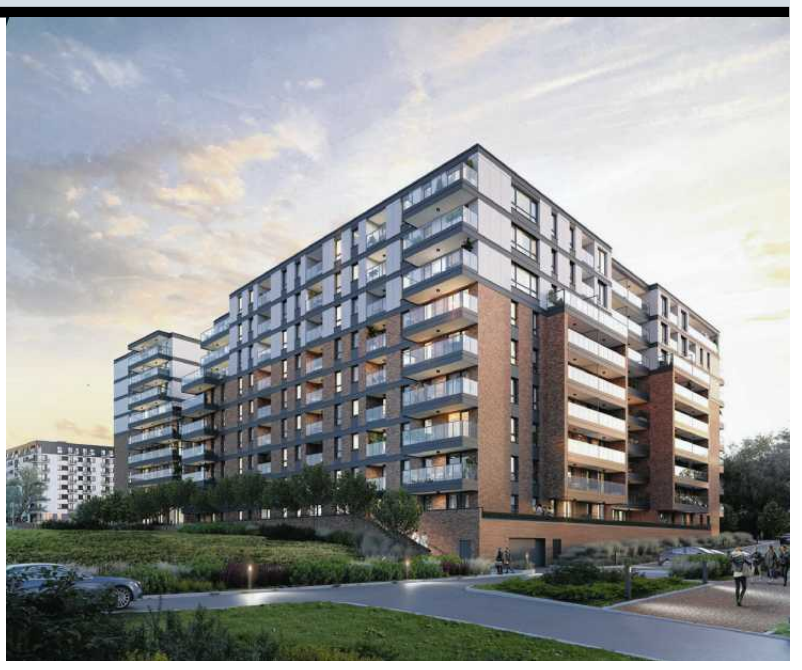
▸2

eprasa.pl 1971fc565d

• **Świerzawska 13** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

• **Osiedle Goplana** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

Targi Mieszkań i Domów

Wiosną rynek mieszkaniowy budzi się do życia

Jedno miejsce, dwa dni niezwykle interesujących wydarzeń i setki ofert deweloperów, agentów, pośredników finansowych oraz firm odpowiedzialnych za wykończenie wnętrz. W najbliższy weekend Międzynarodowe Targi Poznańskie zamienią się w supermarket nieruchomości.

Jakub Łukaszewski

W dniach 14-15 marca na terenie MTP odbędzie się kolejna wiosenna edycja Targów Mieszkań i Domów, a dodatkowo Smart Expo – Targi Inteligentnych Rozwiązań dla Domu i Ogrodu oraz Targi Nieruchomości Inwestycyjnych INRE. To wyjątkowa okazja do zdobycia wiedzy, rozmów z ekspertami i praktykami rynku oraz porównania różnorodnych opcji przed podjęciem jednej z najważniejszych decyzji w życiu.

Jedno miejsce, różne możliwości

Rynek mieszkań w Polsce w końcu złapał oddech. Ceny ustabilizowały się, rośnie popyt. Duża w tym zasługa kolejnych obniżek stóp procentowych, za którą poszło zwiększenie zdolności kredytowej kupujących. Deweloperzy, którzy rozpoczęli budowę inwestycji rok bądź dwa lata temu korzystają teraz z fali zainteresowania nieruchomościami osób, które po dłuższym okresie powróciły na rynek z zamiarem zakupu domu czy mieszkania.

Ten trend na rynku doskonale widać w danych. Liczba mieszkań wprowadzonych w lutym do sprzedaży przez firmy deweloperskie w siedmiu największych miastach Polski spadła o 58 proc. miesiąc do miesiąca – wynika z raportu Otodom. Natomiast lokali, które znalazły nabywców było niemal trzykrotnie więcej niż tych, które trafiły do oferty.

Widać więc wyraźnie, że obecnie buduje się mniej i również mniej wprowadza się nowych projektów to oferta dalej jest spora i zróżnicowana.

Z pewnością przekonamy się o tym w sobotę i niedzielę na MTP. Targi Mieszkań i Domów od lat pomagają osobom planującym zakup pierwszego mieszkania, szukającym lokalu o większym metrażu czy myślącym o zmianie miejsca do życia. W Poznaniu zwiedzający będą mogli porównać oferty deweloperów (m.in. Ataner, Budimex Development, Colian Developer, EBF Development, Grupa Akropol, Pekabex Development), pośredników w obrocie nieruchomościami (EcoProperty, Freedom Nieruchomości Remax Experts), ekspertów finansowych (ANG Odpowidzialne Finanse, Kasa Stefczyka, Kredyt Broker, mFinanse, Phinance, Experci24), projektantów wnętrz i wykonawców, a także wysłuchać wielu porad i prelekcji podczas bogatego programu merytorycznego wydarzenia.

Premiery i rabaty

Deweloperzy przygotowali premierowe inwestycje i promocje na mieszkania w budynkach już powstających. Na przykład spore rabaty dla swoich klientów przygotował poznański Ataner. Tylko teraz wybrane mieszkania z inwestycji Świerzawska 13 będzie można kupić z rabatem 35 tys. Zł. Pretekstem są 35. urodziny tego dewelopera.

Świerzawska 13 to osiedle, które powstaje na poznańskim Grunwaldzie tuż obok Lasku Marcelińskiego. Osiedle składać się będzie z dwóch etapów. W pierwszym etapie powstanie budynek o wysokości od 6 do 11 kondygnacji. Znajdą się w nim mieszkania z balkonami lub tarasami o powierzchniach od 40 do 106 m kw. Na parterze będą lokale usługowe. Na osiedlu powstanie plac zabaw dla dzieci oraz centrum sportowe z siłownią.

Duda Development zaprezentuje: swoją kameralną inwestycję na Sołaczu (Pułaskiego 19), No To Naramowice – położoną blisko kampusu UAM i terenów zielonych na północy Poznania, Epikę Jeżyce – położony w modnej dzielnicy budynek z apartamentami inwestycyjnymi i lokalami usługowymi. Ale co najciekawsze – na targach deweloper poda szczegóły swojej premierowej inwestycji, czyli budynku przy ul. Wilczak.

Pakiety dodatkowych korzyści dla klientów przygotował też deweloper Colian, który w Poznaniu realizuje wieloetapową inwestycję Goplana. – Mamy pakiety dodatkowych korzyści dla klientów, którzy zdecydują się na zakup mieszkania w trakcie weekendu targowego. Ich szczegóły przedstawią sprzedawcy na stoisku – zdradza nam przedstawiciel dewelopera.

EBF Development promować będzie projekt Grunwald Park. Przy ulicy Wieruszowskiej 8 powstaną dwa segmenty wielorodzinne. Łącznie 147 mieszkań o zróżnicowanych powierzchniach od 26 do 84 m kw. – Ukończyliśmy już elewacje obu segmentów. Trwają prace wykończeniowe przy częściach wspólnych oraz te związane z najbliższym otoczeniem budynków prace tynkarskie. Trwa również budowa dróg wewnętrznych. – mówi Agata Nowaczyk z biura sprzedaży EBF Development.

A może za granicą?

Na jednej przestrzeni z Targami Mieszkań i Domów odbędą się także inne wyjątkowe wydarzenia. Targi Inteligentnych Rozwiązań dla Domu i Ogrodu Smart Expo to miejsce przedstawienia nowoczesnych rozwiązań smart home: inteligentnych systemów sterowania ogrzewaniem, oświetleniem, monitoringiem, automatyką bramową, fotowoltaiką oraz integracją urządzeń wspierających codzienną efektywność, bezpieczeństwo i oszczędności.

Dla osób myślących o inwestowaniu w nieruchomości, niezależnie czy polskie czy bardziej odległe, swoją ofertę przygotowali wystawcy Targów Nieruchomości inwestycyjnych INRE! A będzie z czego wybierać. W Targach weźmie udział ponad 40 wystawców z Polski i zagranicy. W imprezie wezmą udział firmy, które zaprezentują nieruchomości z różnych części Polski, a także z Hiszpanii, Cypru, Gruzji, Bułgarii, Czarnogóry czy Albanii. Nie zabraknie też ofert z bardziej egzotycznych zakątków świata jak Tajlandia, Dubaj, Oman, Paragwaj czy Kambodża. Ciekawe jak w czasie wojny na Bliskim Wschodzie reklamowane będą inwestycje w tym niebezpiecznym obecnie regionie świata.

Z drugiej ręki

Rynek wtórny od lat pozostaje ważnym segmentem rynku nieruchomości. Dla wielu kupujących to właśnie tam znajduje się mieszkanie najlepiej dopasowane do ich potrzeb, często w atrakcyjnej lokalizacji i z gotową infrastrukturą w sąsiedztwie.

Podczas Targów Mieszkań i Domów w Poznaniu odbędzie się prelekcja „A jeśli nie od dewelopera to jakie?", którą poprowadzą ekspertki z RE/MAX Experts. W trakcie spotkania uczestnicy dowiedzą się, jakie kwestie warto sprawdzić przed zakupem mieszkania z drugiej ręki, jak wygląda proces transakcyjny oraz jakie formalności są z nim związane. Ekspertki podzielą się również praktycznymi wskazówkami dotyczącymi ana-

eprasa.pl 1971fc565d

• **Osiedle Grunwald Park** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

• **Rynek mieszkań w Polsce w końcu złapał oddech. Ceny ustabilizowały się, rośnie popyt** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

lizy stanu prawnego nieruchomości, oceny jej stanu technicznego oraz negocjacji ceny.

Na Targach dojdzie też do porównania zalet i wad rynków pierwotnego i wtórnego. Pokusi się o to ekspert z firmy Lendi, który przedstawi najważniejsze różnice między rynkiem pierwotnym i wtórnym oraz pokaże, jakie czynniki warto uwzględnić przy wyborze mieszkania. W trakcie wystąpienia uczestnicy dowiedzą się m.in., jakie koszty towarzyszą zakupowi nieruchomości na obu rynkach, jakie formalności są z nimi związane oraz w jakich sytuacjach jedno rozwiązanie może okazać się bardziej korzystne od drugiego.

Nie tylko zakupy

Program merytoryczny wydarzenia to praktyczne prelekcje prowadzone przez ekspertów. Strefa Zakupu i Finansów jest idealnym miejscem do rozmów z praktykami rynku, którzy w jasny i zrozumiały sposób wytłumaczą najbardziej skomplikowane zagadnienia. To doskonała okazja do rozwiania wątpliwości i znalezienia odpowiedzi na pytania, z którymi nie poradzą sobie nawet wyszukiwarki internetowe.

Targowi eksperci będą mówić m.in.: o cenach mieszkań w Poznaniu i okolicach, bezpiecznym zakupie od dewelopera, o odpowiednim zarządzaniu kredytem hipotecznym czy najlepszym wyborze ofert nieruchomości. W trakcie prelekcji odwiedzający będą mieli szansę usłyszeć również o porównaniu mieszkań z rynku pierwotnego i wtórnego oraz poznać najlepsze oferty finansowania. Prelegenci postaraj się odpowiedzieć na pytanie, które zadaje sobie miliony Polaków: jak nie bać się dewelopera?

Podczas Targów Mieszkań i Domów w Poznaniu odbędzie się prelekcja „A jeśli nie od dewelopera to jakie?

W Strefie Inwestycji eksperci omówią charakterystykę kierunków inwestycyjnych oraz pomogą w wyborze odpowiedniej nieruchomości. Podpowiedzą, jak zapewnić stabilny dochód pasywny i wysoką stopę zwrotu z inwestycji.

Kompleksowa panorama rynku

Weekend na targach to nie tylko okazja do porównania ofert, ale też pozyskania praktycznej wiedzy, mnóstwa inspiracji i kontaktów niezbędnych w procesie zakupu, inwestowania czy realizacji domu marzeń. Organizatorzy zapraszają wszystkich, którym znalezienie własnych czterech ścian spędza sen z powiek. Nie ma znaczenia fakt, czy wyborem będzie pierwsze własnościowe mieszkanie, nieruchomość pod inwestycję czy zakup tzw. second home. Parter, pierwsze piętro, a może inteligentny dom z ogródkiem i miejscem na basen? Warto przyjść na targi, uzupełnić swoją wiedzę i nie bać się zadawać pytań. ●

Wstęp na targi kosztuje 10 zł, ale po rejestracji na stronie internetowej jest bezpłatny.

REKLAMA 34424261

DRZWI OTWARTE
ul. Promenada 5
Dopiewiec

PROMO

21.03.2026 | 10:00-16:00

Przyjdź i zobacz **wykończone pod klucz dwupoziomowe mieszkanie z ogrodem.**
Zadzwoń i zapisz się na oglądanie.

linea-deweloper.pl | +48 61 890 12 12

Linea
SIŁA MIASTOTWÓRCZA

1 PO

eprasa.pl 1971fc565d

Przewodnik mieszkaniowy

Co się buduje w Poznaniu

• **Osiedle Goplana** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

• **Osiedle Wilda Story** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

Targi Mieszkań i Domów za pasem.

Osoby szukające mieszkania lub domu mają z czego wybierać.

Kamilla Sierocka

Poznańscy deweloperzy przygotowali sporo nowych inwestycji mieszkaniowych. Nie brakuje także ofert w znanych i cenionych lokalizacjach, a Targi z pewnością pomogą osobom planującym zmianę miejsca. Poniżej opisujemy niektóre z poznańskich inwestycji mieszkaniowych.

Agrobex

ul. Kochanowskiego 7, 60-845 Poznań, www.agrobex.pl, mieszkania @agrobex.pl, tel 61 846 40 60

Harmony Antoninek, ul. Władymira 6,

Budynek wielorodzinny deweloperski dodatkowo z opcją pod klucz. W ramach inwestycji powstał jeden, elegancki budynek mieszkalny o trzech kondygnacjach – wysoki standard – elektryczne rolety, trawa z rolki, wyszpachlowane i pomalowane ściany, brama automatyczna, monitoring. Miejsce postojowe 25 tys. zł.

Unii Lubelskiej 4

Na Osiedle Unii Lubelskiej 4 składać się będzie ponad 250 mieszkań. Na ostatniej kondygnacjach budynku, zaprojektowano klub mieszkańca jako element wspólnotowej, integracyjnej i rekreacyjnej przestrzeni.

Osiedle Tkacka, ul. Tkacka 8, Sulechów

Nowoczesne Osiedle Tkacka to komfortowe miejsce, w którym otrzymasz wszystko czego oczekujesz – windy, komórki lokatorskie, sprawna komunikacja z Zieloną Górą. Mieszkania są gotowe.

Nove Garby ul. Kruszewnicka

Garby to nowoczesna, wieloetapowa inwestycja mieszkaniowa zaprojektowana z myślą o wygodzie, funkcjonalności i estetyce. Kompleks składa się z kameralnych budynków o modernistycznej bryle i jasnej, ponadczasowej architekturze, które nadają osiedlu unikalny charakter.

Osiedle Moderno, ul. Kasztanowa, Środa Wielkopolska

Mieszkania na Osiedlu Moderno w Środzie Wielkopolskiej wyróżniają się funkcjonalnymi układami. Ponadto zielone rozwiązania jak energooszczędna fotowoltaika czy wiaty i stojaki rowerowe dla cyklistów, to nieodłączne elementy tej inwestycji. Dodatkowo na parterze znajdą się lokale usługowo-handlowe.

Kleszczewo Park, ul. Mickiewicza 4, Kleszczewo

Zaciszny charakter osiedla. Bezpośrednie sąsiedztwo zabytkowego parku. Szybki dojazd do Poznania. Funkcjonalne układy mieszkań. Ekologiczne rozwiązania technologiczne. Mieszkania są gotowe.

Nowe Pobiedziska 2, ul. T. Kutrzeby 7,

Do każdego z mieszkań, przypisana jest komórka lokatorska, wszystkie klatki wyposażone będą w nowoczesne i ciche windy, na dachu budynku zostaną zamontowane panele fotowoltaiczne. Dla zmotoryzowanych, jest możliwość zakupienia miejsca postojowego zewnętrznego za szlabanem. Nie zapomnieliśmy również o najmłodszych mieszkańcach i o bezpiecznym placu zabaw na terenie Osiedla. Mieszkania są gotowe.

Na Staszica, ul. Staszica, Szamotuły

Na osiedle składać się będą 3 pięciokondygnacyjne budynki z windami, komórkami lokatorskimi oraz miejscami postojowymi i garażami. Wszystkie bloki wyposażone będą w instalacje fotowoltaiczne. Wyjątkowa lokalizacja Staszica to z pewnością kluczowy – choć nie jedyny – powód, dla którego możemy o mieszkaniu tutaj pomyśleć: to inwestycja doskonała.

Ataner

ul. Towarowa 35, 61-896 Poznań, www.ataner.pl, biuro@ataner.pl

Świerzawska 13

Są tu 182 mieszkania o powierzchniach od 40 do 106 mkw. z balkonami lub tarasami w standardzie deweloperskim. Cena mieszkania od 11 500 zł/mkw. Wybrane mieszkania można kupić z rabatem 35 000 zł na 35 lat Ataner. Cena miejsca postojowego w hali 3500 zł/mkw + VAT.

Piekary 18

W sumie jest tu 115 mieszkań o powierzchniach od 25 do 151 mkw. z balkonami lub tarasami w standardzie deweloperskim. Cena mieszkania od 17 000 zł/mkw. Cena miejsca postojowego w hali 4800 zł/mkw + VAT.

EBF Development Elżbieta i Leszek Jarząbek Sp. K.

ul Piątkowska 118/35, 60-649 Poznań, tel: 669 494 979, 603 877 970, poznan@ebfdevelopment.pl, www.ebfdevelopment.pl

Grunwald Park, Wieruszowska 8

W I etapie w dwóch budynkach wielorodzinnych powstanie 147 mieszkań powierzchnia o 27 do 85 mkw. W standardzie deweloperskim. Cena mkw. od 9.900 zł brutto

Miejsce w hali garażowej 35.000 zł. brutto, miejsce podwójne 50.000 zł, brutto, miejsca postojowe na zewnątrz o ogólnego użytku. Komórka lokatorska 3500 zł brutto za mkw. Mieszkania będą gotowe w II kwartale bieżącego roku.

Atuty inwestycji: hala garażowa, wideodomofony oraz monitoring osiedla, komórki lokatorskie windy, skrzynki pod rolety oraz instalacje fotowoltaiczne. miejsce do ładowania samochodów elektrycznych, rowerownie, lokalizacja.

Colian Developer

ul. Św. Wawrzyńca 15/1U, 60-539 Poznań

Osiedle Goplana, ul. Św. Wawrzyńca 11

Budynek F – w sprzedaży pozostały 24 mieszkania o powierzchni od 34 do 115 mkw., Budynki G1 oraz G2 – dostępnych 233 mieszkań o powierzchni od 26,5 do 108 mkw. Standard deweloperski. Cena od 10 900 zł/ mkw. brutto. Miejsce postojowe w hali garażowej: poziom -1 47 000 zł, poziom -2 42 000 zł. Boks rowerowy 6 000 zł/ m2, komórka lokatorska 7 500 zł/mkw.

Budynek F – Gotowe do odbioru, Budynki G1 oraz G2 grudzień 2027

Atuty inwestycji: lokalizacja na modnych Jeżycach jednocześnie w pobliżu paktu Sołackiego. Funkcjonalne układy mieszkań, solidne wykonanie, spójna, niebanalna architektura.

Creo Development

ul. Kasztanowa 2/u5, 62-090 Kobylniki, Tel: 791 374 109, sprzedaz@orzechowaosada.pl www.orzechowaosada.pl

Osiedle Orzechowa Osada, ul. Kasztanowa 7, Kobylniki

W budynku wielorodzinnm są 64 lokale, powierzchnia od 31 do 79 mkw. Standard deweloperski. Cena mkw. od 7850 zł brutto. Miejsce w hali garażowej 30 tys. zł brutto, miejsce postojowe naziemne 15 tys. zł brutto.

Atuty inwestycji: mieszkania są gotowe do odbioru. Hala garażowa oraz dodatkowe miejsca postojowe naziemne, komórki lokatorskie, lokalizacja blisko trasy S11, cena mkw. dużo niższa niż na terenie Poznania. lokalizacja blisko trasy S11.

Konimpex-Invest

ul. Mostowa 23a/27, Poznań, biuro @konimpex-invest.pl tel. 502 103 437

Św. Michała, ul. Św. Michała 34,36,38,40

Powstaną tu 102 mieszkania od 31 do 134 mkw. Mieszkania w standardzie deweloperskim z możliwością wykończenia " pod klucz". Cena mkw. brutto mieszkania pd 12 650 zł/ mkw. brutto. Miejsce parkingowe to koszt od 18 500 zł, od 10 560 zł. Mieszkania będą gotowe w I Q. 2027 r.

Atuty inwestycji: lokalizacja między Śródką a Maltą w Poznaniu (ok. 650 m do Parku 1000-lecia, ok. 850 m do Jeziora Malta) – miejsca, które lubią wszyscy Poznaniacy, do tego liczne udogodnienia w inwestycji, rozwiązania ekologiczne, plac zabaw, duża ilość zieleni. W odległości krótkiego spaceru znajduje się przystanek tramwajowy (ok. 500 m do pętli Zawady i ul. Warszawskiej).

Wilda Story, ul. 28 czerwca 1956 r. nr 156, wildastory.pl

W WILDA STORY powstało 65 mieszkań od 26 do 106 mkw.. W inwestycji są liczne udogodnienia: cichobieżna winda, podziemna hala garażowa, komórki lokatorskie, ekologiczny, zielony dach oraz wiele innych. Przystanek tramwajowy w odległości ok. 50 m, mieszkania są gotowe do odbioru. Mieszkania w cenie od 13 150 zł brutto/mkw. Miejsce postojowe w hali garażowej od 47 000 zł brutto, komórka lokatorska od 11 500 zł brutto.

Atuty inwestycji: połączenie historycznej architektury z nowoczesną, dostępne mieszkania w 3 częściach: frontowej i dwóch znajdujących się w dziedzińcu, do wyboru mieszkania m. in. z ogródkami i balkonami. Podwyższony standard: w części hi-

eprasa.pl 1971fc565d

• **Osiedle Świętego Michała** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

• **Osiedle Nowy Izabelin** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

storycznej drewniana stolarka okienna, cokół z granitu na elewacji, designerskie części wspólne, w strefie wejściowej mozaika z kamienia naturalnego (trawertyn) oraz inne. Ekologiczne rozwiązania, otwieranie bramy garażu smartfonem, świetna lokalizacja

Gdy stopy procentowe są niższe, kredyty stają się tańsze, a więcej osób może pozwolić sobie na zakup mieszkania

ok. 500 m od Parku Jana Pawła II, ok. 750 m od Rynku Wildeckiego.

Planetbud Development

ul. Tysiąclecia 1/4 62-020 Swarzędz,
mail: biuro@planetbud.pl,
tel: +48 61 670 30 35
www.planet-bud.pl

Nowy Izabelin, Kruszewnia, gmina Swarzędz

Wille Miejskie, 10 mieszkań, powierzchnia od 46 do 82 mkw. Standard Deweloperski. Cena mkw brutto mieszkania 9600 zł/mkw. Naziemne miejsce postojowe w cenie 16 000 zł. Zakończenie budowy III kwartał bieżącego roku.

Atuty inwestycji: kompleksowy projekt deweloperski, w ramach którego powstają nie tylko budynki wielorodzinne z komfortowymi mieszkaniami, ale też pełne zaplecze: galeria handlowa, apteka, przychodnie, sklepy i punkty usługowe. Całość uzupełniają liczne miejsca postojowe oraz malowniczy staw w sąsiedztwie. Wkrótce w sprzedaży nowy budynek z mieszkaniami o powierzchni 28 – 41 mkw.

Osiedle Na Wzgórzu, ul. Mrożka, Gruszczyn. gmina Swarzędz

Zabudowa bliźniacza dwulokalowa. 10 domów – 20 lokali,, powierzchnia 71 i 81 mkw. Standard deweloperski. Cena 7820 zł mkw. brutto, od 559.000 zł brutto za lokal. W cenie są dwa miejsca postojowe przed domem.

Atuty inwestycji: lokalizacja na przedmieściach Poznania, dwa miejsca postojowe na podjeździe nieruchomości, funkcjonalna strefa dzienna i nocna, 2 lub 3 sypialnie do wyboru, zróżnicowane ogródki o powierzchni nawet do 268 mkw.

Trico Prosta

61-623 Poznań, ul. Wilczak 16 A,
61 222 47 90

Tarasy Wilczak, ul. Wilczak 16 A

Docelowo w inwestycji powstanie ok. 420 mieszkań, od kawalerek o powierzchni od 24 mkw. po czteropokojowe o powierzchni do 72 mkw. Standard deweloperski. Ceny mieszkań od 10800,00 do 12 500,00 zł/mkw. Koszt miejsca postojowego 39 990,00 zł do 49 990,00 zł, pomieszczenie od 15 000,00 zł do 25 000,00 zł (w zależności od wielkości) Zakonczenie budowy do 30 czerwca 2026 roku.

Atuty inwestycji: lokalizacja blisko centrum, ale położona w spokojnej okolicy. W pobliżu znajdują się liczne tereny rekreacyjne tj. Park Szelągowski, Cytadela, spacerowe brzegi Warty czy Plaża Miejska Poznań na Szelągu.

• **Więcej wiadomości czytaj na Wyborcza.pl**

REKLAMA 34423983

eprasa.pl 1971fc565d

Sytuacja na rynku pierwotnym

W nowych nieruchomościach widać wiosnę

– Polski rynek nieruchomości po chwilowym zwolnieniu od początku marca wykazuje ożywienie. Odbywa się coraz więcej spotkań dotyczących zakupu mieszkania, a klienci, którzy wcześniej analizowali zakup, wracają z decyzją – mówi Agata Krzesińska, manager marki Konimpex – Inwest.

• **Osiedle Orzechowa Osada** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

Kamilla Sierocka

Czy nowe mieszkania się sprzedają? A może rynek pierwotny przechodzi kryzys? Czego potrzebuje rynek, aby z jednej strony powstawało dużo, dobrych jakościowo mieszkań, a z drugiej aby nabywcy mogli sobie na nie pozwolić. Zapytaliśmy o to poznańskich deweloperów.

AGATA KRZESIŃSKA
Konimpex – Inwest

Klienci chętnie wybierają gotowe mieszkania lub takie, które mają swoją kontynuację w kolejnych etapach osiedla, tak jak w przypadku naszej inwestycji Świętego Michała. Już zrealizowany 1. Etap jest dla kupujących referencją, mogą zapoznać się osobiście ze stylem architektury, która będzie kontynuowana w kolejnym już realizowanym etapie. W większości są to zakupy na cele mieszkaniowe.

Przy każdej transakcji staramy się wypracować indywidualne warunki transakcji, nie mamy promocji. Są to często uzgodnienia dotyczące terminów płatności lub innych, indywidualnych oczekiwań klientów. Jednym z głównych motorów rynku są dostępne kredyty hipoteczne. Gdy stopy procentowe są niższe, kredyty stają się tańsze, a więcej osób może pozwolić sobie na zakup mieszkania. Kolejna obniżka stóp procentowych byłaby realnym wsparciem dla kupujących.

MARZENA SIMIŃSKA
Planetbud Development

Z naszej perspektywy nie obserwujemy przegrzania rynku mieszkaniowego. W ostatnim roku, jak i obecnie poziom sprzedaży pozostaje na satysfakcjonującym poziomie. Klienci nadal aktywnie kupują mieszkania, a dodatkowo często pytają o kolejne planowane inwestycje. Oczywiście z rynku docierają sygnały o spadku aktywności części inwestorów, co może mieć związek z niższą rentownością najmu. Widzimy jednak, że popyt ze strony klientów kupujących mieszkania na własne potrzeby pozostaje stabilny. Dlatego w naszym przypadku nie odczuwamy wyraźnego spowolnienia – zainteresowanie ofertą jest utrzymane, a nowe projekty wzbudzają realne zainteresowanie wśród kupujących. Nasza propozycja to nieruchomości w podpoznańskich miejscowościach. Dopasowanie oferty do obecnych oczekiwań nabywców powoduje, że cały czas sprzedajemy. Osiedla nasze są kompleksowe i atrakcyjne pod względem ceny i lokalizacji. Ponadto, po serii obniżek stóp procentowych wzrosła liczba klientów korzystających ze wsparcia kredytowego. To w ostatnim kwartale widocznie wpłynęło na rynek mieszkaniowy.

Nadal będą deweloperzy, którzy zostaną zmuszeni do obniżek. Przyczyn jest wiele jak na przykład zbyt wysoka cena metra kwadratowego czy niekorzystna lokalizacja. To także czasami następstwo braku sprzedaży pomimo zakończonej już realizacji inwestycji. Z drugiej strony pamiętajmy, że rośnie płaca minimalna, rośnie też cena gruntów. Zaostrzane są wymogi techniczne i ekologiczne, a procedury administracyjne wydłużają się. Prognozy wskazują, że obecna stabilizacja może być przejściowa, a spadające stopy procentowe mogą przyczynić się do niedużych, ale jednak podwyżek.

Czego potrzebuje rynek aby móc się rozwijać w podobnym jak kilka lat temu tempie? Dalszej obniżki stóp procentowych oraz stabilizacji geopolitycznej. Być może wsparciem byłby również jakiś rządowy program ułatwiający nabycie na przykład pierwszej nieruchomości. W każdy razie obecnie rynek nieruchomości wkracza w okres przewidywalnego rozwoju.

AGATA NOWACZYK
EBF Development

Wysokie oprocentowanie kredytów hipotecznych oraz brak programów mieszkaniowych dla młodych ludzi osłabił tempo sprzedaży i budownictwa mieszkaniowego. Zapotrzebowanie na mieszkania jest nadal wysokie, natomiast możliwości nabywcze są nieco mniejsze. Odłożona w czasie przez wiele osób chęć zakupu nieruchomości na własne potrzeby w końcu wróci, ale nie będzie to się wiązało z dużą dynamiką sprzedaży.

Poznań jest miastem o stabilnych cenach, gdzie korekta występowała w późniejszym czasie i w mniejszym zakresie. Do tego ceny nie należą tutaj do najwyższych w Polsce. Przed nami okres dalszej stabilizacji.

Rynek potrzebuje przede wszystkim niższe oprocentowanie kredytów hipotecznych zwiększających możliwość jego uzyskania. Istotne jest również opracowanie przemyślanych programów mieszkaniowych, tak aby młodzi ludzie mogli rozpocząć swoja drogę życiową od własnego M.

ALEKSANDRA ROBAKOWSKA
Colian Developer

Rynek przeżywał chwilową nadwyżkę podaży nad popytem co spowodowało zwolnienie sprzedaży u poszczególnych firm deweloperskich i większą skłonność do negocjacji cen. Powoli jednak odzyskuje równowagę.

Od początku roku odnotowujemy delikatne przyspieszenie sprzedaży. Na rynku nadal są klienci, którzy w niestabilnych czasach szukają pewnego miejsca na lokatę swoich oszczędności a nieruchomości taką stabilność zapewniają. Ceny mieszkań od dłuższego czasu utrzymują się na stałym poziomie. Ostatni rok poprzez nadwyżkę podaży skłaniał niektórych deweloperów do większych negocjacji, które miały zachęcić klientów do zakupu właśnie u nich. Nie prognozowałbym jednak spadku cen. Rynek wraca do równowagi i okno rabatowe może powoli się zamykać.

Rozwojowi rynku z pewności przysłużyłyby się niższe stopy procentowe, które przyczyniłyby się do powrotu na rynek w szerszej skali klientów kredytowych, kupujących na własne potrzeby. Niestabilność na globalnym rynku i wojny oczywiście powodują, że część osób ucieka z nadwyżką gotówki w nieruchomości, ale jednocześnie powstrzymuje od zakupu osoby, które nie mają tak dużych oszczędności, aby kupić mieszkanie w całości za gotówkę. Powrót stabilizacji i pokoju z pewnością zachęciłby do klientów do podejmowania większego ryzyka i zakupu z udziałem kredytu.

BARTOSZ RAJCZAKOWSKI
Agrobex

To nie jest bańka, lecz „nowa normalność". Rynek nie jest przegrzany w klasycznym sensie, ponieważ popyt wciąż realnie przewyższa podaż. Mamy jednak do czynienia z barierą dostępności – wysokie stopy procentowe i rygorystyczne badanie zdolności kredytowej sprawiły, że mniej osób stać na własne „M". To raczej stan stabilizacji na wysokim poziomie cenowym niż ryzyko nagłego pęknięcia. Dziś proces decyzyjny trwa znacznie dłużej. Klient nie kupuje już „dziury w ziemi" w 15 minut. Dominują zakupy na własne potrzeby (rodziny, młode pary). Inwestorzy stali się bardziej selektywni, szukając jedynie pewnych lokalizacji z wysokim ROI. W Poznaniu najlepiej sprzedają się funkcjonalne 2 i 3 pokoje (45–60 mkw.). Rośnie też zainteresowanie segmentem premium (mieszkania z wysokim standardem wykończenia oraz w dobrych lokalizacjach), który jest najodporniejszy na zawirowania gospodarcze. Średnie ceny w Poznaniu oscylują obecnie w granicach 13 500 – 14 500 zł/mkw.

Realne obniżki cen ofertowych są mało prawdopodobne. Koszty wykonawstwa, energii oraz rekordowo drogie grunty w Poznaniu tworzą twardy „sufit" kosztów. Deweloperzy chętniej oferują teraz bonusy: wykończenie pod klucz w dobrych cenach czy promocje na wybrane mieszkania. Czego potrzebuje rynek abyśmy znów budowali i sprzedawali tak dynamicznie jak w latach 2019-2021? Kluczowe są trzy aspekty:

Stabilność i tani kredyt: Przewidywalność polityki pieniężnej i stopy procentowe na poziomie, który nie zjada połowy pensji nabywcy.

Uwolnienie gruntów: Szybsze procedury administracyjne i przekształcanie terenów poprzemysłowych w Poznaniu pod zabudowę mieszkaniową.

Jasność legislacyjna: Brak nagłych zmian w programach dopłat, które często zamiast pomagać, powodują jedynie sztuczne skoki cen. ●

Czego potrzebuje rynek aby móc się rozwijać w podobnym jak kilka lat temu tempie? Dalszej obniżki stóp procentowych oraz stabilizacji geopolitycznej.

Być może wsparciem byłby również jakiś rządowy program ułatwiający nabycie na przykład pierwszej nieruchomości. W każdy razie obecnie rynek nieruchomości wkracza w okres przewidywalnego rozwoju

eprasa.pl 1971fc565d

Gotówka w odwrocie

Rynek znów napędza kredyt hipoteczny

Po miesiącach dominacji transakcji gotówkowych kredyt hipoteczny ponownie zyskuje na popularności.

Agnieszka Bociek

Spadek stóp procentowych i rosnąca zdolność kredytowa Polaków wyraźnie zmieniają strukturę popytu na rynku mieszkaniowym. Choć kupujący nadal pozostają ostrożni, to finansowanie bankowe znów staje się realną alternatywą.

Kredyt powraca

Zgodnie z raportem Barometr Metrohouse i Credipass za IV kwartał 2025 roku, łączna wartość nowo udzielonych kredytów hipotecznych w samym październiku osiągnęła rekordowe 10,86 mld zł, a w całym kwartale wolumen sięgnął ponad 30 mld zł. To m.in. efekt ubiegłorocznych obniżek stóp procentowych przez RPP. Łącznie było to 1,75 pkt proc. (z 5,75 do 4,0 proc.), co przelicza się na około 120 zł niższą ratę na każde 100 tys. zł kredytu przy 30 latach. – Obserwujemy wyraźny powrót klientów kredytowych, którzy przez wiele miesięcy wstrzymywali decyzje zakupowe, licząc na lepsze warunki finansowania. Spadek kosztu pieniądza sprawił, że część gospodarstw domowych ponownie mieści się w parametrach zdolności kredytowej, a bankowe oferty zaczęły wyglądać realnie konkurencyjnie wobec zakupów gotówkowych. To nie jest jeszcze euforia, raczej pragmatyczny powrót na rynek – klienci porównują dostępne warianty i dużo częściej negocjują cenę. Jeśli stopy pozostaną stabilne, a banki utrzymają konkurencyjne marże, coraz więcej osób będzie również wybierać kredyt jako narzędzie optymalizacji, a nie konieczność – mówi Grzegorz Woźniak, prezes Q3D Locum.

• **Osiedle Nowe Pobiedziska** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

32 proc. pośredników wskazuje mniejszy udział transakcji gotówkowych przy domach jednorodzinnych, a 31 proc. przy mieszkaniach większych niż kawalerki

Gotówka traci przewagę

Równolegle, jak wynika z „Nastrojometru" autorstwa Nieruchomosci-online.pl, spada przewaga gotówki tam, gdzie kwoty transakcji są największe. Okazuje się, że 32 proc. pośredników wskazuje mniejszy udział transakcji gotówkowych przy domach jednorodzinnych, a 31 proc. przy mieszkaniach większych niż kawalerki, co jest sygnałem, że w segmencie droższych zakupów posiłkowanie się kredytem również powraca do łask. Dodatkowo, z raportu AMRON-SARFiN dowiadujemy się o wyraźnym przyspieszeniu akcji kredytowej: w II kw. udzielono 55,5 tys. kredytów mieszkaniowych, a w III kw. już prawie 64,8 tys., co było jednym z najsilniejszych wzrostów od lat. – Rynek wchodzi w fazę bardziej zrównoważonego wzrostu. Gotówka oczywiście nie znika, ale powoli przestaje być dominującym źródłem finansowania. Kredyt hipoteczny znów pełni rolę katalizatora popytu, szczególnie w segmencie mieszkań kupowanych na własne potrzeby. W takim otoczeniu wygrywają mieszkania dobrze wycenione i dopasowane do potrzeb, a rynek staje się spokojniejszy i bardziej selektywny. W efekcie, decyzje zakupowe są bardziej przemyślane, a kupujący dokładniej porównują dostępne oferty – mówi Bartłomiej Rzepa, członek zarządu spółki realizującej inwestycję Osiedle Symbioza. Tańszy kredyt zmienia reguły gry. Rok 2026 może należeć nie do gotówki, lecz do dobrze skalkulowanego finansowania bankowego. ●

REKLAMA 34420465

ŚW. MICHAŁA
KONIMPEX INVEST

NOWOŚĆ! ETAP II

Warto.
Między Śródką a Maltą

T: 502 103 437
E: biuro@konimpex-invest.pl

swietegomichala.pl

Paczkomat – 120 m
Przystanek tramwajowy – 500 m
Park Tysiąclecia – 650 m
Jezioro Malta – 850 m
Rondo Śródka – 850 m

1 PO

eprasa.pl 1971fc565d

Rząd przyspiesza prace nad portalem DOM

Deweloperzy pod presją przepisów

Portal ma zmienić sposób informowania o cenach mieszkań na rynku pierwotnym. Nowe narzędzie ma zwiększyć transparentność i wzmocnić pozycję kupujących.

• Osiedle Tarasy Wilczak
FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

Kamilla Sierocka

Dla deweloperów oznacza to nie tylko nowe obowiązki, ale też test wiarygodności całej branży.

Nowe zasady

Rząd nowelizacją ustawy o ochronie praw nabywcy i Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym chce mocniej uporządkować zasady sprzedaży mieszkań. Jednym z kluczowych elementów tych przepisów jest stworzenie Portalu Danych o Obrocie Mieszkaniami (DOM), czyli państwowego narzędzia pokazującego ceny transakcyjne nieruchomości. Podstawą jego uruchomienia są przepisy przyjęte przez rząd jesienią 2025 r. Ustawa przewiduje ponad roczny okres przygotowawczy, a więc start funkcjonowania portalu zaplanowano na pierwszy kwartał 2027 r.

Rynek pod lupą

Portal DOM w założeniach ma być centralnym państwowym rejestrem danych o sprzedaży mieszkań na rynku pierwotnym. Zgodnie z zapowiedziami rządu publikowane mają być w nim m.in. ceny lokali, ich zmiany w czasie oraz informacje pozwalające klientom łatwiej porównywać oferty deweloperów. Projekt ma zwiększyć przejrzystość rynku i wykluczyć praktyki polegające na nieujawnianiu pełnych kosztów zakupu mieszkania. Dla firm oznacza to konieczność raportowania większej liczby danych i dostosowania systemów sprzedaży do nowych obowiązków informacyjnych. – Wszystkie rozwiązania, które zwiększają transparentność, wzmacniają zaufanie klientów do branży i porządkują zasady komunikacji cenowej, oceniamy pozytywnie – ma to miejsce również w kontekście portalu DOM. Długofalowo takie działania mogą sprzyjać stabilizacji rynku i budowaniu bardziej partnerskich relacji pomiędzy kupującymi a firmami deweloperskimi – mówią eksperci branży niweruchomości ze spółki Q3D Locum. Na tym etapie to jednak o ogólne założenia, dlatego trudno przesądzać, jak nowe obowiązki będą funkcjonować w praktyce i jaki wpływ przyniesie ostateczny kształt przepisów. Na obecnym etapie kluczowe będzie to, czy zakres raportowanych danych zostanie jasno określony i jednakowy dla wszystkich uczestników rynku. Od tego zależy, czy portal stanie się realnym narzędziem porównawczym dla klientów, czy tylko kolejnym obowiązkiem administracyjnym dla firm.

Regulacja a praktyka rynkowa

Dla deweloperów nowe regulacje oznaczają konieczność przebudowy procesów sprzedażowych, informacyjnych i raportowych. Portal DOM ma agregować dane

w jednym systemie, co zwiększa porównywalność ofert, ale jednocześnie podnosi ryzyko błędów i rozbieżności. Każde opóźnienie lub nieścisłość w przekazywanych informacjach może być widoczna zarówno dla klientów, jak i administracji publicznej. Sama idea portalu DOM jest zrozumiała i odpowiada na potrzeby klientów, ale bardzo ważne będą szczegóły jego funkcjonowania. Nowe przepisy obejmują nie tylko raportowanie danych do portalu, lecz także rozszerzenie prospektów informacyjnych, zmiany w ogłoszeniach sprzedażowych i procedurze odbioru mieszkań. Jeżeli obowiązki informacyjne okażą się przez to nazbyt rozbudowane lub nieprecyzyjne, może to spowolnić procesy sprzedażowe i inwestycyjne, a w konsekwencji zaburzyć podaż nowych lokali. W takich warunkach rośnie z kolei ryzyko wzrostu kosztów operacyjnych, które w dłuższym okresie z pewnością wpłynęłyby na poziom cen mieszkań. Dlatego istotne jest, aby regulacje były jednoznaczne i uwzględniały realia funkcjonowania rynku. Portal DOM ma szansę stać się jednym z najważniejszych narzędzi porządkujących rynek pierwotny. To, czy faktycznie zwiększy przejrzystość i zaufanie klientów, zależeć będzie jednak od ostatecznego kształtu przepisów i sposobu ich wdrożenia. ●

Jawne ceny zmieniły rynek mieszkań

Tak dziś kupują Polacy

Jawność cen skróciła proces zakupu mieszkania. Klienci mogą od razu porównywać oferty w internecie i szybciej podejmować decyzje. Kontakt z deweloperem i wizyty w biurze sprzedaży są dziś zwykle kolejnym krokiem, a nie punktem wyjścia. Jak zmienił się proces zakupowy mieszkania?

1. Cyfrowa selekcja

Pierwszy etap procesu zakupowego przeniósł się z wizyty w biurze sprzedaży do internetu. Skala tego cyfrowego „pre-selekcjonowania" jest dziś masowa: według danych Otodom co miesiąc z serwisu korzysta ponad 6 mln realnych użytkowników, którzy przeglądają i publikują ogłoszenia nieruchomości. To tam kupujący robią wstępne porównania cen, standardu i okolicy, a dopiero później wybierają kilka adresów „do obejrzenia". Coraz większą rolę odgrywają formaty, które pozwalają zajrzeć do inwestycji bez umawiania spotkania. To m.in. krótkie wideo, relacje z postępu budowy, Q&A w social mediach czy dni otwarte, na których można zobaczyć miejsce bez presji nawiązywania rozmowy handlowej. Oglądanie inwestycji online to już nie tylko inspiracja, ale prawdziwy etap decyzyjny. Zanim klient wykona pierwszy telefon, zazwyczaj ma już gotową shortlistę, zna widełki cenowe w okolicy i sprawdził, jak dana marka odpowiada na pytania w komentarzach czy wiadomościach. Wizerunek inwestycji buduje się dziś w mikro-momentach – czy ceny są jasne, czy informacje się nie rozjeżdżają, czy komunikacja jest spójna. Jeśli na tym etapie coś nie gra, klient często rezygnuje, zanim w ogóle porozmawia z doradcą.

2. Nowe zasady, nowe decyzje

W praktyce oznacza to, że przewagę mają dziś ci, którzy od początku komunikują się jasno i konsekwentnie. Gdy do tego dochodzą zachęty cenowe oraz lepsza dostępność finansowania, decyzje zakupowe jeszcze bardziej przyspieszają. Końcówka 2025 roku pokazała to w liczbach. Według danych Otodom Analytics, w grudniu ub. r. na siedmiu największych rynkach sprzedano ok. 5,2 tys. mieszkań, a w okresie od września do grudnia – ponad 17,4 tys.

Trend wzmacniały zmiany regulacyjne, które zwiększyły transparentność całej branży. Od 11 lipca ub. r. obowiązuje ujawnianie cen ofertowych na rynku pierwotnym, a od 11 września wymóg rozszerzono na wszystkie oferty. Dla kupujących to praktyczna zmiana. Mniej gry z deweloperem w „zapytaj o cenę", więcej twardych porównań i negocjacji jeszcze zanim dojdzie do rozmowy z doradcą. Kupujący są dziś bardzo konkretni: chcą wiedzieć, co jest w standardzie, jak wygląda harmonogram prac i co dokładnie podpisują. Jeśli te informacje są rozproszone albo niespójne, rozmowa od razu robi się dużo trudniejsza. Dlatego w komunikacji wygrywają ci, którzy podają wszystko jasno i konsekwentnie, np. na stronie, w mailach, czy swoich social mediach. Dobra komunikacja skraca również cały proces, bo klient szybciej przechodzi od pytań do ostatecznej decyzji. Dla marki to natomiast mniej nieporozumień i mniej straconych możliwości sprzedażowych.

3. Transparentność nową walutą rynku

Kupujący chcą dziś jasno podanych kosztów dodatkowych, realnych terminów, informacji o standardzie, a także czytelnych zasad rezerwacji i umowy, bo to pozwala im porównywać oferty „na chłodno". Zaraz potem pojawia się druga grupa pytań: jak się tam będzie żyło – jaki jest realny czas dojazdu do centrum, co znajduje się w najbliższej okolicy i ile jest tam zieleni. Lokalizacja nie jest więc osobnym tematem, tylko bardzo ważnym elementem tej samej potrzeby. Kupujący patrzą na lokalizację szerzej niż kiedyś. Liczy się nie tylko sam adres i jego ewentualny prestiż, lecz szybkość dojazdu do centrum, osiedlowa infrastruktura, zieleń, plany zmian w sąsiedztwie i to, jak miejsce będzie działać w codziennym życiu. Nie wystarczy hasło „świetnie skomunikowane". Trzeba pokazać, co to znaczy w praktyce – konkretnie i uczciwie, bo dziś kupujący weryfikują takie deklaracje w kilka minut, bez wychodzenia z domu. Wystarczy przecież kilka kliknięć w Internecie.

Równocześnie wiele osób ma poczucie, że jeśli poczeka z zakupem nieruchomości, to finalnie zapłaci za nią więcej. Badanie Kantar dla Otodom pokazuje, że 55 proc. Polaków w 2026 r. spodziewa się wzrostu cen mieszkań, a 62 proc. traktuje je jako dobrą ochronę kapitału. To miks, który wzmacnia motywację do szybszego działania – ale nie kosztem rozsądku. Polacy kupują mieszkania coraz rzadziej „sercem", a coraz częściej po sprawdzeniu faktów. I po upewnieniu się, że lokalizacja naprawdę broni się w długim terminie. ●

eprasa.pl 1971fc565d

Seniorzy zdominują rynek nowych mieszkań

Nieruchomości szykują się na cichą rewolucję

Nie trzydziestolatkowie, a seniorzy będą ustawiali się w kolejce do biur sprzedaży. To efekt demografii, która coraz wyraźniej przesuwa punkt ciężkości w stronę osób 60 +.

Kamilla Sierocka

• **Piekary 18**
FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

Z aktualnych danych GUS zawartych w „Roczniku Demograficznym 2025" wynika, że osoby w wieku 65 lat i więcej stanowią w Polsce grupę liczącą 7,7 mln mieszkańców, co odpowiada ponad 20 proc. populacji całej Polski.

Demografia wymusza zmianę

Jednocześnie liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, definiowanym przez GUS jako mężczyźni 65+ i kobiety 60+ wynosi ponad 5,1 mln osób, co potwierdza trwały proces starzenia się społeczeństwa. – Udział seniorów w strukturze ludności systematycznie rośnie, podczas gdy populacja w młodszych grupach wiekowych maleje. To oznacza, że projektowanie mieszkań musi coraz częściej uwzględniać potrzeby osób starszych, a nie wyłącznie młodych rodzin. Kluczowe stają się rozwiązania bez barier architektonicznych, dobra dostępność usług oraz funkcjonalne układy mieszkań. Seniorzy szukają dziś przestrzeni, które pozwalają im mieszkać samodzielnie i komfortowo jak najdłużej. Z perspektywy rynku to nie jest nisza, ale jeden z głównych kierunków rozwoju nowego budownictwa – mówi architekt Witold Padlewski, członek zarządu Q3D Concept.

Nowe standardy projektowe

Zmiany demograficzne przekładają się wprost na praktykę projektową i przestrzenną. W nowych inwestycjach coraz częściej pojawiają się elementy ułatwiające codzienne funkcjonowanie – m.in. infrastruktura codzienna obejmująca wózkownie, windy, szerokie przejścia i łatwy dostęp do usług, co ułatwia poruszanie się i organizowanie życia w obrębie osiedla. Projektanci zwracają też większą uwagę na przestrzenie sprzyjające integracji międzypokoleniowej oraz obecność miejsc spotkań i aktywności rekreacyjnej, które pomagają budować więzi społeczne między mieszkańcami. – Praktyczna adaptacja projektów nie polega wyłącznie na estetyce, ale na reagowaniu na konkretne potrzeby użytkowników, co wpływa na ostateczny kształt i funkcjonalność inwestycji. W przypadku seniorów kluczowe są rozwiązania, które ułatwiają samodzielne funkcjonowanie i ograniczają konieczność późniejszych przeróbek. To dotyczy zarówno mieszkań, jak i przestrzeni wspólnych oraz otoczenia inwestycji. Takie podejście zmienia sposób myślenia o nowych osiedlach już na etapie koncepcji – mówi arch. Paweł Koperski, członek zarządu Q3D Concept.

Młodsi klienci wciąż będą ważni na rynku nieruchomości, ale to seniorzy, coraz liczniejsi i coraz bardziej wymagający, mogą zacząć dyktować warunki dla nowych inwestycji. Lepiej położonych, wygodniejszych, z dobrym dostęp do usług dostosowanych tak, aby wspierać kontakty międzyludzkie. To może być najcichsza, ale zarazem najbardziej odczuwalna zmiana najbliższych lat.

REKLAMA

34423692

biuro@ataner.pl
tel. 61 859 40 04
www.ataner.pl

ATANER®

eprasa.pl 1971fc565d

Wnętrza

Drewniana podłoga w salonie

Salon to zazwyczaj reprezentacyjne miejsce w każdym domu i mieszkaniu. Dlatego też dobór materiałów do jego wyposażenia jest bardzo istotny. Dotyczy to przede wszystkim podłogi.

Agnieszka Bociek

Czy warto postawić na tę, wykonaną z prawdziwego drewna? Drewniana podłoga w salonie daje możliwości ukształtowania stylu wnętrza od klasycznego aż do nowoczesnego. Drewno jest materiałem bardzo różnorodnym pod względem wyglądu. Możemy wybierać z szerokiej palety kolorów parkietów wykonanych z drewna egzotycznego. – Dla zwolenników drewna rodzimego dostępne są deski z dębu w różnych wersjach kolorystycznych. Z kolei inwestorzy chcący połączyć walory estetyczne drewna z jego wysoką funkcjonalnością i możliwością stosowania na posadzki z ogrzewaniem podłogowym, mają dużą ilość wybarwień desek warstwowych: od prawie białych (Alaska), przez szare (Gray Eagle), w odcieniu miodowym (Honey) lub szampana (Champagne), a kończąc na ciemnym brązie (Coffee) i prawie czarnym (Barolo) – wymienia Hubert Plichta z DLH Polska.

Nowoczesne podłogi nie muszą być wykonane z niespotykanych materiałów. Postawienie na drewno w ciekawej odsłonie również może świetnie wkomponować się w modernistyczny wygląd mieszkania.

Różne układy i różne efekty

Poza niekwestionowanymi walorami estetycznymi i komfortem użytkowania, drewniane podłogi dają bardzo duże możliwości aranżacyjne. Dla podniesienia efektu dekoracyjnego, deski parkietowe mogą być odpowiednio układane: „na cegiełkę", „na przesuniętą cegiełkę", „w kwadrat", „na drabinkę", „na jodełkę", „na jodłę francuską" oraz inne mniej wykorzystywane sposoby. – Dekoracyjny sposób kładzenia desek podłogowych jak „w kwadrat" czy „na drabinkę" sprawdza się szczególne przy dużych powierzchniach podłóg, uwzględniając nawet np. sale sportowe. Taki sposób optycznie pomniejsza przestrzeń i tworzy ją bardziej przytulną. W małych i średnich pomieszczeniach lepiej skłaniać się do układania desek w powtarzalne i proste wzory jak „na przesuniętą cegiełkę" lub „na jodełkę". Taki wzór ułożony na podłodze będzie uniwersalny i nie będzie optycznie przeszkadzało, jeśli częściowo zostanie przykryty przez szafę, łóżko czy dywan – mówi Hubert Plichta. Ekspert dodaje również, że od kilku lat obserwuje się powrót do układania desek podłogowych w „jodłę francuską". W tym wzorze deski są przycięte i łączą się ze sobą pod kątem 45 stopni tworząc wzór „grotu". Decydując się na taki sposób ułożenia podłogi – nie ma potrzeby przykrywać jej już dywanami czy chodnikami, dla lepszego wyeksponowania efektu.

Wybierając nowoczesną podłogę drewnianą do salonu, miejmy świadomość, że stanie się ona wizytówką domu. Jej codzienne użytkowanie powinno nie tylko być komfortowe, ale też dostarczać estetycznych wrażeń

Olejowanie, lakierowanie, czyli konserwacja nowoczesnej podłogi drewnianej

Drewnianą podłogę warto zabezpieczyć poprzez olejowanie lub lakierowanie. Dzięki temu zyskuje ona dłuższą żywotność, większą odporność na zużycie oraz na dłużej zachowuje swój naturalny kolor. – Niektórzy przeciwnicy podłóg drewnianych i warstwowych twierdzą, że wymagają one skomplikowanej, czasochłonnej konserwacji. Ułożenie paneli czy płytek ceramicznych może być prostsze, ale nie sposób porównywać ich wygląd i charakter w dotyku z naturalnym drewnem. Drewno można też cyklinować i odświeżać, a płytki jedynie wymienić – podkreśla ekspert DLH.

Deska lita to synonim trwałość i elegancji. Ponieważ wykonana jest w całości z drewna o grubości ok. 14–15 mm, można ją wielokrotnie cyklinować, przywracając jej wygląd nowego produktu. Podobnie jest w przypadku desek warstwowych, jednak ich konstrukcja – dostosowana do montażu na ogrzewaniu podłogowym – sprawia, że warstwa użytkowa ma ok. 4 mm. Oznacza to możliwość wykonania zwykle 2–3 cyklinowań w całym okresie użytkowania.

Wybierając nowoczesną podłogę drewnianą do salonu, miejmy świadomość, że stanie się ona wizytówką domu. Jej codzienne użytkowanie powinno nie tylko być komfortowe, ale też dostarczać estetycznych wrażeń.

eprasa.pl 1971fc565d

Finanse

Marcowe cięcie stóp

Brak cięcia stóp procentowych na marcowym posiedzeniu RPP byłoby dużym zaskoczeniem. Za obniżką przemawiają: spadek dynamiki inflacji oraz coraz wolniejszy wzrost wynagrodzeń.

Bartosz Turek,

ANALITYK RYNKU NIERUCHOMOŚCI

Eskalacja konfliktu na Bliskim Wschodzie może jednak skłonić do większej ostrożności przy podejmowaniu kolejnych w tym roku decyzji. W ciągu ostatnich 12 miesięcy cięcia stóp obniżyły już raty kredytów mieszkaniowych o 15-20%. Ważą się losy kolejnych maksymalnie kilkuprocentowych obniżek rat w bieżącym roku.

Jeśli patrzeć na notowania rynkowe, to marcowe cięcie stóp procentowych wydaje się niezagrożone. W poniedziałek na koniec dnia (2 marca) stawka WIBOR 3M była na poziomie 3,81%. To mniej niż aktualny poziom stopy referencyjnej NBP (4%). W normalnych warunkach jest wręcz odwrotnie, czyli WIBOR 3M jest notowany wyżej niż stopa referencyjna. To oznacza, że marcowe cięcie stóp procentowych jest nie tylko oczekiwane, ale właściwie zostało już uwzględnione przez uczestników rynku.

• **Grunwald Park** FOT. MATERIAŁY DEWELOPERA

Rynek wierzy w kolejne cięcia stóp

Podobnie odczytywać można notowania kontraktów terminowych na stopę procentową (FRA). Te sugerują nie tylko cięcie stóp w marcu, ale też szansę na kontynuację takich ruchów w kolejnych miesiącach. Przy czym przewidywania idące dalej w przyszłość są dziś znacznie bardziej zachowawcze niż przed atakiem na Iran. Wyraźnie słabsze są dziś nadzieje na to, aby w bieżącym roku podstawowa stopa procentowa spadła do 3,25%. Bardziej prawdopodobny docelowy poziom to raczej 3,5% – tak przynajmniej sugerują aktualne notowania. Przy tym należy mieć świadomość, że przewidywania te potrafią szybko się zmieniać, co pokazały chociażby ostatnie dni.

Inflacja poniżej celu i wolniejszy wzrost płac

Jeśli chodzi o aktualne – marcowe posiedzenie RPP, to bez wątpienia za cięciem stóp procentowych w Polsce przemawiają dane na temat spadku dynamiki inflacji. Ta w dwóch ostatnich publikacjach GUS (za grudzień 2025 r. i styczeń 2026 r.) uplasowała się poniżej kluczowego dla RPP poziomu 2,5%.

Ponadto ostatnie dane GUS pokazały, że w styczniu znowu tempo wzrostu płac wyraźnie wyhamowało (do niewiele ponad 6%) – nawet bardziej niż wynikałoby to z oczekiwań (ponad 7%). Jeśli do tego podobnie perspektywy inflacyjne na najbliższe kwartały zaprezentuje marcowa projekcja, to trudno się dziwić, że cięcie stóp procentowych na posiedzeniu w marcu jest powszechnie oczekiwane.

Kredyty ze zmiennym oprocentowaniem mogą wrócić do łask

Jeśli w marcu faktycznie – zgodnie z oczekiwaniami – dojdzie do cięcia stóp procentowych, to niższy koszt pieniądza powinien przełożyć się na niższe raty kredytów mieszkaniowych ze zmiennym oprocentowaniem. Co więcej, już dziś są banki, w których kredyt ze zmiennym oprocentowaniem zaczyna być tańszy niż ten ze stałym oprocentowaniem. Każde kolejne cięcie stóp przyczyniać się będzie do przypieczętowywania tej zmiany.

Jasnym jest przy tym, że niższe stopy procentowe to dobre informacje dla posiadaczy kredytów. W zależności od tego jak długo będziemy spłacać jeszcze kredyt (czy 5 lat czy jeszcze 30), to spadek oprocentowania o 0,25 pkt proc. oznacza ratę niższą o ok. 12-16 zł na każde pożyczone 100 tys. zł.

Każde cięcie stóp procentowych oznaczać powinno ponadto wzrost zdolności kredytowej, a więc, to że bank skłonny będzie pożyczyć nam więcej. Tym samym powinno też rosnąć grono osób, które mogą sobie pozwolić na zakup mieszkania na kredyt.

Rata już spadła o ponad 500 złotych

Dokonane w 2025 roku cięcia stóp procentowych wyraźnie ulżyły już kredytobiorcom. Najlepiej pokazać to na konkretnym przykładzie. Weźmy pod uwagę ratę 25-letniego kredytu mieszkaniowego zaciągniętego na kwotę 400 tysięcy złotych. Tę na początku 2025 roku można było szacować na 3045 złotych miesięcznie. Dziś może to być o około 520 złotych mniej (około 2530). Rosnące wynagrodzenia i spadające oprocentowanie kredytów mieszkaniowych doprowadziły do skokowego wzrostu dostępności kredytowej mieszkań. W efekcie dziś prawie połowa pracujących par może sobie pozwolić na zakup co najmniej dwupokojowego mieszkania na kredyt. To o 1/3 więcej niż przed rokiem – wynika z szacunków opartych o dane GUS i NBP. ●

REKLAMA 34424409

eprasa.pl 1971fc565d

34422268

POR 1

wyborcza

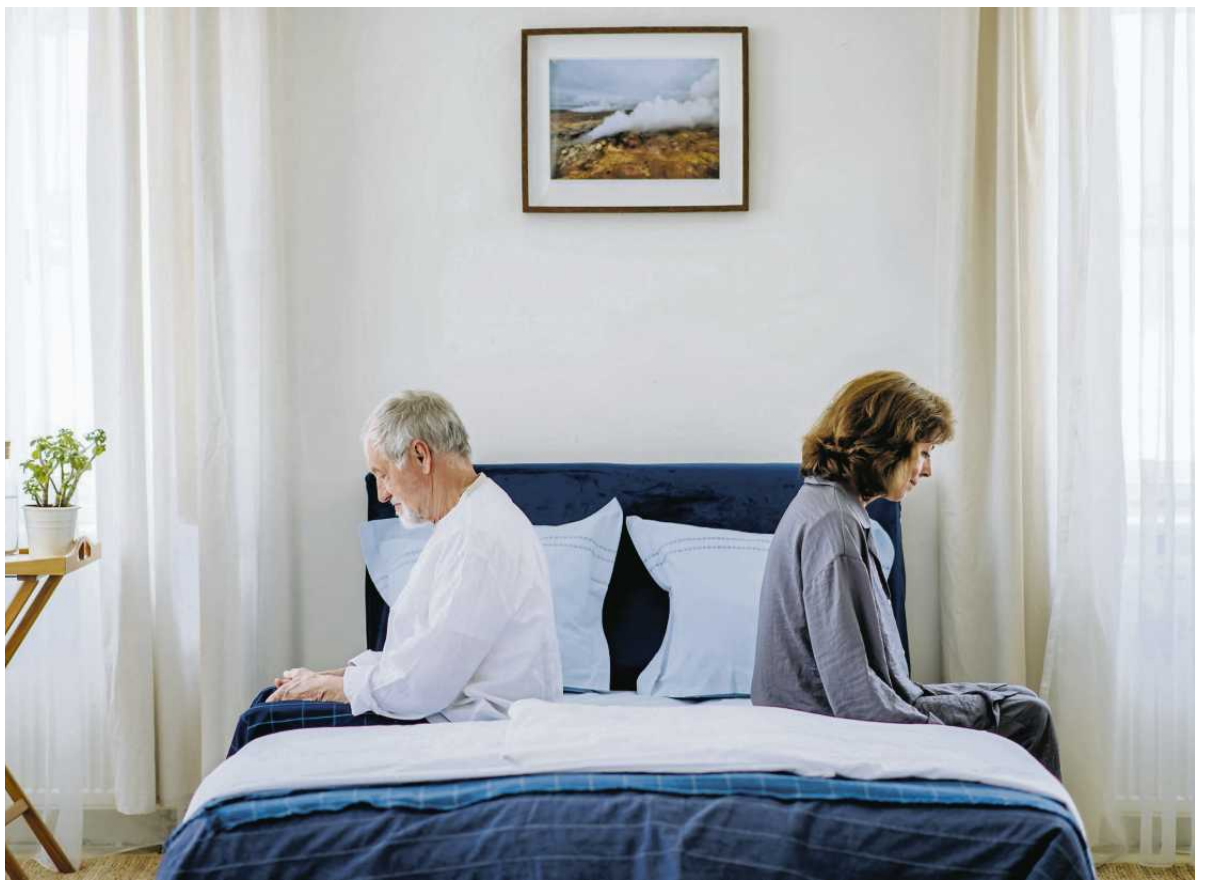
PORADNIK PSYCHOLOGICZNY
EKSPERCI ODPOWIADAJĄ CZYTELNIKOM

Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorki prowadzące **Katarzyna Stożek, Beata Żurek** wyborcza.pl

Przeszłam na emeryturę i chłonę każdą sekundę życia

Tylko w sypialni smutek

– Po przejściu na emeryturę przestałam odgrywać życiowe role. Jestem kobietą, która chłonie każdą sekundę życia i nie zamierza zmarnować ani chwili. A jednak nie wszystko się układa.

FOT. GETTY IMAGES

– Od trzech lat jestem już tylko Małgorzatą. Po przejściu na emeryturę przestałam odgrywać życiowe role. Przestałam być dyrektorką, odpuściłam matkowanie, bycie babcią, która niańczy wnuki. Jestem kobietą, która chłonie każdą sekundę życia i nie zamierza zmarnować ani chwili – opowiada. – Córkę urodziłam, kiedy skończyłam 19 lat, za dwa lata na świecie pojawił się syn. Kocham swoje już bardzo dorosłe dzieci, ale jednocześnie wiem, ile im poświęciłam. Przy dwójce dzieci, studiach wieczorowych i karierze zawodowej nie było wystarczająco czasu na „życie po". Moje koleżanki studiowały, mieszkały w akademikach, chodziły na imprezy, a ja w tym czasie zajmowałam się dziećmi. Tak wybrałam, nie mam do nikogo pretensji, ale nie będę udawać, że przyszło to łatwo i bez wyrzeczeń.

Kiedy skończyłam pracę, poczułam, jakby wyrosły mi skrzydła. Nie mogę usiedzieć na miejscu. Zrobiłam prawo jazdy. Zawsze narzekałam na nadprogramowe kilogramy, a teraz jestem szczupła, jak nigdy w życiu. Jeżdżę na rowerze, chodzę na jogę, odnowiłam znajomości sprzed lat, zorganizowałam sąsiadów i robimy sobie spotkania towarzyskie – co tydzień, za każdym razem ktoś inny jest gospodarzem.

W tym wszystkim jest także mąż. Na rowery nie dał się namówić, do sąsiadów nie zawsze ma cierpliwość, a jak ja idę na jogę, on majsterkuje sobie w garażu. Wydawałoby się, że się rozmijamy, ale po ponad czterdziestu wspólnych latach znamy swoje potrzeby i temperamenty. Jednak brakuje mi wspólnego bycia. Co wieczór lądujemy razem w łóżku, ale jest tylko buzi i spać. A ja chciałabym mocniej, więcej. Powiedziałam mu to ostatnio. Popatrzył na mnie smutno znad książki i powiedział: „Gośka, natury nie oszukasz. Jesteś mi bliska, to chyba nadal miłość, ale seks już mnie nie kręci".

Próbowałam seksownej bielizny, był nastrój w sypialni, ale mój mąż „nie zadziałał". Tłumaczę mu, że są tabletki, lekarze. Przecież po sześćdziesiątce ludzie nie muszą rezygnować z seksu. Nigdy nie pomyślałam, że na „stare lata" zachce mi się mężczyzny. Wszystko się układa, ale nie wiem, jak rozpalić męża w sypialni. Kocham moje aktywne dni, ale smutek w sypialni psuje obraz całości. Czy nam też grozi bycie obok siebie, bo żyjemy w innym tempie?

Nigdy nie jest za późno na życie

JUSTYNA RYCZKO
psycholożka z avigon.pl

Droga Małgorzato, jeżeli pozwolisz, po lekturze Twojego listu tak właśnie będę się do Ciebie zwracać. Bardzo dziękuję za Twój niezwykle poruszający list. Bije z niego odwaga, szczerość i ogromna siła, która często budzi się dopiero wtedy, gdy życie wreszcie daje nam przestrzeń, by odetchnąć. To piękne i ważne, że potrafisz nazwać ten moment. Ten czas, w którym po latach odpowiedzialności i troski o wszystkich wokół zaczęłaś być sobą – nie „czyjąś", tylko po prostu Małgorzatą. To nie egoizm, tylko naturalny etap rozwoju. Bardzo mnie cieszy, że osoba w Twoim wieku cieszy się życiem, ma mnóstwo zajęć i nowych pomysłów i wciąż ma niewyczerpany apetyt na życie. Wielu ludzi do tego punktu nie dociera, inni boją się go nazwać.

To, co przeżywasz, ma kilka ważnych warstw i wszystkie są zrozumiałe. To, że po przejściu na emeryturę poczułaś przypływ życia, ruchu i ciekawości świata, jest bardzo częste u osób, które wcześniej długo funkcjonowały „w poczuciu obowiązku". To właśnie Twoje „skrzydła".

Twoje ciało i psychika dostały wreszcie przestrzeń, aby rozwinąć skrzydła. To, że dbasz o siebie, o swoje relacje, bycie aktywną, jest zdrowe i rozwojowe. W żadnym stopniu nie należy tego analizować poprzez pryzmat wieku, ponieważ nigdy nie jest za późno na życie. Również sposób bycia babcią – obecny, ale nienarzucający się – brzmi dojrzale i mądrze.

To, że Ty przyspieszyłaś, a Twój mąż zwolnił, nie musi oznaczać oddalania się emocjonalnego. Różne tempo to nie to samo co rozpad. Po 40 latach związku bardzo często pojawia się zjawisko „równoległych światów", które mogą współistnieć – o ile jest między nimi most.

To zresztą zupełnie normalne, że po tylu latach wspólnego życia ludzie mogą mieć swoją „bajkę", do której inni – nawet najbliżsi mogą nie mieć dostępu. Ale tym wspomnianym wcześniej mostem jest rozmowa, ciekawość siebie nawzajem i uznanie swoich różnic bez próby „naprawiania" drugiej osoby.

Twoje pragnienie bliskości fizycznej, seksualnej, jest w pełni naturalne także – a może właśnie – po 60. roku życia. Bardzo często ludzie mówią, że „w tym wieku już nie wypada", że to wstyd albo zwyczajnie nie mają już na to ochoty. A Ty zupełnie wprost przyznajesz, że chciałabyś, aby Wasza sfera seksualna odżyła. Jednak musisz pamiętać, że równie naturalne, jak Twoja potrzeba, jest to, że Twój mąż może doświadczać spadku libido, lęku przed „niesprawnością", zmęczenia albo po prostu innego etapu swojej seksualności. Powinnaś spróbować to zrozumieć i zaakceptować. Bardzo ważne jest jednak to, że brak ochoty na seks nie jest brakiem miłości, a chęć na seks nie jest fanaberią. Wasz dialog w tej sprawie dopiero się zaczyna. Warto, by nie był rozmową o „działaniu" czy „niedziałaniu", ale o bliskości, potrzebach i lękach. Wielu mężczyzn w tym wieku bardziej niż samej seksualności boi się poczucia porażki, wstydu, wyśmiania lub poczucia utraty męskości. Tabletki nie zawsze są rozwiązaniem pierwszego wyboru – czasem najpierw potrzebne jest poczucie bezpieczeństwa i zdjęcie presji.

Zaproponuj rozmowę poza sypialnią, bez celu „naprawienia seksu". Raczej „chciałabym lepiej Cię zrozumieć". Oddziel seksualność od sprawności, bo bliskość to nie tylko stosunek. Dotyk, czułość, masaż, wspólne zasypianie, przytulenie mogą być pomostem, który to zmieni. Możesz także zachęcić męża do konsultacji lekarskiej lub seksuologicznej, ale nie jako „musisz się leczyć", tylko „sprawdźmy, co jest możliwe". Warto także, abyś zastanowiła się, czym dla Ciebie jest seks teraz. Czy to bardziej potwierdzenie więzi? Energią życia? Poczucie bycia pożądaną? Nazwanie tego pomoże mężowi lepiej Cię usłyszeć.

I najważniejsze. Nie jesteście „obok siebie". Jesteście w momencie renegocjowania swojej bliskości. To trudne, ale bardzo żywe miejsce w związku. Masz prawo do smutku, frustracji i tęsknoty, ale nie jesteś w tym sama. W żadnym razie nie jest również za późno. Twoje życie rozkwita. Teraz pytanie nie brzmi „jak rozpalić męża" lecz raczej „jak zaprosić go do nowej formy bliskości bez presji, ale z nadzieją". ●

żyć lepiej
psychologia codziennie

• Masz problemy, o których nie umiesz rozmawiać z bliskimi? Chciałabyś powiedzieć komuś o tym, co cię trapi, ale nie masz odwagi? Potrzebujesz wsparcia lub chcesz się najzwyczajniej w świecie wygadać? Pisz do nas: **pytanie@wysokieobcasy.pl**. Nie bój się zapytać, a my postaramy się udzielić eksperckiej odpowiedzi.

eprasa.pl 1971fc565d

Myślałam, że po latach znów będę miała mamę

Nazwała mnie kaleką

– Mój problem ma na imię teściowa. Mój mąż to jej jedyny, ukochany syn. Zawsze do dyspozycji mamusi. Nie wiem, czy i jak długo wytrzymam jej oschłe traktowanie, zwłaszcza że mieszkamy razem.

FOT. GETTY IMAGES

– Byłam przekonana, że życie już wystarczająco mnie doświadczyło i teraz będzie tylko lepiej. Nic bardziej mylnego. Zmagam się z SM. Kiedy usłyszałam diagnozę, byłam załamana. Po kilku nieprzespanych nocach, złorzeczeniu wszystkim, wylanych łzach, wzięłam się w garść. Nie chciałam się poddać. Byłam przekonana, że mam wsparcie w partnerze, z którym planowaliśmy wspólną przyszłość. Miał być dom, dzieci, kochająca się rodzina.

Po diagnozie wytrzymał jeszcze siedem miesięcy. Zmęczyły go wycieczki po lekarzach, rehabilitantach, mój zmienny nastrój. Przeprosił, że nie da dłużej rady. Powiedział, że nie wyobraża sobie takiego życia, ale zawsze mogę na niego liczyć. To był kolejny cios. Ale byłam już tak zaangażowana w walkę z chorobą, że odpuściłam rozpaczanie po gościu, który opuścił mnie w najgorszym momencie życia.

Na szczęście trwała przy mnie przyjaciółka. Tylko ona mi została. Rodzice zmarli, jak byłam mała, wychowywała mnie babcia, która odeszła dwa lata przed diagnozą. Kiedy zaczęłam mieć chorobę pod kontrolą – na ile to w ogóle możliwe – to właśnie przyjaciółka zachęciła mnie do założenia konta na portalu randkowym. Byłam bardzo sceptyczna i ostrożna, do czasu, kiedy zainteresował się moją osobą Robert. Tylko rok ode mnie starszy, jak się później okazało też po przejściach. Miał próbę samobójczą po tym, jak zostawiła go wieloletnia partnerka. Od słowa do słowa zaczęły się długie rozmowy telefoniczne, pierwsze spotkanie. Nie ukrywałam, że jestem chora i wiadomo, że mój stan będzie się tylko pogarszał. W ogóle mu to nie przeszkadzało. Był opiekuńczy, troskliwy. Stałam się dla niego centrum świata. Po pół roku znajomości oświadczył się, a po kolejnych trzech miesiącach zostaliśmy małżeństwem.

I tu zaczyna się problem, któremu na imię teściowa. Robert to jedyny, ukochany syn. Zawsze do dyspozycji mamusi. Z drugiej strony nic dziwnego skoro mieszkają w jednym domu, który teraz stał się także moim.

Na początku ucieszyłam się, że po latach wreszcie będę miała mamę. Niestety, teściowa zachowywała dystans, żeby nie powiedzieć, że była oschła. Przede wszystkim rozczarowaliśmy ją ślubem cywilnym. Dla niej ważny jest tylko ten kościelny. Miałam nadzieję, że to przetrawi, ale z dnia na dzień było gorzej. Robert ma pracę, która wymaga od niego dłuższych wyjazdów, więc zostajemy z teściową same. Staram się być pomocna, o ile pozwala mi mój stan zdrowia. Są gorsze chwile, kiedy „wyłącza" mi się noga lub słabnie ręka, ale nie rozczulam się nad sobą. Jednak dla teściowej to zwykła wymówka, żeby jej nie pomóc. Bo przecież trzeba zrobić pranie (Robert to zawsze robił), wykupić leki, zrobić zakupy. Wydaje mi się, że teściowa jest sprawniejsza ode mnie, ale lubi być obsługiwana.

Kiedy przed świętami gorzej się poczułam, odmówiłam pójścia na zakupy, ale powiedziałam, że zrobię to później. Obrażona zadzwoniła do przyjaciółki i poprosiła o pomoc jej syna. Nie wiedziała, że odpoczywam w salonie, więc swobodnie rozmawiała przez telefon. Usłyszałam, że „ta kaleka" do niczego się nie nadaje i ona wiedziała, że Robert pakuje się w kłopoty. Zamurowało mnie. Nigdy w życiu nikt tak o mnie nie powiedział. Mówienie w ten sposób o niepełnosprawnej, chorej osobie to dla mnie totalny brak empatii i dyskryminacja. Przecież sama jest coraz mniej samodzielna i będzie wymagała coraz większego wsparcia. Kiedy teściowa skończyła rozmowę, specjalnie podniosłam się z kanapy, by zrozumiała, że słyszałam jej słowa. Ale nie bardzo się tym przejęła. Robert obiecał, że porozmawia z mamą, ale jestem przekonana, że nie ma śmiałości.

W Wigilię teściowa podzieliła się ze mną opłatkiem, życzyła zdrowia i szczęścia. Nie było uścisku, słowa „przepraszam". Jakby spotkała obcą osobę. Nie wiem, czy i jak długo wytrzymam takie traktowanie, ale najbardziej żal mi Roberta. Jest teraz między młotem a kowadłem i nie zazdroszczę, ale wiem, że będzie musiał wybierać między żoną a matką.

Zmiana wywołała niepokój teściowej

MARTA KRÓL
psycholożka, psychoonkolożka, psychoterapeutka w trakcie szkolenia. Udziela również wsparcia online na avigon.pl

Bardzo mi przykro, że spotkało Panią tak trudne doświadczenie. Diagnoza choroby przewlekłej lub niepełnosprawności sama w sobie przynosi sporo zmian i obaw, co sprawia, że jeszcze bardziej potrzebujemy akceptacji i wsparcia otoczenia. W momencie adaptacji do nowej sytuacji zdrowotnej zwracamy uwagę na to, co daje nam poczucie bezpieczeństwa i nadziei. Chcemy zachować wszystkie stałe elementy naszej codzienności, więc relacje z bliskimi czy możliwość podtrzymania dotychczasowej aktywności, stają się szczególnie ważne.

Z pewnością utrata wizji wspólnej przyszłości z partnerem była dla Pani bardzo bolesnym ciosem. Celnie ujęła Pani w swoim liście, to jak może wyglądać proces oswajania się z diagnozą. Na początku człowiek reaguje emocjonalnie, odczuwa napięcie i lęk, co zwiększa potrzebę zaopiekowania z zewnątrz, natomiast później funkcjonowała Pani bardziej zadaniowo, czyli działania związane z walką o zdrowie i ich koszt energetyczny sprawiły, że utrata partnera i emocje z nią związane zeszły na drugi plan.

Z listu wynika, że sporym wsparciem okazała się Pani przyjaciółka, której obecność dawała Pani poczucie bezpieczeństwa i akceptacji. Zachęcanie Pani do poszukiwania dla siebie relacji, wzmocniło poczucie sensu i przywróciło nadzieję na lepszą przyszłość. W procesie oswajania się ze zmieniającym się stanem zdrowia bardzo ważna jest motywacja do działań, które wspierają jakość życia danej osoby (relacje, hobby, aktywność), niezależnie od jej choroby.

W relacji z Robertem widać Pani troskę o to, żeby nie został postawiony w kłopotliwej sytuacji, w której musiałby dokonywać wyborów pomiędzy Panią a innymi bliskimi osobami. Według Pani opisu mąż jako jedyny syn, czuje się w obowiązku zadbać o swoją mamę i mają oni pewne przyzwyczajenia, co do jego dostępności dla niej. Pani obecność w ich życiu spowodowała zmianę, która wywołała niepokój teściowej, stąd pojawia się wiele trudnych zachowań np. brak akceptacji formy Waszego ślubu, krytykowanie Pani sposobu funkcjonowania, komentarze dotyczące stanu Pani zdrowia itp.

Nie wiem, czy i jak długo wytrzymam takie traktowanie, ale najbardziej żal mi Roberta

Wasz związek ma mocny fundament wzajemnej opieki i zdolności do bycia ze sobą, nawet w trudniejszych warunkach. Decyzją o ślubie Pani mąż, potwierdził swoją gotowość do wspólnego życia z Panią i teraz to właśnie w jego zakresie będzie odnalezienie się w „obu rolach" na nowych zasadach.

Opis Pani relacji z teściową wskazuje na to, że nie wykazuje ona zrozumienia dla Pani sytuacji zdrowotnej. Bardzo niesprawiedliwe są słowa, których użyła wobec Pani w rozmowie ze znajomą. Wspomniała Pani, że stara się Pani być dla niej osobą pomocną i życzliwą, ale z pewnością jest to bardzo trudne, kiedy spotykają Panią różne przykrości z jej strony. Wygląda na to, że teściowa nie jest jeszcze oswojona ze zmianą w charakterze jej relacji z synem i podobne problemy mogłyby ujawnić się nawet wtedy, gdyby na Pani miejscu była zupełnie inna osoba.

Trudność w Waszej komunikacji polega także na tym, że spora część komentarzy jest wyrażana nie wprost. Z tego względu, nie do końca ma Pani szansę na to, aby jawnie postawić granicę albo dać znać, co jest dla Pani niekomfortowe w jej zachowaniu. W podobnych okolicznościach warto postarać się nie odbierać wygłaszanych przez nią treści personalnie, tylko patrzeć na to przez pryzmat jej braku gotowości do zaakceptowania nowej sytuacji. Decyzja o poproszeniu syna znajomej o zrobienie zakupów jest prawdopodobnie sposobem na zaspokojenie osobistych motywów teściowej, których nie była w stanie wyrazić wprost. Być może angażowanie osób trzecich w podobne sprawy pozwala jej podkreślić potrzebę bycia zaopiekowaną lub stanowi próbę przyciągnięcia uwagi otoczenia. Bywa, że takie etapy są przejściowe, natomiast gdyby napięcie między Wami narastało, warto porozmawiać z mężem, jak on to widzi w perspektywie długoterminowej i czy ma jakiś pomysł, aby poprawić sytuację.

Proszę pamiętać, że najważniejsza jest relacja pomiędzy Panią a Robertem, więc bardzo istotne jest, żebyście mogli podzielić się wszystkimi swoimi emocjami na temat sytuacji z jego mamą. Ma Pani prawo jasno komunikować mu swoje potrzeby i obawy, a Waszym wspólnym zadaniem jest poszukiwanie rozwiązań.

Warto zadać sobie pytania, jakie formy spędzania czasu z teściową są dla Pani akceptowalne albo które aktywności byłyby dla Pani pomocne w momentach, kiedy mąż przebywa w delegacji. Być może warto również zorganizować sobie wsparcie psychologiczne, które pomogłoby Pani zrozumieć obecną sytuację i poszukać sposobu na zaopiekowanie siebie w podobnych okolicznościach.

Ze względu na to, że to Robert zna Was najlepiej, mógłby mieć on cenne pomysły, jak sprawić, żeby czas z jego mamą był dla Pani mniej dotkliwy. Mąż, decydując się na relację z Panią, przyjął na siebie odpowiedzialność, żeby o Was zadbać, nawet jeśli oznaczałoby to dyskomfort związany ze stawianiem granic w innych bliskich relacjach.

Pozdrawiam i życzę wszystkiego dobrego.

eprasa.pl 1971fc565d

Żałoba powikłana

Miałam nadzieję, że mama odżyje po śmierci ojca alkoholika

– Miałam ogromną nadzieję, że mama odżyje po śmierci ojca. Wreszcie będzie miała czas dla siebie, wnuków, zadba o swoje zdrowie. Nic bardziej mylnego. Teraz codziennie jest na cmentarzu, poza tym nie wychodzi z domu. Przestała gotować, bo już nie ma dla kogo.

FOT. SHUTTERSTOCK

– Postanowiłam napisać do Was, bo już nie wiem, jak postępować z mamą. We wrześniu zeszłego roku pochowaliśmy ojca. Szczerze? Poczułam ulgę. I nie dlatego, że on przestał cierpieć – zmarł na raka żołądka – ale chciałam wreszcie lepszego życia dla mamy. Byli z sobą ponad 50 lat. Ona ledwo skończyła 18 lat, jak została żoną i mamą. Po dziesięciu latach ja pojawiłam się na świecie. Nie mieliśmy idealnej rodziny. Ojciec pił i był trudny. To mama przyprowadzała go do mieszkania, kiedy zalegał pijany na ławce przed blokiem, kładła spać, pilnowała, żeby przypadkiem nie zadławił się wymiocinami.

Mój i starszej siostry kontakt z nim ograniczał się do codziennego oglądania pijanego ojca, który chyba nawet nie orientował się, w której jesteśmy klasie, nie wspominając o naszych zainteresowaniach czy potrzebach. O wszystko dbała matka, a on w niedzielę odsypiał całotygodniowe chlanie.

Do czasu studiów, kiedy wyjechałam z domu i już praktycznie do niego nie wróciłam, nigdy nie wyjechaliśmy na wspólne wakacje. Jeździłyśmy z siostrą na kolonie, obozy, ale nigdy nie spędziłyśmy wakacji z rodzicami. Mama nigdy nie była na wczasach, w sanatorium czy nawet kilkudniowej wycieczce. Ona nigdy nie była za granicą. Cały czas przy swoim mężu, któremu gotowała, prała i słuchała jego pijanego bełkotu. Kiedy chciałam ją zabrać z moją rodziną na wakacje do Chorwacji, odmówiła. – Przecież nie zostawię Romka samego – powiedziała. On zawsze była dla niej najważniejszy.

Kiedy przestał pić, bo choroba trawiła jego wnętrzności, był bardzo nerwowy. Całą wściekłość na świat wyładowywał na matce, a ona słuchała, jak jest beznadziejna i do niczego się nie nadaje. Wiedział, że jest całkowicie od niej zależny, a i tak się na niej wyżywał. Były przekleństwa, rzucanie talerzami, dużo złośliwości. A ona przy nim trwała i jeszcze go tłumaczyła: jest chory, jest nerwowy, każdy by był w takiej sytuacji, wyjdzie z choroby, to się zmieni, już przestał pić. Czasami nie wierzyłam w to, co słyszę.

Miałam ogromną nadzieję, że mama odżyje po śmierci ojca. Wreszcie będzie miała czas dla siebie, wnuków, zadba o swoje zdrowie. Ale, gdzie tam. Teraz codziennie jest na cmentarzu. Poza wyprawą na grób ojca – nawet nie zrezygnowała w ostatnie kilkunastostopniowe mrozy – i szybkimi zakupami, bo przecież musi kupić wkłady do znicza, nie wychodzi z domu, nie spotyka się z koleżankami, rodziną. Przestała gotować, bo już nie ma dla kogo.

Wspomina ojca, ale zupełnie wypiera złe sytuacje, wręcz go idealizuje. Jakbym go nie znała i nie żyła pod jednym dachem, to odniosłabym wrażenie, że to facet, który powinien zostać santo subito. W ogóle nie mówi o jego alkoholizmie, powtarza, że jej go brakuje, że tak dobrze sobie żyli. Teraz to ona straciła już sens życia, bo „bez Romka to już nie to samo".

Ostatnio nie wytrzymałam i wrzasnęłam na nią, czy ona siebie słyszy i dlaczego takie głupoty wygaduje. Stwierdziła, że mogę sobie myśleć, co chcę, ale ona wie, że Romek ją kochał i na pewno też za nią tęskni.

Odnoszę wrażenie, że jak w syndromie sztokholmskim ofiara czuje silną więź ze swoim oprawcą, tak moja matka uzależniła się od męża, który był dla niej podły, a ona cały czas patrzyła na niego przez różowe okulary. Obawiam się, że pielęgnowanie fałszywego obrazu męża wpędzi ją w depresję i wpłynie na jej stan zdrowia. A chciałabym, żeby mama doświadczyła lepszego życia. Przecież nie wiadomo, ile jej go jeszcze zostało.

Proponuję powiedzieć mamie: „Widzę, jak bardzo cierpisz i jak bardzo jesteś samotna, martwię się o ciebie. Chciałabym, żebyś porozmawiała z kimś, kto pomoże ci poradzić sobie z pustką po stracie taty"

Przez lata własne potrzeby i emocje zostały wyparte

KATARZYNA CZERWIŃSKA
psycholożka i coachka, udziela wsparcia online na avigon.pl

Pani list głęboko porusza. Przebija z niego miłość do mamy, ale też w pełni zrozumiała złość i poczucie bezradności. Szuka Pani dla niej wsparcia mimo trudnych doświadczeń z przeszłości. To całkowicie naturalne, że po latach patrzenia na te wszystkie zmagania, po prostu oczekuje Pani, że wreszcie zaznacie spokoju.

To, co Pani opisuje, wygląda na tak zwaną żałobę powikłaną. Wynika to z faktu, że śmierć męża nałożyła się u Pani mamy na lata życia we współuzależnieniu i ciągłym stresie. Relacja, jaką stworzyli Pani rodzice, była toksyczna. Po śmierci męża mama nie tylko straciła partnera – ona prawdopodobnie straciła dużą część własnej tożsamości. Przez pół wieku jej jedyną życiową rolą było „opiekowanie się mężem" i „przetrwanie przy nim". Gdy on zniknął, w pewnym sensie zniknął też sens jej istnienia.

Pani skojarzenie z syndromem sztokholmskim jest trafne. W języku terapii częściej używa się terminu „więź urazowa". Gabor Maté, ekspert od uzależnień i traumy, w swoich książkach „Kiedy ciało mówi nie" czy też „Mit normalności" stawia tezę, która pasuje i wyjaśnia częściowo zachowanie Pani mamy.

Weszła ona w ten związek jako 18-latka, a jej osobowość kształtowała się w cieniu alkoholizmu męża. Aby przetrwać, musiała całkowicie poświęcić swoje potrzeby na rzecz utrzymania tej relacji. Mechanizm ten działał tak silnie, że wyparła własne potrzeby i emocje. Dziś wydaje się nie mieć kontaktu ze swoimi prawdziwymi uczuciami, bo przez 50 lat musiała je tłumić, by m.in. opiekować się i chronić pijącego męża. Badacze traumy podkreślają, że układ nerwowy po latach takiego życia jest zaprogramowany na bycie w stanie czuwania i uległości wobec sprawcy, nawet po jego śmierci.

Obrona przed rozpadem

Pyta Pani, dlaczego mama robi z ojca niemal świętego. To klasyczny mechanizm obronny oparty na idealizacji, mający chronić ją przed własnym rozpadem. Wynika to z tego, że jako osoba współuzależniona przez lata czerpała poczucie wartości z bycia potrzebną. Teraz gdy nie ma kim się opiekować – nie ma już gotowania i całego procesu ratowania – mama prawdopodobnie czuje dojmującą pustkę.

Chodzenie na cmentarz i dbanie o znicze to dla niej tak naprawdę jedyne przedłużenie tej opieki, jakie jej zostało. Gdyby mama przyznała Pani rację i powiedziała: „Tak, twój ojciec był okropnym człowiekiem, zmarnowałam sobie życie" musiałaby nagle skonfrontować się z niewyobrażalnym bólem utraty pięćdziesięciu lat swojego życia. Zderzenie z taką prawdą mogłoby przekroczyć jej siły, dlatego utrzymywanie iluzji „dobrego męża" chroni ją teraz przed kryzysem psychicznym.

W sytuacji, którą Pani opisuje, zdecydowanie rekomendowałabym pomoc psychoterapeuty. Najlepiej w nurcie psychodynamicznym lub integracyjnym, specjalizującego się w terapii traumy. Taki specjalista jest potrzebny, by pomóc Pani mamie zbudować swoją tożsamość na nowo, co w wieku 70 plus może być procesem trudnym, ale osiągalnym.

Moga pomóc częstsze odwiedziny

Proponuję powiedzieć mamie: „Widzę, jak bardzo cierpisz i jak bardzo jesteś samotna, martwię się o ciebie. Chciałabym, żebyś porozmawiała z kimś, kto pomoże ci poradzić sobie z pustką po stracie taty". Najłatwiej będzie namówić ją na wizytę w kontekście pomocy w przejściu żałoby.

Dobry terapeuta zacznie od wsparcia w bólu po stracie, a dopiero potem, w bezpieczny sposób i tempie, zacznie odsłaniać prawdę o jej relacji. Pomocne może okazać się też częstsze odwiedzanie mamy z wnukami, by mogła dla nich czasem coś ugotować i w tej zdrowej, bezpiecznej relacji powoli odnajdywać siebie na nowo.

Na koniec chcę się odnieść do Pani. Po tak trudnym dzieciństwie, jakie Pani opisuje w liście, gorąco zachęcam do rozważenia własnych konsultacji pod kątem cech syndromu dorosłego dziecka z rodziny dysfunkcyjnej, w tym z problemem alkoholowym (DDD/DDA). Da Pani to lepszy wgląd w siebie i narzędzia do przepracowania trudnych emocji z przeszłości: bólu związanego z chorobą alkoholową taty oraz żalu wynikającego z bezradności mamy.

Z Pani ogromnego zaangażowania wynika też, że może Pani wchodzić w rolę tzw. ratownika, co jest całkowicie naturalną i częstą postawą w przypadku syndromu DDA. Proszę pamiętać, że nie musi Pani nieść tego ciężaru sama. ●

eprasa.pl 1971fc565d

Wiem, że mógłbym być jeszcze szczęśliwy

Nie potrafię zostawić byłej żony

– Po 28 latach żona złożyła pozew rozwodowy. Synowie się wyprowadzili, a w nią wstąpiła jakaś nowa energia. Ona odmłodniała, a ja – jak to ujęła – zdziadziałem.

– W lutym minie rok od rozwodu. To żona chciała się rozwieść po 28 latach małżeństwa. Synowie się wyprowadzili, a w nią wstąpiła jakaś nowa energia. Zaczęła wychodzić na spotkania ze znajomymi, zapisała się na kurs kulinarny, nawet na nartach nauczyła się jeździć. Zupełnie się rozminęliśmy. Myślałem, że będziemy sobie żyć spokojnie. Jakiś spacer, telewizja, cieszenie się sobą. Przestałem za nią nadążać. Ona odmłodniała, a ja – jak to ujęła – zdziadziałem. Nawet słownictwo jej się zmieniło. Gdy mówiła, że wniosła pozew o rozwód, rzuciła, że nie czuje ode mnie pozytywnego vibe'u. Pierwszy raz usłyszałem to słowo.

Próbowałem negocjować, prosić, przekonywać. Nie chciałem rozwodu. Powiedziałem, że może żyć po nowemu, ale nich nie wyrzuca mnie z tego życia. Mówiłem, że będę obok i poczekam, aż się wyszaleje. To ją jeszcze bardziej wkurzyło. Niefortunnie nazwałem jej zachowaniem szaleństwem, ale ja tak odebrałem tę zmianę. Mówiłem szczerze, od serca. Okazałem się mało skuteczny. Synowie próbowali mediować. Nie byli nachalni, ale bardzo rzeczowi. Przypominali nasze najlepsze czasy, wspólne chwile. Nawet nie myślałem, że tak dobrze wspominają nasze wcześniejsze życie. Żony to nie odwiodło od pierwotnego pomysłu. Rozwiedliśmy się za porozumieniem stron. Nie chciałem jej robić kłopotów.

FOT. SHUTTERSTOCK

Jak teraz wygląda moje życie? Nadal mieszkamy razem. Każde z nas ma swój pokój, do tego wspólna kuchnia i łazienka. Kiedy wracam z pracy, to była już żona wychodzi. Czasami nie wraca na noc. Nie dopytuję, bo pewnie bym usłyszał, co mnie to obchodzi. W tej samotności czasami wyobrażam sobie, że kogoś spotykam, że mógłbym się zakochać, ale nie potrafię zostawić byłej żony. Nadal się o nią martwię, opłacam rachunki, pilnuję, żeby lodówka nie była pusta. Nie potrafiłbym wyprowadzić się i o niej zapomnieć. Cały czas zastanawiałbym się, co u niej? Czy bezpiecznie wróciła do domu? Czy jest zdrowa? Wiem, że zgodnie z prawem to dla mnie już obca osoba, ale ja tak nie potrafię. Mogą mnie nazywać pantoflem, frajerem, ale to była – a właściwie ciągle jest – miłość mojego życia.

Wiem, że ludzie czasami do siebie wracają. Może ona też do mnie zatęskni? Bycie obok zwiększa szansę. Może jest jeszcze szansa na wspólne, udane życie? Wmawiam sobie, że nie wszystko się między nami wypaliło, bo gdyby tak rzeczywiście było, to czy chciałaby nadal ze mną mieszkać?

Żona zaczęła iść szybciej, Pan chciał zwolnić

ALEKSANDRA WRÓBEL-MURSHID
psycholożka, prowadzi praktykę psychologiczną online na platformie avigon.pl

Drogi Czytelniku, dziękuję za Pana list. Jest w nim dużo lojalności, przywiązania do wspólnej historii i bólu po stracie relacji, która przez 28 lat była ważną częścią Pana życia. Po tak długim małżeństwie rozstanie nie jest jednorazowym wydarzeniem, lecz procesem żałoby. Traci się nie tylko partnera, ale także wizję przyszłości i poczucie stabilności. Nic dziwnego, że próbuje Pan tę stabilność zachować, pozostając blisko, opiekując się byłą żoną i żywiąc nadzieję, że taka postawa może coś jeszcze zmienić.

Z Pana opisu widać moment, w którym Wasze drogi zaczęły się rozchodzić. Etap pustego gniazda uruchomił u Państwa różne potrzeby. Żona zaczęła iść szybciej, Pan chciał zwolnić. W takich sytuacjach łatwo poczuć się gorszym, porzuconym lub przegranym. To naturalne, że obserwowanie byłej żony, która zaczęła nowe życie i „odmłodniała", wywołuje trudne myśli i emocje – na przykład żal i poczucie niesprawiedliwości. Naturalne jest też wracanie myślami do tego, co było dobre, i zadawanie sobie pytania, czy naprawdę wszystko musiało się tak skończyć. Chcę jednak wyraźnie podkreślić: Pana troska, odpowiedzialność i gotowość do opiekowania się drugą osobą nie są oznaką słabości. To sposób okazywania miłości, który był obecny w tym związku przez lata. Problem pojawia się wtedy, gdy ta postawa, zamiast chronić, zaczyna Pana ranić. Nadzieja bywa kojąca, ale gdy nie znajduje potwierdzenia w faktach, może utrzymywać człowieka w bolesnym zawieszeniu. Ważne pytanie, które warto sobie zadać, brzmi: Jaką cenę płacę za czekanie i czy chcę ją płacić nadal?

Z Pana listu wyłaniają się przekonania, które często podtrzymują cierpienie: że bliskość zwiększa szansę na powrót, że odejście byłoby porzuceniem, że wspólne mieszkanie musi coś jeszcze znaczyć. Tymczasem wspólne mieszkanie bywa wygodnym sposobem na bezpieczeństwo lub lęk przed ostatecznym rozstaniem, niekoniecznie zapowiedzią odbudowy relacji. Długotrwałe czekanie, rezygnowanie z własnych potrzeb i trwanie w roli opiekuna zwykle prowadzą do narastającego smutku, bezradności i obniżonego poczucia własnej wartości. Być może to moment, by poszukać wsparcia u psychologa lub terapeuty. Nie po to, by wymazać uczucia czy zapomnieć o przeszłości, ale by nauczyć się przeżywać stratę i odzyskać wpływ na własne życie. Miłość nie znika nagle, lecz z czasem może zmienić formę z troski o „nas" na troskę o „siebie".

To, co Pan przeżywa, nie jest słabością. Jednak trwanie w zawieszeniu nie jest rozwiązaniem. Miłość, nawet ta największa, nie powinna oznaczać rezygnacji z siebie. Pan również zasługuje na uwagę, troskę i emocjonalne bezpieczeństwo. Samo napisanie tego listu może być pierwszym krokiem w stronę zadbania o własną przyszłość. ●

Nigdy nie byłam nadopiekuńczą matką

Córka czuwa jak kwoka nad pisklakiem

– Córka została mamą w wieku 36 lat. Jej syn jest w trzeciej klasie. Do szkoły jest zawsze odwożony autem, choć mieszkamy w spokojnej okolicy i od szkoły dzieli nas 100 metrów.

– Piszę do Was, bo sama już nie wiem, czy ze mną jest coś nie tak, czy może jednak moje spostrzeżenia są trafne. Jestem z pokolenia, które wychowywało się z tak zwanym kluczem na szyi. Rodzice w pracy, nikt mnie do szkoły nie zaprowadzał ani z niej nie odbierał. Od pierwszej klasy sama zamykałam mieszkanie, klucz chowałam do tornistra i szłam do szkoły. W dużym mieście, gdzie jedno blokowisko przechodzi w drugie. Wracałam po szkole i czekałam na rodziców. Zazwyczaj na podwórku razem z innymi dziećmi.

Podobnie wychowałam córkę. Nigdy nie byłam nadopiekuńczą matką. Każdy musi popełnić swoje błędy i na nich się nauczyć, bo nie przeżyjemy życia za swoje dzieci i nie uchronimy ich przed różnymi wpadkami, kłopotami. Tak już ten świat jest skonstruowany. Moja córka została mamą w wieku 36 lat. To było długo wyczekiwane dziecko. Jej synek ma teraz dziewięć lat i jest uczniem trzeciej klasy. Odkąd zaczął chodzić do szkoły, jest do niej odwożony samochodem, choć mieszkamy w spokojnej okolicy i od szkoły dzieli nas 100 metrów. Córka synka odwozi i przywozi. Jeżeli pozwoli mu pójść na boisko z kolegami, to stoi w bezpiecznej odległości i cały czas patrzy, co on robi. Jeżeli zaprosi go któryś z kolegów z sąsiedztwa, to oczywiście jest przez mamę odprowadzany i odbierany. Cały czas nad nim czuwa, jak kwoka nad pisklakiem.

Już rok temu próbowałam ją namówić, żeby mały sam chodził i wracał do szkoły. Zgodziła się na eksperyment. I co? On szedł do szkoły, a ona stała na ulicy i patrzyła, czy idzie w dobrym kierunku, czy nic mu nie zagraża. Kiedy wracał ze szkoły, też czekała. A następnego dnia znów go odwiozła, bo stwierdziła, że nie zamierza się denerwować. Byłam przekonana, że od nowego roku szkolnego mój wnuk zacznie w końcu sam chodzić do szkoły. Kilka razy w czasie wakacji próbowałam poruszyć ten temat, ale córka mnie zbywała. Zaczęła się szkoła, a moja córka, niestety, nie zmieniła przyzwyczajeń. Zwróciłam jej uwagę, że w ten sposób wnuk nigdy nie nauczy się samodzielności i będzie oczekiwał, że każdy problem rozwiąże za niego matka. Usłyszałam jedynie, że mam się nie wtrącać, bo czasy są inne i ona będzie dbała o swojego syna po swojemu.

Chciałabym przekonać córkę, żeby dała więcej przestrzeni i samodzielności wnukowi, ale czuję się bezradna. Nawet proponowałam, że na początek będę go odprowadzała pieszo, do czasu, kiedy zdecydujemy, że będzie sam chodził do szkoły. Usłyszałam stanowcze „nie", bo ona nie chce umierać ze strachu. Wiem, że córka ma problem, ale nie potrafię jej pomóc, a najbardziej żal mi wnuka.

Wzrasta świadomość zagrożeń

AGNIESZKA BOTTA
psycholożka, psycholożka kliniczna. Prowadzi praktykę online na platformie avigon.pl

Droga Czytelniczko, to, o czym Pani pisze, jest dość częstym doświadczeniem wśród rodziców i dziadków, którzy dostrzegają różnice w wychowaniu dzieci w dzisiejszych czasach. Rozumiem, że dla Pani samodzielność zawsze była normą – klucz na szyi, samodzielne powroty ze szkoły, duże zaufanie ze strony Pani rodziców. Obecnie, przy dużym przepływie informacji, w społeczeństwie wzrasta świadomość zagrożeń dotyczących dzieci i młodzieży. Wielu rodziców podobnie jak Pani córka decyduje się na chronienie dziecka, czego kosztem może być jego samodzielność. W wychowaniu dzieci trudno jest znaleźć balans między opiekuńczością i zapewnianiem bezpieczeństwa, a jednocześnie pozwoleniem na naukę niezależności i samodzielności.

Bardzo możliwe, że wnuk z czasem sam zacznie się domagać możliwości usamodzielnienia

Problem pojawia się wtedy, kiedy rodzic zaczyna odczuwać silny lęk o swoje dziecko i nie jest w stanie sobie z tym poradzić. Z opisu zachowania Pani córki może wskazywać na odczuwany silny lęk przed potencjalnymi zagrożeniami i utratą kontroli nad dzieckiem. Rozumiem, że podejmuje Pani próby rozmowy z córką na ten temat, ale nie przynoszą one zamierzonego efektu. Zachęcam, aby Pani zapytała córkę, jak się czuje jako matka. Czego się obawia? Co takiego się wydarzyło, że tak bardzo czuje potrzebę bycia obok dziecka i chronienia go?

Możliwe, że Pani córka potrzebuje wsparcia, zrozumienia, a nawet porozmawiania ze specjalistą, by poradzić sobie z odczuwalnym lękiem dotyczącym jej syna. To, co może Pani zrobić, to dzielić się zarówno z wnukiem, jak i córką swoim zdobytym doświadczeniem przez lata, ale przede wszystkim okazać wsparcie. Bardzo możliwe, że wnuk z czasem sam zacznie się domagać możliwości usamodzielnienia, obserwując na przykład swoich rówieśników, którzy sami przychodzą do szkoły. Możliwe, że gdy to nastąpi, to Pani córka sama zauważy, że jest dla niej to zbyt trudne, i uda się po pomoc, by poradzić sobie z odczuwalnym silnym lękiem i stresem dotyczącym bezpieczeństwa dziecka. ●

eprasa.pl 1971fc565d

wyborcza.pl
wyborcza TV
13-19 MARCA 2026
VOD: Netflix | Disney+ | HBO Max | Prime Video
CANAL+ | SkyShowtime | Player | Apple TV+

OSCARY 2026.
• ILE NOMINACJI ZDOBYŁY NAJLEPSZE FILMY
• GDZIE OBEJRZEĆ NAJWAŻNIEJSZE PRODUKCJE
S. 2-3

„SPRYCIARZ". TO NAPRAWDĘ ODLOTOWY DICKENS
S. 4-5

Filmowy przewodnik „Wyborczej"
S. 2-3

OSCARY

eprasa.pl 197.fc565d

Filmowy przewodnik OSCAROWY

Rozdanie Oscarów już 16 marca. To ostatni moment, żeby obejrzeć nominowane filmy zanim wręczą statuetki.

· FOT. ATSUSHI NISHIJIMA/FOCUS FEATURES

BUGONIA

tw. Yorgos Lanthimos, Will Tracy; 4 nominacje
Do wypożyczenia: Apple TV+ i Prime Video

Teddy (Jesse Plemons), nieprzewidywalny fan teorii spiskowych, wypowiada wojnę obcym. Wraz ze swoim kuzynem, niepełnosprawnym intelektualnie Donem (Aidan Delbis) porywają Michelle (świetna Emma Stone), szefową dużego koncernu farmaceutycznego, którą biorą za kosmitkę z planety Andromeda. Teddy wierzy, że to właśnie obcy odpowiadają za rozpad więzi społecznych i eksterminację pszczół. Czuje się odpowiedzialny za ocalenie planety.

„Bugonia" to ostrzeżenie: karmienie teorii spiskowych w skrajnych przypadkach może prowadzić do przemocy. To także opowieść o bezsilności. Czy Ziemię da się jeszcze ocalić? **Dawid Dróżdż**

· FOT. APPLE

F1: FILM

tw. Ehren Kruger, Joseph Kosinski
4 nominacje
Do obejrzenia: Apple TV+ i Prime Video

Kierowca rajdowy Sonny Hayes (Brad Pitt) to wybuchowa mieszanka doświadczenia i odwagi. Właśnie kogoś takiego potrzebuje Ruben Cervantes (Javier Bardem). Liczy, że stary kumpel pomoże mu uratować fatalnie rozpoczęty sezon Formuły 1, bo w przeciwnym razie straci swój zespół. Sonny dołącza w teamie Rubena do Joshuy Pearce'a (Damson Idris), aroganckiego młokosa, co prowadzi do nieuniknionego starcia charakterów. No i pokoleń.

W filmie poza torem brakuje jednak dramaturgii, zwroty akcji są naciągane. Kosinski doprowadza jednak do perfekcji inżynierię filmowej realizacji. Z jednej strony prędkość i adrenalina, z drugiej zegarmistrzowska precyzja. **Piotr Guszkowski**

· FOT. KEN WORONER/NETFLIX

FRANKENSTEIN

tw. Guillermo del Toro;
9 nominacji
Do obejrzenia: Netflix

Duńska ekspedycja na Biegun Północny odnajduje ciężko rannego Victora Frankensteina (Oscar Isaac), niegdyś naukowca-wizjonera, dziś wrak człowieka. Na jego życie czyha w śniegach bestia o nadludzkiej sile i morderczych zapędach. Spowita w poszarpaną pelerynę rzuca rosłymi żeglarzami jak piłką i domaga się wydania Frankensteina. Ten, dramatycznie plując krwią, zaczyna snuć swoją, zmodyfikowaną przez del Toro opowieść.

Nowy „Frankenstein" to dzieło wizualnie zachwycające, ale tchnące pustką świeżo wykopanej mogiły; film nazbyt dosłowny i komputerowy do cna. Przez to ani razu nie przejęłam się losami potwora i jego twórcy. **Marta Górna**

· FOT. MONOLITH FILMS

WIELKI MARTY

tw. Josh Safdie
9 nominacji
Do obejrzenia: w wybranych kinach

Marty Mauser ma marzenie: chce zostać najlepszym tenisistą stołowym na świecie i jest święcie przekonany o swojej wielkości. Marty „Wielki" jest jednak tylko w tytule. To jeszcze szczeniak, „gówniarz z paletką". Ciągle coś mu się nie udaje, ale swoich potknięć nie uznaje za porażki. Jego determinacja wydaje się chorobliwa – jest gotów przyjąć najgorsze upokorzenie, byleby osiągnąć cel.

Film Josha Safdiego staje się parabolą obsesyjnych ambicji. Jego rytm wyznaczają zdjęcia Dariusa Khondjiego, w których pingpongowy mecz przypomina pojedynek na ringu. Marty wmówił sobie, jaka jest stawka. Chce zwyciężyć za wszelką cenę, ale – zastanawia się Safdie – czym tak naprawdę jest zwycięstwo? **Piotr Guszkowski**

Transmisja 15.03 od 23:30 w CANAL+

eprasa.pl 1971fc565d

· FOT. WARNER BROS

JEDNA BITWA PO DRUGIEJ

tw. Paul Thomas Anderson; 13 nominacji
Do obejrzenia: HBO Max

Członkami skrajnie lewicowej grupy French 75 są Perfidia (Teyana Taylor) i ślepo zakochany w niej Pat (Leonardo DiCaprio). Przeprowadzają brawurowe akcje i napady, pozostając nieuchwytni dla władz. Aż w końcu na świat przychodzi Charlene – i sprawy się skomplikują. Pat odnajduje się w roli ojca i zakłada, że wraz z dzieckiem przyjdzie stabilizacja. Lecz Perfidia nie potrafi żyć bez rewolucji. I to ją zgubi. Czy raczej: zgubi ją i wszystkich dookoła.

Dawno nie oglądałem filmu opowiedzianego z taką precyzją i na takiej intensywności. Nie mam wątpliwości, że film Paula Thomasa Andersona stanie się nowym klasykiem. **Piotr Guszkowski**

· FOT. NETFLIX

SNY O POCIĄGACH

tw. Clint Bentley, Greg Kwedar
5 nominacji
Do obejrzenia: Netflix

Robert Grainier (Joel Edgerton) jest znikąd. To człowiek bez własnej historii, jakby spoza świata, który zmienia się na jego oczach. Patrzy na postęp z ciekawością, lecz pozostaje biernym obserwatorem.

„Sny o pociągach" to ekranizacja noweli Denisa Johnsona – metaforyczna opowieść o samotności, stracie i upływającym czasie, w której sen miesza się z jawą. To hipnotyzująca opowieść o poczuciu winy, próbie zrozumienia krzywdy, ale też o grzechach pierworodnych Ameryki. **Dawid Dróżdż**

· FOT. GUTEK FILM

TAJNY AGENT

tw. Kleber Mendonça Filho
4 nominacje
W kinach od 27 marca

Armando (Wagner Moura) przyjeżdża po długiej nieobecności do rodzinnego Recife, kiedy miasto żyje karnawałem. Kim jest ten mężczyzna? Reżyser Kleber Mendonça Filho od samego początku buduje wokół bohatera aurę tajemnicy. To film, który wymaga czujności i skupienia się na detalach.

Filho zabiera widza w podróż w czasie, tworząc przenikliwy portret swojego kraju. I choć film stawia wiele aktualnych pytań, najgłębszym lękiem, jakiego dotyka, jest obawa, że zostaniemy zapomniani. **Dawid Dróżdż**

· FOT. UNIVERSAL PICTURES

HAMNET

tw. Chloé Zhao, Maggie O'Farrell;
8 nominacji
Do obejrzenia: w wybranych kinach

Czy śmierć dziecka mogła doprowadzić do powstania jednego z najwybitniejszych dramatów? To pytanie w powieści „Hamnet" postawiła Maggie O'Farrell, po którą sięgnęła reżyserka Chloé Zhao. O'Farrell snuje fantazję o związku Szekspira i jego żony, którą nazywa Agnes. W tej opowieści o małżeńskiej relacji, wystawionej na najcięższą próbę, prawda tkwi w emocjach.

„Hamnet" to nie tylko opowieść o żałobie. To także opowieść o tym, jak bardzo życie i sztuka są ze sobą splecione. Sztuka karmi się osobistym doświadczeniem, ale życie też potrzebuje sztuki – żeby nadać przeżyciom sens, oswoić je i unieść ciężar, który inaczej byłby nie do udźwignięcia. **Piotr Guszkowski**

· FOT. M2 FILMS

WARTOŚĆ SENTYMENTALNA

tw. Joachim Trier
9 nominacji
Do obejrzenia: w kinach

Nora (Renate Reinsve) i Agnes (Inga Ibsdotter Lilleaas) po śmierci matki mierzą się z powrotem ojca (Stellan Skarsgård), który zostawił rodzinę i wyjechał robić międzynarodową karierę jako reżyser. Teraz napisał scenariusz i zaproponował Norze główną rolę. Ona czuje do ojca niechęć i złość. Nieco bardziej wyrozumiała Agnes namawia Norę, żeby spróbowała. Bo znajdzie tam zupełnie coś innego, niż się spodziewa.

„Wartość sentymentalna" ma w sobie tyle warstw, tyle emocji, tyle treści, tyle niuansów, że można by nimi obdzielić kilka filmów. Trierowi udało się pokazać na ekranie jednocześnie zwyczajne życie i całą życia niezwyczajność. To zdecydowanie najlepszy film tego roku. **Maja Staniszewska**

· FOT. WARNER BROS

GRZESZNICY

tw. Ryan Coogler
16 nominacji – rekord wszech czasów
Do obejrzenia: HBO Max

1932 rok. Bliźniacy Smoke i Stack (w obu wciela się Michael B. Jordan) niespodziewanie wrócili w rodzinne strony. Kupują stary tartak, w którym planują otworzyć tzw. juke joint – czyli lokal z muzyką, alkoholem i hazardem dla czarnej społeczności.

Dramat społeczny zaskakująco płynnie przeskakuje na inne tory, bliższe krwawej jatce z wampirami doprawionej humorem w stylu „Od zmierzchu do świtu". Skąd wampiry? Zwabił je blues. Muzyka okazuje się kluczem do zrozumienia „Grzeszników" – i to na wielu poziomach. Jest niczym nić, która łączy pokolenia. Zło, które w filmie przyjmuje postać uśmiechniętego Irlandczyka (Jack O'Connell), zdaje sobie sprawę z potęgi bluesa. **Piotr Guszkowski**

STATUETKA: · FOT. FOCUS FEATURES, RICHARD HARBAUGH / ©A.M.P.A.S.

eprasa.pl 1971fc565d

VOD

Thomas Brodie-Sangster jako tytułowy „Spryciarz”

FOT. DISNEY+ (2)

To naprawdę odlotowy Dickens

Twórcy „Spryciarza” znów musieli się świetnie bawić. Jeśli zabierać się za klasykę, to tylko z taką brawurą.

Znów trudno złapać oddech już od pierwszych scen. Akcja pędzi niczym porwany przez rabusiów dyliżans, nowi bohaterowie wchodzą na scenę jak aktorzy wędrownej trupy teatralnej. A widzowie? Będą zadowoleni – jak mówi jeden z bohaterów – niczym szczury w sklepie mięsnym.

Dawno nikt tak zręcznie nie bawił się klasyką i nie tchnął tyle życia w raczej statyczne ekranizacje prozy Charlesa Dickensa. A przy tym nie pozostał tak wierny duchowi jego powieści.

Bo Dickens w każdej ze swych książek poruszał inny społeczny problem. A „Spryciarz” – po swojemu i nieco bańczucznie – rozprawia się z bolączkami brytyjskiej kolonii karnej w Australii lat 50. XIX w.

Kim jest Artful Dodger?

Tytułowym bohaterem jest Artful Dodger, drugoplanowa, ale wyrazista postać z po raz pierwszy wydanego w 1838 r. „Olivera Twista”. W niej Dickens sportretował londyński półświatek, odarł go z romantyzmu i głównym bohaterem uczynił łatwowierną sierotę – Olivera.

Dodger, nastolatek o mentalności starego szulera, był w powieści przewodnikiem Twista po piekle, utalentowanym kieszonkowcem, w którym tlą się resztki honoru. W finale Dickens wysyła Dodgera do kolonii karnej w Australii.

W serialu Dodger – a teraz już Jack Dawkins, bo tak nazywa się naprawdę – to prawie 30-letni mężczyzna. W pierwszym sezonie dowiadujemy się, że jego zręczne palce nadają się nie tylko do krojenia przechodniów z ich portfeli, ale i wyższego celu. Dawkins jest genialnym chirurgiem, fachu uczył się na zarzucanym przez fale okręcie brytyjskiej Marynarki Wojennej, a w australijskiej kolonii robi karierę jako lekarz, chociaż nie przepadają za nim ani przełożeni ani koledzy po fachu.

Nie robi też w pierwszej chwili dobrego wrażenia na lady Belle, gubernatorskiej córce, która marzy o sławie pierwszej kobiety chirurg w imperium, a przy tym cierpi na rzadką chorobę serca. Gdyby jednak w tej opowieści chodziło tylko o wątek miłosny!

Oliver Twist, w nieco innym wcieleniu niż książkowe, wraca do życia Dodgera, a na jednym ze statków do kolonii przybywa też Norbert Fagin, jeden z czarnych charakterów „Olivera Twista”, w życiu Dawkinsa marna,

eprasa.pl 1971fc565d

ale jedyna ojcowska figura. To Fagin wyuczył go złodziejskiego fachu, a teraz chce, by jego Dodger cisnął skalpel w diabły i zajął się tym, co umie najlepiej.

W drugim sezonie nie rezygnuje z tego planu i robi wszystko, by rozdzielić Dawkinsa i jego Belle. W finale pierwszego sezonu chirurg kieszonkowiec osobiście wykonuje na ukochanej pionierską operację, a za swoje kombinacje z Faginem zostaje wtrącony do więzienia.

Mała niedogodność dla zakochanych

Drugi sezon zaczyna się więc odpowiednio dramatycznie.

Fagin jednak, w rzadkim przypływie ojcowskich uczuć, pomaga Dodgerowi uciec w stylu godnym hrabiego Monte Christo (i z użyciem podobnego fortelu). Z zatoki wyłowiony zostaje ranny z nogą poszarpaną przez rekina, a Dawkins przekonuje nowo przybyłego do kolonii inspektora Boxera, by na chwilę przestał go ścigać i pozwolił na operację. Dla wszystkich staje się jasne, że kolonijny szpital bez Dawkinsa nie przetrwa. Matka lady Belle stawia więc córce ultimatum: jeśli przez dwa lata nie będzie widywała się z ukochanym, będzie mogła studiować chirurgię, a Dawkins nie trafi za kratki. Dla zakochanych to rzecz jasna jedynie mała niedogodność.

Od tej pory będą się spotykali ukradkiem: w zaułkach, salach operacyjnych, w sekrecie. Ona chce, by on w końcu uwierzył, że nie przeszkadza jej jego pochodzenie, on marzy o tym, by byli razem tu i teraz.

Dla ich miłości to pierwszy sprawdzian, a poziom jego trudności został przez twórców drugiego sezonu „Spryciarza" nieco podkręcony. Wspomniany inspektor Boxer to przystojny, postawny facet z dobrej rodziny, elegancki wdowiec cytujący w oryginale Platona. Uosabia spokój finansowy i społeczną akceptację – wszystko to, z czego Belle musiałaby zrezygnować, aby być z Dawkinsem.

Fagin też woli, by Dawkins przestał się uganiać za Belle i zajął się tym, co jest w życiu naprawdę istotne. Planuje właśnie szwindel z udziałem najbogatszych mieszkańców kolonii, chce sprzedać im nieistniejącą ziemię. Do swojego gangu przyjmuje siostrę Belle, ekscentryczną lady Fanny, której ostatnia przygoda miłosna zakończyła się raptownie (a dla widza zaskakująco) i teraz zdana jest na dyskrecję Fagina.

W dodatku po porcie grasuje seryjny morderca – ktoś, kto zna podstawy medycyny, a swoje ofiary zszywa krzywym ściegiem o niebieskim kolorze. Inspektor Boxer podejrzewa jednego ze szpitalnych chirurgów. Jest więc także i wątek kryminalny.

Tempo akcji utrzymane

W drugim sezonie „Spryciarza" dzieje się sporo, bywa więc chaotycznie, ostatecznie jednak twórcom – Jamesowi McNamarze i Davidom Maherowi oraz Taylorowi – udało się utrzymać zawrotne tempo akcji, cierpkie poczucie humoru i wrażenie, że całe to przedsięwzięcie przede wszystkim zaangażowanym daje wiele radości.

„Spryciarz" to wciąż błyskotliwa kombinacja historii przygodowej, romansu, kryminału i opowieści o przekręcie, a przy tym też komentarz społeczny. Świat, w którym żyją bohaterowie, jest przyjazny jedynie dla uprzywilejowanych i bogatych.

Belle usiłuje to zmienić: w pięknych sukniach, z koszykiem przewieszonym przez przegub wyprawia się do pobliskich slumsów, opatruje, leczy i radzi. W drugim sezonie „Spryciarza" jej wątek wypada jednak, niestety, najsłabiej. Bez Dawkinsa u boku wydaje się nieco zagubiona, mniej też przekonująca jest, gdy opowiada o swojej pasji do chirurgii. W pierwszym sezonie to jej sprzeciw wobec konwenansów i XIX-wiecznego pojmowania roli kobiety dodawał tej opowieści o mężczyznach i ich machlojkach aktualności.

David Thewlis jako Fagin

SPRYCIARZ

serial przygodowy, Australia 2023-, tw. James McNamara, David Maher, wyk. Thomas Brodie-Sangster, David Thewlis, Maia Mitchell

2 sezony, Disney+

W czasie oglądania drugiego sezonu „Spryciarza" można się jednak wielokrotnie uśmiechnąć. Dwóch pomagierów Fagina ma na przykład w ramach przekrętu zakraść się na bal dla bogaczy w przebraniu aktorów zatrudnionych do wystawienia w czasie imprezy „Romea i Julii". Recytacja przynosi im jednak tyle radości, że nie tylko zatracają się w niej, ale też odmawiają spełniania poleceń swojego szefa, zakładają również związek zawodowy.

Scena, w której lady Fanny uczy swego ukochanego garncarstwa, powala absurdem, a niefrasobliwość i głupota gubernatora przywodzą na myśl twórczość grupy Monty Pythona. Pojawi się też znany fanom Dickensa Uriasz Heep, w powieści „David Copperfield" odstręczający pochlebca, a tutaj...

Jak połączeni kajdanami

Serial i tak ciągną jednak, jak połączeni kajdanami skazańcy, Thomas Brodie-Sangster (Dawkins) i David Thewlis (Fagin). Ich wspólna ekranowa energia, dowcipne przekomarzanki, a wreszcie nieoczywista relacja bohaterów, z których jeden chce być przyzwoity, a drugi taki jedynie bywa, sprawiają, że łatwo się do tych postaci przywiązać, a trudno z nimi rozstać. Brodie-Sangster urodził się, by grać Dodgera. Ma tak potrzebny tej roli łobuzerski wdzięk i energię, a w drugim sezonie jego bohater jest już też wreszcie pogodzony ze swoją przeszłością.

Do członków obsady znanej z pierwszego sezonu dołączyli w najnowszym m.in. australijski, znany z nowego „Na fali" aktor Luke Bracey w roli posępnego, lecz pociągającego Boxera, Benedict Hardie jako Heep i Kate Mulvany jako majętna wdowa skłonna zainwestować w nieistniejącą ziemię Fagina. Podobnie jak w poprzednim sezonie drugi plan „Spryciarza" żyje swoim życiem. Szubrawcy mają swoje życie i sprawy poza scenami, w których występują, a nawet bohaterowie negatywni i budzący zażenowanie potrafią widza zdziwić nieoczekiwanym porywem ludzkich odruchów.

Dzięki „Spryciarzowi" wielu widzów być może po raz pierwszy zetknie się z barwnymi postaciami wymyślonymi przez Dickensa, sięgnie po jego twórczość i beznadziejnie się w niej zakocha.

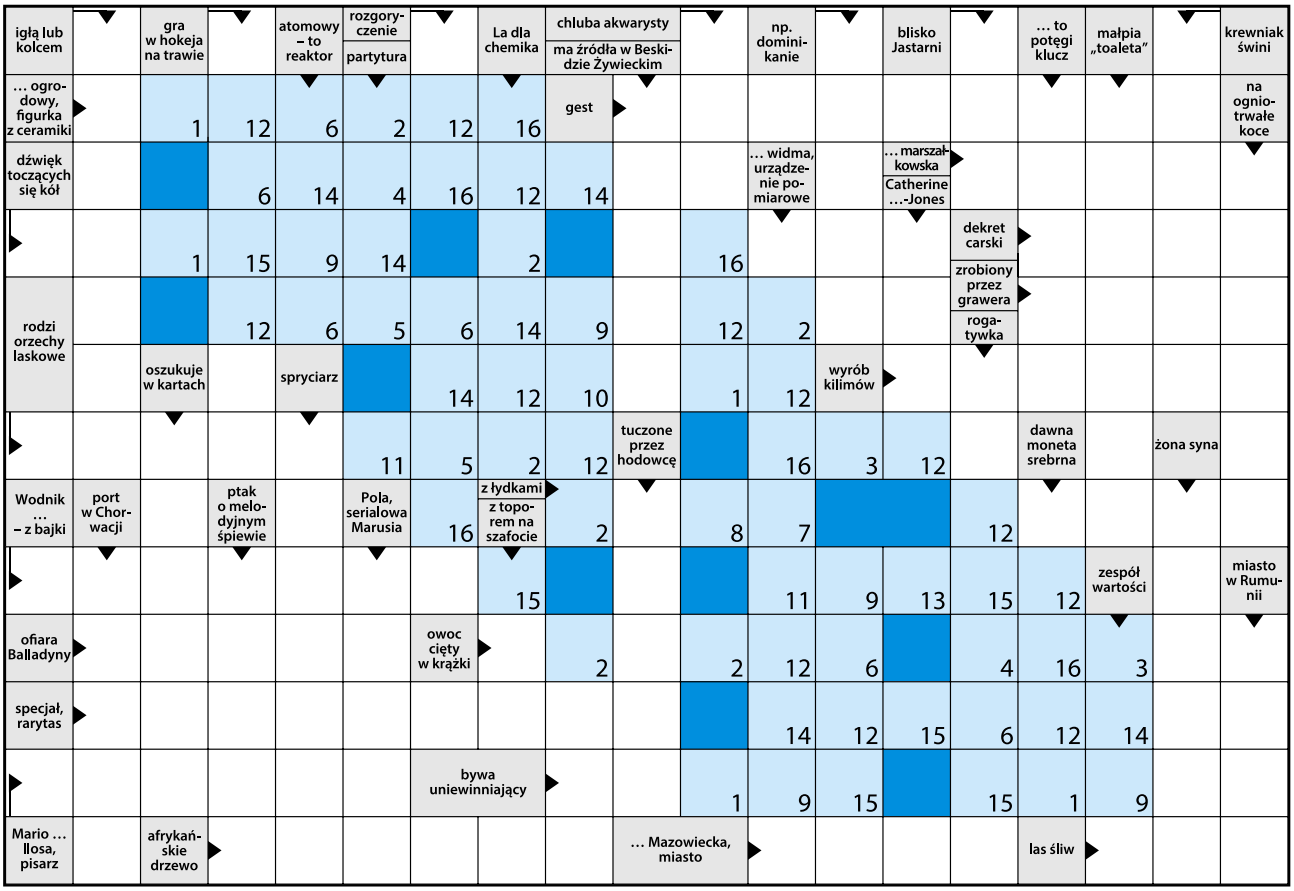
Marta Górna

„WYBORCZĄ TV" redaguje zespół działu Kultura; **Projekt makiety „Wyborczej TV":** Dorota Jezierska i Tomasz Lebioda; **Grafik:** Magdalena Birska; **Wydawca:** Wyborcza Sp. z o.o., ul. Czerska 8/10, 00-732 Warszawa, tel. 22 555 66 00, **e-mail:** kultura@wyborcza.pl, **Licencje na treści:** licencje@wyborcza.pl **Naświetlanie i druk:** Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.; **Okładka:** Focus Features; **Serwis telewizyjny przygotowuje media-press.tv.**
Za zmiany w programie wprowadzone przez stacje po wysłaniu numeru gazety do drukarni redakcja nie odpowiada.

eprasa.pl 1971fc565d

szyfropanorama

Tu wpisz litery z pól oznaczonych cyframi

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16

Rozwiązanie krzyżówki

6	5	1	3	2	15	12		
2	12		6	11	9	6	7	3

sudoku

				7	4		6	
a			8			1		7
	5	1				2	4	
4		5			7	9		
	9	2	6					4
				5	9			
5			7	6	3		2	
2		6			1			5
	8	9	5	4			7	

	2	6			9			7
9		1	7			2	6	3
		3	2			9		
	9		3			6		8
	b		9		4			
			5					
7	1				3		8	6
6				1		4		
4		2					7	

Jak rozwiązać szyfropanoramę?
Część „panoramiczną" należy rozwiązać jak zwykłą krzyżówkę panoramiczną. Przy okazji część liter z wpisywanych haseł wypełni niektóre pola zaznaczone kolorem, czyli te należące do szyfrokrzyżówki.
W niej każdej liczbie odpowiada inna litera. „Rozkodowane" litery można wpisywać do pustych pól pod diagramem (pola 1-16).
Aby odczytać hasło trzeba przepisać litery do odpowiednich kratek w polu „rozwiązanie krzyżówki".

Rozwiązanie z 6 marca:
BLOKI NA URSYNOWIE

Jak rozwiązać sudoku?
W każdym rzędzie, w każdej kolumnie i w każdym małym kwadracie obwiedzionym grubą linią powinno się znaleźć dziewięć różnych cyfr od 1 do 9.

Prawidłowe cyfry z poprzedniego numeru (edycja 6 marca) a2; b7

Zapraszamy na podcast Sobotni Seans

Podcast prowadzą:
Radosław Czyż,
Andrzej Kulasek,
Maja Staniszewska

Dostępne na platformach Spotify, Apple Podcasts, na YouTubie, TokFM.pl, a także na **Wyborcza.pl/Podcast**
Informacje o serialowych i filmowych nowościach w telewizji i serwisach VoD: Wyborcza.pl/kultura

eprasa.pl 1971fc565d

PIĄTEK 13.03

KOSZYKÓWKA

• ORLEN BASKET LIGA
MKS Dąbrowa Górnicza – Dziki Warszawa
20:10 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W COURCHEVEL
Supergigant
10:45 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
Wisła Kraków – Miedź Legnica
20:25 | TVP SPORT

• BUNDESLIGA
Borussia Mönchengladbach – FC St. Pauli
20:20 | ELEVEN SPORTS 3

• LALIGA EA SPORTS
Deportivo Alavés – Villarreal CF
20:55 | ELEVEN SPORTS 2

• PKO BP EKSTRAKLASA
Bruk-Bet Termalica Nieciecza – Motor Lublin
17:55 | CANAL+ SPORT 3 HD
Radomiak Radom – Legia Warszawa
20:25 | CANAL+ SPORT 3 HD

• SERIE A ENILIVE
Torino FC – Parma Calcio 1913
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
InPost ChKS Chełm – ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
17:30 | POLSAT SPORT 1
BOGDANKA LUK Lublin – Aluron CMC Warta Zawiercie
20:00 | POLSAT SPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
01:00 | 03:00 | 05:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
Półfinał
00:00 | 02:00 | CANAL+ SPORT2 HD

SOBOTA 14.03

KOSZYKÓWKA

• ORLEN BASKET LIGA
Legia Warszawa – ORLEN Zastal Zielona Góra
17:25 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET W ÅRE
Gigant – 1. przejazd
09:45 | EUROSPORT 1
Gigant – 2. przejazd
12:45 | EUROSPORT 1

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W COURCHEVEL
Zjazd
11:00 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Bayer 04 Leverkusen – Bayern Monachium
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
Borussia Dortmund – FC Augsburg
15:20 | ELEVEN SPORTS 3
Hamburger SV – 1. FC Köln
18:20 | ELEVEN SPORTS 2

• LALIGA EA SPORTS
Real Madryt – Elche CF
20:55 | ELEVEN SPORTS 1

• PKO BP EKSTRAKLASA
Jagiellonia Białystok – Piast Gliwice
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
GKS Katowice – Lechia Gdańsk
17:25 | CANAL+ SPORT 3 HD
Cracovia – Wisła Płock
20:10 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Burnley FC – AFC Bournemouth
15:55 | CANAL+ EXTRA 3
Sunderland AFC – Brighton & Hove Albion
15:55 | CANAL+ EXTRA 1
Arsenal FC – Everton FC
18:25 | CANAL+ EXTRA 1
Chelsea FC – Newcastle United
18:25 | CANAL+ EXTRA 3
West Ham United – Manchester City
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Inter Mediolan – Atalanta BC
14:55 | ELEVEN SPORTS 1
SSC Napoli – US Lecce
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
Udinese Calcio – Juventus FC
20:40 | ELEVEN SPORTS 2

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
JSW Jastrzębski Węgiel – Cuprum Stilon Gorzów
14:45 | POLSAT SPORT 1
Energa Trefl Gdańsk – Steam Hemarpol Politechnika Częstochowa
20:00 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W OSLO
1. konkurs indywidualny na skoczni HS 134
16:40 | EUROSPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
2. półfinał
23:00 | POLSAT SPORT 2

NARCIARSTWO ALPEJSKIE. Przedostatni przystanek Pucharu Świata. W szwedzkim Åre rozegrane zostaną slalom i gigant kobiet. Na zdjęciu: Mikaela Shiffrin
· FOT. MAREK PODMOKŁY / AGENCJA WYBORCZA.PL

NIEDZIELA 15.03

FORMUŁA 1

• GRAND PRIX CHIN
Wyścig
07:55 | ELEVEN SPORTS 1

NARCIARSTWO ALP.

• PUCHAR ŚWIATA KOBIET W ÅRE
Slalom – 1. przejazd
09:15 | EUROSPORT 2
Slalom – 2. przejazd
12:25 | EUROSPORT 1

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W COURCHEVEL
Supergigant
10:30 | EUROSPORT 1

PIŁKA NOŻNA

• BUNDESLIGA
Werder Brema – 1. FSV Mainz 05
15:20 | ELEVEN SPORTS 2
SC Freiburg – 1. FC Union Berlin
17:20 | ELEVEN SPORTS 3
VfB Stuttgart – RB Lipsk
19:20 | ELEVEN SPORTS 3

• LALIGA EA SPORTS
RCD Mallorca – RCD Espanyol
13:55 | ELEVEN SPORTS 4
Real Betis – RC Celta
18:25 | ELEVEN SPORTS 2

• PKO BP EKSTRAKLASA
Arka Gdynia – Widzew Łódź
12:10 | CANAL+ SPORT 3 HD
KGHM Zagłębie Lubin –Lech Poznań
14:40 | CANAL+ SPORT 3 HD
Górnik Zabrze – Raków Częstochowa
17:25 | TVP SPORT
17:25 | CANAL+ PREMIUM, CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Crystal Palace – Leeds United
14:55 | CANAL+ EXTRA 3
Manchester United – Aston Villa
14:55 | CANAL+ EXTRA 1
Liverpool FC – Tottenham Hotspur
17:25 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
Hellas Werona – Genoa CFC
12:25 | ELEVEN SPORTS 1
Pisa SC – Cagliari Calcio
14:55 | ELEVEN SPORTS 3
US Sassuolo Calcio – Bologna FC 1909
14:55 | ELEVEN SPORTS 1
Como 1907 – AS Roma
17:55 | ELEVEN SPORTS 1
SS Lazio – AC Milan
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
PGE GiEK Skra Bełchatów – PGE Projekt Warszawa
14:45 | POLSAT SPORT 1
Asseco Resovia Rzeszów – Indykpol AZS Olsztyn
20:00 | POLSAT SPORT 1

SKOKI NARCIARSKIE

• PUCHAR ŚWIATA MĘŻCZYZN W OSLO
2. konkurs indywidualny na skoczni HS 134
16:10 | EUROSPORT 1

TENIS

• ATP 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
Finał
22:00 | POLSAT SPORT 1

• WTA 1000 – BNP PARIBAS OPEN INDIAN WELLS
Finał
19:00 | CANAL+ SPORT2 HD

PONIEDZIAŁEK 16.03

PIŁKA NOŻNA

• BETCLIC 1. LIGA
25. kolejka: Wieczysta Kraków – Polonia Bytom
17:55 | TVP SPORT

• PKO BP EKSTRAKLASA
Pogoń Szczecin – Korona Kielce
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

• PREMIER LEAGUE
Brentford FC – Wolverhampton Wanderers
20:55 | CANAL+ EXTRA 1

• SERIE A ENILIVE
20:40 | ELEVEN SPORTS 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Barkom Każany Lwów – Ślepsk Malow Suwalki
17:30 | POLSAT SPORT 1

WTOREK 17.03

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
18:40 | CANAL+ EXTRA 2
20:55 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | CANAL+ EXTRA 3

• PKO BP EKSTRAKLASA
Jagiellonia Białystok – GKS Katowice
18:55 | CANAL+ SPORT 3 HD

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Cuprum Stilon Gorzów – ZAKSA Kędzierzyn-Koźle
17:30 | POLSAT SPORT 1
Energa Trefl Gdańsk – BOGDANKA LUK Lublin
20:00 | POLSAT SPORT 1

ŚRODA 18.03

PIŁKA NOŻNA

• LIGA MISTRZÓW UEFA
18:40 | CANAL+ EXTRA 2
20:55 | CANAL+ EXTRA 1
20:55 | CANAL+ EXTRA 3
20:55 | TVP SPORT

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA
Barkom Każany Lwów – PGE GiEK Skra Bełchatów
17:30 | POLSAT SPORT 1

CZWARTEK 19.03

KOSZYKÓWKA

• NBA
Miami Heat – Los Angeles Lakers
01:00 | TVP SPORT

PIŁKA NOŻNA

• LIGA KONFERENCJI UEFA
Raków Częstochowa – ACF Fiorentina
18:35 | POLSAT SPORT 1
Szachtar Donieck – Lech Poznań
20:50 | POLSAT SPORT 1

SIATKÓWKA

• PLUSLIGA

eprasa.pl 1971fc565d

PIĄTEK 13.03

Od A do Z

AMERICAN PSYCHO ★★★
horror, USA/Kanada 2000, reż. Mary Harron, wyk. Christian Bale, Reese Witherspoon, Willem Dafoe
20:00 | cinemax
Czytając kontrowersyjną powieść Breta Eastona Ellisa: pod maską typowego yuppie z Wall Street kryje się osobowość seryjnego mordercy. Christian Bale plus zdjęcia Andrzeja Sekuły. Ku przestrodze.

CZARNE ZŁOTO ★★★
film przyg., Francja/Katar/Tunezja/Włochy 2011, reż. Jean-Jacques Annaud, wyk. Tahar Rahim, Antonio Banderas, Mark Strong
23:50 | tvp 2
Jean-Jacques Annaud o historii naftowych szejkanatów na Półwyspie Arabskim: młody emir sprzed stu lat przed trudną decyzją – toczyć wojny z sąsiadami czy z Amerykanami wydobywać na pustyni ropę?

DIRTY DANCING ★★★
film muzyczny, USA 1987, reż. Emile Ardolino, wyk. Patrick Swayze, Jennifer Grey, Jerry Orbach
21:50 | canal+ premium
Obyczajowe przebudzenie na wakacjach 1963 roku: amerykańska nastolatka decyduje się na „zakazany" taniec ze starszym od siebie partnerem. Jest Patrick Swayze i Oscar za piosenkę. Bardzo zmysłowe.

DOM POD DWOMA ORŁAMI. KŁAMSTWA ZOFII ★★★
film obycz., Polska 2023, reż. Waldemar Krzystek, wyk. Karolina Gruszka, Andrzej Konopka, Grzegorz Małecki
22:35 | tvp 1
Zamiast drugiej serii popularnego serialu: mieszkańcy wrocławskiej willi – Polacy, Niemcy i Ukraińscy nie tylko odkrywają nieoczekiwane powiązania, ale i próbują ułożyć swoje dalsze wspólne życie.

GODZINY SZCZYTU ★★
film sens., USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker, Tom Wilkinson
20:00 | warner tv
Jackie Chan i złotousty Chris Tucker na jednym wózku – jako policjant z Hongkongu i agent FBI na tropie porwanej córki dyplomaty. Wielbiciele obu panów docenią.

Elvis

20:00 | tvn 7
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Baz Luhrmann konfrontuje się z mitem Elvisa Presleya (Austin Butler), opowiadając nie tyle o Królu, ile o jego tajemniczym i pełnym kompleksów menedżerze pułkowniku Tomie Parkerze (jakże inny Tom Hanks).

MYZ

FILM BIOGRAFICZNY
USA/AUSTRALIA 2022, REŻ. BAZ LUHRMANN, WYK. AUSTIN BUTLER, TOM HANKS, OLIVIA DEJONGE

GUNMAN: ODKUPIENIE ★★
film sens., USA/Hiszpania/Wlk. Brytania/Francja 2015, reż. Pierre Morel, wyk. Sean Penn, Jasmine Trinca, Javier Bardem
22:10 | ale kino+ hd
Celny strzał strzelca wyborowego kończy życie kongijskiego ministra górnictwa i wznieca chaos w całym kraju, a gdy snajper wraca do Afryki, musi walczyć o życie własne i wspierających go ludzi.

JARHEAD – ŻOŁNIERZ PIECHOTY MORSKIEJ ★★★
dramat wojenny, USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2005, reż. Sam Mendes, wyk. Jake Gyllenhaal, Peter Sarsgaard, Jamie Foxx
23:30 | canal+ premium
Wojna w Zatoce (1991) widziana oczami młodego żołnierza, który w piaskach pustyni wyrasta z rekruta na weterana. Plus refleksja na temat każdej wojny. Sugestywne i bez werbunkowego charakteru.

KRÓLOWA WOJOWNIK ★★★
dramat historyczny, USA/RPA/Irlandia 2022, reż. Gina Prince-Bythewood, wyk. Viola Davis, Thuso Mbedu, Lashana Lynch
23:05 | polsat
Wysnute z historii Królestwa Dahomeju, które w XIX wieku utrzymywało Agojie - kobiecą armię, skutecznie broniącą kraju przed najeźdźcami: zarówno sąsiadami, jak i portugalskimi handlarzami niewolników.

LOKATORKA ★★
dramat krym., Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak
20:00 | kino polska
Obraz dzikiej prywatyzacji w Warszawie z początku XXI wieku: przejmowania tysięcy lokali komunalnych z lokatorami. Plus nagrodzona w Gdyni Sławomira Łozińska w roli inspirowanej losem Jolanty Brzeskiej.

MAMMA MIA! ★★★
komedia muzyczna, USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd, wyk. Meryl Streep, Amanda Seyfried, Pierce Brosnan
19:10 | canal+ premium
Brawurowa ekranizacja musicalu opartego na piosenkach Abby: wychodząca za mąż dwudziestolatka zaprasza na wesele swoich trzech domniemanych ojców. Plus zaskakująca Meryl Streep jako jej matka.

PEWNEGO RAZU... W HOLLYWOOD ★★★★
komediodramat, USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019, reż. Quentin Tarantino, wyk. Leonardo DiCaprio, Brad Pitt, Margot Robbie
21:40 | cinemax
Quentin Tarantino o Hollywood schyłku lat 60.: gwiazdor tv (Leonardo DiCaprio) i jego dubler (Oscar dla Brada Pitta) chcą zatrzymać proces przemijania, wybierając sposób zgodny z logiką tamtego kina.

PRZERWANE OBJĘCIA ★★★
melodramat, Hiszpania/Wlk. Brytania 2009, reż. Pedro Almodóvar, wyk. Penélope Cruz, Lluís Homar, Blanca Portillo
20:05 | tvp kultura
Pedro Almodóvar bawi się istotą kina jako medium oraz przywiązaniem widzów do filmowych schematów: ociemniały reżyser wspomina tragiczną miłość życia jakby wyjętą z mrocznego melodramatu.

TENET ★★★
film akcji, USA/Wlk. Brytania 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki
22:55 | tvn
Christopher Nolan ponownie igra z czasem: uzbrojony w słowo klucz bohater, agent CIA, musi zrobić wszystko, by powstrzymać rosyjskiego oligarchę przed rozpętaniem III wojny światowej.

UPROWADZONA III ★★★
film sens., USA/Hiszpania/Francja 2014, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace, Forest Whitaker
22:15 | stopklatka
Liam Neeson powraca jako Bryan Mills – agent specjalny, który zaszedł za skórę zbyt wielu wrogom, by jeszcze raz ocalić zagrożone życie córki, a wcześniej samemu uwolnić się od zmyślnej intrygi.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 1971fc565d

PIĄTEK 13.03

TVP1

07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Serwis Info
08:20 Zaraz wracam II (42)
08:50 Ranczo IX (4)
09:45 Komisarz Alex XXIII (13)
10:40 Ojciec Mateusz VII
11:30 Okrasa łamie przepisy
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes
12:40 Magazyn rolniczy (742)
12:55 Rzeki Chorwacji
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info
15:10 Reporterzy (483)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5864)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (43)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Glina. Nowy rozdział** (2) - serial krym. Polska 25, wyk. Jacek Braciak
21:30 **Sekielski wieczorową porą** (29) - magazyn
22:35 ★★★ **Dom pod Dwoma Orłami. Kłamstwa Zofii** - film obycz. Polska 2023, reż. Waldemar Krzystek (100 min)
00:15 **Wojna zastępcza** - serial sens. Polska 26
01:15 ★★★★ **Tatarak** - dramat obycz. Polska 09, reż. Andrzej Wajda, wyk. Krystyna Janda (95 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Anna Dymna – spotkajmy się (434) - dyskusja
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7492) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7492) - mag. Polska 2026
11:40 Operacja zdrowie (72)
12:10 Wstęp wolny (21)
12:30 Koło fortuny (2159)
13:15 Panna młoda
14:05 Va banque (1024)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (107) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2160)
16:35 Familiada (3051)
17:20 Panna młoda (11) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1025)
18:50 Jeden z dziesięciu (6)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:45 **Kocham Cię, Polsko!** (2) - quiz Polska 2026
22:20 **Postaw na milion** (380) - teleturniej
23:20 **To jest grane** (83)
23:50 ★★★ **Czarne złoto (Black Gold)** - film przyg. Francja/Katar/Tunezja/Włochy 11 (140 min)
02:10 ★★ **Druga córka (Zerrissen – Zwischen zwei Müttern)** - dramat obycz. Niemcy 2013 (105 min)

POLSAT

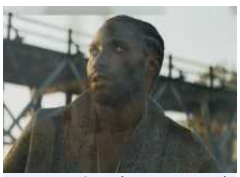
05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:00 Halo tu Polsat (2669) - magazyn Polska 2024
11:30 Gliniarze XII (7,8,9/60) - serial fab.-dok. Polska 2022
14:40 Dlaczego ja? 33 (8) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5856) - mag. reporterów Polska 26
16:30 Na ratunek 112 XVIII (9) - serial fab.-dok. Polska 2026
17:00 Gliniarze XX (10) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (4) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Aneta Zając, Dąbrówka Kruk, Aleksandra Zienkiewicz
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (313)
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Farma** (170) - reality show Polska 2025
21:00 **Must Be The Music** (127) - show Polska 25
23:05 ★★★ **Królowa wojownik (The Woman King)** - dramat historyczny USA/RPA/Irlandia 2022, reż. Gina Prince-Bythewood (175 min)
02:00 ★★★ **22 Jump Street** - komedia sensacyjna USA 2014, reż. Christopher Miller, Phil Lord, wyk. Channing Tatum, Jonah Hill, Ice Cube (160 min)

TVN

05:05 Kto was tak urządził?
05:35 Uwaga! (7948) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (53/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (12) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5653)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Quatro", Brańsk XVI (11) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Wójtowo – bistro „Mateczka" 30 (10) - reality show Polska 25
13:40 Ukryta prawda (11,12) - serial fabularno-dok.
15:45 Młode gliny (21/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (10) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VI (10) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:50 Uwaga! (7949) - mag.

20:00 ★★★ **Twórca (The Creator)** - film s.f. USA 2023, reż. Gareth Edwards, wyk. John David Washington, Gemma Chan, Ken Watanabe, Sturgill Simpson, Allison Janney (175 min)
22:55 ★★★ **Tenet** - film akcji USA/Wlk. Brytania 2020, reż. Christopher Nolan, wyk. John David Washington, Robert Pattinson, Elizabeth Debicki (185 min)
02:00 **Kuba Wojewódzki** (2)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (14,15/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (1,1/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości (64) - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (10,9)
16:00 Ranczo VIII (11,12/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (9,10) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 ★★ **Liberator II (Under Siege 2: Dark Territory)** - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy (125 min)
22:05 ★★★ **Rambo: Pierwsza krew (First Blood)** - film sensacyjny USA 1982, reż. Ted Kotcheff (110 min)
23:55 **Botoks** 18+ ★ - dramat obycz. Polska 2017, reż. Patryk Vega, wyk. Olga Bołądź (155 min)
02:30 **Lombard. Życie pod zastaw XVIII** (5)

TVN7

05:20 Ten moment - serial fabularno-dok. Polska 2016
05:55 Szkoła (66,16,17/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (44,9,10/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
14:00 Detektywi (38/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny (50) - serial obycz. Polska 2025, wyk. Jolanta Fraszyńska
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (9/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Idź na całość (7) - teleturniej Polska 2026
20:00 ★★★★ **Elvis** - film biograficzny USA/Australia 2022, reż. Baz Luhrmann, wyk. Austin Butler, Tom Hanks, Helen Thomson, Richard Roxburgh (200 min)
23:20 **Królowa przetrwania** (2) - reality show
00:30 ★ **Wesele (Die Hochzeit)** - komedia Niemcy 2020, reż. Til Schweiger, wyk. Til Schweiger, Milan Peschel, Samuel Finzi, Lilli Schweiger, Jeanette Hain (150 min)

MEZZO

13:20 Intermezzo
13:30 Georg Friedrich Händel: Kserkses - opera Francja 2023
16:05 Paco de Lucía: Światło i cień - portret muzyka
17:25 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham: Lugano Jazz Estival 1985
18:05 Oregon – Berliner Jazztage - koncert Niemcy 80
18:45 Dizzy Gillespie Quartet – Berliner Jazztage 1974
19:30 Gil Evans Orchestra & Mccoy Tyner Sextet – Berliner Jazztage - koncert Niemcy 76
20:30 London Symphony Orchestra pod batutą Simona Rattle'a: Jolas, Messiaen
22:10 London Symphony Orchestra pod batutą Simona Rattle'a wykonuje utwory Sibeliusa i Brucknera

PULS 2

11:10 Gigantozaur (9,12/26)
11:30 Dinopociąg (10/40)
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (1/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (6,7/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (1,2/52)
17:40 Świnka Peppa II (17/52)
17:45 Bing (51,52/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (10/30)
19:00 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (15)
20:00 Przepis na zbrodnię (1—4) - serial krym. Polska 25
00:00 Podróże z diabłem - film akcji USA/Kolumbia 2019
01:50 Lombard. Życie pod zastaw II - serial obycz.

TV4

07:00 Strażnik Teksasu VIII (23/24) - serial sens. USA 2001
07:55 Bogaty dom – biedny dom XII (6) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (47,48/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (10,2) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (10)
12:55 Trudne sprawy XX (14,15,16/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (42, 43)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (9,10) - serial obycz.
20:00 A na deser... (3) - magazyn kulinarny Polska 2026
20:05 Terytorium wroga - dramat wojenny Francja 2011, reż. Stéphane Rybojad
22:25 Gwiazdy kabaretu (170, 169) - kabaret i satyra
00:25 STOP Drogówka (363)

METRO

07:10 J.A.G. VIII (5/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (19,20/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (10/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (18/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany V (1/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (5)
19:00 Kartoteka V
20:00 Sekret w ich oczach - film krym. USA/Wlk. Brytania/Hiszpania/Korea Południowa 2015, reż. Billy Ray
22:20 The Traitors. Zdrajcy (3) - reality show Polska 2026
23:55 Incepcja - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania 2010, reż. Christopher Nolan

eprasa.pl 1971fc565d

PIĄTEK 13.03

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (65)
09:00 Robert Makłowicz (144, 149) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (8,9/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (5) - serial dok. USA 2013
13:00 Katastrofy w przestworzach XXV (9,10,7/11) - serial dok.
16:00 MacGyver VII (2,3/14)
18:00 Hudson i Rex IV (5/16) - serial krym. Kanada 21
18:55 Zajazd. Będzie się działo (3)
20:00 Kingsajz - komedia ★★★ Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura, Jan Machulski (135 min)
22:15 Uprowadzona III (Taken 3) - film sens. ★★★ USA/Hiszpania/Francja 14, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Maggie Grace, Forest Whitaker (150 min)
00:45 Omen - horror USA/ ★★★ Wlk. Brytania 1976, reż. Richard Donner, wyk. Gregory Peck, Lee Remick, David Warner, Billie Whitelaw (155 min)

KINO POLSKA

08:10 Zwierzęta Wajraka III (2)
08:45 Polska Kronika Filmowa 16B/68 - film dok. Polska 1968
08:55 To nie ze mną
09:30 Nad Niemnem, cz. 1 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
11:00 Nad Niemnem, cz. 2 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński
13:05 Trędowata - melodramat Polska 1976, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Elżbieta Starostecka
15:10 Zakazane piosenki - dramat wojenny Polska 1947, reż. Leonard Buczkowski, wyk. Danuta Szaflarska
17:20 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Lokatorka - dramat krym. Polska 2021, reż. Michał Otłowski, wyk. Irena Melcer, Sławomira Łozińska, Barbara Jonak, Krzysztof Stroiński
22:35 Pokaż, kotku, co masz w środku - komedia Polska 2011, reż. Sławomir Kryński, wyk. Jacek Borusiński
00:40 Symetria - dramat obyczajowy Polska 2003, reż. Konrad Niewolski, wyk. Arkadiusz Detmer
02:50 Syberiada polska - dramat historyczny Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski

ALE KINO+

09:35 Wyjechać - film krótkom. F 2021 (40 min)
10:15 Karen Pirie II
12:05 Vera (6) - serial krym.
13:55 Sekret Madeleine
Collins (Madeleine Collins) - ★★★ thriller Francja/Belgia/Szwajc. 2021, reż. Antoine Barraud (135 min)
16:10 W imię dziecka (The Children Act) - ★★★ dramat obycz. USA/ Wlk. Bryt. 2017, reż. Richard Eyre, wyk. Emma Thompson (130 min)
18:20 Vera XIII (1/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
20:10 Podwójna tożsamość (The Death and Life of Bobby Z) - ★★ film sens. USA/Niemcy 2007, reż. John Herzfeld, wyk. Paul Walker (120 min)
22:10 Gunman: Odkupienie (The Gunman) - ★★ film sens. USA/Hiszpania/ Wlk. Bryt./Francja 2015, reż. Pierre Morel, wyk. Sean Penn (140 min)
00:30 Miasteczko Cut Bank - ★★★ thriller USA 2014, reż. Matt Shakman, wyk. Liam Hemsworth, Teresa Palmer (105 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XXVI (5,6)
10:25 Świat według Kiepskich
12:40 Jak rozpętałem II wojnę światową: Za bronią - komedia Polska 1970
14:05 Wszystko o Stevenie - komedia romant. USA 2009
16:10 Obsesja - thriller USA 2009, reż. Steve Shill
18:30 Szklana pułapka II - film akcji USA 90, reż. Renny Harlin
21:00 Creed 2 - dramat obycz. USA 2018, reż. Steven Caple Jr.
23:45 Szakal - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/ Francja/Niemcy/Japonia 1997

KINO TV

07:30 Kojak II (11/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (4,5/13)
11:00 Poirot III (8,9/11)
13:10 Panna Marple IV (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (6,7/13)
17:55 Poirot XIII (4/5) - serial krym. Wlk. Brytania 2013
20:00 Sierżant Bilko - komedia USA 1996, reż. Jonathan Lynn, wyk. Steve Martin
22:00 Hulk - film sensacyjny USA 2003, reż. Ang Lee
00:50 Szalona odwaga - dramat wojenny USA 1996

TVP KULTURA

08:20 Wydarzenie aktualne
09:00 Pan wzywał, Milordzie? III (5/7)
10:00 Cyd (El Cid) - film przyg. ★★★ USA/Włochy 1961, reż. Anthony Mann (185 min)
13:05 Kulturalni (8) - mag.
14:00 Still alive – film o Krzysztofie Kieślowskim - film dok.
15:35 Spokój - dramat ★★★★ obycz. Polska 1976, reż. Krzysztof Kieślowski, wyk. Jerzy Stuhr (95 min)
17:10 55 kapeluszy pani Hanki. Benefis Hanki Bielickiej
18:30 Kolekcja (8) - magazyn
18:55 Dzień, w którym umarła gwiazda rocka
19:30 Video Killed the Radio Star - serial dok.
20:00 Wstęp do filmu (574)
20:05 Przerwane objęcia ★★★ - melodramat Hiszpania/ Wlk. Brytania 2009, reż. Pedro Almodóvar, wyk. Penélope Cruz (140 min)
22:25 Tygodnik kulturalny
23:20 Przygody Sherlocka Holmesa (2/13)
00:25 Wstęp do filmu (573)
00:35 Zemsta - komedia ★★★★ Polska 2002, reż. Andrzej Wajda (115 min)

WARNER TV

08:05 J.A.G. VI (8/24)
09:05 Bajer z Bel-Air IV
10:00 Za głosem serca
11:05 Pełna chata (17,18/22)
12:10 J.A.G. VI (9,10/24)
14:05 Bajer z Bel-Air IV
16:00 Pełna chata
18:10 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
20:00 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan
21:45 Bez smyczy - komedia romantyczna USA 2011
23:50 Naciągacze - kom. krym. USA/Wlk. Brytania 2003

PARAMOUNT

07:30 Elementary V (7,8/24)
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX (10/15) - serial dok.
10:00 Pingwiny z Madagaskaru
10:30 Ściśle tajne - komedia sens. USA/Wlk. Brytania 1984
12:30 Star Trek V: Ostateczna granica - film s.f. USA 1989
14:55 Cast Away – Poza światem - film przyg. USA 2000
18:00 Cudowna studnia - film fantasy Włochy/USA 2023
20:00 Strzelec - thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua
22:35 To nie jest kraj dla starych ludzi - dramat krym. USA 07, reż. Joel Coen, Ethan Coen

HBO

09:05 Marsjanin - film s.f. ★★★★ USA/Wlk. Bryt. 2015, reż. Ridley Scott (140 min)
11:25 Na planie (11) - mag.
11:50 Drużyna AA - dramat ★★ obycz. Polska 2024, reż. Daniel Jaroszek (130 min)
14:00 Tajemnica złotnika - ★★★ dramat obycz. Hiszpania 2025 (100 min)
15:40 Do diabła z miłością ★★★ - komedia romantyczna USA/Niemcy 2003, reż. Peyton Reed (100 min)
17:20 Opowieść wigilijna Carole - ★★★ film obycz. Wlk. Brytania 2022, reż. Ian Fitzgibbon (70 min)
18:30 The Last Showgirl ★★★ - dramat obyczajowy USA 2024, reż. Gia Coppola (90 min)
20:00 Noe: wybrany przez Boga - ★★★ film przyg. USA 2014, reż. Darren Aronofsky, wyk. Russell Crowe (135 min)
22:15 Mroczny fajter - film ★★ sens. USA 2023, reż. Graham Phillips, Parker Phillips (120 min)
00:15 W stronę słońca - film ★★★ s.f. USA/Wlk. Bryt. 2007, reż. Danny Boyle, wyk. Cliff Curtis (110 min)

CINEMAX

12:35 Je'vida - dramat obycz. Finlandia 2023, reż. K. Gauriloff
14:20 Przez skały i chmury - dramat obycz. Peru/Chile 24
15:45 Ad Astra - film s.f. USA/Chiny/Brazylia 2019
17:45 Manchester by the Sea - dramat obycz. USA 2016
20:00 American Psycho - horror USA/Kanada 2000
21:40 Pewnego razu... w Hollywood - komediodramat USA/Wlk. Brytania/Chiny 2019
00:20 Kształt wody - film przyg. USA/Kanada/Meksyk 2017, reż. Guillermo del Toro

ROMANCE TV

12:25 Katie Fforde: Moja szalona rodzina - komedia romantyczna Niemcy 2017
14:20 Rosamunde Pilcher: Ścieżki miłości - romans Austria/Niemcy 2004
16:15 Trening z Nancy - komedia Niemcy 2019
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (13/15)
20:00 Statek marzeń
21:55 Agatha Christie: Kryminalne zagadki: Zabójstwo w stanie hipnozy (8) - film kryminalny Francja/Szwajcaria 2021
23:55 Górski lekarz (13/15)

CANAL+ PREMIUM

09:00 Nadzieja - dramat ★★ obyczajowy Niemcy/ Polska 2007 (100 min)
10:40 Łowcy skarbów ★★ - komedia Francja/ Belgia 2024 (95 min)
12:15 Benek - komedio-★★ dramat Polska/Austria 2007 (100 min)
13:55 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (5,6/9)
15:00 Agent szczęścia
16:35 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
17:00 Azyl - film biograficzny ★★ USA/Wlk. Brytania/ Czechy 2017 (125 min)
19:05 Łapu-Capu
19:10 Mamma Mia! - komedia ★★★ muz. USA/Wlk. Brytania/ Niemcy 2008, reż. Phyllida Lloyd (110 min)
21:00 Brygada II (3/8) - serial sens. Francja 2025
21:50 Dirty Dancing - film ★★★ muzyczny USA 1987, reż. Emile Ardolino (100 min)
23:30 Jarhead – Żołnierz piechoty morskiej ★★★ - dramat woj. USA/Wlk. Bryt./Niemcy 05 (120 min)
01:30 Rytuał - horror ★★ USA/Indie 2025, reż. David Midell (95 min)

TVN FABUŁA

11:50 Prawo Agaty VII (5)
13:50 Teraz albo nigdy! II (2)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Seriaale: Rozmowy (1)
17:20 Był sobie chłopiec - komedia Wlk. Brytania/USA/ Francja/Niemcy 2002
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Dunkierka - dramat wojenny Wlk. Brytania/USA/ Francja/Holandia 2017
22:20 Nagle - thriller Francja/ Islandia/Belgia 2023
00:40 Miłość jest wszystkim - komedia romant. Polska 18

AMC

12:45 Mój przyjaciel Ben II – czarne złoto - film przyg. USA 03
14:35 Tajemnicza wyspa (1) - film fantasy USA/ Tajlandia/Niemcy 2005
16:15 Tajemnicza wyspa (2) - film fantasy USA/ Tajlandia/Niemcy 2005
17:55 Suma wszystkich strachów - film sens. USA/ Niemcy/Kanada 2002
20:20 Rekin widmo - horror USA 2013, reż. Griff Furst
22:00 Lęk pierwotny - thriller USA 1996, reż. Gregory Hoblit
00:25 28 dni później - horror Wlk. Brytania/Hiszp./USA 2002

eprasa.pl 1971fc565d

AXN

08:40 Agenci NCIS X (20/24)
09:35 Castle III (8,9/24)
11:25 Detektyw Monk (10,11/13) - serial krym. USA 02
13:20 Rekrut V (21,22/22)
15:10 FBI: International II (8,9/22) - serial akcji
17:20 Castle III (10,11/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (12,13/18)
21:05 Londyn w ogniu - film sens. USA/Wlk. Brytania/Bułgaria 16, reż. Babak Najafi
23:00 John Rambo - film sens. Niemcy/USA/Tajlandia 2008

EPIC DRAMA

08:35 Lekarze na start
09:25 Agenci NCIS XVI (13/24)
10:15 Wszystkie stworzenia duże i małe III (1/6)
11:15 Poirot IX (1/4)
13:20 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (13/24)
15:00 Panna Scarlet i komisarz (5/6) - serial krym.
16:10 Sprawy pana Booka (2)
17:15 Poirot IX (2/4)
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (14/24)
21:00 Panna Marple VI (1/3)
22:55 Lekarze na start
23:40 Agenci NCIS XVI (14/24)
00:35 Poirot IX (2/4)

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (13)
08:35 Dorota was urządzi V
10:10 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (2) - reality show
10:55 Magda gotuje Internet
11:30 Ugotowani (9, 10)
13:35 Kuchenne rewolucje
15:40 Ukryta prawda (22/60)
16:40 Jestem z Polski VII (11,9)
18:45 Kuchenne rewolucje
20:50 Rajska posiadłość Pameli Anderson (8) - real tv
21:50 Jestem z Polski VIII (4,10)
23:50 Niezwykłe Stany Prokopa VI (2/8) - serial dok.
00:50 Pojedynek na podróże

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia V
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować II
18:00 Raport Turbo (4938)
18:15 Moto Fachury (2)
19:00 Po raz trzeci! Sprzedane
19:45 Moto kombat (2) - mag.
20:30 Mobilni mechanicy (2)
21:15 Naprawy nie do naprawy
22:00 Raport Turbo (4938)
22:20 Z drugiej ręki (2) - mag.
23:05 Zawodowi handlarze (2)
23:50 The Grand Tour (1)

BBC FIRST

08:40 Lewis III (1/8)
09:40 Ojciec Brown V (15/15)
10:40 Śmierć pod palmami
11:50 Powrót do raju (4/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (4/10)
15:50 Lewis III (1/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami (7/8) - serial kryminalny
21:00 Zbrodnie Saint-Pierre
22:00 Powrót do raju II (6/6)
23:05 Tajemnice Brokenwood
01:00 Śmierć pod palmami

FX

08:15 Dr House VIII (18/22)
09:10 9-1-1 VIII (18/18)
10:05 Kości IX (16,17/24)
11:55 FBI (16,17/22)
13:45 Castle III (11,12/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (10/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami (23,24/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (5,6/18)
22:00 Grey's Anatomy: Chirurdzy XXII (2) - serial obycz.
22:55 Salt - film sens. USA 2010, reż. Phillip Noyce
01:00 Zabójcze umysły (5/10)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:05 Letnia chata na lata XIII
11:05 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Na ratunek Las Vegas
13:00 Nieoczywiste miejsca
14:00 House Hunters (8, 9)
15:10 Mieszkanie na miarę (1)
17:05 Polowanie na ogród
18:15 Weekendowa metamorfoza (6, 7) - reality show
20:10 Zróbmy sobie dom (2)
21:10 Dorota was urządzi III (8,9/13) - serial dok. Polska 15
22:40 House Hunters (4—7)

BBC LIFESTYLE

12:30 Wielkie brytyjskie wypieki (9) - program rozrywk.
13:40 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia (1) - serial dok.
14:40 Kulinarne podróże Billy'ego i Doma (8/8)
15:45 Bake off: zawodowcy (9)
16:45 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (19)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (3)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (10) - program rozrywk.
21:00 Ekskluzywne hotele
22:00 Hiszpański remont Amandy i Alana (1, 2)

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (11,12/24)
08:55 Przyjaciele VI (6—11/25)
11:55 Teoria wielkiego podrywu IX (11—16/24)
14:30 Dwóch i pół II (13—16/24) - serial kom.
16:30 Przyjaciele VI (12—17/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (17—22/24) - serial kom.
22:00 The Office PL IV (4,5/12)
23:05 Comedy Club (4, 5)
00:05 Miasteczko South Park XII (6,7/14)
01:00 Pracoholicy III (17/20)

TVP SERIALE

08:30 Komisarz Alex VI (12)
09:20 Rodzinka.pl
09:50 Klan - telenowela
10:25 Ranczo II (6/13)
11:20 Rodzinka.pl XVIII (2)
12:20 Pan Mama (8/20)
13:00 Zaraz wracam II (41)
13:35 Ojciec Mateusz XXIII
15:30 Komisarz Alex VI (13)
16:20 Na sygnale (21,22)
17:30 Ranczo II (7,8/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXIII (13,4) - serial krym. Polska 20
21:30 Ranczo II (9/13)
22:25 Słowa od serca (12)
22:35 Ranczo II (10/13)
23:35 Ojciec Mateusz XXIV (1)

CANAL+ KUCHNIA

14:25 Tajemnice indyjskich smaków (4) - program rozrywk.
14:55 Zgrillowani (8, 1)
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgryza... (4)
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (22, 23)
17:50 Jamie Oliver (23, 24)
18:45 m jak mięso (4)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (6)
19:25 m jak mięso (5, 6)
20:15 Jakubiak rozgryza Maltę
21:15 Anthony Bourdain XII
00:45 David w Europie (13)

CANAL+ DOMO

12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wiejskie domy do liftingu (7) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (25)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (6) - reality show
16:00 Room service. Hotele od kuchni (3,4/6) - serial dok.
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: transformacje (7) - reality show
20:10 Daleko od miasta XII (6)
21:00 Cudotwórcy VII (26)
22:00 Wiejskie domy do liftingu (5, 6) - reality show
23:50 Bitwa o wnętrza (7)

PLANETE+

11:25 Superskały (5)
12:35 Ocalić raj (1) - serial dok.
13:45 Wytwórz i wyślij (4/4)
14:50 Wiatr. Niewidzialna siła
15:50 Niezwykłe podróże koleją X (2/5) - serial dok.
16:55 Na targach świata II
18:05 Świat z góry
18:45 Hannu — zaklinacz rysi
19:45 Szepty dawnej Ziemi
20:50 Niezwykłe podróże koleją VII (1/7) - serial dok.
22:00 Premiera: Pomyśl, zanim zjesz! - serial dok.
23:10 Kobiety i pieniądze (2)

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski III (5/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (6/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek II
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (10,11/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (9)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (17,18/20)
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VIII (2)
21:00 Truckerki III (6)
22:00 Hazardziści II (7/8)
23:00 Wyprawa w nieznane z Edem Staffordem (4)
00:00 Bimbrownicy XIV (2/6)

TVP HISTORIA

14:00 Królowie
14:35 Stawka większa niż życie (10/18) - serial wojenny
15:40 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru (11)
18:20 Encyklopedia II wojny światowej (55, 56)
19:15 Polska i świat z historią w tle (107) - cykl reportaży
19:40 Królowie
20:15 Parszywa dwunastka III: Mordercza misja - dramat wojenny USA/Jugosławia 1987
21:55 Historia w postaciach zapisana - serial dok.
23:55 Sensacje XX wieku

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (2/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Pogromca tajemnic III
17:10 Tajemnice, które miały trwać wiecznie (1/8)
18:10 Straż graniczna: USA III
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Komandosi kontra naziści (4) - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Jak to wyjaśnić: tajemnice armii (2) - serial dok.
23:00 Najbardziej zabójcze historie świata - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic VIII
15:00 Morski patrol: Hiszpania II (3) - serial dok.
16:00 Najdziwniejsze przedmioty III (5,6) - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (3/5) - serial dok.
19:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dokumentalny
20:00 Katastrofa w przestworzach XXII (10/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Bitwa o Księżyc: od Sputnika po Apollo (1, 2)
23:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dok. Australia 20

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Superfabryki (7/8)
13:00 Poszukiwacze historii IV
14:00 Militarny top 10 (1,2/10)
16:00 Kryptonim szef X
18:00 Rolnicy. Podlasie VI (49,50) - serial dok. Polska 24
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (9/13)
22:00 Militarny top 10 (3,4/10)
00:00 Dzieci dżihadystów w Syrii: stracona sprawa czy nadzieja na odkupienie
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (7)

BBC EARTH

11:20 Wyspy Atlantyku
12:20 Błękitna planeta (5/8)
13:25 Fenomeny współczesnego życia III (3/5) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu IV (3)
16:30 Królestwo zwierząt
17:35 Wyspy Atlantyku
18:35 Błękitna Planeta: powrót (1/2) - serial dok.
19:45 Tajlandia z Sue Perkins
20:45 Potęga ssaków: kulisy
20:55 Życie na pustkowiu: powroty IV - serial dok.
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Zabójcza pogoda V (9)

POLSAT VIASAT HISTORY

14:15 Królowe areny: kobiety-gladiatorki - film dok.
15:30 Ciemna strona starożytnej Grecji (2) - serial dok.
16:40 Wielkie budowle Rzymian (2/3) - serial dok.
17:50 Tajne bazy nazistów III (4/6) - serial dok. Kanada 2023
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (6/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (4/13) - serial dok.
21:00 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
21:55 Królowe, które zmieniły świat (6/6) - serial dok.
23:05 Dziki Zachód (2/6)

eprasa.pl 1971fc565d

SOBOTA 14.03

Od A do Z

BEZPIECZNA PRZYSTAŃ ★★★
melodramat, USA 2013, reż. Lasse Hallström, wyk. Julianne Hough, Irene Ziegler, Jon Kohler
23:45 | tvp 2
Młoda kobieta ucieka przed przeszłością do małego miasteczka, gdzie spotyka wdowca z dwójką dzieci, gotowego otoczyć ją opieką. Ale by tak się stało, trzeba poddać się gorzkiemu rozrachunkowi.

BĘKART ★★★
film biograficzny, Dania/Szwecja/Norwegia/Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel, wyk. Mads Mikkelsen, Amanda Collin, Simon Bennebjerg
23:10 | hbo
Mads Mikkelsen jako Ludvig Kahlen – duński oficer, który w połowie XVIII wieku odszedł z armii i założył kolonię rolną na nieurodzajnych (wtedy) wrzosowiskach Jutlandii, stanowiących 2/3 terytorium kraju.

BOHEMIAN RHAPSODY ★★★
film biograficzny, USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek, Lucy Boynton, Gwilym Lee
21:45 | tvn
Opowieść o legendarnej grupie rockowej Queen, widziana przez pryzmat losów jej frontmana, Freddy'ego Mercury'ego: gejowski melodramat na cztery Oscary, w tym dla Rami Maleka za rolę główną.

EX MACHINA ★★★★
film s.f., Wlk. Brytania/USA 2015, reż. Alex Garland, wyk. Alicia Vikander, Domhnall Gleeson, Oscar Isaac
23:15 | canal+ premium
Oscar za efekty i nominacja za scenariusz dla opowieści o informatyku, któremu przychodzi sprawdzić doskonałość sztucznej inteligencji zainstalowanej w androidzie o wyglądzie atrakcyjnej kobiety.

JOHN WICK 4 ★★★★
film sens., USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Donnie Yen, Bill Skarsgård
22:00 | tv puls
Keanu Reeves jako najlepszy z najlepszych płatnych zabójców, który znużony ucieczką przed pościgiem prowadzi do brutalnej konfrontacji z dawnymi mocodawcami, by wreszcie odzyskać upragniony spokój.

Gladiator

20:00 | cinemax
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

„Bracia! Nasze czyny za życia brzmią echem w wieczności" – krzyczał do żołnierzy przed bitwą generał Maximus. „Siła i honor" – odpowiedzieli i poszli za nim. Tę historię można oglądać bez końca.
MYZ

DRAMAT HISTORYCZNY
USA/WLK. BRYTANIA 2000, REŻ. RIDLEY SCOTT, WYK. RUSSELL CROWE, JOAQUIN PHOENIX, CONNIE NIELSEN

KONNICA ★★★
film przyg., USA 1959, reż. John Ford, wyk. John Wayne, William Holden, Constance Towers
21:05 | tvp historia
John Ford po raz pierwszy i jedyny o wojnie secesyjnej: John Wayne i William Holden jako jankescy kawalerzyści prowadzący dywersję na tyłach wroga na głębokim Południu. Dla miłośników gatunku.

KRÓLOWIE ULICY ★★★
film sens., USA 2008, reż. David Ayer, wyk. Keanu Reeves, Forest Whitaker, Hugh Laurie
22:40 | stopklatka
Odgrzewany kotlet: Keanu Reeves jako policjant po przejściach, który musi się borykać z napastliwym oficerem służby wewnętrznej i prowadzić śledztwo w sprawie zastrzelenia partnera z patrolu.

LEGION SAMOBÓJCÓW: THE SUICIDE SQUAD ★★★
film s.f., USA 2021, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie, Michael Rooker, Viola Davis
23:00 | tvn 7
Jeszcze jeden komiks: grupa przestępców zyskuje szansę darowania kar, jeśli powstrzyma szaleńca, planującego przejęcie kontroli nad całym światem. Plus energetyczna Margot Robbie jako Harley Quinn.

LUCY I DESI ★★★
film biograficzny, USA 2021, reż. Aaron Sorkin, wyk. Nicole Kidman, Javier Bardem, Nina Arianda
21:25 | tvp 1
Wyróżnieni nominacjami do Oscarów Nicole Kidman i Javier Bardem jako hollywoodzkie małżeństwo Lucille Ball i Desi Arnaz, sławne dzięki kultowemu serialowi „Kocham Lucy", a zmagające się z alkoholizmem i licznymi kryzysami w związku.

MANODROM ★★
thriller, Wlk. Brytania/USA 2023, reż. John Trengove, wyk. Jesse Eisenberg, Adrien Brody, Odessa Young
21:35 | hbo
Nieśmiały młody mężczyzna bez celu w życiu, w dodatku zakłopotany swoją seksualnością, od kiedy jego dziewczyna jest w ciąży, spotyka na siłowni grupę mężczyzn, kultywujących prawdziwą męskość.

MISSION: IMPOSSIBLE III ★★★
film sens., USA 2006, reż. J.J. Abrams, wyk. Tom Cruise, Philip Seymour Hoffman, Ving Rhames
22:35 | cinemax
Tom Cruise jako nadzwyczajny agent Ethan Hunt na tropie bezwzględnego międzynarodowego handlarza bronią: wypróbowany schemat fabularny w ujęciu J.J. Abramsa, twórcy serialu „Zagubieni".

NADZIEJA ★★★★
melodramat, Norwegia/Szwecja/Dania 2019, reż. Maria Sødahl, wyk. Andrea Braein Hovig, Stellan Skarsgård, Elli Rhiannon Müller Osborne
20:00 | tvp kultura
Para oddanych swej pracy artystów niekoniecznie kultywuje więzy rodzinn. Kiedy u kobiety ujawnia się nieoperacyjny nowotwór, mąż nie radzi sobie z okazywaniem wsparcia.

PRZYKŁADNY OBYWATEL ★★★
film sens., USA/Wlk. Brytania/Norwegia/Kanada/Francja/Chiny 2019, reż. Hans Petter Moland, wyk. Liam Neeson, Laura Dern, Tom Bateman
21:55 | polsat
Mężczyzna utrzymujący przejezdne drogi do miasteczka w Górach Skalistych zostaje człowiekiem roku, ale nic go nie powstrzyma przed zemstą za śmierć syna, który ginie w wyniku starcia miejscowych gangów.

WIERNY OGRODNIK ★★★★
thriller, Wlk. Brytania/Niemcy/Kenia/Francja/USA/Szwajcaria 2005, reż. Fernando Meirelles, wyk. Ralph Fiennes, Rachel Weisz, Hubert Koundé
21:10 | canal+ premium
Czytając Johna Le Carré: brytyjski dyplomata, wyjaśniając okoliczności zamordowania żony (Oscar dla Rachel Weisz!) ujawnia praktyki koncernów farmaceutycznych w krajach Trzeciego Świata.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 1971fc565d

SOBOTA 14.03

TVP1

05:20 Vasa. Okręt widmo (2/2)
06:20 Balans bieli (127)
07:00 Msza święta
07:40 Rok w ogrodzie (1156)
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni
08:55 Ranczo IX (5)
09:55 Komisarz Alex XXIV (1)
10:55 Ojciec Mateusz VII (8/13)
11:50 Teksańczyk - western USA/Hiszpania 1966, reż. Lesley Selander, wyk. Audie Murphy, Broderick Crawford
13:25 Noc w lesie - film dok.
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Sanatorium miłości (74)
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Ojciec Mateusz 34 (8)
18:40 Jaka to melodia? (5865)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:25 **Komisarz Alex XXV** (2) - serial krym. Polska 26, wyk. Piotr Bondyra
21:25 ★★★ **Lucy i Desi (Being the Ricardos)** - film biograficzny USA 2021, reż. Aaron Sorkin, wyk. Nicole Kidman, Javier Bardem (140 min)
23:45 **Krew z krwi III** (10) - serial sens. Polska 24
00:45 ★★ **W otchłani (Black Water)** - thriller Kanada/USA 2018, reż. Pasha Patriki, wyk. Dolph Lundgren (115 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7493) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7493) - mag. Polska 2026
11:30 Super Gary. Gotuj z Bosacką! (2) - mag. kulinarny
12:10 W poszukiwaniu dobrego filmu (35) - mag. kulturalny
12:45 Dobre strony (2)
13:05 Panna młoda (11)
14:00 Familiada (3111)
14:35 Koło fortuny (2161)
15:15 Szansa na sukces. Opole 2026 (2) - show
16:20 Na dobre i na złe
17:20 Panna młoda (12)
18:15 Va banque (1026)
18:50 Słowo na niedzielę (1154) - program religijny
19:00 Informacje kulturalne
19:25 Rodzinka.pl XVIII (2,3)

20:30 **The Voice Kids** (5, 6) - program rozrywkowy Polska 2026
22:50 **Gabi Drzewiecka zaprasza** (2) - talk-show
23:45 **Bezpieczna przystań**
★★★ - melodramat USA 2013, reż. Lasse Hallström, wyk. Julianne Hough (125 min)
01:50 **Czarne złoto**
★★★ **(Black Gold)** - film przyg. Francja/Katar/Tunezja/Włochy 2011, reż. Jean-Jacques Annaud (135 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - magazyn
08:00 Halo tu Polsat (2676)
11:30 Ewa gotuje (563) - mag.
12:00 Rolniczki (2)
13:05 Sing 2 - film anim. USA/Japonia/Francja 2021, reż. Garth Jennings, Christophe Lourdelet (145 min)
15:30 Ninja vs Ninja (81) - show Polska 2025, program prowadzi Marta Ćwiertniewicz, Łukasz Jurkowski, Jerzy Mielewski
17:30 Awantura o kasę (274) - teleturniej Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Prezydenci i premierzy (442) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Jarosław Gugała
19:30 Sport - Polska 2026

19:55 **Kabaret na żywo. Chyba Czesuaf** (166) - kabaret i satyra
21:55 ★★★ **Przykładny obywatel (Cold Pursuit)** - film sens. USA/Wlk. Bryt./Norw./Kanada/Francja/Chiny 19 (160 min)
00:35 ★★ **Snajper III** - film sens. USA 2004, reż. P.J. Pesce, wyk. Tom Berenger (105 min)
02:20 ★★ **The Independent** - thriller USA 2022, reż. Amy Rice, wyk. Jodie Turner-Smith (155 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7949) - mag. reporterów Polska 2026
05:50 Ukryta prawda (54/60)
06:45 Kuchenne rewolucje XXVI (13) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5654)
11:30 Na Wspólnej - serial obyczajowy Polska 2026
13:20 Jak wytresować smoka (How to Train Your Dragon) - film animowany USA/Francja/Wlk. Brytania 2010, reż. Dean DeBlois, Chris Sanders (125 min)
15:25 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie – Cherry Pepperoni 32 (2) - reality show
16:25 Studio Pucharu Świata
16:40 Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo (na żywo)
18:40 Studio Pucharu Świata
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **Mam Talent!** (4) - program rozrywkowy Polska 2026
21:45 ★★★ **Bohemian Rhapsody** - film biograficzny USA/Wlk. Brytania 2018, reż. Bryan Singer, wyk. Rami Malek (165 min)
00:30 ★★★ **Obecność (The Conjuring)** - horror USA 2013, reż. James Wan, wyk. Vera Farmiga, Patrick Wilson (140 min)
02:50 **Szpital św. Anny** (19/50) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Kobra – oddział specjalny XVII (12,14,15/15) - serial sens. Niemcy 2012
09:00 Taki jest świat (11)
09:35 Wojciech Cejrowski. Boso – Meksyk/Paragwaj (7)
10:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII - serial obycz. Polska 2023, wyk. Zbigniew Buczkowski, Henryk Gołębiewski. Roksana i Rita zajmują się fotografowaniem nowożeńców. Zjawiają się w lombardzie, żeby kupić przedmioty do sesji. Roksana umawia się z poznanym w sieci Igorem. Anka wraca do pracy w lombardzie. Aleks jedzie na spotkanie ze wspólnikami.
20:00 ★★★★ **Rambo II (Rambo: First Blood Part II)** - film sens. USA/Meksyk 1985, reż. George P. Cosmatos (120 min)
22:00 ★★★★ **John Wick 4** - film sensacyjny USA/Niemcy 2023, reż. Chad Stahelski, wyk. Keanu Reeves, Donnie Yen (195 min)
01:15 ★ **Jak to się robi w Chicago (Raw Deal)** - film sensacyjny USA/Holandia 1986, reż. John Irvin (125 min)

TVN7

06:00 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie - serial dok.
07:00 Bugs Bunny Builders
07:15 Mała księżniczka - film fantasy USA 1995, reż. Alfonso Cuarón, wyk. Eleanor Bron, Liesel Matthews
09:20 Ukryta prawda (60,1/60) - serial fab.-dok.
11:25 Mówię Wam (5) - mag.
12:35 Ukryta prawda (3/20) - serial fab.-dok. Polska 2019
13:40 Detektywi (34/56)
14:45 The Floor (16, 17, 18)
16:45 Kobieta kot (Catwoman) - film sensacyjny USA 2004, reż. Pitof, wyk. Halle Berry (135 min)
19:00 Idź na całość (8)
20:00 **Władca Pierścieni. Pierścienie władzy** (5,6/8) - serial przyg. USA 2022, wyk. Markella Kavenagh
23:00 **Legion samobójców:**
★★★ **The Suicide Squad** - film s.f. USA 21, reż. James Gunn, wyk. Margot Robbie (160 min)
01:40 ★★★ **Blade – wieczny łowca II (Blade II)** - horror USA/Niemcy 2002, reż. Guillermo del Toro, wyk. Wesley Snipes (135 min)

MEZZO

10:00 Giacomo Puccini: Tryptyk - opera B/F 2022
12:50 Intermezzo
13:30 Robin Mckelle: Hołd dla Elli Fitzgerald - koncert
14:45 McCoy Tyner: Piano Solo - koncert Niemcy 1983
15:35 Mel Lewis Jazz Orchestra - koncert
16:25 Intermezzo
17:15 Orkiestra Paryska, Esa-Pekka Salonen, Aliisa Neige Barrière - muzyka klasyczna
18:55 Brahms: Niemieckie requiem - muzyka klasyczna
20:30 Wolfgang Amadeus Mozart: Wesele Figara - opera Austria 2023
23:25 Orkiestra Filharmonii Monachijskiej pod batutą Daniela Hardinga i Leonidas Kavakos wykonują utwory Czajkowskiego i Dvořáka

PULS 2

08:00 Kacze opowieści
08:40 Wróżka Zębuszka - film anim. Luks./Niemcy/Peru 2022
10:15 Ucieczka ze zwierzowersum - film animowany Australia 2023
11:55 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana - serial dok.
13:45 Gwiazdy Mazurskiej Nocy Kabaretowej (5, 6)
15:45 Deszczowa pani - film fantasy Niemcy 2018
17:15 Cudowna woda - film fantasy Słowacja/Czechy 20
19:00 Miraculous: Biedronka i Czarny Kot. Film - film anim. Francja/USA/Japonia/Chiny/Kanada 2023, reż. Jeremy Zag
21:15 Alibi.com 2 - komedia Francja 23, wyk. Elodie Fontan
23:00 Drive - film sens. USA 2011, wyk. Ryan Gosling
01:00 Wstydliwe choroby V

TV4

07:00 Galileo
09:05 #JesteśmyDlaDzieci (320) - mag. Polska 2026
09:30 A na deser... (3) - mag. kulinarny Polska 2026
09:35 Galileo - program popularnonaukowy Polska 24
12:45 Siódmy syn - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Kanada/Chiny 2014, reż. Sergei Bodrov, wyk. Ben Barnes, Jeff Bridges
14:55 Policjantki i policjanci XXIV (1—5) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Mariusz Węgłowski, Paweł Kowalczyk
20:00 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (5—8) - serial krym. Polska 2026, wyk. Marek Włodarczyk, Michał Mrozek
00:00 Gwiazdy kabaretu (48, 49) - kabaret i satyra
02:05 STOP Drogówka (337)

METRO

07:05 Przystanek Bieszczady
08:00 Klan z Alaski V (5,6/15)
10:00 The Floor (4)
11:05 Złomowisko PL III
13:05 Gwiazdy lumpeksów
13:55 Herkules (3,4/8) - serial kryminalny Polska 2022
15:55 Makłowicz w drodze (2)
16:30 Magda gotuje Internet (6) - talk-show Polska 2025
17:00 Mam Talent! (3)
19:00 Milionerzy (750, 751)
20:00 Ostatnie dni - film s.f. Hiszpania/Francja 2013, reż. Àlex Pastor, David Pastor
22:15 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan
00:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet III (3/15)
01:30 Koszykówka: NBA: Los Angeles Lakers – Denver Nuggets (na żywo)

eprasa.pl 1971fc565d

SOBOTA 14.03

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex IX (6/8) - serial krym. Włochy 08
10:00 Hudson i Rex IV (6,7/16) - serial krym.
12:00 Człowiek przyszłości (Bicentennial Man) *** - komediodramat USA/Niemcy 1999, reż. Chris Columbus, wyk. Robin Williams (160 min)
14:40 Marley i ja (Marley & Me) *** - komedia USA 2008, reż. David Frankel, wyk. Owen Wilson, Jennifer Aniston, Eric Dane (180 min)
17:40 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 RoboCop - film s.f. USA 2014, reż. José Padilha, wyk. Joel Kinnaman, Gary Oldman, Michael Keaton, Abbie Cornish, Jackie Earle Haley (160 min) **
22:40 Królowie ulicy (Street Kings) *** - film sens. USA 2008, reż. David Ayer, wyk. Keanu Reeves, Forest Whitaker, Hugh Laurie (130 min)
00:50 Mistrz - film biograficzny Polska 2020, reż. Maciej Barczewski, wyk. Piotr Głowacki, Jan Szydłowski (120 min) ***

KINO POLSKA

08:10 Reksio - serial anim.
08:40 Bolek i Lolek (1,2/13) - serial anim. Polska 1963
09:00 Podróże Pana Kleksa: Wysłannicy Bajdocji (1) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985, reż. Krzysztof Gradowski
10:55 Noce i dnie (1) - dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Jerzy Bińczycki
12:55 Z pacynką i w pasiaku - film dok. Polska 2024
13:55 Masza - film krótkometrażowy Polska 2020
14:25 Janosik - film przyg. Polska 1974, reż. Jerzy Passendorfer, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska
17:05 Znachor - melodramat Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna
20:00 Legiony - film wojenny Polska 2019, reż. Dariusz Gajewski, wyk. Bartosz Gelner, Wiktoria Wolańska, Mirosław Baka, Grzegorz Małecki
22:50 Rozmowy nocą - komedia romant. Polska 2008, reż. Maciej Żak, wyk. Magdalena Różczka, Marcin Dorociński, Weronika Książkiewicz
00:50 Ciało - komedia Polska 2003, reż. Andrzej Saramonowicz, Tomasz Konecki, wyk. Rafał Królikowski

ALE KINO+

08:00 The Office PL (7,8,9/12)
09:50 Storm - dramat obycz. Norwegia 2022, reż. Erika Calmeyer (110 min) ***
11:40 Osiem kobiet (8 femmes) *** - komedia kryminalna Francja/Włochy 2002, reż. François Ozon (135 min)
13:55 Szampana! (Champagne!) ** - komedia Francja 2022, reż. Nicolas Vanier (125 min)
16:00 Nasze córki (Voor de meisjes) **** - dramat obycz. Holandia/Austria/Belgia 2025 (125 min)
18:05 Winnetou I – Złoto Apaczów *** - western Niemcy/Włochy/Jugosławia 1963–65, reż. Harald Reinl (125 min)
20:10 Suburbicon *** - komedia kryminalna Wlk. Brytania/USA/Chiny 2017 (130 min)
22:20 Jej twarz (The Last Face) * - dramat obycz. USA 2016, reż. Sean Penn, wyk. Charlize Theron (145 min)
00:45 Superposition *** - thriller Dania 2023, reż. Karoline Lyngbye, wyk. Marie Bach Hansen (115 min)

POLSAT FILM

10:45 Hotel Transylwania II - film anim. USA/Kanada 2015
12:35 Piotruś Królik 2: Na gigancie - film animowany USA/Australia 2021
14:30 Karate Kid III - film sensacyjny USA 1989
16:45 Epoka lodowcowa II: Odwilż - film anim. USA 2006
18:40 Uncharted - film przyg. USA/Hiszpania 2022
21:00 Venom 2: Carnage - horror USA 2021
23:00 Pierwszy śnieg - dramat krym. Wlk. Brytania/USA/Szwecja/Japonia/Chiny 2017

KINO TV

07:30 Potop, cz. 2 - film historyczny Polska 1974
10:25 Francuski pocałunek - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 1995
12:40 Tootsie - komedia USA 1982, reż. Sydney Pollack
15:00 Zmowa pierwszych żon - komedia USA 1996
17:45 Kokon II - komedia USA 1988, reż. Daniel Petrie
20:00 Z archiwum X - thriller USA 1998, reż. Rob Bowman
22:40 Zdarzenie - thriller USA/Indie 2008
00:35 Anatomia strachu - thriller USA/Bułgaria 2011

TVP KULTURA

08:05 Informacje kulturalne
08:35 Co nam w duszy gra
09:40 Kolekcja (8) - mag.
10:00 Giganci sztuki (3/3) - serial dok. Niemcy 21
11:05 Z biegiem lat, z biegiem dni - serial obycz.
12:45 Ludwig van Beethoven – III Symfonia Es – dur op. 55 „Eroica" - koncert
13:50 Wydarzenie aktualne
14:25 Beethoven. Portret intymny - film dok.
15:35 Tamte lata, tamte dni
16:15 Cyd (El Cid) - film przyg. USA/Włochy 1961, reż. Anthony Mann, wyk. Sophia Loren (185 min) ***
19:20 Dzień z życia artysty (1) - mag. kulturalny
20:00 Nadzieja (Håp) - melodramat Norwegia/Szwecja/Dania 2019, reż. Maria Sødahl, wyk. Andrea Braein Hovig, Alfred Vatne (135 min) ****
22:15 Klub Jazzowy (10)
23:30 Wstęp do filmu (574)
23:35 Przerwane objęcia - melodramat Hiszpania/Wlk. Brytania 2009, reż. Pedro Almodóvar, wyk. Penélope Cruz (140 min) ***
01:55 Dobry tytuł (38) - mag.

WARNER TV

10:30 Siostra panny młodej - komedia romant. USA 2019
12:10 Sok z żuka - komedia USA 1988, reż. Tim Burton
13:55 Superman IV - film s.f. Wlk. Brytania/USA 1987
15:30 Kopciuszek. W rytmie miłości - komedia USA 2011
17:20 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998
19:05 Kontakt - film s.f. USA 1997, reż. Robert Zemeckis
22:00 Wrogie niebo II (6,7/10) - serial s.f. USA 2012
23:50 Oszukać przeznaczenie III - horror USA/Niemcy 2006

PARAMOUNT

11:20 Pełzaki w Paryżu - film anim. Niemcy/USA/Tajwan/Wlk. Brytania/Kanada/Korea Południowa/Japonia 2000
13:00 Pełzaki szaleją - film anim. USA/Wlk. Brytania/Korea Południowa 2003
14:45 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny USA 1990
17:00 Forrest Gump - tragikomedia USA 1994, reż. Robert Zemeckis, wyk. Tom Hanks
20:00 Ojciec chrzestny - film sens. USA 72, reż. Francis Ford Coppola, wyk. Marlon Brando
23:45 Gatunek - film s.f. USA 1995, reż. Roger Donaldson

HBO

09:25 Dotknięci miłością ** - dramat obycz. Wlk. Bryt./Irl. 2024 (105 min)
11:10 Rozważni i romantyczni – klub miłośników Jane Austen *** - komediodramat USA 2007 (105 min)
12:55 Niesamowity Spider-Man *** - film s.f. USA 2012, reż. Marc Webb (135 min)
15:10 Across the Universe *** - musical USA/Wlk. Brytania 2007 (130 min)
17:20 Felek i Tola ratują las *** - film anim. Holandia/Belgia/Luks. 24 (70 min)
18:30 Grinch - film animowany Francja/Japonia/USA 2018 (90 min) ***
20:00 Źródło - film s.f. USA/Kanada 2006, reż. Darren Aronofsky, wyk. Hugh Jackman (95 min) ***
21:35 Manodrom - thriller Wlk. Brytania/USA 2023, reż. John Trengove, wyk. Jesse Eisenberg (95 min) **
23:10 Bękart - film biograf. Dania/Szwecja/Norw./Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel (125 min) ***
01:15 28 dni później - horror Wlk. Brytania/Hiszpania/USA 2002 (110 min) ***

CINEMAX

09:50 Złoty Zachód - western Irlandia/Wlk. Brytania 2023
10:15 Manchester by the Sea - dramat obycz. USA 2016
12:30 Goodbye, Lenin! - komediodramat Niemcy 03
14:35 Kuchenna rewolucja - komedia USA 2023
16:15 Głębia - film przyg. Wlk. Brytania/USA 1977
18:15 Nomadland - dramat obyczajowy USA 2020
20:00 Gladiator - dramat hist. USA/Wlk. Brytania 2000
22:35 Mission: Impossible III - film sensacyjny USA 2006

ROMANCE TV

08:30 Rodzina Andersów (1,2/4) - serial kom. Niemcy 23
12:20 Inga Lindström: Po prostu powiedz „tak" - film obycz. Niemcy 2024
14:15 Statek marzeń
16:15 Gdy kobiety odchodzą - komedia Niemcy 2017
18:05 Toni – akuszer: Skradzione marzenia - komedia Niemcy 2021, reż. S. Tafel
20:00 Kryminał z Bolzano (3) - serial krym. Niemcy 2016
21:55 Rejs ku szczęściu
23:50 Oniemiała w Irlandii - komedia Niemcy 2021
01:45 Kryminał z Bolzano (3)

CANAL+ PREMIUM

08:45 Łapu-Capu Extra (3)
09:15 Lilly i Kangurek *** - komedia Australia 2025 (110 min)
11:05 Łapu-Capu
11:20 W pokoju obok *** - dramat obyczajowy Hiszpania/USA/Francja 2024 (105 min)
13:05 Warcraft: początek *** - film fantasy USA/Chiny/Kanada/Japonia 2016 (120 min)
15:05 Mamma Mia! Here We Go Again! *** - musical Wlk. Brytania/USA 2018, reż. Ol Parker (110 min)
16:55 Kaskader - film sens. USA/Kanada/Australia 2024 (125 min) ***
19:00 Saga »Zmierzch« – Księżyc w nowiu ** - melodramat USA 2009, reż. Chris Weitz (130 min)
21:10 Wierny ogrodnik **** - thriller Wlk. Brytania/Niemcy/Kenia/Francja/USA/Szwajcaria 2005 (125 min)
23:15 Ex Machina - film s.f. Wlk. Brytania/USA 2015 (105 min) ****
01:00 Bitwa o Atlantyk *** - film sensacyjny Norwegia 2023 (105 min)

TVN FABUŁA

07:50 Singielka - telenowela
08:50 Brzydula - serial obycz.
10:35 Akademia policyjna VI: Operacja Chaos - komedia USA 1989, reż. Peter Bonerz
12:20 Monte Carlo - komedia Węgry/USA 2011
14:40 Jestem na tak - komedia romantyczna USA/Wlk. Brytania 2008
16:55 Transformers: Zemsta Upadłych - film s.f. USA 2009
20:00 Transformers III - film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay
23:20 Anihilacja - horror Wlk. Brytania/USA 2018

AMC

10:30 Supernova, cz. 1 - film s.f. USA/RPA 2005
12:10 Supernova, cz. 2 - film s.f. RPA/USA 2005
13:50 Elektra - film sens. USA/Kanada/Szwajcaria 2006
15:45 Żrebak - dramat obycz. USA 05, reż. Yelena Lanskaya
17:40 K–19 - film sens. Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/USA 2002, reż. Kathryn Bigelow
20:15 Przypadkowy mąż - komedia USA/Irlandia 2008
22:00 Sasori - film przyg. Japonia/Hongkong 2008
00:00 Barbarzyńcy - horror USA 2022, reż. Zach Cregger

eprasa.pl 1971fc565d

AXN

08:45 FBI VI (8/13)
09:40 FBI: Most Wanted III (20/22) - serial krym.
10:40 Detektyw Monk (2,3,4,5,6/13) - serial krym.
15:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas V (21—25/25)
20:00 Świat w ogniu - thriller USA/Wlk. Brytania/Portugalia/Kanada/Bułgaria 2019
22:25 Iluzja - thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
00:30 Świat w płomieniach - thriller USA 2013

EPIC DRAMA

08:15 Panna Scarlet i komisarz (3,4/6) - serial krym.
10:30 Lekarze na start
12:00 Poirot VII (2/2) - serial krym. Wlk. Brytania 2000
14:10 Morderstwo w małym mieście II (9,10) - serial krym.
16:55 Agenci NCIS XVI (10,11/24) - serial krym.
18:40 Panna Scarlet VI - serial krym. Wlk. Brytania 2026
21:00 Tajemnica Bladego Konia (1,2/2) - miniserial Wlk. Brytania 2020, wyk. Georgina Campbell, Kathy Kiera Clarke
23:00 Poirot VIII (1,2/2) - serial krym. Wlk. Brytania 2001

TVN STYLE

11:30 Kuchenne rewolucje (4)
12:30 Jestem z Polski VII
15:30 Ostre cięcie (2)
16:30 Bitwa o gości (2, 6)
18:30 Magda gotuje Internet (7) - talk-show Polska 2026
19:05 Kuchenne rewolucje (2, 3) - reality show Polska 19
21:05 Królowa przetrwania (2) - reality show Polska 2026
22:30 Skok na głęboką wodę (1) - reality show Polska 2026
23:35 Wakacje dla bogaczy (5/8) - serial dok. Australia 25
00:40 Martyna i kobiety świata: Matki dzieciom (3/8)

TVN TURBO

08:45 Fani czterech kółek XVII
09:45 Po raz trzeci! Sprzedane
10:30 Moto kombat (2)
11:15 Ciężarówką przez Indie (2/12) - serial dok. Polska 2025
12:15 Moto Fachury (2)
13:00 Mobilni mechanicy
16:00 Wojny samochodowe (3, 5) - program rozrywkowy
18:00 Ciężarówką przez Stany V (6,7/9) - serial dok.
20:00 Ciężarówką przez Stany V (8,9/9) - serial dok.
22:00 Ciężarówką przez RPA (1/9) - serial dok. Polska 2023
23:00 Jeździć, obserwować V
01:15 Zawodowi handlarze (11)

BBC FIRST

08:30 Duchy II (2/6)
09:10 Ale akcja!
10:30 Morderstwa w Midsomer
12:20 Ojciec Brown
15:20 Zagadki doktora Blake'a
17:50 Death Valley (6/6)
18:50 Powrót do raju II (6/6)
19:55 Śmierć pod palmami (8/8) - serial kryminalny
21:00 Diabelski szczyt (2/5)
22:05 Milczący świadek XXVII (3,4/10) - serial kryminalny
00:20 Zbrodnie Saint-Pierre (6/10) - serial krym. Kanada 25
01:15 Diabelski szczyt (2/5)

FX

08:15 FBI (14,15/22)
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (16,17,18/24)
12:50 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (19,20,21/22)
15:35 Tropiciel III - serial krym.
16:30 Genialna Morgan (10/13) - serial kryminalny USA 2025
17:25 Legenda Zorro - film przyg. USA 2005, reż. Martin Campbell, wyk. Alberto Reyes
20:00 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015, reż. Alejandro González Iñárritu
23:15 Speed — niebezpieczna szybkość - film sensacyjny USA 1994, reż. Jan de Bont

HGTV

08:55 Najdroższe rezydencje Ameryki - serial dok.
09:55 Na ratunek Las Vegas (7) - reality show USA 2025
10:55 Zróbmy sobie dom (2)
11:55 Odlotowy ogród (11—13)
13:40 Patent na dom (1, 2, 3)
16:35 House Hunters (6, 7, 8, 1)
18:50 Zgłoś remont (4) - reality show Polska 2020
19:50 Weekendowa metamorfoza (8, 2) - reality show
21:40 Mieszkanie na miarę (1) - serial dok. Polska 2021
23:35 Letnia chata na lata XIII - serial dok. USA 2023

BBC LIFESTYLE

08:20 Bake off: zawodowcy
10:20 Włoski remont Amandy i Alana (5, 6, 7, 8) - reality show
12:20 Ekskluzywne hotele
13:20 Mistrzowie szycia (9)
14:30 Winnice Australii i Gary Barlow - serial dokumentalny
15:35 Mistrzowie ceramiki (8)
16:40 Zapraszam do stołu: wielka porcja (1) - reality show
18:30 Wielkie projekty VII
19:25 Bake off: zawodowcy
21:20 Winnice Australii i Gary Barlow - serial dokumentalny
22:30 Kobiety, skalpel i liposukcja (1/3) - serial dok.
23:30 Wstydliwe choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu VIII (20—24,1—5/24)
12:33 Teoria wielkiego podrywu IX (6,7/24)
13:30 Przyjaciele V (12—21/24) - serial kom.
18:30 Przyjaciele V (22/24) - serial kom. USA 1998
19:00 DMV — Ci od prawka (1—4) - serial kom. USA 2025
21:00 Colin from Accounts (3,4) - serial obycz. Australia 23
22:10 The Office PL IV (6/12)
22:55 Comedy Club (6, 7)
00:00 Miasteczko South Park

TVP SERIALE

08:25 Słowa od serca (12)
08:35 Na sygnale
10:20 Na dobre i na złe
11:20 Komisarz Alex XXV (1)
12:10 Rodzinka.pl XVIII (2)
13:20 Ojciec Mateusz XXIII (6)
15:15 Komisarz Alex XXIV (13)
16:15 Ranczo II (4/13)
17:15 Zmiennicy (15)
18:20 Na sygnale
19:50 U Pana Boga w Królowym Moście (1/12)
20:50 Ojciec Mateusz XXIII (9) - serial krym. Polska 2020
22:50 Ranczo II (5,6/13)
00:45 Glina. Nowy rozdział - serial krym. Polska 2025

CANAL+ KUCHNIA

12:55 Sachie w Nowej Zelandii
13:50 David w Europie (1)
14:20 Comfort Food (19,20)
15:15 Zgrillowani (8)
15:40 m jak mięso (2, 3, 4)
16:55 Jamie Oliver - serial dok.
17:55 Jakubiak rozgryza Maltę
18:50 Tajemnice indyjskich smaków (5, 6)
19:50 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (6)
20:45 Podróż przez smaki Chin
21:45 Jakubiak rozgryza... (22)
21:55 Podróż przez smaki Chin
23:00 Kulinarne szlaki: Południowa Afryka (3)

CANAL+ DOMO

09:40 Kupione i co dalej? (7, 8)
10:30 Ucieczka na wieś XXIV
12:20 Cudotwórcy VI
14:05 Cuda z drewna (2/12)
15:00 Nasz nowy dom w Grecji
16:00 Przekopiemy Ci ogródek
16:30 Tomasz Pągowski (1)
17:05 Room service. Hotele od kuchni (4,5/6) - serial dok.
18:00 Daleko od miasta XV
19:00 Podzielić M2 (1, 2)
20:00 Projekty marzeń — Nowa Zelandia (1/12)
21:00 Wielkie projekty XXIII
22:00 Kupiliśmy sobie zamek (8) - real tv Wlk. Brytania 2022
22:55 Bitwa o wnętrza (8)

PLANETE+

12:30 Wielkie widowisko matki natury - film dok.
13:35 Hans Hass - film dok.
14:40 Głębie oceanów
15:50 Premiera: Cap Corse — zagadkowe kręgi na dnie
17:00 Mongolia. Pomiędzy niebem a ziemią - serial dok.
18:00 Świat z góry IX (11/14)
18:40 Polska z góry IV
19:45 Tajemnice Picassa
20:50 Komensky. Edukacja tworzy człowieka - film dok.
22:00 Premiera: Gene Kelly. Arcytancerz - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota XVI (16)
10:00 Złoto drwali II (5/8)
11:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (6/6) - serial dok.
12:00 Celnicy na straży Turcji
13:00 Złomowisko PL XI
15:00 Nic do zgłoszenia III
16:00 Lotnisko (5/8)
17:00 Porty - serial dok.
18:00 Truckerki III
19:00 Celnicy na straży Turcji
20:00 Hazardziści II (7/8) - serial dok. USA 2025
21:00 Wyprawa w nieznane z Edem Staffordem (4)
22:00 Bimbrownicy XIV (2/6)
23:00 Morze złota XIII

TVP HISTORIA

12:55 Magiczny Adriatyk
13:55 Ex libris - mag. Polska 26
14:30 Ogniem i mieczem
16:15 Tajemnice kultowych seriali (1) - mag. filmowy
17:05 Budowniczowie świata
17:25 Rzeka kłamstwa (5)
19:05 Starożytne mocarstwa
20:00 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (9/10) - serial dok.
21:05 Konnica - film przyg. USA 1959, reż. John Ford
23:10 Parszywa dwunastka III: Mordercza misja - dramat wojenny USA/Jugosławia 1987

HISTORY

11:10 Najbardziej zabójcze historie świata - serial dok.
12:05 Starożytni kosmici XVII
13:05 Straż graniczna: USA II
14:30 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Gwiazdy lombardu XXIV
16:15 Dolny Śląsk: zaginione skarby (3) - serial dok.
17:10 Starożytni kosmici: najlepsze historie (1) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Najlepsza broń II wojny światowej - film dok.
21:00 Starożytni kosmici: geneza II (6/12) - serial dok.
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata III (7,1/7)

NATIONAL GEOGRAPHIC

08:00 Ekstremalne zagrożenia
10:00 Katastrofa w przestworzach XXII (10/10) - serial dok.
11:00 Katastrofa w przestworzach: raport specjalny V
16:00 Premiera: Służby ratownicze: Jukon (5,6) - serial dok.
18:00 Złapać przemytnika: misja na Karaibach (4,5,6/10)
21:00 III Rzesza: droga do upadku V (3,4/6) - serial dok.
23:00 Zapomniani bohaterowie II wojny światowej (2/4)
00:00 Ciemna strona świata V (6,7/10) - serial dok. USA 2024

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V
09:00 Podglądacze przyrody
11:00 Świat z góry. Parki narodowe: Islandia (2)
12:00 Wioski wioseczki
13:00 Rolnicy. Podlasie VII
16:00 Kryptonim szef PL (3)
17:00 Wielkie wycieczkowce II
18:00 Największe statki świata (8/8) - serial dok.
19:00 Jak to wyjaśnić II (3/28)
20:00 Poza kontrolą
21:00 Łowcy nazistów (10/13)
22:00 Militarny top 10 (5,6/10)
00:00 Udowodnić niewyjaśnione (8/10) - serial dok.
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (11)

BBC EARTH

10:00 Królestwo zwierząt
11:05 Szpiedzy w oceanie
12:15 W okowach mrozu X
13:15 Wszechświat (5/5)
14:25 Mroźna planeta II: kulisy
14:35 Brytyjskie fabryki VIII
15:40 Mumia Tutanchamona: tajemnice ujawnione
16:40 Tajlandia z Sue Perkins
17:40 W okowach mrozu X
18:40 Dziki połów (3/8)
19:55 Wielka australijska przygoda (5/6) - serial dok.
21:00 Wszechświat (5/5)
22:05 W okowach mrozu X
23:05 Królestwo zwierząt (3/6)

POLSAT VIASAT HISTORY

08:00 Tajne bazy nazistów III
08:55 DNA Hitlera: geny dyktatora (2) - serial dok.
10:00 Tajne bazy nazistów IV
11:05 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
12:15 II wojna światowa: cena imperium (1,2,3,4,5/13)
17:45 Naziści: korzenie zła (5)
18:50 Świta Hitlera (1/6)
20:00 Naziści: ściśle tajna nauka (2) - serial dok.
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:05 Tajne bazy nazistów IV
23:05 II wojna światowa: bombowce: Dniem i nocą (5)

eprasa.pl 1971fc565d

Od A do Z

BEZ MOJEJ ZGODY ★★★
dramat obycz., USA 2009, reż. Nick Cassavetes, wyk. Cameron Diaz, Alec Baldwin, Abigail Breslin
22:20 | **warner tv**
Kiedy jedenastolatka odkrywa, że została poczęta, by być dawcą organów dla cierpiącej na białaczkę siostry, próbuje sądownie odebrać prawa rodzicom. A to oznacza wyrok śmierci dla chorej.

BLACK ADAM ★★★
film s.f., USA/Kanada/Nowa Zelandia/Węgry 2022, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Dwayne Johnson, Aldis Hodge, Pierce Brosnan
20:00 | **tvn 7**
Z kolejną wizytą w uniwersum DC Comics, gdzie po 5 tysiącach lat powraca staroegipski potężny heros, gotów wymierzać swoiście pojmowaną sprawiedliwość. Ale czy świat XXI wieku jest na nią gotowy?

BLACK LOTUS ★★
film sens., Holandia/USA 2023, reż. Todor Chapkanov, wyk. Rico Verhoeven, Frank Grillo, Kevin Janssens
21:55 | **tv puls**
Agent specjalny nie zdołał zapobiec śmierci przyjaciela, więc kiedy córka zmarłego zostaje uprowadzona przez gang handlarzy z całą znajomą rutyną jednoosobowej armii wkracza do akcji.

DOBRY CHŁOPAK Z BRONIĄ ★★
thriller, USA 2022, reż. John Mossman, wyk. Beck Nolan, Jack Cain, Tiffany Bedwell
21:50 | **hbo**
Wychowany w wielkim mieście chłopak po śmierci ojca trafia z matką na prowincję, gdzie panuje kult broni. Zamieszkują w domu dziadka, gdzie jest jej tyle, że nastolatek ulega niezdrowej fascynacji.

JASON BOURNE ★★★
film sens., USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016, reż. Paul Greengrass, wyk. Matt Damon, Tommy Lee Jones, Alicia Vikander
19:30 | **canal+ premium**
Powrót do zamkniętego już cyklu: były tajny agent CIA do zadań specjalnych odkrywa kolejne stopnie uwikłania w coraz bardziej przerażające – nielegalne – działania agendy rządu USA. Na ekranie oczywiście Matt Damon.

Gra o wszystko

22:55 | tvp 2
★★★★

· FOT. MICHAEL GIBSON / STXFILMS

Po kontuzji, która pozbawiła ją miejsca w kadrze olimpijskiej, narciarka szuka sposobu na przetrwanie, zakładając podziemne imperium hazardowe dla pokerzystów, obracające tysiącami dolarów. Na faktach.

MYZ

DRAMAT
USA/CHINY/KANADA 2017, REŻ. AARON SORKIN, WYK. JESSICA CHASTAIN, IDRIS ELBA, KEVIN COSTNER

PAMIĘTAĆ PARYŻ ★★★
dramat obycz., Francja 2022, reż. Alice Winocour, wyk. Virginie Efira, Benoît Magimel, Grégoire Colin
22:50 | **tvp 1**
Inspirowana zamachem terrorystycznym podczas koncertu w 2015 roku, opowieść o kobiecie, która przeżyła atak w paryskiej restauracji i po latach powraca do miasta, by przezwyciężyć dręczącą ja traumę.

POKOJÓWKA NA MANHATTANIE ★★
komedia, USA 2002, reż. Wayne Wang, wyk. Jennifer Lopez, Ralph Fiennes, Natasha Richardson
22:25 | **polsat**
Jeszcze raz o Kopciuszku, który tym razem ma twarz Jennifer Lopez i pracuje w hotelu na Manhattanie i wpada w oko księciu – wpływowemu politykowi. Nie do wiary, nawet w ujęciu Wayne'a Wanga.

PORANEK KOJOTA ★★
komedia, Polska 2001, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rosińska, Tadeusz Huk
21:25 | **tvn**
Olaf Lubaszenko bawi się w kabaret: młodzieniec o ambicjach artystycznych podrywa pasierbicę gangstera, który akurat naraził się konkurencji. Mnóstwo dobrych znajomych, ale poniżej poziomu.

SAGA WIKINGÓW ★★
film przyg., Szwajcaria/Niemcy/RPA/Wlk. Brytania 2014, reż. Claudio Fäh, wyk. Tom Hopper, Ryan Kwanten, Ken Duken
20:00 | **stopklatka**
Jest jeden sposób, by Wiking mógł zmazać karę banicji: kupić swoją wolność. Ale wyprawa do Brytanii, by tam złupić klasztory, okazuje się nie najlepszym pomysłem. Szkoda, bo zapowiadało się nieźle.

STREFA INTERESÓW ★★★★★
dramat wojenny, Wlk. Brytania/Polska/USA 2023, reż. Jonathan Glazer, wyk. Christian Friedel, Sandra Hüller, Johann Karthaus
22:15 | **ale kino+ hd**
Grand Prix w Cannes i Oscar dla filmu zagranicznego oraz dziesiątki innych nagród dla opowieści o rodzinie Rudolfa Hössa, komendanta obozu koncentracyjnego Auschwitz, mieszkającej tuż za obozowym murem.

W SAMYM SERCU MORZA ★★★
film przyg., USA/Australia/Hiszpania 2015, reż. Ron H oward, wyk. Chris Hemsworth, Benjamin Walker, Cillian Murphy
20:00 | **warner tv**
Historia, która mogła zainspirować „Moby Dicka" Hermana Melville'a. Młody Melville rozmawia z ostatnim żyjącym członkiem załogi kutra wielorybniczego, którego w 1820 roku zaatakował olbrzymi wieloryb.

WEISER ★★
dramat psychologiczny, Francja/Polska/Szwajcaria/Niemcy/Dania 2000, reż. Wojciech Marczewski, wyk. Marek Kondrat, Krystyna Janda, Juliane Köhler
23:10 | **tvp historia**
Wojciech Marczewski czytając niezwykłą powieść Pawła Huelle: na tropie tajemnic dzieciństwa, które nie przestają fascynować w wieku dojrzałym. Trudno jednak dorównać pierwowzorowi.

WHIPLASH ★★★★
dramat obycz., USA 2014, reż. Damien Chazelle, wyk. Miles Teller, J.K. Simmons, Paul Reiser
21:30 | **cinemax**
Utalentowany perkusista walczy o miejsce w szkolnym big-bandzie – gwarancie kariery – kosztem licznych upokorzeń ze strony wymagającego dyrygenta: trzy Oscary, laury na Sundance i mnóstwo innych nagród.

ZIEMIA OBIECANA ★★★★★
dramat obycz., Polska 1975, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Wojciech Pszoniak, Andrzej Seweryn
20:00 | **kino polska**
Jeden z najwybitniejszych filmów polskich: Andrzej Wajda wg Reymonta o pełnej kontrastów Łodzi przełomu XIX i XX w. na przykładzie Polaka, Niemca i Żyda, spośród których każdy marzy o fortunie. Koniecznie!

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 1971fc565d

NIEDZIELA 15.03

TVP1

06:20 Słownik polsko@polski
06:55 Słowo na niedzielę
07:00 Msza święta
08:00 Tydzień (1072)
08:30 Życie po „Sanatorium miłości" (1) - cykl reportaży
08:55 Zmiennicy (12)
10:05 Ojciec Mateusz VII (9/13)
11:00 Komisarz Alex XXV (2)
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Nowe życie (1)
13:10 Serengeti III (5/6)
14:20 Dom (1) - serial obycz.
16:05 Dziedzictwo - serial obyczajowy Turcja 2020
17:00 Teleexpress
17:35 Daję słowo – Maciej Orłoś (33) - talk-show
18:40 Jaka to melodia? (5866)
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia, pogoda

20:25 **Wojna zastępcza** - serial sensacyjny Polska 2026
21:25 **Sanatorium miłości**
22:15 **„Sanatorium miłości" – kulisy programu VIII** (2) - felieton
22:20 **Życie po „Sanatorium miłości"** (2)
22:50 ★★★ **Pamiętać Paryż (Revoir Paris)** - dramat obyczajowy Francja 2022 (115 min)
00:45 ★★★ **Lucy i Desi (Being the Ricardos)** - film biograf. USA 21 (135 min)

TVP2

05:10 Barwy szczęścia
06:25 M jak miłość
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7494) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7494) - mag. Polska 2026
11:20 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka
11:50 The Voice Kids (5, 6) - program rozrywkowy
14:00 Familiada (3112)
14:35 Koło fortuny (2162)
15:10 Szansa na sukces. Opole 2026 (3) - show
16:15 Tak to leciało! (80)
17:15 Sandokan, książę piratów (2) - serial przyg. Włochy/Francja 2025, wyk. Can Yaman
18:20 Pan Mama - serial kom. Polska 2026, wyk. Paweł Domagała, Piotr Głowacki
18:55 Kocham Cię, Polsko! (2) - quiz Polska 2026

20:20 **Postaw na milion** (381) - teleturniej Polska 2026
21:20 **Kwiatki polskie duże** (2) - mag. Polska 2026
22:25 **Rodzinka.pl XVIII** (3)
22:55 **Gra o wszystko**
★★★★ **(Molly's Game)** - dramat USA/Chiny/Kanada 2017 (150 min)
01:25 **Krucjata. Prawo serii II** (1) - serial krym.
02:25 **Bezpieczna przystań**
★★★ - melodramat USA 2013, reż. Lasse Hallström (115 min)

POLSAT

05:40 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag. informacyjny Polska 2026
08:00 Halo tu Polsat (2683) - magazyn Polska 2024
11:35 Shrek ma wielkie oczy - film krótkometrażowy USA 2010 (40 min)
12:15 Shrek II - film animowany USA 2004, reż. Kelly Asbury, Andrew Adamson, Conrad Vernon (110 min)
14:05 Must Be The Music (127) - show Polska 2025
16:15 Nasz nowy dom (362)
17:30 Awantura o kasę (275) - teleturniej Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:35 Państwo w państwie (603) - program publicystyczny Polska 2026, program prowadzi Przemysław Talkowski

19:55 **Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami** (176) - program rozrywkowy
22:45 **Pokojówka na Manhattanie (Maid in Manhattan)** ★★ - komedia USA 2002, reż. Wayne Wang (135 min)
01:00 **Święty interes** ★★ - komedia Polska 10, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Piotr Adamczyk, Adam Woronowicz (110 min)
02:50 **Świat według Kiepskich XXIV** (4/12)

TVN

05:05 Nauka jazdy (26)
05:35 Uwaga! (7698)
05:50 Ukryta prawda (55/60)
06:45 Bitwa o gości (2) - reality show Polska 2026
07:45 Dzień Dobry TVN (5655) - magazyn Polska 2026
11:30 Niezwykłe Stany Prokopa VI (3/8) - serial dok.
12:35 Co za tydzień (1235) - magazyn Polska 2026
13:15 Mam Talent! (4) - program rozrywkowy Polska 26
15:15 Kamil Stoch – najlepszy raz - reportaż Polska 2026
15:50 Studio Pucharu Świata
16:10 Skoki narciarskie: Puchar Świata mężczyzn w Oslo (na żywo)
18:10 Studio Pucharu Świata
18:30 Magda gotuje Internet (1) - talk-show Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda

19:45 **The Traitors. Zdrajcy** (4) - reality show Polska 2026
21:25 **Poranek kojota** ★★ - komedia Polska 2001, reż. Olaf Lubaszenko, wyk. Maciej Stuhr, Karolina Rosińska, Tadeusz Huk (125 min)
23:30 **Kroniki Riddicka** ★★ **(The Chronicles of Riddick)** - film s.f. USA 2004, reż. David Twohy, wyk. Vin Diesel, Colm Feore (155 min)
02:05 **Superwizjer** (1337)

TV PULS

06:00 Taki jest świat (11)
06:40 Kobra – oddział specjalny XVII (1,1/15) - serial sens.
08:40 Ranczo VIII (12,13,1/13) - serial kom. Polska 2014
13:40 Sahara - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hiszpania 2005, reż. Breck Eisner, wyk. Matthew McConaughey (145 min)
16:05 Był sobie pies (A Dog's Purpose) - film przygodowy USA/Indie 2017, reż. Lasse Hallström (135 min)
18:20 Taxi - komedia sensacyjna Francja 1998, reż. Gérard Pirès, wyk. Samy Naceri, Frédéric Diefenthal, Marion Cotillard (100 min)
20:00 **Uprowadzona (Taken)** ★★★ - thriller Francja/USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Pierre Morel, wyk. Liam Neeson (115 min)
21:55 **Black Lotus** ★★ - film sensacyjny Holandia/USA 2023, reż. Todor Chapkanov, wyk. Rico Verhoeven (115 min)
23:50 **Z podniesionym czołem (Walking Tall)** ★★ - film sens. USA 04, reż. Kevin Bray, wyk. Dwayne Johnson (115 min)
01:45 **Taki jest świat** (11)

TVN7

05:05 Szkoła (68/72)
06:05 Wiza na miłość: pierwsze spotkanie
07:00 Bugs Bunny Builders - serial anim. USA 2022
07:30 Atramentowe serce - film fantasy Niemcy/Wlk. Brytania/USA/Włochy 2008, reż. Iain Softley
09:35 Ukryta prawda (5—9/20) - serial fab.-dok.
14:40 Detektywi (35,36/56)
16:40 The Floor (19)
17:50 Gniew tytanów (Wrath of the Titans) - film przyg. USA/Hiszpania 2012 , reż. Jonathan Liebesman, wyk. Sam Worthington, Liam Neeson (130 min)
20:00 **Black Adam** ★★★ - film s.f. USA/Kanada/Nowa Zelandia/Węgry 2022, reż. Jaume Collet-Serra, wyk. Dwayne Johnson (160 min)
22:40 **Specjalista (The Specialist)** ★★ - film sens. USA 1994, reż. Luis Llosa, wyk. Sylvester Stallone (140 min)
01:00 **Miasto złodziei** ★★★ **(The Town)** - dramat krym. USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck (150 min)

MEZZO

10:00 Youn Sun Nah Quartet
11:25 Joachim Kühn – Klaviersommer 1999
12:35 Jimmy Witherspoon Quartet i Rozaa Wortham: Lugano Jazz Estival 1985
13:30 Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów Rotterdam 2025 - muzyka klas.
14:55 Sonya Yoncheva, Malcolm Martineau: Spotkania muzyczne w Evian
16:05 Jascha Heifetz – Boski skrzypek - film dok.
18:05 Giuseppe Verdi: Falstaff - opera Francja 2023
20:30 Verdi: Requiem
21:50 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège, Gergely Madaras: „Błogosławieństwa" Césara Francka - muzyka klas.
00:00 Richard Wagner i Żydzi - historia USA 2013

PULS 2

08:05 Aukcja w ciemno II (5,6/24) - serial dok. USA 2012
09:10 Wojciech Cejrowski. Boso Luizjana - serial dok.
10:30 Gamoń - komedia Hiszpania/Francja/Włochy 1964, reż. Gérard Oury
12:45 Człowiek orkiestra - komedia Włochy/F 1970
14:40 Najlepszy przyjaciel - film fantasy Czechy 2017
16:45 O żabie i złotej kuli - film fantasy Niemcy/Czechy 2022, reż. Ngo The Chau
18:45 Kukania, kraina pieczonych gołąbków - film fantasy Niemcy 2015, reż. C. Fiebeler
20:00 Wojna Harta - dramat woj. USA 2002, reż. Gregory Hoblit, wyk. Bruce Willis, Colin Farrell, Terrence Howard
22:25 Dzielnica strachu X
01:25 Dzielnica strachu X (4)

TV4

07:00 Samochody, które podbiły świat (1/4) - serial dok.
07:50 Rolnictwo w Ameryce: Kraina śmieciowego jedzenia
09:00 Galileo - pr. popularn.
11:00 Stuart Malutki - komedia USA/Niemcy 1999, reż. Rob Minkoff, wyk. Michael J. Fox
12:50 Quest - film sens. USA/Kanada 1996, reż. Jean-Claude Van Damme, wyk. Roger Moore
14:50 Robin Hood, książę złodziei - film przyg. USA 91, reż. Kevin Reynolds, wyk. Kevin Costner, Morgan Freeman
17:55 Uroczysko V (5,6,7,8) - serial krym. Polska 2026
20:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (5—8) - serial krym. Polska 2026, wyk. Jerzy Zelnik
00:00 STOP Drogówka (338)
01:05 Koszty wojny (1/6)
02:15 Powrót do przeszłości

METRO

07:05 Przystanek Bieszczady (2) - serial dok. Polska 2016
08:00 Klan z Alaski V (7,8/15)
10:00 The Floor (5)
11:05 Duma: Podróż do domu - film przyg. USA 05, reż. Carroll Ballard, wyk. Hope Davis
13:25 Kamil Stoch – najlepszy raz - reportaż Polska 2026
13:50 Milionerzy
15:30 Kryminalni VIII
18:50 Milionerzy (757)
19:25 Magda gotuje Internet (7) - talk-show Polska 2025
20:00 Biały ptak w zamieci - thriller USA/Francja 2014, reż. Gregg Araki, wyk. Shailene Woodley, Eva Green
22:00 Spartakus: Krew i piach (3,4/13) - serial sensacyjny
00:10 Wiza na miłość IX (3,4/19) - serial dok. USA 2022
02:10 Ach, ta impreza! (10)

eprasa.pl 1971fc565d

NIEDZIELA 15.03

STOPKLATKA

08:00 Komisarz Rex X (1,2/10) - serial krym.
10:00 Hudson i Rex IV (8,9,10/16) - serial krym.
13:00 SexiPistols (Bandidas) ** - western Francja/Meksyk/USA 2006, reż. Joachim Rønning, Espen Sandberg (120 min)
15:00 Kingsajz - komedia *** Polska 1988, reż. Juliusz Machulski, wyk. Jacek Chmielnik, Jerzy Stuhr, Katarzyna Figura, Jan Machulski (140 min)
17:20 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Saga Wikingów (Northmen: A Viking Saga) ** - film przyg. Szwajcaria/Niemcy/RPA/Wlk. Brytania 2014, reż. Claudio Fäh, wyk. Tom Hopper (160 min)
22:40 Grobowiec smoka (Legendary) * - film przygodowy Wlk. Brytania/Chiny 2013, reż. Eric Styles, wyk. Scott Adkins (95 min)
00:15 Linia życia (Flatliners) ** - horror USA/Wlk. Bryt./Kanada 2017, reż. Niels Arden Oplev, Joel Schumacher (160 min)

KINO POLSKA

08:10 Reksio - serial anim.
08:40 Bolek i Lolek (3/13)
09:00 Podróże Pana Kleksa: Wyspa Wynalazców (2) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985
10:45 Noce i dnie (2) - dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Stanisława Celińska, Jerzy Bińczycki
12:45 Falenicka Atlantyda - film dok. Polska 2019
13:55 Stara baśń. Kiedy słońce było Bogiem - film hist. Polska 2003, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Michał Żebrowski
16:25 Nad Niemnem, cz. 1 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński, wyk. Iwona Katarzyna Pawlak, Adam Marjański, Janusz Zakrzeński
18:00 Nad Niemnem, cz. 2 - film obycz. Polska 1986, reż. Zbigniew Kuźmiński, wyk. Iwona Katarzyna Pawlak
20:00 Ziemia obiecana - dramat obyczajowy Polska 1975, reż. Andrzej Wajda, wyk. Daniel Olbrychski, Wojciech Pszoniak, Andrzej Seweryn
23:45 Misja Afganistan - serial wojenny Polska 2012
01:50 Czerwony kapitan - thriller Czechy/Słowacja/Polska 2016, reż. Michal Kollár, Kamil Misztal, wyk. Maciej Stuhr, Oldřich Kaiser

ALE KINO+

08:00 The Office PL (10—12/12) - serial kom.
09:45 Joaquin Phoenix pełen skrajności - film dok.
10:55 Poprzednie życie (Past Lives) **** - dramat obyczajowy USA/Korea Południowa 2023
13:05 King Kong - film przyg. *** USA 1976, reż. John Guillermin, wyk. Jeff Bridges (155 min)
15:40 Obcy: decydujące starcie – kulisy - film dok. Francja/Wlk. Brytania 2024
17:50 Trzy dni Kondora (Three Days of the Condor) *** - film sens. USA 1975, reż. Sydney Pollack (140 min)
20:10 Crá. Torfowiska (3,4/6) - serial krym. Wlk. Brytania/Irlandia 2025
22:15 Strefa interesów (The Zone of Interest) ***** - dramat wojenny Wlk. Brytania/Polska/USA 2023, reż. Jonathan Glazer (130 min)
00:25 Crossing - dramat **** obycz. Szwecja/Dania/Francja/Gruzja/Turcja 24, reż. Levan Akin, wyk. Mzia Arabuli (130 min)

POLSAT FILM

10:30 Epoka lodowcowa II: Odwilż - film anim. USA 2006
12:20 Małolaty u taty - komedia USA 2003, reż. Steve Carr
14:05 Diamentowa afera - komedia sensacyjna USA/Niemcy 1999, reż. Les Mayfield
16:05 Szklana pułapka II - film akcji USA 1990
18:40 Ja, robot - film s.f. USA/Niemcy 2004, reż. Alex Proyas
21:00 Szakal - film sensacyjny USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Japonia 1997
23:35 Pitch perfect 3 - komedia muzyczna USA/Chiny 2017

KINO TV

07:40 K9: Łowcy skarbów - film przygodowy USA 2014
09:30 K-9 - komedia sens. USA 1989, reż. Rod Daniel
11:35 Pierwsza liga - komedia USA 1989, reż. David S. Ward
13:45 Kokon II - komedia USA 1988, reż. Daniel Petrie
16:05 Ści(ą)gany - komedia sensacyjna USA/Niemcy 1998
17:55 Wciąż ją kocham - melodramat USA 2010
20:00 Zaginiona dziewczyna - thriller USA 2014
23:55 13 godzin: Tajna misja w Benghazi - film sensacyjny USA/Malta/Maroko 2016

TVP KULTURA

08:00 Nabożeństwo lutera-ńskie - transmisja
09:05 Przystań nad Biblią (2)
09:25 Wspólny dom (34)
10:05 Słynny najazd niedź-wiedzi na Sycylię - film anim. Francja/Włochy/Belgia 2019 (90 min)
11:35 Pan wzywał, Milordzie? III (5/7)
12:40 Giganci sztuki (3/3)
13:45 W poszukiwaniu dobrego filmu (36)
14:25 Zorro - film przyg. *** Włochy/Francja 75, reż. Duccio Tessari (125 min)
16:30 Dobry tytuł (39)
17:15 Studio Kultura (691)
18:05 Dekalog: Dziesięć **** - dramat obycz. Polska/Niemcy 1989 (70 min)
19:15 Przejście podziemne - film krótkometrażowy Polska 1974 (45 min)
20:00 Małżeństwo po włosku (Matrimonio all'italiana) **** - komedia romantyczna Włochy/Francja 1964, reż. Vittorio De Sica (115 min)
21:55 Kulturalni (9) - mag.
22:50 Taniec Pol Pota
00:45 Ptak na półwyspie - film animowany Japonia 2022 (30 min)

WARNER TV

10:15 Pokerowy blef - komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007, reż. C. Hanson
12:50 Siostra panny młodej - komedia romant. USA 2019
14:30 Bokser - film obyczajowy Polska/USA 2011
16:25 Godziny szczytu - film sensacyjny USA 1998
18:15 Superman IV - film s.f. Wlk. Brytania/USA 1987
20:00 W samym sercu morza - film przygodowy USA/Australia/Hiszpania 2015
22:20 Bez mojej zgody - dramat obyczajowy USA 2009

PARAMOUNT

08:15 Ściśle tajne - komedia sens. USA/Wlk. Brytania 1984
10:20 Tata kontra tata - komedia USA 2015
12:25 Co wiecie o swoich dziadkach - komedia USA 2017
14:30 Cast Away – Poza światem - film przyg. USA 2000
17:45 Włoska robota - film sens. USA/Francja/Włochy/Wlk. Brytania/Niemcy 2003
20:00 Ojciec chrzestny II - film sensacyjny USA 1974, reż. Francis Ford Coppola
00:05 Sahara - film przyg. USA/Wlk. Brytania/Francja/Niemcy/Hiszpania 2005

HBO

08:05 Emma odważna - film ** anim. USA/Chiny/Irl./Indie 2024 (85 min)
09:30 Grinch - film animowany *** Francja/Japonia/USA 2018 (90 min)
11:00 Trenerzy - komedia ** Włochy 2024 (90 min)
12:30 Niesamowity Spider-Man 2 *** - film s.f. USA 2014 (140 min)
14:50 Wdowa Clicquot *** - dramat obycz. USA 2023, reż. Thomas Q. Napper (90 min)
16:20 W potrzasku - western *** USA 2025, reż. Carlyle Eubank (100 min)
18:00 Twisters - film sens. *** USA/Japonia 24, reż. Lee Isaac Chung (120 min)
20:00 Złodziej z przypadku *** - komedia kryminalna USA 2025, reż. Darren Aronofsky (110 min)
21:50 Dobry chłopak z bronią ** - thriller USA 2022 (110 min)
23:40 Pierwsza sprawa ** - dramat obycz. Francja 2023, reż. Victoria Musiedlak (100 min)
01:20 28 tygodni później ** - film s.f. Wlk. Brytania/Hiszp./USA 07 (100 min)

CINEMAX

12:30 Cisza - film krótkom. Belgia/Francja/Szwajcaria 22
12:55 Olmo - komedia USA/Meksyk 2025, reż. F. Eimbcke
14:20 Mikado - komedio-dramat Francja 2024
15:55 Dla niej wszystko - film sens. USA/Francja 2008
18:10 Księżna - dramat historyczny Wlk. Brytania/Włochy/Francja/USA 2008
20:00 Złodziejska sztuka - kom. krym. USA/Kanada 13
21:30 Whiplash - dramat obyczajowy USA 2014
23:15 Kontra (5,6/10)

ROMANCE TV

11:50 Dreszczyk - film fantasy Niemcy 22, reż. L. Brinkmann
13:00 Księżniczka Mallen - film obycz. Niemcy 2015
14:20 Kryminał z Bolzano (2)
16:15 Rosamunde Pilcher: W połowie życia - film obyczajowy Niemcy/Austria 2012
18:05 Rosamunde Pilcher: Niania pilnie potrzebna - film obyczajowy Niemcy 2018
20:00 Zabójcza układanka - serial krym. Wlk. Brytania 25
22:00 Inga Lindström: Uciekające konie w Sudermanii - film obycz. Niemcy/Szwecja 2022, reż. Oliver Dieckmann

CANAL+ PREMIUM

09:20 Łapu-Capu Extra (3)
09:50 Kayara niepokonana ** - film anim. Hiszpania/Peru 2025 (80 min)
11:10 Król kręgli - komedia ** USA 2024, wyk. D'Arcy Carden (90 min)
12:40 Premierowa jazda
12:55 Holiday - komedia *** romantyczna USA 2006 (135 min)
15:10 Listy do Julii - komedia *** romant. USA 10, reż. Gary Winick, wyk. Amanda Seyfried (105 min)
16:55 Wstęp do meczu
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa: Górnik Zabrze – Raków Częstochowa (na żywo)
19:30 Jason Bourne - film *** sensacyjny USA/Chiny/Hiszpania/Japonia/Islandia/Niemcy/Włochy 2016 (120 min)
21:30 Sirât - dramat społ. *** Francja/Hiszpania 2025, reż. Oliver Laxe, wyk. Sergi López (120 min)
23:30 98. ceremonia wręczenia Oscarów – Red Carpet - transmisja
00:00 98. ceremonia wręczenia Oscarów – Gala - transmisja

TVN FABUŁA

07:55 Kryminalni (1)
09:00 Brzydula - serial obycz.
10:40 Tedi i szmaragdowa tablica - film anim. Hiszp. 2022
12:30 Przygoda na Alasce - film przygodowy USA 1996
14:55 Faceci od kuchni - komedia Francja/Hiszp. 2012
16:50 Transformers III - film s.f. USA 2011, reż. Michael Bay
20:00 Transformers: Wiek zagłady - film s.f. USA/Chiny/Hongkong 2014
23:35 Sekret w ich oczach - film krym. USA/Wlk. Bryt./Hiszp./Korea Południowa 2015

AMC

10:00 K–19 - film sens. Wlk. Brytania/Niemcy/Kanada/USA 2002, reż. Kathryn Bigelow
12:35 Przypadkowy mąż - komedia USA/Irlandia 2008
14:15 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
16:35 Kuloodporny - film fantasy USA/Kanada 2003
18:35 Aleksander - dramat hist. USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Holandia/Francja/Włochy 04
22:00 Tożsamość - thriller USA 2003, reż. James Mangold
23:50 Zjawa - film przyg. USA/Tajwan/Hongkong 2015

eprasa.pl 1971fc565d

AXN

08:15 Doktor Larsen (6/10)
09:15 Zabójcza broń II (7/22)
10:10 Detektyw Monk (7,8,9,10,11/13) - serial krym.
15:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas VI (1—5/24)
20:00 Iluzja - thriller USA/Francja 2013, reż. Louis Leterrier, wyk. Jesse Eisenberg
22:20 Iluzja II - thriller USA/Hongkong 2016, reż. Jon M. Chu, wyk. Jesse Eisenberg
00:45 Resident Evil: Domena zła - horror Wlk. Bryt./Niemcy/USA/Japonia/Francja 2002

EPIC DRAMA

08:45 Wszystkie stworzenia duże i małe II - serial obycz.
09:55 Morderstwo w małym mieście II (10) - serial krym.
10:50 Sprawy pana Booka (1,2/6) - serial kryminalny
13:05 Poirot: Zło czai się pod słońcem VIII (1/2) - serial krym.
15:15 Lekarze na start
18:20 Agenci NCIS XVI (12,13,14/24) - serial krym.
21:00 Tajemnica Bladego Konia (3/3) - miniserial
22:00 Poirot IX (1/4)
00:05 Agatha i morderstwa o północy - film krym. Wlk. Bryt. 20, reż. Joe Stephenson

TVN STYLE

11:30 Ostre cięcie (3)
12:30 Babski biznes (6/8)
13:30 Jestem z Polski VIII
16:30 Do zobaczenia II (2/11)
17:05 Bitwa o gości (1)
18:10 Magda gotuje Internet (8, 5) - talk-show Polska 2026
19:10 Kuchenne rewolucje
21:05 Ostre cięcie (3) - reality show Polska 2025
22:05 Skąd pochodzę?
23:05 Wakacje dla bogaczy (6/8) - serial dok. Australia 25
00:05 Niezwykłe Stany Prokopa II (4,5/6) - serial dok.
01:05 Ambasady luksusu (3)

TVN TURBO

10:15 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (1/16) - serial dok.
10:45 Wojny samochodowe (3)
11:45 Z drugiej ręki (3) - mag.
12:30 Jeździć, obserwować VII
13:15 Moto kombat (3) - mag.
14:00 Zawodowi handlarze
15:30 Po raz trzeci! Sprzedane
16:15 Mobilni mechanicy (7)
17:00 Raport końcowy (809)
17:30 Wojny samochodowe
19:30 Uwaga! Pirat (3)
20:15 Nic do zgłoszenia V
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Moto kombat (3) - mag.
22:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (1/16) - serial dok.

BBC FIRST

08:35 Powrót do raju II (6/6)
09:45 Lewis V (1,2/8)
11:50 Co ludzie powiedzą? III
12:30 Ale akcja! - serial kom.
13:50 Śmierć pod palmami (8/8) - serial kryminalny
14:55 Zbrodnie Saint-Pierre (6/10) - serial krym. Kanada 25
15:55 Tajemnice Brokenwood
17:50 Z pamiętnika położnej
18:55 Śmierć pod palmami (2,1/8) - serial kryminalny
21:00 Tajemnice Brokenwood
22:55 Diabelski szczyt (2/5)
00:00 Milczący świadek XXVII

FX

08:15 CSI: Kryminalne zagadki Miami (20,21/24) - serial krym.
10:05 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VII (22,1,2/22)
12:50 Elsbeth II (17/20)
13:45 Grey's Anatomy XXII (2)
14:40 9-1-1 IX (1)
15:35 Spider–Man II - film sens. USA 2004, reż. Sam Raimi, wyk. Tobey Maguire
18:05 Karmazynowy przypływ - film sensacyjny USA 1995
20:25 Olimp w ogniu - film sens. USA 2013, reż. Antoine Fuqua, wyk. Gerard Butler
22:50 Terminator II – Dzień sądu - film s.f. USA/F 1991

HGTV

08:05 Remontujemy dom na plaży IX - serial dok. USA 2024
09:00 Nowa Maja w ogrodzie (15, 16) - mag. poradnikowy
10:05 Polowanie na ogród IX
11:40 Letnia chata na lata XIII
13:40 Zróbmy sobie dom (2)
14:40 Weekendowa metamorfoza (1, 5) - reality show
16:35 House Hunters (2—5)
18:35 Odlotowy ogród (12)
19:05 Dorota inspiruje (2, 3)
21:00 Patent na dom (2, 1, 2) - mag. poradnikowy Polska 21
23:50 Najdroższe rezydencje Ameryki - serial dok. USA

BBC LIFESTYLE

08:20 Bake off: zawodowcy
10:20 Włoski remont Amandy i Alana (7, 8) - reality show
11:20 Hiszpański remont Amandy i Alana (1, 2)
12:35 Sekrety rodziny królewskiej (4/4) - serial dok.
13:35 Mistrzowie szycia (10)
14:40 Ekskluzywne hotele
15:35 Mistrzowie ceramiki (9)
16:40 Wielkie Taneczne show
19:20 Wielkie projekty VII
20:20 Mistrzowie ceramiki (9)
21:25 Ekskluzywne hotele
22:30 Uwiedzione: sypiając z tajniakiem (3/3) - serial dok.
23:30 Wstydliwe choroby IV

COMEDY CENTRAL

08:05 Teoria wielkiego podrywu IX (11—20/24) - serial kom.
12:40 Teoria wielkiego podrywu IX (21,22/24)
13:30 Przyjaciele VI (3—11/25) - serial komediowy USA 1999
18:00 Tata ma plan (1—4/22)
20:00 Tata ma plan (5—8/22) - serial kom. USA 2016, wyk. Matt LeBlanc, Liza Snyder
22:00 Colin from Accounts (3,4) - serial obycz. Australia 23
23:00 Comedy Club (8, 9)
00:00 Miasteczko South Park XII (2,3,4/14)

TVP SERIALE

08:50 Janosik (3,4/13)
10:50 Pułkownik Kwiatkowski - komediodramat Polska 95, reż. Kazimierz Kutz, wyk. Marek Kondrat, Renata Dancewicz
13:05 Ojciec Mateusz XXIII (9)
15:10 Komisarz Alex XXV (2)
16:10 Ranczo II (7/13)
17:15 Janosik (5/13) - serial przyg. Polska 1973, wyk. Marek Perepeczko, Ewa Lemańska
18:10 Na sygnale
19:45 Ojciec Mateusz 34 (8) - serial krym. Polska 2026
22:40 Ranczo II (8,9/13) - serial kom. Polska 2007
00:35 Rodzinka.pl XVIII (2,3)

CANAL+ KUCHNIA

13:45 Sachie w Nowej Zelandii
14:45 Tajemnice indyjskich smaków (5, 6)
15:40 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (6)
16:35 Bosacka daje radę (8)
17:30 Dzień dobry, obiad (1)
17:55 U sąsiadów w kuchni XIII
19:05 Jakubiak rozgryza Tajlandię i Kambodżę (7, 8)
19:55 m jak mięso (5, 6)
20:45 Nie bój ryby! (11, 12)
21:45 W drodze z Carltonem McCoy'em (4/6) - serial dok.
22:40 Podróż przez smaki Chin
00:35 Comfort Food (19,20)

CANAL+ DOMO

09:40 Przekopiemy Ci ogródek
10:15 Gardeners' World (3)
11:25 Projekty marzeń – Nowa Zelandia (1/12) - serial dok.
12:25 Ucieczka na wieś XXIV
14:15 Wielkie projekty XXIII
15:15 Kupiliśmy sobie zamek
16:10 Najbrzydszy dom na naszej ulicy (5) - reality show
17:05 Bitwa o wnętrza (8)
18:00 Tomasz Pągowski (1)
18:25 Room service (5/6)
19:00 Ucieczka na wieś XXIV
21:00 Nasz nowy dom w Grecji
21:55 Wielkie projekty: transformacje (4) - reality show
23:00 Cudotwórcy VI

PLANETE+

14:40 Cap Corse – zagadkowe kręgi na dnie - film dok.
15:50 Premiera: Sekretny taniec węgorzy - film dok.
17:00 Mongolia - serial dok.
18:00 Świat z góry IX (12/14)
18:40 Polska z góry IV (13/13)
19:10 Polska z góry. Zamki, dworki, pałace (1) - serial dok.
19:40 Vaclav Havel - film dok.
21:00 Gene Kelly. Arcytancerz
22:00 Premiera: Skradzione dzieci NRD (3) - serial dok.
23:10 Alfred Hitchcock – mistrz suspensu - film dok.

DISCOVERY CHANNEL

11:00 Brudna robota – czysty zysk III - serial dok. Polska 20
12:00 Porty - serial dok.
13:00 Ciężarówką przez Indonezję (1) - serial dok.
14:00 Gorączka złota XVI (16)
15:00 Złoto drwali II (5/8)
16:00 Truckerki III (6)
17:00 Nic do zgłoszenia III (8/8)
18:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (6/6) - serial dok.
19:00 Psy policyjne (10/10)
20:00 Morze złota XIII
21:00 Gorączka złota XVI (16)
22:00 Fukushima: dni, które wstrząsnęły światem III (1/2)
00:00 Bimbrownicy XIV (2/6)

TVP HISTORIA

09:55 Historia kuchni polskiej
10:45 Podziemne Włochy II (14)
11:50 Wszystkie kolory świata
13:00 Wyspy Kanaryjskie (4/5)
14:10 Flesz historii (752)
14:35 Ogniem i mieczem
16:30 Potop. Postscriptum
17:30 Rzeka kłamstwa (6)
19:10 Kroniki Hitlera
20:10 II wojna światowa w kolorze (3/10) - serial dok.
21:25 2026 rokiem Andrzeja Wajdy: Tatarak - reportaż
23:10 Weiser - dramat psychologiczny Francja/Polska/Szwajcaria/Niemcy/Dania 00

HISTORY

13:00 Niewyjaśnione tajemnice świata IV (11/11)
14:00 Tajemnice Dolnego Śląska II (5) - serial dok.
14:30 Wyjaśnić niewyjaśnione
15:20 Jak Hitler przegrał wojnę
17:10 Kevin Costner: jak zdobywano Dziki Zachód (1/8)
18:10 Życie po zagładzie ludzkości III (7/8) - serial dok.
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Naziści na tropie skarbów (1/6) - serial dok.
21:00 Najbardziej zabójcze historie świata (2) - serial dok.
22:00 Największe tajemnice świata V (14/15) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

13:00 Megametro (1/4)
14:00 Miasta w liczbach (2/8)
15:00 Premiera: Klucz do przepowiedni (1) - serial dok.
16:00 Gladiatorzy: starożytni wojownicy (1/6) - serial dok.
17:00 Najdziwniejsze przedmioty III (1,2/10) - serial dok.
19:00 Zabić Hitlera (1/3)
20:00 Top Guns: następne pokolenie (3/6) - serial dok.
21:00 Uwaga, katastrofa! II
22:00 Euroinżynieria (5/6)
23:00 Tajemnicze wyspy
00:00 Ostatni lot (6)

FOCUS TV

08:00 Rolnicy. Podlasie V (31)
09:00 Podglądacze przyrody (6, 7, 8, 1) - mag. przyrodniczy
11:00 Z klimatem i z pasją (15)
11:30 Wojny magazynowe II
14:00 Galileo - pr. popularn.
16:00 Kryptonim szef XI (4/9)
17:00 Rolnicy. Podlasie VIII (8,9,10,11) - serial dok.
21:00 Wioski wioseczki
21:30 Górale IX - serial dok.
22:00 Korea Północna: cyberterror - film dok. USA 2020
23:00 Pogromcy mafii (7)
00:00 Największe śledztwa CBŚP - serial dok. Polska 2024
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (15)

BBC EARTH

11:00 Królestwo zwierząt
12:05 W okowach mrozu X
13:05 Tajlandia z Sue Perkins
14:05 Mroźna planeta II: kulisy
14:15 Wielka australijska przygoda (5/6) - serial dok.
15:20 Fenomeny współczesnego życia II (2/6) - serial dok.
16:30 Wszechświat (5/5)
17:40 W okowach mrozu X
18:40 Szpiedzy w oceanie
19:50 Brytyjskie fabryki VIII
21:00 Królestwo zwierząt
22:05 W okowach mrozu X
23:05 Dziki połów (3/8)
00:20 Ziemia (2/5) - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:10 Tajemnice mumii
13:10 Rzymianie, ukrzyżowanie i kości - film dok.
14:20 Królowe areny: kobiety-gladiatorki - film dok.
15:35 Ciemna strona starożytnej Grecji (2) - serial dok.
16:45 Wielkie budowle Rzymian (2/3) - serial dok.
17:55 Historia sprawiedliwości
18:55 Królowe, które zmieniły świat (6/6) - serial dok.
19:55 Dziki Zachód (2/6)
21:00 Naziści: korzenie zła (5)
22:05 Świta Hitlera (1/6)
23:15 Naziści: ściśle tajna nauka (2) - serial dok.

eprasa.pl 1971fc565d

PONIEDZIAŁEK 16.03

Od A do Z

ATOMIC BLONDE ★★★
film sens., USA/Niemcy/Szwecja/Węgry 2017, reż. David Leitch, wyk. Charlize Theron, James McAvoy, Eddie Marsan
20:00 | tv puls
Z komiksu na ekran. Efektowna Charlize Theron jako superagentka rzucona do przegrodzonego murem Berlina, by pomścić przyjaciela i odzyskać cenną listę, która nie może trafić w niepowołane ręce.

AŻ DO PIEKŁA ★★★
film sens., USA 2016, reż. David Mackenzie, wyk. Jeff Bridges, Chris Pine, Ben Foster
20:10 | ale kino+ hd
Jakby western: dwaj bracia dokonują napadu na lokalny bank w Teksasie, by zdobyć pieniądze na wykupienie zadłużonego rancza. Tropem rabusiów rusza doświadczony strażnik Teksasu i jego indiański partner.

INWAZJA ★★★
thriller, USA/Australia 2007, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Nicole Kidman, Daniel Craig, Jeremy Northam
21:00 | tvn 7
Jeszcze raz „Inwazja porywaczy ciał", tym razem z Nicole Kidman w roli psychiatry, która postanawia powstrzymać inwazję kosmitów próbujących podboju Ziemi. Ale i tak liczą się głównie efekty specjalne.

JACK REACHER: JEDNYM STRZAŁEM ★★
film sens., USA 2012, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise, Rosamund Pike, Richard Jenkins
22:40 | tvn
Oskarżony o pięciokrotne morderstwo były snajper żąda, by śledztwo w jego sprawie przeprowadził ekscentryczny detektyw, niegdyś oficer żandarmerii. Plus nieznośny Tom Cruise.

JEZIORO SŁONE ★★★
dramat obycz., Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Katarzyna Butowtt, Krzysztof Stelmaszyk, Dorota Kolak
21:50 | kino polska
Zaskakująca aktorską perfekcją Katarzyna Butowtt jako kobieta 60-letnia, która decyduje się na romans, mający być ucieczką od rutyny małżeństwa z 40-letnim stażem, a w istocie pozwala odnaleźć siebie.

Bezsenność

23:35 | hbo
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Norweski wzorzec w realiach białych nocy na Alasce: zmęczony policjant z przeszłością kontra pisarz przekraczający normy w eksperymentowaniu na ludzkiej psychice. Dorównuje pierwowzorowi.

MYZ

THRILLER
USA/WLK. BRYTANIA 2002, REŻ. CHRISTOPHER NOLAN, WYK. AL PACINO, ROBIN WILLIAMS, HILARY SWANK

KAC VEGAS W BANGKOKU ★★
komedia, USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms, Zach Galifianakis
23:10 | tvn 7
Jeszcze jeden wieczór kawalerski według sprawdzonego wzoru na kasowy sukces: co robił pan młody i jego kumple w przeddzień ślubu, kiedy urwał mu się film? I śmieszne, i głupie, ale kasowe.

KONTAKT BEZPOŚREDNI ★★
film sens., USA/Niemcy/Bułgaria 2009, reż. Danny Lerner, wyk. Dolph Lundgren, Gina May, Michael Paré
23:40 | stopklatka
Dolph Lundgren jako amerykański szpieg odsiadujący wyrok w rosyjskim więzieniu, któremu oferuje się wolność w zamian za wyrwanie porwanej Amerykanki z łap bezwzględnego superzbira. No to łubu-du!

POKEROWY BLEF ★★
komediodramat, USA/Niemcy/Australia 2007, reż. Curtis Hanson, wyk. Eric Bana, Drew Barrymore, Debra Messing
19:35 | warner tv
Eric Bana jako pokerzysta w rozterce, który staje do turnieju pokera w Las Vegas w nadziei, że uda mu się uciec od wierzycieli i problemów osobistych. Nie tylko do refleksji.

SERDECZNIE ZAPRASZAMY ★★
komedia romantyczna, USA 2023, reż. Nicholas Stoller, wyk. Will Ferrell, Reese Witherspoon, Geraldine Viswanathan
21:40 | hbo
Kiedy okazuje się, że dwa wesela zostały wyznaczone na ten sam dzień w tym samym miejscu, ojciec jednej panny młodej i siostra drugiej zrobią wszystko, by uratować święto swych najbliższych.

SŁABY PUNKT ★★★
thriller, USA/Niemcy 2007, reż. Gregory Hoblit, wyk. Anthony Hopkins, Ryan Gosling, David Strathairn
22:00 | warner tv
Anthony Hopkins (oklaski!) jako przebiegły gracz, który zaplanował morderstwo niewiernej żony. Przed sądem, mając za przeciwnika aroganckiego prokuratora, wprawdzie broni się sam, ale wcale nie jest bez szans.

SZYBCY I WŚCIEKLI VII ★★★
film przyg., USA/Chiny/Japonia/Kanada/Arabia Saudyjska 2015, reż. James Wan, wyk. Vin Diesel, Paul Walker, Jason Statham
21:40 | polsat
Ekipa zuchwałych złodziei i zarazem kierowców wyścigowych rozbiwszy gang handlarzy bronią może cieszyć się amnestią, ale najpierw trzeba uniknąć zemsty bandytów. Plus pożegnanie z Paulem Walkerem.

W TAJNEJ SŁUŻBIE JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI ★★★
film sens., Wlk. Brytania/Szwajcaria 1969, reż. Peter R. Hunt, wyk. George Lazenby, Diana Rigg, Telly Savalas
20:00 | tvp kultura
George Lazenby próbuje zastąpić Seana Connery'ego w roli Bonda – z miernym raczej skutkiem, lecz reszta na najwyższym poziomie. Plus zapomniana niespodzianka – ślub Bonda w finale.

ZABAWA, ZABAWA ★★★
dramat obycz., Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak
20:00 | kino polska
Kinga Dębska o alkoholizmie kobiet: trzy panie w różnym wieku przekraczają granice samokontroli, co niesie za sobą gorzkie konsekwencje. Świetnie zagrane przez aktorskie tuzy: ku przestrodze.

ZMIERZCH ★★
film fantasy, USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Catherine Hardwicke, wyk. Kristen Stewart, Robert Pattinson, Billy Burke
19:00 | canal+ premium
Przebojowa ekranizacja pierwszej części wampirzej sagi Stephenie Meyer: nastolatka zakochuje się w wampirze – ze wzajemnością. Plus narodziny gwiazd Kristen Stewart i – zwłaszcza – Roberta Pattinsona.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 1971fc565d

PONIEDZIAŁEK 16.03

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Studio Raban (423)
08:00 Serwis Info
08:25 Zaraz wracam II (43)
09:05 Ranczo IX (6)
10:05 Komisarz Alex XXIV (2)
11:05 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Rok w ogrodzie extra
12:55 Serengeti III (5/6)
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info - mag.
15:15 Reporterzy (484)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5867)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (44)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Wszystko na sprzedaż** - spektakl teatralny Polska 2026
21:45 **Postscriptum** (50)
22:15 **Między nami są sytuacje** - film dok.
23:25 **Balans bieli** (128)
00:10 **Miasto z morza** - film ★★ historyczny Polska 2009, reż. Andrzej Kotkowski (130 min)
02:20 **Pamiętać Paryż (Revoir Paris)** ★★★ - dramat obyczajowy Francja 2022, reż. Alice Winocour (115 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:25 Rodzina (nie od) święta
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7495) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7495) - mag. Polska 2026
11:40 Okrasa łamie przepisy
12:15 Kolekcja (3) - magazyn kulturalny Polska 2025
12:30 Koło fortuny (2162)
13:15 Panna młoda (12)
14:05 Va banque (1026)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (108) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2163)
16:35 Familiada (3052)
17:20 Panna młoda (13) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1027)
18:50 Jeden z dziesięciu (7)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2026
20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość"** (1650)
20:55 **M jak miłość** - serial obycz. Polska 2026
21:55 **Na sygnale**
22:55 **Na przekór losowi** (3/8) - serial obycz.
00:00 **Wieloryb (The Whale)** ★★★ - dramat obycz. USA 2022, reż. Darren Aronofsky, wyk. Brendan Fraser (125 min)
02:05 **Instynkt** (11) - serial krym. Polska 2011

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXI (9,10/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XII (10,11,12/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (9) - serial fab.-dok. Polska 2026
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5857)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (10) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (11)
18:00 Pierwsza miłość 50 (5) - serial obyczajowy Polska 2026, wyk. Aneta Zając
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (316)
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (69)

20:30 **Farma** (171) - reality show Polska 2025
21:40 **Szybcy i wściekli VII (Furious 7)** ★★★ - film przyg. USA/Chiny/Japonia/Kanada/Arabia Saudyjska 2015, reż. James Wan, wyk. Vin Diesel (175 min)
00:35 **Królowa wojownik (The Woman King)** ★★★ - dramat historyczny USA/RPA/Irlandia 2022, reż. Gina Prince-Bythewood, wyk. Viola Davis (170 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7699) - mag.
05:50 Ukryta prawda (56/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Czarna Dąbrówka, „Cooking and events" XXVII (1)
07:45 Dzień Dobry TVN (5656)
11:20 Doradca smaku (13)
11:25 Kuchenne rewolucje: Stronie Śląskie – Cherry Pepperoni 32 (2) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Gorzów Wielkopolski 30 (11) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (13,14/17) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (22/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (11) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VI (11) - serial fab.-dok. Polska 2026
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7950) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:50 **The Floor** (1)
21:30 **Bitwa o gości** (3) - reality show Polska 2026
22:40 **Jack Reacher: Jednym strzałem** ★★ - film sens. USA 2012, reż. Christopher McQuarrie, wyk. Tom Cruise, Rosamund Pike (155 min)
01:15 **Twórca (The Creator)** ★★★ - film s.f. USA 2023, reż. Gareth Edwards, wyk. John David Washington (160 min)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (15,16/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (1,5/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (58) - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (9,11)
16:00 Ranczo VIII (12,13/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (10,11) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Atomic blonde** ★★★ - film sensacyjny USA/Niemcy/Szwecja/Węgry 2017, reż. David Leitch (135 min)
22:15 **Liberator II (Under Siege 2: Dark Territory)** ★★ - film sens. USA 1995, reż. Geoff Murphy (120 min)
00:15 **Potępiony (The Condemned)** ★★ - film sens. USA 2007, reż. Scott Wiper, wyk. Steve Austin (130 min)
02:25 **Dzielnica strachu**

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (69,18,19/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (45,11,12/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (39/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny III (1) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
17:00 Zapisane w gwiazdach (1) - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (10/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (40/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 **Hotel Paradise** (9) - real tv Polska 2026
21:00 **Inwazja (The Invasion)** ★★★ - thriller USA/Australia 07, reż. Oliver Hirschbiegel, wyk. Nicole Kidman (130 min)
23:10 **Kac Vegas w Bangkoku (The Hangover Part II)** ★★ - komedia USA 2011, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Ed Helms (130 min)
01:20 **Skok na głęboką wodę** (2) - reality show
02:30 **Mówię Wam** (5)

MEZZO

10:00 Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów Rotterdam 2025
11:25 Sonya Yoncheva, Malcolm Martineau: Spotkania muzyczne w Evian
12:35 Intermezzo
13:30 Richard Wagner: Götterdämmerung - opera Szwajcaria 2024
18:20 Bomsori Kim, Camerata Salzburg: II koncert skrzypcowy Mozarta / V koncert skrzypcowy Mozarta / IV koncert skrzypcowy Mozarta / III koncert skrzypcowy Mozarta / I koncert skrzypcowy Mozarta
20:30 Glenn Gould: Poza czasem - portret muzyka F 2005
22:15 Théotime Langlois de Swarte, Orkiestra Opery Królewskiej w Wersalu: Bach - muzyka klasyczna

PULS 2

11:10 Gigantozaur (21,10/26)
11:30 Dinopociąg (11/40)
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (2,1/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (9,10/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (3,4/52)
17:40 Świnka Peppa II (18/52)
17:45 Bing (1,54/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II - serial anim.
19:00 Kacze opowieści
19:25 Ale numer! (5)
20:00 Dzielnica strachu X (5) - serial krym. Polska 2025
21:00 Przepis na zbrodnię (5)
22:00 Dzielnica strachu X (4)
23:00 Wstydliwe choroby VI
01:00 Dzielnica strachu X (2)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XII (7) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (49,50/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (11) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (11)
12:50 Trudne sprawy XX (17,18,19/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (43, 44)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (10,11) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (9) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (9)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (9) - serial krym.
22:40 Burn Out - film sens. Francja/Belgia 2017, reż. Yann Gozlan, wyk. François Civil
00:45 Love Island III

METRO

07:10 J.A.G. VIII (7/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (21,22/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
12:05 Magda gotuje Internet
13:05 Wycieczkowiec (11/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi
16:00 Słoneczny patrol III (17) - serial przyg. USA 1993
17:00 Ciężarówką przez Stany V (2/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (6)
19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni - serial kryminalny Polska 2004
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (3/22)
00:20 The Traitors. Australia (9) - real tv Australia 2023
01:30 Ślub last minute (5)

eprasa.pl 1971fc565d

PONIEDZIAŁEK 16.03

STOPKLATKA DVB T

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (1)
09:00 Robert Makłowicz (146, 120) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (9,10/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (5,6/13) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXII (1,2,8/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VII (3,4/14) - serial sensacyjny
18:00 Hudson i Rex IV (6/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (4)
20:00 Czerwony świt (Red Dawn) - film sens. USA 2012, reż. Dan Bradley, wyk. Chris Hemsworth, Josh Peck, Josh Hutcherson (115 min)
21:55 Cyborg - film s.f. USA 1989, reż. Albert Pyun, wyk. Jean-Claude Van Damme (105 min)
23:40 Kontakt bezpośredni (Direct Contact) - film sens. USA/Niemcy/Bułgaria 2009 (120 min)
01:40 Pokój grozy (The Disappointments Room) - horror USA 16, reż. D.J. Caruso, wyk. Kate Beckinsale (120 min)

ALE KINO+

09:35 The Hero - film krótkom. PL 2021 (40 min)
10:15 Karen Pirie II (3/3) - serial kryminalny Wlk. Brytania 2025
12:05 Vera XIII (1/3)
13:55 Alfa (Alpha.) - film sensacyjny Holandia/Szwajcaria 2024, reż. Jan-Willem Van Ewijk, wyk. Kaija Ledergerber (140 min)
16:15 Exodus - dramat obycz. Szwecja 2023, reż. Abbe Hassan, wyk. Ashraf Barhom, Jwan Alqatami, Isa Aouifia (125 min)
18:20 Vera XIII (2/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
20:10 Aż do piekła (Hell or High Water) - film sens. USA 2016, reż. David Mackenzie, wyk. Jeff Bridges, Chris Pine, Ben Foster, Gil Birmingham, Marin Ireland (125 min)
22:15 Żona seryjnego mordercy (3/4) - serial krym. Wlk. Brytania 2023
00:15 Wrócicie do siebie (Volveréis) - komediodramat Hiszpania/Francja 2024, reż. Jonás Trueba, wyk. Itsaso Arana, Vito Sanz (125 min)

TVP KULTURA DVB T

08:25 W poszukiwaniu dobrego filmu (36)
09:00 Pogranicze w ogniu
10:15 Mój Nikifor - film biograficzny Polska 2004 (110 min)
12:05 Beethoven. Portret intymny - film dok.
13:05 Dobre strony (13)
13:30 Tamte lata, tamte dni
14:30 Chłopiec na galopującym koniu - film psychologiczny Polska 2006 (85 min)
15:55 Niedzielne dzieci - dramat obyczajowy Polska 1973 (85 min)
17:20 Pogranicze w ogniu
18:25 Tygodnik kulturalny
19:20 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Wiele twarzy Rembrandta
20:00 W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości - film sensacyjny Wlk. Brytania/Szwajcaria 1969 (150 min)
22:30 Porozmawiajmy szczerze (10)
23:10 Małżeństwo po włosku - komedia romantyczna Włochy/Francja 1964 (110 min)
01:00 Dobre strony (13)

HBO

09:30 Przedświąteczny napad na bank - komedia Wlk. Brytania/Irlandia 2023 (80 min)
10:50 Kraina Jane Austen - komedia romantyczna Wlk. Brytania/USA 2013 (95 min)
12:25 Fantastyczne zwierzęta i jak je znaleźć - film przyg. Wlk. Bryt./USA/Kanada 16 (130 min)
14:35 Królowa moich snów - komediodramat Kanada/Pakistan 2023 (95 min)
16:10 Słodki przekręt - komedia Wlk. Brytania 2024 (95 min)
17:45 Kochanek królowej - dramat historyczny Dania/Szwecja/Czechy/Niemcy 2012 (135 min)
20:00 Chętni na seks (3) - serial kom. USA 2026
21:05 Rooster (2) - serial kom.
21:40 Serdecznie zapraszamy - komedia romantyczna USA 23 (115 min)
23:35 Bezsenność - thriller USA/Wlk. Brytania 2002 (120 min)
01:35 28 lat później - horror Wlk. Brytania/USA/Kanada 2025 (120 min)

CANAL+ PREMIUM

09:40 W kogo ja się wrodziłem - film obyczajowy Polska 2001 (60 min)
10:40 Kung Fu Panda II - film animowany USA/Kanada 2011 (90 min)
12:10 Miss mokrego podkoszulka - komedia Polska 2002 (55 min)
13:05 Call me lala - film krótkom. Polska 24 (25 min)
13:30 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (6,7/9)
14:35 Charlie Chaplin: duch włóczęgi - film dok.
16:05 Balony - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
16:35 Azyl - film biograficzny USA/Wlk. Brytania/Czechy 2017 (125 min)
18:40 Premierowa jazda
18:55 Łapu-Capu
19:00 Zmierzch - film fantasy USA/Wlk. Brytania 2008 (120 min)
21:00 Król i zdobywca (7,8/8) - serial obycz. Wlk. Brytania/Islandia/USA 25
22:40 98. ceremonia wręczenia Oscarów – Skrót gali
00:15 Sztuka pięknego życia - komedia Wlk. Brytania/Francja 2024 (110 min)

KINO POLSKA

08:15 Zwierzęta Wajraka III (3)
08:50 To nie ze mną
09:30 Podróż za jeden uśmiech - film przyg. Polska 1972, reż. Stanisław Jędryka
11:25 W zawieszeniu - dramat obyczajowy Polska 1987, reż. Waldemar Krzystek
13:25 Czarne stopy - film przygodowy Polska 1987
15:40 Nie ma róży bez ognia - komedia Polska 1974, reż. Stanisław Bareja, wyk. Jacek Fedorowicz, Halina Kowalska
17:45 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Zabawa, zabawa - dramat obyczajowy Polska 2018, reż. Kinga Dębska, wyk. Agata Kulesza, Maria Dębska, Dorota Kolak, Marcin Dorociński, Barbara Kurzaj
21:50 Jezioro Słone - dramat obycz. Polska/Szwecja 2022, reż. Katarzyna Rosłaniec, wyk. Katarzyna Butowtt, Krzysztof Stelmaszyk, Dorota Kolak
00:00 W ukryciu - dramat obyczajowy Polska 2013, reż. Jan Kidawa-Błoński, wyk. Magdalena Boczarska, Julia Pogrebińska, Tomasz Kot
02:15 Ogród Luizy - film obycz. Polska 2007, reż. Maciej Wojtyszko, wyk. Patrycja Soliman, Marcin Dorociński

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin V (4/8)
08:30 Przyjaciółki XXVI (7,8)
10:25 Świat według Kiepskich
13:35 50 pierwszych randek - komedia romant. USA 2004
15:45 Uncharted - film przygodowy USA/Hiszpania 2022
18:00 Valerian i Miasto Tysiąca Planet - film fantasy F/Chiny/B/Niemcy/Arabia Saudyjska/USA/Kanada 2017
21:00 Pierwszy śnieg - dramat krym. Wlk. Brytania/USA/Szwecja/Japonia/Chiny 2017
23:30 Hitman - film sensacyjny USA/Francja 2007

KINO TV

07:30 Kojak II (12/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (6,7/13)
11:00 Poirot III (10,11/11)
13:10 Panna Marple V (1/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (8,9/13)
17:55 Poirot: Kurtyna XIII (5/5) - serial krym. Wlk. Bryt. 2013
20:00 Gra tajemnic - thriller USA/Wlk. Brytania 2014, reż. Morten Tyldum, wyk. Benedict Cumberbatch, Keira Knightley
22:25 Z archiwum X - thriller USA 1998, reż. Rob Bowman
00:55 Kryjówka diabła - thriller USA 95, reż. Brett Leonard

WARNER TV

07:55 J.A.G. VI (9/24)
08:55 Bajer z Bel-Air IV
09:55 Za głosem serca
11:00 Pełna chata (19,20/22)
12:00 J.A.G. VI (10,11/24)
13:50 Bajer z Bel-Air IV
15:50 Pełna chata
17:50 Rewolwer i melonik - film sensacyjny USA 1998
19:35 Pokerowy blef - komediodramat USA/Niemcy/Australia 2007
22:00 Słaby punkt - thriller USA/Niemcy 2007
00:15 13. dzielnica - film sensacyjny Francja 2004

PARAMOUNT

07:30 Elementary V (9,10/24)
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX (12/15) - serial dok.
10:00 Star Trek - film s.f. USA 1979, reż. Robert Wise
13:00 Star Trek VI: Wojna o pokój - film s.f. USA 1991
15:25 Tata kontra tata - komedia USA 2015
17:30 Walkiria - dramat wojenny USA/Niemcy/Włochy/Hiszpania/Francja/Japonia/Wlk. Brytania 2008
20:00 Wojna światów - film s.f. USA 2005, reż. S. Spielberg
22:30 Strzelec - thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua

CINEMAX

13:00 Między nami bliźniętami - komediodramat USA 2014
14:35 Zabić wspomnienia - dramat obycz. USA 2007
16:40 Władza - dramat obycz. Słowacja/Czechy/Węgry 2023
18:10 Mission: Impossible - film sensacyjny USA 1996
20:00 Bez przebaczenia - thriller Irlandia/Wlk. Brytania/Belgia 2024
21:50 Bezwstydne - thriller Szwajc./Bułg./F/Tajwan/Indie 24
23:45 Syndrom niekończącego się lata - komediodramat Czechy/Francja 2023

ROMANCE TV

09:25 Górski lekarz (13/15)
10:25 Przyjaźń to coś więcej
12:20 Wydział zabójstw Stambuł (7/21) - serial krym.
14:15 Zabójcza układanka
16:15 Statek marzeń
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (14/15)
20:00 Zabójstwo nad Morzem Wattowym: Na zawsze matiasy - komedia Niemcy 2024
21:50 Dora Heldt: Ani słowa tacie! - komedia Niemcy 2012
23:45 Górski lekarz (14/15)
00:45 Zabójstwo nad Morzem Wattowym: Na zawsze matiasy - komedia Niemcy 2024

TVN FABUŁA

08:35 Motywy filmowe (2)
08:45 Papiery na szczęście
09:50 Przepis na życie
10:50 Szpital św. Anny (11/26)
11:50 Prawo Agaty VII
13:50 Teraz albo nigdy! II (3/13)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
15:55 Monte Carlo - komedia Węgry/USA 2011
18:15 Na Wspólnej – Omnibus XXIV - serial obycz.
20:00 Matrix - film s.f. USA 1999, wyk. Keanu Reeves
22:55 Razem czy osobno? - komedia romant. USA 2015

AMC

10:35 Mój przyjaciel Ben II – czarne złoto - film przyg. USA 03
12:20 Pożegnanie z miłością - film obycz. USA 2022
14:10 Supernova, cz. 1 - film s.f. USA/RPA 2005
15:55 Supernova, cz. 2 - film s.f. RPA/USA 2005
17:40 Wielki podryw - komedia USA 2001, reż. David Mirkin
20:10 Ślepy traf - dramat kryminalny USA 2013
22:00 Szepty mroku IV (5)
22:50 Komodo kontra kobra - horror USA 2005
00:35 Obsesja namiętności - thriller USA/Japonia 1992

eprasa.pl 1971fc565d

AXN

08:50 Agenci NCIS X (22/24)
09:50 Castle III (10,11/24)
11:35 Detektyw Monk
13:35 Rekrut VI (1,2/10)
15:30 FBI: International II (10,11/22) - serial akcji
17:20 Castle III (12,13/24)
19:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (14,15/18)
21:05 FBI VI (9/13)
22:00 FBI: Most Wanted III (21/22) - serial krym. USA 2022
23:00 Castle III (12,13/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (14/18)

EPIC DRAMA

08:35 Lekarze na start
09:20 Agenci NCIS XVI (14/24)
10:15 Wszystkie stworzenia duże i małe III (2/6)
11:15 Poirot IX (2/4)
13:20 Lekarze na start
14:05 Agenci NCIS XVI (14/24)
14:55 Panna Scarlet i komisarz (6/6) - serial krym.
16:00 Sprawy pana Booka
17:15 Poirot: Śmierć na Nilu IX
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVI (15/24)
21:00 Robin Hood (1)
22:20 Panna Marple VI (1/3)
00:15 Lekarze na start
01:00 Agenci NCIS XVI (15/24)

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (15)
08:35 Dorota was urządzi V (9,10/12) - serial dok.
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (3, 4) - reality show
11:30 Ugotowani (1, 2)
13:35 Kuchenne rewolucje
15:40 Ukryta prawda (23/60)
16:40 Jestem z Polski VIII (1,12/17) - serial dok. Polska 21
18:45 Kuchenne rewolucje (6, 7) - reality show Polska 19
20:50 Babski biznes (6/8) - serial dok. Polska 2025
21:50 Jestem z Polski VIII (12,13)
23:45 Apetyt na miłość (5, 1)

TVN TURBO

08:15 DeFacto (8, 9)
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (4939)
18:15 Wojny samochodowe (3)
19:15 Gadżet 4.0 (9) - mag.
19:45 Ciężarówką przez Indie
20:45 Naprawy nie do naprawy (5) - mag. motoryzacyjny
21:30 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (1/16) - serial dok.
22:00 Raport Turbo (4939)
22:20 Z drugiej ręki (4, 3)

BBC FIRST

08:40 Lewis III (2/8)
09:45 Ojciec Brown VI (1/10)
10:45 Powrót do raju II (6,5/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (5/10)
15:50 Lewis III (2/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II (2,1/8) - serial kryminalny
22:05 Annika (5,6/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2021
00:00 Death Valley (6/6)
01:00 Śmierć pod palmami II (2/8) - serial kryminalny

FX

08:15 Dr House VIII (20/22)
09:10 Kości IX (18,19,20/24)
11:55 FBI (17,18/22)
13:45 Castle III (13,14/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki (16,17/18) - serial krym.
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (11/23)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (1,2/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (7,8/18) - serial krym. USA/Kanada 11
22:00 Tropiciel III (6)
22:55 9-1-1 IX (1)
23:50 Agenci NCIS: Początki (16,17/18) - serial krym. USA 24

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Kolorowa rewolucja III
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Tu jest pięknie VII (2/10)
12:50 Nieoczywiste miejsca
13:55 House Hunters (2, 3)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Zróbmy sobie dom (2)
18:00 Weekendowa metamorfoza (7, 8) - reality show
19:55 Dorota inspiruje (4)
20:55 Dorota was urządzi III
22:25 House Hunters
00:35 Kupujemy dom na plaży

BBC LIFESTYLE

13:40 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
14:35 Królowie smaku: Big Zuu & AJ Tracey - serial dok.
15:40 Bake off: zawodowcy
16:40 Zapraszam do stołu: profesjonaliści (20)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (4)
19:45 Wielkie brytyjskie wypieki (1) - program rozrywk.
21:00 Hiszpański remont Amandy i Alana (3, 4)
22:00 Kobiety, skalpel i liposukcja (2/3) - serial dok.
23:00 Wstydliwe choroby

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (15,16/24)
08:55 Przyjaciele VI (12—17/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu IX (17—22/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół II (17—20/24)
16:30 Przyjaciele VI (18—23/25) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu IX (23,24,1—4/24)
22:00 The Office PL IV (7,8)
23:05 Comedy Club (10, 11)
00:05 Miasteczko South Park XII (8,9/14)
01:00 Pracoholicy III (19/20)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VI (13)
09:25 Rodzinka.pl (21)
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (7/13)
11:25 M jak miłość
12:25 Komisarz Alex XXV (2)
13:20 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz" (3) - felieton
13:35 Ojciec Mateusz XXIII (13)
15:30 Komisarz Alex VII (1)
16:20 Na sygnale (22,23)
17:30 Ranczo II (8,9/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXIV (1,5) - serial krym. Polska 2020
21:30 Ranczo II (10,11/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIV (2)
00:25 Na sygnale

CANAL+ KUCHNIA

14:55 Zgrillowani (1, 2)
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgryza... (5)
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (23, 24)
17:50 Jamie Oliver (1, 2)
18:45 m jak mięso (5)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (7)
19:25 m jak mięso (6, 7)
20:15 Hongkong od kuchni z Jeremym Pangiem (6)
21:15 Anthony Bourdain XII
01:10 Bitwa na smaki: David vs Matteo (9) - real tv Polska 20

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: transformacje (6) - reality show
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Wiejskie domy do liftingu (8) - reality show
14:00 Cudotwórcy VII (26)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (7) - reality show
16:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (4, 1)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty (8)
20:10 Daleko od miasta XII
21:00 Cudotwórcy VI (1/13)
22:00 Wielkie projekty XXIII
22:55 Cuda z drewna (3/12)

PLANETE+

13:45 Miasta z ruin (2,4/4)
15:50 Niezwykłe podróże koleją X - serial dok.
16:55 Planeta Kalifornia (1/2)
18:15 Mam zamek III (1)
18:45 Premiera: Mam zamek III (2) - serial dok.
19:15 Ogień. Azjatycka tradycja (1/4) - serial dok.
19:55 Nazywano ich wikingami - film dok. Francja 2024
20:55 Niezwykłe podróże koleją VII (2/7) - serial dok.
22:00 Premiera: Ramzes II. 66 lat panowania (2) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów (5/8)
10:00 Klan z Alaski III (6/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (7/8) - serial dok.
12:00 Mike Brewer: przerobić i sprzedać (6/6) - serial dok.
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (12,13/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (10)
17:00 Celnicy na straży Turcji
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VIII (3)
21:00 Fukushima: dni, które wstrząsnęły światem III (1/2)
23:00 Celnicy na straży Turcji

TVP HISTORIA

09:30 Ex libris - mag. Polska 26
10:00 Ina Benita — dwa życia
11:20 Magiczny Adriatyk
12:30 Starożytne mocarstwa
13:50 Królowie
14:25 Stawka większa niż życie (11/18) - serial wojenny
15:30 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru (12)
18:25 Getto. Likwidacja
19:20 Królowie
19:55 07 zgłoś się (9) - serial kryminalny Polska 1976
21:20 Narodziny nazizmu (3/3)
22:25 Kroniki Hitlera
23:30 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu XXIV
13:05 Starożytni kosmici XIV
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (3/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Najbardziej zabójcze historie świata (2) - serial dok.
17:10 Zabić dyktatora (5/6)
18:10 Na lodowym szlaku XII
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Naziści na tropie skarbów (2/6) - serial dok.
21:00 Starożytni kosmici XVII
22:00 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (14/18)
23:00 Straż graniczna: USA II

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic VIII
15:00 Morski patrol: Hiszpania II (4) - serial dok.
16:00 Najdziwniejsze przedmioty III (7,8/10) - serial dok.
18:00 Państwa Osi: droga ku porażce (5/5) - serial dok.
19:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dokumentalny
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (10/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Katastrofa w przestworzach XXV (4)
22:00 Katastrofa w przestworzach XVIII (9,3/10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (41,42,45,46/46) - serial dok.
12:00 Superfabryki (8/8)
13:00 Poszukiwacze historii
14:00 Militarny top 10 (3,4/10)
16:00 Kryptonim szef X (2,5/9)
18:00 Rolnicy. Podlasie VI
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (11/13) - serial dok. Wlk. Brytania 2010
22:00 Militarny top 10 (7,8/10)
00:00 Starożytni kosmici XV (3/20) - serial dok. USA 2022
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (19)

BBC EARTH

08:10 Błękitna planeta (6/8)
09:15 W okowach mrozu III
11:15 Wyspy Atlantyku
12:15 Błękitna planeta (6/8)
13:20 Fenomeny współczesnego życia III (2/5) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu IV
16:30 Tajlandia z Sue Perkins
17:35 Wyspy Atlantyku
18:35 Błękitna Planeta: powrót - serial dokumentalny
19:45 Ziemia (1/5) - serial dok.
20:55 Życie na pustkowiu IV
21:55 W okowach mrozu X (10)
22:55 Program rozrywkowy

POLSAT VIASAT HISTORY

12:40 Wojna światowa: 1914-1945 (7/8) - serial dok.
13:40 II wojna światowa: cena imperium (5/13) - serial dok.
14:50 Historia sprawiedliwości - serial dok. Kanada 2025
15:50 Królowe, które zmieniły świat (6/6) - serial dok.
16:50 Dziki Zachód (2/6)
17:50 Tajne bazy nazistów III
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (7/8) - serial dok.
19:55 II wojna światowa: cena imperium (5/13) - serial dok.
21:00 Naziści: korzenie zła (6)
22:10 Życie prywatne przywódców Rzeszy - serial dok.

eprasa.pl 1971fc565d

WTOREK 17.03

Od A do Z

21 MOSTÓW ★★★
film sens., USA/Chiny 2019, reż. Brian Kirk, wyk. Chadwick Boseman, Sienna Miller, J.K. Simmons
20:00 | tv puls
Na Manhattanie ginie dwóch policjantów. Prowadzący śledztwo detektyw odkrywa układ korupcyjny w szeregach, lecz mimo to chce dopaść sprawców, zamykając wszystkie mosty łączące dzielnicę z resztą miasta.

BLADE – WIECZNY ŁOWCA II ★★★
horror, USA/Niemcy 2002, reż. Guillermo del Toro, wyk. Wesley Snipes, Leonor Varela, Kris Kristofferson
23:20 | tvn 7
Komiksowego koszmaru ciąg dalszy: pół wampir, pół człowiek walczący z krwiopijcami rzuca wyzwanie nowej rasie wampirów – żywiącej się krwią pobratymców. Zadziwiająco sprawne, lecz wyłącznie dla fanów.

FRANCUSKI POCAŁUNEK ★★★
komedia romantyczna, Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Lawrence Kasdan, wyk. Meg Ryan, Kevin Kline, Timothy Hutton
20:00 | stopklatka
Amerykanka (Meg Ryan) w Europie zakochuje się w paryskim złodzieju (Kevin Kline). Lekkie jak tytułowy buziak, a na dodatek Jean Reno w tle.

KAMIENIE NA SZANIEC ★★
dramat wojenny, Polska 2014, reż. Robert Gliński, wyk. Tomasz Ziętek, Marcel Sabat, Kamil Szeptycki
22:45 | kino polska
Ekranizacja kultowej książki Aleksandra Kamińskiego w bardzo młodej obsadzie, odtwarzająca okoliczności odbicia Jana Bytnara „Rudego" z rąk gestapo. Budzi tęsknotę za „Akcją pod Arsenałem".

MISDIRECTION ★★
thriller, USA 2026, reż. Kevin Lewis, wyk. Olga Kurylenko, Frank Grillo, Oliver Trevena
22:40 | canal+ premium
Para złodziei obserwuje pana domu, a pod jego nieobecność włamuje się do sejfu. Sęk w tym, że właściciel wraca wcześniej, lecz nie potrafi wykorzystać sytuacji zaskoczenia. Komu uda się przełamać klincz?

Czwarta władza

20:10 | ale kino+ hd
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Steven Spielberg o mechanizmach demokracji: Kay Graham, właścicielka „The Washigton Post", ryzykuje swoją pozycję, decydując się na ujawnienie dokumentów o kulisach zaangażowania USA w wojnę wietnamską.

MYZ

FILM BIOGRAFICZNY
USA 2017, REŻ. STEVEN SPIELBERG, WYK. MERYL STREEP, TOM HANKS, SARAH PAULSON

MÓJ BIEGUN ★★★
film obycz., Polska 2013, reż. Marcin Głowacki, wyk. Bartłomiej Topa, Magdalena Walach, Maciej Musiał
20:10 | warner tv
Od zwątpienia do triumfu: historia Janka Meli, któremu w wyniku wypadku amputowano lewą nogę i prawe przedramię, a który mimo to został najmłodszym zdobywcą dwóch biegunów. Na ekranie Maciej Musiał.

MUMIA ★★
film sens., USA/Chiny/Japonia 2017, reż. Alex Kurtzman, wyk. Tom Cruise, Russell Crowe, Annabelle Wallis
23:35 | polsat
Tom Cruise jako poszukiwacz starożytnych artefaktów, który odnalazłszy mumię zapomnianej egipskiej księżniczki, mimowolnie budzi wcielenie zła o niewyobrażalnej sile. Plus moc efektów specjalnych.

NOC WALPURGI ★★★★
dramat obycz., Polska 2015, reż. Marcin Bortkiewicz, wyk. Małgorzata Zajączkowska, Philippe Tłokiński, Mieczysław Gajda
22:50 | tvp kultura
Brawurowa Małgorzata Zajączkowska w debiucie Marcina Bortkiewicza: operowa diwa udziela w swojej garderobie wywiadu młodemu reporterowi, który stawia pytania budzące traumatyczne wspomnienia.

PSY WOJNY ★★★
film sens., Wlk. Brytania 1980, reż. John Irvin, wyk. Christopher Walken, Tom Berenger, Colin Blakely
23:15 | tvp 1
Z teki Frederika Forsythe'a: Christopher Walken na czele oddziału najemników, który szykuje się do obalenia dyktatora afrykańskiego państwa bogatego w złoża naturalne. Dokumentalne niczym powieść.

SAMIEC ALFA ★★★
komedia kryminalna, Polska 2022, reż. Igor Priwieziencew, Katarzyna Priwieziencew, wyk. Mirosław Haniszewski, Adam Bobik, Tomasz Schuchardt
23:25 | tvp 2
Pan, szukający w pustawym biurowcu kursu dla rzucających palenie, trafia na kurs motywacyjny, mający zmienić go w samca alfę, prowadzony przez charyzmatycznego coacha (a może hochsztaplera?)

SZTUKA ZBRODNI ★★
film krym., USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2020, reż. Danis Tanović, wyk. Jeffrey Dean Morgan, Famke Janssen, Cush Jumbo
22:30 | ale kino+ hd
Nowojorski detektyw w asyście skandynawskiej krytyczki sztuki prowadzi śledztwo w sprawie brutalnej śmierci swej córki w podróży poślubnej – niejedynej, która zginęła w podobnych okolicznościach.

TECUMSEH – OSTATNI WOJOWNIK ★★
western, USA 1995, reż. Larry Elikann, wyk. Jesse Borrego, David Clennon, Lorne Cardinal
22:00 | warner tv
Biografia indiańskiego wodza, który na początku XIX wieku próbował powstrzymać napór białych osadników. Dla miłośników gatunku.

TYMCZASEM NA ZIEMI ★★
film s.f., Francja/Belgia 2024, reż. Jérémy Clapin, wyk. Megan Northam, Sofia Lesaffre, Catherine Salée
23:10 | cinemax
Francuski astronauta zaginął w Kosmosie. Po latach jego siostra otrzymuje tajemniczą propozycję: brat wróci na Ziemię z innego wymiaru, jeśli ona ułatwi obcym inwazję na naszą planetę.

ZNACHOR ★★★
melodramat, Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna, Tomasz Stockinger
20:00 | kino polska
Jerzy Hoffman przenosi na ekran klasykę Dołęgi-Mostowicza: profesor Wilczur traci pamięć, ale nie swe fenomenalne zdolności medyczne. Plus nieodżałowany Jerzy Bińczycki w roli tytułowej.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 1971fc565d

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Kościół z bliska (709)
08:00 Serwis Info, pogoda
08:25 Zaraz wracam II (44)
09:00 Ranczo IX
10:00 Komisarz Alex XXIV (3)
11:00 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:35 Program rolny
12:55 Pelagos - film dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (485)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5868)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam II (45)
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (7) - teleturniej Polska 2026
21:20 Film fabularny
23:15 Psy wojny (The Dogs of War) ★★★ - film sens. Wlk. Brytania 1980, reż. John Irvin, wyk. Christopher Walken, Tom Berenger (115 min)
01:10 W otchłani (Black Water) ★★ - thriller Kanada/USA 2018, reż. Pasha Patriki, wyk. Jean-Claude Van Damme (115 min)

TVP2

05:30 M jak miłość
06:20 Przystań nad Biblią
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7496) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7496) - mag. Polska 2026
11:40 Rosół polski (27)
12:15 Którędy po sztukę
12:30 Koło fortuny (2163)
13:15 Panna młoda (13)
14:05 Va banque (1027)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (109) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2164)
16:35 Familiada (3053)
17:20 Panna młoda (14) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1028)
18:50 Jeden z dziesięciu (8) - teleturniej Polska 2026
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość" (1651)
20:55 M jak miłość
21:55 Na sygnale
22:25 Magazyn Ekspresu Reporterów
23:25 Samiec Alfa - komedia ★★★ kryminalna Polska 2022, wyk. Mirosław Haniszewski (110 min)
01:15 Gra o wszystko (Molly's Game) ★★★★ - dramat USA/Chiny/Kanada 2017 (150 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień (704) - mag. informacyjny Polska 26
08:30 Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXI (11,12/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XII (13,14,15/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (10)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5858)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (11)
17:00 Gliniarze XX (12) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (6) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport
19:15 Gość „Wydarzeń" (317) - program publicystyczny
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (70) - teleturniej Polska 2025

20:30 Farma (172) - reality show Polska 2025
21:30 Ninja vs Ninja (82) - show Polska 2025
23:35 Mumia (The Mummy) ★★ - film sens. USA/Chiny/Japonia 2017, reż. Alex Kurtzman, wyk. Tom Cruise, Russell Crowe (145 min)
02:00 Terrorysta (Cleanskin) ★★★ - film sens. Wlk. Brytania 2012, reż. Hadi Hajaig, wyk. Sean Bean, Charlotte Rampling (160 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7950)
05:50 Ukryta prawda (57/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Zajazd „Dwa Koguty", Przędzel XXVII (2) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5657)
11:20 Doradca smaku (32)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Kanion", Szklarska Poręba XVI (12) - reality show Polska 2017
12:35 Kuchenne rewolucje: Świerklany – Karczma Stodoła 30 (12) - reality show
13:40 Ukryta prawda (15,16/17) - serial fab.-dok.
15:45 Młode gliny (23/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (12) - serial obycz. Polska 2026
17:55 Detektywi VI (12)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7951) - mag.

20:15 Na Wspólnej - serial obycz. Polska 2026
20:50 The Floor (2)
21:30 Skok na głęboką wodę (3) - reality show
22:40 Kuba Wojewódzki (3)
23:40 Superwizjer (1338)
00:20 Obecność (The Conjuring) ★★★ - horror USA 13, reż. James Wan, wyk. Vera Farmiga, Patrick Wilson, Lili Taylor, Ron Livingston, Shanley Caswell (140 min)
02:40 The Traitors. Zdrajcy (4) - reality show

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (16,17/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (5,7/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (59) - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (11,12)
16:00 Ranczo VIII (13,1/13) - serial kom. Polska 2014
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (11,12) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 21 mostów (21 Bridges) ★★★ - film sens. USA/Chiny 2019, reż. Brian Kirk, wyk. Chadwick Boseman, Sienna Miller (120 min)
22:00 Bez twarzy (Face/Off) ★★★ - film sens. USA 1997, reż. John Woo, wyk. John Travolta, Nicolas Cage (170 min)
00:50 Everly ★★ - film sensacyjny USA 2014, reż. Joe Lynch, wyk. Salma Hayek, Hiroyuki Watanabe (105 min)

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (70,20,21/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (46,13,14/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (40/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny III (2) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
17:00 Zapisane w gwiazdach (2) - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (11/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (41/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 Hotel Paradise (10) - real tv Polska 2026
21:00 Specjalista (The Specialist) ★★ - film sensacyjny USA 1994, reż. Luis Llosa, wyk. Sylvester Stallone, Sharon Stone (140 min)
23:20 Blade – wieczny łowca II (Blade II) ★★★ - horror USA/Niemcy 2002, reż. Guillermo del Toro, wyk. Wesley Snipes, Kris Kristofferson (155 min)
01:55 Hotel Paradise (9)

MEZZO

10:00 Giuseppe Verdi: Falstaff - opera Francja 2023
12:30 Martha Argerich, Maria João Pires, Orkiestra Szwajcarii Romańskiej, Daniel Harding: Mozart, Mahler - muzyka klas.
14:00 Orkiestra Filharmonii Monachijskiej pod batutą Daniela Hardinga i Leonidas Kavakos wykonują utwory Czajkowskiego i Dvořáka
15:35 Intermezzo
16:25 Monteverdi z Mantui do Wenecji - muzyka klas.
18:35 Monteverdi – Nieszpory Maryjne
20:30 „Betroffenheit", balet w choreografii Crystal Pite - balet Wlk. Brytania 2017
22:15 Królewska Orkiestra Filharmonii w Liège i Gergely Madaras: Dvořák, Franck - muzyka klasyczna Belgia 21

PULS 2

11:30 Dinopociąg (12/40)
12:00 Smerfy (20)
13:00 Gumisie V (3,2/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (11,12/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (5,6/52)
17:40 Świnka Peppa II (19/52)
17:45 Bing (55,56/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (12/30)
19:00 Kacze opowieści
19:25 Ale numer! (6)
20:00 Dzielnica strachu X (6)
21:00 Przepis na zbrodnię
22:00 Dzielnica strachu X (5)
23:00 Kamdesh. Afgańskie piekło - film sens. USA/Bułgaria 2019, reż. Rod Lurie
01:25 Dzielnica strachu X (3)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XII (8/8) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (51,52/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (12) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (12)
12:55 Trudne sprawy XX (20,22/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (44, 45)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (11,12) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (10) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (10)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (10) - serial krym.
22:40 Nikita - film sens. Francja/Włochy 1990, reż. Luc Besson, wyk. Anne Parillaud
01:00 Love Island III

METRO

07:10 J.A.G. VIII (9/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (23,24/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (20/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi (97/143) - telenowela
16:00 Słoneczny patrol III (20/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany V (3/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (7)
19:00 Kartoteka V
21:05 Kryminalni - serial kryminalny Polska 2004
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (4/22) - serial krym. USA/Kanada 2011
00:20 The Traitors. Australia (10) - real tv Australia 2023
01:55 Ślub last minute (6)

eprasa.pl 1971fc565d

WTOREK 17.03

STOPKLATKA

08:30 Wojciech Cejrowski – boso przez świat (2)
09:00 Robert Makłowicz (152, 147) - magazyn
10:50 Wojny magazynowe: Kanada (10,11/12)
11:55 Wojny kontenerowe II (6,7/13) - serial dok.
13:00 Katastrofy w przestworzach XXII (2,3,1/10) - serial dok.
16:00 MacGyver VII (4,5/14) - serial sensacyjny
18:00 Hudson i Rex IV (7/16)
18:55 Zajazd. Będzie się działo (5)
20:00 Francuski pocałunek (French Kiss) ★★★ - komedia romant. Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Lawrence Kasdan, wyk. Meg Ryan, Kevin Kline, Timothy Hutton (145 min)
22:25 Rob Roy - film przyg. ★★★ Wlk. Brytania/USA 1995, reż. Michael Caton-Jones, wyk. Liam Neeson, Jessica Lange, John Hurt, Tim Roth (160 min)
01:05 Rezerwat - komedia ★★★ Polska 2007, reż. Łukasz Palkowski, wyk. Marcin Kwaśny, Sonia Bohosiewicz, Grzegorz Palkowski (150 min)

KINO POLSKA

08:00 Zwierzęta Wajraka III (4)
08:35 Polska Kronika Filmowa 45A/72 - reportaż Polska 1972
08:45 To nie ze mną
09:25 Papierowe małżeństwo - komedia romant. Polska/Wlk. Bryt. 91, reż. Krzysztof Lang, wyk. Joanna Trzepiecińska
11:00 W pustyni i w puszczy - film przyg. Polska 2001, reż. Gavin Hood, wyk. Adam Fidusiewicz, Karolina Sawka
13:40 C.K. dezerterzy, cz. 1 - komedia Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski, wyk. Marek Kondrat
15:35 Pokój z widokiem na morze - film psychologiczny Polska 77, reż. Janusz Zaorski, wyk. Marek Bargiełowski, Piotr Fronczewski
17:20 Stawka większa niż życie (9) - serial wojenny
20:00 Znachor - melodramat Polska 1981, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Jerzy Bińczycki, Anna Dymna, Tomasz Stockinger, Bernard Ładysz
22:45 Kamienie na szaniec - dramat wojenny Polska 2014, reż. Robert Gliński, wyk. Tomasz Ziętek, Marcel Sabat, Kamil Szeptycki
01:05 Haker - komedia sensacyjna Polska 2002, reż. Janusz Zaorski, wyk. Kasia Smutniak

ALE KINO+

09:25 Pogrzeb panieństwa - film krótkom. Francja 2022 (50 min)
10:15 Grantchester IX (1,1/8)
12:20 Vera XIII (2/3)
14:10 Winnetou I – Złoto Apaczów ★★★ - western Niemcy/Włochy/Jugosławia 1963–65 (125 min)
16:15 Prawo ojca (Une part manquante) ★★★ - dramat obycz. Francja/Belgia/Japonia/USA 2024, reż. Guillaume Senez, wyk. Romain Duris (125 min)
18:20 Vera XIII (3/3) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
20:10 Czwarta władza (The Post) ★★★★ - film biograficzny USA 2017, reż. Steven Spielberg, wyk. Meryl Streep, Tom Hanks, Sarah Paulson, Bob Odenkirk (140 min)
22:30 Sztuka zbrodni (The Postcard Killings) ★★ - film krym. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2020, reż. Danis Tanović, wyk. Famke Janssen (120 min)
00:30 Cięcie! (Coupez!) ★★★ - horror Francja/USA/Wlk. Brytania/Japonia 2022, reż. Michel Hazanavicius (120 min)

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin V (5/8)
08:30 Przyjaciółki XXVI (9,10)
10:20 Świat według Kiepskich
13:45 Parada serc - komedia Polska 2022, reż. Filip Zylber
16:00 Ja, robot - film s.f. USA/Niemcy 2004, reż. Alex Proyas
18:30 Jak łyse konie - komedia Chiny/Hongkong 2023
21:00 Pitch perfect 3 - komedia muzyczna USA/Chiny 2017, reż. Trish Sie, wyk. Anna Kendrick, Rebel Wilson
22:55 To tylko seks - komedia romantyczna USA 2011
01:10 Fala zbrodni (10)

KINO TV

07:30 Kojak II (13/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (8,9/13)
11:00 Poirot IV (1/3)
13:10 Panna Marple V (2/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (10,11/13)
17:50 Poirot (1/11) - serial krym. Wlk. Brytania 1990
20:00 Czarny deszcz - film sens. USA 1989, reż. Ridley Scott, wyk. Michael Douglas
23:30 Na fali - film sensacyjny Japonia/USA 1991
01:55 Dom Hemingway - komedia Wlk. Brytania/USA 2013, reż. Richard Shepard

TVP KULTURA

08:20 Dobry tytuł (39)
09:00 Pogranicze w ogniu
10:10 Dzień wielkiej ryby ★★ - film obyczajowy Polska 1996 (85 min)
11:35 Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki: Wiele twarzy Rembrandta
12:10 Hala odlotów (190)
13:10 Wydarzenie aktualne
13:55 Przystań - film psychologiczny ★★ Polska 1997, reż. Jan Hryniak (90 min)
15:25 Horror w Wesołych Bagniskach ★★ - dramat obycz. Polska 1995, reż. Andrzej Barański, wyk. Nina Andrycz (100 min)
17:05 Pogranicze w ogniu
18:10 Mody Polskie (3)
18:50 Był taki człowiek... Jerzy Bińczycki
20:00 Hamlet IV - spektakl teatralny Polska 1991, reż. Andrzej Wajda
22:50 Noc Walpurgi - dramat ★★★★ obyczajowy Polska 2015, reż. Marcin Bortkiewicz, wyk. Małgorzata Zajączkowska (80 min)
00:10 Tehachapi - film dok.
01:55 W poszukiwaniu dobrego filmu (36)

WARNER TV

08:20 J.A.G VI (10/24)
09:20 Bajer z Bel-Air IV
10:20 Za głosem serca
11:20 Pełna chata (21,22/22)
12:20 J.A.G. VI (11,13/24)
14:10 Bajer z Bel-Air IV
16:10 Pełna chata
18:15 Kopciuszek: Bucik na miarę - musical USA 2016
20:10 Mój biegun - film obycz. Polska 2013, reż. Marcin Głowacki, wyk. Bartłomiej Topa
22:00 Tecumseh – ostatni wojownik - western USA 1995
23:50 Bez smyczy - komedia romantyczna USA 2011

PARAMOUNT

07:30 Elementary V (11,12/24)
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX - serial dok.
10:00 Star Trek II – Gniew Khana - film s.f. USA 1982
12:25 Star Trek: Pokolenia - film s.f. USA 1994
14:55 Co wiecie o swoich dziadkach - komedia USA 2017
17:00 Forrest Gump - tragikomedia USA 94, wyk. Tom Hanks
20:00 Złap mnie, jeśli potrafisz - film biograficzny USA/Kanada 2002
23:00 Jaja w tropikach - komedia USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008, reż. Ben Stiller

HBO

09:00 Słodki przekręt ★★★ - komedia Wlk. Brytania 2024 (100 min)
10:40 Akademia pana Kleksa ★★★ - film fantasy Polska 2023 (130 min)
12:50 Przegląd tygodnia: Wieczór z Johnem Oliverem (4)
13:40 Across the Universe ★★★ - musical USA/Wlk. Brytania 2007, reż. Julie Taymor (130 min)
15:50 Dotknięci miłością ★★ - dramat obyczajowy Wlk. Brytania/Irlandia 2024 (110 min)
17:40 Jedz, módl się, kochaj ★★★ - melodramat USA 2010, reż. Ryan Murphy, wyk. Julia Roberts (140 min)
20:00 I tak po prostu... III (11/12) - serial obycz. USA 25, wyk. Cynthia Nixon
20:30 Ród smoka (5/10)
21:30 Bękart - film biograf. ★★★ Dania/Szwecja/Norw./Niemcy 2023, reż. Nikolaj Arcel (130 min)
23:40 Nóż w Nocnej Ciszy ★★ - horror USA/Wlk. Bryt./Kanada 2023 (90 min)
01:10 Piekielne wakacje ★★ - horror USA/Kanada 2023 (90 min)

CINEMAX

11:40 Ósmy dzień - film krótkom. Czechy 2023
12:05 Lekcje Błagi - dramat obycz. Bułgaria/Niemcy 2023
14:00 Ława przysięgłych - thriller USA 2003
16:10 Wielkie oczekiwania - dramat obycz. Francja 2022
17:55 Mission: Impossible II - film sensacyjny USA 2000
20:00 Złodziejska sztuka - kom. krym. USA/Kanada 13
21:30 Zła kobieta - komedia USA 2011, reż. Jake Kasdan
23:10 Tymczasem na Ziemi - film s.f. Francja/Belgia 2024

ROMANCE TV

12:25 Inga Lindström: Spotkanie nad morzem - film obyczajowy Niemcy 2004
14:20 Zabójstwo nad Morzem Wattowym - komedia Niemcy 2023, reż. André Erkau
16:15 Inga Lindström: Farma nad jeziorem Mälar - film obyczajowy Niemcy 2004
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (15/15)
20:00 Rosamunde Pilcher: Letnie marzenie - romans Austria/Niemcy 2004
21:50 Romans Therese - romans Niemcy 2011
23:45 Górski lekarz (15/15)

CANAL+ PREMIUM

08:00 Naturalna dzikość serca - film dok.
09:25 Moje pieczone kurczaki ★★★ - film obycz. Polska 2002 (65 min)
10:30 Łapu-Capu
10:35 Trolle - film anim. USA/Indie/Wlk. Brytania/Niemcy 2016 (90 min) ★★★
12:05 LARP. Miłość, trolle i inne questy ★★★ - komedia Polska 2025 (95 min)
13:40 Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć (7,8/9)
14:50 Bałtyk - film dok.
15:55 Chopin, Chopin! ★★★ - dramat obyczajowy Polska 2025 (130 min)
18:05 Łapu-Capu
18:10 Mamma Mia! - komedia ★★★ muz. USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2008 (110 min)
20:00 Coldwater (5/6) - serial krym. Wlk. Brytania 2025
20:50 Making of C+
21:00 Klucz do koszmaru ★★★ - horror USA/Niemcy 2005 (100 min)
22:40 Misdirection ★★ - thriller USA 2026, reż. Kevin Lewis (90 min)
00:10 Pszczelarz - film sens. ★★★ USA/Wlk. Brytania 2024, reż. David Ayer (105 min)

TVN FABUŁA

09:20 19+ - serial fab.-dok.
09:50 Przepis na życie
10:50 Szpital św. Anny (12/26)
11:50 Prawo Agaty VII
13:50 Teraz albo nigdy! II (4)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Seriaale: Rozmowy (4)
17:15 Jestem na tak - komedia romant. USA/Wlk. Brytania 2008, reż. Peyton Reed
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Matrix Reaktywacja - film s.f. USA 2003
23:00 Godzilla minus 1 - film sens. Japonia 2023

AMC

12:05 Tajemnicza wyspa (1) - film fantasy USA/Tajlandia/Niemcy 2005
13:45 Tajemnicza wyspa (2) - film fantasy USA/Tajlandia/Niemcy 2005
15:25 Cesarzowa - dramat obycz. Hongkong/Chiny 2006
17:45 Za wszelką cenę - dramat obycz. USA 2004
20:20 Poza zasięgiem - film sensacyjny USA/Polska 2004, reż. Po-Chih Leong
22:00 Droga bez odwrotu - thriller USA 2023
00:05 Teren prywatny - thriller USA 01, reż. Harold Becker

eprasa.pl 1971fc565d

AXN

08:50 Agenci NCIS X (24/24)
09:45 Castle III (12,13/24)
11:40 Detektyw Monk II
13:40 Rekrut VI (3,4/10)
15:25 FBI: International II (12,13/22) - serial akcji
17:20 Castle III (14,15/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (16,17/18)
21:05 Rekrut VII (13/18)
21:55 Walker: Strażnik Teksasu III (6/13) - serial krym.
22:55 Castle III (14,15/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (16/18)

EPIC DRAMA

08:00 Lekarze na start
09:30 Agenci NCIS XVI (15/24)
10:25 Wszystkie stworzenia duże i małe III (3/6)
11:25 Poirot: Śmierć na Nilu IX
13:30 Lekarze na start
14:15 Agenci NCIS XVI (15/24)
15:05 Panna Scarlet i komisarz IV (1/6) - serial krym.
16:20 Sprawy pana Booka
17:25 Poirot IX (4/4)
19:30 Lekarze na start
20:15 Agenci NCIS XVI (16,17/24) - serial krym. USA 18
22:00 Niebezpieczne związki
23:20 Panna Marple VI (2/3)
01:15 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (17)
08:35 Dorota was urządzi V (11,12/12) - serial dok.
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (5, 6) - reality show
11:30 Ugotowani (3, 4)
13:35 Kuchenne rewolucje (8, 7) - reality show Polska 24
15:40 Ukryta prawda (24/60)
16:40 Jestem z Polski VIII (3,2)
18:45 Kuchenne rewolucje (8, 9) - reality show Polska 19
20:50 Ostre cięcie (3) - reality show Polska 2025
21:50 Jestem z Polski VIII
23:45 Apetyt na miłość (6, 2)

TVN TURBO

08:00 Dobra robota (3)
08:45 Najdziwniejsze samochody świata (2) - magazyn
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (4940)
18:15 Z drugiej ręki (3) - mag.
19:00 Moto kombat (3) - mag.
19:45 Moto Fachury (3) - mag.
20:30 Po raz trzeci! Sprzedane
21:15 Jeździć, obserwować VII
22:00 Raport Turbo (4940)
22:20 Z drugiej ręki (5)

BBC FIRST

08:40 Lewis III (3/8)
09:45 Ojciec Brown VI (2/10)
10:40 Śmierć pod palmami II
11:50 Powrót do raju (6/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (6/10)
15:50 Lewis III (3/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II (3/8) - serial kryminalny
21:00 Zabójcze arcydzieła
22:00 Annika II (1,2/6)
23:55 My Life is Murder II
00:55 Śmierć pod palmami II

FX

08:15 Dr House VIII (22/22)
09:10 Kości IX (21,22,23/24)
11:55 FBI (18,19/22)
13:45 Castle III (15,16/24)
15:35 Agenci NCIS: Początki
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (12/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (3,4/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (9,10/18)
22:00 9-1-1 IX (2)
22:55 Elsbeth II (17/20)
23:50 Agenci NCIS: Początki (18/18) - serial krym. USA 2024
00:45 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (4/24) - serial krym.

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:05 Tu jest pięknie VII (4/10)
12:50 Nieoczywiste miejsca
14:00 House Hunters (4, 5)
15:05 Mieszkanie na miarę II
17:00 Polowanie na ogród II
18:10 Zróbmy sobie dom (2)
19:05 Weekendowa metamorfoza (2) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (5)
21:00 Dorota was urządzi III (12,13/13) - serial dok.
22:30 House Hunters (2—5)

BBC LIFESTYLE

09:15 Mistrzowie ceramiki (4)
10:20 Zapraszam do stołu (1)
12:15 Wielkie brytyjskie wypieki (1) - program rozrywk.
13:35 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
14:35 Mistrzowie ceramiki (8)
15:40 Zapraszam do stołu (1)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (5)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (2) - program rozrywk.
21:00 Winnice Australii i Gary Barlow - serial dokumentalny
22:00 Liftingi i wypełniacze
23:00 Wstydliwe choroby

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (19,20/24)
08:55 Przyjaciele VI (18—23/25) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu IX (23,24,1—4/24)
14:30 Dwóch i pół II (21—24/24)
16:30 Przyjaciele VI (24,25, 1—4/25) - serial kom. USA 99
19:30 Teoria wielkiego podrywu X (5—10/24) - serial kom.
22:00 The Office PL IV (9,10)
23:05 Comedy Club (12, 1)
00:05 Miasteczko South Park XII (10,11/14)
01:00 Pracoholicy IV (1/13)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VII (1)
09:25 Rodzinka.pl
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (8/13)
11:25 M jak miłość
12:20 Pan Mama (9/20)
12:55 Zaraz wracam II (42)
13:30 Ojciec Mateusz XXIII
15:30 Komisarz Alex VII (2)
16:20 Na sygnale (23,24)
17:25 Ranczo II (9,10/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIV (2,6) - serial krym. Polska 2020
21:30 Ranczo II (11,12/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIV (3)
00:25 Na dobre i na złe
01:25 Matylda (1)

CANAL+ KUCHNIA

14:55 Zgrillowani (2, 3)
15:50 Eva Longoria w poszukiwaniu meksykańskich smaków
16:45 Jakubiak rozgryza... (6)
16:55 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (24, 25)
17:50 Jamie Oliver (3, 4)
18:45 m jak mięso (6)
19:10 Pyszne dania w 10 minut z Julią Oleś (8)
19:25 m jak mięso (7, 8)
20:15 Podróże piekarza z Hebrydów (3) - magazyn
21:15 Anthony Bourdain XII (6,7,1,2/7) - serial dok. USA 18
00:55 Jakubiak rozgryza... (1)

CANAL+ DOMO

13:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (1)
14:00 Cudotwórcy VI (1/13)
14:50 Wielkie projekty: transformacje (8) - reality show
16:00 Daleko od miasta XIV
16:30 Przekopiemy Ci ogródek
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
20:10 Daleko od miasta XII (9)
21:00 Cudotwórcy VI (2/13)
22:00 Pokochaj lub sprzedaj – Wielka Brytania (6)
22:55 Wiejskie domy do liftingu (7) - reality show

PLANETE+

12:35 Ocalić raj (4) - serial dok.
13:45 Cieśniny - serial dok.
14:50 Piesze wędrówki po świecie (1/8) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją X (1/5) - serial dok.
16:55 Planeta Kalifornia (2/2)
18:05 Świat z góry (5)
18:40 Śmieci na orbicie
19:45 Żywność. Energia. Woda
20:50 Niezwykłe podróże koleją VII (3/7) - serial dok.
22:00 Krótka historia miłości
23:05 Od 0 do 9. Wielka historia liczb - serial dok. F 2025

DISCOVERY CHANNEL

10:00 Klan z Alaski III (7/32)
11:00 Człowiek kontra niedźwiedź (8/8) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek II
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (3/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (11)
17:00 Celnicy na straży Europy VI (19,20/20)
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VIII
21:00 Najszybsze pościgi Ameryki (5/6) - serial dok.
22:00 Hazardziści II (8/8)
23:00 Bimbrownicy XIV (3)
00:00 Fani czterech kółek

TVP HISTORIA

11:30 Wyspy Kanaryjskie (4/5)
12:30 Narodziny nazizmu (3/3)
13:30 Królowie
14:00 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:15 Sensacje XX wieku
17:20 Czas honoru (13)
18:15 Polmission: tajemnice paszportów - film dok.
19:20 Królowie
20:00 07 zgłoś się
21:20 Hitler: odliczanie (3/3)
22:20 II wojna światowa w kolorze: Droga do zwycięstwa (3/10) - serial dok.
23:25 Sensacje XX wieku (4, 9)

HISTORY

14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (4/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki (2) - serial dok.
17:10 Zabić dyktatora (6/6)
18:10 Tajemnice ukryte w piasku II (3) - serial dok.
19:05 Skarby mistycznego świata II (9/11) - serial dok.
20:00 Naziści na tropie skarbów (3/6) - serial dok.
21:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
22:00 Klątwa Wyspy Dębów
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (13/26)

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic VIII
15:00 Morski patrol: Hiszpania II - serial dok.
16:00 Najdziwniejsze przedmioty III (9,10/10) - serial dok.
18:00 Normandia '44: inwazja
19:00 Kluczowe tygodnie wojny - serial dokumentalny
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (2/10) - serial dok.
21:00 UFO: przełomowe śledztwa II (6/6) - serial dok.
22:00 Prehistoryczne potwory (6/6) - serial dok. Wlk. Bryt. 22
23:00 Tajemnicze wyspy (6/10)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (61)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII (1,2,3,4/52) - serial dok.
12:00 Superfabryki II (1/8)
13:00 Poszukiwacze historii V (1,3) - serial dok. Polska 2016
14:00 Militarny top 10 (7,8/10)
16:00 Kryptonim szef X (7,7/9)
18:00 Rolnicy. Podlasie VII (1)
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (13/13)
22:00 Militarny top 10 (9,10/10) - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici XV
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (23)

BBC EARTH

09:25 W okowach mrozu III
11:25 Wyspy Pacyfiku II (1/3)
12:25 Błękitna planeta (7/8)
13:30 Fenomeny współczesnego życia III (5/5) - serial dok.
14:35 W okowach mrozu X (10)
15:35 Życie na pustkowiu IV
16:35 Mumia Tutanchamona: tajemnice ujawnione
17:35 Wyspy Pacyfiku II (1/3)
18:40 Błękitna Planeta II (1/7)
19:45 Królestwo zwierząt
20:55 Życie na pustkowiu: powroty IV - serial dok.
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Życie z PTSD - film dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

13:40 II wojna światowa: cena imperium (6/13) - serial dok.
14:45 Naziści: korzenie zła (6) - serial dok. Kanada 2025
15:50 Życie prywatne przywódców Rzeszy - serial dok.
16:50 Naziści: ściśle tajna nauka (3) - serial dok.
17:50 Tajne bazy nazistów III
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (8/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (6/13) - serial dok.
21:00 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
22:10 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.

eprasa.pl 1971fc565d

ŚRODA 18.03

Od A do Z

DZIEŃ KOBIET ★★★
dramat obycz., Polska 2012, reż. Maria Sadowska, wyk. Katarzyna Kwiatkowska, Eryk Lubos, Grażyna Barszczewska
20:00 | kino polska
Mnóstwo nagród dla Marii Sadowskiej za opowieść o kierowniczce sieciowego supermarketu, która odrzuca obowiązujące w firmie reguły gry, by stanąć po stronie swoich podwładnych. Na faktach.

GHOSTBUSTERS. POGROMCY DUCHÓW ★★
komedia, USA/Australia 2016, reż. Paul Feig, Ivan Reitman, wyk. Melissa McCarthy, Kristen Wiig, Leslie Jones
20:00 | cinemax
Remake przeboju sprzed 30 lat. Wobec inwazji sił nadprzyrodzonych na Manhattan tworzy się zespół pogromców duchów złożony z czterech odważnych młodych kobiet. Odgrzewany kotlet, niestety.

MIASTO ZŁODZIEI ★★★
dramat krym., USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall, Jon Hamm
21:00 | tvn 7
Ben Affleck po obu stronach kamery: złodziej idealista, ścigany przez FBI za skoki na banki, zakochuje się w dyrektorce banku, którą kilka dni wcześniej przetrzymywał jako zakładniczkę.

MIŁOŚĆ JAK NARKOTYK ★★
komedia romantyczna, USA 1997, reż. Griffin Dunne, wyk. Meg Ryan, Matthew Broderick, Kelly Preston
19:55 | warner tv
Para porzuconych kochanków knuje intrygę przeciwko swym byłym, będącym teraz razem. Z finałowym happy endem: inspirujące.

NEW YORK TAXI ★★
komedia sensacyjna, USA/Francja 2004, reż. Tim Story, wyk. Queen Latifah, Jimmy Fallon, Henry Simmons
22:45 | polsat
Nowojorska taksówkarka Queen Latifah ściga się z gangiem brazylijskich złodziejek samochodów: Luc Besson przenosi wyprodukowany przez siebie przebój z Marsylii w amerykańskie dekoracje.

Everest

21:50 | canal+ premium
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Poruszająca kronika komercyjnej wyprawy na Mount Everest w maju 1996 roku, która – mimo udziału profesjonalnych przewodników i doświadczonych opiekunów – zakończyła się śmiercią 8 osób.

MYZ

THRILLER
USA/ISLANDIA/WLK. BRYTANIA 2015, REŻ. BALTASAR KORMÁKUR, WYK. JASON CLARKE, JOSH BROLIN

OMEN ★★★
horror, USA/Wlk. Brytania 1976, reż. Richard Donner, wyk. Gregory Peck, Lee Remick, David Warner
22:10 | stopklatka
Klasyczny dziś horror satanistyczny, otwierający przydługą serię: adoptowany syn amerykańskiego dyplomaty okazuje się Antychrystem, który walkę o panowanie nad światem rozpoczyna od swoich opiekunów.

PŁONĄCY WIEŻOWIEC ★★★
film katas., USA 1974, reż. John Guillermin, wyk. Steve McQueen, Paul Newman, William Holden
22:00 | warner tv
Kanon gatunku z nominacją do Oscara dla filmu roku i statuetkami za zdjęcia, montaż i piosenkę: podczas uroczystego otwarcia wybucha pożar w najwyższym budynku świata. Do ratowania rewia gwiazd.

POLOWANIE NA ŁOWCĘ ★★★
thriller, USA/Wlk. Brytania/Niemcy 2013, reż. Scott Walker, wyk. Nicolas Cage, John Cusack, Vanessa Hudgens
22:05 | tv puls
Nicolas Cage jako policjant z Alaski, który ściga seryjnego mordercę młodych kobiet, mając za jedyne wsparcie jedną z jego niedoszłych ofiar – narkomankę, której nikt w nic nie uwierzy. Na faktach.

POWRÓT DO TAMTYCH DNI ★★★★
dramat obycz., Polska 2021, reż. Konrad Aksinowicz, wyk. Maciej Stuhr, Weronika Książkiewicz, Teodor Kozlar
20:00 | tvp kultura
Przejmujący Maciej Stuhr jako „powracający zza granicy" w latach 90. XX wieku – w istocie alkoholik, którego choroba niszczy rodzinę, a przede wszystkim życie stęsknionego za nim dwunastolatka.

THE ROYAL HOTEL ★★
thriller, Australia/Wlk. Brytania/USA 2023, reż. Kitty Green, wyk. Julia Garner, Jessica Henwick, Herbert Nordrum
22:50 | hbo
Gdy dwóm wędrującym z plecakiem przez Australię dziewczynom kończą się pieniądze, podejmują pracę w barze, którego klientami są górnicy z miasteczka na krańcu buszu, co nie było rozważnym wyborem.

WCIĄŻ JĄ KOCHAM ★★
melodramat, USA 2010, reż. Lasse Hallström, wyk. Channing Tatum, Amanda Seyfried, Henry Thomas
20:00 | stopklatka
Podczas urlopu stacjonujący w Iraku żołnierz poznaje dziewczynę, co stawia go wobec konieczności wyboru: patriotyczny obowiązek czy własne szczęście u boku ukochanej. Do refleksji.

WĘGIERSKA KRAWCOWA ★★★
dramat obycz., Słowacja/Czechy 2024, reż. Iveta Grofova, wyk. Alexandra Borbély, Milan Ondrík, Nico Klimek
23:30 | cinemax
W latach okupacji węgierska wdowa ukrywa w swoim domu żydowskiego chłopca. Kobietą są zainteresowani dwaj mężczyźni, hitlerowski oficer i słowacki policjant. Któremu z nich odwzajemnić zainteresowanie?

WSZYSCY JESTEŚMY CHRYSTUSAMI ★★★
dramat obycz., Polska 2006, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat, Andrzej Chyra, Michał Koterski
23:00 | kino polska
Marka Koterskiego obrachunku polskiego inteligenta ciąg dalszy: Adaś Miauczyński (tym razem w dwóch postaciach – Andrzeja Chyry i Marka Kondrata) rozgrzesza się z alkoholizmu. Wątpliwe.

WYROK NA FRANCISZKA KŁOSA ★★★
dramat wojenny, Polska 2000, reż. Andrzej Wajda, wyk. Mirosław Baka, Maja Komorowska, Katarzyna Bosacka
23:20 | tvp 1
Andrzej Wajda czyta Stanisława Rembeka o czasach hitlerowskiej okupacji: granatowy policjant gorliwie pracuje na prawo do podpisania volkslisty. Plus przejmujący Mirosław Baka.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 1971fc565d

TVP1

07:30 Rodzina (nie od) święta
08:00 Serwis Info
08:25 Zaraz wracam II (45)
09:05 Ranczo IX (8)
10:05 Komisarz Alex XXIV (4)
11:05 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Mała myszka – opowieść o dzielnej matce
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (486)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5869)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 Omnibus – szybcy i mądrzy (8) - teleturniej Polska 2026
21:20 Pod ostrzałem (Copshop) ★★★ - film sens. USA 2021, reż. Joe Carnahan, wyk. Gerard Butler (120 min)
23:20 Wyrok na Franciszka Kłosa ★★★ - dramat woj. Polska 2000, reż. Andrzej Wajda (110 min)
01:10 Psy wojny (The Dogs of War) ★★★ - film sens. Wlk. Brytania 1980, reż. John Irvin (115 min)

TVP2

05:35 M jak miłość
06:25 Mozaika żydowska (19)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7497) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7497) - mag. Polska 2026
11:40 Gwiazdorska kuchnia Ani (36) - mag. kulinarny
12:10 Rzecz Polska (3)
12:30 Koło fortuny (2164)
13:15 Panna młoda (14)
14:05 Va banque (1028)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (110) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2165)
16:35 Familiada (3054)
17:20 Panna młoda (15) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1029)
18:50 Jeden z dziesięciu (9)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 Barwy szczęścia - serial obycz. Polska 2026
20:40 Przepis dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial obycz. Polska 2026
21:55 Na sygnale
22:55 Peaky Blinders VI (3/6) - serial gangsterski Wlk. Brytania 2022
00:00 Ślub na medal (The Wedding Contest) ★★ - komedia romantyczna Kanada 2023, reż. Panta Mosleh (105 min)
01:45 Na przekór losowi (3/8) - serial obycz.

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXI (13,14/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XII (16,17,18/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (11) - serial fabularno-dok.
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5859)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (12) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (13)
18:00 Pierwsza miłość 50 (7) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (318)
19:40 Pogoda - Polska 2026
19:55 Milionerzy (71) - teleturniej Polska 2025

20:30 Farma (173) - reality show Polska 2025
21:30 Bez pudru, czyli Kabaret plus... (3) - program rozrywkowy
22:45 New York Taxi (Taxi) ★★ - komedia sensacyjna USA/Francja 2004, reż. Tim Story, wyk. Queen Latifah (125 min)
00:50 40-letni prawiczek (The 40 Year Old Virgin) ★★★ - komedia romantyczna USA 2005, reż. Judd Apatow, wyk. Steve Carell (150 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7951) - mag.
05:50 Ukryta prawda (58/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Warszawa – bar mleczny XXVII (3) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5658)
11:20 Doradca smaku (28)
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Esencja i smak", Pszów XVI (13) - reality show
12:35 Kuchenne rewolucje: Włocławek – Biały Kredens 31 (1) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (17,1/17) - serial fabularno-dok.
15:45 Młode gliny (24/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (13) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (13)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7952) - mag.

20:15 Na Wspólnej - serial obycz. Polska 2026
20:50 The Floor (3) - teleturniej Polska 2026
21:30 Królowa przetrwania (3) - reality show
22:55 Dziewczyna moich koszmarów (The Heartbreak Kid) ★★ - komedia romantyczna USA/Meksyk 2007 (140 min)
01:15 Szpital św. Anny (21/50) - serial obycz.
02:15 Uwaga! (7952) - mag.
02:30 Dubaj. Pustynia pełna bogactwa (3/3)

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (17,18/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (7,4/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (60) - serial obycz. Turcja 2011
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (12) - serial obycz.
16:00 Ranczo IX (1) - serial komediowy Polska 2015
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (12,13) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 Na tropie zabójcy (Cult Killer) ★★ - film sens. USA/Wlk. Bryt. 2024, reż. Jon Keeyes, wyk. Alice Eve (125 min)
22:05 Polowanie na łowcę (The Frozen Ground) ★★★ - thriller USA/Wlk. Bryt./Niemcy 2013, reż. Scott Walker, wyk. Nicolas Cage (120 min)
00:05 Zulu 18 - dramat krym. ★★★ Francja/RPA 2013, reż. Jérôme Salle, wyk. Orlando Bloom (130 min)
02:15 Dzielnica strachu X

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (71,22,23/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (47,15,16/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fab.-dok. Polska 2011
14:00 Detektywi (41/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny III (3) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
17:00 Zapisane w gwiazdach (3/24) - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (12/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (42/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 Hotel Paradise (11) - real tv Polska 2026
21:00 Miasto złodziei (The Town) ★★★ - dramat krym. USA 2010, reż. Ben Affleck, wyk. Ben Affleck, Rebecca Hall, Jon Hamm, Jeremy Renner (160 min)
23:40 Small World 18 ★★ - film sens. Polska 2021, reż. Patryk Vega, wyk. Piotr Adamczyk, Marieta Żukowska, Enrique Arce (145 min)
02:05 Hotel Paradise (10)

MEZZO

12:05 Jean-Yves Thibaudet, San Francisco Symphony Orchestra, Esa-Pekka Salonen: Skriabin, Prometeusz
12:50 Intermezzo
13:30 Scott Ross – Ślady spadającej gwiazdy 1951 – 1989 - film dok. Francja 24
14:55 Wielka Msza h-moll Bacha pod batutą Johna Eliota Gardinera - muzyka sakralna
16:45 Intermezzo
17:25 Orkiestra symfoniczna z Montrealu: Koncert otwierający sezon: Ravel, Mercure, Szostakowicz - muzyka klas.
18:50 La grande danza – Aterballetto w Mediolanie - balet Włochy 2017
20:30 Antonio Sartorio: Orfeusz - opera Francja 2023
23:45 Robin Mckelle: Hołd dla Elli Fitzgerald - koncert

PULS 2

11:10 Gigantozaur (25,26/26)
11:30 Dinopociąg (13/40)
12:00 Smerfy (20/34)
13:00 Gumisie V (4,3/9)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (13,14/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (7,8/52)
17:40 Świnka Peppa II (20/52)
17:45 Bing (57,58/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (13/30)
19:00 Kacze opowieści
19:25 Ale numer! (7)
20:00 Dzielnica strachu X (7)
21:00 Przepis na zbrodnię (7)
22:00 Dzielnica strachu X (6)
23:00 Wojna Harta - dramat wojenny USA 2002
01:25 Dzielnica strachu X (4)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (1) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (53,54/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (13) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (13)
12:55 Trudne sprawy XX (23,24,25/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (45, 46)
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (12,13) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (11) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział kryminalny XX (11)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (11) - serial krym.
22:40 Terytorium wroga - dramat wojenny Francja 2011, reż. Stéphane Rybojad
00:55 Love Island III

METRO

07:10 J.A.G. VIII (11/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (25,26/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (13/20)
14:05 Przepis na życie
15:00 Zapukaj do moich drzwi (98/143) - telenowela Turcja 20
16:00 Słoneczny patrol III (21/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany V (4/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (8)
19:00 Kartoteka V
21:05 Kryminalni (6,7) - serial kryminalny Polska 2004
23:15 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XII (5/22) - serial krym. USA/Kanada 2011
00:20 The Traitors. Australia
01:30 Ślub last minute (7)
02:30 Ach, ta impreza! (12)

eprasa.pl 1971fc565d

ŚRODA 18.03

STOPKLATKA

08:30 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (3)
09:00 **Robert Makłowicz** (118, 144) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada** (11,12/12)
11:55 **Wojny kontenerowe II** (7,8/13) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach XXII** (3,4,2/10) - serial dok.
16:00 **MacGyver VII** (5,6/14)
18:00 **Hudson i Rex IV** (8/16) - serial krym. Kanada 21
18:55 **Zajazd. Będzie się działo** (6)
20:00 **Wciąż ją kocham (Dear John)** ** - melodramat USA 2010, reż. Lasse Hallström, wyk. Channing Tatum, Amanda Seyfried, Henry Thomas (130 min)
22:10 **Omen** - horror USA/Wlk. Brytania 1976, reż. Richard Donner, wyk. Gregory Peck, Lee Remick, David Warner (145 min) ***
00:35 **90 minut do śmierci (Castle Falls)** ** - film sens. USA 2021, reż. Dolph Lundgren, wyk. Dolph Lundgren, Scott Adkins (120 min)

KINO POLSKA

08:00 Zwierzęta Wajraka III (5)
08:35 Polska Kronika Filmowa 16B/68 - film dok. Polska 1968
08:45 To nie ze mną II (1)
09:20 Krzyż Walecznych - dramat wojenny Polska 1959, reż. Kazimierz Kutz
10:55 Pan Anatol szuka miliona - komedia Polska 1959, reż. Jan Rybkowski, wyk. Tadeusz Fijewski, Barbara Lass
12:40 Ranking Naj Polskiego Kina (1, 2) - mag. kulturalny
13:50 C.K. dezerterzy, cz. 2 - komedia Polska/Węgry 1986, reż. Janusz Majewski
15:15 Trędowata - melodramat Polska 76, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Leszek Teleszyński
17:20 Stawka większa niż życie - serial wojenny
20:00 Dzień kobiet - dramat obyczajowy Polska 2012, reż. Maria Sadowska, wyk. Katarzyna Kwiatkowska, Eryk Lubos, Grażyna Barszczewska
22:00 Misja Afganistan (13) - serial wojenny Polska 2012
23:00 Wszyscy jesteśmy Chrystusami - dramat obycz. Polska 2006, reż. Marek Koterski, wyk. Marek Kondrat
01:30 Symetria - dramat obyczajowy Polska 2003, reż. Konrad Niewolski, wyk. Arkadiusz Detmer

ALE KINO+

09:35 **Wolna krowa** - film krótkom. PL 23 (40 min)
10:15 **Grantchester IX** (3,4/8) - serial kryminalny
12:20 **Vera XIII** (3/3)
14:15 **Pies przed sądem (Le procès du chien)** *** - komedia Szwajcaria/Francja 2024, reż. Laetitia Dosch, wyk. Laetitia Dosch (110 min)
16:05 **Cicha dziewczyna (An Cailín Ciúin)** **** - dramat obycz. Irlandia 2022, reż. Colm Bairéad, wyk. Catherine Clinch, Carrie Crowley (135 min)
18:20 **Vera** (1) - serial krym. Wlk. Brytania 2025
20:10 **Dziewczyna, która zniknęła** (1,2/4) - serial obycz. Finlandia 2023, wyk. Saga Sarkola, Johannes Holopainen
22:00 **Crá. Torfowiska** (3,4/6) - serial krym. Wlk. Brytania/Irlandia 2025, wyk. Dónall Ó Héalai, Hannah Mae Brady
23:55 **Fatalny rejs** (5,6/8) - serial kryminalny Norwegia/Dania 2023, wyk. Marie Sandø Jondal
01:35 **Być kimś** - film krótkom. Polska 23 (30 min)

POLSAT FILM

08:30 Przyjaciółki XXVI (11,12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:55 Jak rozpętałem II wojnę światową: Wśród swoich - komedia Polska 1970
15:20 Valerian i Miasto Tysiąca Planet - film fantasy Francja/Chiny/Belgia/Niemcy/Arabia Saudyjska/USA/Kanada 2017
18:35 Niewidzialny - film sensacyjny USA 2005
21:00 Hitman - film sensacyjny USA/Francja 2007
23:00 Underdog - dramat obyczajowy Polska 2019
01:25 Fala zbrodni

KINO TV

07:30 Kojak II (14/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (10,11/13)
11:00 Poirot IV (2/3)
13:10 Panna Marple V (3/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
17:50 Poirot (1,2/10)
20:00 Strażnik czasu - film s.f. USA/Japonia 1994, reż. Peter Hyams, wyk. Jean-Claude Van Damme, Mia Sara
22:05 Mgła - horror USA 2007, reż. Frank Darabont, wyk. Thomas Jane, Laurie Holden
00:50 Sierżant Bilko - komedia USA 1996, reż. J. Lynn

TVP KULTURA

08:20 **Porozmawiajmy szczerze** (10)
09:00 **Pogranicze w ogniu**
10:10 **Horror w Wesołych Bagniskach** ** - dramat obycz. Polska 95 (95 min)
11:45 **Orawski dom – opowieść o Ludwiku Młynarczyku** - film dok.
12:30 **Tygodnik kulturalny**
13:25 **Dzień z życia artysty** (1) - mag. kulturalny
14:00 **Dekalog, dziewięć** **** - dramat obycz. Polska/Niemcy 88, reż. Krzysztof Kieślowski (75 min)
15:15 **Córka generała Pankratowa** ** - dramat obycz. Polska 34 (95 min)
16:50 **Pogranicze w ogniu**
18:00 **Dobre strony** (1)
18:30 **Informacje kulturalne**
18:50 **Reżyserzy IV** (10/10)
19:45 **WTEM** (5, 16)
20:00 **Powrót do tamtych dni** **** - dramat obycz. Polska 2021, reż. Konrad Aksinowicz (120 min)
22:00 **Przygody Sherlocka Holmesa** (3/13)
23:10 **Hala odlotów** (190)
00:10 **Scena muzyczna** (26)
01:05 **Noc Walpurgi** **** - dramat obyczajowy Polska 2015 (90 min)

WARNER TV

08:25 J.A.G. VI (11/24)
09:25 Bajer z Bel-Air IV
10:25 Za głosem serca
11:25 Pełna chata II (1,2/22)
12:25 J.A.G. VI (13,14/24)
14:20 Bajer z Bel-Air IV
16:20 Pełna chata II
18:20 Los numeros - komedia Polska 2011, reż. R. Zatorski
19:55 Miłość jak narkotyk - komedia romantyczna USA 1997, reż. Griffin Dunne
22:00 Płonący wieżowiec - film katastroficzny USA 1974
01:05 Słaby punkt - thriller USA/Niemcy 2007

PARAMOUNT

07:30 Elementary V (13,14/24)
09:15 Policyjna grupa pościgowa XX (14/15) - serial dok.
10:00 Star Trek III – W poszukiwaniu Spocka - film s.f. USA 1984, reż. Leonard Nimoy
12:20 Star Trek: Pierwszy kontakt - film s.f. USA 1996
14:45 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny USA 1990
17:00 Złap mnie, jeśli potrafisz - film biograf. USA/Kanada 02
20:00 Szeregowiec Ryan - film wojenny USA 1998
23:30 To nie jest kraj dla starych ludzi - dramat krym. USA 2007, wyk. Tommy Lee Jones

HBO

08:50 **Shrek i duch Lorda Farquaada** - film anim. USA 2003 (15 min)
09:05 **Obóz wspomnień** ** - komedia USA 2024, reż. Castille Landon (95 min)
10:40 **Warcraft: początek** *** - film fantasy USA/Chiny/Kanada/Japonia 2016 (120 min)
12:40 **Nim nadejdzie czwartek** *** - komediodramat Finlandia 2024 (100 min)
14:20 **Wdowa Clicquot** *** - dramat obyczajowy USA 2023 (90 min)
15:50 **Światełko w tunelu** *** - komediodramat USA 2024 (115 min)
17:45 **Noe: wybrany przez Boga** *** - film przygodowy USA 2014 (135 min)
20:00 **Złodziej z przypadku** *** - komedia kryminalna USA 2025, reż. Darren Aronofsky, wyk. Austin Butler (110 min)
21:50 **Chętni na seks** (3)
22:50 **The Royal Hotel** - thriller Australia/Wlk. Bryt./USA 2023 (95 min) **
00:25 **Obecność IV: Ostatnie namaszczenie** *** - horror USA/Wlk. Brytania/Kanada 2025 (135 min)

CINEMAX

12:35 Złodziejska sztuka - kom. krym. USA/Kanada 13
14:05 Goodbye, Lenin! - komediodramat Niemcy 03
16:05 U.S. Palmese - komedia Włochy 2025
18:10 Ziemia kobiet - dramat obyczajowy Włochy 2023
20:00 Ghostbusters. Pogromcy duchów - komedia USA/Australia 2016, reż. Paul Feig, wyk. Melissa McCarthy
21:55 Portland Tower II (3,4/4)
23:30 Węgierska krawcowa - dramat obycz. Słowacja/Czechy 2024, reż. I. Grofova

ROMANCE TV

12:25 Wydział zabójstw Stambuł (8/20) - serial krym.
14:20 Rosamunde Pilcher: Rocznica - film obycz. Niemcy 2024, reż. Karola Meeder
16:15 Katie Fforde: Ofiarowane lata - dramat obyczajowy Niemcy 2014
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (1/7)
20:00 Jak wygrać wojnę rozwodową - film obyczajowy Niemcy 2015, reż. Titus Selge
21:50 Gdzie podziała się miłość? - dramat obyczajowy Niemcy 2020, reż. A. Dierbach
23:45 Górski lekarz (1/7)

CANAL+ PREMIUM

09:15 **Długi weekend** *** - film obycz. Polska 2004, reż. Robert Gliński (75 min)
10:30 **O psie który jeździł koleją 2** *** - film przyg. Polska 2025 (90 min)
12:00 **Gorzko** - film krótkom. Polska 2024 (30 min)
12:30 **MTV Unplugged**
13:50 **Wszystko, czego nie zdążyliśmy powiedzieć** (8,9/9)
15:00 **Wszystko ma żyć**
16:15 **Krucjata Bourne'a** *** - thriller USA/Niemcy 2004, reż. Paul Greengrass (105 min)
18:00 **Łapu-Capu**
18:05 **47 roninów** *** - film fantasy USA/Wlk. Brytania/Japonia/Węgry 2013, reż. Carl Rinsch (115 min)
20:00 **Klangor II** (3/8) - serial krym. Polska 2025
20:50 **Making of C+**
21:00 **Para z sąsiedztwa** (5/6) - serial sens.
21:50 **Everest** - thriller **** USA/Islandia/Wlk. Brytania 2015 (120 min)
23:50 **Alarum** - film sensacyjny USA 2025, reż. Michael Polish (95 min) **
01:25 **David Bowie: ostatni akt** - film dok.

TVN FABUŁA

08:45 Papiery na szczęście
09:50 Przepis na życie
10:50 Szpital św. Anny (13/26)
11:50 Prawo Agaty VII (11)
13:50 Teraz albo nigdy! II (5)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Po drugiej stronie kamery - serial dok. Polska 17
17:35 Razem czy osobno? - komedia romant. USA 2015
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Matrix Rewolucje - film s.f. USA 2003
22:50 Zeszłej nocy - dramat obycz. USA/Francja 2010

AMC

10:55 Kuloodporny - film fantasy USA/Kanada 2003
12:55 Aleksander - dramat hist. USA/Wlk. Bryt./Niemcy/Holandia/Francja/Włochy 04
16:20 Ślepy traf - dramat kryminalny USA 2013
18:10 Elektra - film sens. USA/Kanada/Szwajcaria 2006
19:55 Wybuchowa para - komedia sensacyjna USA 2010, reż. James Mangold
22:00 Resident Evil: Apokalipsa - horror Niemcy/Wlk. Bryt./USA/Kanada/Francja 04
23:50 Dawno temu w Ameryce - dramat krym. USA/Włochy 96

eprasa.pl 1971fc565d

AXN

08:50 Agenci NCIS XI (2/24)
09:50 Castle III (14,15/24)
11:45 Detektyw Monk II
13:45 Rekrut VI (5,6/10)
15:40 FBI: International II (14,15/22) - serial akcji USA 23
17:20 Castle III (16,17/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (18/18)
21:05 Doktor Larsen (7/10) - serial obycz. USA 2025
22:00 Zabójcza broń II (8/22)
23:00 Castle III (16,17/24)
00:40 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XV (18/18)

EPIC DRAMA

08:45 Lekarze na start
09:30 Agenci NCIS XVI (16/24)
10:20 Wszystkie stworzenia duże i małe III (4/6)
11:20 Poirot IX (4/4)
13:25 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (16/24)
15:00 Panna Scarlet i komisarz IV (2/6) - serial krym.
16:10 Sprawy pana Booka
17:20 Poirot X (1/4)
19:20 Lekarze na start
20:05 Agenci NCIS XVI (18/24)
21:00 Sherlock i córka (1)
22:00 Robin Hood (1)
23:15 Lekarze na start
00:00 Agenci NCIS XVI (18/24)

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (19)
08:35 Dorota was urządzi IV (1,2/12) - serial dok. Polska 16
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (7, 8) - reality show
11:30 Ugotowani (5, 6)
13:35 Kuchenne rewolucje (10, 9) - reality show Polska 24
15:40 Ukryta prawda (25/60)
16:40 Jestem z Polski VIII (6,5)
18:45 Kuchenne rewolucje (10, 11) - reality show Polska 19
20:50 Bazary Europy - serial dokumentalny Polska 2018
21:50 Jestem z Polski VIII
23:45 Apetyt na miłość (7, 3)

TVN TURBO

08:15 Farma Clarksona III (3/8)
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (4941)
18:15 Zawodowi handlarze (3)
19:00 Naprawy nie do naprawy (5) - mag. motoryzacyjny
19:45 Uwaga! Oszust: Ściema z ogłoszenia (1/16) - serial dok.
20:15 Jeździć, obserwować VII
21:00 Wojny samochodowe (3)
22:00 Raport Turbo (4941)
22:20 Z drugiej ręki (6) - mag.

BBC FIRST

08:40 Lewis III (4/8)
09:40 Ojciec Brown VI (3/10)
10:40 Śmierć pod palmami II
11:50 Powrót do raju II (1/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (7/10)
15:50 Lewis III (4/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II
21:00 My Life is Murder II
22:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
23:00 Tajemnice Brokenwood
00:55 Śmierć pod palmami II

FX

08:15 Dr House V (1/24)
09:10 Kości IX (24,1,2/24)
11:55 FBI (19,20/22)
13:45 Castle III (17,18/24)
15:35 Agenci NCIS (1,2/23)
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (13/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (5,6/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (11,12/18) - serial krym. USA/Kanada 12
22:00 Elsbeth II (18/20) - serial krym. USA 2025
22:55 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (6,7/24)
00:45 Kości IX (22/24)

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Design w australijskim stylu (2/6) - serial dok.
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Tu jest pięknie VII (6/10)
12:50 Nieoczywiste miejsca
13:55 House Hunters (9, 10)
15:05 Mieszkanie na miarę III
17:00 Polowanie na ogród II
18:10 Weekendowa metamorfoza (3, 4) - reality show
20:05 Dorota inspiruje (6)
21:00 Dorota was urządzi IV
22:30 House Hunters (6—9)

BBC LIFESTYLE

09:15 Mistrzowie ceramiki (5)
10:25 Zapraszam do stołu: wielka porcja (2) - reality show
12:25 Wielkie brytyjskie wypieki (2) - program rozrywk.
13:30 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
14:30 Mistrzowie ceramiki (9)
15:40 Zapraszam do stołu (2)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (6)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (3) - program rozrywk.
21:00 Mistrzowie ceramiki (10)
22:00 Zdrowa zmiana (1,2)
23:10 Wstydliwe choroby IV (1)

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół II (23,24/24)
08:55 Przyjaciele VI (24,25, 1—4/25) - serial kom. USA 99
11:55 Teoria wielkiego podrywu X (5—10/24) - serial kom.
14:30 Dwóch i pół III (1—4/24)
16:30 Przyjaciele VII (5—10/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu X (11—16/24) - serial kom.
22:00 The Office PL IV (11,12/12) - serial kom.
23:05 Comedy Club (2, 3)
00:05 Miasteczko South Park
01:00 Pracoholicy IV (3/13)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VII (2)
09:25 Rodzinka.pl
10:00 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (9/13)
11:25 Na dobre i na złe
12:25 Pan Mama (10/20)
13:00 Zaraz wracam II (43)
13:35 Ojciec Mateusz XXIV
15:30 Komisarz Alex VII (3)
16:20 Na sygnale (24,25)
17:30 Ranczo II (10,11/13)
19:35 Ojciec Mateusz XXIV (3,7) - serial krym. Polska 2019
21:30 Ranczo II (12,13/13) - serial kom. Polska 2007
23:30 Ojciec Mateusz XXIV (4)
00:25 Pan Mama

CANAL+ KUCHNIA

10:35 U sąsiadów w kuchni XI
11:35 Comfort Food (12,13)
12:25 Jamie Oliver (12, 13)
13:25 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania — kuchnia meksykańska (3) - mag.
14:55 Zgrillowani (3, 4) - mag.
15:50 Jedz, podróżuj, smakuj
16:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (25, 26)
17:35 Jamie Oliver (5, 6)
18:30 Zgrillowani (1) - mag.
18:55 m jak mięso (7, 8, 1)
20:15 Ziemia, ogień i smak (3)
21:15 Anthony Bourdain VI
00:45 David w Europie (16)

CANAL+ DOMO

09:00 Ucieczka na wieś XXIV
10:55 Wielkie projekty: transformacje (8) - reality show
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (2)
14:00 Cudotwórcy VI (2/13)
14:50 Wielkie projekty XI
16:00 Meblokreacje (5, 6)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty XI
20:10 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VI (3/13)
22:00 Tomasz Pągowski. Remont u ciebie (1) - mag.
22:30 Przekopiemy Ci ogródek

PLANETE+

13:45 Cieśniny - serial dok.
14:50 Piesze wędrówki po świecie (2/8) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją X (5/5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj?
18:10 Świat z góry
18:45 Ołtarz pergamoński. Zrabowany zabytek - film dok.
19:45 Pomyśl, zanim zjesz!
20:50 Niezwykłe podróże koleją VII (4/7) - serial dok.
22:00 Stój! (1) - film dok.
23:00 Premiera: Krótka historia miłości (2) - serial dok.

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów (7/8) - serial dok.
10:00 Klan z Alaski III (8/32)
11:00 Dwa oblicza survivalu: Meksyk (1) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek — samochody marzeń II (5/10)
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (14/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (12)
17:00 Celnicy na straży Europy VII (1,2/20) - serial dok.
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL XI
22:00 Ed Stafford: inicjacja
23:00 Dorwać komandosa

TVP HISTORIA

11:55 Wszystkie kolory świata
13:00 Hitler: odliczanie (3/3)
14:05 Królowie
14:40 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:45 Sensacje XX wieku
17:25 Czas honoru II (1/13)
18:20 Encyklopedia II wojny światowej (75)
19:00 Fake czy historia?
19:40 Królowie
20:15 07 zgłoś się
21:20 Putin i Zachód (2/3)
22:35 Tajemnice kultowych seriali (2) - mag. filmowy
23:35 Sensacje XX wieku

HISTORY

13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 Wyjaśnić niewyjaśnione
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (5/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
16:15 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki (3) - serial dok.
17:10 Skarby nazistów: U-Booty pełne złota (1)
18:10 Niewyjaśnione tajemnice świata VII (14/18)
19:05 Starożytni kosmici XVI
20:00 Starożytni kosmici: geneza II (7/12) - serial dok.
22:00 Pogromca tajemnic III
23:00 Niewyjaśnione tajemnice świata (14/26) - serial dok.

NATIONAL GEOGRAPHIC

14:00 Strzegąc granic VIII
15:00 Morski patrol: Hiszpania II (5) - serial dok.
16:00 Śladami tajemnic: Ziemia Święta - film dok.
17:00 Śladami tajemnic: Jerozolima - film dok.
18:00 Normandia '44: inwazja
19:00 Krwawe pieniądze
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (9/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Miasta w liczbach (8/8) - serial dok.
22:00 Premiera: Porzucone konstrukcje XIII (10) - serial dok.

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (62)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Superfabryki II (2/8)
13:00 Poszukiwacze historii V
14:00 Militarny top 10 (9,10/10) - serial dokumentalny
16:00 Kryptonim szef X (6,9/9)
18:00 Rolnicy. Podlasie VII
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Łowcy nazistów (13/13)
22:00 Czołgi: Ewolucja machiny wojennej - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici XV (5/20) - serial dok. USA 2022
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (27)

BBC EARTH

09:15 W okowach mrozu III
11:15 Wyspy Pacyfiku II (2/3)
12:15 Błękitna planeta (8/8)
13:20 Największe zagadki nauki (1/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X
15:30 Życie na pustkowiu IV
16:30 Brytyjskie fabryki VIII
17:35 Wyspy Pacyfiku II (2/3)
18:35 Błękitna Planeta II (2/7)
19:45 Mroczne dzieje Pompejów (1) - serial dok.
20:45 Mroźna planeta II: kulisy
20:55 Życie na pustkowiu VIII
21:55 W okowach mrozu X (12)
22:55 Brytyjskie fabryki IX

POLSAT VIASAT HISTORY

13:30 II wojna światowa: cena imperium (7/13) - serial dok.
14:35 Czołg: najważniejsza broń II wojny światowej
15:45 Tajemnice machiny wojennej nazistów - serial dok.
16:45 Zakazana historia VII
17:40 Tajne bazy nazistów IV
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (1/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (7/13) - serial dok.
21:00 Tajemnica mumii z bagien - film dok. USA 2023
22:10 Tajemnice mumii
23:10 Tajemnice morderstw sprzed wieków - serial dok.

eprasa.pl 1971fc565d

CZWARTEK 19.03

Od A do Z

BRIDGET JONES: SZALEJĄC ZA FACETEM ★★★
komediodramat, Wlk. Brytania/Francja/USA 2025, reż. Michael Morris, wyk. Renée Zellweger, Chiwetel Ejiofor, Leo Woodall
23:05 | canal+ premium
Bridget Jones (oczywiście, niezawodna Renée Zellweger) po raz czwarty: wdowa i samotna matka dwójki dzieci po okresie żałoby za radą życzliwych przyjaciół podejmuje poszukiwania nowego partnera.

CIENKI BOLEK ★★★
komedia, USA 2015, reż. Etan Cohen, wyk. Will Ferrell, Kevin Hart, Craig T. Nelson
21:50 | tv puls
Skazany na odsiadkę za defraudację milioner prosi pracownika myjni samochodowej, którego podejrzewa o więzienną przeszłość, o przygotowanie go do dziesięcioletniego pobytu za kratkami.

CZAROWNICE Z EASTWICK ★★★★
komedia, USA 1987, reż. George Miller, wyk. Jack Nicholson, Cher, Susan Sarandon
20:00 | warner tv
Czytając Johna Updike'a: Jack Nicholson jako szatan, który próbuje stawić czoła trzem uroczym wiedźmom, Michelle Pfeiffer, Cher i Susan Sarandon – gospodyniom domowym z Nowej Anglii. Smakowite!

GODZINY SZCZYTU ★★
film sens., USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker, Tom Wilkinson
22:40 | tvn
Jackie Chan i złotousty Chris Tucker na jednym wózku – jako policjant z Hongkongu i agent FBI na tropie porwanej córki dyplomaty. Wielbiciele obu panów docenią.

JAK NAJDALEJ STĄD ★★★★
dramat obycz., Polska/Irlandia 2020, reż. Piotr Domalewski, wyk. Zofia Stafiej, Kinga Preis, Arkadiusz Jakubik
22:45 | kino polska
Nagradzana w kraju i za granicą opowieść o nastolatce wysłanej do Irlandii, by załatwić sprowadzenie do kraju zwłok ojca, a jednocześnie próbującej wyegzekwować niespełnione obietnice zmarłego.

Pan Tadeusz

21:05 | tvp kultura
★★★★

· FOT. MATERIAŁY PRASOWE

Andrzej Wajda czyta poemat Mickiewicza: wzruszające, dopieszczone do ostatniego szczegółu widowisko, jakkolwiek obnażające fabularne braki pierwowzoru. No i jak zagrane: lektura obowiązkowa.

MYZ

FILM OBYCZ.
POLSKA/FRANCJA 1999, REŻ. ANDRZEJ WAJDA, WYK. BOGUSŁAW LINDA, ALICJA BACHLEDA-CURUŚ

KRÓLOWIE ULICY ★★★
film sens., USA 2008, reż. David Ayer, wyk. Keanu Reeves, Forest Whitaker, Hugh Laurie
22:10 | stopklatka
Odgrzewany kotlet: Keanu Reeves jako policjant po przejściach, który musi się borykać z napastliwym oficerem służby wewnętrznej i prowadzić śledztwo w sprawie zastrzelenia partnera z patrolu.

MIŁOŚĆ, SZMARAGD I KROKODYL ★★★
film przyg., USA/Meksyk 1984, reż. Robert Zemeckis, wyk. Michael Douglas, Kathleen Turner, Danny DeVito
20:00 | stopklatka
Robert Zemeckis umiejętnie otrzepuje z kurzu zapomniany gatunek: autorka powieści przygodowych przeżywa na jawie fabułę rodem ze swoich powieści. Wielki przebój: niczym nieskrępowana zabawa.

MOI NOWI SĄSIEDZI ★★★
dramat obycz., Francja 2024, reż. André Téchiné, wyk. Isabelle Huppert, Hafsia Herzi, Nahuel Pérez Biscayart
23:15 | cinemax
Mistrz André Téchiné nie traci weny: policjantka od razu polubiła swoich nowych młodych sąsiadów. Ale kiedy okazuje się, że ojciec rodziny ma za sobą kryminalną przeszłość, pojawiają się wątpliwości.

NOC 12 PAŹDZIERNIKA ★★★★
thriller, Francja/Belgia 2022, reż. Dominik Moll, wyk. Bastien Bouillon, Bouli Lanners, Théo Cholbi
23:55 | ale kino+ hd
Trzy Cesary, w tym za film roku: nowy szef wydziału kryminalnego w Grenoble podejmuje pierwsze śledztwo. Kto i dlaczego zamordował dziewczynę? Mimo wysiłków dochodzenie stoi w miejscu. Na faktach.

SYBERIADA POLSKA ★★★
dramat historyczny, Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski, wyk. Urszula Grabowska, Adam Woronowicz, Paweł Krucz
20:00 | kino polska
Dokonane przez Janusza Zaorskiego spojrzenie na gehennę Polaków zesłanych na Syberię w czasie II wojny światowej: losy chłopca, któremu wobec okoliczności historycznych przyszło zbyt szybko dorosnąć.

TAXI II ★★★
komedia sensacyjna, Francja 2000, reż. Gérard Krawczyk, wyk. Samy Naceri, Frédéric Diefenthal, Marion Cotillard
20:00 | tv puls
Kaskadersko-pirotechniczny majstersztyk o taksówkarzu opętanym demonem szybkości, który pomaga przyjacielowi policjantowi w schwytaniu japońskich terrorystów we Francji. Dla tygrysów.

W SAMYM SERCU MORZA ★★★
film przyg., USA/Australia/Hiszpania 2015, reż. Ron Howard, wyk. Chris Hemsworth, Benjamin Walker, Cillian Murphy
22:20 | warner tv
Historia, która mogła zainspirować „Moby Dicka" Hermana Melville'a. Młody Melville rozmawia z ostatnim żyjącym członkiem załogi kutra wielorybniczego, którego w 1820 roku zaatakował olbrzymi wieloryb.

ZAWÓD: SZPIEG ★★★
film sens., USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Japonia/Francja 2001, reż. Tony Scott, wyk. Robert Redford, Brad Pitt, Catherine McCormack
21:00 | canal+ premium
Robert Redford bierze odwet na CIA za „Trzy dni kondora": jako odchodzący na emeryturę as wywiadu organizuje akcję mającą na celu wyciągnięcie z chińskiego więzienia swego ucznia i przyjaciela.

ZIELONA NOC ★★
dramat obycz., Chiny 2023, reż. Shuai Han, wyk. Bingbing Fan, Lee Joo-young, Yeong-ho Kim
21:35 | cinemax
Spotkanie w nocnym Seulu zielonowłosej dziewczyny uświadamia chińskiej imigrantce, tkwiącej w opresyjnym małżeństwie, nie tylko jej nieciekawą sytuację, ale i wskazuje drogę do upragnionej wolności.

KONRAD J. ZARĘBSKI

eprasa.pl 1971fc565d

TVP1

07:00 Msza święta
07:30 Dobre historie (190)
08:00 Serwis Info
08:25 Zaraz wracam
09:00 Ranczo IX (9)
10:00 Komisarz Alex XXIV (5)
11:00 Ojciec Mateusz VII
12:00 Serwis Info
12:10 Agrobiznes - magazyn
12:40 Program rolny
12:55 Rybołów - film dok.
14:00 Złoty chłopak
15:00 Serwis Info
15:15 Reporterzy (487)
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo
17:00 Teleexpress
17:25 Jaka to melodia? (5870)
17:55 Klan - telenowela
18:20 Zaraz wracam
18:55 Akacjowa 38
19:30 19.30 - wiadomości
19:55 Pytanie dnia

20:30 **Omnibus – szybcy i mądrzy** (9) - teleturniej Polska 2026
21:20 **Ojciec Mateusz 34** (9) - serial krym. Polska 26
22:20 **Sprawa dla reportera** (1569) - cykl reportaży
23:20 **Grabież** - film dok.
00:30 **Glina. Nowy rozdział** (2) - serial krym. Polska 25, wyk. Jacek Braciak
01:30 **Pod ostrzałem** ★★★ **(Copshop)** - film sensacyjny USA 2021, reż. Joe Carnahan, wyk. Gerard Butler (120 min)

TVP2

05:30 M jak miłość (23)
06:20 Operacja zdrowie (72)
06:55 Barwy szczęścia
07:30 Pytanie na śniadanie – pobudka (7498) - mag.
07:55 Pytanie na śniadanie (7498) - mag. Polska 2026
11:40 Dzień z życia artysty (3) - mag. kulturalny Polska 2025
12:10 Informacje kulturalne
12:30 Koło fortuny (2165)
13:15 Panna młoda (15)
14:05 Va banque (1029)
14:35 Na sygnale
15:05 La Promesa – pałac tajemnic (111) - telenowela
16:00 Koło fortuny (2166)
16:35 Familiada (3055)
17:20 Panna młoda (16) - serial obycz. Turcja 2024
18:15 Va banque (1030)
18:50 Jeden z dziesięciu (10)
19:25 Barwy szczęścia

20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz. Polska 2025
20:40 **Super Gary. Gotuj z Bosacką!** (3) - mag. kulinarny Polska 2026
21:15 **Tak to leciało!** (80)
22:15 **Program rozrywkowy**
22:45 **Syn** (5,6/10) - serial USA 2017, wyk. Pierce Brosnan, Jacob Lofland
00:25 **Rodzinka.pl XVIII** (3) - serial kom. Polska 26
01:05 **Samiec Alfa** - komedia ★★★ kryminalna Polska 2022, wyk. Mirosław Haniszewski (110 min)

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje
06:00 Nowy dzień - mag.
08:30 Malanowski i Partnerzy V - serial fab.-dok.
09:30 Trudne sprawy XXI (15,16/40) - serial fab.-dok.
11:35 Gliniarze XII (19,20,21/60) - serial fab.-dok.
14:40 Dlaczego ja? 33 (12)
15:50 Wydarzenia
16:20 Interwencja (5860)
16:30 Na ratunek 112 XVIII (13) - serial fabularno-dok.
17:00 Gliniarze XX (14) - serial fabularno-dok. Polska 2026
18:00 Pierwsza miłość 50 (8) - serial obycz. Polska 2026
18:50 Wydarzenia, sport, pogoda - wiadomości
19:15 Gość „Wydarzeń" (319) - program publicystyczny
19:30 Sport - Polska 2026
19:55 Milionerzy (72)

20:30 **Farma** (174) - reality show Polska 2025
21:30 **Nasz nowy dom** (363) - reality show Polska 26
22:55 **Sortownia** (3) - serial krym. Polska 2023, wyk. Andrzej Chyra
23:55 **Władcy umysłów (The** ★★★ **Adjustment Bureau)** - film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi, wyk. Matt Damon (135 min)
02:10 **New York Taxi (Taxi)** ★★ - komedia sensacyjna USA/Francja 2004, reż. Tim Story (150 min)

TVN

05:35 Uwaga! (7952) - mag.
05:50 Ukryta prawda (59/60)
06:45 Kuchenne rewolucje: Górki Wielkie – Dziupla u Wuja XXVII (4) - reality show
07:45 Dzień Dobry TVN (5659)
11:20 Doradca smaku (31) - mag. kulinarny Polska 2025
11:25 Kuchenne rewolucje: Restauracja „Granola", Gdynia XVII (1) - reality show Polska 18
12:35 Kuchenne rewolucje: Siedliszcze – Bistro 12 31 (2) - reality show Polska 2025
13:40 Ukryta prawda (2,3/60)
15:45 Młode gliny (25/50) - serial krym. Polska 2026
16:50 Szpital św. Anny III (14) - serial obycz. Polska 2026, wyk. Jolanta Fraszyńska
17:55 Detektywi VI (14)
19:00 Fakty, sport, pogoda
19:55 Uwaga! (7953) - mag.

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz. Polska 2026
20:50 **The Floor** (4)
21:30 **Kuchenne rewolucje: Kraków – Larysonki 32** (3) - reality show
22:40 **Godziny szczytu** ★★ **(Rush Hour)** - film sensacyjny USA 1998, reż. Brett Ratner, wyk. Jackie Chan, Chris Tucker (120 min)
00:40 **Skok na głęboką wodę** (3) - reality show
01:45 **Szpital św. Anny** (22/50) - serial obycz.

TV PULS

06:00 Nash Bridges V (18,19/22) - serial sens. USA 2000, wyk. Don Johnson
08:00 Kobra – oddział specjalny XVII (4,3/15) - serial sensacyjny Niemcy 2012
10:00 Triumf miłości - telenowela Meksyk 2011
12:00 Nie igraj z aniołem - telenowela Meksyk 2008
13:00 Wspaniałe stulecie II (61) - serial obycz. Turcja 2013
14:00 Lombard. Życie pod zastaw XIII (13) - serial obycz.
16:00 Ranczo IX - serial komediowy Polska 2015
18:00 Lombard. Życie pod zastaw XVIII (13,14) - serial obyczajowy Polska 2025
20:00 **Taxi II** - komedia sens. ★★★ Francja 2000, reż. Gérard Krawczyk, wyk. Samy Naceri, Frédéric Diefenthal (110 min)
21:50 **Cienki Bolek (Get** ★★★ **Hard)** - komedia USA 2015, reż. Etan Cohen, wyk. Will Ferrell, Kevin Hart (120 min)
23:50 **Botoks** PG - dramat ★ obycz. Polska 2017, reż. Patryk Vega, wyk. Olga Bołądź, Agnieszka Dygant (155 min)
02:25 **Dzielnica strachu X**

TVN7

05:20 Ten moment
05:55 Szkoła (72,24,25/72) - serial fab.-dok. Polska 2018
08:45 Ukryta prawda (48,17,18/73) - serial fab.-dok.
11:55 W-11 Wydział Śledczy - serial fabularno-dok.
14:00 Detektywi (42/56) - serial fab.-dok. Polska 2023
15:00 Szpital św. Anny III (4) - serial obycz. Polska 2026
16:00 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
17:00 Zapisane w gwiazdach (4) - serial fabularno-dok.
18:00 Opowieści małżeńskie (13/24) - serial fabularno-dok.
19:00 Ukryta prawda (43/48) - serial fab.-dok. Polska 2024
20:00 **Hotel Paradise** (12) - real tv Polska 2026
21:00 **Kac Vegas III (The** ★★ **Hangover Part III)** - komedia USA 2013, reż. Todd Phillips, wyk. Bradley Cooper, Zach Galifianakis (130 min)
23:10 **Elvis** - film biograficzny ★★★★ USA/Australia 2022, reż. Baz Luhrmann, wyk. Austin Butler, Tom Hanks, Helen Thomson, Richard Roxburgh (190 min)
02:20 **Hotel Paradise** (11)

MEZZO

10:00 Carl Nielsen: Między niebem a ziemią - film dok.
10:50 Cappella Mediterranea: Amore siciliano – Coups de coeur w Chantilly - muzyka klas.
12:20 Eugène-Auguste Ysaÿe: Wypadek: portret rodzinny - balet Czechy/Norwegia 2021
12:50 Intermezzo
13:30 Tarik O'Regan: Mata Hari, balet w choreografii Teda Brandsena - balet Hol. 2015
15:20 Międzynarodowy Konkurs Dyrygentów Rotterdam 2025 - muzyka klas.
16:50 Intermezzo
17:45 Mikael Karlsson: Melancholia - opera Szwecja 2023, reż. Andreas Morell
20:30 Nerja - taniec F 2022
22:05 Rafael Riqueni, ser flamenco - koncert Francja 2022

PULS 2

11:30 Dinopociąg (14/40)
12:00 Smerfy - serial anim.
13:00 Gumisie V (5,4/8)
14:00 Kacze opowieści
15:00 Miraculous V (15,16/27)
16:00 My Little Pony II
17:00 Tomek i przyjaciele: Naprzód lokomotywy! XXVII
17:10 Blue (9,10/52)
17:40 Świnka Peppa II (21/52)
17:45 Bing (59,60/78)
18:15 Masza i niedźwiedź VII
18:30 Myszka Miki: Frajdomek II (14/30)
19:00 Kacze opowieści
19:25 Ale numer! (8)
20:00 Dzielnica strachu X (8)
21:00 Przepis na zbrodnię (8)
22:00 Dzielnica strachu X (7)
23:00 Jak to się robi w Chicago - film sens. USA/Holandia 1986, reż. John Irvin
01:10 Dzielnica strachu X (5)

TV4

07:55 Bogaty dom – biedny dom XIII (2) - serial dok.
08:55 Policjantki i policjanci VII (55,56/65) - serial obycz.
10:55 Na ratunek 112 XVIII (14) - serial fabularno-dok.
11:55 Dlaczego ja? 33 (14)
12:55 Trudne sprawy XX (26,27,28/40) - serial fab.-dok.
15:55 Łowcy skarbów. Kto da więcej (46, 47) - reality show
18:00 Policjantki i policjanci XXIV (13,14) - serial obycz.
20:00 Uroczysko V (12) - serial kryminalny Polska 2026
20:30 Sprawiedliwi – wydział krym. XX (12)
21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto III (12) - serial krym.
22:40 The Exorcism of God - horror Meksyk/USA/Wenezuela 2021
00:45 Love Island III

METRO

07:10 J.A.G. VIII (13/24)
08:10 SOS. Ekipy w akcji
09:05 Szpital (27,28/72)
11:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial fab.-dok.
13:05 Wycieczkowiec (14/20)
14:05 Przepis na życie II
15:00 Zapukaj do moich drzwi - telenowela Turcja 2021
16:00 Słoneczny patrol III (22/22) - serial przyg. USA 93
17:00 Ciężarówką przez Stany V (5/9) - serial dok.
18:00 Nasi w mundurach (1)
19:00 Kartoteka V - serial fabularno-dok. Polska 2014
21:05 Kryminalni (8,9/13) - serial krym. Polska 2004
23:15 Kuba Wojewódzki (3) - talk-show Polska 2026
00:20 The Traitors. Australia (12) - real tv Australia 2023
01:50 Ślub last minute (8)

eprasa.pl 1971fc565d

CZWARTEK 19.03

STOPKLATKA DVB T

08:30 **Wojciech Cejrowski – boso przez świat** (4)
08:55 **Robert Makłowicz** (149, 154) - magazyn
10:50 **Wojny magazynowe: Kanada** (12,1/12)
11:55 **Wojny kontenerowe II** (8,9/13) - serial dok.
13:00 **Katastrofy w przestworzach XXII** (4,5,1/10) - serial dok.
16:00 **MacGyver VII** (6,7/14)
18:00 **Hudson i Rex IV** (9/16)
18:55 **Zajazd. Będzie się działo** (7)
20:00 ★★★ **Miłość, szmaragd i krokodyl (Romancing the Stone)** - film przyg. USA/Meksyk 1984, reż. Robert Zemeckis, wyk. Michael Douglas, Kathleen Turner, Danny DeVito (130 min)
22:10 ★★★ **Królowie ulicy (Street Kings)** - film sens. USA 2008, reż. David Ayer, wyk. Keanu Reeves, Forest Whitaker, Hugh Laurie (140 min)
00:30 ★★ **Haker (Blackhat)** - film sens. USA 2015, reż. Michael Mann, wyk. Chris Hemsworth, Viola Davis, Manny Montana, Leehom Wang (175 min)

KINO POLSKA

08:05 Zwierzęta Wajraka III (6)
08:40 Polska Kronika Filmowa 20A/64 - film dok. Polska 1964
08:50 To nie ze mną II (2)
09:30 Podróże Pana Kleksa: Wysłannicy Bajdocji (1) - film dla dzieci ZSRR/Polska 1985, reż. Krzysztof Gradowski, wyk. Piotr Fronczewski
11:20 Diabeł - film krótkometrażowy Polska 2022
11:40 Krzyżacy - film przygodowy Polska 1960, reż. Aleksander Ford, wyk. Urszula Modrzyńska, Grażyna Staniszewska
15:30 Noce i dnie (1) - dramat obycz. Polska 1975, reż. Jerzy Antczak, wyk. Jerzy Bińczycki
17:20 Stawka większa niż życie (11) - serial wojenny
20:00 Syberiada polska - dramat historyczny Polska/Rosja 2013, reż. Janusz Zaorski, wyk. Urszula Grabowska, Adam Woronowicz, Paweł Krucz
22:45 Jak najdalej stąd - dramat obycz. Polska/Irlandia 2020, reż. Piotr Domalewski, wyk. Zofia Stafiej, Kinga Preis, Arkadiusz Jakubik, Dawid Tulej
00:45 Drogówka - film kryminalny Polska 2013, reż. Wojciech Smarzowski, wyk. Bartłomiej Topa, Marian Dziędziel, Arkadiusz Jakubik

ALE KINO+

09:35 **The Hero** - film krótkom. PL 2021 (40 min)
10:15 **Grantchester IX** (5,6/8)
12:20 **Vera XIV** (1)
14:10 ★★ **Decydująca godzina (Lakewood)** - thriller USA 2022, reż. Phillip Noyce (110 min)
16:00 ★★★★ **Czwarta władza (The Post)** - film biograficzny USA 2017, reż. Steven Spielberg, wyk. Meryl Streep (140 min)
18:20 **Vera XIV** (2) - serial krym. Wlk. Brytania 2024
20:10 ★★★ **Paw zwyczajny (Pfau – Bin ich echt?)** - komediodramat Austria/Niemcy 2024, reż. Bernhard Wenger, wyk. Albrecht Schuch, Anton Noori (120 min)
22:10 ★★ **Dig** - thriller USA 2022, reż. K. Asher Levin, wyk. Thomas Jane, Liana Liberato, Harlow Jane, Emile Hirsch (105 min)
23:55 ★★★★ **Noc 12 października (La nuit du 12)** - thriller Francja/Belgia 2022, reż. Dominik Moll, wyk. Bastien Bouillon, Bouli Lanners (125 min)
02:00 **Belfer III** (6/8) - serial krym. Polska 2023

POLSAT FILM

07:30 Doktor Martin V (7/8)
08:30 Przyjaciółki XV (1,2/12)
10:25 Świat według Kiepskich
13:55 Karate Kid III - film sens. USA 1989, reż. John G. Avildsen
16:15 Jak łyse konie - komedia Chiny/Hongkong 2023
18:55 Do zakochania siedem lat - komedia romantyczna USA/Wlk. Brytania 2012
21:00 To tylko seks - komedia romant. USA 2011, reż. Will Gluck, wyk. Justin Timberlake
23:25 King's Man: Pierwsza misja - film sens. USA/Wlk. Bryt. 21, reż. Matthew Vaughn

KINO TV

07:30 Kojak II (15/25)
08:35 Zagadki kryminalne panny Fisher II (12,13/13)
11:00 Poirot IV: Pierwsze, drugie... zapnij mi obuwie (3) - film krym. Wlk. Brytania 1992
13:10 Panna Marple V (4/4)
15:15 Zagadki kryminalne panny Fisher III (1,2/8)
17:50 Poirot (3,4/10)
20:00 Więzień Brubaker - dramat USA 1980, wyk. Robert Redford, Yaphet Kotto
22:45 Sędzia Dredd - film s.f. USA/Holandia/Wlk. Bryt. 1995
00:40 Wyrok śmierci - dramat kryminalny USA 2007

TVP KULTURA DVB T

08:10 **Przystań nad Biblią** (2)
08:30 **Informacje kulturalne**
09:00 **Pogranicze w ogniu**
10:10 **Córka generała**
★★ **Pankratowa** - dramat obycz. Polska 34 (95 min)
11:45 **Reżyserzy IV** (10/10)
12:45 **Kolekcja** (9) - mag.
13:00 **Studio Kultura – niedziela z...** (691)
13:50 **Personel** - dramat
★★★★ Polska 76, reż. Krzysztof Kieślowski, wyk. Juliusz Machulski (80 min)
15:10 ★★★★★ **Młyn i krzyż** - dramat historyczny Polska/Szwecja 2010, reż. Lech Majewski (110 min)
17:00 **Pogranicze w ogniu**
18:10 **Wydarzenie aktualne**
18:40 **Którędy po sztukę** (3)
18:55 **Franz Kafka – Pisarz między światami**
20:00 **Hala odlotów** (53)
21:00 **Wstęp do filmu** (575)
21:05 ★★★★ **Pan Tadeusz** - film obyczajowy Polska/Francja 1999, reż. Andrzej Wajda, wyk. Bogusław Linda (160 min)
23:45 **Dzień, w którym umarła gwiazda rocka**
00:20 **Video Killed the Radio Star: Kevin Godley** (5) - film dok.

WARNER TV

08:10 J.A.G. VI (13/24)
09:10 Bajer z Bel-Air V (2,3/25)
10:10 Za głosem serca
11:10 Pełna chata II (3,4/22)
12:10 J.A.G. VI (14,15/24)
14:05 Bajer z Bel-Air V
16:05 Pełna chata II
18:10 W aromacie kawy - komedia romant. USA 2023
20:00 Czarownice z Eastwick - komedia USA 1987
22:20 W samym sercu morza - film przygodowy USA/Australia/Hiszpania 2015
00:45 Tecumseh – ostatni wojownik - western USA 1995

PARAMOUNT

10:05 Star Trek IV: Powrót na Ziemię - film s.f. USA 1986
12:50 Star Trek: Insurekcja - film s.f. USA 1998
15:00 Walkiria - dramat wojenny USA/Niemcy/Włochy/Hiszpania/Francja/Japonia/Wlk. Brytania 2008
17:30 Dzień zagłady - film katastroficzny USA 1998
20:00 Terminal - komedia romant. USA 2004, reż. Steven Spielberg, wyk. Tom Hanks
22:40 Strzelec - thriller USA 2007, reż. Antoine Fuqua
01:05 Ojciec chrzestny II - film sensacyjny USA 1974

HBO

08:50 **Detektyw Monk:**
★★★ **Ostatnia sprawa** - komedia kryminalna USA 2023 (95 min)
10:25 **PS Kocham Cię**
★★★ - melodramat USA 2007, reż. Richard LaGravenese (125 min)
12:30 **Miami Vice** - film sens.
★★★ USA/Niemcy/Paragwaj/Urugwaj 2006 (130 min)
14:40 **Pan Aznavour**
★★★★ - film biograficzny Francja 2024 (130 min)
16:50 **Jasełka wszech czasów** - komedia USA/Kanada 2024 (100 min)
18:30 **Człowiek z bieguna**
★★★ - komediodramat USA 14, reż. Maya Forbes, wyk. Mark Ruffalo (90 min)
20:00 **Siła naszych marzeń**
★★★ - komedia Francja/Kanada 22, reż. Christian Duguay, wyk. Mélanie Laurent (110 min)
21:50 **Morderstwo w Glitterball City** (2) - serial dok. USA 2026
22:50 **W dzikim galopie** - dramat obycz. USA 24, reż. Daniel Minahan (115 min)
00:45 **W blasku ekranu**
★★★ - horror USA/Wlk. Brytania 2024 (100 min)

CINEMAX

11:55 Przez skały i chmury - dramat obycz. Peru/Chile 24
13:20 Władcy umysłów - film s.f. USA 2011, reż. George Nolfi
15:05 Moje słońce - dramat obycz. Japonia/Francja 2024
16:35 Czwarty pasażer - komedia Hiszpania 2022
18:15 Liberator - film sensacyjny USA/Francja 1992
20:00 Kontra (7,8/10) - serial sens. Wlk. Brytania/USA 2020
21:35 Zielona noc - dramat obyczajowy Chiny 2023
23:15 Moi nowi sąsiedzi - dramat obycz. Francja 2024

ROMANCE TV

10:30 Rosamunde Pilcher: Pomyłki serca - film obycz. Niemcy/Austria 1996
12:25 Inga Lindström: Ukochany wróg - film obycz. Niemcy/Szwecja 2022
14:20 Świeża krew w starym kraju (1,2/2) - miniserial
18:05 Górscy ratownicy
19:00 Górski lekarz (1/7)
20:00 Inga Lindström: Weekend w Söderholm - film obyczajowy Niemcy 2007
21:55 Inga Lindström: Decyzja podjęta nad rzeką - romans Niemcy 2005
23:45 Górski lekarz (1/7)

CANAL+ PREMIUM

08:45 **Hollywood Buzz** (42)
09:15 **Królowa chmur**
★★ - komedia Polska 2003 (80 min)
10:35 **Łapu-Capu**
10:40 **Robin i obrońcy królestwa** - film przyg. Wlk. Bryt./Irl. 2025 (100 min)
12:20 **Pieniądze to nie wszystko** - komedia Polska 2000 (105 min)
14:05 **The Office PL** (1,2/12)
15:05 **Aria di bravura**
16:30 **Hollywood Buzz** (42)
17:00 **Inwazja** - film sens.
★★ Holandia 24, reż. Bobby Boermans (90 min)
18:30 **Łapu-Capu**
18:35 **Morderstwo w ambasadzie** - film sens. Wlk. Brytania 2025 (85 min)
20:00 **Eksperyment: Odsiadka** (4)
20:55 **Premierowa jazda**
21:00 **Zawód: szpieg** - film sens. USA/Wlk. Brytania/Niemcy/Japonia/Francja 2001 (125 min)
23:05 **Bridget Jones:**
★★★ **Szalejąc za facetem** - komediodramat Wlk. Bryt./F/USA 25 (120 min)
01:05 **Stand Your Ground**
★★ - film sensacyjny Wlk. Brytania 2025 (100 min)

TVN FABUŁA

11:50 Prawo Agaty VII
12:50 Magda M. (1/15)
13:50 Teraz albo nigdy! II (6)
14:50 19+ - serial fab.-dok.
15:25 Papiery na szczęście
16:30 Zawieruchy przepis na kino (21) - mag. Polska 2020
16:55 Wytańczyć marzenia - dramat obycz. USA 2006
19:25 Na Wspólnej XXIV
20:00 Matrix Zmartwychwstania - film s.f. USA/Australia 21, reż. Lana Wachowski
23:05 Dunkierka - dramat wojenny Wlk. Brytania/USA/Francja/Holandia 2017

AMC

10:55 Wielki podryw - komedia USA 2001, reż. David Mirkin
13:20 Mordercza miłość - thriller USA 2023
15:05 Tajemnicza wyspa (1) - film fantasy USA/Tajlandia/Niemcy 2005
16:45 Tajemnicza wyspa (2) - film fantasy USA/Tajlandia/Niemcy 2005
18:25 Tajemnica Stonehenge - film s.f. Kanada 2010
20:15 Ciche miejsce - horror USA 2018, reż. John Krasinski
22:00 Honor wojownika - film sens. Nowa Zelandia/Korea Południowa 2010

eprasa.pl 1971fc565d

AXN

08:50 Agenci NCIS (4/24)
09:50 Castle III (16,17/24)
11:40 Detektyw Monk II
13:35 Rekrut VI (7,8/10)
15:25 FBI: International II (16,17/22) - serial akcji USA 23
17:20 Castle III (18,19/24)
19:10 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XVI - serial krym.
20:05 FBI II (1/19) - serial sens.
21:05 Agenci NCIS XX (5/22)
22:00 Agenci NCIS: Hawaje
23:00 Castle III (18,19/24)
00:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XVI - serial krym.

EPIC DRAMA

08:40 Lekarze na start
09:30 Agenci NCIS XVI (18/24)
10:20 Wszystkie stworzenia duże i małe III (5/6)
11:20 Poirot X (1/4)
13:20 Lekarze na start
14:10 Agenci NCIS XVI (18/24)
15:00 Panna Scarlet i komisarz IV (3/6) - serial krym.
16:10 Sprawy pana Booka
17:15 Poirot: Karty na stół X
19:20 Lekarze na start
20:10 Agenci NCIS XVI (19/24)
21:00 Jane Eyre (1/4)
22:10 A.B.C. (1/4) - serial krym.
23:10 Panna Marple VI (3/3)
01:00 Lekarze na start

TVN STYLE

08:00 Życie na kredycie (21)
08:35 Dorota was urządzi IV (3,4/12) - serial dok. Polska 16
10:05 I nie opuszczę Cię aż do ślubu (9, 10) - reality show
11:30 Ugotowani (7, 8)
13:35 Kuchenne rewolucje (12, 11) - reality show Polska 24
15:40 Ukryta prawda (26/60)
16:40 Jestem z Polski VIII (9,7)
18:45 Kuchenne rewolucje (12, 13) - reality show Polska 19
20:50 Bitwa o gości (3) - reality show Polska 2023
21:50 Jestem z Polski IX (1,2)
23:45 Apetyt na miłość (8, 4)

TVN TURBO

08:15 Nic do zgłoszenia V
09:15 Fani czterech kółek XVII
11:15 Złomowisko PL XI
12:15 Naprawy nie do naprawy
13:00 Zawodowi handlarze
14:30 Wojny samochodowe
16:30 Jeździć, obserwować III
18:00 Raport Turbo (4942)
18:15 Samochód marzeń: Kup i zrób (9) - magazyn
19:00 Mobilni mechanicy (7)
19:45 Po raz trzeci! Sprzedane
20:30 Zawodowi handlarze (3)
21:15 Z drugiej ręki (3)
22:00 Raport Turbo (4942)
22:20 Z drugiej ręki (7)
23:05 Wojny samochodowe (3)

BBC FIRST

08:40 Lewis III (5/8)
09:40 Ojciec Brown VI (4/10)
10:40 Śmierć pod palmami II
11:50 Powrót do raju II (2/6)
12:55 Tajemnice Brokenwood
14:50 Ojciec Brown XII (8/10)
15:50 Lewis III (5/8)
16:50 My Life is Murder II
17:50 Morderstwa w Midsomer
19:55 Śmierć pod palmami II
21:00 Shakespeare i Hathaway: prywatni detektywi V
22:00 Zbrodnie Saint-Pierre
23:00 Tajemnice Brokenwood
00:55 Śmierć pod palmami II

FX

08:15 Dr House V (3/23)
09:10 Kości X (3,4,5/22)
11:55 FBI (20,21/22)
13:45 Castle III (19,20/24)
15:35 Agenci NCIS (3,4/23)
17:25 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas XIII (14/22)
18:20 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (7,8/24)
20:10 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku VIII (13,14/18) - serial krym. USA/Kanada 12
22:00 Genialna Morgan (11/13) - serial krym. USA 2025
22:55 Tropiciel III (6)
23:50 CSI: Kryminalne zagadki Miami II (8,9/24) - serial krym.

HGTV

08:10 Kupujemy dom na plaży
09:05 Remontujemy dom na plaży V - serial dok.
10:00 Letnia chata na lata XIII
11:00 Zarobić na remoncie VIII
12:00 Tu jest pięknie VII (8/10)
12:50 Nieoczywiste miejsca
13:55 House Hunters (4, 5)
15:10 Mieszkanie na miarę III
17:05 Polowanie na ogród II
18:15 Weekendowa metamorfoza (5, 6) - reality show
20:05 Dorota was urządzi III (8,9/13) - serial dok. Polska 15
21:35 Zróbmy sobie dom (3)
22:35 House Hunters

BBC LIFESTYLE

09:15 Mistrzowie ceramiki (6)
10:20 Zapraszam do stołu (3)
12:25 Wielkie brytyjskie wypieki (3) - program rozrywkowy
13:30 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
14:30 Zdrowa zmiana (1,2)
15:40 Zapraszam do stołu (3)
17:45 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.
18:45 Mistrzowie ceramiki (7)
19:50 Wielkie brytyjskie wypieki (4) - program rozrywk.
21:00 Wielkie Taneczne show
23:00 Wstydliwe choroby IV
00:00 Najpiękniejsze domy: Nowa Zelandia - serial dok.

COMEDY CENTRAL

08:00 Dwóch i pół III (3,4/24)
08:55 Przyjaciele VII (5—10/24) - serial kom.
11:55 Teoria wielkiego podrywu X (11—16/24)
14:30 Dwóch i pół III (5—8/24)
16:30 Przyjaciele VII (11—16/24) - serial kom.
19:30 Teoria wielkiego podrywu X (17—22/24) - serial kom.
22:00 The Office PL (1,2/12)
23:05 Comedy Club (4, 5)
00:05 Miasteczko South Park XII (14,1/14)
01:00 Pracoholicy IV (5/13)

TVP SERIALE

08:35 Komisarz Alex VII (3)
09:25 Rodzinka.pl
09:55 Klan - telenowela
10:30 Ranczo II (10/13)
11:25 Ojciec Mateusz 34 (8)
12:20 Pan Mama (11/20)
12:55 Zaraz wracam II (44)
13:30 Ojciec Mateusz XXIV (2,3)
15:25 Komisarz Alex VII (4)
16:15 Na sygnale (25)
17:25 Ranczo II (11,12/13)
19:30 Ojciec Mateusz XXIV (4)
20:25 Komisarz Alex XXV (2) - serial krym. Polska 2026
21:30 Ranczo II (13,1/13)
23:30 Ojciec Mateusz XXIV (5)
00:25 Wojna zastępcza

CANAL+ KUCHNIA

10:35 U sąsiadów w kuchni XI
11:35 Comfort Food (13,14)
12:25 Jamie Oliver (13, 14)
13:25 Podróż przez smaki Chin
14:25 ABC gotowania — kuchnia meksykańska (4) - mag.
14:55 Zgrillowani (4, 5)
15:50 Jedz, podróżuj, smakuj
16:45 David Rocco w zaciszu domowej kuchni (26)
17:10 Jamie Oliver (6, 7, 8)
18:30 Zgrillowani (2)
18:55 m jak mięso (8, 1, 2)
20:15 Bosacka daje radę (8)
21:15 Anthony Bourdain VI
00:45 David w Europie (17)

CANAL+ DOMO

10:55 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
12:05 Kupcie sobie zamek!
13:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew II (3)
14:00 Cudotwórcy VI (3/13)
14:50 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
16:00 Daleko od miasta XI (6,7)
17:00 Kupcie sobie zamek!
18:00 Ucieczka na wieś XXIV
19:00 Wielkie projekty: Australia XI - serial dok.
20:10 Daleko od miasta XIII
21:00 Cudotwórcy VI (4)
22:00 Cztery pory roku w ogrodach Kew - serial dok.

PLANETE+

13:45 Cieśniny - serial dok.
14:50 Piesze wędrówki po świecie (3/8) - serial dok.
15:50 Niezwykłe podróże koleją X (3/5) - serial dok.
16:55 Premiera: Dokąd dzisiaj?
18:10 Świat z góry
18:45 Ludwik XIV, król tajnych agentów - serial dok.
19:45 Ramzes II. 66 lat panowania (2) - serial dok.
20:50 Niezwykłe podróże koleją VII (5/7) - serial dok.
22:00 Premiera: Traktaty rzymskie. Jak rodziła się Unia

DISCOVERY CHANNEL

09:00 Gorączka złota: rzeka skarbów (8/8)
10:00 Klan z Alaski III (9/32)
11:00 Dwa oblicza survivalu: Meksyk (1) - serial dok.
12:00 Fani czterech kółek II
13:00 Nagi instynkt przetrwania V (15/15) - serial dok.
15:00 Złomowisko PL VII
16:00 Bimbrownicy XIII (13)
17:00 Celnicy na straży Europy VII (3,4/20)
18:00 Kolejarze - serial dok.
19:00 Złomowisko PL VIII
21:00 Gorączka złota XVI
22:00 Złoto drwali II (6/8)
23:00 Morze złota XIII (6)

TVP HISTORIA

12:45 Putin i Zachód (2/3)
13:45 Królowie
14:20 Stawka większa niż życie - serial wojenny
15:30 Sensacje XX wieku
17:30 Czas honoru II (2/13)
18:30 Encyklopedia II wojny światowej (76)
19:00 Flesz historii (753)
19:30 Królowie
20:05 07 zgłoś się (3/5)
21:20 Największe mity europejskich monarchii - serial dok.
22:20 Fundusz Obrony Narodowej (1) - film dok.
23:25 Sensacje XX wieku

HISTORY

12:10 Gwiazdy lombardu: skarby Ameryki II (3)
13:05 Starożytni kosmici XVI
14:00 UFO: szlakiem bliskich spotkań (1/9) - serial dok.
14:55 Niewyjaśnione tajemnice świata V (4/18)
15:50 Gwiazdy lombardu XIII
17:10 Skarby nazistów: U-Booty pełne złota (2)
18:10 Starożytni kosmici II
20:00 Naziści na tropie skarbów (4/6) - serial dok.
21:00 Na lodowym szlaku XII
22:00 Sekretne życie seksualne Hitlera (1/4) - serial dok.
23:00 Gwiazdy lombardu XXV

NATIONAL GEOGRAPHIC

15:00 Morski patrol: Hiszpania II (7/16) - serial dok.
16:00 Śladami tajemnic: Wenecja - film dok. Francja 25
17:00 Inkowie: powstanie i upadek imperium (1)
18:00 Normandia '44: inwazja
19:00 Krwawe pieniądze
20:00 Katastrofa w przestworzach XXIII (6/10) - serial dok.
21:00 Premiera: Największe katastrofy budowlane III (8/10)
22:00 Premiera: Megametro (2/4) - serial dok. Australia 20
23:00 Miasta w liczbach (8/8)

FOCUS TV

08:00 48 h. Zaginieni (63)
08:50 Wehikuł czasu
09:00 Galileo - pr. popularn.
10:00 Gwiazdy lombardu XII
12:00 Superfabryki II (3/8)
13:00 Poszukiwacze historii V
14:00 Czołgi: Ewolucja machiny wojennej - serial dok.
16:00 Kryptonim szef XI
18:00 Rolnicy. Podlasie VII (6)
20:00 Galileo - pr. popularn.
21:00 Stalingrad — ani kroku w tył! (1) - serial dok. Francja 14
22:00 Czołgi: Ewolucja machiny wojennej - serial dok.
00:00 Starożytni kosmici XV
01:00 Rolnicy. Podlasie VI (31)

BBC EARTH

09:20 W okowach mrozu V
11:20 Wyspy Pacyfiku II (3/3)
12:20 Błękitna planeta: morze trosk - film dok. 2001
13:25 Największe zagadki nauki (2/6) - serial dok.
14:30 W okowach mrozu X (12)
15:30 Życie na pustkowiu VIII
16:30 Ziemia (1/5) - serial dok.
17:35 Wyspy Pacyfiku II (3/3)
18:35 Błękitna Planeta II (3/7)
19:45 Dziki połów (4/8)
20:55 Życie na pustkowiu VIII
21:55 W okowach mrozu X
22:55 Michael Mosley: sekrety naszych zakupów - serial dok.

POLSAT VIASAT HISTORY

12:10 Wojna światowa (2/8)
13:15 II wojna światowa: cena imperium (8/13) - serial dok.
14:20 Tajemnica mumii z bagien - film dok. USA 2023
15:30 Tajemnice mumii
16:30 Tajemnice jeziora Iznik
17:40 Tajne bazy nazistów IV
18:50 Wojna światowa: 1914-1945 (2/8) - serial dok.
19:50 II wojna światowa: cena imperium (8/13) - serial dok.
21:00 Historia Troi - serial dok.
22:10 Ciemna strona starożytnej Grecji (3) - serial dok.
23:20 Wielkie budowle Rzymian (3/3) - serial dok.

eprasa.pl 1971fc565d

REKLAMA

Wyjątkowa edycja monet ze szczerego złota w rozmiarze XXL

6 oficjalnych złotych monet (1/200 oz) z wizerunkami słynnych monet na rewersach

Za jedyne 5 rat
po 499 zł
lub za jednorazową kwotę 2495 zł
BEZPŁATNA WYSYŁKA!

20 marek Wilhelm I

10 koron Franciszek Józef I

20 lirów Pius IX

Złoto najwyższej próby (999/1000)

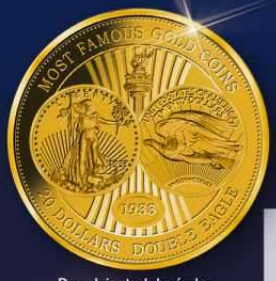
Awers jest taki sam w każdej z 6 monet (średnica ok. 40 mm)

Luidor Ludwik XVI

1 suweren Elżbieta II

Dwudziestodolarówka Double Eagle

CZYSTE ZŁOTO W FORMACIE XXL

Monety są opakowane w specjalne kapsle, których zadaniem jest ochrona i efektowna prezentacja Twoich złotych skarbów.

- **Oficjalne środki płatnicze – prawdziwe monety**
- **Kolekcja dostępna wyłącznie w Mennica–Numizmaty®**

RAZEM Z KOLEKCJĄ DLA CIEBIE:

Drewniana kasetka na monety

BEZPŁATNIE! Dla Ciebie w prezencie:

Praktyczny sejf w formie książki
- **Sprytnie zamaskowany sejf na Twoje kosztowności**
- **Zamykana na klucz skrytka w formie książki**

Metal:	czyste złoto (999/1000)
Waga:	1/200 oz
Rok emisji:	2023
Limitacja:	5000 egzemplarzy
Jakość:	stempel lustrzany
Wartość:	100 franków CFA
Kraj emisji:	Niger

Mennica–Numizmaty, marka Eldora World AG.
Administratorem danych osobowych i stroną umowy jest: Eldora World AG, Leubernstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria.

Zamów już teraz! Zadzwoń 22 211 65 99

TAK! Chcę być jedną z pierwszych osób, która otrzyma kompletną kolekcję 6 unikalnych monet „Największe złote monety 1/200 oz" **(art. nr 173-961-0) – WYSYŁKA GRATIS** – *proszę zaznaczyć:*

❑ płacąc 5 comiesięcznych nieoprocentowanych rat po 499 zł lub

❑ płacąc jednorazowo 2495 zł.

Mam prawo do zwrotu kolekcji w ciągu 60 dni i nawet wtedy mogę zatrzymać otrzymany prezent! *Jeśli nie wybierzesz sposobu płatności, zakładamy, że chcesz zapłacić jednorazowo pełną cenę. Płatność przy odbiorze przesyłki (za pobraniem).* Średni czas realizacji zamówienia to 7-10 dni. Firma kurierska poinformuje Państwa SMS-em o dokładnym terminie dostawy i kwocie do zapłaty gotówką u kuriera.

Administratorem Twoich danych osobowych jest Eldora World AG, Leubernstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria. Twoje dane osobowe (imię, nazwisko, adres) przetwarzane są w celu wysłania materiałów promocyjnych dotyczących monet i medali (art. 6 ust. 1 lit. f) RODO). Jeżeli nie życzysz sobie ich otrzymywania, możesz zgłosić sprzeciw wobec przetwarzania Twoich danych w celach reklamowych, wysyłając go pocztą (na adres Mennica–Numizmaty, ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówek) lub e-mailem (na adres: bok@mennica-numizmaty.pl). Więcej informacji o sposobie przetwarzania danych osobowych jest dostępnych na stronie www.mennica-numizmaty.pl/prywatnosc.

Zamów szybko i wygodnie przez telefon:
22 211 65 99
Zadzwoń do nas teraz, otrzymasz dodatkowy PREZENT!
(Biuro Obsługi Klienta czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-17:00 oraz w sobotę w godzinach 9:00-15:00)

Obowiązują Ogólne warunki handlowe Mennica–Numizmaty. Można je przeczytać na stronie www.mennica-numizmaty.pl lub zażądać ich od nas na piśmie. Stroną umowy jest Eldora World AG, Leubernstrasse 6, CH-8280 Kreuzlingen, Szwajcaria.

Mój adres: ❑ Pani ❑ Pan

538B-04

Imię i nazwisko:

Ulica, numer domu i mieszkania:

Kod pocztowy Miejscowość

Nr telefonu *(wymagany)*

E-mail

❑ Chcę otrzymywać drogą elektroniczną i telefoniczną informacje o promocjach i rabatach dotyczących produktów własnych Eldora World AG. Wiem, że mogę wycofać moją zgodę w dowolnym momencie, wystarczy że wyślę informację na adres MENNICA–NUMIZMATY, Biuro Obsługi Klienta, ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówek.

Data Podpis

MENNICA NUMIZMATY

Możesz też wypełnić kupon i wysłać go niezwłocznie na adres: Mennica–Numizmaty • ul. Paderewskiego 167, 05-070 Sulejówek • bok@mennica-numizmaty.pl

eprasa.pl 1971fc565d

wyborcza

PROSTO Z POLSKI
TYGODNIK

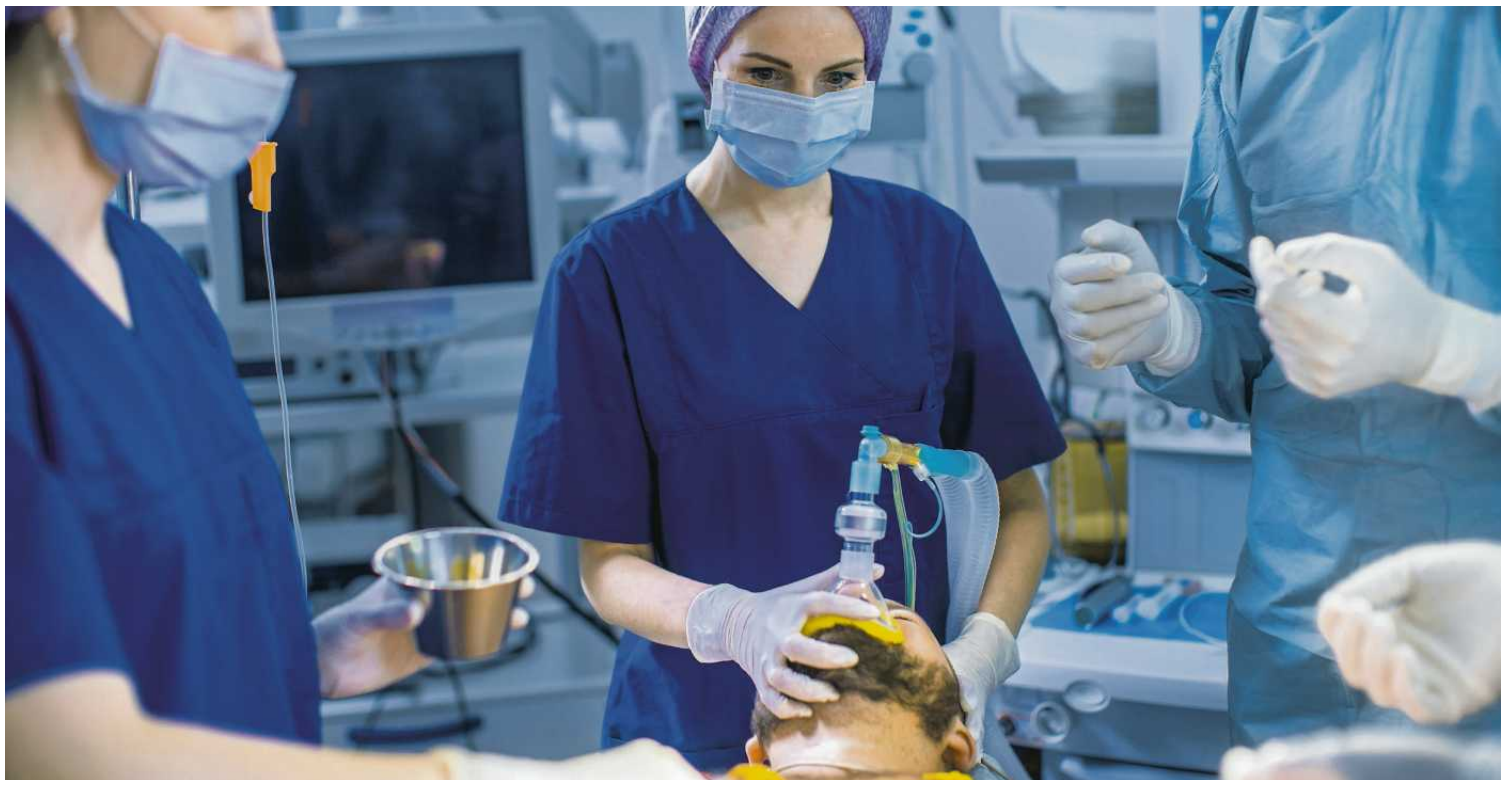
Piątek, 13 marca 2026 | Redaktorka prowadząca **Beata Żurek**

Szpital w Namysłowie

Z placówki odchodzą anestezjolodzy

W Namysłowskim Centrum Zdrowia większość anestezjologów złożyła wypowiedzenia. – Szpital musi zaproponować takie stawki, żeby podpisali umowy – mówi wojewódzki konsultant ds. anestezjologii.

Rafał Zieliński

• **Godzina pracy anestezjologa może szpital kosztować nawet 200 zł, a są przypadki, że i 300 zł** FOT. SHUTTERSTOCK

Większość anestezjologów przyjeżdża do szpitala w Namysłowie z różnych części województwa. Część z nich złożyło wypowiedzenia, powodem miała być m.in. wysokość ich wynagrodzenia.

Współwłaścicielem Namysłowskiego Centrum Zdrowia jest powiat namysłowski. – Pani prezes i pani dyrektor zapewniły mnie, że nie ma obaw o funkcjonowanie szpitala ani bloku operacyjnego, bo wiele wskazuje na to, że uda się znaleźć porozumienie z lekarzami – powiedział dziennikarzom Nto.pl Artur Włodarczyk, starosta namysłowski.

Dużo szpitali opiera się na anestezjologach kontraktowych

– Anestezjolodzy to w dużej mierze freelancerzy. Oferują swoje usługi, a ich praca obejmuje kilka szpitali, a nawet placówki w różnych województwach. Przyjeżdżają na dwie, trzy doby i jadą do kolejnego szpitala – mówi dr Maciej Gawor, opolski konsultant wojewódzki do spraw anestezjologii i intensywnej terapii.

Większość powiatowych szpitali na Opolszczyźnie opiera się na anestezjologach kontraktowych. – Jeśli kończy się im kontrakt to pojawia się nowa oferta i nowe ceny. Jeżeli negocjacje nie przyniosą efektu, to lekarze szukają pracy gdzie indziej – mówi Maciej Gawor.

NCZ potwierdziło nam, że nie zatrudnia i ostatnio nie zatrudniało anestezjologów na podstawie umów o pracę, tylko w ramach umów kontraktowych. „Lekarze anestezjolodzy prócz swoich obowiązków wykonują inne zadania, jak konsultacje i kwalifikacje do zabiegów czy znieczulenia na przykład przy badaniach diagnostycznych" – pisze placówka.

„NFZ wymaga anestezjologów, a oni podbijają stawki"

Z siedmiu anestezjologów mających podpisane kontrakty z NCZ pięcioro złożyło wypowiedzenia umów, które obowiązują ich do końca lutego 2027 roku. „W czterech przypadkach lekarze nie wskazali przyczyn rozwiązania umowy. W jednym jako powód wskazano warunki pracy. Należy podkreślić, że kwestie te mają charakter indywidualny i są elementem relacji kontraktowych" – taką odpowiedź otrzymaliśmy od szpitala, gdy spytaliśmy o powody rozwiązania umów. Lekarzy obowiązuje trzymiesięczny okres wypowiedzenia.

– NFZ wymaga od szpitala, żeby anestezjolog był dostępny w placówce całą dobę. To kluczowe dla realizowania kontraktu z NFZ. Większości procedur zabiegowych nie zrealizuje się bez anestezjologa i NFZ natychmiast zrywa umowę, jeżeli takiego specjalisty nie ma na miejscu 24 godziny na dobę – mówi Maciej Gawor.

Lekarz dodaje, że „szpitale są pod ścianą"

– NFZ wymaga anestezjologów i oni dobrze o tym wiedzą. Podbijają więc stawki często do kosmicznych kwot. Godzina ich pracy może szpital kosztować nawet 200 zł, a są przypadki, że i 300 zł. To pewna patologia, szczególnie, że za tą stawką nie zawsze idzie jakość usług.

Większości procedur zabiegowych nie zrealizuje się bez anestezjologa i NFZ natychmiast zrywa umowę, jeżeli takiego specjalisty nie ma na miejscu 24 godziny na dobę

Niestety ten system doprowadził do tego, że niektórzy anestezjolodzy stali się bardziej biznesmenami, niż lekarzami – mówi Gawor.

„Do teraz nie było rozmów o zmianie wynagrodzenia"

Dyrekcja szpitala w Namysłowie zapewnia, że obecna sytuacja nie wpływa na działanie placówki i na realizację przez nią świadczeń. „Blok operacyjny pracuje w trybie standardowym, zabiegi planowe oraz zabiegi w trybie pilnym są wykonywane zgodnie z harmonogramem" – czytamy w mailu, który dostaliśmy ze szpitala.

Dodatkowo dyrekcja zaznacza, że „problem nie dotyczy pozostałych oddziałów, które działają bez zakłóceń w oparciu o stały zespół lekarzy", a „wszystkie świadczenia realizowane w ramach umów z NFZ są wykonywane bez zakłóceń".

W szpitalu aktualne stawki anestezjologów obowiązują od 1 marca 2024 roku, umowy zawarto na podstawie postępowania konkursowego. Dyrekcja informuje, że do teraz nie było rozmów dotyczących zmiany stawek wynagrodzenia, „nie była też zgłaszana taka wola".

– Nie sądzę, żeby ci specjaliści mieli problem ze znalezieniem zajęcia. Prawda jest więc taka, że to szpital musi zaproponować takie stawki, żeby anestezjolodzy zgodzili się podpisać umowy – mówi Gawron.

Ważne, żeby w szpitalu był choć jeden anestezjolog

Dyrekcja NCZ zaznacza, że „nie da się określić minimalnej liczby lekarzy niezbędnych do „normalnego funkcjonowania placówki", bo zależy to od trybu pracy oraz „od liczby i rodzaju równolegle zaplanowanych świadczeń wymagających pracy anestezjologa".

– Anestezjolodzy na kontrakcie pracują poza kodeksem pracy. Mogą mieć więc nieokreśloną liczbę dyżurów. Ważne, żeby choć jeden był w szpitalu na miejscu. W większości przypadków minimum to pięciu, sześciu anestezjologów. Ale to naprawdę nie jest regułą – mówi Gawor.

Szpital w Namysłowie planuje „pozyskać nowych anestezjologów, nawiązać współpracę z podmiotami zewnętrznymi świadczącymi usługi anestezjologiczne i rozmawiać z dotychczasowymi współpracownikami w celu wypracowania możliwości dalszej współpracy". Dyrekcja gwarantuje, że działa już w tych kwestiach, a informację o poszukiwaniu anestezjologów udostępniła już „potencjalnie zainteresowanym osobom".

eprasa.pl 1971fc565d

Zginął kolejny motocyklista

Druga tragedia związana z policyjnym BMW

Wałbrzyski policjant, którego pościg za motocyklistą zakończył się śmiercią 21-letniego Michała, brał także udział w tragicznym w skutkach pościgu za innym motocyklistą.

Agnieszka Dobkiewicz

• **Patrol drogówki (zdjęcie ilustracyjne)**
FOT. POLICJA

28 lutego przy ul. Armii Krajowej na Starym Zdroju w Wałbrzychu policjanci ruszyli za motocyklistą, który kierował crossowym motocyklem bez tablic rejestracyjnych. Podczas próby zatrzymania, 21-latek z nieznanych powodów zaczął uciekać. W efekcie policyjnego pościgu stracił panowanie nad motocyklem i uderzył w element infrastruktury drogowej. Mimo podjętej przez policjantów reanimacji, zmarł.

50 METRÓW OD PRZEJŚCIA DLA PIESZYCH

Zdarzenie wywołało olbrzymie kontrowersje, których nie uspokoiło oświadczenie, jakie wydała po nim policja. – Funkcjonariusze chcieli zatrzymać motocyklistę, który poruszał się pojazdem bez tablic rejestracyjnych – mówi nam Marcin Świeży, oficer prasowy wałbrzyskiej policji. – Nie zatrzymał się jednak, mimo użycia sygnałów świetlnych i dźwiękowych, i podjął próbę ucieczki. Wyprzedzał na podwójnej linii ciągłej i wjeżdżał pod prąd.

Ostatecznie policjanci wyprzedzili motocyklistę i doprowadzili do jego zatrzymania. Radiowóz nie był oznakowany. W tym momencie na miejscu pojawił się kolejny radiowóz – także nieoznakowane BMW. Gdy policjanci chcieli zatrzymać młodzieńca, ten im się wymknął i zaczął uciekać. Podczas tego manewru zarysował BMW.

W pościg za nim ruszyły obydwa radiowozy. Z relacji, które uzyskała „Wyborcza" wynika, że policjanci próbowali wyhamować mężczyznę, bo zbliżał się do przejścia dla pieszych na ulicy Armii Krajowej, co mogło powodować zagrożenie dla osób, które by się na nim znalazły. „Wyprzedzili motocyklistę, zwolnili oraz dawali mu wyraźne sygnały do zatrzymania pojazdu. Kierujący po raz kolejny nie zastosował się do poleceń wydawanych przez funkcjonariuszy i podjął manewr wyprzedzania radiowozu z lewej strony, poruszając się w sposób stwarzający dalsze zagrożenie w ruchu drogowym" – podawała policja.

POLICJANT NA ZWOLNIENIU LEKARSKIM

– A co miał zrobić policjant? – pytają jego koledzy, którzy zgodzili się z „Wyborczą" porozmawiać. – Ulicami miasta jechał człowiek stanowiący zagrożenie dla innych ludzi. Jechał bez oznaczeń, podjął próbę ucieczki, czyli popełnił przestępstwo, było też podejrzenie, że porusza się bez uprawnień. Policjanci chcieli, by zwolnił, bo 50 metrów dalej znajdowało się przejście dla pieszych. Musieli działać szybko i zdecydowanie. Proszę pomyśleć, jak wyglądałyby nagłówki w artykułach, gdyby on potrącił tam człowieka. Pisano by: „policja nie zrobiła nic, a pirat drogowy zabił człowieka".

Funkcjonariusze mają dobre zdanie o pracy kolegi, który 28 lutego kierował policyjnym BMW. Ich zdaniem był wyszkolony, nie szarżował na drodze, nie prowokował. Tragedię bardzo przeżył i przebywa na zwolnieniu lekarskim. – Na Armii Krajowej i 11 Listopada jest olbrzymi ruch – mówią wałbrzyscy funkcjonariusze. – To kiedyś była główna droga w mieście na Wrocław, tutaj jest wzmożony ruch samochodów. Jak policjanci mieli w takiej sytuacji nie zareagować, gdy mieli przed sobą pirata drogowego? – pytają retorycznie.

POŚCIG BMW POD ŚWIDNICĄ

Tymczasem do „Wyborczej" w ubiegłym tygodniu dotarły informacje o tym, że policjant z BMW uczestniczył już w pościgu, który skończył się śmiercią motocyklisty.

– Faktycznie ten sam funkcjonariusz wziął udział w takim zdarzeniu, ale śmierć kierowcy nie była związana z pościgiem – mówił nam oficer prasowy Marcin Świeży.

Policjanci próbowali wyhamować mężczyznę, bo zbliżał się do przejścia dla pieszych, co mogło powodować zagrożenie dla osób, które by się na nim znalazły

Mowa o zdarzeniu, do którego doszło 12 maja 2023 roku. Policyjny nieoznakowany BMW, tan sam, który pojawił się w sprawie śmierci 21-latka, podjął w Wałbrzychu pościg za kierowcą, który się nie zatrzymał mimo wezwań i zaczął uciekać drogą krajową nr 35 w stronę Świdnicy. W okolicach Słotwiny radiowóz uszkodził jednak koło i stanął. Motocyklista jechał dalej i mniej więcej 3 kilometry dalej już na terenie Świdnicy zderzył się z Oplem, który włączał się do ruchu. Okazało się, że ścigany motocyklista był poszukiwany dwoma listami gończymi.

Policjanci nie byli winni śmierci mężczyzny, ale i tak pościgiem zajęła się prokuratura. Miała wyjaśnić, co się podczas pościgu wydarzyło. – W listopadzie 2023 roku sprawa została umorzona – mówi zastępca prokuratora rejonowego ze Świdnicy Łukasz Cimała. – Powołaliśmy w niej biegłego od rekonstrukcji wypadków, który podał w opinii, że brak jest jakichkolwiek przesłanek, by wiązać wałbrzyskich policjantów z tą śmiercią.

– Policjant nie uczestniczył też w żadnej innej kolizji czy wypadku – zaznacza Marcin Świeży.

Inaczej jest z samym policyjnym radiowozem BMW. – Samochód miał jeszcze dwukrotnie drobne kolizje, podczas wykonywania z jego udziałem czynności służbowych – mówi Świeży. – Jedna zdarzyła się na S3, gdzie kierowca jechał pod prąd w okolicach Kamiennej Góry. Druga na skrzyżowaniu ulicy Noworudzkiej z ulicą Strzegomską.

W obu sytuacjach nie było ofiar śmiertelnych.

JECHAŁ WYPRÓBOWAĆ CROSSA

Mieszkańcy są podzieleni – jedni uważają, że policjanci przeszarżowali i zabili 21-latka. Inni młodemu kierowcy zarzucają bezmyślności i uważają, że swoim nieodpowiedzialnym zachowaniem sam doprowadził do swojej śmierci.

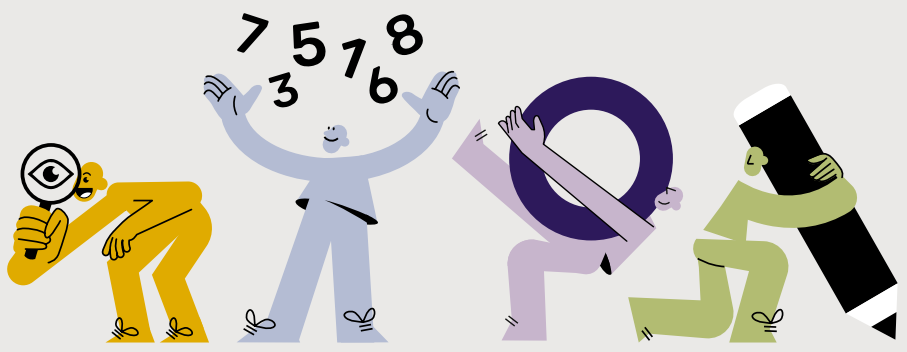
Rodzina zmarłego apeluje do mieszkańców o udostępnianie nagrań z tragicznego zdarzenia. – Nam nie chodzi o to, by robić jakąś awanturę, czy robić jakiś samosąd – mówią. – Chcemy, by sprawa śmierci Michała została wyjaśniona.

Według rodziny Michał wyjechał z domu zaledwie 4 minuty przed dramatem, który się rozegrał na ulicach Wałbrzycha. Jechał po raz pierwszy wypróbować swój kupiony jesienią cross.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34424247

Literówka · Quizy
Sudoku · Krzyżówki

Szukaj w APLIKACJI WYBORCZEJ

Zeskanuj QR kod i pobierz aplikację

POBIERZ Z Google Play Pobierz w App Store

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

EDEKA center Schwedt
ODER-CENTER
ZAKUPY W SCHWEDT

Oferta obowiązuje od 16 do 21.03.2026 lub do wyczerpania zapasów.

Red Band żelki owocowo-anyżowe
różne rodzaje
1 kg = 4,44 €
n.c. = 2,79 €
opak. 500 g
20% TANIEJ
SUPER CENA
2.22

Jajka wielkanocne czekoladowe
1 kg = 37,90 €
sztuka 100 g
SUPER CENA
3.79

Czekolada Milka
różne rodzaje
1 kg = 11,96/10,83/ 9,97 €, n.c. = 4,99 €
opak. 250/276/300g
40% TANIEJ
SUPER CENA
2.99

After Eight, Choco Crossies, Choclait Chips
różne rodzaje
1 kg = 17,30/13,27/9,95 €
n.c. = 3,79
opak. 115/150/200 g
DO 47% TANIEJ
SUPER CENA
1.99

Milka krem czekoladowy
różne rodzaje
1 kg = 7,11 €
n.c. = 3,69 €
opak. 350 g
33% TANIEJ
SUPER CENA
2.49

Kinder zając czekoladowy
1 kg = 27,18 €
opak. 110 g
SUPER CENA
2.99

ESN batony proteinowe
różne rodzaje
1 kg = 39,78/32,55
n.c. = 2,45 €
sztuka 45/55 g
27% TANIEJ
SUPER CENA
1.79

Wszystkie ceny w euro. n.c. = najniższa cena z ostatnich 30 dni.

INSTAGRAM
EDEKA center • Landgrabenpark 1 • 16303 Schwedt/Oder • godziny otwarcia: pon. – sob. 8:00 – 20:00
FACEBOOK

Wydawca: Dritte EDEKA-Markt Minden-Hannover GmbH, Wittelsbacherallee 61, 32427 Minden

Szczecin/34422948

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

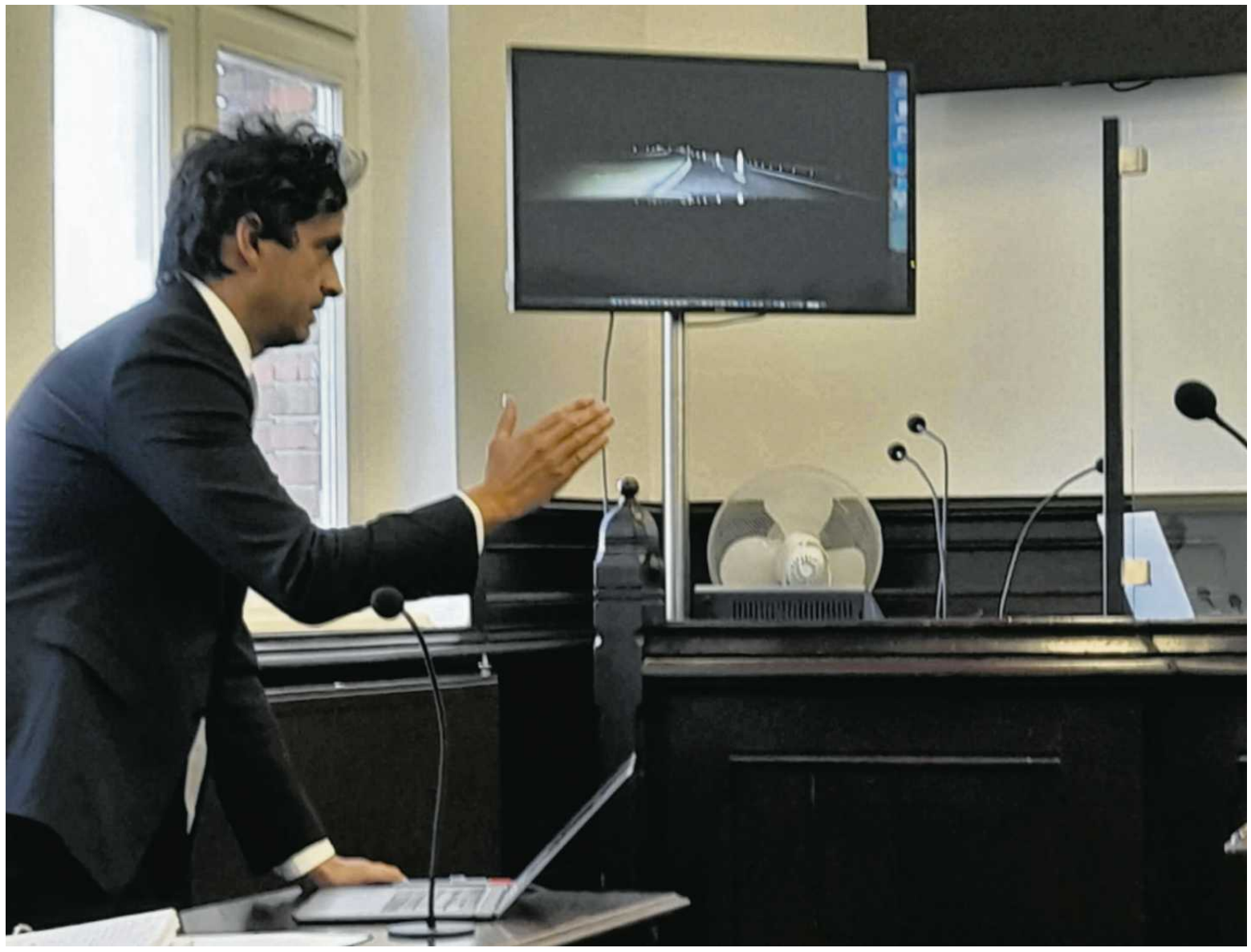
Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny. Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty ponad **40** różnych newsletterów.

Zapisz się na:
wyborcza.pl/newslettery

wyborcza.pl

eprasa.pl 1971fc565d

Świadek śmiertelnego wypadku na S5:

Następny byłbym ja

– Kierowcy mieli poczucie, że jadą dwupasmową jednokierunkową drogą ekspresową, nie odcinkiem dwukierunkowym – takie słowa padły z trzech ust podczas rozprawy w Sądzie Rejonowym w Żninie. Drogowcy utrzymują, że oznakowanie było prawidłowe.

Andrzej Tyczyno

Musiałem wykonać ten gest – powiedział 41-letni Marcin Łaziński, podając w poniedziałek (9 marca) na korytarzu Sądu Rejonowego w Żninie dłoń 64-letniemu Piotrowi (ten woli pozostać anonimowy). Pierwszy jest bratem Krystiana, który zginął w wypadku na budowanej drodze S5 w Cotoniu, drugi ledwo wtedy uszedł z życiem. Obaj są oskarżycielami posiłkowymi w procesie, który ma rozstrzygnąć, czy do tragedii przyczyniło się złe oznakowanie.

Był 3 listopada 2019 roku, niedziela. Piotr wraz z żoną Zofią i córką Darią wyruszył swoim Mercedesem Vito w drogę z Gniezna na giełdę do Bydgoszczy. – Co tydzień tak jeździliśmy, do pracy – wspomina najmłodsza z rodziny. – Pierwszy raz tym odcinkiem, wcześniej bocznymi drogami – dopowiada jej ojciec.

Za kółkiem siedział jakiś kwadrans, gdy około godziny piątej nad ranem na drodze przed Żninem – na budowanym odcinku trasy ekspresowej S5 – zobaczył przed sobą światła innego samochodu. To był Fiat Bravo, którego prowadził 37-letni Krystian Łaziński. Dlaczego on znalazł się w tym miejscu o tej porze – nie wiadomo. W Australii wykształcił się na prawnika, później ukończył w Polsce medycynę. Więcej czasu spędzał już w rodzinnym kraju, choć jeszcze wahał się, co robić w przyszłości. Z pewnością jechał do Poznania, gdzie mieszkał.

Tuż przed wypadkiem Piotr myślał, że widzi dwa auta – jedno tylko miało otrzeć się o jego bok, z drugim się zderzył. – Próbował odbić w prawo – zeznał 69-letni dziś Krzysztof, który był świadkiem tego zderzenia. Jechał z Bydgoszczy do pracy w Bawarii. Poruszał się za Fiatem, gdy Krystian zjechał na lewy pas, wyprzedzając ciężarówkę. – Byłbym następny, który wykonałby podobny manewr – wspomina.

Zatrzymał się, podbiegł do samochodu, zadzwonił pod numer 112. Uwięzionego kierowcy nie ruszał. Zrobili to później strażacy narzędziami hydraulicznymi. Od strony Mercedesa nadbiegła Daria, jej rodzice zostali zakleszczeni w środku.

Piotr był w bardzo ciężkim stanie: miał uraz klatki piersiowej, połamaną lewą nogę i lewą rękę. Został przewieziony karetką do gnieźnieńskiego szpitala. – Lekarz wyszedł do nas po operacji i powiedział, że nie wiadomo, czy tata przeżyje – wspominała na sali rozpraw 28-letnia Daria, zalewając się łzami. – Dopiero w czwartek dowiedzieliśmy się, że z tego wyjdzie.

Mimo żmudnej rehabilitacji, mężczyzna do dziś utyka, nie może w pełni zgiąć kolana, ma także nie do końca sprawną rękę. – Samochód prowadzę tylko na krótkich odcinkach. Czuję respekt – wyznał.

– Widzę to, jakby wydarzyło się wczoraj. Od wypadku boję się ciemności, świateł w ciemności – opowiadała o swojej traumie jego córka.

PRYWATNE ŚLEDZTWO

Marcin Łaziński o śmierci brata dowiedział się od przedstawiciela polskiej ambasady w Australii, później miał jeszcze kontakt telefoniczny z policjantami ze Żnina. Tak szybko, jak to możliwe – wraz z rodzicami – przyleciał do Polski. – W Warszawie wynająłem samochód i pojechaliśmy tam, gdzie zginął Krystian – opowiada.

Jak się okazało, najpierw pomylił miejsce, zmyliły go fragmenty innych uszkodzonych na tej trasie aut. Do wypadku doszło trochę dalej.

Łaziński od razu zwrócił uwagę, że ten fragment „piątki" jest bardzo niebezpieczny. Stanął przy drodze, robił zdjęcia, później dotarł do uczestników kolizji. – Byłem świadkiem wielu sytuacji, w których omal nie doszło do tragedii – opowiada.

Część efektów swojej żmudnej pracy pokazał podczas poniedziałkowej rozprawy w żnińskim sądzie: to zdjęcia i filmy, w tym wykonane z drona. Opowiadał o nich spokojnie, rzeczowo, emocje związane ze śmiercią brata zostawił za drzwiami.

Zaczął od pokazania drogi z pozycji Piotra, a więc trasę z Gniezna w kierunku Bydgoszczy. Film wykonał tydzień po wypadku, o tej samej porze, w której do niego doszło, czyli zaczął przed godziną piątą. Zza szyby auta najpierw widzimy właściwą jezdnię prowadzącą z Wielkopolski. Kierowcy mieli na niej do dyspozycji tylko jeden pas, drugi był oddzielony pachołkami. Później samochody na tej trasie były kierowane na drugą nitkę. Tuż po tym przejeździe widać znaki F-15 i A-20. Pierwszy informuje o „niesymetrycznym podziale jezdni dla przeciwnych kierunków ruchu", drugi ostrzega o drodze dwukierunkowej. Brak tego pierwszego obok drogi w przeciwnym kierunku to jeden z zarzutów biegłych powołanych przez prokuraturę.

Łaziński od razu zwrócił uwagę, że ten fragment „piątki" jest bardzo niebezpieczny. Stanął przy drodze, robił zdjęcia, później dotarł do uczestników kolizji. – Byłem świadkiem wielu sytuacji, w których omal nie doszło do tragedii

Sytuacja z tej strony jest więc „czysta i czytelna", jak całość tymczasowej organizacji ruchu zdefiniował na poprzedniej rozprawie urzędnik bydgoskiego oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, który jako pierwszy ją zatwierdził. – Poza jednym wyjątkiem: kierowcy jadący od strony Poznania nie mieli świadomości, że grozi im śmiertelne niebezpieczeństwo – zagrożenie czołowym zderzenie na swoim pasie ruchu – zauważył brat zmarłego.

Do takiego właśnie wypadku doszło kilkanaście godzin po nakręceniu tego filmu. Po zmroku zginął poruszający się w kierunku Żnina 43-letni mieszkaniec powiatu poznańskiego, kierowca Fiata Punto, bo tuż przed niego wyjechał Fiat Doblo wyprzedzający Renaulta Lagunę.

Marcin Łaziński przyjechał na miejsce tragedii. – Mogło do niej nie dojść, gdyby policjanci mnie posłuchali. Podczas składania zeznań mówiłem, że trzeba coś z tą drogą zrobić – nie kryje rozczarowania. Dopiero po drugim wypadku pomiędzy pasami ruchu postawiono pachołki.

MIELIŚMY PRZEŚWIADCZENIE, ŻE JEDZIEMY DROGĄ EKSPRESOWĄ

Wróćmy jednak do kluczowego dla sprawy drugiego filmu pokazanego w sądzie. Mogliśmy się wczuć, co przed świtem widzieli kierowcy jadący między Żninem a granicą z województwem wielkopolskim. Łaziński celowo zaczął go przed feralnym odcinkiem, by pokazać, że na tablicach informacyjnych obok nazw miejscowości widniały piktogramy „S5".

eprasa.pl 1971fc565d

– Takie oznaczenie utwierdziło mnie w przekonaniu, że wjeżdżam na trasę ekspresową – zezna potem Krzysztof, wspomniany już świadek wypadku Krystiana.

Później wjeżdżamy na rondo w Cotoniu. Zjeżdżamy z niego jednym pasem ogrodzonym pachołkami. Na jednym słupie widzimy znaki „Droga jednokierunkowa" i „Ustąp pierwszeństwa przejazdu". Po chwili zniesiony zostaje zakaz wyprzedzania – zdaniem biegłych, był to kolejny błąd w organizacji ruchu.

Nagle pachołki się kończą i samochody znajdują się na dwupasmowe jezdni, owe pasy dzieli linia przerywana. Po drodze mijamy dostawione już po pierwszej tragedii znaki F-15. – Proszę jednak zwrócić uwagę, że widnieje na nich linia ciągła, a nie przerywana, jaką widać było na jezdni – zauważa Marcin Łaziński. Brak odpowiednich linii segregacyjnych to kolejny zarzut z aktu oskarżenia.

Brat zmarłego przekonuje, że od tego miejsca kierowcy jadący od strony Żnina żyli w świadomości, że poruszają się jednokierunkową dwupasmową „autostradą". – Widzą przed sobą „most" – tak mówi o gotowym przejściu dla dużych zwierząt, obok drugą jezdnię S5, teren jest ogrodzony płotkami – wymienia.

Świadek wypadku w swoich zeznaniach: – Tego kierowcę, pana Krystiana, mogły też zmylić światła, które mignęły na nitce w stronę Bydgoszczy. Ktoś musiał nią jechać.

Łaziński podaje kolejny argument: – Obok „mostu" trasa biegnie pod górkę, do tego lekko zakręca. Jeśli ktoś jedzie za ciężarówką, ma ograniczoną widoczność – mówi. I podkreśla:

Linia przerywana w takim miejscu jednoznacznie sugeruje, że jesteśmy na trasie jednokierunkowej. Proszę spojrzeć na biegnącą obok dawną drogę krajową nr 10 – jest lustrzanym odbiciem nowej. I na niej widać podwójną linię ciągłą.

Swoje słowa podpiera innymi wykonanymi zdjęciami. Widać na nich pojazdy wyprzedzające czy też po prostu jadące lewym pasem. Na jednej z fotografii jest ich nawet więcej niż na prawym. Kierujący nie mają świadomością, że tak naprawdę wjechali na część drogi przeznaczoną dla poruszających się w przeciwnym kierunku.

– Od jakiego punktu miał pan świadomość, że porusza się drogą ekspresową? – dopytywał obrońca jednego z oskarżonych Janusz Mazur, gwiazda bydgoskiej palestry, sugerując, że oskarżyciel posiłkowy za bardzo wszedł w buty biegłego.

Łaziński nie dał się zbić z pantałyku – przewinął film do miejsca, w którym skończyły się pachołki. Tuż przed tym fragmentem, na co zwrócił uwagę Mazur, widać znak A-20 – dostawiony na wniosek urzędnika z GDDKiA podczas opiniowania projektu tymczasowej organizacji ruchu, w pierwotnej wersji go nie było.

– Ten znak jest postawiony niefortunnie, na zakręcie. Poza tym to tylko ostrzeżenie, że zbliżamy się do odcinka dwukierunkowego, nie wiemy, kiedy się rozpocznie, nie było znaku F-15, który o tym informuje – odpowiedział Łaziński, podkreślając, że rozstrzygną o tym biegli.

• **Marcin Łaziński w Sądzie Rejonowym w Żninie**

FOT. ANDRZEJ TYCZYNO

Na ławie oskarżonych zasiadają trzej urzędnicy z bydgoskiego oddziału GDDKiA. Ciąży na nich zarzut niedopełnienia obowiązków, co doprowadziło do nieumyślnego spowodowania wypadku

Mecenasa Mazura nie było już na sali rozpraw po przerwie, a szkoda, bo usłyszałby odpowiedź na swoje pytanie z ust 69-letniego Krzysztofa. Sędzia Michał Kuchnicki zapytał go o odczucia po wjechaniu na dwupasmowy odcinek.

– Poczułem ulgę, że skończyły się te wszystkie pierdoły – wypalił, łagodząc później drugą część wypowiedzi. Pod „pierdołami" miał na myśli roboty drogowe, które raz po raz utrudniały mu jazdę od samej Bydgoszczy. Przypomnijmy, że trasa S5 była wtedy budowana na całej długości w województwie kujawsko-pomorskim.

Mężczyzna tak podsumował oznakowanie w okolicach Cotonia: – Oznaczenia były fatalne. Z racji wykonywanego zawodu przejechałem w życiu kilka milionów kilometrów. Nigdzie w Europie nie widziałem przypadku, by w takim miejscu pasy nie były rozdzielone betonowymi barierami czy też pachołkami. Żółte linie to już absolutne minimum.

– Gdyby pomylił się jeden kierowca czy dwóch, ale tam takich przypadków było mnóstwo – mówi nam Marcin Łaziński po rozprawie. Dziwi się stanowisku bydgoskich drogowców. Przesyła zarządzenie GDDKiA, z którego jasno wynika, że przeciwne pasy ruchu na jednej jezdni powinny być rozdzielone.

DROGOWCY: ZARZUTY SĄ ABSURDALNE

To była trzecia marcowa rozprawa w procesie, który po jesiennym posiedzeniu porządkowym teraz ruszył z kopyta. Na ławie oskarżonych zasiadają trzej urzędnicy z bydgoskiego oddziału GDDKiA: zastępca dyrektora Przemysław A., były już naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i Zarządzania Ruchem Tomasz O. oraz starszy specjalista w tymże wydziale Karol J. Ciąży na nich zarzut niedopełnienia obowiązków, co doprowadziło do nieumyślnego spowodowania wypadku i tym samym narażenia zdrowia i życia. Chodzi o zakwestionowany przez biegłych projekt tymczasowej organizacji ruchu.

Dwaj ostatni już składali wyjaśnienia – nie przyznali się do winy, nie zgadzają się z zarzutami. Ich szef w piątek odmówił odniesienia się do aktu oskarżenia, zasłaniając się nieobecnością swojego prawnika. Zapowiedział jednak, że wyjaśniał będzie.

Oskarżeni są także koordynator robót Radosława Ś. i inżynier budowy Piotr L., którzy byli pracownikami firmy Kobylarnia, gdy ta wespół z Mirbudem budowała ten odcinek S5. Prokuratura zarzuciła im poświadczenie nieprawdy. Kryje się za tym wprowadzenie stałej organizacji ruchu w okolicy miejscu wypadku, zamiast tymczasowej.

– Nie przyznaję się do winy. Zarzuty są niezrozumiałe, absurdalne, nie zgadzam się z ich treścią – powiedział w poniedziałek w sądzie Radosław Ś. – Wynieśliśmy w teren tymczasową organizację ruchu według klauzuli zamawiającego z zatwierdzonymi elementami stałej organizacji ruchu.

Podobne stanowisko zajął Piotr L. – Ani policja, ani straż pożarna, ani służby GDDKiA nie miały żadnych zastrzeżeń – dodał.

Proces będzie kontynuowany w czerwcu. Wtedy ma wypowiedzieć się Przemysław A. Zeznawać będą także kolejni świadkowie i uczestnicy wypadków.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 3442497

W SPRZEDAŻY

TEMAT NUMERU: KULTURA WSTYDU. SKĄD SIĘ BIERZE TEN KOBIECY BRAK AKCEPTACJI? CZYJ TO GŁOS TAK NAPRAWDĘ?

JOANNA BRODZIK: Nie boję się odsłonić i pokazać swojego miękkiego brzucha

PSCYHOLOGIA: Karanie ciszą, Obrażanie się jest zgubną strategią. Obniża satysfakcję z relacji i może prowadzić do jej rozpadu

wysokieobcasy extra

Numer dostępny z prezentem: skarpetkami złuszczającymi Silcatil lub maseczką w płacie SKU FaceBoom – SUPERSTAR

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

Polityka i ekologia

Oze-sroze na dachu Przemysława Czarnka

Kandydat PiS na premiera panele fotowoltaiczne na dachu swojego domu zamontował ponad sześć lat temu. Zresztą – jak opowiadają sąsiedzi – odnawialne źródło całkiem sobie chwali.

Jacek Brzuszkiewicz

• **Panele fotowoltaiczne na dachu domu Przemysława Czarnka, kandydata PiS na premiera**

FOT. JAKUB ORZECHOWSKI / AGENCJA WYBORCZA.PL

Podczas sobotniej (7 marca) konferencji Prawa i Sprawiedliwości, zorganizowanej w krakowskiej hali „Sokół", Jarosław Kaczyński ogłosił nazwisko kandydata partii na premiera. Został nim Przemysław Czarnek – były wojewoda lubelski, szef resortu edukacji narodowej w rządzie Mateusza Morawieckiego, poseł PiS z Lublina i profesor KUL.

Jego konfrontacyjna retoryka ma ratować spadające notowania partii, odbierając głosy Konfederacji Sławomira Mentzena i Konfederacji Korony Polskiej Grzegorza Brauna.

NIE DLA „OZE-SROZE", TAK DLA WĘGLA

Tuż po wystąpieniu Kaczyńskiego, na mównicę wszedł Czarnek i ostro zaatakował obecny rząd oraz Donalda Tuska. Mówił też o polityce energetycznej państwa, cenach prądu i ostro krytykował odnawialne źródła energii (OZE).

– Państwo ma pojechać do Brukseli i powiedzieć „nie mamy już w Polsce ETS-u [Europejski System Handlu Emisjami – red.], nie ma żadnego ETS-u. Wypowiadamy to. Nasze firmy nie będą tego płacić. Nie mamy żadnego waszego miksu energetycznego. Nie mamy żadnego Zielonego Ładu, żadnych oze-sroze dofinansowanych z dopłatami" – grzmiał Czarnek w Krakowie. „My mamy nasz miks węglowy, mamy nasze bogactwa naturalne i wara nam od nich. Mamy nasz węgiel. Nie mamy miksu energetycznego, mamy węgiel, wracamy do normalności. Bo każde normalne państwo robi to, co umie najlepiej, wykorzystuje wszystkie swoje potencjały. Naszym potencjałem jest węgiel" – mówił.

Następnego dnia w programie TVN24 Kawa na Ławę do wypowiedzi Czarnka odniósł się Krzysztof Hetman z Polskiego Stronnictwa Ludowego, lider partii na Lubelszczyźnie i poseł Parlamentu Europejskiego.

– Mam nadzieję, że pan poseł Czarnek będzie konsekwentny po wczorajszym swoim wystąpieniu i w tej chwili siedzi na swoim własnym dachu na swoim domu i rozmontowuje fotowoltaikę, którą sobie kilka lat temu założył – oznajmił w studio telewizyjnym Hetman, który tak jak Czarnek mieszka pod Lublinem.

Prowadzący program Konrad Piasecki dopytywał Krzysztofa Hetmana, czy ma pewność, że to, o czym mówi, jest prawdą. Europoseł PSL pokazał wtedy na telefonie mapę Google, na której miał być widoczny dom Przemysława Czarnka, z zamontowanymi a na jego dachu panelami fotowoltaicznymi. Po chwili wyłączył telefon, bo na mapie Google mógł być widoczny adres kandydata PiS na premiera.

– Czysty polityczny cynizm ze strony Czarnka. Oni jedno mówią i to od lat, a drugie robią – skwitował Krzysztof Hetman. W obronę szybko wziął Czarnka obecny w studiu poseł PiS Jan Dziedziczak, który chcąc rozładować niezręczną sytuację, zaapelował do polityka PSL, by „mniej podglądał sąsiadów".

Przemysław Czarnek jako wojewoda lubelski był wielkim entuzjastą elektromobilności i odnawialnych źródeł energii. W styczniu 2017 roku, wraz z władzami miasta, wziął udział w konferencji prasowej, podczas której poinformował, że w Lublinie wdrażany będzie pilotażowy program wspierania elektromobilności

CZTERNAŚCIE PANELI FOTOWOLTAICZNYCH

Przemysław Czarnek mieszka pod Lublinem, do granic miasta ma kilkaset metrów. Na mapie Google na dachu jego domu można się doliczyć 14 paneli fotowoltaicznych. Można je także dostrzec z ulicy prowadzącej do jego domu.

– Pan profesor wprowadził się do nas kilkanaście lat temu. Instalację fotowoltaiczną założył sobie na dachu chyba sześć lat temu. Z tego, co pamiętam, był wtedy jeszcze średnio znany i rozpoznawalny, bo był tylko wojewodą lubelskim [lata 2015-2019 – red.] – opowiada jeden z sąsiadów, trzy razy obracając się dookoła, sprawdzając, czy nikt go nie obserwuje. – Jeden z sąsiadów miał go wtedy nawet zagadnąć, czy jest ze swojej instalacji fotowoltaicznej zadowolony. Pan profesor powiedział, że tak. Mało tego, wprost nie mógł się tej instalacji nachwalić.

CZARNEK, FAN ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII

Przemysław Czarnek jako wojewoda lubelski był wielkim entuzjastą elektromobilności i odnawialnych źródeł energii. W styczniu 2017 roku, wraz z władzami miasta, wziął udział w konferencji prasowej, podczas której poinformował, że w Lublinie wdrażany będzie pilotażowy program wspierania elektromobilności. – 20 lutego 2017 roku będzie podpisany list intencyjny w tej sprawie. Lublin jest specyficznym miastem, jednym z trzech w kraju, w których jest sieć trolejbusów – zapowiadał wtedy wyraźnie rozemocjonowany.

Program rozwoju elektromobilności zakładał zakup 60 elektrobusów (32 sztuki do 2020 roku) oraz instalację siedmiu stacji ich ładowania. Dla samochodów prywatnych władze miasta, przy wsparciu rządu, przewidywały wtedy montaż ładowarek na parkingach park&ride. Pierwszy taki system zainstalowany został w Lublinie ostatecznie w 2019 roku.

Na wspomnianej konferencji prasowej poinformowano także o montowaniu na dachach trolejbusów paneli fotowoltaicznych, odzyskiwania energii podczas hamowania pojazdów i aplikacji złożonej przez władze miasta do Narodowego Centrum Badania i Rozwoju (NCBR) w zakresie innowacyjnego rozwiązania, magazynu energii, który mógłby być utworzony z wykorzystaniem zużytych baterii z autobusów.

Do pytań o panele fotowoltaiczne na swoim domu Przemysław Czarnek odniósł się w poniedziałek rano w rozmowie z Bogdanem Rymanowskim w Radiu Zet. – Będę demontował te panele z dachu w pewnej perspektywie dlatego, że one w ogóle nie byłyby potrzebne, gdyby energia bazowała na tym, co mamy – powiedział. Jak dodał, fotowoltaikę zainstalował pięć lat temu i skorzystał z gminnego dofinansowania inwestycji.

eprasa.pl 1971fc565d

Prokuratura bada zajście z udziałem Brudzińskiego na granicy

Wyrwał transparent przeciwko Kaczyńskiemu

Postępowanie dotyczy wydarzeń, do których doszło na przejściu w Rosówku, gdy prezes PiS odwiedził samozwańczych „obrońców granic".

Adam Zadworny

Chodzi o przepychanki, do których doszło 6 lipca na granicy z Niemcami w woj. zachodniopomorskim.

– To ja złożyłem zawiadomienie dotyczące nieuzasadnionego i brutalnego zachowania wobec mnie cywilnych policjantów oraz siłowych działań europosła PiS Joachima Brudzińskiego – przyznał w rozmowie z nami Łukasz Olejnik, obrońca praw człowieka.

Przepychanki na przejściu granicznym w Rosówku

Ponieważ chodzi o europosła, sprawą zajmuje się Prokuratura Okręgowa w Szczecinie, która właśnie wzywa świadków i okazuje im zdjęcia, na których jest Brudziński, a także były minister żeglugi Marek Gróbarczyk i szczecińscy radni PiS, w tym Marcin Pawlicki, kiedyś „tłusty kot PiS". Przydomek ten zyskał, bo będąc działaczem partyjnym, zarabiał ponad 100 tysięcy złotych miesięcznie w energetycznym koncernie Enea.

• **06.07.2025 r., Rosówek. Łukasz Olejnik usuwany siłą ze spotkania Jarosława Kaczyńskiego z ochotnikami pilnującymi zachodniej granicy**

FOT. CEZARY ASZKIEŁOWICZ / AGENCJA WYBORCZA.PL

Byli oni uczestnikami wiecu z udziałem prezesa PiS Jarosława Kaczyńskiego, który otoczony przez swoich działaczy i sympatyków atakował rząd, domagając się referendum w sprawie przyjmowania do Polski migrantów. Prezes PiS dziękował samozwańczym „obrońcom granic", którzy jego zdaniem bronili granic „własnymi rękami". Choć do dzisiaj nikt nie ma pojęcia przed kim.

Prokuratura analizuje, czy europoseł, używając siły, nie złamał prawa

– Być może przyjdzie taki czas, że trzeba będzie coś do tej ręki wziąć – dodał.

Słowa prezesa PiS, które mogą być interpretowane jako zachęta do używania przemocy, zostały uznane za nieodpowiedzialne i skrytykowane przez część polityków.

Brudziński na granicy rzuca się na transparent

Podczas przemówienia Kaczyńskiego było niespokojnie, bo na granicę przyjechali też ludzie, którzy demaskują antyimigrancką retorykę PiS i samozwańcze akcje na granicach. Jeden z nich przyniósł transparent z niecenzuralnym napisem: „Roz...eś samolot, roz...asz Polskę". Szybko został dostrzeżony i osaczony.

– Wynocha! Prowokacja! Wyrzucić ich! – krzyczeli do niego zwolennicy Kaczyńskiego.

Rozpoznali też innego działacza, Łukasza Olejnika, który w przeszłości był głównym bohaterem wielu antypisowskich happeningów. Choć Olejnik stał spokojnie i nie zakłócał zgromadzenia, został bardzo brutalnie wyciągnięty z tłumu przez dwóch cywilnych policjantów. Jeden z nich dusił go, zakładając mu od tyłu „krawat" na szyję.

Agresywni wobec Olejnika byli jednak przede wszystkim działacze PiS. Jeden z nich wyzwał go na „na solo", czyli pojedynek na pięści, a potem ubliżał dziennikarzom. Olejnik był popychany, szarpany, obrażany, a dziennikarze „Wyborczej" i TVN 24, zadający pytania Kaczyńskiemu, wybuczeni przez tłumek zwolenników PiS.

Najwięcej emocji wzbudził jednak transparent, o który rozegrała się fizyczna walka. Aktywny udział brał w niej Joachim Brudziński. Udało mu się nawet „zdobyć" transparent.

Prokuratura analizuje teraz, czy europoseł, używając do tego siły, nie złamał prawa. W tej sprawie przesłuchano już wielu naocznych świadków i zgromadzono bogatą kolekcję zdjęć, które pokazują przebieg zdarzenia na granicy. ●

wyborcza.pl

• Więcej wiadomości na **Wyborcza.pl**

Częstochowa/34424658

Wyciąg z ogłoszenia Burmistrza Kłobucka

o drugim przetargu ustnym nieograniczonym na sprzedaż nieruchomości.

Przedmiotem przetargu jest nieruchomść gruntowa niezabudowana, położona w Kłobucku przy ul. Srebrnej, oznaczona numerem ewidencyjnym 5500/21 obręb Kłobuck, o powierzchni 0,1525 ha, dla której Sąd Rejonowy w Częstochowie IX Wydział Ksiąg Wieczystych, prowadzi księgę wieczystą Nr CZ2C/00005862/4, zwaną dalej nieruchomością.

Nieruchomość położona jest na terenie osiedla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Posiada dostęp do drogi publicznej kat. gminnej, szutrowej. Częściowo porośnięta jest samosiejkami drzew. Kształt działki zbliżony jest do prostokąta o wymiarach: szerokość 25 m, długość 56 m – 65 m. Obszar działki z niedużym spadkiem w kierunku północnym. Posiada dostęp do uzbrojenia: sieci elektroenergetycznej i wodociągowej.

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego nieruchomość przeznaczona jest pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o symbolu 2MN (100%).

Przetarg rozpocznie się dnia 16.04.2026 r., o godz. 10^{00} w sali sesyjnej Urzędu Miejskiego w Kłobucku, przy ul. 11 Listopada nr 6, 42-100 Kłobuck.

Cena wywoławcza nieruchomości: 160.000,00 zł netto + 23% podatek Vat.

Wadium w pieniądzu w kwocie 20 000,00 zł należy wpłacić najpóźniej do dnia 10.04.2026 r.

Minimalne postąpienie nie mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

Pełna treść ogłoszenia o przetargu jest wywieszona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Kłobucku, przy ul. 11 Listopada nr 6, oraz przed Urzędem i opublikowana na stronach internetowych www.gminaklobuck.pl oraz bip.gminaklobuck.pl.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miejskim w Kłobucku, ul. 11 Listopada 6 (pok. Nr 23), oraz pod numerem telefonu: 34 31 00 180, 34 31 00 184, od pon do pt w godz. 8^{00} – 14^{00}.

Burmistrz Kłobucka
Jerzy Zakrzewski

Szczecin/34423543

Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego w Szczecinie informuje

o wywieszeniu w siedzibach ZDiTM i Urzędu Miasta Szczecin oraz zamieszczeniu na stronach internetowych BIP ZDiTM i BIP Urzędu Miasta Szczecin wykazu nr IR/4/2026 z dnia 27.02.2026 r. nieruchomości gruntowych Gminy Miasto Szczecin przeznaczonych do wydzierżawienia w drodze bezprzetargowej. Dodatkowe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 91 48 00 455.

Kielce/34424964

Prezydent Miasta Skarżyska-Kamiennej informuje,

iż w siedzibie Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej przy ul. Sikorskiego 18 został wywieszony

wykaz nieruchomości z dnia 10.03.2026 r. dotyczący nieruchomości gruntowych przeznaczonych do dzierżawy,

usytuowanych w Skarżysku-Kamiennej przy ulicach: Dygasińskiego, Słoneczna i Chałubińskiego.

Wykaz ten został także zamieszczony na stronach internetowych Urzędu Miasta w Skarżysku-Kamiennej: www.bip.skarzysko.pl oraz www.um.skarzysko.pl.

www.nekrologi.wyborcza.pl/34424817

W dniu 5 marca 2026 roku zmarła przeżywszy 76 lat
moja Najukochańsza Żona

Grażyna Bartczak

była Cudowną Żoną z którą byliśmy razem prawie 54 lata

przez całe swoje życie zawodowe pracowała w Grupie Ciech S.A.
gdzie była rzecznikiem patentowym polskim i europejskim

Będzie mi Ciebie bardzo brakowało Grażynko

mąż Roman

Uroczystości pogrzebowe odbędą sie
w poniedziałek 16 marca 2026 roku o godzinie 14.30
w Domu Pogrzebowym (sala B) na Cmentarzu Komunalnym Północnym
w Warszawie po których nastąpi odprowadzenie urny z Prochami Zmarłej
do grobu rodzinnego na tym cmentarzu.

OGŁOSZENIE WŁASNE WYDAWCY 34424982

Szczecin/34424590

Wyciąg z ogłoszenia trzeciego przetargu ustnego nieograniczonego na sprzedaż nieruchomości niezabudowanej,

stanowiącej działkę nr 38/141 o pow.0,1658ha, położonej w obrębie 8m.Chojna, gmina Chojna, zapisana w księdze wieczystej nr SZ1Y/00048509/2

cena wywoławcza: 300 000,00 zł wadium 30 000,00 zł

Do ceny osiągniętej w wyniku przetargu zostanie doliczony podatek Vat wg stawki 23%.

PRZETARG odbędzie się dnia 17 kwietnia 2026 r. o godz. 10.00 w Urzędzie Miejskim w Chojnie przy ul. Jagiellońskiej 4, pokój nr 8.

WADIUM należy wpłacać na konto BS Chojna nr 03 9370 0007 0000 0664 2000 0002 najpóźniej do dnia 14.04.2026 r. Za datę wniesienia wadium uważa się dzień jego wpływu na nasze konto.

Pełna treść ogłoszenia opublikowana jest na stronie internetowej: www.bip.chojna.pl oraz wywieszona na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Chojnie (parter). Bliższych informacji udziela pracownik Urzędu Miejskiego w Chojnie (pok. nr 8) tel. 414 10 35 wew. 61.

OGŁOSZENIE PŁATNE Rzeszów/34425042

ROSiR

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

ogłasza, że Zarządzeniem własnym nr 148/2026 z dnia 24 lutego 2026 r. został wywieszony na tablicy ogłoszeń w Rzeszowskim Ośrodku Sportu i Rekreacji, ul. ks. Jałowego 23a oraz zamieszczony na stronie internetowej ROSiR (www.rosir.pl) i w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Rzeszowa (bip.erzeszow.pl) do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykaz lokali użytkowych przeznaczonych do wynajmu na czas oznaczony do 3 lat w drodze przetargu ustnego nieograniczonego

1 RP

eprasa.pl 1971fc565d

PREZYDENT MIASTA RZESZOWA

Ogłasza,

że zarządzeniem nr 101/2026
z dnia 13 lutego 2026 r. został wywieszony
w Biurze Gospodarki Mieniem Miasta Rzeszowa,
Plac Ofiar Getta 3, do publicznej wiadomości
oraz na stronie internetowej
https://bip.erzeszow.pl/pl/115-biuro-gospodarki-mieniem-miasta-rzeszowa/5096-zbycie.html#tresc
na okres 21 dni, wykaz nieruchomości
położonych nad zbiornikiem wodnym
„Żwirownia" w Rzeszowie, przeznaczonych
do zbycia w drodze zamiany.

Rzeszów/34425090

Prezydent Miasta Białegostoku

działający jako starosta, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej podaje
do publicznej wiadomości, iż w siedzibie Urzędu Miejskiego w Białymstoku
przy ul. Słonimskiej 1, został wywieszony na tablicy ogłoszeń na okres 21 dni, tj.
od 13 marca 2026 r. do 02 kwietnia 2026 r., oraz zamieszczony na stronach internetowych
www.bip.bialystok.pl i www.bialystok.pl, a także na stronie Biuletynu Informacji Publicznej
Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku **Wykaz Nr 4/2026 nieruchomości
stanowiącej własność Skarbu Państwa, położonej w Białymstoku, oznaczonej w operacie
ewidencji gruntów i budynków obrębu 1 – Bacieczki jako działka nr 337/31 o pow. 0,0240 ha,
przeznaczonej do zbycia w drodze bezprzetargowej na rzecz użytkownika wieczystego.**

Białystok/34425048

Działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 z późn. zm.)

PREZYDENT MIASTA LUBLIN

podaje do publicznej wiadomości informację o zamieszczeniu na okres 21 dni, tj. od dnia 13 marca 2026 r. do dnia 3 kwietnia 2026 r. na elektronicznej tablicy ogłoszeń w siedzibie Prezydenta Miasta Lublin – Ratusz, Plac Króla Władysława Łokietka 1 oraz na tablicy ogłoszeń w Wydziale Gospodarowania Mieniem i Energią Urzędu Miasta Lublin, ul. Wieniawska 14, VII piętro, a także na stronach internetowych Urzędu Miasta Lublin w Biuletynie Informacji Publicznej wykazu nieruchomości gminnych położonych w Lublinie: w pobl. ul. Różanej, przy ul. Północnej, przy ul. Narcyzy Żmichowskiej 23, przy ul. Słonecznikowej, ul. Uroczej, ul. Juliusza Dudzińskiego 44a, w pobl. ul. Juliusza Dudzińskiego, przy ul. Leona Frankowskiego 27, ul. Mieczysława Romanowskiego, ul. Kwiatów Polnych 4, ul. Radomskiej, ul. Guliwera, ul. Łukowskiej 30, ul. Łukowskiej, ul. Jana Iglatowskiego, ul. Juliusza Dudzińskiego 2a, ul. Północnej 85, w pobl. ul. Mariana Smoluchowskiego, w pobl. Eugeniusza Romera, przy ul. Wyzwolenia, ul. Warmińskiej, w pobl. ul. Wielkopolskiej, przy ul. Wielkopolskiej, przy ul. Południowej i ul. Południowej 5, przeznaczonych do wydzierżawienia w trybie bezprzetargowym na rzecz Wnioskodawców.

Lublin/34425102

Znak: B.IV.6740.2.25.2024.JK/MH Kielce, dnia 11.03.2026 r.

OBWIESZCZENIE

Na podstawie art. 11f ust. 3 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 311) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),

STAROSTA KIELECKI

zawiadamia o wydaniu Wójtowi Gminy Górno, decyzji nr 6/2026 z dnia 11.03.2026 r., znak: B.IV.6740.2.25.2024.JK/MH, zmieniającej ostateczną decyzję **Starosty Kieleckiego nr 7/2025 z dnia 31.03.2025 r., znak: B.IV.6740.2.25.2024.JK,** o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi gminnej nr 325048T Krajno Drugie – Wymyślona – Bęczków oraz rozbudowie drogi gminnej nr 325007T Bęczków Niwy – Bęczków Górka – Bęczków Zaskale, w ramach zadania pn.: **„Rozbudowa drogi gminnej nr 325048T Krajno Drugie – Wymyślona – Bęczków oraz drogi gminnej nr 325007T Bęczków Niwy – Bęczków Górka – Bęczków Zaskale"**, na terenie gminy Górno w powiecie kieleckim.

Decyzja Starosty Kieleckiego nr 7/2025 została zmieniona w **części pkt VII w zakresie określenia szczególnych warunków zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych w następujący sposób:**

Termin rozbiórki:

– istniejących obiektów budowlanych, nieprzewidzianych do dalszego użytkowania – 31.12.2026 r.

W pozostałej części decyzja **Starosty Kieleckiego nr 7/2025 z dnia 31.03.2025 r., znak: B.IV.6740.2.25.2024.JK** o zatwierdzeniu projektu zagospodarowania terenu oraz projektu architektoniczno – budowlanego oraz udzieleniu zezwolenia na realizację inwestycji drogowej polegającej na rozbudowie drogi gminnej nr 325048T Krajno Drugie – Wymyślona – Bęczków oraz rozbudowie drogi gminnej nr 325007T Bęczków Niwy – Bęczków Górka – Bęczków Zaskale, w ramach zadania pn.: **„Rozbudowa drogi gminnej nr 325048T Krajno Drugie – Wymyślona – Bęczków oraz drogi gminnej nr 325007T Bęczków Niwy – Bęczków Górka – Bęczków Zaskale"**, na terenie gminy Górno w powiecie kieleckim, **pozostaje bez zmian.**

Strony z treścią decyzji mogą zapoznać się w Wydziale Budownictwa Starostwa Powiatowego w Kielcach, ul. Wrzosowa 44, 25 – 211 Kielce (pokój nr 17, nr tel. 41 200-12-77), od poniedziałku do piątku z wyłączeniem środy.

Zapoznanie z decyzją nie jest obowiązkowe.

Od decyzji służy odwołanie do Wojewody Świętokrzyskiego za pośrednictwem Starosty Kieleckiego, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia stron o jej wydaniu. Odwołanie strony od decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej powinno zawierać zarzuty odnoszące się do tej decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające to żądanie - art. 11g ust. 1a ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych. Zgodnie z art. 11f ust. 3 ww. ustawy, w związku z art. 49 Kpa, zawiadomienie stron postępowania uważa się za dokonane po upływie czternastu dni od dnia publicznego ogłoszenia.

Kielce/34425072

NEWSLETTERY WYBORCZEJ

Wszystkie piszą ludzie, nie maszyny
Nasi najlepsi redaktorzy.
Możesz wybrać z bogatej oferty
ponad **40** różnych newsletterów.
Zapisz się na: **wyborcza.pl/newslettery**

wyborcza.pl

GAZETA wyborcza **DLA FIRM, URZĘDÓW I INSTYTUCJI**

- **Przetargi,** licytacje, zamówienia publiczne
- **Ogłoszenia** sądowe i rekrutacyjne
- **Nekrologi,** kondolencje, wspomnienia

KONTAKT: | **kontakt_komunikaty@wyborcza.pl, tel. 507 094 232**
nekrologi@wyborcza.pl, tel. 22 555 55 55

Komunikaty.pl nekrologi.wyborcza.pl

eprasa.pl 1971fc565d